

TEXTTE

Biblia, 1688, pag. 124, col. II

прѣте фѣмла и прѣдълази прѣинтеази лоръ
 ачѣстѣе порѣичнае ши фѣрептѣри
 ле, ши жѣдѣстѣчнае кареае азъ порѣ
 иштъ дмнѣла фмжна азъ мовъ
 ен, аа апѣсѣлае моавъ,
 аа есѣрѣанъ дестре
 ернхѣсѣ.
 ѿвѣсѣ

A DOA LÈGE

CAP 1

А Д О А , Л Е Г Е , К А П I .

Вѣстѣе кѣвнѣтеле кареае азъ грѣнѣть мовъ
 вен латѣтъ есѣрѣанъ днѣнѣтъ де есѣрѣанъ
 фѣстѣнѣ кѣтѣрѣ апѣсѣе апроапе дѣмарѣ
 роште фѣрѣмѣжѣанѣла фѣранъ, тофолонъ
 ши ловонъ ши аблонъ, ши спрѣчѣлае де азъ
 зно спрѣчѣлае знае дѣла хорѣбъ, кале прѣмѣнѣтеле
 енѣрѣ, пѣнѣе акадѣнѣе, барнѣ. Ши фѣ фѣрѣ
 ала паѣрѣ зѣчѣлае анъ, аа анъ спрѣчѣлае азъ ши,
 фѣрѣ анъ аблонъ, грѣнѣ мовѣн кѣтѣрѣ тоѣнѣ фѣнѣ азъ
 есѣрѣанъ азъ пѣтѣе тоаѣе кѣтѣе азъ порѣичнѣе дмнѣла
 азъ кѣтѣрѣ днѣнѣнѣ. Дѣпѣчѣе азъ оучѣнѣе прѣ
 енѣсѣнѣ фѣпрѣатѣлае аморѣнѣлорѣ, прѣчѣлае азъ азъ кѣнѣ
 тѣ аа есѣсонѣ, ши прѣѣсѣгѣ фѣпрѣатѣлае есѣрѣанъ
 прѣчѣлае азъ азъ кѣнѣнѣтѣ аа есѣрѣанъ, ши аа есѣрѣанъ
 фѣчѣнѣтъ де есѣрѣанъ, фѣпѣмѣжнѣлае моавъ
 азъ фѣтепѣлѣ мовѣн аарѣтѣлае азъ фѣчѣлае зѣнѣнѣтъ.
 Дмнѣла дмнѣзѣлае нѣспрѣ азъ грѣнѣтъ нѣоасѣ аа хо
 рѣнѣе зѣнѣнѣтъ дѣстѣлае въѣстѣе боасѣ азъ кѣнѣ
 прѣдъ мѣнѣтеле азъ есѣла. Фѣто арѣчѣнѣтъ ши въ
 есѣлаѣнѣи вѣн ши пѣсѣлѣнѣи аамѣнѣтеле, аморѣнѣлорѣ,
 ши кѣтѣрѣ тоѣнѣе аа дѣпе фѣпрѣжѣлае, харѣабнѣлае,
 аамѣнѣтѣ ши аакѣмѣлѣ ши кѣтѣрѣ амѣлазѣнѣ, ши
 прѣлѣнѣнѣтѣе мѣре пѣмѣжнѣлае харѣанѣнѣ, ши фѣпрѣ
 жѣма анѣанѣлази пѣнѣе аа рѣзѣлае чѣлае мѣре, есѣрѣанъ.
 Вѣрѣнѣи амъ азъ фѣмѣнѣнѣтъ боасѣтѣрѣ пѣмѣжнѣ
 тѣла фѣпрѣнѣлае азъ азънѣтѣрѣ мѣчѣнѣнѣнѣ дѣпѣтѣе пѣ
 мѣжнѣлае кареае амъ жѣвратѣ пѣрѣнѣнѣлорѣ вѣщѣрѣ
 азъ абѣраамъ, ши азъ есѣлаѣнѣ, ши азъ есѣлаѣнѣ, есѣ
 ле азъ лорѣ, ши енѣмѣнѣнѣнѣ лорѣ, азъ пѣ днѣнѣнѣ.
 Ши зѣнѣнѣ кѣтѣрѣ вѣн фѣрѣмѣ азъ азъ зѣнѣнѣ
 нѣла, нѣ вѣн пѣтѣе сѣнѣнѣрѣ есѣвѣе пѣрѣтѣ прѣвѣнѣ.
 Дмнѣла дмнѣзѣлае нѣспрѣ азъ азъ фѣмѣлѣнѣнѣ прѣвѣ
 ши азъ пѣе ежнѣтѣнѣи азъ азънѣнѣ ка есѣтѣлае чѣрѣнѣнѣ де
 мѣлѣнѣ. Дмнѣла дмнѣзѣлае рѣрѣнѣнѣлорѣ вѣщѣрѣ азъ
 есѣвѣе азъ азъ азъ боасѣ, азъ есѣфнѣнѣнѣнѣ есѣмѣе дѣпѣрѣнѣ
 мѣнѣмѣлѣ ши есѣвѣе есѣвѣе прѣвѣнѣ, азъ пѣнѣнѣ
 азъ грѣнѣтъ боасѣ. Кѣмѣ вѣн пѣтѣе сѣнѣнѣрѣ азъ
 пѣрѣтѣ есѣтѣнѣла боасѣтѣрѣ, ши есѣпѣтѣлае вѣсѣрѣ
 ши прѣчѣлае боасѣтѣрѣ. Дѣлѣнѣнѣ есѣмѣнѣнѣ фѣ
 чѣлѣтѣнѣнѣ ши фѣтѣнѣнѣ ши кѣмѣнѣнѣе аамѣмѣрѣнѣе боа
 сѣтѣрѣ, ши вѣн пѣнѣе прѣ днѣнѣнѣ прѣстѣе вѣн пѣкѣнѣ
 нѣтѣнѣнѣ боасѣ. Ши мѣла чѣрѣтѣнѣнѣнѣ ши азънѣнѣ
 есѣмѣе азъ азъ кѣвнѣнѣлае карѣ анъ грѣнѣтъ есѣфѣнѣнѣ.
 Ши амъ азъ азъ азъ вѣн есѣмѣнѣнѣ фѣчѣлѣтѣнѣнѣ ши
 фѣтѣнѣнѣнѣ ши кѣмѣнѣнѣ, ши азъ азъ азъ прѣ енѣ есѣпѣ
 вѣ

1. Acèstea-s cuvintele carele au grăit Moisi la tot Israilul, dicindea de Iordan, în pustiu, cătră apus, aproape de Marea Roşie, întru mijlocul Faran, Tofolon, şi Lovon, şi Avlon şi spre Cèle de Aur.
2. Unsprăzèce zile de la Horiv, cale pre muntele Siir până la Cadis-Varni.
3. Şi fu întru al patruzecilea an, la unsprăzèce luni, întru una a lunii, grăi Moisi cătră toţi fiii lui Israil, după cîte au poruncit Domnul lui cătră dinşii.
4. După ce au ucis pre Sion, împăratul amoreilor, pre cela ce au lăcuitu la Esevon, şi pre Og, împăratul Vasanului, pre cela ce au lăcuitu la Astaroth şi la Edrain,
- 5 [4]. Decindea de Iordan, în pămîntul Moav, [5] au început Moisi a arăta lègea aceasta zicîndu:
6. „Domnul Dumnezeul nostru au grăitu noao la Horiv zicîndu: «Destul vă iaste voao a lăcui întru muntele acesta!
7. Întoarceţi-vă şi vă sculaţi voi şi păsaţi la muntele amoreilor şi cătră toţi ceia de pe Împrejurul Haravilor, la munte şi la cîmpu şi cătră amiazăzi şi pre lângă mare, pămîntul Hanaan şi în preajma Livanului, până la rîul cel mare, Efrat.
8. Vedeţi, am dat înaintea voastră pămîntul; intrăndu înlăuntru, moşteniţi de tot pămîntul carele am jurat părinţilor voştri, lui Avraam şi lui Isaac şi lui Iacov, să le dau lor şi simenţii lor după dănsii.»
9. Şi ziş cătră voi întru vrêmea acêea zicîndu: «Nu voiu putea singur să vă portu pre voi.
10. Domnul Dumnezeul nostru v-au înmulţit pre voi şi, iată, sînteţi astăzi ca stêtele ceriului de mulţi.
11. Domnul Dumnezeul părinţilor voştri să vă adaogă voao ca să fiţi cu o mie de părţi mai mult şi să vă blagoslovească pre voi, după cum au grăit voao.
12. Cum voiu putea singur a purta osteneala voastră şi statul vostru şi pricile voastre?
13. Daţi voao oameni înţelepţi şi ştiuişi şi cu minte la neamurile voastre şi voiu pune pre dănsii preste voi povăţuitori voao.»
14. Şi mi-aş răspunsu şi aţi zis: «Bun iaste cuvîntul carele ai grăit să faci.»
15. Şi am luat dentru voi oameni înţelepţi şi ştiutori şi cu minte şi i-am pus pre ei să po/văţască preste voi, preste mii, şi

Ms. 45

Ms. 4389

Versiunea modernă

A DOA LÊGE

CAP 1

1. Acestea-s cuvintele care au grăit Moisi la tot Israil, decinde de Iordan, în pustiu, către apus, aproape de Marea Roșie, întru mijlocul Faran, Tofolon, și Lovon, și Avlon și spre Cêle de aur.

2. 11 dzile de la Horiv cale pre muntele Siir, pân-la Cadis-Varni.

3. Și fu întru al patruzecilea an, întru 11 lună, într-una a luni, grăi Moisi către fiii lui Israil după toate câte au porîncit Domnul lui către înșii.

4. După ce au ucis pre Sion, împăratul amorreilor, pre ceta ce au lăcuit la Esevon, și pre Og, împăratul Vasanolui, pre ceta ce au lăcuit la Astaroth și la Edrai,

5[4]. Decinde de Iordan, în pământul Moav, [5] au început Moisi a arăta lęgea aceasta zicînd:

6. „Domnul Dumnezăul nostru au grăit noao la Horiv zicîndu: «Dăstul vă iaste voao a lăcui în muntele acesta!

7. Întoarceți-vă și vă sculați voi și păsați la muntele amorreilor și către toți ceta de Prenpregiurul Aravilor, la munte și la câmpu, și către amiazăzi și pre lângă maare, pământul Hanaan și în precajma Livanului, pân-la riul cel mare Efrath.

8. Vedeti, am dat înaintea voastră pământul; întrîndu înlontru moștenii de tot pământul carele am giurat părinților voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să le dau lor pre insul și seminții lor după înșii.»

9. Și zis către voi întru vrîmea acea dzicîndu: «Nu voi putea sîngur să vă portu pre voi.

10. Domnul Dumnezăul vostru v-au înmulțit pre voi și iată sînteți astăzi ca stelele cerului de mulți.

11. Domnul Dumnezăul părinților voștri să vă adaogă voao ca să fiți cu o mie de părți mai multu și să vă blagoslovască pre voi, după cum au grăit voao.

12. Cum voi putea sîngur a purta osteneala voastră și statul vostru și pricele voastre?

13. Dați voao oameni înțelepți și știuți și cu minte la semințiile voastre și voi pune pre înșii preste voi povățuitori voao.»

14. Și mi-ați răspuns și ați dzis: «Bun iaste cuvîntul carele ai grăit să faacă.»

15. Și am luat dentru voi oameni înțelepți și știutori și cu minte și i-am pus pre ei să povățască preste voi, preste mii, și preste sute, și preste

CARTEA 5
A LUI MOISEI

A DOUA LÊGE

Ovreește: Elle Haddebarimă

CAPUL DE-NTĂI

1. Acestea sînt cuvintele care grăi Moisei către toți isralitenii de ceta parte de Iordan, în pustie, despres apus, aproape de Marea Roșie, între Faran, și între Tofol, și între Lovon, și Avlon și în Cêle de aur.

2. 11 zile de la Horiv, cale pre la muntele Scirului, pân-la Cadis-Varni.

3. Și fu la al 40 de an<i>, a 11 lună, în zioa dentăi a lunii, grăi Moisei către tot nărodul feciorilor lui Israil, după toate cîte porânci lor Domnul cu dînsul.

4. După uciderca lui Sion, împăratul Ammoreiului, care lăcua în Asevon, și a lui Og, a împăratului Vasanolui, care lăcua în Astaroth și în Edrai,

5. Decidea de Iordan, în Țara Moavului, început Moisei a mărturisi această lęge zicînd:

6. „Domnul Dumnezăul nostru au porîncit noaoă în Horiv zicînd: «Ajunge voaoă de-a mai lăcui într-acest munte!

7. Întoarceți-vă și vă suiți și întrați în muntele Amoreiului și la toți cei ce lăcuiesc în Arava, în munte și la luncă și spre amiazăzi, spre dumbrăvi și în lungul mării Țării Hanaanului și împotriva dumbrăvilor pînă la râul cel mare al Efrathului.

8. Și iată am dat țara înaintea voastră, ce păsați de o stăpîniți, cu carea țară m-am jurat părinților voștri, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, să o dau lor și seminții lor după dînșii.»

9. Și am grăit către voi în vrîmea acea zicînd: [10] «Nu poci eu sîngur să vă port².

10. Că Domnul Dumnezăul v-au înmulțit și iată sînteți astăzi ca stelele cerului de mulți.

11. (Domnul Dumnezăul părinților voștri v-au adaos de sînteți de 1000 de ori înmulțit și blagoslovit, cum au grăit voaoă³).

12. Dară cum voi putea purta sîngur ostenețele voastre și greutățile voastre și pîrile voastre?

13. Dați dentru voi bărbați înțelepți și știuți și chibzuți den semințiile voastre să-i pui să fie voaoă căpetenii.»

14. Atunci voi ați răspuns și ați zis: «Bun lucru iaste care voi faci.»

15. Și am luat den semințiile voastre bărbați înțelepți și știuți și chibzuți și am pus pre dînșii să vă stăpînească, căpetani, și iuzbaș, și ceaș, și vataș

A DOUA LEGE

CAP. 1

Prima cuvîntare a lui Moise

1. Acestea sînt cuvintele pe care le-a rostit Moise către tot Israilul, în pustie, dincolo de Iordan, în Araba, aproape de Suf, între Paran, Tofel, Laban, Hațerot și Di-Zahab.

2. De la Horeb pînă la Cadeș-Barnea este o cale de unsprezece zile, pe drumul de pe muntele Seir.

3. În al patruzecilea an, în prima zi a celei de-a unsprezecea luni, Moise le-a vorbit fiilor lui Israil despre tot ceea ce îi poruncise Domnul pentru ei.

4. După ce a învins pe Sihon, regele amoriților, care locuia în Heșbon, și pe Og, regele Vasanolui, care locuia în Aștarot și în Edrei,

5. Moise a început, dincolo de Iordan, în țara Noab, să tîlcuiască această lege, zicînd:

6. „Domnul Dumnezăul nostru ne-a vorbit la Horeb astfel: «Ați locuit destul pe muntele acesta!

7. Întoarceți-vă și porniți spre Muntele Amoriților, treceți pe la toți vecinii lor din Araba, de la munte și de la șes, din Negheb și de pe pîmîntul mării, în țara Canaan și în Liban, pînă la riul cel mare, Eufratul.

8. Iată, v-am dat pîmîntul dinaintea voastră: intrați și luați în stăpînire pîmîntul pe care Domnul a jurat să-l dea părinților voștri, lui Avram, lui Isaac și lui Iacov, lor și urmașilor lor de după ei.»

9. Pe vremea aceea v-am spus: «Singur nu vă pot purta de grijă.

10. Domnul Dumnezăul vostru v-a înmulțit într-atît, încît iată, astăzi sînteți tot atît de mulți ca și stelele cerului.

11. Fie ca Domnul Dumnezăul părinților voștri să sporască numărul vostru de o mie de ori mai mult și să vă binecuvînteze, așa cum v-a făgăduit!

12. Cum voi mai putea să port singur nevoile voastre, greutățile voastre și neînțelegerile dintre voi?

13. Alegeți-vă bărbați înțelepți, pricepuți și încercați din semințiile voastre și-i voi pune căpetenii peste voi.»

14. Iar voi mi-ați răspuns și ați zis: «Ceea ce vrei să faci nu este un lucru bun.»

15. Atunci am ales dintre voi bărbați înțelepți, pricepuți și încercați și i-am pus cămăuitori peste voi: căpetenii peste mii, peste sute, peste cincizeci,

Biblia, 1688, pag. 125, col. I

вещи въ престо вонъ, престо мѣнъ шн престо съте,
 шн престо чнчн зѣчи шн престо зѣче, шн а дъ
 кьтвори дѣкьщн, жъ днхькьтворилюрѣ бошрн .
 51 Шн амь поручнтъ жъ днхькьтворилюрѣ бошрн фтръ
 брѣмѣ ачѣа знкжндъ лекхлѣацн фтръ мнжло
 кхъл фрацнлюрѣ бошрн, шн жъ дѣкацн днрѣптѣ ф
 тръ мнжлокхл сѣмхлхн, шн фтръ мнжлокхл фра
 тѣлхн стѣл, шн фтръ мнжлокхъ немѣ рнекхлхн
 52 стѣл . Стѣнхъ кхношн сѣрѣзхъл лѣ жъ дѣкаптѣ
 дхпѣ чѣл мнхъ шн дхпѣ чѣл марѣ стѣжъ дѣчн сѣ
 нхпѣ сфѣцн дѣ фѣа сѣмхлхн кхчѣ жъ дѣкапта
 лхн дмнзѣл дѣптѣ, шн кхбжнптѣл кѣрелѣ не
 елннкѣ кл фн дѣспрѣ бон флѣ бѣчн дѣчѣ ламнне,
 53 шн лѣ бон а дхн прѣдннѣл . Шн амь поручнтѣ
 боасо фтръ брѣмѣ ачѣа тѣлатѣ кхбжнптѣл кѣрелѣ
 фтѣ бѣчѣ фѣчѣ . Шн кхлжндхн дѣла хорнѣ амь
 мѣрѣл тѣптѣ пхстнлѣ чѣл марѣ, шн ффрнкошл
 тѣлѣ ачѣла, кѣрелѣ лѣчѣ вѣзхпѣтѣ, калѣ мхнптѣлѣ
 аморѣхлхн, дхпѣ кхмь а дх поручнтѣ дмнхъ дмн
 зѣлѣ нѣстрѣ нѣасо, шн амь веннтѣ пѣнтѣ лѣка
 54 днѣсѣ бѣрнн . Шн амь знѣсѣ кхпѣтрѣ бон веннтѣ
 пжнтѣ лѣ мхнптѣлѣ аморѣхлхн, дмнхъ дмнзѣлѣ
 нѣ нѣстрѣ дѣ нѣасо . Вѣдѣчн а дх дмнхъ
 дмнзѣлѣл вѣстрѣл фнннтѣ фѣцн бѣа
 55 трѣ пѣмжнтѣлѣ, сѣнндхѣлѣ мошѣннчн,
 фчѣ кнпѣ а дхзѣсѣ дмнхъ дмнзѣлѣ пѣ
 рнцнлюрѣ бошрн боасо, нхѣлѣ тѣмѣчн ннчѣ бѣ
 56 спѣрѣцн . Шн а цн веннтѣ тѣцн ламнне, шн
 а цн знѣсѣ, стѣтрнмнтѣм сѣламенн фнннтѣ нѣасѣ
 трѣ шн стѣчѣрѣчѣтѣ нѣасѣ пѣмжнтѣлѣ, шн сѣ
 не стѣл нѣасѣ рѣсплнхъ, калѣ прѣ кѣрѣ некѣм сѣ
 57 фтръ джнѣса, шн чѣптѣцнѣл фкѣрелѣ бѣм фтра
 фтѣ флѣлѣ . Шн пѣткѣ фнннтѣ мѣ кхбжнптѣлѣ,
 шн лхлѣ дѣн трѣбѣн дѣн спѣрѣчѣчѣ, сѣламенн
 58 кжтѣ оуѣн сѣм а дхпѣ фѣлѣм . Шн фнтрѣкжндхъ
 еадѣхнптѣ фнннтѣ, шн а дх веннтѣ пѣнтѣ лѣ вѣлѣ
 59 стѣрѣтѣрѣлхн шн а дх чѣрѣкѣптѣ прѣ джнѣса . Шн
 лхлѣрѣ фмжнхлѣ асѣ дѣнрѣсѣаа пѣмжнтѣлхн шн
 а дхсѣрѣ кхпѣтрѣ нѣн, шн знчѣлѣ бѣлѣ дѣптѣ пѣмжн
 60 тѣлѣ, кѣрелѣ дмнхъ дмнзѣлѣ нѣстрѣл нѣрѣ нѣасѣ .
 Шн нѣцѣрѣлѣ стѣбѣхнчн, чѣ а цн кѣлѣкѣтѣ кх
 61 бжнптѣлѣ дмнхлхн дмнзѣлхлхн вѣстрѣл шн а цн
 кѣрѣптѣлѣ фкѣрѣтрнѣлѣ вѣлѣстрѣ шн а цн знѣсѣ .
 62 Пѣнтѣрѣ кѣчѣ нѣлѣ фѣстѣл оуѣржндхъ дмнхъ прѣ
 нѣн, нѣлѣ кѣсѣ прѣ нѣн дѣн пѣмжнтѣлѣ егѣптѣлѣ
 63 лхн, стѣне дѣ прѣ нѣн лѣмжннѣлѣ аморѣнлюрѣ
 кн кѣстѣне пѣлѣрѣ прѣ нѣн . Оуѣн дѣне сѣмѣ нѣн з
 64 бѣрѣ фрацнн бошрн вѣлѣ сѣсѣнтѣ ннѣма вѣлѣстрѣ
 знкжндхъ, лнмѣлѣ марѣ шн мхлптѣ, шн мѣнтѣ
 рѣ дѣкжтѣ нѣн, шн чѣптѣцн марн шн знчнтѣ
 65 пѣнтѣлѣчѣрѣн, чѣшн фѣчѣрѣ дѣ оуѣрѣшн амь вѣзхпѣ
 66 лѣколо . Шн амзѣсѣ кхпѣтрѣ вѣн стѣмхѣлѣ тѣ
 мѣцн, ннчн стѣлѣ спѣмжнтѣцн дѣкѣпѣтрѣ джн
 67 шн . Дмнхъ дмнзѣлѣ нѣстрѣл, чѣла чѣмѣрѣ
 68 чѣ фнннтѣ фѣцнн нѣасѣтрѣ, сѣлѣ вѣлѣптѣ прѣ
 джншнѣ фтрѣхнѣ кх вѣн, дхпѣ тѣлатѣ кжтѣ
 69 а дх фѣкхлѣтѣ боасо фпѣмжнтѣлѣ егѣптѣлхн .
 70 Шн фтръ пхстнлѣ ачѣла кѣрелѣ а цн вѣзхпѣтѣ
 фнчкнпѣ тѣл хрѣннтѣ, кххрѣнѣ дмнѣ дмнѣ

preste sute, și preste cincizeci, și preste zêce, și aducători de cărți
judicătorilor voștri.

16. Și am poruncit judecătorilor voștri întru vremea aceea
zicîndu: «Ascultați întru mijlocul fraților voștri și judecați drept
întru mijlocul omului și întru mijlocul fratelui său și întru
mijlocul nememecului său.

17. Să nu cunoști obrazul la judecată după cel micu și după
cel mare să judeci, să nu te sfiești de fața omului, căce judecata a
lui Dumnezeu iaste și cuvîntul carele nesilnic va fi de spre voi îl
veți aduce la mine și-l voi auzi pre dănsul.»

18. Și am poruncit voao întru vremea aceea toate cuvintele
carele veți face.

19. Și sculîndu-ne de la Horiv, am mersu tot pustiitul cel mare
și înfricoșatul acela carele aș văzut, calea muntelui amoreului,
după cum au poruncit Domnul Dumnezeuul nostru noao, și am
venit până la Cadis-Varni.

20. Și am zis cătră voi: «Venit-aș pînă la muntele amoreului,
Domnul Dumnezeuul nostru dă noao.

21. Vedeți, au dat Domnul Dumnezeuul vostru înaintea fêjii
voastre pămîntul: suindu-vă, moștenîți în ce chip au zis Domnul
Dumnezăul părinților voștri voao; nu vă têmeți, nice vă spărêți!»

22. Și ați venit toți la mine și ați zis: «Să trimitem oameni
înaintea noastră și să cerceteze noao pămîntul și să ne spuie noao
răspunsu, calea pre care ne vom sui întru dînsa și cetățile în
carele vom întra în êle.»

23. Și plăcu înaintea mea cuvîntul și luaiu dentru voi
doisprăzêce oameni, cîte un om după fêliu.

24. Și întorcîndu-s<e> s-au suit în munte și au venit până la
Valea Strugurului și au cercatu-o pre dînsa.

25. Și luară în mînule lor den roada pămîntului și aduseră
cătră noi și zicea: «Bun iaste pămîntul carele Domnul Dumnezăul
nostru ne dă noao.»

26. Și n-aș vrut să vă suiți, ce ați călcat cuvîntul Domnului
Dumnezăului vostru.

27 [26]. Și ați cîrîtu în corturile voastre și ați zis: [27] «Pentru
căce ne-au fostu urîndu Domnul pre noi, ne-au scos pre noi den
pămîntul Eghiptelului să ne dea pre noi la mîmile amoreilor, ca să
ne piarză pre noi.

28. Unde ne suim noi?» Iară frații voștri v-au osebît inema
voastră, zicîndu: «Limbă mare și multă și mai tare decît noi, și
cetăți mari și zidite până la ceriu, ce și feciori de uriaș am văzut
acolo.»

29. Și am zis cătră voi: «Să nu vă têmeți, nici să vă spămîntați
de cătră dînșii.

30. Domnul Dumnezăul nostru, cela ce mîrge înaintea fêjii
noastre, el va bate pre dînșii, împreună cu voi, după toate cîte au
făcut voao în pămîntul Eghiptelului.

31. Și întru pustiitul acesta carele aș văzutu în ce chip te-au
hrănit cu hrană Domnul Dumne/zăul tău, în ce chip ar fi purtat

Ms. 45

cincizeci, și presté dzeci, și aducători de cărți judecătorilor voștri.

16. Și porâncii judecătorilor voștri: «Ascultați întru mijlocul fraților voștri și judecați dreptu întru mijlocul omului și întru mijlocul fratelui și întru mijlocul prișleplului lui.

17. Să nu cunoști obrazul la giudeț după cel mic și după cel mare să giudeci, să nu te sfiști de fața omului, căce giudețul a lui Dumnezău iaste și cuvântul carele năsălnic¹ va fi despre voi veți aduce pre el la mine și-l voi audzi pre el.»

18. Și porâncii voao întru vrêmea acêea toate cuvintele carele veți face.

19. Și sculându-ne de la Horiv, am mersu tot pustiuul cel mare și strașnicul acela carele am vădzut calea muntelui amorceiului, după cum au porâncit Domnul Dumnezăul nostru noao, și am venit pân-la Cadis-Varni.

20. Și am dzis cătră voi: «Venit-ați pân-la muntele amorceiului carele Domnul Dumnezăul nostru dă noao.

21. Vedeți, au dat Domnul Dumnezăul vostru înaintea fêșii voastre pământul, suindu-vă moșneniți în ce chip au dzis Domnul Dumnezăul părinților voștri voao; nu vă têmeți, nici vă spârilați!»

22. Și ați venit toți la mine și mi-ați dzis: «Să trimitem oameni înaintea noastră și să cercce noao pământul și să ne spuie noao răspunsu, calea pre carea ne vom sui întru însă și cetățile întru care ne vom sui întru êle.»

23. Și plăcu înaintea mea cuvântul și lui dentro voi 12 oameni, câte pre un om după fêli.

24. Și întorcându-să s-au suit în munte și au venit pân-la Valea Strugurului și au cercatu-o pre însă.

25. Și luară întru mânule lor den roada pământului și aduseră cătră noi și dzicea: «Bun iaste pământul carele Domnul Dumnezăul nostru ne dă noao.»

26. Și nu ați vrut să vă suiți, ce ați pricit cuvântul Domnului Dumnezăului vostru.

27 [26]. Și ați cărtit întru corturile voastre și ați dzis: [27] «Pentru căce ne-au fostu urându Domnul pre noi ne-au scos pre noi den pământul Eghiptului să ne dea pre noi la mânule amorceilor ca să ne surpe pre noi.

28. Unde noi ne suim?» Iară frații voștri v-au usăbit inema voastră dzicindu: «Limbă mare și multă și mai tare decît noi și cetăți mari și zidite pân-la ceriu, ce și ficiori de uriași am vădzut acolo.»

29. Și am dzis cătră voi: «Să nu vă têmeți, nice să vă spămîntați de cătră înșii.

30. Domnul Dumnezăul nostru, cela ce merge înaintea fêșii noastre el va bate împreună pre înșii cu voi după toate căce au făcut voao în pământul Eghiptului.

31. Și întru pustiuul acestu mare carele ați văzut < calea muntelui Amorceiului > în ce chip te-au hrănit cu hrană Domnul Dumnezăul tău, în ce

Ms. 4389

și aducător de cărți judecătorilor voștri.

16. Și am porâncit judecătorilor voștri în vrêmea acêea zicând: «Luați scama între frații voștri și judecați pre direptate între bărbat și între fratele lui și între vinetic.

17. Nu căutați obrazului la judecată, pre cel mare și pre cel mic să judeci. Nu te îndoi de fața omului că judecate² iaste a lui Dumnezău, iar cuvîntul care iaste cu greu voaoă aduceți-l la mine să-l auz.»

18. Și într-aceea vrême am porâncit voao toate cuvintele cîte veți face.

19. Și rădicîndu-ne de la Horiv am trecut toată pustia cea mare și frica acêea carea aț văzut pre calea muntelui amorceiului, cum au porâncit noaoă Domnul Dumnezăul nostru, și am venit pân-la Cadis-Varni.

20. Și am zis voaoă: «Venit-ați pân-la muntele amorceiului care au dat Domnul Dumnezăul vostru de l-aț văzut.

21. Vedeți și țara carea o au dat Domnul Dumnezăul vostru voaoă. Pasați și o luați cum au grăit voaoă Domnul Dumnezăul părinților voștri; nu vă têmeți, nice vă fie frică!»

22. Iar voi ați venit la mine toți și ați zis: «Să trimitem oameni înaintea noastră să iscodească țara și vor aduce noaoă răspuns și ne vor spune calea pre carea vom merge și cetățile în care vom vrea să intrăm.»

23. Și-m plăcu cuvântul acela și luaiu dentro voi 12 bărbat, dentro-o semînție câte 1 bărbat.

24. Și întorcându-se se-au suit în munte și au mers pân-la Răpa Strugurului și o au iscodit.

25. Și au luat în mâinile lor den roada pământului și au adus la voi și au spus: «Bunăitatea pământului care l-au dat voaoă Dumnezău.»

26. Iar voi n-ați vrut să intrați, nici să ascultați cuvântul Domnului Dumnezăului vostru.

27. Ce ați gâlcevit pren corturile voastre și ați zis: «Pentru căci ne-au fost urât Domnul pentru acêea ne-au scos den țara Eghiptului să dea pre noi în mâinele amorceilor să ne piarză.

28. Dară unde să intrăm?» Că iscoadele au întors inimile noastre zicînd: «Limbă iaste multă și mai tare de noi și cetăți sânt mari și nalte pân-la cer și am văzut acolo și feciori de uriași.»

29. Iar eu am zis voaoă: «Nu vă têmeți, nici vă fie frică de dâșii.

30. Că Domnul Dumnezăul nostru carele merge înaintea fêșilor voastre acela va bate pre dâșii cu voi cum au făcut voaoă și în Țara Eghiptului înaintea ochilor voștri.

31. Și cum ai văzut și în pustia aceasta că te-au hrănit Domnul Dumnezăul tău ca cum hrănește un

Versiunea modernă

peste zeci, precum și dregători peste semințiile voastre.

16. Tot atunci, am poruncit judecătorilor voștri astfel: «Ascultați pricinile dintre frații voștri și judecați cu dreptate neînțelegerile fiecăruia, alături cu fratele său, cît și cu cel pripășit din străinătate.

17. Să nu luați în seamă înfățișarea nimănui atunci cînd judecați, ci să ascultați pe cel mic ca și pe cel mare. Nu vă lăsați înflăcănați de înfățișarea oamenilor, căci judecata este a lui Dumnezeu. Dacă o pricină este prea grea pentru voi, aduceți-o la mine și cu o voi asculta.»

18. Astfel v-am poruncit în vremea aceea despre toate îndatoririle voastre.

19. După ce am pornit de la Horeb, așa cum ne-a poruncit Domnul Dumnezeu nostru, am străbătut tot pustiuul acela mare și înfricoșător pe care l-ați văzut, în drum spre muntele amoriților, și am ajuns la Cadeș-Barnea.

20. Acolo v-am spus: «Ați ajuns pînă la muntele amoriților, pe care Domnul Dumnezeu nostru ni-l dă nouă.

21. Iată, Domnul Dumnezeu tău și-a dat pământul dinaintea ta. Du-te și întinde-ți stăpînireca asupra lui, așa cum și-a zis Domnul Dumnezeu părinților tăi. Nu te teme și nu te înpăimînta!»

22. Atunci ați venit cu toții la mine și mi-ați spus: «Să trimitem înaintea noastră oameni care să cerceteze țara și să ne dea de știre despre calea de urcat spre ea, precum și despre cetățile în care vom intra.»

23. Cuvîntarea voastră mi-a plăcut și am ales dintre voi doisprezece oameni, cîte unul din fiecare semînție.

24. Aceștia s-au îndreptat spre munte și au urcat pînă au ajuns la Valea Strugurelui pe care au cercetat-o.

25. Și-au luat apoi din roadele pământului, le-au adus la noi și ne-au spus: «Mănoasă este țara pe care ne-o dă Domnul Dumnezeu nostru.»

26. Voi însă n-ați vrut să urcați acolo, ci v-ați împotrivit poruncii Domnului Dumnezeului vostru.

27. Ați cîrtit în corturile voastre și ați zis: «Pentru că Domnul ne urăște, ne-a scos din țara Egiptului, ca să ne dea în mîinile amoriților și să ne nimicească.

28. Unde să urcăm?» Căci ni s-a frînt inima cînd frații noștri ne-au spus: «Poporul acela este înalt de statură și numeros, mai puternic decît noi; cetățile sînt mari, cu ziduri pînă la cer; chiar și pe fiii lui Enac i-am văzut acolo.»

29. Atunci v-am spus: «Nu vă înpăimîntați și nu vă temeți de ei.

30. Domnul Dumnezeu vostru, care merge înaintea voastră, va lupta el însuși pentru voi, tot așa cum a mai făcut și în Egipt, precum ați văzut.

31. Același lucru l-ai văzut și în pustiu: Domnul Dumnezeu tău te-a purtat, așa cum un părinte își

РІСЕ

зъѡль тѣѡъ, ꙗкъи кпѣ арѣи пѣрѣтѣтѣ ерѣхн
 сѡмъ кѡхрѣнтѣ преѣтѣлѣ стѣхъ, ꙗкъи преѣте тѡлатѣ кѡлѣ
 каре ѡци мѣрѣхъ пѣнтѣ ѡци венитѣ лѡлѡкѡлѣ ѡ
 чѣста. Шнъ ѡтрѣхъ кѡвѣнтѣлѣ ѡчѣста нѣбѣ ѡлѣ
 ꙗкъи рѣзѣлѣтѣ дмнѡлѣхн дмнѡзѡлѣхн бѡстрѣхъ
 каре мѣрѣе ꙗкъи нѣтѣ мѡнъ нѣнтѣ дѣ бѡнъ, ꙗкъи ѡлѣ
 ле ѡлѣтѣе бѡлѡ лѡкѡ, повѣцѣхнѣдѣ пре бѡнъ кѡлѣ
 нѡлатѣтѣ арѣтѣжнѣдѣ бѡлѡ кѡлѣтѣ пре каре бѣцн мѣрѣ
 че прѣлѣ, шнъ кѡнѡрѣ зѣсѡ. Шнъ ѡлѣхн дмнѡлѣ ѡлѣ
 гѡлѡлѣ кѡвѣнтѣлѡрѣ бѡлѡстрѣ, шнъ кѡвѣнтѣлѣхъ стѣ
 жѣрѣтѣ зѣжнѣдѣ. Дѣбѣ бѣрѣтѣ чнѣбѣ дѣнъ сѡлѣ
 мѣнтѣ ѡчѣштѣ пѣмѣжнѣлѣ ѡчѣстѣхъ бѣхнъ, каре ле ѡлѣ
 ꙗкъи рѣтѣтѣ пѣрѣнтѣлѡрѣ лѡрѣ. ꙗкъи рѣтѣ дѣнъ хѡлѣбѣ, ѡлѣ
 фѣчѡрѣлѣ ѡлѣ гѣфѡннъ, ѡчѣста бѡлѣтѣ пре дѣжнѣ
 сѣлѣ, шнъ ѡчѣстѣлѣ бѡнъ дѣ пѣмѣжнѣлѣ пре каре
 ле сѡлѣ сѣхнѣтѣ, шнъ фѣлѡрѣ ѡлѣнъ, пѣнтѣрѣхъ кѡчѣе ѣлѣ
 ѡстѣе ѡпрѡтѣтѣлѣ лѡкѣжѣтѣе ѡлѣ дмнѡлѣхн
 Шнъ пре мѣне сѡлѣ кѡвѣнтѣтѣ дмнѡлѣ пѣнтѣрѣхъ бѡнъ ѡлѣ
 зѣжнѣдѣ, нѣче тѣлѣ нѣбѣнъ ꙗкъи рѣ ѡколѡ
 ꙗкъи сѣлѣ, фѣчѡрѣлѣ ѡлѣнъ нѣбнъ чѣлѣ че шѡлѣе ѡжнѣгѣтѣнъ ѡлѣ
 нѣ, ѡчѣста бѡмѣрѣе ѡколѡ, пре дѣжнѣсѣлѣ ꙗкъи
 рѣтѣе, пѣнтѣрѣхъ кѡчѣе кѡ ꙗкъи рѣтѣ пре ѣлѣ кѡ сѡлѣ
 Шнъ кѡпѣнтѣ бѡщнъ карѣнъ ѡци зѣсѡ ꙗкъи рѣ жѡлѣ стѣ ѡлѣ
 фѣе, шнъ тѡтѣ кѡпѣнѡлѣ тѣжнѣрѣ, каре ле нѡлѣцнѣхъ
 ѡстѣе зѣрѣлѣ ѡлѣ бѣхнѣ, ѡчѣштѣе бѡрѣ ꙗкъи рѣ ѡколѡ,
 шнъ лѡрѣ бѡнѡлѣ пре ѣлѣ шнъ ѣнъ бѡрѣ мѡщѣнтѣ пре ѣлѣ
 Шнъ бѡнъ ꙗкъи рѣжнѣдѣлѣ кѡци тѣлѣжѣтѣ лѡ пѣ
 стѣнъ, кѡлѣтѣ чѣтѣ дѣспрѣ мѡрѣ рѡштѣе. Шнъ ѡци мѡ
 рѣспѣлѣсѣ, шнъ мѡлѣцнъ зѣсѡ, грѣшнѣтѣмъ ꙗкъи нѣнтѣ
 дмнѡлѣхн дмнѡзѡлѣхн нѡстрѣхъ, нѡнъ сѣхнѣдѣнѣ нѣ
 бѡмъ бѡтѣе, рѣхпѣ тѡлатѣе кѡчѣе ѡлѣ порѣчнѣтѣе дѡ
 нѣлѣ дмнѡзѡлѣ нѡстрѣхъ нѡлѡсѣ, шнъ ѡлѣжнѣдѣ фѣе
 ше каре ле ѡчѣштѣлѣе чѣлѣ дѣ рѣзѣ бѡнъ ѡлѣлѣхнъ, шнъ
 ѡлѣжнѣдѣлѣ бѣлѣ ѡлѣцнъ лѡ мѣнтѣе. Шнъ зѣсѡ мѣ
 дмнѡлѣ кѡчѣтѣ мѣне, зѡлѣ лѡсѣрѣ нѣбѣтѣ сѣхнѣцнъ нѣче
 стѣе бѡтѣецнъ, кѡчѣнѣжнѣтѣ кѡ бѡнъ, шнъ стѡнѣлѣ
 сѣрѣлѣцнъ ꙗкъи нѣнтѣтѣе крѣжѣмѡшнѡлѣрѣ бѡщнъ
 Шнъ ѡмъ грѣшнѣтѣ бѡлѡсѣ шнъ нѣмѡлѣцнъ ѡлѣсѣлѣтѣлѣ пре мѣ
 мѣне, шнъ ѡци кѡлѣлѣтѣ кѡвѣнтѣлѣ дмнѡлѣхнъ,
 шнъ снѡнѣдѣлѣ бѡцнъ сѣхнѣтѣ ꙗкъи нѣтѣе. Шнъ ѣ мѣ
 шнъ ѡмѡрѣлѣ чѣлѣче ѡлѣкѣлѣче ꙗкъи нѣтѣлѣе ѡчѣлѣ ꙗкъи
 тнѣмѣпнѣлѣрѣ бѡлѣстрѣ, шнъ бѡлѣ гѡннѣтѣ пре бѡнъ ѡлѣ
 кѡжнѣлѣ арѣфѡтѣе ѡлѣбнѣлѣ, шнъ вѣрѣнтѣлѣ пре бѡнъ дѣ
 лѣ сѣнѣрѣ, пѣнтѣ лѣ ѣрѣмѡ. Шнъ шѡлѣжнѣдѣ пѣжѣ
 рѣтѣцнъ ꙗкъи нѣнтѣтѣе дмнѡлѣхнъ шнъ нѡлѣ ѡсѣлѣтѣлѣ
 дмнѡлѣ гѡлѡлѣ бѡстрѣ, нѣче ѡлѣ ѡлѣлѣтѣ ѡмнѣнтѣе
 пре бѡнъ. Шнъ ѡци шѡлѣлѣтѣ лѡ кѡлѣнъ, зѣлѣ мѣлѣ мѣ
 тѣе, кѡчѣе сѡлѣлѣтѣе зѣлѣ ѡци шѡлѣлѣтѣе.

К А П І Т У Л

И ꙗкъи рѣжнѣдѣ нѣбѣлѣ порѣнтѣе лѡ пѣ
 стѣнъ, кѡлѣтѣ дѣспрѣ мѡрѣ рѡштѣе, ꙗкъи кпѣ
 ѡлѣ грѣшнѣтѣ дмнѡлѣ кѡчѣтѣ мѣне, шнъ ѡмъ
 ꙗкъи рѣжнѣдѣлѣ мѣнтѣе, сѣнѣрѣ, зѣлѣ мѣтѣе.
 Шнъ зѣсѡ дмнѡлѣ кѡчѣтѣ мѣне
 Дѣлѣлѣ ѡлѣе бѡсѣ ꙗкъи рѣжнѣдѣлѣ мѣнтѣе ѡчѣлѣ, ꙗкъи
 ѡлѣрѣцнъ лѡрѣе спрѣ мѡлѣзѣ нѡлатѣе. Шнъ нѡрѡдѣлѣ
 ѡчѣстѣлѣ порѣчнѣтѣе зѣжнѣдѣ рѣтѣцнъ бѡнъ тѣе ѡ
 прѣлѣпѣ, прѣнъ хѡтѣрѣлѣе фѣрѣцнѡлѣрѣ бѡщнъ фѣлѡрѣ
 ѡлѣнъ гѣсѡлѣ, карѣнъ ѡлѣкѣсѣсѣ лѣ сѣнѣрѣ, шнъ сѣбѡрѣ стѣ
 ѡ мѣ

Biblia, 1688, pag. 125, col. II

vreun om cu hrană pre fiul său, preste toată calea care ați mersu până ați venit la locul acesta.»

32. Și întru cuvîntul acesta nu v-ați încrezut Domnului Dumnezăului vostru,

33. Carele mîrge înainte, mai nainte de voi în cale, a alege voao loc, povăzînd pre voi cu foc noaptea, arătînd voao calea pre care veți mîrge pre ea și cu nor ziua.

34. Și auzi Domnul glasul cuvintelor voastre și scărbindu-să, să jură zicînd:

35. «De va vedea cineva den oamenii aceștea pămîntul acesta bun carele am jurat părinților lor,

36. Afară den Halev, feciorul lui Iefoni, acesta va vedea pre dînsul și acestuia voiu da pămîntul pre carele s-au suit, și fiilor lui, pentru căce el iaste apropiatu la cîte-s ale Domnului.»

37. Și pre mine s-au scărbit Domnul pentru voi zicîndu: «Nice tu nu vei întra acolo!

38. Iisus, feciorul lui Navi, cela ce șade lîngă tine, acesta va mîrge acolo, pre dînsul întărește, pentru că el va împărți pre el cu sorțu.

39. Și copiii voștri, carii ați zis întru jaf să fie, și tot copilul tînăr, carele n-au știut astăzi rău au bun, aceștea vor întra acolo; și lor voiu da pre el și ei vor moșteni pre el.

40. Și voi întorcîndu-vă v-ați tăbărît la pustiiu, calea cea despre Marea Roșie.»

41. Și ați răspunsu și mi-ați zis: «Greșit-am înaintea Domnului Dumnezăului nostru! Noi, suindu-ne, ne vom bate, după toate cîte au poruncit Domnul Dumnezăul nostru noao.» Și, luînd fieștecarele unêltele cêlde de războiu ale lui și adunîndu-vă, vă suiati la munte.

42. Și zise Domnul cătră mine: «Zi lor: Nu vă suiți, nice să vă bateți, că nu sînt cu voi, și să nu vă surpați înaintea vrăjmașilor voștri.»

43. Și am grăit voao, și nu m-ați ascultat pre mine și ați călcat cuvîntul Domnului și, silindu-vă, v-ați suit în munte.

44. Și ieși amoreul cela ce lăcuiește în muntele acela în timpinarea voastră și v-au gonit pre voi ca cîndu ar face albinele și vă rănii pre voi, de la Siir până la Erma.

45. Și șăzînd, plîngeati înaintea Domnului, și n-au ascultat Domnul glasul vostru, nice au luat aminte pre voi.

46. Și ați șăzut la Cadis zile multe, cîte odată zile ați șăzut.

CAP 2

1. Și întorcîndu-ne ne-am pornit la pustiiu, calea despre Marea Roșie, în ce chip au grăit Domnul cătră mine, și am încunjurat muntele Siir zile multe.

2. Și zise Domnul cătră mine:

3. «Destul iaste voao a încunjura muntele acesta! Întoarceți-vă dară spre miazănoapte!

4. Și norodului acestuia poruncêste zicînd: Trêceți voi pe aproape, pren hotarăle fraților voștri, fiilor lui Isaf, care-i lăcuiescu la Siir și se vor spă/mînta de voi și se vor spărea foarte.

Ms. 45

chip ar fi purtat niscare om cu hrane pre fiul său³ preste toată calea carea ați mersu pân-ați venit la locul acesta.»

32. Și întru cuvântul acesta nu v-ați încredzut Domnului Dumnedzăului vostru,

33. Carele merge înaintea, mainte de voi în cale, a alêge voao loc, povățuindu pre voi cu foc noaptea, arătându voao calea pre carea mergeți pre ea și cu nor dzua.

34. Și audzi Domnul glasul cuvintelor voastre și scârbindu-să să giură dzicându:

35. «Să va vedea cineva dentru oamenii aceștea pământul acestu bun carele cu am giurat părinților lor,»

36. Afară den Halev, ficiorul lui Iefthoni, acesta va vedea pre însul și acestuia voi da pământul pre carele s-au suit și fiilor lui pentru căce iaste el apropiat la câte-s ale Domnului.»

37. Și pre mine s-au scârbit Domnul prena voi dzicându: «Nici tu vei întra acolo!

38. Iisus, ficiorul lui Navi, cela ce șeade lângă tinc, acesta va merge acolo, pre însul întărește pentru că el îl va împărți pre el lui Israil cu sorți.

39. Și copiii voștri carii ați dzis întru jac să fie și tot copilul tânăr, carele nu știe rău au bun astăzi, aceștea vor întra acolo și lor voi da pre el și ei vor moșteni pre el.

40. Și voi întorcându-vă vă tăbărăți la pustiu, calea despre Marea Roșie.»

41. Și ați răspuns și mi-ați dzis mic: «Greșit-am înaintea Domnului Dumnedzăului nostru! Noi suindu-ne ne vom bate după câte au porincit Domnul Dumnedzăul nostru noao.» Și luînd fieștecarile vasele⁴ lui cele de război ale lui și adunându-vă, vă suiți la munte.

42. Și dzise Domnul cătră mine: «Dzi lor și să nu să suie, nice să vă bateți, că nu sântu <cu> voi și să nu vă surpați înaintea neprietenilor voștri.»

43. Și am grăit voao și nu m-ați ascultat pre mine și ați călcat cuvântul Domnului și, silindu-mă, v-ați suit în munte.

44. Și ieși amorreul cela ce lăcuia în muntele acela în întâmpinarea voastră și v-au gonit pre voi, ca cându are face albinele și vă rânia pre voi de la Siir pân-la Erma.

45. Și ședzându plângeți înaintea Domnului, și n-au ascultat Domnul glasul vostru, nici au luat aminte pre voi.

46. Și ați ședzut la Cadis dzile multe câte odată dzile ați ședzut.

CAP 2

1. Și întorcându-ne ne-am pomit la pustiu, calea despre Marea Roșie, în ce chip au grăit Domnul cătră mine, și am încungiurat muntele Siir dzile multe.

2. Și zise Domnul cătră mine:

3. «Destul iaste voao a încungiura muntele acesta! Întorceți-vă dară spre miadzănoapte!

4. Și nărodului acestuia porâncêște dzicându: Voi trêceți pre aproape, pre hotarile fraților noștri, fiilor Isav, carii lăcuiescu la Siir, și să vor spă/mânta de voi și să vor spârâia foarte.

Ms. 4389

om pre un fecior al lui în toate căile în care aș umblat pân-aș venit la acest loc.»

32. Ce nici în cuvântul acesta n-aș crezut Domnului Dumnezeului vostru,

33. Care merge pre cale înaintea voastră să vă aleagă loc ducându-vă noaptea cu foc, arătându-vă calea pre carea veți merge iar zioa cu nor.

34. Și auzi Domnul Dumnezeu glasul cuvintelor voastre și se mânie și se jură zicând:

35. «Nu veți vedea nici unul den bărbaiți aceștea țara cea bună cu carea m-am jurat cu părinților voștri.

36. Fără numai Halev, feciorul lui Eftionii, acela o va vedea, lui voui da pământul care l-au călcat și feciorilor lui, că au răvnit Domnului.»

37. Și se-au mîniat și pre tinc Domnul pentru voi și au zis: «Nici tu nu vei întra acolo!

38. Ce Isus, feciorul lui Navii, carele stă înaintea ta, acela va întra într-ânsă, pre acela întărește că acela o va moșțina lui Israil.

39. Și copiii voștri carii ați zis că vor fi în robie și tot copilul tânăr care nu știe astăzi binele și răul, acela vor întra acolo și acela o voui da și acela o vor moșțina.

40. Iar voi v-aș întors și v-aș tăbărat în pustie pre calea Mării Roșie.»

41. Și ați zis cătră mine: «Greșit-am noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru! Ce vom merge și vom tăia după cum au porâncit noao Domnul Dumnezeul nostru.» Și luîndu-vă fieștecare armele sale cea de război și adunându-vă v-aș suit în munte.

42. Iar Domnul au zis cătră mine: «Zi lor să nu se suie, nici să se bată că nu sânt eu cu dânsii să nu se surpe înaintea vrăjmașilor voștri.»

43. Și am grăit voao și nu m-aș ascultat, ce aș călcat cuvântul Domnului și, pripindu-vă, v-aș suit în munte.

44. Iar ammoreii carci lăcuia în muntele acela au ieșit înaintea voastră și v-au gonit ca cum fac albinile și v-au tăiat de la Seir pân-la Erma.

45. De-acii atunci v-aș întors și șăzând aș plâns înaintea Domnului, iar Domnul n-au căutat spre plângerea voastră, nici au băgat seamă de voi.

46. Și aș șăzut în Caddis multe zile, câte zile aș șăzut acolo.

CAP 2

1. Și întorcându-ne ne-am rădicat în pustie, pre calea Mării Roșie, cum grăise către mine Domnul și am încungiurat muntele Seirului multă vreme.

2. Și zise Domnul către mine:

3. «Ajunge-vă de-a încunjura acest munte! Ce vă întorceți spre miadzănoapte!

4. Și porîncêște nărodului zicând: Voi să trêceți pre hotarile fraților voștri, ale feciorilor lui Isav, carci lăcuiesc în Seir, iar ei se vor înfricoșa de voi și se vor teme foarte.

Versiunea modernă

poartă fiul, tot drumul ce l-ați străbătut pînă ați ajuns la locul acesta.»

32. Cu toate acestea, nu ați crezut în Domnul Dumnezeul vostru,

33. Care a străbătut drumul înaintea voastră, ca să vă caute un loc de popas. Noaptea vă călăuzea cu foc, iar ziua cu nor, arătându-vă calea pe care să mergeți.

34. Cînd Domnul a auzit răsunchul cuvintelor voastre, s-a mîniat și a jurat:

35. «Nici unul dintre acești oameni ticăloși nu va vedea pământul pe care am jurat să-l dau părinților voștri.

36. Nimeni în afară de Caleb, fiul lui Iefone; el îl va vedea, și doar lui și fiilor lui voi da pământul pe care a pășit pentru că el a urmat îndeaproape pe Domnul.»

37. Și pe mine s-a mîniat Domnul din pricina voastră și mi-a spus: «Nici tu nu vei întra acolo!

38. Iosua, fiul lui Navi, care este în slujba ta, va intra. Pe el să-l împuternicești, căci prin el va ajunge Israil să stăpînească țara.

39. Iar pruncii voștri, despre care spuneți că vor ajunge pradă de război, și copiii voștri, care încă nu deosebesc binele de rău, aceștia vor intra acolo. Lor le voi da țara și ei o vor stăpîni.

40. Cît despre voi, întorceți-vă și plecați în pustie, pe drumul către Marea Roșie.»

41. Atunci voi mi-ați răspuns: «Am păcătuit față de Domnul Dumnezeul nostru! Dar acum ne ducem și vom lupta, așa cum ne-a poruncit Domnul Dumnezeul nostru.» Și fiecare și-a luat armele și s-a încins cu ele ca să se urce pe munte.

42. Dar Domnul mi-a zis: «Așa să le spui: Nu vă urcați și nu vă luptați, ca să nu vă doboare vrăjmașii voștri, căci eu nu sînt în mijlocul vostru.»

43. Așa v-am vorbit, dar voi nu m-ați ascultat, ați călcat porunca Domnului și, semețindu-vă, v-ați urcat pe munte.

44. Atunci amoriții de pe muntele acela au ieșit în întâmpinarea voastră și v-au gonit, așa cum fac albinele; apoi v-au spulberat de la Seir pînă la Horma.

45. După ce v-ați întors, ați plîns înaintea Domnului, dar Domnul nu a ascultat glasul vostru și nu v-a luat în seamă.

46. Și ați rămas la Cadeș vreme îndelungată, acolo ați zăbovit multe zile.

CAP. 2

Ținuturile străbătute pînă la Iordan

1. Apoi ne-am întors și am pomit prin pustiu, pe drumul către Marea Roșie, așa cum îmi poruncise Domnul, și am mers vreme îndelungată în jurul Muntelui Seir.

2. Atunci Domnul mi-a spus:

3. «Ați umblat destul în jurul acestui munte! Întorceți-vă acum spre miadzănoapte!

4. Dă-i poporului această poruncă: Veți trece acum prin ținuturile fraților voștri, fiilor lui Isav, care locuiesc în Seir. Ei se vor teme de voi, dar să vă păziți bine.

РКС

5 мжнпѣ де вонъ . Шн севоѣ стѣрѣ фѣарѣе, сѣ
 нѣ сѣтеци кѣ джншн рѣзѣонъ, пѣнтрѣ кѣ нѣ
 вонъ дѣ вѣасъ денъ пѣмжнпѣ лѣрѣ ннчѣ оуѣрѣ дѣ
 пнчѣрѣ, пѣнтрѣ кѣ кѣ сѣрѣнъ амъ дѣпѣ фнларѣ лѣн
 51 сѣафѣ, мжнпѣе лѣнъ, сѣнрѣ . Кѣ арннпѣе вѣнѣ
 кѣ мпѣрѣ вѣкѣашѣ дѣ лѣ джншн шн вѣнѣ мжнпѣ
 шн дѣлѣ мѣсѣрѣ вѣнлѣ дѣ лѣ джншн кѣ лѣ
 51 мжнпѣ шн вѣнѣ вѣнѣ . Пѣнтрѣ кѣ дѣмѣ лѣ джн
 мжнпѣ лѣ нѣсѣрѣ вѣнѣ вѣнѣ рѣтѣнѣ фѣнпѣ лѣ мжн
 нѣдѣрѣ пѣлѣ, кѣ нѣошѣ кѣ мѣ лн пѣтѣрѣкѣ пѣлѣ
 вѣ лѣ мѣрѣ шн фѣрѣкошѣ лѣ, лѣсѣтѣ вѣтѣ пѣ
 51 рѣ вѣнѣ дѣ лѣнѣ дѣмѣ лѣ дѣмѣ лѣ лѣ кѣ пѣнѣ
 нѣтѣнѣ лнпѣнѣ дѣ кѣ вѣжнѣ . Шн амъ тѣрѣкѣ
 пѣрѣ фѣнѣнѣ нѣшнѣ фѣнѣ лѣнѣ сѣафѣ, пѣрѣ чѣ лѣ лѣ
 вѣ лѣ фѣнѣрѣ лѣнѣ вѣ лѣ лѣ вѣнѣ дѣ лѣ сѣнѣ . шн
 дѣ лѣ гѣсѣонѣ гѣвѣрѣ, шн рѣтѣрѣкѣ лѣнѣ лѣ тѣрѣкѣ
 51 кѣ лѣ пѣсѣтѣмѣ лѣнѣ, мѣлѣ . Шн знѣсѣ дѣмѣ лѣ
 кѣ вѣрѣ мнѣ, нѣ вѣ лѣ рѣтѣрѣкѣ кѣ мѣ лѣнѣнѣнѣ
 шн стѣнѣ лѣбнѣнѣ лѣ джншн рѣзѣонъ, пѣнтрѣ кѣ
 нѣ вѣонъ дѣ вѣасъ денъ пѣмжнпѣ лѣнѣ рѣтѣрѣ сѣрѣнѣ
 пѣнтрѣ кѣ фнларѣ лѣнѣ лѣнѣ амъ дѣпѣ пѣрѣ лѣрѣнѣ
 51 амѣшнѣнѣ . Сѣмннѣ лѣ фѣсѣтѣ шѣзѣнѣ мѣ
 рѣннѣ пѣрѣ джншнѣ, лѣ мѣ вѣ мѣрѣ шн мѣ лѣпѣ
 лѣ шн пѣрѣ, кѣ шн сѣнѣкѣнѣ . Рафѣннѣ сѣвоѣ сѣ
 нѣтѣнѣ шн лѣтѣщѣ, кѣ шн сѣнѣкѣнѣ, шн мѣ лѣнѣнѣ
 51 нѣнѣ, нѣ мѣсѣкѣ пѣрѣ сѣнѣ сѣмннѣ . Шн лѣ сѣнрѣ,
 шн дѣ хѣрѣ лѣ мнѣ рѣнннѣ, шн фнларѣ лѣнѣ сѣафѣ,
 кѣ пѣрѣ дѣпѣ пѣрѣ сѣнѣ шн лѣ сѣрѣпѣтѣ пѣрѣ сѣнѣ дѣ лѣ фѣ
 51 чѣ лѣрѣ, шн сѣ лѣкѣнѣрѣ пѣнтрѣ джншнѣ, лѣтѣ кѣ
 лѣ фѣнѣкѣнѣ пѣрѣ лѣнѣ пѣмжнпѣ лѣнѣ мѣшннѣнѣ лѣнѣ
 51 кѣ рѣе лѣ дѣпѣ дѣмѣ лѣ лѣрѣ . дѣ кѣ мѣ дѣрѣ сѣкѣ
 лѣ чнѣкѣ, шн вѣ рѣтѣрѣкѣнѣ вѣнѣ, шн мѣ рѣнѣнѣ пѣрѣ лѣ
 51 пѣрѣ лѣ дѣ кѣ лѣ зѣрѣнѣ . Шн знѣ лѣ кѣ рѣе лѣ мѣ
 мѣрѣ пѣрѣ лѣрѣ лѣ, дѣ кѣ лѣнѣ кѣ рѣнѣ пѣнѣ лѣ мѣ
 пѣрѣ лѣпѣ кѣ лѣ зѣрѣнѣ, лѣ зѣ шн, нѣ дѣ лѣнѣ, пѣ
 51 нѣ лѣ кѣ зѣ лѣпѣ пѣрѣ лѣ сѣмннѣнѣ, сѣмннѣнѣ лѣрѣ
 сѣнннѣнѣ денъ пѣкѣрѣ лѣнѣ кѣ мѣ сѣ лѣ рѣпѣ дѣ
 51 вѣ, нѣ лѣ дѣмѣ лѣ лѣ лѣрѣ . Шн мжнпѣ лѣнѣ дѣмѣ лѣ
 сѣрѣ пѣрѣ сѣнѣ кѣ сѣнѣ тѣрѣкѣ пѣрѣ сѣнѣ денъ пѣкѣрѣ
 51 пѣнѣ оуѣнѣ лѣ кѣ зѣ лѣпѣ . Шн фѣ денъ вѣрѣ мѣ
 чѣ, кѣ зѣ рѣтѣ пѣрѣнѣ сѣрѣкѣнѣ чѣнѣ рѣзѣ сѣнннѣнѣ, мѣ
 51 рѣнѣ денъ мѣ лѣ лѣнѣ лѣ нѣрѣ лѣ лѣнѣ . Шн гѣрѣнѣ
 нѣ дѣмѣ лѣ кѣ пѣрѣ мнѣ, знѣжнѣ . Тѣ мѣрѣнѣ
 51 лѣсѣтѣнѣ пѣрѣ лѣрѣ лѣ дѣ хѣпѣрѣ лѣ мѣ лѣ пѣрѣ лѣрѣ .
 51 Шн вѣнѣ лѣрѣпѣ лѣрѣ лѣ дѣ фнларѣ лѣ мѣнѣ, нѣ
 чннѣнѣ вѣрѣтѣ лѣрѣ, шн стѣнѣкѣ лѣбнѣнѣ кѣ джн
 шн лѣ, рѣзѣонъ, пѣнтрѣ кѣ нѣ вѣонъ дѣ денъ пѣмжн
 51 пѣ лѣ фнларѣ лѣнѣ лѣ мѣнѣ, чѣтѣ рѣтѣ сѣрѣнѣ, кѣ фѣ
 пѣрѣ лѣнѣ лѣтѣ, амъ дѣпѣ пѣрѣ сѣ лѣ сѣрѣнѣ .
 51 Пѣмжнпѣ лѣнѣ рѣфѣнѣ сѣсѣ лѣ сѣнѣ, пѣнтрѣ кѣ
 пѣрѣ джншнѣ, рѣфѣннѣ лѣ кѣ лѣ, шн мѣннѣнѣнѣнѣ нѣ
 51 кѣ мѣсѣкѣ пѣрѣ джншнѣ, зѣрѣмннѣ . дѣ мѣ вѣ мѣ
 рѣ шн мѣ лѣпѣ шн пѣрѣ, кѣ шн чѣнѣ денъ, сѣнѣкѣнѣ
 51 шн лѣ пѣрѣ лѣпѣ пѣрѣ джншнѣ дѣмѣ лѣ дѣ кѣ зѣ рѣ
 фѣчѣ лѣрѣ, шн лѣ мѣшннѣ шн сѣ лѣкѣнѣрѣ пѣн
 51 трѣ джншнѣ пѣнѣ рѣзѣ сѣ лѣсѣтѣ . лѣтѣ кѣ
 лѣ фѣнѣкѣнѣ фнларѣ сѣафѣ, чѣ лѣрѣ чѣ лѣкѣ сѣкѣ, лѣ
 51 сѣнрѣ, лѣтѣ кѣ нѣ лѣ сѣрѣпѣтѣ пѣрѣ хѣрѣ лѣ, дѣ кѣ зѣ рѣ
 фѣчѣ лѣрѣ, шн лѣ мѣшннѣ пѣрѣ джншнѣ шн сѣ

Biblia, 1688, pag. 126, col. I

5. Să nu bateți cu dinșii războiu, pentru că nu voui da voao den pământul lor nice urmă de picior, pentru că cu sorți am dat fiilor lui Isaf muntele lui Siir.

6. Cu argint veți cumpăra bucate de la dinșii și veți mânca; și apa cu măsură veți lua de la dinșii cu argint și veți bea.

7. Pentru că Domnul Dumnăzăul nostru te-au blagoslovit în tot faptul mîinilor tale, cunoaște cum ai petrecut pustiul cel mare și înfricoșatul acesta. Iată, patruzeci de ani Domnul Dumnezăul tău – cu tine, nu te-ai lipsit de cuvînt.»

8. Și am trecut pre frații noștri, fiii lui Isaf, pre ceia ce lăcuia în Siir lîngă calea Aravei de la Elon și de la Gasion-Gaver, și întorcîndu-ne, am trecut calea pustiului Moav.

9. Și zise Domnul cătră mine: «Nu vă învrăbiți cu moavitênii și să nu loviți la dinșii războiu, pentru că nu voui da voao den pământul lui întru sorți, pentru că fiilor lui Lot am dat pre Aroir a moșteni.

10. Oamenii au fost șazănd mai înainte pre dînsul, limbă mare și multă și tare, ca și enachin.

11. Rafain să vor socoti și aceștea, ca și enachimii; și moavitênii numescu pre ei oameni.

12. Și la Siir șădea horeul mai înainte; și fiii lui Isaf i-au pierdut pre ei și au surpat pre ei de la fața lor, și să lăcuiră pentru dinșii în ce chip au făcut Israil pământul moștenirii lui carele au dat Domnul lor.

13. Acum dară, sculați-vă și vă rădicați voi și mărgeți pre aproape de valea Zareth.»

14. Și zilele carele am mersu pre aproape de Cadis-Varni, până am trecut valea Zareth, 30 și 8 de ani, până au căzut toată seminția oamenilor războinici den tabără, după cum s-au jurat Domnul Dumnezăul lor.

15. Și mîna lui Dumnezău era preste ei, ca să-i topească pre ei den tabără, până unde au căzut.

16. Și fu den vrîmea ce căzură toți bărbații cei războiu, murind den mijlocul norodului,

17. Și grăi Domnul cătră mine zicînd:

18. «Tu mergi astăzi pre aproape de hotarale Moav, pre Aroir.

19. Și veți apropiia aproape de fiii lui Aman; nu țineți vrajbă lor și să nu vă loviți cu dinșii la războiu, pentru că nu voui da den pământul fiilor lui Aman ție întru sorțu, că fiilor lui Lot am dat pre el cu sorțu.

20. Pământul lui Rafail să va socoti, pentru că pre dînsul rafaini lăcuia; și manitenii numescu pre dinșii zohomin,

21. Limbă mare și multă și tare, ca și cei den Enachim. Și i-au pierdut pre dinșii Domnul de cătră fața lor, și au moștenit și să lăcuiră pentru dînșii până în ziua aceasta,

22. În ce chip au făcut fiilor Isaf, celoră ce lăcuiescu la Siir, în ce chip au surpat pre horeul de cătră fața lor și i-au moștenit pre dinșii și s-au lăcuit pentru dinșii până în ziua aceasta.

Ms. 45

5. Să nu bateți cu înșii război, pentru că nu voi da voao den pământul lor nice urmă de picior, pentru că sorțu am dat fiilor Isav muntele lui Siir.

6. Cu argintu veți cumpăra bucate de la înșii și veți mânca; și apă cu măsură veți lua de la înșii cu argintu și veți bea.

7. Pentru că Domnul Dumnedzăul nostru te-au blagoslovit întru faptul mâinilor tale, cunoaște cum ai petrecut pustiuul cel mare și strașnic acesta. Iată 40 ani Domnul Dumnedzăul tău împreună cu tine și te-ai lipsit de cuvânt.»

8. Și am trecut pre frații noștri, pre fiii lui Isav, pre ceia ce lăcuia în Siir lângă Calea Arapcă de la Elon și de la Gasion-Gaver; și întorcându-ne am trecut calea a pustiuului Moav.

9. Și dzise Domnul către mine: «Nu vrăjbiți moavitênii și să nu loviți cu înșii război pentru că nu va da voao den pământul lor întru sorțu pentru că fiilor lui Lot am dat pre Aroir a moștneni.

10. Omin <=> au fostu zedzându mainte pre însu limbă mare și multă și tare ca și enachii.

11. Rafain să vor socoti și aceștea ca și enachimii; și moavitênii număscu pre ei ominii.

12. Și la Siir ședeă Horreul mainte și fii lui Isav i-au pierdut pre ei și i-au surpat pre ei de la fața lor și să lăcuiră pentru înșii în ce chip au făcut Israil pământul moștnenirei lui carele au dat Domnul lor.

13. Acum dară sculați-vă și vă rădicați voi și mērgeți pre aproape la valea Zareth.»

14. Și dzilele carele am mersu pre aproape de la Cadis-Varni pân-am trecut valea Zareth 38 de ani, pân-au cădzut toată sămânția a oamenilor războinici den tabără, după cum s-au giurat Domnul Dumnedzăul lor.

15. Și mâna lui Dumnedzău era preste ei <ca să-i topască pre ei> den tabără pân-unde au cădzut.

16. Și fu în vrême ce cădzură toți bărbații cei războinici murindu în mijlocul nărodului.

17. Și grăi Domnul către mine dzicându:

18. «Tu mergi pre aproape astăzi hotarale Moav, pre Aroir.

19. Și veți apropia aproape de fiii lui Amman; nu înțeți vrăjbă lor și să nu vă loviți cu înșii pre război pentru că nu voi da <din> pământul fiilor Amman țic întru sorțu, pentru, că fiilor lui Lot am dat pre el cu sorțu.

20. Pământul lui Rafain să va socoti pentru că pre însu rafainii lăcuia mainte și amanitênii îi număscu pre înșii zommin,

21. Limbă mare și multă și tare ca și enachimii. Și i-au pierdut pre înșii Domnul de cătră fața lor și au moștnenit și să lăcuiră pentru înșii pân-întru dzua aceasta.

22. În ce chip au făcut fiilor Isav, celor ce lăcuiescu la Siir, în ce chip au surpat pre horreul de cătră fața lor și i-au moștnenit pre înșii și s-au lăcuiră pentru înșii pân-în dzua de astăzi.

Ms. 4389

5. Ce să nu faceți războiu cu dănșii, că n-am dat voao den țara lor măcară o urmă de un picior, că muntele Scirului l-am dat întru moștinare feciorilor lui Isav.

6. Bucate pre preț de bani să vă cumpărați de la dănșii să mâncați și apă cu măsură să luați de la dănșii și cu preț să beți.

7. Că Domnul Dumnezeul tău te-au blagoslovit întru tot lucrul mâinilor tale, socotește cum ai trecut pustia aceasta mare și înfricoșată. Iată, 40 de ani Domnul Dumnezeul tău cu tine și n-ai cerut cuvânt.»

8. Și am trecut pre frații noștri, feciorii lui Isav, carii lăcuia în Scir la calea Aradului de la Elon și de la Gasion-Gaver; și întorcându-ne am trecut calea în pustia Moavului.

9. Și zise Domnul către mine: «Nu vă învrăjbiți cu moavitênii, nice faceți cu dănșii războiu că n-am dat voao den țara lor întru moștinare, că feciorilor lui Lot am dat să moștenească Aroirul.

10. Că iominii au fost șăzând mai nainte într-ansa nărod mare și mult și tare ca și enachii.

11[10]. Rafan se vor chieama și aceștea. [11] Că ca pre enachii și ca pre moavitênii îi chieamă iominii.

12. Și în Scir lăcuia horeii mai nainte, iar feciorii lui Isav îi ucisără și-i dezrădăcinară dennainteă fetei lor și lăcuiră în locul lor, în ce chip au făcut și Israil pre pământ lăcuința lui carea o au dat lor Dumnezeul lor.

13. Ce acum vă sculați și vă porniți și treceți răpa Zarethului.»

14. Și vremea cătă am trecut de la Cadis-Vari până am trecut răpa Zarethului au trecut 38 de ani până au căzut toată seminția oamenilor celor de oaste den tabără cum se jurase lor Domnul.

15. Și mâna Domnului era pre dănșii să-i piarză den tabără până ce căzură.

16. Iar deaca căzură toți bărbații cei de oaste și muriră den mijlocul taberii.

17. Grăi Domnul către mine zicind:

18. «Tu vei trece astăzi hotarale Moavului și ale lui Aroir.

19. Și vei merge aproape de feciorii lui Ammon; să nu vă învrăjbiți cu dănșii nici să faceți cu dănșii războiu, că nu voi da țic den țara feciorilor lui Ammon întru moștinare că o au dat feciorilor lui Lot întru moștinare.

20. Țara Rafainilor se chieamă, că rafainii lăcuia mai nainte într-ansa, iar amonitênii îi chieamă zomini,

21. Nărod mare și mult și tare ca și pre enachimii. Și pierdu pre dănșii Domnul dennainteă fetelor lor și le luară moșia și lăcuiră într-ansa în locul lor și până în zioa de astăzi.

22. Cum au făcut și cu feciorii lui Isav carci lăcuiesc în Scir, în ce chip au pierdut și pre horci dennainteă fetei sale și se-au/ prins de lăcuința în locul lor și până în zioa de astăzi.

Versiunea modernă

5. Și să nu-i întărîtați la război, că nu vă voi da din pământul lor nici cît să pui piciorul, deoarece muntele Scir l-am dat în stăpînire lui Isav.

6. Cumpărați de la ei, cu bani, hrană ca să mîncăți, iar apa de băut tot cu bani să o cumpărați de la ei.

7. Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvîntat în toate faptele mîinilor tale și a vegheat cînd ai străbătut pustiuul acesta mare și înfricoșător. Iată, de patruzeci de ani Domnul Dumnezeul tău a fost cu tine și nu ai dus lipsă de nimic.»

8. Și am trecut dincolo de frații noștri, fiii lui Isav, care locuiau în Scir, pe lîngă drumul ce străbate Araba, de la Elat și Ețion-Gaber; apoi ne-am întors și am mers pe drumul spre pustiuul Moab.

9. Atunci Domnul mi-a spus: «Să nu-i hărțuiești pe moabiți și să nu-i întărîtați la luptă, căci nu vă voi da nimic din pământul lor, pentru că Arul l-am dat în stăpînire fiilor lui Lot.

10. Înainte locuiau acolo emiții, un popor mare, numeros și cu oameni înalți de statură, ca și enachii.

11. Ei erau socotiți drept refaiți, ca și enachii; dar moabiții îi numesc emiți.

12. Iar în Scir trăiau înainte horiții, dar fiii lui Isav i-au cotropit și i-au nimicit, apoi s-au așezat în locul lor, așa cum a făcut Israel cu țara pe care i-a dat-o Domnul în stăpînire.

13. Acum haideți, sculați-vă și treceți valea Zaredului!» Și atunci am trecut valea Zaredului.

14. Timpul care s-a scurs de cînd am plecat de la Cadeș-Barne pînă am trecut valea Zaredului a fost de treizeci și opt de ani, rîstimp în care a pierit din tabără întreaga generație a bărbaților în stare să lupte, așa cum hotărîse Domnul.

15. Căci mîna Domnului a fost împotriva lor, ca să-i stîrpească din tabără, pînă cînd au picrit cu toții.

16. După ce au fost răpuși toți bărbații în stare să lupte din mijlocul poporului,

17. Domnul mi-a vorbit și mi-a zis:

18. «Vei trece astăzi hotarele Moavului, pe la Ar.

19. Și te vei apropia de fiii lui Amon, dar să nu-i hărțuiești și să nu-i întărîți la luptă, căci nu-ți voi da nimic din pământul fiilor lui Amon, pentru că le-am dat în stăpînire fiilor lui Lot.

20. Această țară era socotită a lui Refaim, pentru că înainte trăiau în ea rafaiții. Amonii îi numesc zanzumiți.

21. Un popor mare, numeros și înalt de statură, ca și enachii. Domnul i-a nimicit pe refaiți din fața amoniților, care i-au dezmoștenit și s-au așezat în locul lor.

22. Întocmai așa a făcut Domnul și pentru fiii lui Isav care locuiesc în Scir, cînd i-a doborît pe horiți dennainteă lor. Ei i-au dezmoștenit și s-au/ așezat în locul lor, unde trăiesc pînă în zioa de astăzi.

Ms. 45

23. Și eveii ceia, ce lăcuia la Asiroth pân-la Gaza, și capadochii, ceia ce au ieșit de la Capadochia i-au surpat pre ei și s-au lăcut pentru ei.

24. Acum dară sculați-vă și vă duceți și treceți voi valea Arnon. Iată am dat pre mâna ta pre Sion, împăratul Esevon a amorreilor, și pământul lui începe a-l moșteni; lovște cu el război!

25. Întru dzuă aceasta începe a da cutremurul tău și frica ta preste fața a toate limbile ceea ce-suptu cer, carii, audzindu numele tău, să vor turbura și chinuri vor avea de cătră fața ta.»

26. Și am trimis soli den pustiiul Chedmoth cătră Sion, împăratul Esevon, cu cuvinte de pace dzicându:

27. «Trece-voi pre pământul tău, pre cale voi merge, nu voi abate în dreapta au în stînga.

28. Bucate pre argintu în vei da și voi mânca și apă pre bani în vei da și voi bea, afară căce voi trece cu picioarele mele.

29. În ce chip mi-au făcut mic fiii lui Isav, ceia ce lăcuiesc la Siir, și moaviteni, ceia ce lăcuiesc la Aroir, până voi trece pre Iordanul la pământul carele Domnul Dumnezăul nostru ne dă noao.»

30. Și n-au vrut Sion, împăratul Esevon, să trecem noi pre însul, pentru căce au năsălnicit Domnul Dumnezăul nostru duhul lui și au întărit inima lui, pentru ca să și dea în mânele tale ca întru dzuă aceasta.

31. Și dzise Domnul cătră mine: «Iată, am început a da înaintea fetei tale pre Sion, împăratul Esevon, a amorreilor, și pământul lui; și începe a moșteni pământul lui.»

32. Și ieși Sion, împăratul Esevon, întru întimpinarea noastră, el și tot nărodul lui, la război la Eassa.

33. Și l-au dat pre el Domnul Dumnezăul nostru înaintea fetei noastre întru mânele noastre și am lovit pre el și pre feciorii lui și pre tot nărodul lui.

34. Și am biruit tuturor cetăților lui întru vremea aceea și am surpat toată cetatea pre rându, și muierile lor și feciorii lor, n-am lăsat prinsu viu.

35. Afară den dobitoace ce am robit lor și prăzile cetăților am luat.

36. De la Aroir, carea iaste de la marginea pârului Arnon, și cetatea carea era în vale și pân în muntele Galaad, nu era cetate care să ne fie scăpat noao, pre toate le-au dat Domnul Dumnezăul nostru pre mânele noastre.

37. Afară de la pământul fiilor Amman nu ne-am apropiat toate căce să apropiem de groapa Iacov și cetățile cele den munte, după cum au porâncise Domnul Dumnezăul nostru.

CAP 3

1. Și, întorcându-ne, ne-am suit calca de la Vaasan. Și au ieșit Og, împăratul Vaasan, întru întimpinarea noastră, el și tot nărodul lui, împreună cu însul da război la Adrain.

2. Și dzise Domnul cătră mine: «Să nu te temi de el, căce în mânele tale l-am dat pre el și pre tot

Ms. 4389

23. Și eveii, carei lăcuia în Aroth până la Gaza mergând cappadochii de la Cappadochia i-au omorât și se-au sălășluit în locul lor.

24. Ce acum vă sculați și vă porniți și treceți răpa Arnonului că iată am dat în mâinile tale pre Sion, împăratul Esevonului și al Ammoreiului și începe a moșteni țara lui și astăzi să faci războiu cu dânsul.

25. Acum voi începe a da frică de tine și cutremur înaintea fețelor tuturor țărălor căte sânt supt cer. Și ei audzind de numele tău se vor turbura și vor lua durere de fața ta.»

26. Și am trimis soli de la pustia Chedmothului la Sion, împăratul Esevonului, cu cuvinte de pace dzicând:

27. «Să trecem pre țara ta, pre cale vom trece și ne vom abate nici spre stînga, nici spre dreapta.

28. Bucate să vinzi pre bani și apă pre preț să ne dai să bem fără numai căt vom trece cu picioarele.

29. Cum ne-au făcut și feciorii lui Isav carei lăcuiesc în Seir și moaviteni carei lăcuiesc în Aroir, până vom trece Iordanul în țara ceea ce o au dat noao Domnul Dumnezăul nostru.»

30. Iar Sion, împăratul Esevonului, n-au vrut să trecem pre țara lui, că întâri Domnul Dumnezăul nostru sufletul lui și învârtoșă inima lui, ca să-l dea în mâinile tale cum vezi astăzi.

31. Și zise Domnul cătră mine: «Iată, am început a da înaintea ta pre Sion, împăratul Esevonului, și al Amoreiului și țara lui, ce începe a moșteni țara lui.»

32. Și ieși Sion, împăratul Esevonului, împotriva noastră, el însu și toți oamenii lui cu dânsul, la războiu în Iasa.

33. Și l-au dat Domnul Dumnezăul nostru înaintea fețelor noastre în mânele noastre și am ucis pre dânsul și pre feciorii lui și pre toți oamenii lui.

34. Și am luat toate cetățile lui într-aceia vreme și pre rându am surpat toate cetățile și n-au rămas viu într-ășii.

35. Fără numai dobitoacele ce am robit și avuțiile cetăților care am luat.

36. De la Aroir, care iaste gură pârului Arnonului, și orașul care iaste în răpa până la muntele Galaadului, și n-au fost cetate carea să fie scăpat de noi întreagă, ce toate le-a dat Domnul Dumnezăul nostru în mâinile noastre.

37. Fără numai de țara feciorilor lui Amman nu ne-am apropiat și de toate căce se țin cu pârul Iavacului și de cetățile cele den muș precum porâncise Domnul Dumnezăul nostru.

CAP 3

1. Și, întorcându-ne, ne-am suit pre calca cea despre Vasaan. Și ieși Og, împăratul Vasaanului, împotriva noastră la războiu însuș el și toate oștile lui cu dânsul în Adrain.

2. Iar Domnul zise cătră mine: «Nu te teme de dânsul, că în mâinile tale am dat pre dânsul, și pre

Versiunea modernă

23. De asemenea și avii, care locuiau prin sat, pînă aproape de Gaza, au fost nimiciti de către caftoriți, care au venit din Caftor și s-au așezat în locul lor.

24. Sculați-vă așadar, porniți și treceți valea Arnonului. Iată că dau în mîinile tale pe Sion, regele amoritilor din Heșbon, și pământul lui. Ia-l în stăpînirea ta și porocște războiul împotriva lui.

25. De astăzi înainte voi insufla tuturor popoarelor de sub cer frica și groaza față de tine numai la auzul numelui tău se vor cutremura, iar în fața ta vor fi cuprinși de spaimă.»

26. Din pustiiul Chedemot am trimis atunci către Sion, împăratul Heșbonului, soli cu cuvinte de pace, ca să-i spună:

27. «Lasă-mă să trec prin țara ta. Voi merge numai pe drum, nu mă voi abate nici la dreapta, nici la stînga.

28. Dă-mi hrană pe bani, ca să am ce mânca și vinde-mi apă tot pe bani, ca să am de băut. Voi merge numai pe jos, cu piciorul.

29. Așa cum mi-au îngăduit fiii lui Isav, care locuiesc în Seir și moabiiți, care locuiesc în Ar, pînă cînd voi trece Iordanul în țara pe care ne-o dă Domnul Dumnezăul nostru.»

30. Dar Sion, împăratul Heșbonului, nu ne-a dat voie să trecem pe la el, pentru că Domnul tău i-a înăsprit sufletul și i-a împietrit inima, ca să-l dea în mîinile tale, așa cum este pînă astăzi.

31. Atunci Domnul mi-a spus: «Iată că încep să dau în mîinile tale pe Sion amoritul, regele Heșbonului, și țara lui; începe a stăpîni țara lui.»

32. Iar Sion, regele Heșbonului, ne-a ieșit în întimpinare la Iahaș, cu tot poporul lui, să lupte împotriva noastră.

33. Dar Domnul Dumnezăul nostru l-a dat în mîinile noastre și l-am bătut pe el, pe fiii lui și tot poporul lui.

34. Am cucerit atunci toate cetățile lui și am sortit piecii pe toți cei ce se aflau în fiecare cetate: bărbații, femeile și copiii; nu am lăsat în viață pe niciunul din cei prinși.

35. Am păstrat ca pradă doar vitele și ceea ce am jefuit din cetățile cucerite.

36. De la Aroer, care se află pe malul pârului Arnon, și de la cetatea care este în vale, pînă la muntele Galaad, nu ne-a scăpat nici o cetate: Domnul Dumnezăul nostru le-a dat în mîinile noastre pe toate.

37. Numai de țara amoniților nu te-ai apropiat, nici de ținuturile din apropierea pârului Iaboc, nici de cetățile de la munte, întocmai cum ne-a poruncit Domnul Dumnezăul nostru.

CAP. 3

Biruința asupra regelui Og. Împărțirea ținuturilor de la răsărit de Iordan.

1. Ne-am întors apoi și am pornit pe drumul către Vasan. Og, regele Vasanului, ne-a ieșit în față în întimpinare la Edrei, cu tot poporul lui, ca să se războiască cu noi.

2. Atunci Domnul mi-a spus: «Nu te teme de el, căci îl dau în mîinile tale, cu tot poporul și cu

ДМНХА КЪПЪРЪ МННЕ СВЪНУТЕ ТЕМН ДЕ ДЖНХУА,
 КЪЧЕ ДЖННАЕ ТАЛЕ ААМДАТЪ ПРЪДЖНХУА, ШН ПРЪ
 ТЪПЪ НЪРЪДЪА АХН, ШН ТЪПЪ ПЪМЖНТЪА АХН ШН
 ВЪН ФАЧЕ АХН, АЧЕ КНП АН ФЪКЪПЪ АХН ЕСЪНЪ А
 ПЪРЪАТЪА АМОРЕНАУ КАРЕ АПЪМЪА ЛА ЕСЕВЪНЪ.
 ШН ААХ ДАТЪ ПРЪ БАВ ДМНХА ДМНХУА НАСТЪА,
 ДМЖННАЕ НОВАСТРЕ, ШН ПРЪ СЪГЪ АПЪРЪАТЪА БАСА
 НХАХН, ШН ТЪПЪ НОРЪДЪА АХН, ШН АМ ОМОЖЪТЪ
 ПРЪ БАВ, ПЪНЪН НАХ РЪМА АХН СЕМЖНЦЪ. ШН
 АМ СЪПЪЖННЪТЪ ТЪПЪСЪ ЧЕТЪЦНАЕ АХН АПЪА БРЪМЪ
 АЧЪА НЪ ЕРА ЧЕТАТЕ КАРЕ НХСА. ААТЪ ДЕЛА ДЖН
 ШН, А, ДЕ ЧЕТЪЦН ТОВАТЕ ПЕМПРЕЖЪНАЕ АРГОВ,
 АПЪРЪАТЪА СЪГЪ ЛА БАСАНЪ. ТОВАТЕ ЧЕТЪЦНАЕ
 ТАРН ЗЪДЪРН МААТЕ, ПЪРЦН ШН ЗЪБОВАРЪ, АФАРЪ
 ДЕН ЧЕТЪЦНАЕ, ФРЕГЕНАУ ЧЪЛЕ МЪАТЕ ФОВАРЪ.
 ДЪМ СЪРПАТЪ ПРЪ ДЖНШН АЧЕННП АМ ФЪКЪПЪ АХ
 ЕСЪНЪ АПЪРЪАТЪА ЕСЕВОНХАХН, ШН АМ СЪРПАТЪ ТЪ
 ПЪ ЧЪАТЪ ПРЪ РЖНДЪ, ШН МЪЕРНАЕ АРЪ ШН КОПНЪН.
 ШН ТОВАТЕ ДОВНПОВАЧЕА АРЪ, ШН ПРЪЗНАЕ ЧЕТЪЦН
 АРЪ АЧЪА ПРЪДАТЪ НОВАСЪ. ШН АМ ААТЪ АПЪА
 БРЪМЪ АЧЪА ПЪМЖНТЪА, ДЕН МЖННАЕ ЧЕЛЪР ДЕН
 АПЪРАЦН АМОРЕНАУ, КАРЪНЪ, ЕРА ДЕ ЧИНАЕ ДЕ ЕСЪ
 АНЪ, ДЕЛА ПЖЖЪАЕ АРНОНЪ, ШН ПЪНЪН ЛА МЪАТЕ
 АЕ АЕРМОНЪ. ФИННУТН НХМЕСКЪ ПРЪ АЕРМОНЪ, СА
 НТСОРЪ, ШН АМОРЕА АХ НЪМНТЪ ПРЪ ДЖНХУА САИЪ.
 ТОВАТЕ ЧЕТЪЦНАЕ МЪСОРЪ, ШН ТЪПЪ ГАЛААДЪА, ШН
 ТЪПЪ БАСАНЪА, ПЪНЪН ЛА БАХА, ШН ЕДРАИЪ, ЧЕТЪ
 ЦНАЕ АПЪРЪАЦЕН АХН СЪГЪ, ЛА БАСАНЪ. КЪЧЕНУ
 МАИ СЪГЪ АПЪРЪАТЪА БАСАНЪАХН, АХ РЪМА ДЕЛА РА
 ФАНЪ, ТЪПЪ ПАТЪА АХН ПАТЪ ДЕ ЧЕАРЕ, ТЪПЪ АЧА
 ТА АПЪА МАРУННЪ ФОВАРНАУ АХН АМАНЪ, ДЕ, ДЪ
 КОЦН АХИММЪ АХН, ШН ДЕ, ДЪ КОЦН АЧИММЪ АХН
 НХКОТЪА СЪМАХУА. ШН ПЪМЖНТЪА АЧЪА
 ААМ МОЩЕННП АБРЪМЪ АЧЪА ДЕЛА АРОИРЪ, КАРЪНЪ
 АТЕ ЛА ЧЕРМУЧЕА ПЖЖЪАХН АРНОНЪ, ШН ЖЪМЪ
 ТАТЕ ДЕ МЪНТЕАЕ ГАЛААДЪ, ШН ЧЕТЪЦНАЕ АХН А
 ДАТЪ АХН РЪВЕНЪ, ШН АХН ГАДЪ. ШН ЧЕ АХ РЪ
 МА АХ АХН ГАЛААДЪ, ШН ТЪПЪ БАСАНЪА АПЪРЪАЦЕН
 АХН СЪГЪ, ААДАТЪ АА ЖЪМЪТАТЕ ДЕНЪМЪ АХН МА
 НАШН, ШН ТЪПЪ ПЕМПРЕЖЪА АРГОВЪ АХН, ТЪПЪ БА
 САНЪА, АЧЪА ПЪМЖНТЪА АХН РАФАИЪ СЕКА СОКОТЪ.
 ШН АИРЪ ФОВАРЪ АХН МАНАШ АХ АХАТЪ ТЪПЪ
 АПЪРЪАЦЕН АРГОВЪ, ПЪНЪН ЛА ХСОТАРЪАЕ, ГАР
 ГАСНЪ, ШН МАХЕДЪН, АХ НЪМНТЪ ПРЪ ДЖНСЕА
 ПРЪ НУМЕАЕ АХН, ПРЪ БАСАНЪ, АРСАДЪ,
 АИРЪ, ПЪНЪН АРСАА АЧАСТА. ШН АХН МАХН
 АМЪ ААТЪ ГАЛААДЪА. ШН АХН РЪВЕНЪ, ШН
 АХН ГАДЪ, АМЪ ААТЪ ДЕЛА ГАЛААДЪА, ПЪНЪН ЛА ПЖ
 ЖЪАЕ АРНОНЪ, ДМЖНЖАКЪА ПЖЖЪАХН ХУТАРЪ,
 ШН ПЪНЪН ЛА ГАБОВЪ, ПЖЖЪАХН ХУТАРЪ ФИНАУРЪ АХН
 АМАНЪ. ШН АРАВА, ШН АСОРАДАНЪА, ХУТАРЪ,
 ДЕЛА МАХЕНЕРЪДЪ, ШН ПЪНЪН АМААТЪ АРАВА, МАРЪ
 СЪРЪНЪ, ДЕЛА АСНДЪА, ПРЪ ФАГА, ДЕЛА РЪСЪРЪНПЪ.
 ШН АМ ПЕРЪНУТЪ БАСА АБРЪМЪ АЧЪА ЗНЖНДЪ,
 ДМНХА ДМНХУА ЧЕПЪА АХ ДАТЪ БАСА, ПЪ
 МЖНТЪА АЧЕ ТА НХСОЦЪ А ДМЖНХУА ЧЕ ПЪСАЦН
 АНАИИТЪ ФЪЦН ФРАЦНАУРЪ БОЩН ФИНАУРЪ АХН Е
 РАНАЕ, ТЪПЪ ЧЕА КЪМННТЕ. АФАРЪ ДЕН ФЪ
 МЕНАЕ БОВАСТРЕ, ШН КОПНЪН КЪЩН, ШН ДОВНПОВАЧЕА

Biblia, 1688, pag. 127, col. I

pământul lui, și vei face lui în ce chip ai făcut lui Sion, împăratul amoreilor, care lăcuia la Eсевон.»

3. Și I-au dat pre el Domnul Dumnezeu nostru în mînile noastre și pre Og, împăratul Vasanului, și tot norodul lui, și I-am omorît pre el până n-au rămas lui semînță.

4. Și am stăpînit toate cetățile lui întru vrîmea acêea; nu era cetate care nu o am luat de la dîșșii: 60 de cetățî, toate penprejurile Argov, împăratul Og la Vasan.

5. Toate cetățile tari, ziduri nalte, porți și zăvoară, afară den cetățile ferezcelor, cêle multe foarte.

6. I-am surpat pre dîșșii în ce chip am făcut lui Sion, împăratul Eсевонului, și am surpat toată cetatea pre rînd și muierile lor și copii.

7. Și toate dobitoacele lor și prăzile cetățîilor le-am prădat noao.

8. Și am luat întru vrîmea acêea pămîntul den mînile celor doi împărați amoreilor, carii era decinde de Iordan, de la pîrful Amon și până la muntele Aерmon.

9. Finicii numescu pre Aерmon Saniior, și amoreul au numit pre dîșsul Sanir.

10. Toate cetățile Misor și tot Galaadul și tot Vasaanul, până la Elha și Edrain, cetățile împărăției lui Og la Vasan.

11. Căce numai Og, împăratul Vasanului, au rămas de la rafain. Iată, patul lui, pat de hier, iată aceasta întru marginea feciorilor lui Aman, de 9 coți lungimea lui și de 4 coți lățimea lui, cu cotul omului.

12. Și pămîntul acela I-am moștenit în vrîmea acêea de la Aроir, carii iaste la țărîmurele pîrfului Amon, și jumătate de muntele Galaad, și cetățîile lui am dat lui Ruvîn și lui Gadu.

13. Și ce au rămas al lui Galaad și tot Vasanul împărăției lui Og am dat la jumătate de neamul lui Manasi; și tot pemprejurul Argovului, tot Vasanul, acela pămîntul lui rafain se va socoti.

14. Și Iair, feciorul lui Manasi, au luat tot împrejurul Argov, până la hotarăle Gargasi și Mahethi; au numit pre dîșsele pre numele lui, pre Vasan, Aroth Iair, până în ziua aceasta.

15. Și lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și lui Ruvîn și lui Gadu am dat de la Galaadu până la pîrful Amon, în mijlocul pîrfului – hotar, și până la Iavoc pîrful, hotar fiilor lui Aman.

17. Și Arava și Iordanul, hotar, de la Mahenereth și până la Marea Arava, Marea Sării, de la Asidoth pre Fasga, de la răsărit.

18. Și am poruncit voao în vrîmea acêea zicînd: «Domnul Dumnezeu vostru au dat voao pămîntul acesta cu sorțu. Înarmîndu-vă, păsaiți înaintea fêții fraților voștri, fiilor lui Israil, tot cel cu minte.

19. Afară den fâmeile voastre și copii voștri și dobitoacele/

Ms. 45

nărădul lui și tot pământul lui, și vei face lui în ce chip ai făcut lui Sion, împăratul amorreilor, carele lăcuia la Esevon.»

3. Și i-au dat pre el Domnul Dumnezăul nostru în mâinile noastre și pre Og, împăratul Vasaaan, și tot nărodul lui, și i-am omorât pre el pân-n-am lăsat lui sămânță.

4. Și am biruit tuturor cetăților lui întru vrēmea acēea; nu era cetate carea nu am luat de la înșii: 60 de cetății toate prenpregiurile Argov, împăratul Og la Vasan.

5. Toate cetățile tari, ziduri înalte, porți și zăvoară, afară den cetățile ferezeilor, cēle multe foarte.

6. I-am surpat pre înșii în ce chip am făcut lui Sion, împăratul Esevon, și am surpat toată cetatea pre rândul și muierile lor și copiii.

7. Și toate dobitoacele și prăzile cetăților le-am prădat noao.

8. Și am luat întru vrēmea acēea pământul den mâinele celor 2 împărați amorreilor, carii era decinde de Iordan, de la pârul Amon și până la muntele Aermon.

9. Finicii număscu pre Aermon Sanior, și amorreul au numit pre el Sanir.

10. Toate cetățile Misorului și tot Galaadul și tot Vasanul pân-la Elha și Edraim, cetățile împărăției lui Og la Vasan.

11. Căce numai Og, împăratul Vasan, au rămas la rafain. Iată, patul lui, pat de fier, și iată acesta întru marginea feciorilor Amman, de 9 coți luginia lui, cu cotul omului.

12. Și pământul acela i-am moștenit întru vrēmea acēea de la Aroir, carea iaste la jârnuurile pârului Amon, și giumatate de muntele Galaad, și cetățile lui am dat lui Ruvim și lui Gad.

13. Și ce au rămas a lui Galaad și toată Vasan a împărăției lui Og am dat la giumatate de neamul lui Manassi și tot prenpregiurul Argov, tot Vasanul, acela pământul lui rafain să va socoti.

14. Și Iair, fecior Manassi, au luat tot prenpregiurul Argov, pân-la hotarēle Gargasi și Mahethi au numit pre însu pre numele lui pre Vasan, Avoth Iair, pân-in dzua aceasta.

15. Și lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și lui Ruvim și lui Gad am dat de la Galaad pân-la riul Amon, în mijlocul pârului hotar, și pân-la Iavoc, pârul hotar fiilor Amman.

17. Și Arava și Iordanul hotar de la Mahinereth și pân-la Marca Arava, Marea Sării de la Asidoh pre Fazga de la răsărit.

18. Și am porîncit voao întru vrēmea acēea dzicându: «Domnul Dumnezăul vostru au dat voao pământul acesta cu sorțu. Într-armîndu-vă, păsați innaintea fraților voștri Israil tot cel cu minte.

19. Afară den fâmeile voastre și copiii voștri și dobitoacele/ voastre, știu că multe dobitoace-s la

Ms. 4389

toț oamenii lui și toată țara lui și vei face lui cum ai făcut lui Sion, împăratul Ammoreiului, care au lăcut în Sevon.»

3. Și dēde Domnul Dumnezul nostru în mâinile noastre pre Og, împăratul Vasanului, și pre toț oamenii lui și i-am tăiat pân-n-au rămas nici unul dentr-ânșii.

4. Și am luat toate cetățile lor într-acea vrēme; și nu rămase nici o cetate carea să nu o fim luat de la dănșii: 60 de cetății și toate hotarēle Argovului de-npărăția lui Og la Vasan.

5. Toate cetățile cēle tari cu zidurile cēle nalte, porțile și culele, dennafară de orașale cēle cu coștēie, care era foarte multe.

6. Și i-am omorât, cum am făcut și lui Sion, împăratul Esevonului, și am potopit cetățile lor deprună cu muierile lor și cu copiii lor.

7. Iar dobitoacele lor și avuția cetăților noi am jăhuit și am luat noao.

8. Și într-acea vrēme am luat țară den mâinile a doi împărați, care au fost de ceastă parte de Iordan de la pârul Amonului până la muntele Ermonului.

9. Iar finichii chiamă pre Ermon Sarion, iar ammoreii îl chiamă Sanir.

10. Toate cetățile Misorului și a tot Galaadul și a tot Vasanul până la Elha și până la Iordan, toate cetățile împărăției lui Og în Vasan.

11. Că numai Vasanul, cetatea lui Og, au rămas de la uriaș. Și iată patul lui, pat de fier, iată acesta iaste la marginea feciorilor lui Ammon, lungul lui de 9 coți iar latul lui de 4 coți, coturi voincești.

12. Și am luat atunci, într-acea vrēme, țara acēea de la Aroir, care iaste la gura Izvorului Amonului până la jumătate den muntele Galaadului, și cetățile lor le-am dat lui Ruvim și lui Gad.

13. Iar partea Galaadului carea rămăsese și toată împărăția Vasanului a lui Og o am dat o jumătate de seminția lui Manasi și toate satele demprejurul Argovului și se chiamă tot Vasanul Țara Uriiașilor.

14. Iar Iair, feciorul Manasiei, luoa toate hotarēle lui Argov, până la hotarēle Gargasului și ale Maheteiului și i-au pus numele pre numele lui Vasan și Avoth și Air până în zioa de astăzi.

15. Iar lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și seminției lui Ruvim și a lui Gad am dat de la Galaad până la pârul Amonului, hotarul a mijlocul pârului până la Ievon, care iaste hotar pârului feciorilor lui Ammon.

17. Și Irava și Iordanul hotăr de la Mahenereth până la Marea Aravului și de la Marca Sării până la Asidoh Fazga spre răsărit.

18. Și într-acea vrēme am porîncit voaoă zicând: «Domnul Dumnezul vostru au dat voaoă țara aceasta întru moștinare, inarmați să mērgeți inaintea fētelor fraților voștri, a feciorilor lui Israil; toți bărbații să mērgă la războiu.

19. Numai muierile voastre și copiii voștri și dobitoacele/ voastre, că știu că sânt multe, să rămăie

Versiunea modernă

toată țara lui. Fă cu el ceea ce ai făcut cu Sion, regele amorizilor, care trăia în Heșbon.»

3. Astfel Domnul Dumnezeu nostru l-a dat în mîinile noastre și pe Og, regele Vasanului, cu tot poporul lui. Pe el l-am răpus, iar din seminția lui nu a mai rămas nimeni.

4. Și am cucerit atunci toate cetățile lui; n-a mai rămas nici o cetate pe care să nu le-o fi luat: șazeci de cetăți, tot ținutul Argob, regatul lui Og în Vasan.

5. Toate cetățile acestea erau întărite cu ziduri înalte, cu porți și zăvoare; în afară de așezările foarte numeroase ale pereziților.

6. Și le-am sortit picirii, așa cum îi făcusem lui Sion, regele Heșbonului; toți cei ce se aflau în fiecare cetate, bărbații, femeile și copiii au fost sortii picirii.

7. Iar ca pradă am luat toate vitele și tot ce am jefuit din cetăți.

8. Astfel, în timpul acela, am smuls din mîinile celor doi regi amorizi, de dincolo de Iordan, pământul de la pârul Amon pînă la muntele Hermon.

9. (Sidonicii numesc Hermonul Sirion, iar amorizii îl numesc Senir).

10. Toate cetățile de pe podiș, tot Galaadul și tot Vasanul, pînă la Salca și Edrei, cetățile din regatul lui Og, în Vasan.

11. (Căci numai Og, regele Vasanului, mai rămăsese dintre refaiți. Iată, patul lui, un pat de fier, se poate vedea în Rabba, cetatea fiilor lui Amon. Lungimea lui este de nouă coți iar lățimea de patru coți obișnuiți).

12. Am luat atunci în stăpînire țara aceasta. Lui Ruben și lui Gad le-am dat ținutul de la Aroer, care este așezat pe malurile pârului Amon, și jumătate din muntele Galaad cu cetățile lui.

13. Unci jumătăți din seminția lui Manase i-am dat ceea ce a rămas din Galaad și tot Vasanul, regatul lui Og. Tot ținutul Argob, cu tot Vasanul poartă numele de țara refaiților.

14. Iair, fiul lui Manase, a luat tot ținutul Argob, pînă la hotarele gheșuriților și maacatiților, și a numit Vasanul după numele său, Havoth Iair, (Așezările de corturi ale lui Iair), cum se cheamă și astăzi.

15. Lui Machir i-am dat Galaadul.

16. Rubeniților și gadiților le-am dat ținutul de la Galaad pînă la pârul Amon, în mijlocul căruia se afla granița, și pînă la Iaboc, pârul care îi desparte de amonizi.

17. Precum și Arava, cu Iordanul ca hotar, de la Chineret pînă la Marca Araba, adică Marea Sărată, la poalele muntelui Pisga, spre răsărit.

18. În timpul acela v-am poruncit și v-am spus: «Domnul Dumnezeu vostru v-a dat în stăpînire acest pământ. Inarmați-vă, toți cei buni de luptă, și porniți în fruntea fraților voștri, fiii lui Israel.

19. Numai femeile, copiii și vitele/ voastre, căci știu că aveți multe vite, să rămînă în cetățile pe

Biblia, 1688, pag. 127, col. II

РКЗ

воастре, шнѣ кѣмъ ѡбѣте дохнѣте себѣ лавѣнъ, аѣ
 кѣмъ ѡбѣте шнѣ чѣстѣнаѣ воастре кѣре вѣдѣтѣмъ дѣ
 воасѣ. Пѣтѣнѣ вѣ потолѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ кѣ
 нѣстрѣ пре дѣцѣнѣ вѣщѣнѣ кашѣнѣ прѣвѣнѣ, шнѣ вѣрѣ мо
 щѣнѣ шнѣ аѣтѣшѣ пѣмъ жѣнѣтѣлѣ кѣрѣ дѣмъ дѣмъ
 зѣдѣлѣ вѣстрѣ дѣ лѣрѣ дѣчѣнѣ дѣтѣсѣрѣ дѣнѣ, шнѣ
 вѣ вѣщѣнѣ фѣжѣ рѣтѣнѣ фѣтѣшѣтѣ кѣрѣ лѣ мошѣнѣнѣ рѣ
 лѣнѣ кѣрѣ амѣ дѣтѣ воасѣ. Шнѣ лѣнѣ шнѣ вѣ аѣ
 порѣчѣнѣтѣ фѣрѣтѣмѣ аѣтѣлѣ зѣнѣ жѣнѣ дѣлѣ сѣкѣнѣ вѣ
 щѣнѣ аѣ вѣзѣтѣтѣтѣ воатѣ кѣтѣ аѣ фѣжѣтѣ дѣмъ дѣмъ
 дѣмъ зѣдѣлѣ нѣстрѣ лѣ аѣтѣщѣнѣ дѣнѣ фѣтѣрѣцѣнѣ, аѣшѣ
 вѣ фѣчѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ нѣстрѣ лѣ воатѣ фѣ
 пѣтѣрѣцѣнѣ аѣтѣ прѣ нѣвѣрѣ тѣ тѣрѣчѣнѣ аѣнѣсѣ.
 Сѣ нѣ вѣтѣтѣтѣ мѣщѣнѣ дѣ рѣжѣшѣнѣ кѣрѣ дѣмъ дѣмъ дѣмъ
 зѣдѣлѣ вѣстрѣ сѣлѣ сѣ вѣ аѣтѣ пѣнѣтѣрѣ вѣнѣ.
 Шнѣ мѣмъ рѣгѣтѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ фѣрѣтѣмѣ аѣтѣлѣ зѣнѣ жѣнѣ. кѣ
 дѣмъ дѣмъ тѣлѣнѣ фѣтѣщѣтѣ аѣрѣтѣлѣ сѣлѣщѣнѣ тѣлѣ кѣ
 вѣжѣтѣтѣтѣ тѣлѣ шнѣ пѣтѣрѣтѣ тѣлѣ, шнѣ мѣнѣнѣ тѣ
 тѣрѣ, шнѣ вѣрѣцѣлѣ тѣлѣ нѣлѣтѣлѣ, пѣнѣтѣрѣ нѣчѣнѣ мѣтѣ
 дѣмъ зѣдѣлѣ фѣтѣрѣнѣ аѣ прѣпѣтѣмъ жѣнѣтѣлѣ, кѣрѣ лѣ фѣчѣ
 фѣчѣ нѣпѣ аѣнѣ фѣтѣщѣтѣ тѣлѣ, шнѣ рѣзѣтѣ пѣтѣрѣтѣ тѣлѣ.
 Трѣжѣнѣ дѣлѣтѣ вѣнѣ вѣдѣтѣ пѣмъ жѣнѣтѣлѣ тѣлѣ сѣнѣ, кѣ
 аѣтѣстѣ кѣрѣ лѣтѣ дѣчѣнѣ дѣтѣсѣрѣ дѣнѣ, мѣлѣ
 тѣлѣ аѣтѣтѣтѣ вѣнѣ, шнѣ аѣнѣ дѣнѣ вѣнѣлѣ. Шнѣ мѣмъ
 тѣрѣнѣтѣ кѣ вѣдѣтѣрѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ прѣмѣнѣнѣ пѣнѣтѣрѣ вѣнѣ,
 шнѣ нѣмѣлѣ аѣкѣлѣ аѣтѣтѣ, шнѣ зѣнѣ дѣмъ дѣмъ, кѣтѣрѣ
 мѣнѣ дѣтѣщѣлѣ мѣтѣщѣнѣ сѣнѣмъ мѣнѣ аѣрѣсѣщѣнѣ фѣчѣ
 аѣгѣрѣнѣ кѣ вѣжѣнѣтѣлѣ аѣтѣстѣ. Сѣтѣ прѣ вѣжѣхѣ кѣ
 тѣлѣнѣ чѣпѣлѣтѣ, шнѣ прѣкѣтѣщѣ кѣ сѣкѣнѣ спрѣ мѣрѣ
 шнѣ мѣлѣтѣ нѣлѣтѣтѣ, шнѣ аѣмѣлѣтѣщѣнѣ, шнѣ рѣтѣрѣнѣтѣ,
 шнѣ вѣжѣнѣ сѣкѣнѣ тѣнѣ, кѣчѣ нѣ вѣнѣнѣ тѣрѣчѣ прѣтѣсѣрѣ
 дѣнѣлѣ аѣтѣстѣ. Шнѣ порѣчѣщѣ аѣнѣ шнѣ вѣ, шнѣ
 шнѣлѣ фѣтѣщѣ прѣ сѣлѣ шнѣлѣ фѣрѣмѣнѣ прѣ рѣжѣнѣлѣ
 пѣнѣтѣрѣ кѣ аѣтѣстѣ вѣ тѣрѣчѣ фѣнѣнѣтѣ фѣтѣщѣнѣ нѣ
 рѣдѣлѣнѣ аѣтѣстѣлѣ, шнѣ сѣлѣ зѣ мошѣнѣнѣ лѣрѣ тѣтѣ
 пѣмъ жѣнѣтѣлѣ кѣрѣ лѣнѣ вѣзѣтѣтѣ. Шнѣ шѣ рѣтѣмъ кѣ
 фѣжѣнѣтѣлѣ аѣ прѣлѣтѣ дѣкѣсѣ аѣнѣ фѣгѣгѣрѣ,

К А П

И аѣмъ сѣрѣнѣлѣ аѣкѣлѣ аѣтѣ дѣрѣтѣщѣнаѣ,
 шнѣ жѣдѣнѣтѣлѣ кѣтѣтѣ сѣлѣ вѣ фѣвѣцѣ прѣвѣ
 аѣтѣщѣнѣ сѣфѣлѣщѣнѣ, пѣнѣтѣрѣ кѣ вѣтѣрѣнѣнѣ,
 шнѣ фѣтѣрѣнѣ дѣлѣ жѣнѣтѣлѣ сѣ мошѣнѣнѣнѣ пѣ
 мѣнѣтѣлѣ, кѣрѣ лѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ пѣ
 рѣнѣцѣлѣрѣ вѣщѣнѣ дѣтѣ воасѣ кѣ вѣщѣнѣ. Сѣнѣ аѣлѣ
 сѣщѣнѣ кѣтѣрѣ кѣ вѣжѣнѣтѣлѣ кѣрѣ лѣ порѣчѣщѣнѣ
 воасѣ, шнѣ сѣнѣ аѣлѣщѣ дѣлѣ дѣнѣсѣлѣ, пѣзѣнѣщѣ порѣчѣ
 щѣнѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ нѣстрѣ кѣтѣтѣ сѣлѣ порѣчѣ
 щѣнѣ воасѣ, аѣтѣщѣнѣ. Сѣнѣнѣ вѣщѣнѣ аѣ вѣзѣтѣ
 тѣ воатѣ кѣтѣтѣ аѣ фѣжѣтѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ вѣсѣрѣ
 лѣнѣ вѣсѣлѣ фѣгѣгѣрѣ, кѣчѣ тѣтѣ сѣмъ лѣ кѣрѣ лѣ мѣрѣ
 сѣлѣ дѣнѣнѣтѣлѣ аѣнѣ вѣсѣлѣ фѣгѣгѣрѣ, аѣлѣ сѣрѣлѣтѣ прѣрѣтѣ
 сѣлѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ вѣстрѣ дѣнѣ прѣвѣнѣ.
 Идѣрѣ вѣнѣ тѣлѣ зѣгѣтѣщѣнѣ аѣ прѣлѣтѣ, дѣ дѣмъ дѣмъ дѣмъ
 зѣдѣлѣ нѣстрѣ тѣрѣнѣщѣнѣ тѣщѣнѣ фѣжѣсѣлѣ дѣ аѣтѣщѣнѣ.
 Вѣрѣщѣнѣ аѣрѣтѣлѣтѣлѣ воасѣ, дѣрѣтѣщѣнѣ шнѣ жѣдѣнѣтѣ
 щѣнѣ рѣзѣтѣ кѣмъ мѣлѣ порѣчѣнѣтѣ дѣмъ дѣмъ зѣдѣлѣ
 мѣлѣ сѣфѣлѣщѣнѣ вѣнѣ аѣшѣ, аѣ пѣмъ жѣнѣтѣлѣ кѣрѣ лѣ мѣрѣ
 щѣнѣ вѣнѣ аѣнѣсѣлѣ мошѣнѣнѣнѣ прѣ рѣтѣщѣлѣ. Шнѣ
 вѣщѣнѣ пѣзѣнѣ шнѣ вѣщѣнѣ фѣчѣ, пѣтѣрѣ кѣ аѣтѣстѣ лѣтѣ
 фѣчѣ

voastre, știu că multe dobitoace-s la voi – lăcuiașcă întru cetățile voastre, care vă le-am dat voao.

20. Până va potoli Domnul Dumnezeu nostru pre frații voștri ca și pre voi, și vor moșteni și aceșta pământul carele Domnul Dumnezeu vostru dă lor decinde de Iordan; și vă veți învîrteji fiștecarele la moștenirea lui care am dat voao».

21. Și lui Iisus am poruncit în vrîmea acêea zicîndu: «Ochii voștri au văzut toate cîte au făcut Domnul Dumnezeu nostru la acești doi împărați; așa va face Domnul Dumnezeu nostru la toate împărățiile asupra cărora tu treci acolo.

22. Să nu vă tîmeși de dînșii, căce Domnul Dumnezeu vostru, el să va bate pentru voi.»

23. Și m-am rugat Domnului în vrîmea acêea zicîndu:

24. «Doamne, Doamne, tu ai început a arăta slugii tale virtutea ta și puterea ta și mîna cea tare și brațul cel naltu! Pentru căci iaste Dumnezeu în ceru au pre pămîntu, carele va face în ce chip ai făcut tu și după puterea ta?

25. Trecîndu, dară, voui vedea pămîntul cel bun, acesta carele iaste decindea de Iordan, muntele acest bun și Andilivanul.»

26. Și m-au trecut cu vederea Domnul pre mine, pentru voi, și nu m-au ascultat. Și zise Domnul cătră mine: «Destul iaste ție! Să nu mai adaogi încă a grăi cuvîntul acesta.

27. Suie-te pre vîrful Celui Cioplit și privêște cu ochii spre mare și miazănoapte și amiazăzi și răsărit și vezi cu ochii tăi, căce nu vei trêce pre Iordanul acesta.

28. Și poruncêște lui Iisus și-l întărește pre el și-l îndeamnă pre dînsul, pentru că acesta va trêce înaintea fêșii nărodului acestuia și el va moșteni lor tot pămîntul carele ai văzut.»

29. Și șădeam în crîngu aproape de Casa lui Fogor.

CAP 4

1. Și acum, Israil, ascultă direptățile și judecările cîte eu vă învâtu pre voi astăzi să faceți, pentru ca să trăiți, și, întrîndu înlîuntru, să moșteniți pămîntul carele Domnul Dumnezeu părinților voștri dă voao cu sorțu.

2. Să nu adaogeați cătră cuvîntul carele eu poruncescu voao și să nu luaț de la dănsul; păziț poruncile Domnului Dumnezeului vostru, cîte eu poruncescu voao astăzi.

3. Ochii voștri au văzut toate cîte au făcut Domnul Dumnezeu vostru lui Veelfegor, căce tot omul carele au mărșu dena-poia lui Veelfegor l-au surpat pre dînsul Domnul Dumnezeu vostru dentre voi.

4. Iară voi ceia ce zăceați aproape de Domnul Dumnezeu nostru, trăiți toți în ziua de astăzi.

5. Vedeați, arătat-am voao dereptăți și judecări, după cum mi-au poruncit Domnul Dumnezeu meu să faceți voi așa în pămîntul carele mîrgeți voi acolo să moșteniți pre dănsul.

6. Și veți păzi și veți face, pentru că aceasta iaste/

Ms. 45

voi, lăcuiașă întru cetă<ti>²le voastre, carele am dat voao.

20. Pân-va potoli² Domnul Dumnedzăul vostru pre frații voștri ca și pre voi și vor moșteni și aceștea pământul carele Domnul Dumnedzăul vostru dă lor decinde de Iordan; și veți învățeca și fiștecarele la moștenirea lui carele am dat voao.»

21. Și lui Iosua am porâncit întru vrêmea aceăa dzicându: «Ochii voștri au vădzut toate câte au făcut Domnul Dumnedzăul nostru la acești 2 împărați; așa va face Domnul Dumnedzăul nostru la toate împărățiile asupra cărora tu treci acolo.

22. Să nu vă temeți de înșii, căce Domnul Dumnedzăul vostru, el să bate pentru voi.»

23. Și m-am rugat Domnului întru vrêmea aceăa dzicându:

24. «Doamne, Doamne, tu ai început a arăta slugii tale vârtutea ta și puterea ta și mâna cea tare și brațul cel înaltu! Pentru că carele iaste Dumnedzău în cer au pre pământu carele va face în ce chip ai făcut tu și după puterea ta?

25. Dece trecându voi vedea pământul cel bun, acesta carele iaste decinde de Iordan, muntele acestu bun și Andilivanul.»

26. Și m-au trecut cu vederea Dumnedzău⁴ pre mine pentru voi și nu m-au ascultat și mi-au dzis Domnul cătră mine: «Dăstul iaste țic! Să nu mai adaogi a grăi cuvântul acesta.

27. Suie-te pre vârful Celui Cioplit și privește cu ochii tăi cătră mare și miadzănoapte și amiazădzi și răsărit și vedzi cu ochii tăi, căce nu vei trece pre Iordanul acesta.

28. Și porâncește lui Iosua și întărește pre el și-l îndeamnă pre el, pentru că acesta va trece înaintea fței nărodului acestuia și el va moșteni tot pământul carele ai vădzut.»

29. Și șodecam întru readiu aproape de Casa Fogor.

CAP 4

1. Și acum, Israel, ascultă dreptățile și giudecățile câte cu vă învăț pre voi astăzi să faceți, pentru ca să trăiți și, întrându înlontru, să moșteniți pământul carele Domnul Dumnedzăul părinților voștri vă dă voao cu sorju.

2. Să nu adaogeți cătră cuvântul carele eu porâncescu voao și să nu luați de la înșul; păziți porâncile Domnului Dumnedzăului vostru câte eu porâncescu voao astăzi.

3. Ochii voștri au vădzut toate câte au făcut Domnul Dumnedzăul vostru lui Veelfegor, căce tot omul carele au mersu denapoia lui Veelfegor l-au surpat pre el Domnul Dumnedzăul vostru dentru voi.

4. Iară voi cea ce dzăceți aproape Domnului Dumnedzăului vostru, trăiți toți întru astăzi.

5. Vedeți, arătat-am voao dreptăți și giudțe, după cum mi-au porâncit Domnul Dumnedzăul meu¹ să facă așa noao pre pământul la carele voi mărgeți acolo să moșteniți pre înșul.

6. Și veți păzi și veți face, pentru că aceasta iaste înțelepciunea voastră și mîntea înaintea a

Ms. 4389

pren cetățile voastre, care vă le-am dat voaoă.

20. Până va răpoșa² Domnul Dumnezeu nostru pre frații voștri ca și pre voi și vor moșteni și ei țara carea o au dat Domnul Dumnezeu vostru lor de căea parte de Iordan; de-acii atunci vă veți întorce fiștecare de voi la moșia sa carea i-am dat.»

21. Iară lui Isus am porâncit în vrêmea aceăa zicându: «Ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeu vostru amânduror împărățiilor acestora; așa va face Domnul Dumnezeu vostru tuturor împărățiilor pre care veți trece.

22. Să nu te temi de dânșii, că însuș Domnul Dumnezeu vostru va lupta pentru voi.»

23. Și m-am rugat într-acea vrême Domnului zicându:

24. «Doamne Dumnezeule, tu ai început a arăta robului tău tăria ta și puterea ta și mâna cea vărtoasă și brațul cel înalt. Că nu iaste alt Dumnezeu în cer sau pre pământ sau cine va face cele ceai făcut tu și tăria ta?

25. Ce să trec și cu să văz acea țară bună, carea iaste de căea parte de Iordan, muntele acel bun și dumbrăvile cele frumoase.»

26. Iar Domnul nu mă ascultă pentru voi, nici mă băgă în seamă, ce-m zise: «Ajungă-ți! De acum nu mai adaoge a mai grăi acest cuvânt.

27. Suie-te în vârful muntelui Celui Cioplit și caută cu ochii tăi spre mare și spre miadzănoapte și spre amiazăzi și spre răsărit și vezi cu ochii, că nu-ți iaste a trece Iordanul acesta.

28. Ce porâncește lui Isus și-l întărește și-l îndeamnă că lui iaste a trece înaintea acestor oameni și acesta va împărți lor tot pământul care l-ai văzut.»

29. Și am lăcut într-o vale aproape de Casa lui Fogor.

CAP 4

1. Deci acum ascultă, Israele, îndireptările și judecățile care vă învăț cu să le faceți astăzi ca să trăiți și întrând voi să luați țara carea o au dat Domnul părinților voștri voaoă.

2. Să nu mai agaogeți cătră cuvintele care am grăit cu voaoă, nici să mai scădeți dentr-ânsele; păziți porâncile Domnului Dumnezeului vostru carele porâncesc cu voaoă astăzi.

3. Ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeu vostru în Elfegor, că pre tot omul carele au slujit Elfegorului l-au pierdut Domnul Dumnezeu nostru de la voi.

4. Iar voi cei ce v-ați apropiat de Domnul Dumnezeu vostru trăiți toți până astăzi.

5. Văzută-ă că am învățat pre voi dreptățile și judecățile, cum au porâncit Domnul Dumnezeu meu să faceți, așa să faceți în țara în carea veți mărge și o veți moșteni.

6. Socotiți să le faceți, că aceasta iaste înțelepciunea voastră și chibzuiala înaintea tuturor

Versiunea modernă

care vi le-am dat.

20. Pînă cînd Domnul va dăruî odihnă fraților voștri, ca și vouă, și vor stăpîni și ei țara pe care le-o dă Domnul Dumnezeu vostru dincolo de Iordan. După aceea vă veți întoarce fiecare la moșia pe care v-am dat-o.»

21. Tot în timpul acela i-am poruncit lui Iosua: «Ai văzut cu ochii tăi tot ceea ce a făcut Domnul Dumnezeu vostru acestor doi regi; tot așa va face Domnul cu toate regatele prin care vei trece.

22. Nu vă temeți de ele, căci însuși Domnul Dumnezeu vostru va lupta pentru voi.»

23. Atunci m-am rugat Domnului și am zis:

24. «Doamne Dumnezeule, ai început să arăți robului tău puterea ta și mîna ta cea tare. Mai este oare vreun dumnezeu în cer sau pe pămînt, care să facă ceea ce ai făcut tu și să aibă puterea ta?

25. Lasă-mă să trec și să văd pămîntul acela bun de dincolo de Iordan, munții accia frumoși și Libanul!»

26. Dar Domnul s-a mîniat pe mine din pricina voastră și nu m-a ascultat. Domnul mi-a zis: «Destul! Nu-mi mai vorbi despre acest lucru.

27. Suie-te pe vîrfurile muntelui Pisga, îndreaptă-ți privirile spre apus și spre miadzănoapte, spre amiazăzi și spre răsărit, căci doar cu ochii vei privi dincolo, dar tu nu vei trece peste Iordan.

28. Dă-i împuțemicirii lui Iosua, întărește-l și încurajează-l, căci el va trece în fruntea acestui popor și prin el vor moșteni pămîntul pe care îl vezi.»

29. Și am rămas în vale, în fața Bet-Peorului.

CAP. 4

Supunerea față de legi; îndemnuri de păzire a legămîntului

1. Și acum, Israele, ascultă rînduicile și legile pe care astăzi vă învăț să le faceți, pentru ca să trăiți și să intrați în țara pe care Domnul Dumnezeu părinților voștri v-o dă în stăpînire.

2. Să nu adăugați nimic la cuvintele pe care vi le poruncesc și să nu înlăturați vreunul din ele; păziți poruncile Domnului Dumnezeului vostru, așa cum le rostesc eu astăzi.

3. Ați văzut cu ochii voștri tot ceea ce a făcut Domnul Dumnezeu vostru cu Baal-Peor. Domnul Dumnezeu vostru a nimicit pe toți cei dintre voi care l-au urmat pe Baal-Peor.

4. Pe cînd voi, cei care v-ați legat strîns de Domnul Dumnezeu vostru, sînteți și astăzi cu toții în viață.

5. Iată, v-am învățat rînduicile și legi, precum mi-a poruncit Domnul Dumnezeu meu. Așa să faceți în țara în care intrați să o luați în stăpînire.

6. Să le păziți și să le împliniți, căci astfel veți dovedi tuturor popoarelor/ înțelepciunea și

Ms. 45

toate limbile, căți vor audzi toate dreptățile acéstea și vor grăi: «Iată, nărodul înțeleptu și știutori limba cea mare aceasta!»

7. Căce făcându limbă mare carea iaste lui Dumnedzău apropiindu-să de ei ca Domnul Dumnedzăul nostru întru toate întru carele vom chema pre el?

8. Și care limbă mare care iaste a lui dreptăți și giudêțe drêpte după toată lêgea aceasta care eu dau înaintea voastră astăzi?

9. Ferêște-te pre tine și păzêște sufletul tău tarc să nu uiji toate cuvintele carele au vădzut ochii tăi și să nu lipsască de la inima ta toate dzilele vieții tale, și vei învăța pre fiii tăi și pre fiii fiilor tăi.

10. În dzua întru carea ați stătut înaintea Domnului Dumnedzăului vostru la Horiv, în dzua adunării, căce dzise Domnul cătră mine: «Adună cătră mine nărodul și să asculte cuvintele melle ca să înțeleagă să s<ă> teamă de mine toate dzilele căte ei trăiescu pre pământu și pre fiii lor vor învăța.»

11. Și ați venit și ați stătut supt munte, și muntele ardea cu foc pân-în ceriu: întunêrec, negură, ceață, glas mare.

12. Și grăi Domnul Dumnedzăul cătră voi în munte, den mijlocul focului, glas de cuvinte; voi ați audzit și asămănare n-ați vădzut, făr-numai glas.

13. Și v-au spus voao făgăduința lui, carea au porâncit voao să faceți, cêle 10 cuvinte; și le-au scris pre êle pre doao lêspezdi de piatră.

14. Și mie mi-au porâncit Domnul întru vrêmea acêea să vă învăț pre voi dreptăți și giudêțe să le faceți voi pre înse pre pământu la carele voi întrați înlontru acolo să moșteniți pre el.

15. Și păziți foarte sufletele voastre, căce n-ați vădzut toată asămănarea în dzua carea au-grăit Domnul cătră voi în muntele Horiv, den mijlocul focului.

16. Să nu faceți fârdelêge și să nu faceți voao sânguri cioplit asămănare tot chipul, asămănare a parte bărbătească au femeiască.

17. Și asămănare a tot dobitocul cărora sântu pre pământu asămănare a toată pasărea zburătoare care zboară supt ceriu,

18. Asămănare a tot tărăitoriu carele să tărăiește pre pământu, asămănare a tot pêtele căte sânt întru apă, dedesuptul pământului.

19. Ca să nu caute în cer vreedinioară și, vădzându soarele și luna și stêlele și toată po-doaba ceriului, înșclându-te să te închini lor, și să slujești lor carele au împărțit Domnul Dumnedzăul tău pre înse și toate limbile ce sântu supt ceriu.

20. Iară pre voi v-au luat Domnul Dumnedzău și v-au scos pre voi den cuptoriul cel de fier, den Eghiptu, ca să fii lui nărodu și sorju ca în dzua aceasta.

21. Și Domnul Dumnedzău s-au mâniaț pre mine pentru cêlea ce să dzic asupra voastră și s-au jurat pentru ca să nu trec pre Iordanul acesta și pentru ca să nu mergu în pământul carele Domnul Dumnedzău dă/ție cu sorju.

Ms. 4389

țărălor, or căte vor auzi toate îndireptările acéstea vor zice: «Acesta iaste nărodul cel înțelept și știut și seminția cea mare iaste aceasta!»

7. Că ce limbă iaste așa de mare carea are dumnezei de se apropie de dănșii cum face noaoă Domnul Dumnezeul nostru de toate de căte ne rugăm?

8. Și ce seminție iaste carea să fie având îndireptări și judecăți dirêpte după lêgea aceasta carea o dau eu astăzi înaintea voastră?

9. Păzêște-te foarte să-ți socotești sufletul și să nu uiji nici un cuvânt den căte au văzut ochii tăi și să nu se dăzlupească de la inima ta în toate zilele vieții tale și să nu o uiji, ce să înveț pre feciorii tăi și pre nepoții tăi.

10. În zioa cêea ce ați stătut înaintea Domnului Dumnezeului vostru în Horiv în zioa chemării, când au zis Domnul cătră mine: «Strânge nărodul la mine să auză cuvintele melle să se învêțe a se tême de mine în toate zilele căte vor trăi ei pre pământ și să-și învêțe feciorii lor.»

11. Și ați venit și ați stătut supt munte, iar muntele ardea cu foc până la cer: întunêrec, și ceață, și fum și glas mare.

12. Și grăi Domnul cătră voi den munte den mijloc de foc, și voi ați auzit glasul cuvintelor lui, iar fața lui n-ați văzut, ce numai glasul ați auzit.

13. Și au porâncit voaoă lêgea lui, carea au porâncit voaoă să faceți 10 cuvinte; și le-au scris pre 2 lêspezi de piatră.

14. Iar mie au porâncit Domnul într-acea vrême să vă învăț îndireptările să le faceți voi pre pământul în care veți întra și vă veți sălășlui într-ânsul și judecățiile.

15. Și să vă păziți sufletele foarte, că nici un chip n-ați văzut în zioa cêea, ce au grăit Domnul cătră voi în muntele Horivului, den mijloc de foc.

16. Să nu faceți fără-de-legiure. Să nu vă faceți voi voaoă chip cioplit, [17] față de parte bărbătească sau muicrească,

17. Nici chip nici al unui dobitoc căte sânt pre pământ, nici chip nici de o pasăre căte zboară sub cer,

18. Nici chipul nici unui jăgânii care să tărăsc pre pământ, nici al unui pête care sânt în ape înlăuntru supt pământ.

19. Nici să căutaț vreedată spre cer și văzând soarele și luna și stêlele și toată făptura ceriului să vă înșălăț și să vă închinaț lor și să slujeți lor celor ce le-au făcut Domnul Dumnezeul tău tuturor laturilor căte sânt supt cer.

20. Că pre voi v-au luat Domnul Dumnezeu și v-au scos den cuptoriul cel de fier, den țara Eghiptului, să fii lui oameni și să vă aibă partea sa cum iaste astăzi.

21. Iară pre mine se mâniaț Domnul Dumnezeu pentru cuvintele voastre și se-au jurat să nu trec Iordanul acesta, nici să trec în țara carea o au dat Domnul Dumnezeu/voaoă întru moștinare.

Versiunea modernă

chibzuința voastră. Când vor auzi despre aceste legiuri, vor spune: „Cât de înțelept și învățat este acest neam, acest mare popor!”

7. Mai este oare vreun popor mare, de care Dumnezeu să fie atât de apropiat, cum este Domnul Dumnezeul nostru față de noi, ori de câte ori îl chemăm?

8. Mai este vreun popor mare, ale cărui rînduicli și legi să fie atât de drepte, precum este în întregime legea aceasta pe care o supun astăzi înaintea voastră?

9. Ia seama asupra ta și păzește-ți sufletul cu grijă. Nu uita lucrurile pe care le-ai văzut cu ochii tăi, nu le lăsa să se ștergă din inima ta în toate zilele vieții tale, ci încredințază-le spre învățatură copiilor tăi precum și copiilor copiilor tăi.

10. În ziua în care ai stat înaintea Domnului Dumnezeului tău la Horeb, în ziua adunării, Domnul mi-a zis: «Adună poporul la mine, ca să asculte cuvintele mele și să învețe să se teamă de mine, cîte zile vor trăi pe pământ. Așa să-i învețe și pe copiii lor.»

11. Atunci v-ați apropiat și ați stat la poalele muntelui. Muntele ardea cu foc pînă la cer, în întuneric, nori și negură.

12. Iar Domnul v-a vorbit din mijlocul focului. Ați auzit sunetul cuvintelor, dar nu ați văzut nici un chip. Era doar o voce.

13. El v-a vestit legămîntul său, pe care v-a poruncit să-l împliniți: cele zece porunci. Și le-a scris pe două table de piatră.

14. Iar mie mi-a poruncit Domnul atunci să vă învăț rînduicliile și legile pe care să le urmați în țara în care intrați ca să o luați în stăpînire.

15. În ziua în care Domnul v-a vorbit de pe muntele Horeb, din mijlocul focului, nu ați văzut nici un chip. De aceea, vegheați din tot sufletul

16. Să nu cădeți în nelegiuirea de a vă face chip cioplit sau orice întru chipare după chipul și asemănarea unci făpturi bărbătești sau femeiești,

17. Sau asemănătoare vreunui animal de pe pămînt sau vreunei păsări înaripate ce zboară sub cer,

18. Sau asemănătoare vreunui jivine care se țăraște pe pămînt, sau vreunui pête din apă, de sub pămînt.

19. Când privești spre cer și vezi soarele, luna, stelele și toată oștirea cerului, să nu te lași amăgit: nu te închina înaintea lor și să nu le slujești, căci Domnul Dumnezeul tău le-a hărăzit tuturor popoarelor de sub cer.

20. Dar pe voi v-a luat Domnul Dumnezeu și v-a scos din cuptorul de fier, din Egipt, ca să fiiți poporul lui, moștenirea lui, cum sînteți și astăzi.

21. Domnul s-a mîniat pe mine din pricina celor spuse de voi și a jurat că eu nu voi trece Iordanul și nu voi merge în țara aceea frumoasă pe care Domnul Dumnezeu/vostru v-o dă drept moștinare.

Ms. 45

22. Pentru că eu moriu întru aceasta și nu trec pe Iordanul acesta, iară voi treceți și veți moșteniți pământul cel bun acesta.

23. Feriți-vă voi ca să nu uitați făgăduința Domnului Dumnezăului vostru carea au făgăduit cătră voi și să nu faceți voao sănguri cioplit asămănare den toate câte au porâncit ție Domnul Dumnezăul tău.

24. Pentru că Domnul Dumnezăul tău foc topitor iaste, Dumnezău răvniitor.

25. Iar să vei naște fii și fii fiilor tăi și veți zăbovi pre pământu și veți face fărdelegi și veți face cioplit asămănare a fieștecăruia și veți face răul înaintea Domnului Dumnezăului vostru, ca să-l mâniați pre însu,

26. Vă mărturisescu voao astăzi ceriul și pământul căce eu perire veți peri de pre pământu la carele voi treceți Iordanul acolo ca să-l moșteniți pre el; nu veți întârdzia dzile pre el, făr-numai cu surprac veți surpa.

27. Și va sămăna Domnul pre voi întru toate limbile și veți rămănea puținii la număr, la limbi întru carii va băga Domnul acolo.

28. Și veți închina acolo la alți dumnezăi, fapte de mâini omenești, lămne și pietri, carii nu vor vedea, nice vor audzi, nice vor mânca, nice vor miroși.

29. Și vei cerca acolo pre Domnul Dumnezăul vostru și-l veți afla pre el, când il veți cerca pre el dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău, întru primejdiia ta.

30. Și te vor afla toate cuvintele acēstca la dzilele cēle de apoi și te vei întoarce la Domnul Dumnezăul tău și vei asculta glasul lui.

31. Căce Dumnezău îndurător și milostiv, Domnul Dumnezăul tău nu te va părăsi, nice te va surpa pre tine, nu va uita făgăduința părinților tăi, carea au jurat lor.

32. Întrebați dzilele de mainte, cēla ce s-au făcut mainte de tine, den dzua carea au zidit Dumnezău om pre pământu și pre marginea ceriului până la marginea ceriului de s-au făcut după cuvintul acestu mare și s-au înțeles într-acesta chip.

33. Să au audzit limbă glas a Dumnezăului viu grăindu den mijlocul focului, în ce chip ai audzit tu și ai trăit?

34. Să au ispitit Dumnezău întrându să ia și c limbă den mijloc de limbi întru ispitire și cu sēme și cu minuni și cu războiu și cu mână tare și cu braț înalt și cu vedenii mari după toate câte au făcut Domnul Dumnezăul nostru la Eghiptu înaintea ta vădzându?

35. Ca să știi tu căce Domnul Dumnezăul tău acesta Dumnezău iaste și nu iaste încă afară dentru el.

36. Dentru cer audzit au făcut glasul lui să te cēte pre tine și pre pământu au arătat ție focul lui cel mare și cuvintele lui le-ai audzit den mijlocul focului.

37. Pentru căce au iubit el pre părinții tăi și au ales seminție lor după înșii pre voi și te-au scos/ cu pre tine cu vărutca lui cea mare den Eghiptu.

Ms. 4389

22. Deci eu voi muri într-acastă țară, iar Iordanul acesta nu-l voiu trece, iar voi îl veți trece și veți lua țara cea bună.

23. Păziți-vă să nu uitați lēgea Domnului Dumnezăului vostru carea au făgăduit cătră voi, nici să faceți voaoă chip cioplit nici de unele den câte au porâncit ție Domnul Dumnezăul tău.

24. Că Domnul Dumnezău tău iaste foc arzător, Dumnezău răvniitor.

25. Iar de vei naște feciori și nepoși și veți trăi mult pre pământ și veți face fărdelege și veți face om fiește-ce chip cioplit și veți face rău înaintea Domnului Dumnezăului vostru și-l veți mânia,

26. Mărturisesc voaoă astăzi cu ceriul și cu pământul că eu periciune veți peri de pre pământ de pre care veți trece voi de cēa parte de Iordan să-l moșteniți; și nu veți trăi pre dânsul vrēme multă, ce cu periciune veți peri.

27. Și vă va răsipi Domnul în toate limbile și veți fi cēte puținii cu numărul în limbi în care vă va duce Domnul Dumnezău.

28. Și veți sluji acolo altor dumnezei de lemn, lucru de mâini omenești, și dumnezeilor de piatră carei nu vor vedea, nici vor auzi, nici vor mânca, nici vor miroși.

29. Și acolo veți cerca pre Domnul Dumnezău vostru și-l veți afla, deaca-l veți cerca cu toată inima și cu tot sufletul vostru.

30. Și toate cuvintele acēstca te vor ajunge în zilele cēle de apoi întru întristăciunile tale și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezău tău și vei asculta glasul lui.

31. Că Dumnezău tău iaste Dumnezău milostiv și îndurător și nu te va părăsi, nici te va pierde, nici va uita făgăduința părinților tăi cu carea se-au jurat lor.

32. Întrebați zilele cēle mai dentăi care au fost înaintea voastră den zioa. cēea ce au făcut Dumnezău pre om pre pământ de la marginea ceriului până la cēea margine de cer de se va fi făcut vreedată lucrul ca cēsta de acum sau de se va fi simțit.

33. Sau va fi auzit vreun neam glasul Dumnezăului celui viu grăind den mijloc de foc, în ce chip ai auzit tu și ai fost viu?

34. Sau de va fi ispitit Dumnezău când va să-și ia lui vreo limbă den mijlocul streinilor cu ispitiri, și cu sēme, și cu minuni, și cu războie, și cu mână puternică, și cu braț nalt și cu vederi mari după toate câte au făcut Domnul Dumnezău nostru înaintea ta în Țara Eghiptului?

35. Ca să cunoști tu și să pricepi că Domnul Dumnezău tău acela iaste Dumnezău și nu iaste altul fără de dânsul.

36. Făcut-au de ai auzit glasul lui den cer ca să te învēce pre pământ și să-ți arate focul său cel mare și ai auzit cuvintele lui den mijlocul focului.

37. Pentru căci că au iubit pre părinții tăi și după dânsii au ales pre voi seminția lor și te-au scos/ cu puterea lui cea mare den Eghiptu.

Versiunea modernă

22. Eu voi muri în ținutul acesta, nu voi trece Iordanul. Dar voi veți trece dincolo și veți moșteni țara aceasta frumoasă.

23. Aveți grijă să nu uitați legământul pe care Domnul Dumnezău vostru l-a încheiat cu voi. Să nu vă faceți chip cioplit care să aibă vreo asemănare cu ceva, precum v-a poruncit Domnul Dumnezău vostru.

24. Căci Domnul Dumnezău este foc mistuitoare, un Dumnezău gelos.

25. După ce vi se vor naște copii și nepoți și vă veți împămînteni în țară, dacă veți cădea în nelegiuire și vă veți face chip cioplit, sub orice înfățișare, și veți săvârși ceea ce este rău în ochii Domnului Dumnezăului vostru, stîrnindu-i astfel mînia,

26. Iau astăzi ca martori împotriva voastră cerul și pământul, că veți pieri îndată în țara spre care vă îndreptați peste Iordan, ca să o luați în stăpînire. Nu veți dăinui mult timp în ea, ci veți fi nimicîți cu totul.

27. Domnul vă va risipi printre toate popoarele și veți rămînea puținii la număr, printre popoarele în care vă va purta Domnul.

28. Acolo vei sluji unor dumnezei din lemn și din piatră, lucrări de mîini omenești, care nu pot să vadă, nici să audă, nici să mînce, nici să miroase.

29. Vei căuta acolo pe Domnul Dumnezău tău și-l vei găsi, dacă îl vei căuta din toată inima ta și din tot sufletul tău.

30. Când vei fi în nevoie și când toate aceste cuvinte despre tine se vor adevăra, te vei întoarce în zilele ce vin la Domnul Dumnezău tău și vei asculta glasul lui.

31. Căci Domnul Dumnezău tău este un Dumnezău milostiv; el nu te va părăsi, nici nu te va nimici, nici nu va uita legământul cu părinții tăi, prin care s-a jurat față de ei.

32. Cercetează vremurile trecute, care au fost înainte de tine, din ziua în care Dumnezău a creat pe om pe pământ, întreabă de la un capăt pînă la celălalt capăt al cerului: s-au mai întîmplat fapte atît de mari, s-au mai auzit asemenea cuvinte?

33. S-a mai întîmplat oare, ca un popor să audă glasul Dumnezăului viu, vorbind din mijlocul focului, așa cum ai auzit tu, și să rămînea în viață?

34. Sau a mai încercat vreun dumnezău să vină și să-și ia un popor din mijlocul altui popor, supunîndu-l la încercări, prin sēme, prin minuni și prin război, cu mîna tare, cu braț ridicat și cu mari grozăvii, așa cum a făcut Domnul Dumnezău vostru în Egipt înaintea ochilor voștri?

35. Ție ți-a fost dat să vezi toate acestea, ca să știi că numai Domnul este Dumnezău și nu mai este altul în afară de el.

36. Din cer, te-a lăsat să auzi glasul lui, ca să-ți fie de învățătură, iar pe pământ, ți-a arătat focul lui cel mare și ai auzit cuvintele lui din mijlocul focului.

37. Pentru că i-a iubit pe părinții tăi, iar după ce i-a ales pe urmașii lor, te-a scos el însuși/ din Egipt, prin puterea lui cea mare,

Biblia, 1688, pag. 129, col. I

пре тине кѣ вжѣтъ лѣхъ ѡбъ мѣре дѣнъ егѣпетъ.
 ѿнъ Касе ехѣре анѣмъ мѣри, шнъ маиѣтѣри дѣжѣтъ ѿнъ
 не, дѣмѣнѣтъ фѣцѣи пѣлае, еѣте еѣде фѣлѣтъ
 еѣдѣтъ цѣе пѣмѣжѣтъ лѣре моѣнѣре, фѣче кѣнѣ
 лѣдъ ѿнъ аѣтѣзи. Шнъ еѣ кѣнѣаѣше аѣтѣзи шнъ те
 бенъ фѣтѣрѣ кѣ кѣцѣтъ лѣ, кѣчнъ дѣмѣлѣ дѣмѣ
 зѣдѣлъ пѣлѣ, аѣтѣтае дѣмѣрѣ фѣтѣрѣ чѣрѣ еѣсѣ,
 шнъ прѣ пѣмѣжѣтъ жѣ, шнъ нѣ мѣте фѣкѣ аѣфѣрѣ
 мѣ дѣнѣтѣрѣнѣдѣлѣ. Шнъ еѣнъ кѣрѣцѣ пѣрѣчѣнае лѣхъ
 шнъ дѣрѣпѣтѣцѣнае лѣхъ, кѣжѣ еѣлѣ пѣрѣчѣнае цѣе аѣ
 еѣтѣзи, пѣнѣтѣрѣ кѣсѣтѣцѣе фѣкѣ цѣе бѣне, шнъ фѣ
 нѣлѣрѣ пѣнѣ дѣлѣтѣ пѣне, пѣнѣтѣрѣ кѣсѣтѣ фѣчѣцѣ
 фѣдѣлѣтѣ аѣцѣ дѣе жѣнае прѣ пѣмѣжѣтъ лѣ кѣрѣле дѣмъ
 нѣлѣ дѣмѣзѣдѣлъ пѣлѣ дѣ цѣе тѣаѣте зѣлае
 мѣ дѣпѣчѣнѣе Оѣвѣнъ мѣвѣнъ, гѣ, чѣтѣцѣи дѣчѣнѣдѣ дѣе ѣсѣ
 мѣ дѣлѣ, дѣкѣтѣрѣ рѣсѣтѣрѣнае сѣарѣлѣхъ. Оѣ фѣлѣтѣ
 аѣсѣлѣсѣ оѣчѣнѣаѣшѣлѣ, кѣрѣле ба оѣчѣнѣе пѣ аѣпроаѣле
 еѣлѣ, неѣчѣнѣдѣлѣ шнъ аѣтѣста не оѣжѣдѣлѣ прѣ аѣжѣлѣ
 маиѣ нанѣнѣте дѣе еѣнъ, шнъ аѣлаѣта еѣнъ, шнъ ба фѣ
 цѣи аѣ оѣчѣна дѣнъ чѣтѣцѣнае аѣчѣтѣтѣ, шнъ ба тѣрѣнъ.
 мѣтѣ Восѣрѣдѣла пѣлѣтѣи фѣпѣмѣжѣтъ лѣлѣ шѣлѣ лѣхъ рѣ
 бѣнѣ, шнъ рамоѣдѣ, аѣ гѣлааѣдѣ лѣхъ гѣлааѣ, шнъ гѣлааѣ
 мѣ нѣлѣ аѣ басѣнѣ лѣхъ маѣнаѣсѣ. Аѣчѣтае аѣчѣтѣ кѣ
 ре аѣлѣ пѣ мѣвѣнѣ дѣмѣнѣтѣ фѣнаѣрѣ лѣхъ гѣрѣнаѣ
 мѣ аѣчѣтѣтѣ мѣрѣтѣрѣнае шнъ дѣрѣпѣтѣцѣнае шнъ жѣ
 дѣкѣтѣцѣнае кѣжѣ аѣ гѣрѣнѣтѣ мѣвѣнѣ, фѣнаѣрѣ лѣхъ гѣ
 зѣрѣнаѣ фѣлѣтѣтѣ, еѣшѣнѣдѣ еѣнъ дѣнъ пѣмѣжѣтъ лѣ егѣ
 мѣсѣ пѣтѣлѣхъ. Дѣчѣнѣдѣ дѣе ѣсѣрѣдѣнаѣ рѣеѣле аѣпрѣа
 пѣ дѣ кѣса лѣхъ фѣгѣрѣ, аѣ пѣмѣжѣтъ лѣ лѣхъ еѣсѣнъ
 фѣпѣрѣаѣтѣлѣ аѣморѣнаѣрѣ, кѣре аѣлѣ аѣлае еѣсѣвѣнѣ, прѣ
 мѣсѣ кѣрѣле аѣ оѣчѣнъ мѣвѣнѣ. Шнъ фѣтѣи лѣхъ гѣрѣнѣ
 еѣшѣнѣдѣ еѣнъ дѣнъ пѣмѣжѣтъ лѣ егѣпѣтѣлѣхъ, шнъ аѣ
 мѣцѣнѣнѣтѣ пѣмѣжѣтъ лѣ лѣхъ, шнъ пѣмѣжѣтъ лѣхъ сѣ
 фѣпѣрѣаѣтѣлѣ басѣнѣлѣхъ, аѣоѣнъ фѣпѣрѣаѣцѣи аѣморѣнаѣрѣ
 мѣнъ кѣре еѣрѣ дѣчѣнѣдѣ дѣе ѣсѣрѣдѣнаѣ, дѣсѣтѣ рѣсѣтѣрѣнѣта
 мѣдъ сѣарѣлѣхъ. Дѣлааѣ аѣрѣнъ кѣре жѣтѣе аѣмаѣрѣнѣнѣтѣ
 пѣжѣлѣлѣхъ аѣрѣно. шнъ прѣ мѣдѣтѣле лѣхъ еѣсѣ, кѣре
 мѣдъ жѣтѣе аѣрѣмѣсѣ. Тѣаѣтѣ аѣрѣпѣнѣтѣ дѣчѣнѣдѣ дѣе
 ѣсѣрѣдѣнаѣ дѣсѣтѣ рѣсѣтѣрѣнѣта сѣарѣлѣхъ, сѣлѣтѣе аѣсѣрѣ
 ѣтѣ чѣпанѣнѣтѣ.

К А П И Т О Л
 ѿнъ кѣмѣ мѣвѣнѣ прѣ тоѣтѣ гѣрѣнаѣлѣ шнъ жѣне
 кѣтѣрѣ еѣнъ, аѣкѣлѣтѣтѣ гѣрѣнаѣе дѣрѣпѣтѣцѣнаѣ
 шнъ жѣ дѣкѣтѣцѣнае кѣжѣ еѣлѣ гѣрѣе сѣлѣ фѣтѣрѣ
 оѣрѣеѣнаѣе еѣаѣсѣтѣрѣ фѣтѣрѣ жѣсѣаѣ аѣчѣста шнъ
 бѣцѣи рѣтѣцѣаѣ прѣ аѣлѣ, шнъ лѣкѣцѣи пѣлѣнѣ сѣлѣ
 еѣ фѣчѣцѣи. Дѣмѣлѣ дѣмѣзѣдѣлъ вѣсѣтѣрѣ аѣлѣ пѣлѣ
 кѣтѣрѣ вѣнъ фѣгѣрѣдѣнѣцѣе аѣ хѣрѣнѣе. Шнъ нѣла
 пѣрѣнѣцѣи вѣоѣцѣи аѣлѣ пѣлѣсѣ дѣмѣлѣ фѣгѣрѣдѣнѣцѣаѣ аѣчѣ
 еѣнаѣ, фѣтѣрѣ дѣнѣжѣманѣтѣрѣ вѣнъ шнъ вѣнъ аѣнѣтѣтѣоѣцѣ
 фѣи аѣсѣтѣзи. Фѣцѣ кѣтѣрѣ фѣцѣ аѣ гѣрѣнѣтѣ
 дѣмѣлѣ кѣтѣрѣ вѣнъ фѣлѣнѣтѣе, дѣнъ мѣжѣаѣкѣлѣ фѣ
 еѣ нѣлѣхъ. Шнъ еѣлѣ сѣпѣмъ дѣмѣжѣаѣкѣлѣ дѣмѣлѣхъ,
 шнъ фѣтѣрѣ мѣжѣаѣкѣлѣ вѣсѣтѣрѣ рѣбѣрѣмѣ аѣчѣлѣ кѣ еѣ
 вѣтѣ сѣпѣнъ вѣсѣаѣ кѣвѣнѣтѣе дѣмѣлѣхънъ кѣтѣе вѣлѣ сѣтѣ
 рѣлѣпѣ дѣкѣтѣрѣ фѣаѣцѣ фѣнѣлѣхъ, шнъ нѣлѣаѣцѣ сѣнѣтѣ
 аѣла мѣнѣтѣе жѣнѣжѣдѣлѣ. Оѣлѣ сѣжѣнѣтѣе дѣмѣлѣ
 дѣмѣзѣдѣлѣ пѣлѣ, чѣлааѣ чѣтѣтѣмъ еѣкѣвѣ дѣнъ пѣмѣжѣ
 зѣтѣлѣ егѣпѣтѣлѣхъ дѣнъ кѣса рѣсѣнъ. Нѣлѣцѣ вѣрѣ

38. Ca să surpe limbi mari și mai tari decât tine înaintea fetei tale, să te bage înlăuntrul, să dea ție pământul lor moștenire, în ce chip ai astăzi.

39. Și vei cunoaște astăzi și te vei întoarce cu cugetul, căci Domnul Dumnezeuul tău acesta e Dumnezeu întru ceriu sus și pre pământ jos și nu iaste încă afară dentr-însul.

40. Și vei cruța poruncile lui și dreptățile lui câte eu poruncescu ție astăzi, pentru ca să și să facă ție bine și fiilor tăi după tine, pentru ca să vă faceți îndelungați de zile pre pământul carele Domnului Dumnezeuul tău dă ție toate zilele.

41. Atunce osebi Moisi 3 cetăți decinde de Iordan, de cătră răsărita soarelui,

42. Să fugă acolo ucigașul carele va ucide pe aproapele său neștiindu și acesta neurîndu pre dînsul mai nainte de ieri și alaltaieri; și va fugi la una den cetățile acēstea și va trăi:

43. Vosorul la pustiu, în pământul cel șăsu, lui Ruvin, și Ramoth la Galaad, lui Gadi, și Gavlonul la Vasan, lui Manasi.

44. Aceasta e lēgea care au pus Moisi înaintea fiilor lui Izrail.

45. Acestea-s mărturiile și dreptățile și judecățile câte au grăit Moisi fiilor lui Izrail în pustiu, ieșind ei den pământul Eghiptului,

46. Decinde de Iordan, în vale aproape de Casa lui Fogor, la pământul lui Sion, împăratul amoreilor, care lăcuia la Iesevon, pre carele au ucis Moisi [47] și fiii lui Izrail, ieșind ei den pământul Eghiptului.

47. Și au moștenit pământul lui și pământul lui Og, împăratul Vasanului, a doi împărați amoreilor, care era decinde de Iordan, despre răsărita soarelui.

48. De la Aroir, care iaste la marginea pîrului Arnon și pre muntele lui Sion, care iaste Aermon,

49. Toată Arăpimea decindea de Iordan, despre răsărita soarelui, supt Asidoth Cea Cioplită.

CAP 5

1. Și chemă Moisi pre tot Israilul și zise cătră ei: „Ascultă, Israile, dreptățile și judecățile câte eu grăiescu întru urechile voastre întru zioa aceasta și veți învăța pre êle și le veți păzi să le faceți.

2. Domnul Dumnezeul vostru au pus cătră voi făgăduință la Horiv.

3. Și nu la părinții voștri au pus Domnul făgăduința aceasta, fără de numai cătră voi, și voi aicea toți vii astăzi.

4. Față cătră față au grăit Domnul cătră voi în munte, den mijlocul focului.

5. Și eu stam în mijlocul Domnului și întru mijlocul vostru în vrēmea acēea ca să vă spuui voao cuvintele Domnului, căce v-ați spăriat de cătră fața focului și nu v-ați suit la munte, zicîndu:

6. «Eu sînt Domnul Dumnezeul tău, cela ce te-am scos den pământul Eghiptului, den casa robiei.

7. Nu-ț vor/ fi ție dumnezei alții înaintea fetei mēle.

Ms. 45

38. Ca să surpe limbi mari și mai tari decât tine înaintea fetei tale, să te bage înlontru să-ți dea țic pe pământul lor moștenire, în ce chip ai astăzi.

39. Și vei cunoaște astăzi și te vei întoarce cu cugetul, căce Domnul Dumnezăul tău acesta-i Dumnezău în cer sus și pre pământu gios și nu iaste încă afară den el.

40. Și vei cruța porincele lui și dreptățile lui, pentru ca să și să facă țic bine și fiilor tăi după tine pentru ca să vă faceți îndalungași de dzile pre pământu carele Domnul Dumnezăul tău și dă țic toate dzilele."

41. Atunca usăbi Moisi 3 cetăți decinde de Iordan, de cătră răsăritu soarelui,

42[41]. Să fugă acolo ucigașul [42] carele va ucide pre aproapele său neștiindu și acesta nu urându pre însul maite de ieri și alaltieri; și va fugi la una den cetățile acēstea și va trăi:

43. Vosorul la pustii întru pământul cel șesu lui Ruvin, și Ramoth la Galaadu, lui Gaddi, și Gavlonul la Vasan, lui Manassi.

44. Aceasta-i lēgea carea au pus Moisi înaintea fiilor Israil.

45. Acēstea-s mărturiile și dreptățile și județele căte au grăit Moisi fiilor Israil întru pustiu, ieșindu ei den pământul Eghiptului,

46. Decinde de Iordan, întru vârtop, aproape de casa Fogor, la pământul lui Sion, împăratul amorreilor, carele lăcuia la Esevon, pre carele au ucis Moisi și fiii lui Israil, ieșindu ei den pământul Eghiptului.

47. Și au moștenit pământul lui și a lui Og, împăratului Vasan, a doi împărași a amorreilor, carii era decinde de Iordan, despre răsăritu soarelui.

48. De la Aroir, carea iaste la marginea părfului Arnon și pre muntele lui Sion, carele iaste Ahermon,

49. Toată Arăpimea decinde de Iordan, despre răsăritu soarelui, suptu Asidoth Cea Cioplită.

CAP 5

1. Și chemă Moisi pre tot Israilul și dzice cătră ei: „Ascultă, Israil, dreptățile și giudețele căte eu grăiescu întru urechile voastre întru dzua aceasta și veți învăța pre ăle și veți păzi să le faceți pre ăle.

2. Domnul Dumnezăul vostru au făgăduit cătră voi făgăduința la Horiv.

3. Și nu la părinții voștri au făgăduit Domnul făgăduința aceasta, far-numai cătră voi și voi acēa toți vii astăzi.

4. Față cătră față au grăit Domnul cătră voi în munte, den mijlocul focului.

5. Și cu stam în mijlocul Domnului și întru mijlocul vostru întru vrēmea acēea ca să vă spu voao cuvintele Domnului, căce v-ați spăriat de cătră fața focului și nu v-ați suit la munte, dzicându:

6. «Eu sântu Domnul Dumnezăul tău cela ce te-am pre tine de pământul Eghiptului, den casa robiciei.

7. Nu-ți vor/ fi țic dumnezăi alții înaintea fetei mele.

Ms. 4389

38. Și au pierdut neamurile cēle mai mari și mai tari decât tine dennaintea fetei tale ca să ducă pre tine și să-ț dea țările lor moșic țic, cum ai astăzi.

39. Ce să șiții astăzi și să cugeț în inima ta, că Domnul Dumnezăul tău acesta iaste Dumnezău în cer sus și jos pre pământ și nu mai iaste altul fără de dănsul.

40. Și să păzești dreptățile și judecățile lui căte-ț porănesc eu astăzi, ca să fie bine țic și feciorilor tăi după tine și să fie țic multe pre pământul care l-au dat țic Domnul Dumnezăul tău".

41. Atunci usebi Moisi 3 cetăți de cēea parte de Iordan, despre răsăritul soarelui,

42. Ca să fugă acolo ucigașii carei vor ucide pre altul fără de voie, și acela să fugă și să scape în cetăți și să fie viu care va ucide pre cela ce n-au avut pizmă pre dănsul ier< > sau alalta ier< > și niciodată.

43. Vosorul în pustie, în pământul cel șas al seminției lui Ruvin, și Ramothul în Galaad, care iaste a seminției lui Gad, și Gaubon și Vasan, al seminției Manasiei.

44. Aceasta iaste lēgea carea spuse Moisi înaintea feciorilor lui Israil.

45. Și acēstea sânt mărturisirile și îndreptățile și judecățile care grăi Moisi feciorilor lui Israil în pustie, deaca ieșiră den Țara Eghiptului,

46. De ceasta parte de Iordan, în vale, aproape de casa lui Fogor, în țara lui Sion, împăratul Ammoreiului, care lăcuia în Asevon, pre care-l ucise Moisi și feciorii lui Israil, deaca ieșiră den Țara Eghiptului.

47. Și luară țara lui și țara lui Og, împăratul Vasanului, a amânduror împărașii Ammoreiului, carei au fost de ceasta parte de Iordan, despre răsăritul soarelui.

48. De la Aroir, carele iaste la gura părfului Arnonului până la muntele Sionului, care iaste și Ahermon,

49. Și toată Țara Hărăpească dăcindea de Iordan, de la răsăritul soarelui până la Asidothul Cel Cioplit.

CAP 5

1. Și chiamă Moisi pre tot nărodul feciorilor lui Israil și zise cătră dănsii: „Ascultă, Israil dreptățile și judecățile căte grăiescu eu astăzi în urechile voastre să le învățați și să le păziți și să le faceți.

2. Domnul Dumnezăul vostru au grăit voaoă făgăduința în Horiv.

3. Și n-au făgăduit făgăduința aceasta părinților voștri ce voaoă cestor ce sânteiți astăzi și trăiți.

4. Față cătră față grăi Domnul cătră voi, în munte den mijloc de foc.

5. Iar eu stam între Domnul și între voi într-acca vrēme ca să solesc voaoă cuvântul Domnului, că vă temeai de fața focului și nu v-ați suit în munte. Și zise:

6. «Eu sânt Domnul Dumnezăul tău carele te-am scos den Țara Eghiptului, den casa robiciei.

7. Să nu/ fie țic alți dumnezei înaintea fetei mele.

Versiunea modernă

38. Alungînd din fața ta popoare mai mari și mai puternice decît tine, ca să te ducă pe tine în țara lor și să ți-o dea țic în stăpînire, așa cum este și astăzi.

39. Așadar să știi astăzi și să ții seama în cugetul tău: numai Domnul este Dumnezău, sus în cer și jos pe pămînt, nu mai este altul în afară de el.

40. Păzește legile și poruncile lui, pe caree ți le dau astăzi, pentru ca să-ți meargă bine țic și fiilor tăi după tine și să ai parte de multe zile în țara pe care Domnul Dumnezăul tău și-o dă pentru totdeauna."

41. Atunci a ales Moise trei cetăți dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui,

42. În care să poată fugi ucigașul care a omorît pe aproapele său fără voie și fără să-l fi dușmănit dinainte, din zilele trecute. Dacă fugea în vreuna din aceste cetăți, el rămînea în viață.

43. Aceste cetăți sînt: Bețer, în pustiu pe o cîmpie, pentru rubeniți; Ramot, în Galaad, pentru gadiți; Golan, în Vasan, pentru manasiți.

44. Aceasta este legea pe care Moise a supus-o fiilor lui Israel.

45. Acestea sînt cerințele, rînduielele și legile pe care le-a rostit Moise fiilor lui Israel în pustiu, după ce au ieșit din țara Egiptului,

46. Dincolo de Iordan, în valca din fața Bet-Peorului, în țara lui Sihon, regele amoriților, care locuia în Heșbon. Acesta a fost bătut de Moise și de fiii lui Israel, cînd au ieșit din țara Egiptului.

47. Ei au pus stăpînire pe țara lui și pe țara lui Og, regele Vasanului, doi regi amoriți de dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui,

48. De la Aroer, care este pe malul rîului Arnon, pînă la muntele Sion, care este Hemonul,

49. Cu toată Araba de dincolo de Iordan, către răsăritul soarelui, pînă la marea Araba, la poalele muntelui Pisga.

CAP. 5

Repetarea celor zece porunci

1. Moise a chemat tot poporul și a spus: „Ascultă, Israele, rînduielele și legile pe care le rostesc eu astăzi în auzul vostru: învățați-le și vegheați ca să le împliniți.

2. Domnul Dumnezăul nostru a încheiat cu voi legămînt la Horeb.

3. Domnul nu a încheiat acest legămînt cu părinții noștri, ci cu noi, cei vii, ce sîntem astăzi cu toții aici.

4. Pe munte, din mijlocul focului, Domnul v-a vorbit față către față.

5. Iar eu am stat atunci între Domnul și voi, ca să vă fac cunoscute cuvintele Domnului, căci voi nu v-ați urcat pe munte, de teama focului. Domnul a spus:

6. «Eu sînt Domnul Dumnezăul tău, care te-am scos din țara Egiptului, din casa robiciei.

7. Să nu/ ai alți dumnezei în afară de mine.

Biblia, 1688, pag. 129, col. II

рис.в.

Фнѣте дмнези аацнѣ фнаннѣтѣ фѣцн мѣле .
 Стнхъ фачнѣ чѣпанѣтѣ ннчн лѣбмѣнарѣ дѣтѣтѣ
 кжтѣсь фѣтѣрѣ сѣсь , шн кжтѣсь прѣ пѣмжнѣтѣ
 жѣсѣ , шн кжтѣсь фѣлѣ дѣ дѣсѣтѣтѣ пѣмжнѣ
 тѣлѣн . Ожнѣтѣ фннн лѣрѣ , ннчн сѣ ф
 слѣжѣщн лѣрѣ , кѣ сѣлѣ сжнѣтѣ дмнѣлѣ дмнезѣ
 тѣлѣ , дмнезѣлѣ рѣжнѣтѣрнѣ рѣспѣтѣтнѣнѣ
 пѣкѣтѣлѣ пѣрнѣнѣлѣрѣ прѣ фѣчѣрнѣ , прѣ лѣтрѣлѣ шн
 лѣпѣтрѣ рѣдѣ тѣлѣрѣ тѣмѣ оуѣрѣкѣлѣ прѣ мннѣ .
 Шн фѣтѣжнѣлѣ мнѣлѣ лѣ мнѣнѣ тѣлѣрѣ чѣмѣ нѣтѣкѣлѣ
 прѣ мннѣ , шн тѣлѣрѣ чѣ пѣзѣкѣлѣ пѣрнѣнѣлѣ мѣлѣ .
 Стнхъ лѣн нѣмѣлѣ дмнѣлѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ ф
 дѣшѣтѣтѣ , пѣнѣтрѣлѣ кѣтѣлѣлѣ кѣтѣрѣщн дмнѣлѣ дмне
 зѣлѣлѣ тѣлѣ прѣ тѣлѣ тѣлѣ нѣмѣлѣ лѣн прѣ дѣшѣтѣ .
 Пѣзѣтѣщѣ зѣсѣлѣ снѣмѣтѣлѣрѣ , сѣсѣлѣ сѣнѣцѣщн прѣлѣ ,
 фѣчѣкнѣпѣ чѣлѣлѣ пѣрнѣнѣтѣ дмнѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ .
 Шѣсѣ знѣлѣ бѣн лѣкѣрѣлѣ шн бѣн фѣчѣ тѣлѣтѣ лѣнѣрѣ
 рнѣлѣ тѣлѣ . Іѣрѣ фѣзѣсѣлѣ лѣшѣпѣтѣ снѣмѣтѣ
 дмнѣлѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ стнхъ фачнѣ фѣтрѣлѣ
 тѣлѣ лѣкѣрѣлѣ , тѣлѣ шн фѣчѣрѣлѣ тѣлѣ , шн фѣпѣтѣлѣ
 сѣлѣгѣ тѣлѣ , шн сѣлѣжннѣкѣтѣлѣ , сѣлѣлѣ тѣлѣ , шн тѣлѣ
 дѣ сѣпѣтѣ жѣгѣлѣ тѣлѣ , шн тѣлѣлѣ дѣснѣтѣкѣлѣ
 тѣлѣ , шн тѣлѣ нѣмѣтѣрнѣтѣ тѣлѣ чѣсѣ фѣлѣнѣтѣрѣлѣ
 оуѣшнѣлѣрѣ тѣлѣ , пѣнѣтрѣлѣ кѣ сѣсѣтѣ сѣднѣнѣсѣтѣ
 сѣлѣгѣ тѣлѣ , шн сѣлѣжннѣкѣ тѣлѣ , шн тѣлѣ дѣ сѣпѣтѣ
 жѣгѣлѣ тѣлѣ кѣшн тѣннѣ . Шнѣ бѣн фѣчѣтѣ ф
 мннѣтѣ кѣмѣ сѣлѣтѣ шн фѣтѣ фѣпѣмжнѣтѣлѣ сѣрѣпѣ
 тѣлѣлѣ , шн тѣлѣлѣ сѣлѣлѣ дмнѣлѣ дмнѣзѣлѣ тѣлѣ дѣ
 лѣкѣлѣ кѣлѣжнѣтѣ тѣлѣ , шн кѣлѣбѣрѣлѣ нѣлѣтѣлѣ , пѣн
 трѣлѣ лѣчѣлѣ чѣлѣлѣ пѣрнѣнѣтѣ чѣсѣ дмнѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ
 тѣлѣ , кѣ сѣлѣ пѣзѣщн зѣсѣлѣ снѣмѣтѣлѣрѣ шн сѣсѣ
 сѣнѣцѣщн прѣлѣ . Чнѣнѣтѣщѣ прѣ тѣлѣтѣлѣ тѣлѣ ,
 шн прѣ мѣннѣкѣ тѣлѣ , фѣчѣкнѣпѣ лѣ пѣрнѣнѣтѣ чѣсѣ лѣ
 нѣлѣ дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , пѣнѣтрѣлѣ кѣ сѣлѣчнѣсѣтѣ фѣкѣтѣ
 чѣсѣннѣ , шн пѣнѣтрѣлѣ кѣ сѣлѣтѣфѣанѣтѣ фѣлѣлѣнѣгѣтѣ
 дѣлѣннѣ , прѣ пѣмжнѣтѣлѣ кѣрѣлѣ дмнѣлѣ дмнѣзѣлѣ
 фѣлѣчѣсѣ . Стнхъ оуѣчнѣн . Стнхъ прѣ кѣрѣ
 сѣщн . Стнхъ фѣлѣрн . Стнхъ мѣрѣтѣрн
 сѣщн мннѣннн лѣсѣпѣрѣ лѣрѣлѣпѣлѣлѣн тѣлѣ мѣрѣтѣлѣ
 рѣсѣ мннѣчѣнѣсѣтѣ . Стнхъ пѣрѣтѣщн мѣлѣрѣлѣ фѣ
 лѣрѣлѣпѣлѣн тѣлѣ , стнхъ пѣрѣтѣщн кѣсѣлѣ лѣрѣ
 пѣлѣлѣн тѣлѣ , ннчѣ чѣрннѣ лѣннѣ , ннчѣ сѣлѣгѣ лѣннѣ ,
 ннчѣ сѣлѣжннѣкѣ лѣннѣ , ннчѣ сѣлѣлѣ лѣннѣ , ннчѣ тѣлѣлѣннѣ
 чѣсѣтѣ сѣлѣпѣтѣ жѣгѣлѣ лѣннѣ , ннчѣ лѣтѣлѣлѣ дѣснѣтѣкѣлѣ
 лѣннѣ , ннчѣ тѣлѣтѣ кѣтѣ сѣлѣтѣ лѣ лѣрѣлѣпѣлѣ тѣлѣ .
 Іѣчѣтѣ кѣлѣннѣтѣ лѣ гѣрѣннѣтѣ дмнѣлѣ кѣтѣрѣ тѣ
 тѣлѣ дѣлѣнѣрѣлѣ бѣлѣсѣтѣрѣ , фѣлѣннѣтѣ фѣмжѣлѣкѣлѣ
 фѣкѣлѣлѣннѣ фѣпѣнѣтѣрнѣ нѣгѣлѣрѣ чѣсѣтѣ , гѣлѣсѣ мѣрѣ
 шн нѣлѣмѣн лѣлѣсѣсѣтѣ , шн лѣлѣ кѣрнѣлѣ прѣ лѣлѣ прѣ дѣсѣ
 лѣсѣпѣрн дѣпѣлѣтѣрѣ , шн мѣлѣлѣ дѣпѣ мѣлѣ
 Шн фѣлѣлѣ чѣлѣннѣ лѣлѣннѣ гѣлѣсѣлѣ дѣннѣ мнѣлѣ
 кѣлѣ фѣкѣлѣлѣннѣ , шн мѣлѣннѣлѣлѣ арѣлѣлѣ кѣлѣфѣкѣлѣ шн лѣ
 бѣннѣтѣ кѣтѣрѣ мннѣ тѣсѣщн пѣвѣчѣлѣннѣтѣрнѣннѣ мѣлѣ
 рнѣсѣрѣ бѣлѣсѣтѣрѣ , шн сѣлѣтѣжннѣмѣ бѣлѣсѣтѣрѣ , шн
 зннѣчѣщн . Іѣлѣтѣ лѣ арѣлѣтѣлѣ нѣлѣсѣ дмнѣлѣлѣ
 дмнѣзѣлѣлѣ нѣсѣтѣрѣ , сѣлѣсѣлѣлѣннѣ , шн гѣлѣсѣлѣ лѣннѣ
 лѣлѣннѣ дѣннѣ мнѣлѣкѣлѣлѣ фѣкѣлѣлѣннѣ фѣзѣсѣлѣ лѣлѣсѣтѣ
 лѣмѣлѣсѣлѣлѣ кѣмѣлѣ бѣ гѣрѣннѣ дмнѣзѣлѣ кѣтѣрѣ сѣмѣ
 шн бѣлѣпѣрнѣ . Шн лѣлѣлѣ стнхъ мѣлѣннѣлѣ кѣлѣчѣ
 нѣ

8. Să nu faci ție cioplit, nici asămănare de tot câte-s în ceriu, sus, și câte-s pre pământu, jos, și câte-s în ape, dedesuptul pământului.
9. Să nu te închini lor, nici să slujăști lor, că eu sîntu Domnul Dumnezăul tău, Dumnezeu răvnitoriu, răsplătînd păcatul părinților pre feciori, pre a treia și a patra rudă, celora ce mă urăscu pre mine.
10. Și făcîndu milă la mii cĕlora ce mă iubăscu pre mine și cĕlora ce păzescu poruncile mĕle.
11. Să nu iai numele Domnului Dumnezăului tău în deșărt, pentru că nu va curățî Domnul Dumnezăul tău pre cĕla ce ia numele lui pre deșărt.
12. Păzĕște zioa simbetilor, să o sfințĕști pre ea în ce chip ț-au poruncit Domnul Dumnezăul tău.
13. Șase zile vei lucra și vei face toate lucrurile tale.
14. Iară în zioa a șaptea, simbete Domnului Dumnezăului tău. Să nu faci întru ea tot lucrul tu, și feciorul tău, și fata ta, sluga ta și slujnica ta, boul tău și cel de supt jugul tău, și tot dobitocul tău, și cel nemĕrmic cĕla ce e înlăuntrul ușilor tale, pentru, ca să să odihnească sluga ta, și slujnica ta, și cel de supt jugul tău ca și tine.
15. Și-ț vei aduce aminte cum slugă ai fost în pământul Eghiptului și te-au scos Domnul Dumnezăul tău de acolo cu mîna tare și cu brațu naltu; pentru aceea ț-au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău ca să păzĕști zioa simbetelor și să o sfințĕști pre ea.
16. Cînstĕște pre tatăl tău și pre maica ta, în ce chip au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău, pentru ca să ț și să facă ție bine și pentru ca să te facă înelungat de ani pre pământul carele Domnul Dumnezău îl dă ție.
17. Să nu ucizi!
18. Să nu preacurvești!
19. Să nu furi!
20. Să nu mărturisești minciuni asupra aproapelui tău, mărturie minciunoasă.
21. Să nu pohtești muiĕrea aproapelui tău, să nu pohtești casa aproapelui tău, nice țarina lui, nice sluga lui, nice slujnica lui, nice boul lui, nice cĕlui ce stă supt jugul lui, nice a tot dobitocul lui, nice toate cĕte sînt la aproapele tău.»
22. Acĕste cuvinte au grăit Domnul cătră toată adunarea voastră în munte, în mijlocul focului, întunĕric, negură, ceață, glas mare; și nu mai адаose și au scris pre ĕle pre doao lĕspezi de piatră și mi-au dat mie.
23. Și fu după ce ați auzit glasul den mijlocul focului și muntele ardea cu foc, și aț venit cătră mine toți povățuitorii neamurilor voastre și bătrînimea voastră și ziceați:
24. «Iată, au arătat noao Domnul Dumnezăul nostru slava lui, și glasul lui am auzit den mijlocul focului. În zioa aceasta am văzut cum va grăi Dumnezău cătră om și va trăi.
25. Și acum să nu murim, căce/ ne va topi pre noi focul cel

Ms. 45

8. Să nu faci ție cioplit, nice asămănare de tot câte-s în ceri, sus, și câte-s în pământu, gios, și câte-s întru ape, dedesuptul pământului.

9. Să nu te închini lor, nice să slujești lor, căce cu sântu Domnul Dumnedzăul tău, Dumnedzău răvniitor, dându păcatul părinților pre ficiori, pre a treia și a patra rudă, celora ci mă urăscu pre mine.

10. Și făcându mila la mii, celora ci mă iubăscu pre mine și celora ce păzescu porâncile mele.

11. Să nu iai numele Domnului Dumnedzăului tău întru deșertu, pentru că nu va curăți Domnul Dumnedzăul tău pre cela ce ia numele lui pre deșertu.

12. Păzește dzua sămbetei, să o sfințești pre ea în ce chip ț-au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău.

13. 6 dzile vei lucra și vei face toate lucrurile tale,

14. Iar în dzua a șaptea, sămbete Domnului Dumnedzăului tău. Să nu faci întru ea tot lucrul tu, și ficiorul tău și fata ta, sluga ta și slujnica ta, boul tău și cel de supt jugul tău, și tot dobitocul tău, și cel nemênic cela ce-i înlontru întru ușile tale; pentru ca să s-că odihnească sluga ta, și slujnica ta, și cel de supt jugul tău ca și tine.

15. Și-ți vei aduce aminte cum slugă ai fostu în pământul Eghiptului și te-au scos Domnul Dumnedzăul tău de acolo cu mână tare și cu braț înaltu; pentru aceea ț-au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău ca să s-că păzască dzua sămbetilor și să o sfințești pre ea.

16. Cinsteste pre tatăl tău și pre maică-ta în ce chip ț-au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău, pentru ca să și să faci ție bine și pentru ca să te faci îndelungat de ai pre pământu carele. Domnul Dumnedzău tău dă ție.

17. Să nu ucidzi!

18. Să nu precurvești!

19. Să nu furi!

20. Să nu mărturisești minciuni asupra aproapelui tău mărturie minciunoasă.

21. Să nu poștești muierea aproapelui tău, să nu poștești casa aproapelui tău, nice țarina lui, nice sluga lui, nice slujnica lui, nice boul lui, nice celui ce iaste suptu giugul lui, nice a tot dobitocul lui, nice toate câte sîntu la aproapele tău.»

22. Acestea cuvinte au grăit Domnul cătră toată adunarea voastră în munte, den mijlocul focului, întunêrec, negură, ceață, glas mare; și nu mai adaose și le-au scris pre êle pre doao lêspezi de piatră și mi-au dat mie.

23. Și fu după ce ați audzit glasul den mijlocul focului și muntele ardea cu foc, și ați venit cătră mine toți povățuitorii neamurilor voastre și bătrânimea voastră și dziceați:

24. «Iată, au arătat Domnul Dumnedzăul nostru slava lui și glasul lui am audzit den mijlocul focului. Întru dzua aceasta am vădzut cum va grăi Dumnedzău cătră om și va trăi.

25. Și acum să nu murim, căce/ ne va topi pre noi

Ms. 4389

8. Să nu faceți ție cioplitură și nici un chip câte sânt în cer, sus, și câte sânt pre pământ, jos, și câte sânt în ape, supt pământ.

9. Să nu te închini lor, nici să slujești lor, că cu sânt Domnul Dumnezeul tău, Dumnezeul cel răvniitor, carele dau păcatele părinților pre feciori până la al treilea și al patrulea neam, celor ce mă urăsc.

10. Și cela ce face milostenie în mii de neamuri celor ce mă iubesc și păzesc porâncile mele.

11. Să nu iai numele Domnului Dumnezeului tău în zadar că nu va curăți Domnul Dumnezeul tău pre cela ce va lua numele lui în zadar.

12. Păziț zioa sămbetii, sfințiți-o cum au porâncit ție Domnul Dumnezeul tău.

13. Șase zile să lucrezi și să faci tot lucrul tău,

14. Iar în zioa a șaptea, a sămbetii Domnului Dumnezeului tău. Să nu faci într-ânsa nici un lucru de ale tale; nici tu, nici feciorul tău, nici fata ta, nici sluga ta, nici slujnica ta, nici boul tău, nici măgariul tău, nici un dobitoc de-al tău; nici vineticul care lăcuieste la tine; să se odihnească sluga ta și slujnica ta și măgariul tău ca și tine.

15. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și te-au scos de acolo Domnul Dumnezeul tău cu mână tare și cu braț nalt; pentr-acăea ț-au porâncit Domnul Dumnezeul tău ca să păzești tu zioa sămbetei și să o sfințești.

16. Cinsteste pre tată-tău și pre mumă-ta cum au porâncit ție Domnul Dumnezeul tău ca să-ț fie bine și pentr-acăea vei trăi ai mult ț pre pământ care l-au dat Domnul Dumnezeul tău ție.

17. Nu ucide!

18. Nu curvi!

19. Nu fura!

20. Nu mărturisi pre vecinul tău minciună.

21. Nu pofti muierea vecinului tău, nu pofti casa vecinului tău, nici agrul lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici măgariul lui, nici un dobitoc de ale lui, nici nimic de ale vecinului tău.»

22. Aceste cuvinte grăi Domnul cătră tot nărodul vostru den munte, den mijlocul focului, și al întunêrecului, și al ceții, și al fumului; și de-acii nu mai adaose și le scris pre 2 lêspezi de piatră și le dède mie.

23. Iar voi deaca auzit glasul den mijlocul focului, că muntele ardea cu foc, aș venit la mine toate căpeteniile voastre și bătrânii voștri și aș zis:

24. «Iată au arătat noaoă Domnul Dumnezeul nostru slava lui și am auzit glasul lui den mijlocul focului. Astăzi am văzut că vorbește Dumnezeu cu omul și va fi viu.

25. Ce acum să nu cumva să murim că/ ne va

Versiunea modernă

8. Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo altă întruchipare care să înfățișeze cele ce sînt în cer, sau jos pe pământ, sau în ape și sub pământ.

9. Să nu te închini la aceștia și să nu le slujești, căci cu, Domnul Dumnezeul tău, sînt un Dumnezeu gelos și-i pedepsec pe copii pentru păcatul părinților, pînă la al treilea și la al patrulea neam al celor care mă urăsc.

10. Dar sînt milostiv de mii de ori față de cci ce mă iubesc și păzesc poruncile mele.

11. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce ia numele lui în deșert.

12. Păzește ziua sabatului și să o ții cu sfințenie, așa cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău.

13. Lucrează șase zile și fă orice treabă,

14. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă a Domnului Dumnezeului tău. În această zi să nu faci nici un lucru, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nioi robul tău, nici roaba ta, nici boul tău, nici asinul tău, nici vitele tale, nici străinul care s-a statomicit în așezarea ta, pentru ca și robul tău și roaba ta să se odihnească întocmai ca tine.

15. Adu-ți aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și Domnul Dumnezeul tău te-a scos de acolo cu mână tare și cu braț ridicat; de aceea ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să ții ziua de odihnă.

16. Cinsteste pe tatăl tău și pe mama ta, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău, ca să trăiești ani mulți și ca să-ți incargă bine în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău.

17. Să nu ucizi!

18. Să nu săvîrșești adulter!

19. Să nu furi!

20. Să nu depui mărturie minciunoasă împotriva aproapelui tău.

21. Să nu poștești femeia aproapelui tău și să nu dorești casa aproapelui tău, nici ogorul lui, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici orice alt lucru de-al aproapelui tău.»

22. Acestea sînt cuvintele pe care Domnul le-a rostit cu glas tunător către întreaga noastră adunare, pe munte, din mijlocul focului, în întuneric, nori și negură. Alceva nu a mai adăugat, ci le-a scris pe două table de piatră și mi le-a dat mie.

23. Cînd ați auzit glasul din mijlocul întunericului, în timp ce muntele ardea cu foc, ați venit la mine toate căpeteniile semințiilor voastre cu bătrînii voștri și ați zis:

24. «Iată, Domnul Dumnezeul nostru ne-a arătat slava și măreția lui și am auzit glasul lui din mijlocul focului. Astăzi am văzut că Dumnezeu vorbește cu oamenii, iar aceștia rămîn în viață!»

25. Totuși, să nu murim cumva acum, căci/ focul

ра

неба топи пре нон фокла тале маре атепта, ет
 вом адасоне нон авези гласла дмнхави дмнегъ
 нс ави нострл фнкте ши вом мври. Пентрл нт
 четрлп, сав чине ах авезипт гласла дмне
 зълавн те ави внх грвннх ден мнжлокл ф
 нс кхавн канон ши ба трън. Апро пнтте тх,
 ши авези сарикате бакиче дмнхл дмнегъ
 нострл кптрлпине, ши вом авези ши вом
 кн фате. Ши авези дмнхл гласла кхвинтелеор
 востре грвннх кптрлпине, ши зне дмнхл
 кптрлпине, авезипт гласла кхвинтелеор но
 рдхавн атепта, кжте ах грвннх кптрлпине
 нс не, пе днрлпине ах грвннх тоате. Чине
 вара ебфе авл ннма авр фтрл джншн, ка
 ебфе тфмт дмне, ши еб пвзрлпине порлчн
 ле мбале, тоате знаеа ка еб фе авр вине ши
 фналр авр прен вбке. Пасте, зн авр фтор
 яецине вон ла калеа востре. Тдрт тх авч
 етбн кхмне, ши вом грвннх кптрлпине порлч
 чнае тоате, ши днрлпине ши ждквнчнае кж
 те вн фквнл прен, ши еб факт авл прен
 мжнтале кареа ебле авр авр кхвнчл
 нс Ши ебфе пвзрлпине фате фчннп авр порлчнн
 чне дмнхл дмнегъ тбл, ебнхале аватеци ф
 ав днрлпине, ннх фетжнга. Апро тоате ка
 ле каре авр порлчнн чне дмнхл дмнегъ тбл
 кае мврн фтрл джнл кае тте сднхмвект,
 ши ебфе чне вине, ши ебфе фреавнган кхвн
 ле прен пвмжнтале прен кареа ввнчн мвннн де тоат.

КАПС

н авч ебфе порлчннае ши днрлпине ши
 ждквнчнае, кжте ах порлчнн чне дмнх
 дмнегъ вострл ет фквнчл прен вон, ет
 фатеци авл ла пвмжнтале каре мвнч
 чен авало ет мвнннчн прен ел.
 нс Пентрл ка ебфе мвннн дмнхл дмнегъ в
 трл еб пвзрлпине тоате днрлпине авн ши порлч
 чнае авн, кареа еб чне порлчнн чне авезн
 тх ши фчнн тбн ши фчнн фналсоре тбн
 тоате знаеа ввнчн тале, пентрл ка ет
 вт фреавнган кхвннае. Ши авкхлт
 геране ши пвзрлпине ебфачн ка вине ебфе чне, ши
 пентрл ка ебфе фмвнчнне фаврлте, ахпте кхм
 ах грвннх дмнхл дмнегъ пвннчннор тбн,
 ебфе чне пвмжнтале кареа кхрл мавр ши ав
 те, ши авч ебфе днрлпине ши ждквнчнае кж
 те ах порлчнн чне дмнхл фналр геране фвннн
 ешннх ен ден пвмжнтале егвпешлхн
 нс Авкхлт геране, дмнхл дмнегъ нострл,
 дмнхл оунхале мте. Ши еб мвннн прен дмнх
 дмнегъ тбл, ден тоате ннма тл, ши ден
 тоат ебфалтале тбл, ши ден тоате пвтрл
 нс Ши вон фн кхвинтеле авч ебфе кжте еб порлчнн
 чне авезн, фннма тл ши фтрл ебфалтале
 нс тбл. Ши авен пренне прен аве фнаннп
 фналр тбн, ши вон грвннх фтрл ен шпжнхл авл
 ши мвнннхл фнаннпте прен, ши днрлпине
 н ши ебжнхлте. Ши авен легл прен аве,
 фтрл семнх пренжнтале, ши вон фн неканннне

Biblia, 1688, pag. 130, col. I

mare acesta să vom adaoage noi a auzi glasul Domnului Dumnezăului nostru încă și vom muri.

26. Pentru că ce trup sau cine au auzit glasul Dumnezăului celui viu grăindu den mijlocul focului, ca noi, și va trăi?

27. Apropii-te tu și auzi oaricite va zice Domnul Dumnezăul nostru cătră tine și vom auzi și vom face.»

28. Și auzi Domnul glasul cuvintelor voastre grăind cătră mine și zise Domnul cătră mine: «Auzit-am glasul cuvintelor norodului acestuia: cite au grăit cătră tine, pe direptate au grăit toate.

29. Cine va da să fie așa inima lor întru dînșii, ca să să teamă de mine și să păzească poruncile mele toate zilele, ca să fie lor bine, și fiilor lor, pren veac!

30. Pasă, zi lor: «Întoarceți-vă voi la casele voastre!»

31. Iară tu aicea stăi cu mine și voui grăi cătră tine poruncile toate și dreptățile și judecățile cite vei învâța pre ei și să facă așa pre pământul carele eu le dau lor cu sorțu.

32. Și să vă păziți a face în ce chip au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău, să nu vă abateți în direapta, nice în stînga.

33. După toată calea care au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău ca să mergi întru dînsa, ca să te odihnească și să fie ție bine și să vă îndelungați cu zile pre pământ pre carele veți moșteni de tot“.

CAP 6

1. „Și acestea-s poruncile și dreptățile și judecățile cite au poruncit Domnul Dumnezăul vostru să învâța pre voi să faceți așa la pământul care mărgeți acolo să moșteniți pre el.

2. Pentru ca să vă tèmeți de Domnul Dumnezăul vostru, să păziți toate direptățile lui și poruncile lui, carele eu ție poruncescu astăzi, tu, și fiii tăi și fiii fiilor tăi, toate zilele vieții tale, pentru ca să vă îndelungați cu zilele.

3. Și ascultă, Israile, și păzeste să faci, ca bine să fie ție și pentru ca să vă înmulți foarte, după cum au grăit Domnul Dumnezeul părinților tăi să dea ție pământul carele cură miere și lapte. Și acestea-s direptățile și judecățile cite au poruncit Domnul fiilor Israel în pustiu, ieșindu ei den pământul Eghiptului.

4. Ascultă, Israile, Domnul Dumnezeul nostru Domnul unul iaste.

5. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul tău den toată inema ta și den tot sufletul tău și den toată puterea ta.

6. Și vor fi cuvintele acestea, cite eu poruncescu ție astăzi, în inema ta și întru sufletul tău.

7. Și le vei prepune pre ele înaintea fiilor tăi și vei grăi întru ei șazindu acasă și mergîndu înainte pre cale, și dormîndu și sculîndu-te.

8. Și le vei lega pre ele întru semnu pre mîna ta și vor fi neclintite/ înaintea ochilor tăi.

Ms. 45

focul cel mare acesta să vom adaoge noi a audzi glasul Domnului Dumnedzăului nostru încă și vom muri.

26. Că ce ce trup au cine au audzit glas a Dumnedzăului viu grăindu den mijlocul focului, ca voi, și va trăi?

27. Apropie-te tu și audzi oricâte va dzice Domnul Dumnedzăul nostru cătră tine și vom audzi și vom face.»

28. Și audzi Domnul glasul cuvintelor voastre grăind cătră mine¹ și dzice Domnul cătră mine: «Audzit-am glasul cuvintelor nărodului acestuia: câte au grăit cătră tine dreptu toate au grăit.

29. Cine va da să fie așa inima lor întru înșii ca să s-ă² teamă de mine și să păzască porâncile mele toate dzilele, pentru ca să s-ă³ facă lor bine, și fiilor lor, pren vécii!

30. Imblă², dzi lor: «Întoarceți-vă voi la casele voastre.»

31. Iară tu, aicea stă cu mine și voi grăi cătră tine porâncile toate și dreptățile și giudêțele câte vei învăța pre ci ca să facă așa pre pământu carele, eu dau lor cu sorțu.

32. Și să vă păziți să faceți în ce chip au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău, să nu te abaji în dreapta au în stînga.

33. După toată calea carea au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău ca să mergi întru ea, ca să te odihnească și să ți să facă bine ție și să vă îndălungați cu dzile pre pământu pre carele veți moșteni de tot.“

CAP 6

1. „Acêstea-s porâncile și dreptățile și giudêțele câte au porâncit Domnul Dumnedzăul vostru¹ să vă învăț pre voi să faceți așa la pământu la carele mergeți acolo să moșteniți pre el.

2. Pentru ca să vă tmeți de Domnul Dumnedzăul vostru, să păziți toate dreptățile lui și porâncile lui, carele cu porâncescu ție astăzi, tu și fiții tăi <și fiții fiilor tăi>², toate dzilele vieții tale, pentru ca să vă îndălungați cu dzilele.

3. Și ascultă, Israel, și păzêște să faci pentru ca bine să-ți fie ție și pentru ca să vă înmulțiți foarte, după cum au grăit Domnul Dumnedzăul părinților tăi să dea ție pământu carele cură miere și lapte. Și acêstea dreptățile și giudêțele câte au porâncit Domnul fiilor Israel în pustiu, ieșindu ci dentru pământul Eghiptului.

4. Ascultă, Israel, Domnul Dumnedzăul nostru, Domnu unal iaste.

5. Și să iubești pre Domnul Dumnedzăul tău den toată inima ta și dentru tot sufletul tău și den toată putêrea ta.

6. Și vor fi cuvintele acêstea, câte cu porâncescu ție astăzi, pren inima ta și întru sufletul tău.

7. Și le vei prepune înaintea fiilor tăi pre înse și vei grăi întru ci ședzându întru casă și mergându înaintea pre cale, și dormindu și sculându-te.

8. Și le vei atinge pre êle întru semnu pre mâna ta și vor fi neclintite/ înaintea ochilor tăi.

Ms. 4389

înghiți focul acest mare de vom mai adaoge a mai auzi noi glasul Domnului Dumnezeului nostru.

26. Dară ce trup iaste care au auzit glasul Dumnezeului celui viu grăind den mijlocul focului, ca noi, și să fie viu?

27. Apropie-te tu și ascultă și tot ce va zice cătră tine Domnul Dumnezeul nostru: noi vom ascultă și vom face.»

28. Iar Domnul deaca auzi cuvintele voastre că grăit cătră mine așa im zise: «Auzit-am cuvintele glasului nărodului acestuia care au zis ție și toate au grăit pre direptate.

29. Dară cine va da într-ânșii inimă temătoare să se teamă de mine și să păzescă toate porâncile mele în toată vrêmea ca să fie bine, lor și feciorilor lor, în vécii!

30. Pasă și zi lor: «Întoarceți-vă în corturile voastre.»

31. Iar tu stăi aici cu mine să spuiu ție toate direptările și porâncile și judecățile care să-i înveț să le facă în țara carea o voiu da eu lor întru moștinare.

32. Deci păziț și faceț cum au porâncit vooă Domnul Dumnezeu și să nu vă întoarceț nici spre stînga, nici spre dreapta.

33. Ce să umblaț pre calea carea au porâncit vooă Domnul Dumnezeul vostru pre dânsa să umblaț să vă odihnească și să v-ă³ fie bine și veț avea zile multe în țara carea o veț lua“.

CAP 6

1. „Acêstea sânt porâncile și îndireptările și judecățile câte au porâncit Domnul Dumnezeul vostru să vă învăț și să le faceț în țara în carea veț întra și o veț moștina.

2. Să vă tmeț de Dumnezeu, Domnul vostru, și să păziț îndireptările lui și porâncile care porâncesc eu ție astăzi, tu și feciorii tăi și nepoții tăi, în toate zilele vieții tale, ca să trăiești zile multe.

3. Ascultă, Israel, și păzêște să faci cêle ce au porâncit ție Domnul și va fi ție bine și mai mult ție se va înmulți, cum au grăit Domnul Dumnezeul părinților voștri să dea ție țara cêea ce fiêrbe cu lapte și cu miere. Și acêstea sânt direptățile și judecățile câte au porâncit Domnul Dumnezeul feciorilor lui Israel în pustie deaca au ieșit ci den Țara Eghiptului.

4. Ascultă, Israel, Domnul Dumnezeul nostru un Domn iaste.

5. Să iubești pre Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu toată putêrea ta.

6. Și să fie acêste cuvinte, care am porâncit eu ție astăzi, în inima ta și în sufletul tău.

7. Și cu dânscele să înveț pre feciorii tăi și într-ânșele să vorbești și șazând în casă și mergând pre cale, și culcându-te și sculându-te.

8. Și să le pui întru semn pre mâinile tale și să fie neclătite/ înaintea ochilor tăi“.

Versiunea modernă

acesta mare ne va mistui și vom muri dacă mai auzim încă o dată glasul Domnului Dumnezeului nostru.

26. Căci este oare vreun om care să fi auzit, ca noi, glasul Dumnezeului celui viu vorbind din mijlocul focului și să fi rămas în viață?

27. Apropie-te doar tu și ascultă tot ce va zice Domnul Dumnezeul nostru: noi vom asculta și așa vom face.»

28. Când Domnul a auzit glasurile voastre și cuvintele pe care mi le-ați spus, a cuvântat astfel către mine: «Am auzit cuvintele pe care ți le-a spus acest popor: tot ce au glăsuț este drept.

29. Fie ca ei să rămână așa în cugetul lor, să se teamă de mine și să păzescă porâncile mele tot timpul, ca să le meargă bine, lor și urmașilor lor, în vécii!

30. Du-te și le spune: «Întoarceți-vă la corturile voastre.»

31. Tu însă, stai aici cu mine și-ți voi spune toate porâncile, rînduicile și legile pe care să-i învești să le împlinescă în țara pe care le-o dau în stăpînire.

32. Aveți deci grijă să faceți după cum v-a porâncit Domnul Dumnezeul vostru; să nu vă abateți nici la dreapta, nici la stînga.

33. Să mergeți întru totul pe calea pe care v-a porâncit Domnul Dumnezeul vostru, ca să rămâneți în viață și să vă meargă bine și să aveți zile multe în țara pe care o veți lua în stăpînire.“

CAP. 6

Dragostea pentru Dumnezeu

1. „Acestea sânt porâncile, rînduicile și legile pe care Domul Dumnezeul vostru mi-a porâncit să vi le dau spre învățatură, ca să le duceți la îndeplinire în țara în care mergeți ca să o stăpîniți.

2. Dacă te temi de Domnul Dumnezeul tău, păzind, în fiecare zi a vieții tale, atît tu, cît și copiii și nepoții tăi, toate rînduicile și porâncile pe care ți le dau astăzi, vei avea parte de o viață lungă.

3. Ascultă, așadar, Israele, și ai grijă să împlinesți acestea, pentru ca să-ți meargă bine și să vă înmulțiți tot mai tare, așa cum ți-a făgăduit Domnul Dumnezeul părinților tăi, dîndu-ți țara în care curge lapte și miere.

4. Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn.

5. Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și cu toată puterea ta.

6. Cuvintele acestea, pe care ți le spun eu astăzi, să le păstrezi în inima ta.

7. Să le repești mereu copiilor tăi și să vorbești de ele cînd stai acasă și cînd mergi pe drum, cînd te culci și cînd te scoli.

8. Leagă-le ca semn la mîină și poartă-le ca talisman pe frunte.

Інанітѣ ѿзнаорѣ тѣи . Шн лебѣцѣ крѣне пре
 ѿла ла стѣлѣтн ѿушн каселорѣ боастре, шн апѣр
 цнларѣ боастре . Шн ва фн кжндѣтѣка ѿгѣ
 флѣхнтрѣ прѣтнне дмнѣл дмнзѣлѣ тѣх ѿла
 тѣмжнѣтѣл каре ѿжѣратѣ прѣрнцн боцрн лѣн
 аврам, шн лѣн ісаак шн лѣн іаковѣ, сѣ дѣ цѣ
 чѣтѣцн мѣрн шн ѿднѣ каре нѣлѣн знднѣтѣ
 Касе пнне де тѣлате ѿзнѣтѣцнларѣ пре каре нѣлѣн
 ѿмпалѣт, грѣпн чѣпанѣте каре нѣлѣн чѣпанѣтѣ, кѣн
 шн маслннѣ, каре нѣн сѣднѣтѣ шн тѣмжнѣтѣ шн сѣ
 тѣржнѣтѣ . Штѣ амннѣте пре тнне сѣнѣсе
 лѣцѣскѣ ннѣма та шн бен ѿпа прѣ дмнѣл дмнѣ
 зѣлѣ тѣх, чѣла чѣтѣх сѣсѣ дн тѣмжнѣтѣл
 ѣгѣпетѣлѣн, дѣн касе робіѣн . Де дмнѣл
 дмнзѣлѣ тѣх сѣтѣе тѣмн шн лѣн сннѣгѣр сѣн
 сѣлѣжѣцн шн кѣтѣрѣ сѣлѣ сѣтѣе анѣлѣцн, шн пре нѣ
 мѣле лѣн сѣтѣе жѣрн . Сѣнѣ мѣрѣцн дѣн напо
 лѣтѣр дмнзѣн, дѣ кѣтѣрѣ дмнзѣн аннѣларѣ чѣ
 прѣн прѣтѣхѣлѣ боастрѣ . Кѣ дмнзѣлѣ рѣбнн
 тѣрн, дмнѣл дмнзѣлѣ тѣх ѿтѣрѣ тнне, сѣ
 нѣсѣ ѿнѣсѣкѣтѣ кѣмѣнѣ дмнѣл дмнзѣлѣ тѣх
 ѿтнне, шн тѣва сѣрпѣ дѣ кѣтѣрѣ флаца ѿтѣтѣ
 тѣмжнѣтѣл . Сѣнѣ нѣпнѣтѣцн пре дмнѣлѣ
 дмнзѣлѣ тѣх ѿчѣ кнпѣ лѣцн нѣпннѣтѣ лѣнѣпнѣтѣ .
 Пѣзннѣлѣ сѣтѣ пѣзѣцн порѣннларѣ дмнѣлѣн дмнзѣ
 лѣн тѣх, шн мѣрѣтѣрѣнларѣ лѣн шн ѿрѣпѣтѣцнларѣ
 лѣн кѣтѣ ѿлѣ порѣчнѣтѣ цѣе . Шн бен фѣче чѣл
 пѣлѣкѣтѣ шн чѣл ѿлѣ Інанітѣ дмнѣлѣн дмнзѣ
 лѣн тѣх, петрѣл кѣ сѣфнѣ цѣе бнне, шн ѿтѣрѣ
 дѣ бен мѣшѣннѣ тѣмжнѣтѣл чѣл ѿлѣ, каре ѿлѣ жѣ
 рѣпѣ дмнѣлѣ прѣрнцнларѣ боцрн, Кѣсѣ гѣнѣцѣ
 прѣтѣцн брѣжѣмашн тѣн, Інанітѣ фѣцн тѣлѣ
 дѣлѣтѣ кѣмѣ ѿлѣ грѣнѣтѣ дмнѣлѣ . Шн ва фн
 кжндѣ тѣва ѿтѣрѣлѣ фнѣрѣлѣ тѣх мѣнне, зн
 кжндѣ каре лѣе мѣрѣтѣрѣнларѣ шн ѿрѣпѣтѣцнларѣ шн
 жѣ дѣнѣтѣцнларѣ, кѣтѣе ѿлѣ порѣчнѣтѣ дмнѣлѣ дмнзѣ
 нѣстрѣ нѣлас шн бен грѣнѣ фнѣлѣн тѣх .
 Рѣбн ѣрам лѣн фѣрасѣнѣ лѣ тѣмжнѣтѣлѣ ѣгѣпетѣлѣ
 лѣн, шн нѣлѣ сѣсѣ прѣнѣн дмнѣлѣ дмнзѣлѣ дѣ іако
 лѣ, кѣ мѣнѣтѣ тарѣ, шн кѣ брѣлѣцн нѣлѣтѣ
 Шн ѿлѣ рѣпѣ дмнѣлѣ дмнзѣлѣ сѣмнѣ шн мннѣнн
 мѣрн, шн рѣла лѣ ѣгѣпетѣ лѣ фѣрасѣнѣ, шн лѣ касѣ
 лѣн шн ѿтѣрѣ пѣтѣрѣ лѣн Інанітѣ нѣластрѣ .
 Шн прѣннѣн нѣлѣ сѣсѣ дмнѣлѣ дмнзѣлѣ нѣстрѣ дѣ кѣ
 іаколѣ, петрѣл кѣ сѣне ѿлѣкѣтѣ пре нѣнѣн флѣхнтрѣ
 сѣне дѣ тѣмжнѣтѣлѣ лѣсѣтѣлѣ, каре ѿлѣ жѣратѣ дмнѣ
 дмнзѣлѣ нѣстрѣ прѣрнцнларѣ нѣцрн сѣлѣтѣ нѣлас .
 Шн порѣчнѣн нѣлас дмнѣлѣ сѣфѣчѣмѣ тѣлате прѣтѣ
 тѣцнларѣ лѣчѣсѣтѣ сѣне тѣмѣм дѣ дмнѣлѣ дмнзѣлѣ
 нѣстрѣ петрѣл кѣ сѣлѣтѣ нѣсѣлѣ бнне прѣсѣтѣ тѣлате
 знѣлѣ, кѣ сѣтѣрѣнѣмѣ кѣшн ѿсѣтѣрѣн . Шн мнѣлѣ
 сѣтѣнѣе ва фн нѣсѣлѣ, дѣнѣкѣмѣлѣ пѣзѣн ѿфѣче тѣлате
 порѣчнѣларѣ, лѣцнѣ лѣтѣцн Інанітѣ дмнѣлѣн дмнѣ
 зѣлѣн нѣстрѣ ѿчѣ кнпѣ ѿлѣ порѣчнѣтѣ нѣсѣлѣ .

К А П І Т У Л
 Шн ва фн кжндѣтѣка ѿгѣ пре тнне дмнѣ
 дмнзѣлѣ тѣх, лѣ тѣмжнѣтѣлѣ каре лѣе
 бен ѿтѣрѣ іаколѣ сѣлѣ мѣшнѣцн, шн ва рѣ
 днѣка аннѣн мѣрн, шн мѣлѣтѣе дѣн Інанітѣ
 фѣ

Biblia, 1688, pag. 130, col. II

- 9. Și le veți scrie pre Țele la stălpii ușii caselor voastre și a porților voastre.
- 10. Și va fi cându te va băga înlăuntru pre tine Domnul Dumnezeu tău la pământul care au jurat părinții voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să dea ție cetăți mari și bune, care nu le-ai zidit,
- 11. Case pline de toate bunățile, pre care nu le-ai umplut, gropi cioplite, care nu le-ai cioplit, vii și maslini, care n-ai sădit, și mâncându și săturându-te.
- 12. Ia-te aminte pre tine, să nu se lățească inema ta și vei uita pre Domnul Dumnezeu tău, cela ce te-au scos den pământul Eghiptului, den casa robiei.
- 13. De Domnul Dumnezeu tău să te temi și lui singur să-i slujești și cătră el să te lipești și pre numele lui să te juri.
- 14. Să nu mergi denapoia altor dumnezei, de cătră dumnezeii limbilor ce-s preneprejurul vostru.
- 15. Că Dumnezeu răvnițoriu, Domnul Dumnezeu tău întru tine, să nu să urgisească cu mânie Domnul Dumnezeu tău în tine și te va surpa de cătră fața a tot pământul.
- 16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeu tău în ce chip l-aț ispitit la Ispită.
- 17. Păzindu să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău și mărturiile lui și dreptățile lui cîte au poruncit ție.
- 18. Și vei face cel plăcut și cel bun înaintea Domnului Dumnezeului tău, pentru ca să fie ție bine și, întrindu, vei moșteni pământul cel bun care au jurat Domnul părinților voștri.
- 19. Ca să gonești pre toți vrăjmașii tăi înaintea fetei tale, după cum au grăit Domnul.
- 20. Și va fi cându te va întreba ficiorul tău mîne, zicîndu: «Carele-s mărturiile și dreptățile și judecățile cîte au poruncit Domnul Dumnezeu nostru noao?»
- 21. Și vei grăi fiului tău: «Robi eram lui faraon la pământul Eghiptului, și ne-au scos pre noi Domnul Dumnezeu de acolo, cu mînă tare și cu brațu nalt.
- 22. Și au dat Domnul Dumnezeu sêmene și minuni mari și rēle la Eghipt la faraon și la casa lui și întru putērea lui înaintea noastră.
- 23. Și pre noi ne-au scos Domnul Dumnezeu nostru de acolo, pentru ca să ne aducă pre noi înlăuntru să ne dea pământul acesta, care au jurat Domnul Dumnezeu nostru părinților noștri să dea noao.
- 24. Și porunci noao Domnul să facem toate dreptățile acēstea, să ne tēmем de Domnul Dumnezeu nostru, pentru ca să fie noao bine preste toate zilele, ca să trăim ca și astăzi.
- 25. Și milostenie va fi noao, de ne vom păzi a face toate poruncile legii aceștiia înaintea Domnului Dumnezeului nostru, în ce chip au poruncit noao.»

CAP 7

1. Și va fi cându te va băga pre tine Domnul Dumnezeu tău la pământul carele vei întra acolo să-l moștenești și va rădica limbi mari și multe den naintea/ fetei tale, pre heteu și pre

Ms. 45

9. Și le vei scrie pre êle la umșorii caselor voastre și a porților voastre.

10. Și va fi cându te va băga înlontru pre tine Domnul Dumnedzăul tău la pământul carele am giurat părinților³ voștri, lui Avraam, și lui Isaac și lui Iacov, să s<ă> dea ție cetății mari și bune, carele nu le-ai zidit,

11. Case pline de toate bunățile, pre carele nu le-ai împlut, gropi cioplite, pre carele nu le-ai cioplit, vii și maslinete, carele n-ai răsădit și măn-cându și săturându-te.

12. Ia-te aminte pre tine ca să nu să înmulțască inima ta și vei uita pre Domnul Dumnedzăul tău, ceta ce te-au scos pre tine den pământul Eghiptului, den casa robimei.

13. De Domnul Dumnedzăul tău să te temi și lui sângur să-i slujești și cătră el să te lipcești și pre numele lui să te giuri.

14. Să nu mergi denapoia a alți dumnedzăi, de cătră dumnedzăii limbilor ce-s prenegriurul vostru.

15. Căce Dumnedzăul răvnitor, Domnul Dumnedzăul tău intru tine, să nu să mănăie cu mănăie Domnul Dumnedzăul tău intru tine și te va surpa pre tine de cătră fața a tot pământul.

16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnedzăul tău în ce chip l-ai ispitit la Ispită.

17. Pădzindu să păzești porncile Domnului Dumnedzăului tău și mărturiile lui și dreptățile lui câte au porâncit ție.

18. Și vei face cel plăcut și bunul înaintea Domnului Dumnedzăului tău, pentru ca să ție și să facă ție bine și întrându vei moșteni pământul cel bun carele au jurat Domnul părinților voștri.

19. Ca să gonească pre toți neprietenii tăi înaintea fetei tale, după cum au grăit Domnul.

20. Și va fi cându te va întreba feciorul tău mănăie dzicindu: «Carle-s mărturiile și dreptățile și giudețele câte au porâncit Domnul Dumnedzăul nostru noao?»

21. Și vei grăi fiului tău: «Robi eram lui faraon la pământul Eghiptului, și ne-au scos pre noi Domnul Dumnedzău de acolo cu mână tare și cu braț înalt.

22. Și au dat Domnul sernne și minuni mari și rèle la Eghiptu la faraon și la casa lui și intru pătrea la înaintea noastră.

23. Și pre noi ne-au scos Domnul Dumnedzăul nostru de acolo pentru ca să ne aducă pre noi înlontru să ne dea noao pământul acesta, carele au giurat Domnul Dumnedzăul nostru părinților noștri să ne dea noao.

24. Și porânci «noao»² Domnul să facem toate dreptățile acêstea, să ne tēmem de Domnul Dumnedzăul nostru pentru ca să ne fie noao bine preste toate dzilele, pentru ca să trăim ca și astăzi.

25. Și milostenie va fi noao¹, să ne vom păzi a face toate porncile a legii acêștia înaintea Domnului Dumnedzăului nostru, în ce chip au porâncit noao.»

CAP 7

1. Și va fi cându te va băga pre tine Domnul Dumnedzăul tău la pământul carele intri tu acolo să-l moștenești pre el și va rădica limbi mari și multe dennapoia/ fetei tale, pre hetteu și pre

Ms. 4389

9. Și să le scrii pre pragurile casei tale și pre porțile tale.

10. Și deacă te va duce Domnul Dumnezeul tău în țara cu carea se-au jurat părinților tăi, lui Avraam, și lui Isaac și lui Iacov și-ț va da cetățile cete mari și bune, care nu le-ai zidit tu,

11. Și casele cete pline de bunățate, care nu le-ai umplut tu [tu], și puțuri de apă, care nu le-ai săpat tu, și vii și măslini, carei nu i-ai sădit, și vei mînca și te vei sătura.

12. Să te socotești și să nu se răsfire inima ta și să uite pre Domnul Dumnezeul tău carele te-au scos din Țara Eghiptului, den casa robiei.

13. De Domnul Dumnezeul tău să te temi și numai aceluia sângur să slujești și cătră dânsul să te apropii și cu numele lui să te juri.

14. Să nu umbli după alți dumnezei, după dumnezeii limbilor carei sânt împrejurul vostru.

15. Că Dumnezeul cel răvnitor, Domnul Dumnezeul tău, iaste în mijlocul tău ca nu cumva, mănăindu-se cu urgie pre tine Domnul Dumnezeul tău, să te piarză de pre fața a tot pământul.

16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeul tău cum l-ai ispitit în locul Ispitirii.

17. Să păzești porncile Domnului Dumnezeul tău și mărturisirile lui și dreptățile lui câte au porâncit ție.

18. Și să faci cete bune și cete ce plac înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să-ț fie bine și vei intra să iai țara cea bună cu carea se-au jurat Domnul părinților noștri.

19. Ca să gonească toț pizmașii tăi dennaintea fetei tale, cum au zis.

20. Și va fi când te va întreba feciorul tău dimineată zicindu: «Ce îndreptări și mărturii și judecăți sînt care au porâncit noao Domnul Dumnezeul nostru?»

21. Tu vei zice lui: «Robi am fost lui faraon în Eghipt și de acolo ne-au scos Domnul Dumnezeul nostru cu mână vărhoasă și cu braț nalt.

22. Și au făcut Domnul Dumnezeu sernne și minuni mari și răotăți în Eghipt împotriva lui faraon și a toată casa lui pentru noi.

23. Și ne-au scos de acolo ca să ne ducă și să ne dea țara aceasta cu carea se-au jurat Dumnezeul nostru părinților noștri să o dea noao.

24. Și au porâncit noao Domnul să facem toate dreptățile acêstea și să ne tēmem de Domnul Dumnezeul nostru ca să fie noao bine în toate dzilele vieții noastre, cum ne iaste astăzi.

25. Și va fi mila pre noi deaca vom păzi să facem toate porncile legii acêștia înaintea Domnului Dumnezeului nostru, cum au porâncit noao.»

CAP 7

1. Iară deaca te va duce Domnul Dumnezeul tău în țara în care-ț¹ a vei intra să o iai și vei goni tu limbile cete mari și multe dennaintea/ fetei tale:

Versiunea modernă

9. Scrie-le pe ușorii casei tale și pe porțile tale.

10. Iar cînd Domnul Dumnezeul tău te va duce în țara promisă părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, că ții-o va da ție, cu cetăți mari și frumoase, pe care nu le-ai zidit tu,

11. Cu case pline de toate bunățile, pe care nu le-ai umplut tu, cu fîntîni săpate în piatră, pe care nu le-ai săpat tu, cu vii și cu măslini, pe care nu i-ai sădit tu, și vei mînca și te vei sătura,

12. Ia aminte, să nu uîți pe Domnul care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

13. Să te temi de Domnul Dumnezeul tău, să-i slujești numai lui și pe numele lui să juri.

14. Să nu mergeți după alți dumnezei, după dumnezeii popoarelor din jurul vostru.

15. Căci Domnul Dumnezeul tău, care se află în mijlocul vostru, este un Dumnezeu gelos: să nu se aprindă împotriva ta mînia Domnului Dumnezeului tău și să te nimicească de pe fața pămîntului.

16. Să nu-l puncti la încercare pe Domnul Dumnezeul vostru, așa cum l-ați pus la încercare la Masa.

17. Să păzești întocmai porncile Domnului Dumnezeului vostru, cerințele și rînduielele pe care vi le-a dat.

18. Să faci ceea ce este drept și bun în ochii Domnului Dumnezeului tău pentru ca să-ți meargă bine și să poți intra să iei în stăpînire țara cea îmbelșugată pe care Domnul a făgăduit-o prin jurămînt părinților tăi.

19. Atunci Domnul va alunga pe toți dușmanii din fața ta, așa cum ții-a făgăduit.

20. Dacă fiul tău te va întreba mîinc: «Ce însemnătate au aceste cerințe, rînduiele și legi pe care vi le-a dat Domnul Dumnezeul nostru?»

21. Să-i răspunzi fiului tău: «Am fost robi ai Faraonului în Egipt, dar Domnul ne-a scos de acolo cu mînă puternică și cu braț ridicat.

22. Domnul a săvîrșit, sub ochii noștri, mari și cumplite semne și minuni împotriva Egiptului, a faraonului și a întregii sale case,

23. Dar pe noi ne-a scos de acolo pentru ca să ne aducă în țara aceasta și să ne-o dea nouă, așa cum a făgăduit prin jurămînt părinților noștri.

24. Domnul ne-a poruncit să împlinim toate aceste legi și să ne temem de Domnul Dumnezeul nostru, pentru ca să ne meargă bine și ca să trăim viața pe care ne-o dăruiește, ca și astăzi.

25. Vom afla milă doar atunci cînd ne vom îngriji să împlinim toate porncile acestei legi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, așa cum ne-a poruncit.»

CAP. 7

Israelul și popoarele păgine

1. Cînd Domnul Dumnezeul tău te va duce în țara în care vei intra ca să o stăpînești, cînd va alunga din/ fața ta popoare multe: pe hetei, pe

Фѣцѣн тѣле, прехетѣхъ, шѣ прѣ гѣргесѣхъ
 шѣ прѣ аморѣхъ, шѣ прѣ хананѣхъ, шѣ прѣ ферегѣхъ,
 шѣ прѣ ебѣхъ, шѣ прѣ ебѣхъ, шѣ прѣ аммѣнѣхъ шѣ мѣри
 шѣ мѣлѣте. Шѣ мѣри тѣле дѣкжѣтѣ бѣн шѣ бѣ
 фѣ прѣ ѣн дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ фѣмжнѣ тѣле,
 шѣ бѣн лѣвѣ прѣ ѣн, кѣ прѣ рѣзѣ бѣн пѣрѣ прѣ ѣн
 ебѣхъ пѣн кѣрѣ ѣн фѣгѣрѣхъ нѣче етѣ мнѣхъ
 шѣ прѣ ѣн. Нѣчѣ ебѣхъ фѣкѣрѣхъ кѣрѣ ѣн
 фѣтѣ тѣ ебѣхъ дѣн фѣгѣрѣхъ лѣхъ, шѣ фѣтѣ лѣхъ
 ебѣхъ ебѣхъ фѣтѣ тѣхъ. Пѣнтрѣхъ кѣрѣ дѣе
 пѣрѣнѣ прѣ фѣгѣрѣхъ тѣхъ дѣ кѣрѣ тѣнѣ, шѣ кѣ
 ебѣхъ лѣ дѣмнегѣхъ ебѣхъ, шѣ ебѣхъ кѣрѣ прѣ ебѣ
 дѣмнѣхъ кѣмѣнѣ, шѣ тѣвѣ ебѣхъ прѣтѣнѣ фѣгѣрѣхъ.
 Фѣ ашѣ ебѣхъ лѣрѣ, кѣпѣнѣ лѣрѣ ебѣхъ ебѣхъ
 шѣ ебѣхъ лѣрѣ ебѣхъ фѣгѣрѣхъ шѣ пѣ дѣрѣ лѣрѣ ебѣ
 лѣ тѣвѣхъ шѣ ебѣхъ чѣпѣнѣ лѣрѣ ебѣхъ лѣрѣ ебѣхъ
 лѣрѣхъ кѣрѣ фѣхъ. Кѣчѣнѣрѣхъ ебѣхъ ебѣхъ дѣмнѣхъ
 лѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ, шѣ прѣ тѣнѣ тѣхъ лѣрѣ
 дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ ебѣхъ лѣхъ нѣрѣхъ лѣхъ
 дѣкжѣтѣ тѣлѣ аммѣнѣхъ кѣтѣ прѣ фѣцѣ тѣмжѣнѣ
 тѣхъ. Нѣ кѣчѣнѣ ебѣхъ мѣнѣхъ дѣкжѣ
 тѣлѣ аммѣнѣхъ бѣхъ лѣрѣ дѣмнѣхъ прѣ бѣн, шѣ бѣхъ
 ебѣхъ прѣ бѣн дѣмнѣхъ, пѣнтрѣхъ кѣрѣ ебѣхъ
 мѣнѣхъ пѣчѣнѣ дѣ кѣтѣ тѣлѣ аммѣнѣхъ. Фѣ пѣн
 трѣхъ кѣчѣнѣ ебѣхъ дѣмнѣхъ прѣ бѣн, шѣ пѣчѣнѣхъ
 жѣрѣмжѣнѣхъ кѣрѣ лѣ жѣрѣмжѣнѣхъ пѣчѣнѣхъ бѣчѣнѣ,
 бѣхъ кѣрѣ прѣ бѣн дѣмнѣхъ кѣмжѣнѣ тѣлѣ шѣ кѣрѣ
 нѣлѣхъ, шѣ тѣхъ мжѣнѣхъ прѣтѣнѣ дѣн кѣсѣ
 ебѣхъ дѣн мжѣнѣхъ фѣрѣхъ фѣгѣрѣхъ ебѣхъ
 Шѣ бѣн кѣчѣнѣ кѣ дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ лѣрѣ
 ебѣхъ дѣмнегѣхъ, дѣмнегѣхъ тѣхъ кѣрѣ нѣчѣхъ, тѣлѣ чѣ
 пѣхъ ебѣхъ фѣгѣрѣхъ ебѣхъ ебѣхъ шѣ мнѣхъ, чѣлѣрѣ чѣ нѣчѣ
 ебѣхъ прѣ дѣмнѣхъ, шѣ чѣлѣрѣ чѣ пѣхъ ебѣхъ пѣчѣнѣхъ
 лѣхъ фѣрѣхъ ебѣхъ дѣрѣхъ. Шѣ дѣмнѣхъ чѣлѣрѣ
 чѣлѣ ебѣхъ прѣ ебѣхъ фѣгѣрѣхъ фѣцѣнѣ ебѣхъ прѣ
 дѣмнѣхъ, шѣ нѣчѣ ебѣхъ чѣлѣрѣ чѣлѣрѣ ебѣхъ фѣ
 нѣнѣхъ фѣцѣнѣ ебѣхъ лѣрѣ. Шѣ бѣн пѣчѣнѣ пѣ
 рѣчѣнѣ шѣ дѣрѣчѣнѣ, шѣ жѣрѣчѣнѣ лѣчѣ
 ебѣхъ, кѣтѣ ебѣхъ пѣчѣнѣхъ чѣ ебѣхъ ебѣхъ
 Шѣ ебѣхъ кѣчѣнѣ ебѣхъ лѣрѣ дѣрѣчѣнѣ лѣчѣ
 тѣлѣ, шѣ лѣрѣчѣнѣ пѣчѣнѣ шѣ лѣрѣчѣнѣ фѣчѣ шѣ бѣ
 пѣчѣнѣ дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ чѣ фѣгѣрѣхъ
 шѣ мнѣхъ, чѣ ебѣхъ жѣрѣмжѣнѣхъ пѣчѣнѣхъ бѣчѣнѣ,
 Шѣ тѣвѣ ебѣхъ шѣ тѣвѣ ебѣхъ, шѣ тѣвѣ фѣмжѣнѣхъ,
 шѣ бѣ ебѣхъ фѣнѣ пѣчѣнѣхъ тѣхъ, шѣ ебѣхъ
 пѣмжѣнѣхъ тѣхъ, гѣрѣхъ тѣхъ шѣ кнѣхъ тѣхъ,
 шѣ ебѣхъ дѣлѣмнѣхъ тѣхъ, чѣрѣхъ бѣчѣнѣхъ тѣлѣ,
 шѣ пѣчѣнѣхъ ебѣхъ тѣлѣ, прѣ пѣчѣнѣхъ кѣрѣ лѣ
 жѣрѣмжѣнѣхъ пѣчѣнѣхъ тѣхъ ебѣхъ чѣрѣ.
 Шѣ ебѣхъ ебѣхъ мѣнѣхъ мѣнѣхъ ебѣхъ дѣ кѣтѣ тѣлѣ
 аммѣнѣхъ, нѣчѣ фѣнѣ фѣрѣхъ бѣн фѣрѣхъ дѣрѣхъ нѣчѣ
 ебѣхъ, нѣчѣ фѣрѣхъ ебѣхъ тѣлѣ. Шѣ кѣ
 рѣчѣнѣ дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ дѣкжѣнѣ тѣлѣ
 тѣ ебѣхъ ебѣхъ, шѣ тѣлѣ ебѣхъ, ебѣхъ ебѣхъ
 чѣлѣ ебѣхъ, кѣрѣ лѣнѣ кѣчѣнѣ, шѣ кѣтѣ лѣнѣ кѣчѣнѣ
 ебѣхъ нѣчѣ ебѣхъ прѣтѣнѣ, шѣ лѣчѣ ебѣхъ
 прѣ ебѣхъ прѣтѣнѣ тѣлѣ чѣрѣ ебѣхъ прѣтѣнѣ.
 Шѣ бѣн мжѣнѣ тѣлѣ прѣчѣнѣ аммѣнѣхъ, кѣрѣ
 дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ лѣ чѣрѣ, ебѣхъ мжѣнѣхъ

Biblia, 1688, pag. 131, col. I
 ghergheseu și pre amoreu și pre hananeu și pre ferezeu și pre
 eveu și pre evuseu, șapte limbi tari și multe.

2. Și mai tare decât voi, și va da pre ei Domnul
 Dumnezeuul tău în mîinile tale și vei lovi pre ei, cu pierzare
 vei pierde pre ei, să nu pui cătră ei făgăduință, nice să
 miluiești pre ei.

3. Nici să vă încuscriți cătră ei: fata ta să nu o dai
 feciorului lui și fata lui să nu o iai fiului tău.

4. Pentru că vei despărți pre feciorul tău de cătră tine și
 va sluji la dumnezei străini și să va scărbi pre voi Domnul cu
 mînie și te va surpa pre tine în grabă.

5. Ce așa să faceți lor: capiștile lor să le surpați și stîlpii
 lor să-i fărîmați și pădurile lor să le tăiați și cêlce cioplite ale
 bozilor lor să le ardeți cu foc.

6. Căci norodu sfînt ești Domnului Dumnezeului tău și
 pre tine te-au ales Domnul Dumnezeuul tău să fii lui nărodu
 avut decât toate limbile cîte-s pre fața pămîntului.

7. Nu căci sînteți mai mulți decât toate limbile v-au ales
 Domnul pre voi și v-au osebit pre voi Domnul, pentru că voi
 sînteți mai puțini decât toate limbile.

8. Ce pentru căci vă iubêște Domnul pre voi și, păzindu
 jurămintul care au jurat părinților voștri, v-au scos pre voi
 Domnul cu mîna tare și cu braț naltu și te-au mîntuit pre tine
 den casa robiei, den mîna lui farao, împăratul Eghiptului.

9. Și vei cunoaște că Domnul Dumnezeuul tău acesta e
 Dumnezeu, Dumnezeu cel credincios, cela ce păzêște
 făgăduința sa și mila celora ce iubăscu pre dînsul și celora ce
 păzescu poruncile lui întru o mie de rude.

10. Și dîndu celora ce-l urăscu pre el înaintea fêții a surpa
 pre dînșii. Și nu va zăbăvi celor ce-l urăscu, înaintea fêții va
 da lor.

11. Și vei păzi poruncile și dreptățile și judecățile
 acêstea, cîte eu poruncescu ție astăzi să faci.

12. Și va fi cîndu veți auzi dreptățile acêstea toate și le
 veți păzi și le veți face, și va păzi Domnul Dumnezeuul tău
 ție făgăduința și mila, în ce chip au jurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va blagoslovi și te va înmulți, și va
 blagoslovi fiii pîntecelui tău și roada pămîntului tău, grîul
 tău și vinul tău și untu-de-lemnul tău, cirezile vacilor tale și
 turmele oilor tale pre pămîntul care au jurat Domnul părinți-
 lor tăi să dea ție.

14. Și blagoslovit să fii mai vartos decât toate limbile. Nu
 va fi întru voi fără de rodu, nici sterpu, nici în dobitoacele
 tale.

15. Și va rădica Domnul Dumnezeuul tău de la tine toată
 slăbiciunea și toate boalele Eghiptului cê rêle, care le-ai
 văzut și cîte ai cunoscut, nu le va pune preste tine, și le va
 pune pre êle preste toți ceia ce urăscu pre tine.

16. Și vei mînca toate prăzile limbilor care Domnul
 Dumnezeuul tău dă ție; să nu mîntuiască/ochiul tău pre êle și
 să nu slujăști bozilor lor, căci piedică iaste ție aceasta.

Ms. 45

ghergheseu și pre amoretu și pre hananeu și pre ferezeu și pre eveu și pre ievuseu, 7 limbi mari și multe și mai mari decât voi.

2. Și-i va da pre ei Domnul Dumnezăul tău în mâinile tale și-i vei lovi pre ei cu potop, îi vei potopi pre ei să nu pui cătră ei făgăduință, nice să-i miluiești pre ei.

3. Nice să vă încuscriți cătră ei: fata ta să nu o dai feciorului lui, nice fata lui să nu o iai feciorului tău.

4. Pentru că vei depărta pre feciorul tău de cătră mine și va sluji la dumnezăi străini și să va scărbi cu mânie Domnul pre voi și te va surpa pre tine de sârgu.

5. Ce așa să faceți lor, cuptoarele lor să le surpați și stâlpii lor să-i sfărâmați și pădurile lor să le tăiați și cele cioplite a bodzilor să le ardeți cu foc.

6. Căce nărodu sfântu ești Domnului Dumnezăului tău și pre tine te-au ales Domnul Dumnezăul tău să-i fii lui nărodu avut decât toate limbile câte-s pre fața pământului.

7. Nu căce santeți mai înmulțiți cu multu decât toate limbile v-au ales Dumnezău² pre voi și v-au usăbit pre voi Domnul, pentru că voi santeți mai puțini decât toate limbile.

8. Ce pentru căce vă iubeste Dumnezău³ pre voi și să păziți jurământul carele au giurat părinților voștri v-au scos pre voi Domnul cu mână tare și cu braț înaltu și te-au mântuit pre tine den casa robinci, den mâna lui farao, împăratul Eghiptului.

9. Și vei cunoaște că Domnul Dumnezăul tău acesta-i Dumnezău, Dumnezăul credincios, cela ce cruță făgăduința lui și mila la ceia ce iubescu pre însul și celora ce păzescu porâncele lui întru o mic de nude.

10. Și dându celora ce urăscu pre ei înaintea fetei a surpa pre înșii și nu va zăbăvi celora ce urăscu înaintea fetei le va da lor.

11. Și va cruța porâncele și dreptățile și giudeștele acēstea câte cu porâncescu și astăzi să faci.

12. Și va fi cându veți audzi dreptățile acēstea toate și le veți păzi și le veți face pre ele și va păzi Domnul Dumnezăul tău și făgăduința și mila în ce chip au giurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va blagoslovi și te va înmulți și va blagoslovi fiii pântecelui tău și roada pământului tău, grul tău, și vinul tău, și untu de lemnul tău, cerezile vacilor tale și turmele oilor tale pre pământul carele au giurat Domnul părinților tăi să dea ție.

14. Și blagoslovit vei fi tu mai vărtos decât toate limbile. Și nu va fi întru voi fără de rodu, nice steepă nice întru dobitoacele tale.

15. Și va rădica Domnul Dumnezăul tău de la tine toată moliciunea și toate boalele. Eghiptului cele rele, carele ai vădzut și câte ai cunoscut nu le va pune preste tine și le va pune pre ele pre. toți ceia ce urăscu pre tine.

16. Și vei mânca toate prăzile limbilor carele Domnul Dumnezău dă ție; să nu să vâghe/ochiul tău pre ele și să slujești bodzilor lor, căcci piedică iaste ție aceasta.

Ms. 4389

hetheii, ghergheseii, ammoreii, hananeii, ferizeii, eveii și evuseii, 7 limbi mari și mai tari decât voi.

2. Și-i va da Domnul Dumnezăul tău în mâinile tale și-i vei ucide și-i vei pierde cu periciune să nu pui cu dînșii făgăduință, nici să-ț fie milă de ei.

3. Nici să vă încusraț cu dânșii: fata ta să nu o dai feciorului lui, nici fata lui să nu o iai feciorului tău.

4. Că va întoarce pre feciorul tău de la mine și va sluji altor dumnezei și se va mânia pre tine Domnul cu mânie și te va pierde curând.

5. Ce să faceți lor așa: altarele lor să le răsipt și stâlpii lor să-i surpați și branștele lor să le tăiați și dumnezeii lor cei ciopliți să-i ardeți.

6. Că nărod sfânt ești tu Domnului Dumnezăului tău și pre tine au ales Domnul Dumnezăul tău să fii lui nărod mai ales decât toate neamurile câte sânt pre pământ.

7. Nu doară căci santeți voi mai mulți decât alte limbi v-au ales Domnul și v-au luat, că voi santeți mai puțini decât toate limbile.

8. Ce căci v-au iubit Domnul și au păzit jurământul cu care se-au jurat părinților voștri și te-au scos Domnul cu mâna vărtosă și cu braț nalt și te-au izbăvit den casa robici și den mâinile lui farao, împăratul Eghiptului.

9. Și să știi că Domnul Dumnezăul tău, acesta iaste Dumnezău tare și credincios, carele păzește făgăduința lui și milostenia celor ce-l iubesc și celor ce păzesc făgăduința lui în mie de neamuri.

10. Și carele dă pre cei ce-l urăsc să-i piarză în față și nu va zăbăvi până va plăi în față celor ce-l urăsc.

11. Deci să păzești porâncile și dreptările și judecățile acēstea câte porâncescu cu ție astăzi să le faci.

12. De-acii deacă vei asculta toate dreptările acēstea și le vei face și Domnul Dumnezăul tău va păzi făgăduința și milostenia cu carea se-au jurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va blagoslovi și te va înmulți și va blagoslovi roada pântecelui tău și roada pământului tău, vinul tău, și grul tău, și untul tău, și cirezile boilor tăi și turmele oilor tale în țara ceia ce se-au jurat părinților tăi că o va da ție.

14. Și vei fi blagoslovit decât toate limbile. Și voi nu veți fi sterpi, nici dobitoacele voastre țiră.

15. Și va lua Domnul Dumnezăul tău de la tine toată slăbănogia și toate ranele cele rele ale Eghiptului, câte știi și câte ai văzut, nu le va pune pre tine, ce le va pune pre toți cei ce urăscu pre tine.

16. Și vei mânca tot necamul și țara carea o au dat Domnul Dumnezăul tău ție; pre nimeni dentr-ânșii să nu cruțeze ochii tăi, nici să slujești dumnezeilor lor, că vătămăre va ție acēca.

Versiunea modernă

gherghesei, pe almoriei, pa cavaanci, pe ferezei, pe heveii și pe iebusei, șapte popoare mai mari și mai puternice decât tine.

2. Și când Domnul Dumnezăul tău le va da în mâinile tale și le vei înfrînge, să le nimicești cu desăvîrșire, să nu închei legămint cu ele și să nu-ți fie milă de ele.

3. Să nu te încuscrești cu ele: să nu dai fiicele tale după fiii lor și să nu iei fiicele lor pentru fiii tăi.

4. Căci vor îndepărta pe fiii tăi de la mine, încit vor sluji altor dumnezei; atunci mînia Domnului se va aprinde împotriva voastră și te va nimici numaidecît.

5. Ci așa să faceți cu ele: să le dărîmați altarele, să le sfărîmați stîlpîii, să le tăiați trunchiurile de copaci, să le ardeți în foc dumnezeii și lor ciopliți.

6. Căci tu ești un popor sfînt pentru Domnul Dumnezăul tău. Domnul Dumnezăul tău te-a ales pe tine, dintre toate popoarele de pe fața pămîntului, ca să fii poporul care îi aparține lui.

7. Nu pentru că voi ați fi mai numeroși decât toate celelalte popoare v-a ales și v-a primit Domnul, căci sînteți mai puțini la număr decât toate popoarele.

8. Ci pentru că Domnul vă iubeste și ca să-ți fiină jurămintul pe care l-a făcut părinților voștri. De aceea v-a scos cu mîna tare și v-a scăpat din casa robici, din mîna lui farao, regele Egiptului.

9. Să știi deci că Domnul Dumnezăul tău este adevăratul Dumnezău, Dumnezău credincios, care își ține legămintul și îndurarea pînă la o mie de neamuri, față de cei care îl iubesc și care păzesc poruncile lui.

10. Dar pe cei care îl urăsc îi răsplătește pe loc, nimicindu-i. Și nu întîrzie să-i răsplătească de grabă pe cei care îl urăsc.

11. Ai grijă așadar să împlinești aceste porunci, rînduiești și legi, pe care ți le poruncesc cu astăzi.

12. Dacă veți da ascultare acestor rînduiești, dacă le veți păzi și le veți împlini, atunci Domnul Dumnezăul tău își va ține legămintul și se va îndura de tine, așa cum a jurat părinților tăi.

13. Și te va iubi, te va binecuvînta și te va înmulți. Va binecuvînta rodu pîntecelui tău și rodu pămîntului tău, grul tău, vinul tău și untdelemnul tău, cirezile tale de vite cu viței și turmele de oi cu miei, în țara pe care s-a jurat părinților tăi că ți-o va da ție.

14. Vei fi mai binecuvîntat decât toate popoarele. Nimeni nu va fi sterp sau steepă, nici dintre voi, nici dintre dobitoacele tale.

15. Domnul te va feri de orice boală. Toate molimile grele din Egipt, pe care le-ai cunoscut, nu le va abate asupra ta, ci le va trimite asupra celor care te urăsc pe tine.

16. Să nimicești toate popoarele pe care ți le dă în mîna Domnului Dumnezăul tău; să nu găscască cruțare în ochii tăi. Să nu slujești dumnezeilor lor, căci aceasta ar fi o capcană pentru tine.

Ms. 145

17. Iar să ve dzice întru cugetul tău cum «Multă iaste limba aceasta decât cu cum voi putea ca să-i surpu pre ei?»

18. Să nu te temi de ei; cu aducere aminte să-ți aduci câte au făcut Domnul Dumnezăul tău lui farao și tuturor eghiptenilor.

19. Dodățiile⁵ cele mari carele au vădzut ochii tăi semnele acelea și minunile cele mari acelea, mâna cea tare și brațul cel înaltu cum te-au scos pre tine Domnul Dumnezăul tău, așa va face Domnul Dumnezăul vostru tuturor limbilor de carii tu te temi de cătră fața lor.

20. Și viespile va trimite Domnul Dumnezăul tău la ei până să vor surpa cei rămași, cei rămași de cătră tine și cei ascunși.

21. Nu te vei răni de cătră fața lor, căce Domnul Dumnezăul tău întru tine Dumnezău mare și tare.

22. Și va topi de tot Domnul Dumnezăul tău limbile acestea de cătră fața ta câte puțin-puțin; nu vei putea să-i topești pre ei de sîrgu. Pentru ca să nu să facă pământul pustii și să vor înmulți pre tine jiganiile cele sălbatice.

23. Și-i va da pre ei Domnul Dumnezăul tău în mâinile tale și-i vei pierde pre ei cu perire mare pân-ii vei surpa pre ei.

24. Și va da pre împărații lor în mâinele tale și va peri numele lor den locul acela. Nu va sta nime împotriva înaintea fetei tale pân-unde ii vei surpa pre ei.

25. Cioplitcele dumnezăilor lor să le ardeți cu foc și să nu poștești argintu, nice aur de la înșii să iai ție pentru ca să nu greșești cîndalca pentru aceasta, căce urciune Domnului Dumnezăului tău iaste.

26. Și să nu aduci urciune în casa ta și anathema vei fi ca și aceasta, cu urciune să urăști și cu ojarătură să urăști, căce anathema iaste.

CAP 8

1. Toate porăncele carele cu porănescu voao astădzi să păziți să le faceți pentru ca să trăiți și să vă înmulțiți și să întrați să moșteniti pământul cel. bun carele au giurat Domnul Dumnezăul [vostru] părinților voștri.

2. Și-ți vei aduce aminte de toată calca carea te-au adus pre tine Domnul Dumnezăul tău întru pustiu pentru ca să te chinuiască pre tine și să te ispitească, și să vor pricēpe cele den inima ta, să vei păzi porăncele lui au ba.

3. Și te-au chinuit și te-au flămădzit și te-au hrănit pre tine cu mana carea n-au știut părinții tăi pentru ca să-ți spuie ție cum nu numai pre pâine sîngur va trăi omul, ce preste tot cuvîntul carele iēse pren rostul lui Dumnezău va trăi omul.

4. Hainele tale nu s-au frecat² de la tine, picioarele tale nu s-au mosorit³, iată, 40 ani⁴.

5. Și vei cunoaște cu inima ta că în ce chip om oarcarele va cerceta fiulul său, așa Domnul Dumnezăul tău va certa⁵ pre tine.

Ms. 4389

17. Iar de vei gândi în inima ta și vei zice în gândul tău că «Țara aceasta iaste mai mare decât noi și mai multă, dară cum o vom putea bate?»

18. Nu te teme de dânsa, ce să-ți aduci aminte căte au făcut Domnul Dumnezăul tău lui farao și tuturor eghiptenilor.

19. Nevoile cele mari care le-au vădzut ochii tăi, semnele cele mari și minunile și cum te-au scos cu mână vărtoasă și cu braț nalt Domnul Dumnezăul tău, așa va face Domnul Dumnezăul tău tuturor țărălor² celor ce te vei teme tu de dânselle.

20. Și va trimite pre dânsii Domnul Dumnezăul tău viespi până vor peri cei rămași și cei ce se-au ascuns de tine.

21. Nu vei fi rănit de dânsii, că întru tine iaste Domnul Dumnezăul tău, Dumnezăul cel mare și tare.

22. Și va pierde Domnul Dumnezăul tău limbile acestea dennaintea fetei tale pre-ncet, pre-ncet, că nu vei putea să pierzi pre dânsii curînd, ca să nu rămăie țara lor pustie și să se adoașă și să se înmulțescă fiurile cele sălbatice asupra ta.

23. Ce va da pre dânsii Domnul Dumnezăul tău înaintea ta și-i vei potopi cu periciune mare pân-ii vei dezrădăcina.

24. Și nu va sta nici unul înaintea ta până ce-i vei potopi.

25. Dumnezăii lor cei ciopliți să-i arzi în foc și să nu poștești a lua de la dânsii aur sau argint să nu cumva să greșești vreedinioară că hulire iaste Domnului Dumnezăului tău.

26. Nu băga lucru de hulire în casa ta că vei fi blestemat ca și acela, ce cu blestemare să-l blētemi și cu hulă să-l hulești ca pre un blestemat.

CAP 8

1. Toate porăncele care v-am porăncit cu astăzi să le auziți să le faceți ca să trăiți și să vă înmulțiți și să întrați și să luați țara cea bună cu carea se-au jurat Domnul Dumnezău părinților voștri.

2. Și să-ți aduci aminte de toate căile pre care te-au dus Domnul Dumnezăul tău în pustie ca să te ispitească și să te năcăjască și să se cunoască cele den inima ta păzi-vei porăncele Domnului au ba.

3. Și te năcăji și te flămădzi, iar apoi te hrăni cu mană carea nu o știiai tu, nici părinții tăi să ție-o arate, că nu numai de pâine sîngură va fi omul viu ce de tot cuvîntul carele iaste den gura lui Dumnezău va fi omul viu.

4. Hainile tale nu se-au spart pre tine, picioarele tale nu se-au rănit și, iată, ca sînt 40 de ani¹.

5. Ca să pricepi în inima ta că cum ceartă omul pre feciorul lui așa și pre tine te ceartă Domnul Dumnezăul tău.

Versiunea modernă

17. Dacă însă vei spune în cugetul tău: «Popoarele acestea sînt mai numeroase decît mine, cum voi putea să le izgonesc?»

18. Să nu te temi de ele, ci aduți aminte de tot ce i-a făcut Domnul Dumnezăul tău lui farao și întregului Egipt,

19. De încercările grele pe care le-ai văzut cu ochii tăi, de semnele și minunile acelea mari, de mina tare și de brațul ridicat cu care te-a scos Domnul Dumnezăul tău. Tot așa va face Domnul Dumnezăul tău cu toate popoarele de care te temi.

20. Domnul Dumnezăul tău va trimite chiar și viespi împotriva lor, pînă cînd vor fi nimiciri cei care au mai rămas și s-au ascuns de tine.

21. Nu te înspăimînta în fața lor, căci Domnul Dumnezăul tău, un Dumnezău mare și puternic se află în mijlocul vostru.

22. Domnul Dumnezăul tău va izgoni încetul cu încetul aceste popoare din calea ta. Tu nu vei putea să le nimicești dintr-o dată, căci atunci fiarele sălbatice s-ar înmulți în dauna ta.

23. Domnul Dumnezăul tău va da aceste popoare în mîinile tale și le va tulbura învîlmășindu-le pînă cînd vor fi nimicite.

24. Și va da pe regii lor în mîinile tale, iar tu vei spulbera numele lor de sub cer. Nimeni nu va fi în stare să ție se împotrivescă, pînă cînd îi vei nimici.

25. Să ardeți în foc chipurile cioplite ale dumnezăilor lor. Să nu poștești și să nu ici pentru tine argintul sau aurul de pe ele, ca nu cumva să cazi în cursă. Acest lucru este o urciune înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Să nu aduci o astfel de urciune în casa ta, că vei fi și tu blestemat, ca și aceasta. Să o urăști cu înverșunare și să-ți fie scîrbă de ea, căci este blestemată.

CAP. 8

Îndemn la recunoștință față de Dumnezău.

1. Aveți grijă să împliniți toate porăncele pe care vi le dau astăzi, pentru ca să trăiți, să vă înmulțiți și să luați în stăpînire pămîntul cel bun făgăduit de Domnul prin jurămint părinților voștri.

2. Adu-ți aminte de căile pe care te-a călăuzit Domnul Dumnezăul tău în pustiu în acești patruzeci de ani, ca să te smerească și să te încerce, pentru ca să afle ce este în inima ta, dacă vei păzi sau nu porăncele lui.

3. Și te-a smerit lăsîndu-te să rabzi de foame, apoi te-a hrănit cu mana pe care nici tu nu o cunoșteai și nici părinții tăi nu o cunoșteau, ca să-ți arate că omul nu trăiește numai cu pîne, ci că omul trăiește din ficcare cuvînt care iese din gura Domnului.

4. Hainele tale nu ți s-au ponosit, iar picioarele nu ți s-au bătătorit în acești patruzeci de ani.

5. Să știi așadar în inima ta că, așa cum un tată îl învață pe fiul său, tot astfel te învață Domnul Dumnezăul tău pe tine.

РАК

5 прѣтине . Шн вен пѣри порѣчнае дмнхлхн
 5 дмнхлхн пѣхъ, съмѣрши фпрхъ кѣнае лхн шн
 5 сѣте тѣмн дѣ джнхлхъ . Къ дмнхл дмнхлхъ
 Тѣхъ тѣка съга прѣ тѣне ла пѣмжнпѣ бхн шн
 мхлпѣ оундѣе пѣрже дѣ апѣ шн нѣбѣарѣ а фѣрѣ
 фѣндѣрларѣ бшннѣ прѣн кжмѣхрн шн прѣн мхцн .
 6 Пѣмжнпѣ аа грждлхн, шн аа сѣрхлхн, бѣн
 емокннн, ро дѣн, пѣмжнпѣла масанхлхн, оупѣ
 7 дѣ лѣмнхлхн шн аа мѣрѣн . Пѣмжнпѣ прѣ ка
 реге нѣ кѣ стѣрѣче вен мжннѣ пжннѣ та, шн нѣ
 тѣвен аншн ннннѣка прѣ сѣаь, пѣмжнпѣла кареле
 пѣстѣрнѣ лхн хѣрѣ, шн дѣн мхнцн лхн вен сѣпа
 8 арлѣмѣ . Шн вен мжннѣ шн тѣвен сѣтѣрѣ
 шн вен сѣлн прѣ дмнхл дмнхлхл тѣхъ прѣ пѣмж
 9 пѣла тѣа бѣнѣ кареле аѣ рлѣпѣ цѣе . Дѣтѣ аамн
 тѣнѣ оунтѣ прѣ дмнхл дмнхлхл тѣхъ ка сѣннѣ
 пѣрѣшнѣ порѣчнае лхн, шн жѣдѣсѣкѣнае шн днрѣ
 пѣсѣнае лхн, кжтѣ сѣ порѣчнѣкѣ цѣе асѣтѣрн
 10 Кянѣ кѣнѣан мжннѣ рѣ шн сѣтѣрѣнѣхлѣте, шн
 кѣсе бѣнѣ знѣннѣ, шн лѣкѣннѣ, фпрхъ мѣе .
 11 Шн бѣнѣ тѣн шн онѣе тѣае фмхлцннѣхлѣсѣ цѣе,
 арѣннпѣла шн аѣрѣлѣ фмхлцннѣхлѣсѣ цѣе, шн тѣае
 12 кжтѣ ла тѣне фмхлцннѣхлѣсѣ цѣе . Тѣвен ф
 шлѣлѣ кѣ ннннѣмѣла шн вен оунтѣ прѣ дмнхл дѣ
 нѣзѣтѣла тѣхъ тѣла чѣтѣхъ сѣкѣ дѣн пѣмжнпѣлаь
 13 бѣ егупѣтѣлаь, дѣн кѣса рѣбѣн . Чѣла чѣтѣхъ
 аѣдѣ прѣн пѣсѣтѣла тѣа мѣре, шн ффрнкошѣтѣла
 ачѣла оундѣе шѣрпн мхшкжнѣа, шн сѣорпѣн, шн
 сѣтѣе, оундѣе нѣ сѣра апѣ, тѣла чѣцаь сѣкѣ цѣе дѣн
 14 бѣ пѣлѣтѣрѣ колѣчѣрѣтѣ нѣзѣрѣ дѣ апѣ . Чѣла чѣ
 тѣхъ хрѣннпѣ кѣ мѣнѣ фпѣсѣтѣн каре нан шѣтѣт
 тѣ шн нѣаь цѣтѣт пѣрннѣцн тѣнѣ, пѣнѣрѣ ка сѣтѣ
 кннѣхлѣсѣтѣ, шн сѣтѣе нѣспнѣтѣсѣтѣ, сѣвцн фѣкѣ цѣе
 15 бѣнѣ ла чѣлѣ дѣ апѣн асѣтѣлае . Шн сѣнѣ хн
 чн фпрхъ ннннѣмѣла вѣрѣтѣтѣ мѣтѣ шн тѣрѣла мѣ
 мѣн мѣлае мѣла фѣкѣтѣ мѣе пѣтѣрѣтѣ тѣ мѣре аѣа
 16 нѣ тѣла . Шн вен помѣнн прѣ дмнхл дмнхлхл
 тѣхъ, кѣ сѣла цѣе пѣтѣрѣе ка сѣ фѣчнѣжѣтѣхлѣте,
 шн пѣнѣрѣ ка сѣ фѣтѣрѣсѣтѣ фѣгѣрѣхннѣца лхн
 каре аѣ жѣрѣтѣ пѣрннѣцаоѣ тѣнѣ ка лѣтѣрн
 17 Шн бѣфн дѣвен оунтѣ кѣ оунтѣрѣ прѣ дмнхл дѣ
 нѣзѣтѣла тѣхъ, шн вен мѣрѣе прѣ оурѣма аѣлѣтѣрѣ
 нѣзѣтѣн, шн вен сѣлѣжн лѣрѣ шн тѣкенѣ фкннѣ лѣрѣ,
 мѣрѣтѣрнѣсѣкѣ вѣасѣ асѣтѣрн прѣ тѣрн шн прѣ пѣ
 18 мжннѣ кѣмѣ кѣ пѣрѣзѣре вѣцн пѣрн . Дѣе кнпѣ
 шн чѣлѣб лѣлѣте амѣнн кжтѣ дмнхл дмнхлхл пѣ
 19 фѣ дѣнѣтѣрѣ фѣца бѣластѣрѣ, ашл вѣцн пѣрн пѣнѣрѣ
 кѣтѣе нацн асѣхлѣтѣтѣ глѣсѣлѣ дмнхлхн дмнхлхл
 лхн вѣстѣрѣ .

КАПѠ

20 сѣхлѣтѣ сѣранлѣ, тѣ прѣн асѣтѣрн сѣрѣлѣ
 нхл ка сѣ фпрн сѣ моцѣнѣшн амѣнн мѣ
 рн шн тѣрн манѣжѣтѣсѣ дѣкѣтѣ вѣнѣ чѣтѣ
 цн мѣрн шн кѣ знѣннѣ пѣнѣ фѣрн .
 21 Норѣдѣ мѣре шн мѣлѣтѣ шн фнѣлѣтѣ, фѣ
 чѣрн лхн сѣнѣкѣ, прѣ кѣрн тѣ цѣтн шн тѣ ан аѣ
 22 знпѣ, чнне аѣ сѣтѣтѣтѣ фпѣрнѣка фѣцннѣ фѣгѣрн
 лѣр лхн сѣнѣкѣ . Шн вен кѣхлѣоѣе асѣтѣрн, кѣ
 23 дмнхл дмнхлхл тѣхъ ачѣсѣла вѣ мѣрѣе фкннѣ

Biblia, 1688, pag. 132, col. I

6. Și vei păzi poruncile Domnului Dumnezeuai tău, să mergi întru căile lui și să te temi de dînsul.

7. Că Domnul Dumnezeuai tău te va băga pre tine la pămînt bun și mult, unde-s părîie de apă și izvoară a fără-fundurilor ieșind pren cîmpuri și pren munți.

8. Pămîntul al grîului și al orzului, vii, smochini, rodii, pămîntul măslinului, undelemnului și al mierii,

9. Pămînt pre carele nu cu sărăcie vei mînca pîinea ta și nu te vei lipsi nimica pre el, pămîntul carele pietrile lui – hier, și den munții lui vei săpa aramă.

10. Și vei mînca și te vei sătura și vei blagoslovi pre Domnul Dumnezeuai tău pre pămîntul cel bun carele au dat ție.

11. Ia-te aminte, nu uita pre Domnul Dumnezeuai tău, ca să nu păzești poruncile lui și judecățile și dreptățile lui cîte eu poruncescu ție astăzi.

12. Ca nu cîndai, mîncînd și săturîndu-te, și case bune zidind și lăcuind întru êle.

13. Și boii tăi și oile tale înmulțindu-se ție, argintul și aurul înmulțindu-se ție și toate cîte-s la tine înmulțindu-să ție,

14. Te vei înălța cu inima ta și vei uita pre Domnul Dumnezeuai tău, cела ce te-au scos den pămîntul Eghiptului, den casa robiei.

15. Cела ce te-au adus pren pustiitul cel mare și înfricoșatul, acela unde șărpi mușcînd, și scorpii, și sête, unde nu era apă, cела ce ț-au scos ție den piatră colțurată izvor de apă;

16. Cела ce te-au hrănit cu mană în pustiiu, care n-ai știut tu și n-au știut părinții tăi, pentru ca să te chinuiască și să te ispitească, să-ți facă ție bine la cêle de apoi ale tale.

17. Și să nu zici întru inima ta: «Vărtutea mea și tăria mîinii mele mi-au făcut mie putêrea cea mare aceasta.»

18. Și vei pomeni pre Domnul Dumnezeuai tău, că el dă ție putêre ca să faci vîrtute și pentru ca să întărească făgăduința lui, care au jurat părinților tăi ca astăzi.

19. Și va fi de vei uita cu uitarea pre Domnul Dumnezeuai tău și vei mêrge pre urma altor dumnăzii și vei sluji lor și te vei închina lor, mărturisescu voao astăzi pre ceriu și pre pămînt cum cu pierzare veți peri.

20. În ce chip și cêlêlalte limbi cîte Domnul Dumnezeuai piêrde de cătră fața voastră, așa veți peri, pentru căce n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezeuai vostru.

CAP 9

1. Ascultă, Israel! Tu treci astăzi Iordanul ca să întri să moștenești limbi mari și tari mai vîrtos decît voi, cetăți mari și cu zidiuri până în ceriu,

2. Norod mare și mult și înalt, feciorii lui Enac, pre carii tu știi și tu ai auzit: «Cine au stătut împotriva fêșii feciorilor lui Enac?»

3. Și vei cunoaște astăzi că Domnul Dumnezeuai tău, acesta va mêrge înain/tea fêșii tale, foc topitoriu iaste. Acesta va surpa

Ms. 45

6. Și vei păzi porințele Domnului Dumnezzău-tău tău, să mergi întru căile lui și să te temi de el.

7. Că Domnul Dumnezzău tău te va băga pre tine la pământu multu și bun unde-s păraie de apă și izvor a fără-fundurilor ieșindu pre câmpuri și pre munți.

8. Pământu a grăului și a orzului, vii, smochini, roidii pământu maslinului, untdelemnului și miere,

9. Pământu pre carele nu cu sărăcie vel mânca pâinea ta și nu te vei lipsi nimic preste el, pământu căruia pietrele lui sânt hier și den munții lui vei săpa arama.

10. Și vei mânca și te vei sătura și vei blagoslovi pre Domnul Dumnezzău tău pre pământul cel bun carele au dat ție.

11. Ia-te aminte pre tine, nu uita pre Domnul Dumnezzău tău ca să păzești porințele lui, județele și dreptățile lui câte cu porințescu ție astăzi.

12. Iară să nu cândai mănăcându și săturându-te, și case bune zidindu și lăcuindu întru ele.

13. Și boii tăi și oile tale înmulțindu-să ție, și argintul și aurul înmulțindu-să ție și toate câte-s la tine înmulțindu-să ție,

14. Te vei înălța cu inima ta și vei uita pre Domnul Dumnezzău tău, cela ce te-au scos den pământu Eghiptului, den casa robimei.

15. Celuia ce te-au adus pre pustiu cel mare și cel strânic, acela unde șearpe mușcăndu și scorpion și șete unde nu era apă, cela ce te-au scos ție den piatră colțurată izvor de apă,

16. Celuia ce te-au hrănit cu mana în pustiu, carea n-ai știut tu și n-au știut părinții tăi, pentru ca să te chinuască și să te ispitească, să-ți facă ție bine la cele de apoi ale tale.

17. Și să nu dzici întru inima ta: «Vărtutea mea și tăria mâinii mele mi-au făcut mic puterea cea mare accasta.»

18. Și vei pomcal pre Domnul Dumnezzău tău, căce el ție ții dă putere ca să faci vărtute și pentru ca să întărești făgăduința lui, carea au giurat părinților tăi ca astăzi.

19. Și va fi să vei uita cu uitare pre Domnul Dumnezzău tău și vei merge dennapoi altor dumnezzăi și vei sluji lor și te vei fuchina lor, mărturiscescu voao astăzi ceriul și pământul cum cu perire veți peri

20. În ce chip și celtelalte limbi câte Domnul Dumnezzău pierde de cătră fața voastră, așa veți peri, pentru căce n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezzăului vostru.

CAP 9

1. Ascultă, Israel! Tu treci astăzi Iordanul ca să intri să moștenești limbi mari și tari mai vărtos decăt vol, cetății mari și cu ziduri pân-în ceri,

2. Nărodu mare și multu și înalțu, ficiorii lui Enac, pre caril tu știi și tu i-ai audzit: «Cine va sta împotriva fetei ficiorilor Enac?»

3. Și vei cunoște astăzi că Domnul Dumnezzău tău acesta va merge înaintea fetei

Ms. 4389

6. Ca să păzești porințele Domnului Dumnezzău tău, să umbli pre calca lui și să te temi de dănsul.

7. Că Domnul Dumnezzău tău te va duce în țara cea bună și mare, unde sânt păraie de apă și puțuri adânci care cură pre câmpii și pre munți.

8. În țara grăului și a orzului, a viilor și a smochinelor și a rodiilor, în țara măslinilor și a untului și a mierii,

9. Unde nu vei mânca pâinea ta cu sărăcie² și nimic nu-ț va lipsi într-ânsa ca să mai ceci, în țara unde sânt pietri de fier și den munții lor se va săpa arama.

10. Și vei mânca și te vei sătura și vei blagoslovi pre Domnul Dumnezzău tău în țara cea bună carea o au dat ție.

11. Socotește-te nu uita pre Domnul Dumnezzău tău, porințele lui și judecățile lui și dreptățile lui să păzești, câte porințescu cu ție astăzi.

12. Să nu cumva după acēstea mănăcând și săturându-te și zidind case bune și lăcuind într-ânscele.

13. Și prășindu-ți-se oile și boii și înmulțindu-ți-se aurul și argintul și toate câte vei avea adăugându-ți-se.

14. Să ție se înalțe inima și să uiți pre Domnul Dumnezzău tău carele te-au scos den Țara Eghiptului, den casa robici.

15. Și carele te-au trecut pre pustia cea mare și înfricoșată, în carea era șarpil și scorpille cēle mușcătoare și ai însetat într-ânsa și apă nu era, carele ț-au scos izvor de apă den piatră stărminoasă;

16. Și te-au hrănit cu mannă în pustie, pre care nu l-ai știut tu, nici părinții tăi să te năcăjască și să te ispitească, iar apoi să-ț fie milostiv și să-ț facă bine.

17. Să nu zici în inima ta: «Vărtutea mea și tăria mâinilor mele au făcut mic accastă putere mare.»

18. Ce să-ț aduci aduci aminte de Domnul Dumnezzău tău, că acela ț-au dat tărie și putere să faci ca să umple făgăduința sa cu carea se-au jurat părinților tăi ca și în zioa de astăzi.

19. Iar de vei uita cu uitare pre Domnul Dumnezzău tău și vei umbli după alți dumnezei și vei sluji lor și te vei închina lor, mărturisesc voao astăzi, cu ceriul și cu pământul, că cu periciune veți peri

20. Ca și celtelalte limbi câte le pierde Domnul Dumnezzău dennaintea fetei voastre. Așa veți peri și voi deaca nu veți asculta glasul Domnului Dumnezzăului vostru.

CAP 9

1. Ascultă, Israel! Astăzi tu vei trece Iordanul și vei intra să in limbile cēle mari și mai tari decăt voi, oameții cēi mari și cu cetățile până la ceriul,

2. Oameții cēi mari și mulți și nalți, feciorii lui Enac, pre carci știi tu și ai audzit și tu ai zis: «Cine va putea sta împotriva feciorilor lui Enac?»

3. Iar să știi astăzi că Domnul Dumnezzău tău va merge înaintea ta, că iaste foc arzător și

Versiunea modernă

6. Păzește porințele Domnului Dumnezzău tău, mergi pe căile sale și teme-te de el.

7. Căci Domnul Dumnezzău tău te va duce într-o țară bună, cu riuri de apă, cu izvoare care țșnesc din străfunduri pe cimpii și prin munți.

8. Țară a grăului și a orzului, a viilor, a smochinelor și a rodiilor, țară a măslinilor și a mierii,

9. Țară în care pînca pe care o vei mânca nu este drămuță și în care nu vei duce lipsă de nimic; țară în pietrele căreia sânt zăcăminte de fier și din munții căreia vei scoate arama.

10. Când vei mânca și te vei sătura, binecuvîntează-l pe Domnul Dumnezzău tău pentru țara cea bună pe care ț-au dat-o.

11. Ai grijă, nu uita pe Domnul Dumnezzău tău și nu nesocoti porințele, rînduicile și legile sale pe care ție le porințescu cu astăzi.

12. Iar atunci când vei mânca și te vei sătura, când vei zidi case frumoase și vei locui în ele.

13. Când se vor înmulți vitele, oile și caprele talc, când ții vā spori argintul și aurul și vei fi bogat,

14. Ai grijă ca trufia să nu-ț cuprindă inima și să nu uiți pe Domnul Dumnezzău tău, care te-a scos din țara Eghiptului, din casa robici.

15. Care te-a condus prin pustiu cel mare și îngrozitor, unde erau șerpi veninoși și scorpioni, pămînt al însetării, lipsit de apă; care a făcut să țșnească pentru tine izvor de apă din stînca de cremene;

16. Care te-a hrănit în pustiu cu mană, pe care părinții tăi nu o cunoșteau, ca să te smerască și să te încerce și, în cele din urmă, să-ț facă bine.

17. Nu trebuie să zici în inima ta: «Am dobîndit accastă bunăstare prin puterile mele și prin tăria mîinilor mele.»

18. Ci adu-ți aminte de Domnul Dumnezzău tău, căci el ții dă putere ca să dobîndești bunăstare, îndeplinindu-și astfel, ca și acum, legămîntul pe care l-a întîrit prin jurămînt cu părinții tăi.

19. Dacă însă vei uita pe Domnul Dumnezzău tău și vei merge după alți dumnezei, dacă le vei sluji și te vei închina lor, vā mărturisesc astăzi că veți pieri neîndoicnic.

20. Veți pieri ca și popoarele pe care Domnul le nimicește la venirea voastră, dacă nu veți asculta glasul Domnului Dumnezzăului vostru.

CAP 9

Moise amintește israeliților cum au încălcat ei legea

1. Ascultă, Israele! Astăzi vei trece Iordanul, ca să intri și să cucerești cetăți mari, cu ziduri pînă la cer, popoare mai mari și mai puternice decăt tine,

2. Între care niște oameni mari și înalți de statură, enachiiți, pe care îi cunoști și despre care ai auzit spunîndu-se: «Cine se poate împotrivi fiilor lui Enac?»

3. Să știi așadar astăzi că însuși Domnul Dumnezzău tău va merge înaintea ta, ca un foc

Ms. 45

tale, foc topitori iaste. Acesta va surpa pre ci și acesta îi va întoarce pre ci de cătră fața ta și va surpa pre ci și-i va pierde pre ci de sânge după ce Ț-au dzis Ție Domnul.

4. Să nu dzici întru inima ta, cându va topi Domnul Dumnedzăul tău limbile acēstea înaintea fēței tale dzicându: «Pentru dreptățile mele m-au băgat înlontru pre mine Domnul să moștenescu pământul acestu bun», ce pentru păgânătatea limbilor acestora Domnul va surpa pre ci de cătră fața ta.

5. Nu pentru dreptatea ta, nice pentru curăția inimii tale tu întri ca să moștenești pământul acesta¹, ce pentru păgânătatea și fărdelegea a limbilor acestora Domnul va surpa pre ci de-naintea fēței tale și pentru ca să întărească făgăduința carea au giurat Domnul părinților noștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

6. Și vei cunoaște astăzi că nu pentru dreptățile tale Domnul Dumnedzău dă Ție pământul cel bun acesta să-l moștenești, căce nărodu năsălnic la grumadzi ești.

7. Adu-Ți aminte, să nu uȚii câte ai măniat pre Domnul Dumnedzăul tău în pustii, den care dzi aȚi ieșit den pământul Eghiptului până aȚi venit la locul acesta, neascultându-vă aflaȚi cele cătră Dumnedzău.

8. Și la Horiv aȚi măniat pre Domnul și s-au măniat Domnul pre voi, să vă surpe pre voi.

9. Suindu-mă eu în munte să iau lēspedzile cele de piatră, lēspedzi de făgăduință, carele au făgăduit Domnul cătră voi, și am făcut în munte 40 dzile și 40 nopȚi, pâine n-am mănecat și apă nu am băut.

10. Și mi-au dat mie Domnul cele 2 lēspedzi de piatră scrise cu degetul lui Dumnedzău și pre însele era scris toate cuvintele carele au grăit Domnul cătră voi «în munte»², den mijlocul focului, întru dzua adunării.

11. Și fu pren 40 dzile și pren 40 nopȚi au dat Domnul mie cele 2 lēspedzi de piatră, lēspedzi de făgăduință.

12. Și dzise Domnul cătră mine: «Scoală-te și te pogoră de sânge de aicea, căce au făcut făr-delēge nărodul tău pre carii ai scos de la Eghiptu. Au ieșit curându den calca carea ai porāncit lor, au făcut lor topire»³.

13. Și dzise Domnul cătră mine: «Grăit-am cătră tine o dată și de doao ori dzicându: Am vădzut nărodul acesta și iată nărodu năsălnic la grumadzu iaste.

14. [Și acum]⁴ lasă-mă să-i surpu pre ei și voi stinge numele lor dedesuptul ceriului și te voi face pre tine întru limbă mare și tare și multă, mai vārtos decăt aceasta.»

15. Și întorcându-mă, m-am pogorīt den munte și muntele ardea cu foc și cele 2 lēspedzi a mărturiilor pre amāndoao mânăle mele.

16. Și văzundu că aȚi greșit înaintea Domnului Dumnedzăului vostru și aȚi făcut voao sânguri vijăl topit și aȚi rădzit curându dentru calca carea au porāncit Domnul voao să faceȚi,

17. Și apucându-mă de cele 2 lēspedzi/ le-am

Ms. 4389

acesta-i va pierde și acesta-i va goni diinaintea fēței voastre și-i va potopi curānd, cum au grăit Ție Domnul.

4. Și când va potopi Domnul Dumnezeul tău limbile acēstea dennaintea fēței tale, tu să nu grāiești zicānd așa: «Pentru dreptățile mele m-au adus Domnul să moștenesc această țară bună», că pentru păgânătatea acestor limbi îi potopēște Domnul dennaintea fēței voastre¹.

5. Iar nu pentru dreptatea ta, nici pentru curăția inimii tale întra-vei să iai țara lor, iar pentru păgāniia lor și pentru fărdelegea acestor limbi, îi va potopi Domnul dennaintea fēței tale și ca să așaze făgăduința carea au jurat părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

6. Și să știi astăzi că pentru nedreptatea ta dă Ție Domnul Dumnezeu să iai această țară bună, că sântēț oameni nāsălnici și vārtōș cu cerbicea.

7. Ado-Ț aminte și nu-Ț uita de câte ori ai māniat pre Domnul Dumnezeul tău în pustie, den zioa cēea ce ai ieșit den țara Eghiptului până aȚ sosit la acest loc, și neplecāndu-vă aȚ greșit înaintea Domnului.

8. Că și în Horiv aȚ māniat pre Domnul și se-au māniat pre voi Domnul, să vă pūarză.

9. Când m-am suit eu în munte să iau lēspedzile cele de piatră, lēspedzile cele 2 de piatră ale făgăduinței, care au făgăduit Domnul cătră voi, și am fost în munte 40 de zile și 40 de nopȚi și pâine n-am mănecat, nici apă n-am băut.

10. Și-m dēde Domnul 2 lēspezi de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu, în care era scrise toate cuvintele câte grāi cu voi Domnul în munte, den mijlocul focului, în zioa adunării.

11. De-acii deaca trecură acēle 40 de zile și acēle 40 de nopȚi și-m dēde Domnul acēle 2 lēspezi de piatră, lēspezile legii.

12. Zise cătră mine Domnul: «Scoală și te pogorā de aici curānd, că oamenii tăi carei l-ai scos den țara Eghiptului au făcut fărdelege și curānd se-au dat în laturi den calca carea le-am porāncit lor și au făcut lor topire.»

13. Și zise iar cătră mine Domnul: «Grăit-am Ție o dată și de doaoāri, că am văzut acest nărod că iaste nărod vārtōș la cerbicea.

14. Ce mă lasă să-i pierz și să potopesc numele lor de supt cer, iar pre tine să te fac întru limbă mare și tare și mai mult decăt pre acēștia.»

15. Și întorcându-mă, mă pogorāu den munte, iar muntele ardea cu foc și 2 table ale mărturiei era într-amāndoaoā mânăle mele.

16. Și văzuiu că aȚ greșit înaintea Domnului Dumnezeului vostru și aȚ făcut voaoā vijel topit și curānd v-aȚ dat den cale în laturi den carea au porāncit Domnul voaoā să o faceȚi,

17. Și apucānd tablele amāndoaoā/ le-am lepādat

Versiunea modernă

mistuitoar. El îi va nimici și îi va doborî înaintea ta, iar tu îi vei izgoni și îi vei răpune degrabă, așa cum Ți-a poruncit Domnul.

4. Când Domnul Dumnezeul tău îi va izgoni diinaintea ta, să nu-Ți spui în inima ta: «Pentru că am dreptate, Domnul m-a lāsāt să intru în țara aceasta și să o iau în stăpīnire», căci, de fapt, Domnul izgonēște aceste popoare din fața ta din pricina nelegiurii lor.

5. Nu pentru că ai dreptate, nici pentru că ești cinstit în inima ta poți să intri și să iei în stăpīnire țara lor. De fapt, Domnul va izgoni aceste popoare din fața ta din pricina nelegiurii lor și ca să împlinescā făgăduința pe care a făcut-o prin jurāmīnt părinților tăi, Avraam, Isaac și Iacov.

6. De aceea să știi că, nu pentru că ai dreptate și Ți dă Domnul Dumnezeul tău în stăpīnire această țară frumoasă; căci ești un popor tare la cerbicea.

7. Adu-Ți aminte și nu uita cum l-ai mīniat pe Domnul Dumnezeul tău în pustie. Din zioa în care aȚi ieșit din țara Eghiptului pinā cīnd aȚi sosit în acest loc, l-aȚi înfruntat nēncetat pe Domnul.

8. Chiar la Horeb l-aȚi mīniat pe Domnul, încīt, în mīnia sa, Domnul a vrut să vă nimicescā.

9. Când m-am urcat pe munte ca să primesc tablele de piatră, tablele legāmīntului pe care Domnul l-a încheiat cu voi, am rămas pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopȚi, fără să mānīnc pīnc și fără să beau apă.

10. Și mi-a dat Domnul cele două table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu, pe care erau însemīnate toate cuvintele rostite de Domnul către voi pe munte, din mijlocul focului, în zioa adunării.

11. După cele patruzeci de zile și patruzeci de nopȚi, Domnul mi-a dat cele două table de piatră, tablele legāmīntului.

12. Și mi-a zis: «Scoală-te și coborā repede de aici, căci poporul tău, pe care l-ai scos din Egipt, a sāvīrșit o fărdelege. După scurt timp, s-a abātut de la calea poruncii de mine și și-au făcut un chip turnat.»

13. Domnul mi-a mai spus: «M-am uitat la acest popor și, într-adevār, este un popor tare la cerbicea.

14. Lasă-mă să-i nimicesc și să șterg numele lor de sub cer, iar din tine voi face un popor mai puternic și mai numeros decīt ei.»

15. Atunci m-am întors și am coborīt de pe munte. Muntele ardea cu foc, iar eu Țineam cu amīndouā mīnile cele două table ale legāmīntului.

16. Când am văzut că aȚi păcātuit față de Domnul Dumnezeul vostru făcīndu-vā vijel turnat și abātīndu-vā curīnd de la calea care v-a poruncit Domnul să mergeȚi,

17. Am apucat cele două table/ le-am aruncat

Biblia, 1688, pag. 133, col. I

mêle și le-am zdrobit dennaintea voastră.

18. ШИ МАМЪ РЪ
 ГАПЪ ШАННПЪ ДМНХЛАШ АЛДОНАТЪ РЖНДЪ КА ШИ А
 ПЖИ, МЪ ДЕ ЗНАЕ ШИ, МЪ ДЕ НОПЦИ, ПЖНЕ НАМЪ МЖ
 КАПЪ ШИ АПЪ НАМЪ ВЪУПЪ, ПЕНТРЪ ТОВАТЕ ГРЕШАЛЕ
 АЕ ВОАСТРЕ КАРЕ АБЪЦЪ ГРЕШНПЪ, КАСТЪ ФАЧЕЦИ РЪДЪ
 ШАННПЪ ДМНХЛАШ ДМНЗЪУЛАШ ВОСТРЪ КАСТЪ А
 ДИ МЖНІАЦИ ПРЕ ЕА. ШИ АФРИКОШАПЪ ЕЖНТЬ ПЕ
 ТРЪ МЖНІЕ, ШИ ПЕНТРЪ ОУРЪЦЕ, КЪЧНІ СЪХ МЖНІА
 ДМНХЛА ПРЕ ВОИ КАСТЪ СЪРПЕ ПРЕ ВОИ, ШИ МЪ АСКЪ
 ПЪ ДМНХЛА ПРЕ МИНЕ ШИ АПЪ ВРЪМЪ АЧЪА.
 19. ШИ ПРЕ ААРОНО СЪХ МЖНІАПЪ ДМНХЛА ФАРАТЕ КА
 ЕПЪ СЪРПЕ ПРЕ ЕА, ШИ МАМЪ РЪГАПЪ ШИ ПЕНТРЪ АА
 РЕСНЪ РЪВЪМЪ АЧЪА. ШИ ПЪКАПЪ ВЪСТРЪ
 КАРЕАЕ АЦЪ ФЪКЪПЪ ВИЦЕАЛА АМЪ АУАПЪ ПРЕ ЕА, ШИ
 ААМЪ АРСЪ ДЕ ТЪПЪ ПРЕ ЕА КЪ ФЪКЪ, ШИ ААМЪ ТЪІАПЪ
 ПРЕ ЕА ШИ ААМЪ МЪЧНІАПЪ ФАРАТЕ ПЪНТЬ ААМЪ ФЪ
 КЪПЪ МЪРЪПЪ, ШИ СЪХ ФЪКЪПЪ КА ПРАФЪЛА, ШИ ААМЪ
 РЪНКАПЪ ПРАФЪЛА АА ПЖРЪЛА ЧЕ ПОГОРЪА ДЕН МЪПЕ.
 20. ШИ АПЪ РЪДРЪ ШИ АПЪ ИСПИТРЪ ШИ АПЪ
 МОРЖИПЪ РНАЕ ПОХПІН АЦЪ МЖНІАПЪ ПРЕ ДМНХЛА
 КЪ ДМНЗЪУЛА ВОСТРЪ. ШИ КЖНДЪ БАУ ТРИМНЕС
 ДМНХЛА ДЕЛА КАДНІ ВАРНИ ЗИКЖНДЪ СЪНЦИКЪ МОЩЕ
 НИЦН ПЪМЖИПЪ КАРЕАЕ ЕХ АУА ВОАСЪ, ШИ АЦЪ КЪ
 КАПЪ КЪБЖИПЪ ДМНХЛАШ ДМНЗЪУЛАШ ВОСТРЪ,
 ШИ НАЦЪ КРЕЗЪПЪ АХИ, ШИ НАЦЪ АСКЪ АПЪ ГААСЪЛА
 КЪ АХИ. ШИ НЕ АСКЪ АПЪ АЦЪ ФЪЕСТЪ ЧЪАЕ ДЕ
 КЪІРЪ ДМНХЛА, ДЕН ЗЪСА КАРЕ СЪХ НОНОСКЪПЪ ВОАСЪ.
 21. ШИ МАМЪ РЪГАПЪ ШАННПЪ ДМНХЛАШ МЪ, ДЕ ЗНАЕ
 ШИ, МЪ ДЕ НОПЦИ КЖТЕ МАМЪ РЪГАПЪ, ПЕНТРЪ КЪ
 АЪ ЗИСЪ ДМНХЛА ЕСТЬ СЪРПЕ ПРЕ ВОИ.
 22. ШИ МАМЪ РЪГАПЪ КЪТРЕ ДМНЗЪУЛА, ШИ
 АМЪ ЗИСЪ АВАМНЕ АВАМНЕ АПЪРАТЕ АА ДМНЕ
 ЗЕНАОРЪ, КЪ СЪРПА НОРЪАЛА ТЪА, ШИ МОЩЕНІ
 РЪ ПЛАКАРЕ АН МЖНІАПЪ КЪВЪРЪПЪ ТЪА ЧЪАМАРЕ,
 ПРЕ КАРІНІ АН СЪОБЪ ДЕН ПЪМЖИПЪ А ЕГЪ ПЕТЪАШ КЪ
 ВЪРЪПЪ ТЪА ЧЪАМАРЕ, ШИ КЪ МЖНА ПЛА ЧЪАМАРЕ ШИ
 КЪ ВРАЦЪА ТЪА ЧЪА НААПЪ. АЦЪЦН АМНІТЕ
 ДЕ АБРААМЪ ШИ ДЕ ІСААКЪ, ШИ ДЕ ІСАКЪ СЪХУНАЕ ТЪА
 АЕ, КЪТОРА ТЪІН ЖЪРАПЪ ПРЕ ПІНЕ, ШИ СЪХЪ КЪЦЪ
 АСЪ ПРА НЕСІАНИЦЕН НОРЪАЛА АЧЪАЛА, ШИ ПРЕ ПЪ
 ГЖИПЪЦНАЕ АСЪ ШИ ПРЕ ГРЕШАЛЕА АСЪ.
 23. КАСТЪНЪ ЗИКЪ КЖНДІН ЧЕА ЧЕ АПЪКЪСІКЪ ПЪМЖИПЪ
 ДЕ ОУНДЕ АН СЪОБЪ ПРЕ НОНЪ ДЕ АКОЛО ЗИКЖНДЪ, ПЕН
 ТРЪ КЪЧЕ МЪ ПЪТЪПЪ ДМНХЛА СЪН БАУЕ ПРЕ АЖ ШІН
 АА ПЪМЖИПЪ КАРЕ А ЗНІ АСЪ, ШИ ПЕНТРЪ КЪЧЕ
 АЪ ОУРЪПЪ ДМНХЛА ПРЕ ЕН, АЪ СЪОБЪ ПРЕ ЕН СЪН ОУ
 КЪ ЧІГЪ АА ПЪСТІЕ. ШИ АЧЪА Е НОРЪАЛА ТЪА,
 ШИ СЪРЦЪАЛА ТЪА ПРЕ КАРІНІ АН СЪОБЪ ДЕН ПЪМЖИПЪ
 ЕГЪ ПЕТЪАШ, КЪ ВЪРЪПЪ ТЪА ЧЪАМАРЕ ШИ КЪ ВРА
 ЦЪА ТЪА ЧЪА НААПЪ.

КАПИ

1. ШИ АЧЪА ВРЪМЕ ЗИСЕ ДМНХЛА КЪІРЪ МН
 НЕ, ТОПАЧЕ ЦЕ АСЪ АБЪСЪЗН ДЕ ШІАТРЪ
 КА ШИ ЧЪАЕ ДЕН ТЪА, ШИ ТЕ СЪЕ КЪТРЕ
 МІНЕ АА МЪЧНІЕ, ШИ БЕН ФАЧЕ ЦЕ КЪВЪП
 ДЕ АСІНЪ. ШИ СЪРБЕОМ ПРЕ АБЪСЪЗН
 КЪВІНІТАЕ КЖТЕ АЪ ФЪЕСТЪ АБЪСЪЗНАЕ ЧЪАЕ ДЕН
 ТЪА КАРЕ АБЕН ФЪРЖМАПЪ, ШИ БЕН ПЪНЕ ПРЕ ААЕ А

18. Și m-am rugat înaintea Domnului al doilea rînd, ca și
 întîiu, 40 de zile și 40 de nopți, pîine n-am mîncat și apă n-am
 băut, pentru toate greșalele voastre care le-aș greșit, ca să faceți
 răul înaintea Domnului Dumnezăului vostru, ca să-l mîniiați pre
 el.

19. Și înfricoșat sînt pentru minie și pentru urgie, căci s-au
 mîniat Domnul pre voi, ca să surpe pre voi. Și mă ascultă
 Domnul pre mine și întru vrîmea aceea.

20. Și pre Aaron s-au mîniat Domnul foarte, ca să-l surpe pre
 el; și m-am rugat și pentru Aaron în vrîmea aceea.

21. Și păcatul vostru carele aș făcut vițelul, am luat pre el și
 l-am ars de tot pre el cu foc și l-am tăiat pre el și l-am măcinat
 foarte, până l-am făcut mărunț și s-au făcut ca praful; și am arun-
 cat praful la pîrîul ce pogorîia den munte.

22. Și întru Arderea și întru Ispitirea și întru Mormînturile
 Pohtii aș mîniat pre Domnul Dumnezăul vostru.

23. Și cînd v-au trimis Domnul de la Cadis Varni, zicînd:
 «Suiți-vă, moșteniți pămîntul carele eu dau voao», și aș călcat
 cuvîntul Domnului Dumnezăului vostru și n-aș crezut lui n-aș
 ascultat glasului lui.

24. Și neascultînd aș fost cîl de cătră Domnul den zioa care
 s-au cunoscut voao.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului 40 de zile și 40 de nopți
 cîte m-am rugat, pentru că au zis Domnul să vă surpe pre voi.

26. Și m-am rugat cătră Dumnezău și am zis: «Doamne,
 Doamne, Împărate al dumnezeilor, nu surpa norodul tău și moște-
 nirea ta care ai mîntuit cu vîrtutea ta cea mare, pre carii ai scos
 den pămîntul Eghiptului cu vîrtutea ta cea mare și cu mîna ta
 cea tare și cu brațul tău cel naltu.

27. Adu-ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov, slugile
 tale, cărora te-ai jurat pre tine; și să nu cauți asupra nesilniciei
 norodului acestuia și pre păgînatățile lor și pre greșalele lor,

28. Ca să nu zică cîndai ceia ce lăcuiesc pămîntul de unde ai
 scos pre noi de acolo zicînd: «Pentru căce n-au putut Domnul să-i
 bage pre dînșii la pămîntul care au zis lor și pentru căce i-au urit
 Domnul pre ei, i-au scos pre ei să-i ucigă la pustie.

29. Și acesta e norodul tău și sorțul tău, pre carii ai scos den
 pămîntul Eghiptului cu vîrtutea ta cea mare și cu brațul tău cel
 nalt.»

CAP 10

1. Întru aceea vrîme zise Domnul cătră mine: «Cioplește ție
 doao lêspezi de piatră ca și cêle dentăiu și te suie cătră mine la
 munte și vei face ție chivot de lemnu.

2. Și scrie-voiu pre lêspezi cuvintele cîte au fost în lêspezile
 cêle dentăiu care le-ai fărîmat și vei pune pre êle în/ chivot.

Ms. 45

lepădat pre êle den mâinile mêle și le-am zdrobit pre êle dennaintea voastră.

18. Și m-am rugat înaintea Domnului al doilea rând, ca și întâi, 40 de zile și 40 de nopți, pâine n-am mâncat și apă n-am băut pentru toate greșelele voastre carele ați greșit ca să faceți răul înaintea Domnului Dumnezeului vostru ca să măniiați pre el.

19. Și înfricoșat sîntu pentru frică și pentru mânie căce s-au măniat Domnul preste voi. Și mă ascultă Domnul pre mine și întru vrêmea acêea.

20. Și pre Aaron s-au măniat Domnul foarte ca să-l surpe pre el; și m-am rugat și pentru Aaron întru vrêmea acêea.

21. Și păcatul vostru carele ați făcut vițelul l-am luat pre el și l-am arsu de tot pre el cu foc și l-am tăiat pre el și l-am măcinat foarte, pân-s-au făcut măruntu și s-au făcut ca un prah; și am aruncat pravul la pârful cela ce pogoară den munte.

22. Și întru Arderea și întru Ispitirea și întru Mormînturile poftei ați dodei^o pre Domnul Dumnezeul vostru.

23. Și cîndu v-au trimis Domnul de la Cadis Varni zicîndu: «Suiți-vă și moșteniiți pămîntul carele eu dau voa», și ați călcat cuvîntul Domnului Dumnezeului vostru și nu ați crezut lui și nu ați ascultat glasul lui.

24. Și nescaltîndu ați fostu cêle de cătră Domnul dentru care dzi s-au cunoscut^o voa.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului 40 de zile și 40 de nopți cite m-am rugat, pentru că au dzis Domnul să vă surpe pre voi.

26. Și m-am rugat cătră Domnul și am dzis: «Doamne, Doamne, Împărate a dumnezeilor, nu surpa nărodul tău și moștenirea ta carea ai mîntuit cu virtutea ta cea mare pre carii ai scos den pămîntul Eghiptului cu virtutea ta cea mare și cu mîna ta cea tare și cu brațul tău cel înalt.

27. Adu-ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov, slugile tale, cărora te-ai jurat pre tine și să nu cauți asupra năsilniciei nărodului acêstui și pre păgînatățile lor și pre greșalele lor,

28. Ca să nu dzică cîndai ceia ce lăcuiesc pămîntul de unde ne-ai scos pre noi de acol^o dzicîndu: «Pentru căce n-au putut Domnul să-i bage pre înșii la pămîntul carele au dzis lor și pentru căce i-au uritu Domnul pre ei, i-au scos pre ei să-i ucigă la pustiu.

29. Și acêsta-i nărodul tău și sorțul tău pre carii ai scos den pămîntul Eghiptului cu virtutea ta cea mare și cu brațul tău cel înalt.»

CAP 10

1. Întru vrêmea acêea dzise Domnul cătră mine: «Cioplește ție 2 pietri de piatră ca și cêle dentăi și te suie cătră mine la munte și vei face ție chivot de lemn.

2. Și voi serie pre lêspezdi cuvintele căte au fost în lêspezdile cêle dentăi carele ai surpat și lei vei pune pre êle în sâcriu.

Ms. 4389

den mâinile mêle și le-am sfărâmat înaintea voastră.

18. Și iar m-am rugat Domnului al doilea rând, ca și dentăi, 40 de zile și 40 de nopți, pâine n-am mâncat, nici apă n-am băut, pentru toate păcatele voastre, care ați greșit făcînd rău înaintea Domnului Dumnezeului nostru și măniindu-l voi.

19. Și am fost în frică pentru mânia și urgia, că se-au măniat pre voi Domnul să vă potopească. Și ascultă pre mine Domnul și într-acca vrême.

20. Iar pre Aaron se mănie Domnul foarte, ca să-l piarză; și mă rugău și pentru dânsul într-acca vrême.

21. Iară păcatul vostru care-l făcuset, adecă vițelul, l-am luat și l-am ars în foc și l-am băut și l-am sfărâmat, pînă se-au făcut tot fărîmături și au fost ca pulberea; și am presărat pulberea lui pre pârul care ieșia den munte.

22. Și în Aprindere și în Ispitire și în Mormînturile poftei ați fost măniat pre Domnul Dumnezeul vostru.

23. Și cînd v-au trimis Domnul de la Cadis Varni zicîndu-vă: «Suiți-vă și luați țara carea o dau eu voa», iar voi v-ați înponcișat cuvintelor Domnului Dumnezeului vostru și n-ați crezut lui, nici ați ascultat cuvintele lui.

24. Ce totdeauna ați fost neplecîndu-vă Domnului den zioa cêea ce se-au arătat voa.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului 40 de zile și 40 de nopți, atîta m-am rugat, că zise Domnul că va să vă piarză.

26. Și rugîndu-mă zis: «Doamne, Doamne, Împăratul limbilor, nu pierde nărodul tău și moștenirea ta care ai mîntuit cu țaria ta cea mare, care ai scos den Țara Eghiptului, cu țaria ta cea mare și cu mîna cea puternică și cu brațul tău cel nalt.

27. Adu-ți aminte de robii tăi, de Avraam, de Isaac și de Iacov, cărora te-ai jurat cu tine, nu căuta spre năsilnicia acestor oameni și spre necurățiile lor și spre păcatele lor.

28. Ca nu cumva să zică vreodată ceia ce vor lăcuî pre pămîntul den care ne-ai scos: «Neputînd Domnul să-i ducă în țara carea lio au fâgăduit și urându-i Domnul, i-au scos și i-au potopit în pustie.

29. Că acêsta iaste nărodul tău și partea ta, care i-ai scos din Țara Eghiptului cu țaria ta cea mare și cu brațul cel nalt.»

CAP 10

1. Într-acca vrême zise Domnul cătră mine: «Cioplește-ț 2 lêspezi de piatră ca și cêle dentăi și te suie la mine în munte și să faci sicriu de lemn.

2. Și voi scrie pre lêspezi cuvintele care au fost pre lêspezile cêle ce le-ai sfărâmat; și să le bagi în sicriu.

Versiunea modernă

din mîinile mele și le-am sfărîmat sub ochii voștri.

18. Apoi am îngenunchiat înaintea Domnului, ca și întîia oară, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără să mîncîc pîine și fără să beau apă, pentru toate păcatele pe care le-ați săvîrșit, făcînd ceea ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru, căruia i-ați stîrmit mînia.

19. Căci mă temeam, că Domnul, copleșit de mînie și de furie împotriva voastră, ar putea să vă nimicească. Dar Domnul m-a ascultat și de data acêsta.

20. Domnul s-a mîniat foarte tare și pe Aron, încît era gata să-l piardă; dar m-am rugat atunci și pentru Aron.

21. Am luat apoi vițelul pe care l-ați făcut, adică păcatul vostru, l-am ars în foc, l-am sfărîmat și l-am pisat bine, pînă cînd s-a făcut mărunț ca praful; apoi am aruncat praful în pîrful care curgea din munte.

22. La Taberah, la Masa și la Chibrot-Hataava ați stîrmit iarăși mînia Domnului.

23. Cînd Domnul v-a trimis de la Cadis-Bamea, zicînd: «Suiți-vă și luați în stăpînire țara pe care v-am dat-o», voi v-ați împotrivit poruncii Domnului Dumnezeului vostru, nu l-ați crezut și n-ați ascultat glasul lui.

24. L-ați înfruntat pe Domnul din ziua în care v-am cunoscut.

25. Am îngenunchiat așadar înaintea Domnului și m-am închinat patruzeci de zile și patruzeci de nopți, căci Domnul a spus că o să vă nimicească.

26. M-am rugat Domnului și am zis: «Doamne Dumnezeule, nu nimici poporul tău, moștenirea ta, pe care l-ai izbăvit cu puterea ta cea mare și pe care l-ai scos din Egipt cu mîna tare.

27. Adu-ți aminte de robii tăi, Avraam, Isaac și Iacov, și nu lua în seamă îndărătnicia acestui popor, nelegiuirea și păcatele lui.

28. Ca nu cumva locuitorii țării din care ne-ai scos să spună: «Domnul n-a putut să-i ducă în țara pe care le-a fâgăduit-o și îi urște; de accea, i-a scos ca să-i omoare în pustiu.

29. Totuși ei sînt poporul tău și moștenirea ta, cei pe care i-ai scos din țara Egiptului cu puterea ta cea mare și cu brațul tău ridicat.»

CAP. 10

Noile table ale legii.

1. Atunci Domnul mi-a zis: «Cioplește-ți două table de piatră la fel ca cele dintîi și urcă la mine pe munte; fă-ți și un chivot de lemn.

2. Eu voi scrie din nou cuvintele de pe vechile table, pe care le-ai sfărîmat, iar tu să le pui în chivot.

рлг

кѹвотѣ . Шн ам фткѹтѣ кѹвотѣ де ле мнѹ не
 пѹтрѣдѣ , шн ам чопантѣ чѣле доасо лѣспези де
 пилтрѣ ца шн чѣле ден тѣм , шн мамъ сѹтѣ ф
 мѹнѣте , шн чѣле доасо лѣспези пре амжндоасо
 мжннае мѣле . Шн ахъ скрѣсь пре лѣспези
 рѹпѣ спресоубѣ де ден тѣм чѣле зѹче кѹбнѣте,
 карале ахъ грѣнтѣ дмнхл кѹтѣрѣ вон рѹмѣте ден
 мнѣлохълѣ фокхлхн , шн ахъ рлатѣ пре але мѣе
 дмнхл . Шн фтпркжрѹмѣ мамъ погоржѣт
 ден мѹнѣте , шн ам пѣе флатѹнѣтрѣ лѣспезнае
 фкѹвотхл карале ам фткѹтѣ , шн ера аколо рѹпѣ
 кѹм мѣлѣ порѹнѣтѣ дмнхл . Шн фнтѣ лхн
 серанл сѹл рѣднѣкѣтѣ дѣла кнрѣдѣ фнлоѹтѣ соакнѣмъ,
 мнсадан , аколо ахъ мѹрѣтѣ ларѣн шн салъ фгропѣ
 аколо , шн ахъ прѣсѹцнѣтѣ елазѹрѣ фнлѣ лхн пѣнѣрѣ
 рѹжнѣлѣ . Де аколо салъ рѣднѣкѣтѣ лл гаръ
 гарѣ , шн дѣла гаръгарѣ лл етѣкѣдѣ пѣмжнѣтѣ
 пѣрѣлѣлѣн лпелѣрѣ . фтрѣ ачѣлѣ брѣме ахъ
 есеенѣтѣ дмнхл фѣламъ лхн лѣкн , арѣднѣкѣ кѹ
 вѣтхл фтѣ рѣднѣкѣтѣ дмнхлхн , етѣтѣ фнннѣ
 тѣ дмнхлхн лсѣлѣжн шн лсѣлѣга шн аблѣн пре
 нѹмѣле лхн пѣнѣтѣ фрѣсѣ ачѣста . Пѣнѣтрѣ
 ачѣлѣ нѣ лѣте лѣвѣцнлоѹр пѣрѣте ннѣе сорѹлѣ
 фре флѣцн лсѣрѣ , дмнхл дмнѣзѣлѣ елѣ сорѹлѣлѣ
 лсѣрѣ , фчѣенѣтѣ ахъ знѣе лсѣрѣ . Шн елѣ амъ етѣ
 тѣмъ фмѹнѣте пѣтрѣ зѣчн де зналѣ шн пѣтрѣ
 зѣчн де нѣпѣн , шн малъ лсѣлѣтѣмъ дмнхл прѣмн
 не шн фрѣвѣмѣ ачѣлѣ шн нѣлѣлѣтѣ дмнхл елѣ
 пѣрѣвѣн . Шн знѣе дмнхл кѹтѣрѣ мнѣе , пѣсѣ
 рѣднѣкѣтѣ фнннѣтѣ нѣрѣдѣлѣн ачѣстѣлѣ шн елѣ
 фтрѣ флатѣнѣтрѣ шн елѣ моцѣнѣтѣ пѣмжнѣтѣлѣ
 карале ам фѣрѣтѣ пѣрнѣцнлоѹр лсѣрѣ елѣлѣ лсѣрѣ .
 Шн акѣмъ серанл , те дмнхл дмнѣзѣлѣ тѣлѣ чѣ
 ре дѣла тнннѣ , фѣрѣ нѣман лпѣтѣлѣме де дмнхл
 дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , елѣмѣрѣн фпѣлатѣ кѣналѣ лхн ,
 шн елѣ нѣеѹннѣ пре елѣ , шн елѣ салѣжѣннѣ дмнхл
 дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , ден пѣлатѣ нннма тл шн де
 тѣлѣ сѣфѣатѣлѣ тѣлѣ . Елѣпѣлѣжѣннѣ порѹнѣн
 ле дмнхлхн дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , шн днрѣнѣтѣцнлае лѣ
 кѣтѣ елѣ порѹнѣенѣлѣ цѣе лѣспѣжн , пѣнѣтрѣ ка елѣ
 фѣе цѣе внне . фдѣтѣ дмнхлхн дмнѣзѣлѣлѣ
 тѣлѣ чѣрнл шн чѣрнл чѣрнлхн , пѣмжнѣтѣлѣ шн
 пѣлатѣ кѣтѣ елѣтѣ фнѣтрѣ елѣ . Фѣрѣвѣнѣлѣ
 пре пѣрнѣцнѣ бѣщн ахъ лѣе дмнхл ан нѣнѣ пре ен
 шн ахъ лѣе еменѣцнлѣ лѣрѣ фнѣрѣнѣтѣ кѣлѣжншн
 пре вѣн дѣкѣтѣ тѣлатѣ анмѣнае , фнѣзѣсѣ ачѣ
 ста . Шн вѣцѣ тѣлѣ неслѣннѣтѣлѣ ннннѣнѣ бол
 етѣрѣ , шн чѣрнѣтѣ вѣлѣстѣрѣ елѣнѣ елѣмѣннѣ
 чнцѣ . Кѣтѣ дмнхл дмнѣзѣлѣлѣ бѣлѣстѣрѣ , ачѣ
 ста елѣ дмнѣзѣлѣ дмнѣзѣлѣнѣрѣ , шн дмнхл дмннѣлѣ
 дмнѣзѣлѣ чѣлѣ мѣре шн тѣре , шн ффрнѣкѣшѣтѣ
 карале нѣлѣлѣцѣ фѣцѣ , ннѣе кѣлѣлѣ дѣрѣ
 чѣла те флѣче жѣлѣкѣтѣ немѣфрнѣкѣлѣ , шн елѣрѣ
 кѣлѣлѣ , шн елѣлѣкѣн , шн нѣѣѣѣ пре чѣлѣ немѣфр
 ннѣе елѣн дѣлѣннѣ пѣннѣ шн хѣннѣ . Шн елѣн
 внцн пре чѣлѣ немѣфрннѣе , пѣнѣтрѣ кѣтѣ немѣфрннѣннѣ
 ацн фѣстѣ фпѣмжнѣтѣлѣ елѣнѣпѣлѣлѣн
 де дмнхл дмнѣзѣлѣ тѣлѣ елѣтѣлѣмнѣ , шн лхн елѣ
 салѣжѣннѣ , шн кѹтѣрѣ елѣ елѣтѣ лнѣѣннѣ , шн прѣ
 нѣ

Biblia, 1688, pag. 133, col. II

3. Și am făcut chivot de lemnu neputred și am cioplit cèle doao lêspezi de piatră ca și cèle dentăiu și m-am suit în munte și cèle doao lêspezi pre amîndoao mînile mèle.
4. Și au scris pre lêspezi, după scrisoarea cea dentăiu, cèle zêce cuvinte car<e>le au grăit Domnul cătră voi în munte, den mijlocul focului; și au dat pre êle mie Domnul.
5. Și întorcîndu-mă, m-am pogorît den munte și am pus înlăuntru lêspezile, în chivotul carele am făcut și era acolo, după cum mi-au poruncit Domnul.
6. Și fiii lui Israil s-au rădicat de la Viroth fiilor Ioachim Misadai. Acolo au murit Aaron și s-au îngropat acolo; și au preoțit Eleazar, fiul lui, pentru dînsul.
7. De acolo s-au rădicat la Gadgadu, și de la Gadgadu la Etevatha, pămîntul părfului apelor.
8. Întru acêea vrême au osebit Domnul fêliul lui Levi a rădica chivotul făgăduinții Domnului să stea înaintea Domnului a sluji și a să ruga și a blagoslovi pre numele lui până în zioa aceasta.
9. Pentru acêea nu iaste levîților parte, nice sorțu între frații lor; Domnul Dumnezăul, el sorțul lor, în ce chip au zis lor.
10. Și eu am stătut în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți și m-au ascultat Domnul pre mine și în vrêmea aceasta și n-au vrut Domnul să surpe pre voi.
11. Și zise Domnul cătră mine: «Pasă, rădică-te înaintea norodului acestuia și să între înlăuntru și să moștenească pămîntul carele am jurat părinților lor să-l dau lor.»
12. Și acum, Israil, ce Domnul Dumnezăul tău cêre de la tîni? Fără numai a te tême de Domnul Dumnezăul tău, să mergi în toate căile lui și să iubești pre el și să slujești Domnului Dumnezăului tău den toată inima ta și den tot sufletul tău.
13. Să păzești poruncile Domnului Dumnezăului tău și direp-tățile lui cîte eu poruncescu ție astăzi, pentru ca să fie ție bine.
14. Iată, Domnului Dumnezăului tău, ceriul și ceriul ceriului, pămîntul și toate cîte sînt întru el.
15. Fără numai pre părinții voștri au ales Domnul a-i iubi pre ei și au ales semenția lor împreună cu dînșii, pre voi decît toate limbile, în zioa aceasta.
16. Și veț tăia nesilnicia inimii voastre și cerbicea voastră să nu o mai nesilnicîț.
17. Căce Domnul Dumnezăul vostru acesta e Dumnezăul dumnezăiilor și Domnul domnilor, Dumnezăul cel mare și tare și înfricoșat, carele nu alêge față, nice va lua dar;
18. Cela ce face judecată nemêmecului și săracului, și vădu-vei, și iubește pre cel nemêmic să-i dea lui pâine și haină.
19. Și să iubiți pre cel nemêmic, pentru că nemêrnici ați fost în pămîntul Eghiptului.
20. De Domnul Dumnezăul tău să te temi și lui să slujești și cătră el să te lipești și pre/ numele lui să juri.

Ms. 45

3. Și am făcut chivot de lîmne neputred și am cioplit cele 2 lîspedzi de piatră ca și mainte și m-am suit în munte și cele 2 lîspedzi la amîndoa mîinile mîele.

4. Și au scris pre lîspedzi, după scrisoarea cea dentăi, cîle 10 cuvînte carele au grăit Domnul cătră voi întru munte den mijlocul focului; și le-au dat pre êle Domnul mic.

5. Și întorcîndu-mă, m-am pogorît den munte și am pus înlontru lîspedzile, în săcriu carele am făcut; și era acolo după cum mi-au porîncit mie Domnul.

6. Și fiii lui Israil s-au rădicat de la Viroth fiilor Ioachim Misadai. Acolo au murit Aaron și s-au îngropat acolo; și au preuțit Eliazar, fiul lui, pentru însul.

7. De acolo s-au rădicat la Gadgad, <și de la Gadgad>² la Ictavatha, pămîntu pîriului apelor.

8. Într-accea vrîme au usăbit Domnul fîliul lui Levi a rădica săcriu fîgăduinței Domnului să stea înaintea Domnului a slujî și a te ruga și a blagoslovi pre numele lui pîn-întru dzua aceasta.

9. Pentru accea nu iaste levîților parte, nice sorțu, întru frații lor; Domnul Dumnedzăul, el sorțu lor, în ce chip au dzis lor.

10. Și eu am stătut în munte 40 dzile și 40 nopți și m-au ascultat Domnul pre mine și întru vrîmea aceasta și n-au vrut Domnul să vă surpe pre voi.

11. Și dzise Domnul cătră mine: «Îmblă⁴, rădică-te înaintea nărodului acestuia și să între înlontru și să moștenească pămîntul carele am jurat pîrinților lor să le dau lor.»

12. Și acum, Israil, ce Domnul Dumnedzău cîre de la tine? Făr-numai a te tîme de Domnul Dumnedzăul tău să mergi întru toate căile lui și să-l iubești pre el și să slujești Domnului Dumnedzăului tău dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău.

13. Să păzești porîncele Domnului Dumnedzăului tău și dreptățile lui cîte eu porîncescu ție astăzi, pentru ca să-ți fie ție bine.

14. Iată, Domnului Dumnedzăului tău, ceriul și ceriul ceriului, pămîntul și toate cîte-s întru el.

15. Făr-numai pre pîrinții voștri au ales Domnul a-i iubi pre ei și au ales semînția lor împreună cu înșii pre voi decît toate limbile, întru dzua aceasta.

16. Și veți tăia năsălnicia inemei voastre și cerbicea voastră să nu o mai năsălniciți încă.

17. Căce Domnul Dumnedzăul vostru acesta-i Dumnedzăul dumnedzăilor și Domnu domnilor, Dumnedzăul cel mare și înfricoșat, carele nu să minunează de față, nice va lua dar;

18. Cea ce face giudețu nemernicului și sărăimanului și vădui și iubește pre cel nemernic să-i dea lui pîne și haină.

19. Și să iubiți pre cel nemernic pentru că nemernici ați fostu în pămîntul Eghiptului.

20. Pre Domnul Dumnedzăul tău să temi și lui să-i slujești și cătră el să te lipești și pre/ numele lui să te juri.

Ms. 4389

3. Și făciuu sicriu de lemn neputred și ciopliu 2 lîspezi de piatră ca și cîle dentăi și mă suiu în munte și lîspezile amîndoa într-amîndoa mîinile mîele.

4. Și scrise pre lîspezi cum fusese scris și înțai: 10 cuvînte care au grăit Domnul cătră voi în munte den mijlocul focului; și le dède Domnul mic.

5. Și întorcîndu-mă, m-am pogorât den munte și am băgat lîspezile în sicriu care l-am făcut; și au fost acolo, cum au porîncit mie Domnul.

6. Iar feciorii lui Israil se rădicară de la Viroth ai feciorilor lui Achim în Misadin, unde muri Aáron și fu îngropat; și fu preot în locul lui, Eliazar, feciorul lui.

7. Iar de acolo veniră în Gadgad, iar de la Gadgad, în Ictavath, în țara pîraielor apelor.

8. Într-acea vrîme usebi Domnul pre semînția lui Levii să poarte sicriu fîgăduinței Domnului și să stea înaintea Domnului să slujască și să-l roage și să blagoslovească numele lui pînă în zioa de astăzi.

9. Pentr-accea nu iaste preoților soarta, nici parte întru frații lor, că Domnul însuș iaste soarta lor, cum le-au zis lor.

10. Iar eu am stătut în munte 40 de zile și 40 de nopți și m-au ascultat Domnul în vrîmea accea și nu vru să vă piarză.

11. Ce zise mie: «Pasă și te suie înaintea acestor oameni și să între să moștineze țara carea m-am jurat pîrinților lor că o vou da acestora.»

12. Ce acum, Israil, ce cîre Domnul Dumnezeul tău de la tine? Numai să te temi de Domnul Dumnezeul tău și să umbli pre toate căile lui, și să-l iubești și să slujești Domnului Dumnezeului tău den toată inima ta și den tot sufletul tău.

13. Și să păzești porîncele Domnului Dumnezeului tău și dreptățile cîte porîncescu eu ție astăzi, ca să-ți fie bine.

14. Iată, ceriul și ceriul ceriului al Domnului Dumnezeului tău iaste, pămîntul și tot ce iaste pre dînsul.

15. Ce însă pre pîrinții voștri i-au luat Domnul mai nainte să-i iubească, și după dînșii au ales pre voi, semînția lor, mai vîrtos decît pre toate limbile pînă în zioa de astăzi.

16. Ce să tăiaț învărtoșarea inimii voastre și cerbicea voastră, după aceasta să nu o mai întăriț.

17. Că Domnul Dumnezeul vostru acesta iaste, Dumnezeu Dumnezeilor și domn domnilor, Dumnezeul cel mare și cel tare și cel înfricoșat, care nu caută în față, nici ia plată;

18. Carele face judecată vineticului, săracci și văduvei și iubește pre vinetic să-i dea pîne și îmbrăcăminte.

19. Ce și voi iubiți pre vinetic, că și voi ați fost vinetici în Țara Eghiptului.

20. De Domnul Dumnezeul tău să temi și aceluia să slujești și cătră dînsul să te apropii și cu/ numele lui să te juri.

Versiunea modernă

3. Am făcut atunci un chivot din lemn de salcîm, am cioplit cele două table de piatră, la fel ca și cele dintîi, și m-am urcat pe munte, cu ele în mînă.

4. El a scris pe table, după cum scrisese mai întîi, cele zece porunci spuse pe munte, din mijlocul focului, în ziua adunării; apoi Domnul mi le-a dat mie.

5. După aceea m-am întors, am coborît de pe munte și am pus tablele în chivotul pe care l-am făcut; și acolo au rămas, așa cum mi-a poruncit Domnul.

6. Fiii lui Israel au plecat de la Beerot-Bene-Iaacan la Mosera. Acolo a murit și a fost îngropat Aaron, iar acolo s-a făcut preot fiul său, Eleazar.

7. De acolo am plecat la Gudgod și de la Gudgod la Iotbata, un ținut în care sînt pîraie cu apă.

8. În vremea aceea Domnul a luat deoparte semînția lui Levi, pentru ca să poarte chivotul legămîntului Domnului, să stea înaintea Domnului, să-i slujească și să binecuvînteze în numele lui, așa cum face și astăzi.

9. De aceea, spre deosebire de frații lor, levii nu au partea lor de pămînt, nici altă moștenire, căci Domnul este moștenirea lor, așa cum le-a făgăduit Domnul Dumnezeul tău.

10. Ca și mai întîi, am stat pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți și Domnul m-a ascultat și de data aceasta și nu a mai vrut să vă nimicească.

11. Domnul mi-a zis: «Scoală și pomește înaintea acestui popor, să între și să ia în stăpînire țara pe care le-o voi da, așa cum am jurat pîrinților lor.»

12. Și acum, Israele, ce așteaptă Domnul Dumnezeul tău de la tine? Doar atît: să te temi de Domnul Dumnezeul tău, să umbli pe căile lui, să-l iubești și să slujești Domnului Dumnezeului tău din toată inima și din tot sufletul tău.

13. Să păzești porîncele Domnului Dumnezeului tău și rînduielele lui pe care ți le dau eu astăzi, ca să-ți meargă bine.

14. Iată, cerul și cerul cerurilor, pămîntul cu tot ceea ce cuprinde el sînt ale Domnului Dumnezeului tău.

15. Dar Domnul și-a îndreptat iubirea numai asupra pîrinților voștri și numai pe voi, urmașii lor, v-a ales dintre toate popoarele, după cum se vede și astăzi.

16. Tăiați deci împrejur inima voastră și nu mai fiți atît de încăpățînați.

17. Căci Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeul dumnezeilor și Domnul domnilor, Dumnezeul cel mare, puternic și înfricoșător, care nu ține seama de înfățișare și nu iartă și nu ia mită;

18. Care face dreptate orfanului și văduvei, care iubește pe străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte.

19. Să iubiți pe străin, căci și voi ați fost străini în țara Eghiptului.

20. Să te temi de Domnul Dumnezeul tău, să-i slujești, să stai aproape de el și să juri pe/ numele lui.

РЛА

ка нѣмеле ахн съ жѣн . ѿла фала тѣ, шн ѿла
 дмнзѣла тѣлѣ, кареае аз фѣкѣтѣ чѣе чѣлае мѣрн,
 шн чѣлае сѣвѣнѣе ачѣсѣтѣ, кареае аз фѣкѣтѣ ѿкѣтѣ тѣ.
 ке Кѣшапте зѣн шн чѣнѣн де сѣфраете сѣх погорѣ
 пѣрнѣнѣн тѣн ла егѣпѣлѣ, кареае аз фѣкѣтѣ
 пре тѣне дмнзѣ дмнзѣе тѣлѣ, ка ѿѣлае чѣрн
 ахн ла мѣлѣнѣе .

К А П І
 и съ нѣсѣн пре дмнзѣ дмнзѣе тѣлѣ, шн
 сѣ пѣзѣнѣн пѣзѣлае ахн, шн днрѣпѣтѣнѣе
 ахн шн порѣнѣнѣе ахн, шн жѣдѣкѣнѣе
 ахн пѣлѣе зѣнаеае . Шн вѣнѣн кѣнѣнѣе
 ѣспѣзѣн кѣнѣнѣе нѣкѣнѣнѣе вѣнѣн кѣнѣнѣе
 нѣнѣн аз вѣзѣтѣ чѣрѣтѣ дмнзѣла дмнзѣла
 тѣлѣ, шн мѣрнѣнѣе ахн, шн мѣнѣнѣе ахн шн
 вѣрѣнѣе чѣлае нѣаѣтѣ . Шн сѣмнѣлае ахн шн мѣ
 нѣнѣе аз, кѣтѣе аз фѣкѣтѣ дмнзѣла егѣпѣтѣ
 ахн, ахн фѣрѣсѣнѣе дпѣрѣтѣлае егѣпѣтѣ ахн
 шн аѣтѣ пѣмѣнѣнѣе . Шн кѣтѣе аз
 фѣкѣтѣ пѣтѣрѣнѣе егѣпѣтѣнѣе, шн кареае аз
 шн сѣлѣтѣнѣе аз, кѣнѣнѣе аз фѣкѣтѣ аѣ мѣрнѣнѣе
 рѣшѣе преѣтѣе фѣнѣе аз гѣнѣнѣе енѣнѣе аз
 сѣрѣ, шн аз пѣрѣдѣтѣ преѣнѣе дмнзѣла дмнзѣе
 е пѣнѣе аз сѣла де ѣспѣзѣн . Шн кѣтѣе аз фѣ
 кѣтѣе аз фѣкѣтѣ, пѣнѣе аз вѣнѣнѣе ла азѣла
 ѣтѣеа . Шн кѣтѣе аз фѣкѣтѣ ахн дѣлашн шн
 ахн ѣвнѣсѣнѣе фѣгѣрѣнѣе аз ѣнаѣе, фѣгѣрѣла ахн
 рѣнѣнѣе, пре карѣнѣе дѣшнѣнѣе аз пѣмѣнѣнѣе аз
 ахн аз ѣтѣнѣнѣе пре ѣнѣнѣе, шн пре карѣе аз
 кѣрѣнѣе аз, шн тѣлае аз ѣвнѣе, чѣе аз кѣ
 енѣнѣе аз фѣкѣтѣ преѣнѣе дмнзѣла дмнзѣе
 е сѣнѣнѣе аз фѣкѣтѣе фѣлѣтѣе дмнзѣла чѣлае
 мѣрн, кѣтѣе аз фѣкѣтѣ аз фѣкѣтѣе аз ѣспѣзѣн .
 и Шн вѣнѣн пѣзѣнѣе пѣзѣлае аз кѣтѣе аз
 рѣнѣнѣе аз вѣсѣ аз ѣспѣзѣн, пѣнѣнѣе аз сѣрѣнѣе
 шн сѣвѣе аз ѣтѣнѣнѣе, шн сѣ рѣтѣнѣе шн сѣ мѣнѣнѣнѣе
 пѣмѣнѣнѣе аз ла кареае аз пѣрѣтѣнѣе, пре ѣсѣрѣнѣе
 аз ѣкѣла сѣ мѣнѣнѣе пре ѣла . Пѣнѣнѣе аз сѣвѣе аз
 дѣлѣнѣе аз зѣнаеае пре пѣмѣнѣнѣе аз кареае аз жѣрѣ
 дмнзѣла пѣрнѣнѣе аз вѣнѣнѣе, сѣла аз лѣрѣ шн сѣмнѣнѣе
 чнѣнѣе аз фѣрѣнѣе аз дѣнѣнѣе, пѣмѣнѣе аз каре
 кѣрѣе мѣлѣе шн лѣпѣе . Пѣнѣнѣе аз ѣтѣе аз
 мѣнѣнѣе аз кареае мѣрѣнѣе аз ѣкѣла сѣла мѣнѣнѣе,
 нѣ ка пѣмѣнѣнѣе аз егѣпѣтѣлае аз ѣтѣе аз ѣнѣе аз
 ешнѣе аз ѣкѣла, кѣнѣнѣе аз сѣмнѣнѣе аз мѣнѣнѣе аз
 аз ѣпѣе аз пѣнѣе аз ка сѣрѣнѣе аз де аз ѣлѣнѣе .
 и ѣрѣе аз пѣмѣнѣнѣе аз кареае мѣрѣнѣе аз ѣкѣла сѣла
 тѣлѣ аз мѣнѣнѣе шн кѣ
 е пѣ аз пѣла аз чѣрѣнѣе аз вѣнѣнѣе аз . Пѣмѣнѣнѣе
 пре кареае аз дмнзѣла дмнзѣе аз тѣлѣ аз сѣкѣтѣе
 пѣрѣрѣе, сѣнѣнѣе аз дмнзѣла дмнзѣе аз тѣлѣ пре
 сѣе аз, дѣнѣнѣе аз ахнѣнѣе, шн пѣнѣе аз сѣрѣнѣе
 шн тѣла аз ѣла . ѣрѣе аз сѣе аз ѣсѣла аз
 аз ѣла тѣлае аз пѣрѣнѣе аз кѣтѣе аз пѣрѣнѣе аз
 ѣспѣзѣн, сѣ нѣсѣнѣе пре дмнзѣла дмнзѣе аз тѣлѣ,
 шн сѣнѣнѣе аз ѣнѣнѣе аз дѣнѣнѣе аз тѣлае аз нѣма аз
 шн дѣнѣнѣе аз сѣлѣтѣе аз тѣлѣ . Шн ва аз пѣлае
 пѣмѣнѣнѣе аз тѣлѣ аз ѣпѣе аз сѣрѣе аз мѣнѣнѣе аз,
 шн пѣрѣнѣе аз, шнѣ аз ѣнѣнѣе аз гѣлѣе аз тѣлѣ шн вѣнѣнѣе

Biblia, 1688, pag. 134, col. I

21. Ei, fala ta, și ei, Dumnezeuul tău, carele au făcut ție cèle mari și cèle slăvite acēstea, carele au văzut ochii tăi.

22. Cu șaptezeci și cinci de suflete s-au pogorît părinții tăi la Eghipt, iară acum te-au făcut pre tine Domnul Dumnezeuul tău ca stèlele ceriului la mulțime.

CAP 11

1. Și dă iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și să păzești pazele lui și direpțiile lui și poruncile lui și judecățile lui, toate zilele.

2. Și veți cunoaște astăzi căci nu copiii voștri, cîș nu știu, nici au văzut certarea Domnului Dumnezeuului tău și măririle lui și mîna cea tare și brațul cel nalt,

3. Și sêmețele lui și minunile lui, cîte au făcut în mijlocul Eghiptului, lui faraon, împăratul Eghiptului, și a tot pămîntu lui,

4. Și cîte au făcut puterii eghiptenilor, și carăle lor și călărima lor cum au înecat apa Mării Roșie preste fața lor, gonind ei după urma voastră; și i-au pierdut pre ei Domnul Dumnezeu până în ziua de astăzi;

5. Și cîte au făcut voao în pustiiu, până aț venit la locul acesta;

6. Și cîte au făcut lui Dathan și lui Aviron, feciorilor lui Eliav, feciorul lui Ruvin, pre carii, deschizîndu pămîntul gura lui, i-au înghițit pre ei și pre caselê lor și corturile lor și toată a lor avêre ce era cu ei în mijlocul a tot Israilul.

7. Pentru că ochii voștri vedea toate faptele Domnului cèle mari cîte au făcut întru voi astăzi.

8. Și veți păzi toate poruncile lui, cîte eu poruncescu voao astăzi, pentru ca să trăiț și să vă înmulțiț și să întrați și să moșteniț pămîntul la carele voi trêceți pre Iordanul acolo, să moșteniț pre el,

9. Pentru ca să vă îndalungaț zilele pre pămîntul carele au jurat Domnul părinților voștri să le dea lor și semenții lor împreună cu dănșii, pămînt care cură miêre și lapte.

10. Pentru că iaste pămîntul carele mêrgeți voi acolo să-l moșteniți nu ca pămîntul Eghiptului iaste, de unde aț ieșit de acolo, cînd seamănă sămînța și adapă cu picioarele ca o grădină de legumi.

11. Iară pămîntul carele mergi tu acolo înlăuntru să-l moșteniți, pămînt de munte și cîmpu, den ploaia ceriului va bea apă,

12. Pămînt pre carele Domnul Dumnezeuul tău îl socotêște pururea; ochii Domnului Dumnezeuului tău preste el, de-nceputul anului și până în sfârșitul anului.

13. Iară să veț asculta cu auzul toate poruncile cîte eu poruncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și slujești lui dentru toată inema ta și den tot sufletul tău,

14. Și va da ploaie pămîntului tău după vrême, timpuriu și târziu, și-ț vei aduna grîul tău și vinul/ tău și untdelemnul tău.

Ms. 45

21. El, fala ta, și el, Dumnedzâul tău carele au făcut țic cèle mari și cèle sfinte acéstea, carele au vădzut ochii tăi.

22. Cu 75 de suflete s-au pogorît părinții tăi la Eghiptu, iar acum te-au făcut Domnul Dumnedzâul tău (pe tine) ca stélele ceriului la mulțime.

CAP 11

1. Și să iubești pre Domnul Dumnedzâul tău și să păzești pazele lui și dreptățile lui toate zilele și porincele lui și județele lui.

2. Și veți cunoaște astăzi căe nu-s copiii voștri căji nu știu, nice au vădzut certarea Domnului Dumnedzâului tău și măririle lui și mâna cea tare și brațul cel înaltu.

3. Și sémnele lui și minunile lui câte au făcut în mijlocul Eghiptului, lui faraó, împăratul Eghiptului, și la tot pământul lui,

4. Și câte au făcut putérea eghiptenilor și caréle lor și călăriimea <1> or, cum au înecat apa Mării Roșii preste fața lor, gonindu ei dennapoia voastră; și i-au pierdut pre ei Domnul Dumnedzâu pân-întru dzua de astăzi;

5. Și câte au făcut întru voi întru pustii până ați venit la locul acesta;

6. Și câte au făcut lui Dathan și lui Aviron, ficiorii lui Eliav, ficiorul lui Ruvim, pre carii căscându pământul gura lui i-au înghițit pre ei și pre casele lor și corturile lor și toată a lor ținerea ce era cu ei în mijlocul a tot Israelul.

7. Pentru că ochii voștri vedea toate faptele Domnului cèle mari câte au făcut întru voi astăzi.

8. Și veți păzi toate porincele lui câte eu porincescu vooa astăzi pentru ca să trăiți și să vă înmulțiți și să intrați să moșteniți pământul carele voi treceți pre Iordanul, acolo să moșteniți pre el.

9. Pentru ca să vă îndalungați zilele pre pământul carele au giurat Domnul părinților voștri să le dea lor și seminției lor împreună cu înșii, pământu carele cură miere și lapte.

10. Pentru că iaste pământul la carele mărgeți voi acolo să-l moșteniți pre el nu cum pământul Eghiptului iaste, de unde ați ieșit de acolo, cându samănă sămânța și adapă cu picioarele ca o grădină de legumi.

11. Iară pământul la carele mergi tu acolo înlontru să moștenești pre el, pământu de munte și de câmpu den ploaia ceriului va bea apă,

12. Pământu carele Domnul Dumnedzâul tău socotește pre el pururea; ochii Domnului Dumnedzâului tău preste el, de începutul anului și pân-la săvârșitul anului.

13. Iar să veți asculta cu audzul toate porincele lui câte eu porincescu țic astăzi, să iubești pre Domnul Dumnedzâul tău ca să-i slujești lui dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău,

14. Și va da ploaia pământului tău după vreme, timpuriu și târziu, și-ți vei aduna grâul tău și vinul/ tău și untu de lemnul tău.

Ms. 4389

21. Acela iaste lauda ta și acela iaste Dumnezeul tău care au făcut țic acéste lucruri mari și minunate, care le văd ochii tăi.

22. Părinții voștri, 75 de suflete au intrat în Eghipt, iar acum iată că v-au înmulțit Domnul Dumnezeul vostru de sântet ca stélele ceriului de mulți.

CAP 11

1. Drept acéea să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să păzești pazele lui și dreptățile lui și porincele lui și judecățile lui, în toată vrémea.

2. Și să știți astăzi că nu grăiesc copiilor voștri carii nu știu, nici au văzut certarea Domnului Dumnezeului vostru și măririle lui și mâna lui cea puternică și brațul cel nalt.

3. Nici sémnele lui, nici minunile lui câte au făcut în mijlocul Eghiptului, lui faraón, împăratul Eghiptului, și a toată țara lui,

4. Și câte au făcut puterii Eghiptului și armelor lor și cailor lor, cum i-au înecat apa Mării Roșie înaintea feteilor lor, când gonii ei pre voi; și pierdu pre dânsii Domnul Dumnezeu până în zioa de astăzi;

5. Și câte au făcut voaó în pustie până ați venit într-acest loc;

6. Și câte au făcut lui Dathan și lui Aviron, feciorilor lui Eliav, feciorul lui Ruvim, căroră, dăschizându-ș pământul gura sa, au înghițit pre dânsii și corturile lor și colibele lor și avuția lor și tot a lor den mijlocul a tot Israelul.

7. Ochii voștri au văzut toate lucrurile Domnului cèle mari câte au făcut pînă astăzi.

8. Ca să păziți toate porincele lui care porincescu voaó astăzi ca să fiți vii și să intrați și să luați țara în carea veți trece voi de céea parte de Iordan, acolo veți lăcu!

9. Și veți viețui într-ansa mult, în carea se-au jurat Domnul părinților voștri că o va da lor și după dânsii seminției lor, țara carea fierbe cu lapte și cu miere.

10. Că pământul în care mărgeți voi să lăcuți într-ansul nu iaste ca pământul den Țara Eghiptului den care ați venit încoace, de când samănă, sămânțura¹ ei o udă cu apă ca o grădină de verze².

11. Ce pământul în care vei intra tu să-l moștenezi iaste pământ cu munți și cu câmpii și den ploaia ceriului se adapă,

12. Pământul care totdeauna-l păzește Domnul Dumnezeul tău; și ochii Domnului Dumnezeului tău sânt pre dânsul, de-nceputul anului pînă la săvârșitul lui.

13. Deci, de veți asculta cu ascultare toate porincele lui câte porincescu voaó astăzi, să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru și să sluiți lui cu toată inima voastră și cu tot sufletul vostru,

14. Da-va pământul tău ploaic la vréme, ploaic timpurie și târzie, și vei strânge grâul tău și vinul/ tău și undelemnul tău.

Versiunea modernă

21. El este lauda ta, el este Dumnezeul tău, care a făcut pentru tine aceste lucruri mari și grozave, pe care le-ai văzut cu ochii tăi.

22. Când au coborât în Egipt, strămoșii tăi numărău doar șaptezeci de suflete; acum însă Domnul Dumnezeul tău și-a sporit numărul ca stelele cerului.

CAP. 11

Credința în Dumnezeu. Binecuvântări și blesteme.

1. De aceea să iubești pe Domnul Dumnezeul tău și să păzești tot timpul hotărârile lui, legile lui, rînduicile lui și porincele lui.

2. Voi cunoașteți astăzi învătăra Domnului Dumnezeului vostru, dar copiii voștri nu o cunosc și nici nu au văzut-o. Voi ați văzut măreția lui, mâna lui puternică, brațul său ridicat,

3. Semnele și faptele pe care le-a săvârșit în mijlocul Egiptului împotriva lui faraon, regele egiptean, și împotriva țării acesteia,

4. Și ce a făcut cu oastea egiptenilor, cu caii lor și cu carele lor, pe care le-a înecat în apele Mării Roșii, când vă goneau din urmă; Domnul Dumnezeu i-a nimicit pentru totdeauna;

5. Și ce a făcut pentru voi în pustiu, pînă ați ajuns la locul acesta;

6. Și ce a făcut cu Datan și Abiron, fiii lui Eliab, fiul lui Ruben, când pământul și-a deschis gura și i-a înghițit în mijlocul Israelului cu casele lor, cu corturile lor și cu toată averea pe care o aveau cu ei.

7. Căci ați văzut cu ochii voștri toate faptele mari pe care le-a săvârșit Domnul.

8. De aceea, păziți toate porincele pe care vi le dau eu astăzi, pentru ca să aveți țaria de a intra și a lua în stăpînire țara pe care o veți moșteni după ce treceți Iordanul;

9. Și să trăiți vreme îndelungată în țara pe care Domnul a făgăduit-o prin jurămint părinților voștri și urmașilor lor, țară în care curge lapte și miere.

10. Căci țara în care vei intra și o vei lua în stăpînire nu este ca țara Egiptului, din care ai ieșit, unde, după ce semănai sămînța, trebuia să o uzi tu însuși, ca pe o grădină de legume.

11. Țara în care intrați ca să o luați în stăpînire este o țară cu munți și cu văi, care se adapă cu apă din ploaia cerului,

12. O țară de care se îngrijește Domnul Dumnezeul tău; ochii Domnului Dumnezeului tău se îndreaptă neconținut asupra ei, de la începutul pînă la sfîrșitul anului.

13. Și dacă veți asculta întocmai porincele mele, pe care vi le dau astăzi, de a iubi pe Domnul Dumnezeul vostru și de a-i sluji din toată inima și din tot sufletul,

14. Voi da la timp ploaie pământului tău, ploaie timpurie și târzie, și-ți vei putea strânge grâul, vinul/ și undelemnul tău.

Biblia, 1688, pag. 134, col. II

тѣхъ, шѣ оубиѣ дѣла мнѣ тѣхъ. Шѣ вѣн да еѣ
 стѣхъ рѣн аа царине дѣстѣ оа чѣлѣр тѣае, шѣ
 мѣхъ нѣдѣ шѣ стѣхъ рѣн дѣхъ тѣе мѣе мѣнѣте пре
 тѣне, стѣхъ мѣнѣте аѣчѣ стѣе нѣнѣма, шѣн бѣчъ кѣа ка.
 Шѣ бѣци сѣлѣжн аа аѣци дѣмнежен шѣн кѣбѣци дѣкн **Бѣ**
 нѣ а сѣрѣ. Шѣ мѣнѣнѣн дѣхъ сѣа оубиѣн дѣмнѣа **Бѣ**
 прѣстѣе вѣн, шѣн вѣа сѣпрн чѣрнѣ шѣн нѣ вѣфн пѣоае
 шѣн пѣмѣжнѣтѣа рѣа дѣа нѣ вѣа дѣ, шѣн бѣци пѣрн
 дѣе гѣа вѣтѣ дѣн пѣмѣжнѣтѣа тѣа бѣн, кѣре дѣмнѣа
 дѣа дѣтѣ вѣоае. Шѣн бѣци пѣхънѣ кѣжнѣнѣтѣе нѣ
 аѣчѣ стѣе аа нѣнѣма вѣоа стѣрѣ, шѣн аа сѣфлѣстѣа вѣо
 стѣрѣ, шѣн ае вѣци аега дѣтрѣ сѣмнѣхъ прѣмѣжнѣа вѣа
 дѣтрѣ, шѣн вѣрѣ фн некаѣтѣнѣте дѣнѣнѣтѣе сѣкнѣа вѣо
 цѣн. Шѣн бѣци дѣвѣца пре аѣе пре фѣчѣрнѣ вѣо дѣ
 цѣн, стѣе гѣа вѣстѣе шѣтѣжнѣ дѣкѣа шѣн мѣрѣжнѣ
 дѣкаае шѣн кѣа жнѣ дѣвѣтѣ шѣн сѣлѣжнѣ дѣвѣтѣ
 Шѣн ае вѣци сѣкрѣе аа стѣжѣтѣн оубиѣн кѣсѣлѣр вѣоа **Кѣ**
 стѣре, шѣн пѣрѣнѣа сѣрѣ вѣоа стѣре. Пѣнѣтрѣ кѣа нѣ
 аѣтѣ дѣмѣаѣчѣ стѣе жнѣаае вѣоа стѣре шѣн жнѣаае фѣчѣ
 рнѣа вѣоа стѣрѣ, прѣстѣе стѣмѣжнѣтѣа кѣре аѣ жѣ
 рѣтѣ дѣмнѣа пѣрѣнѣнѣа оубиѣн, стѣа вѣ а сѣрѣ, кѣашн
 жнѣаае чѣрѣма хн прѣстѣе пѣмѣжнѣтѣе. Шѣн вѣфн **Кѣ**
 дѣвѣци аѣжнѣ кѣа жѣжѣа тѣоае пѣрѣнѣнае аѣчѣ стѣе
 кѣре ае сѣ пѣрѣнѣтѣе вѣоае аѣ стѣжнѣ сѣае фѣчѣнѣ,
 сѣнѣнѣцѣ пре дѣмнѣа вѣмнежѣа вѣоа стѣрѣ, стѣмѣѣ
 рѣцѣ дѣтрѣ тѣоае кѣнае аѣн, шѣн стѣкѣтѣ аѣнѣцѣ дѣ вѣа.
 Шѣн вѣа сѣоа стѣе дѣмнѣа тѣоа стѣе аѣнѣнае аѣчѣ стѣе **Кѣ**
 дѣ кѣлѣрѣ фѣца вѣоа стѣрѣ, шѣн бѣци мѣшѣннѣ аѣмѣн
 мѣрн, шѣн мѣнѣ тѣрн, мѣнѣ вѣжнѣтѣоае дѣкѣтѣ вѣн.
 Тѣоа стѣе аѣжѣа кѣре ае вѣа кѣа аѣ оубиѣн пѣрѣнѣа вѣоа **Кѣ**
 стѣрѣ вѣоае вѣа фн, дѣн пѣстѣнѣ, шѣн дѣн аѣнѣнаѣнѣ,
 шѣн дѣн жѣа тѣа мѣре, дѣнѣ ефѣрѣа, шѣн пѣ
 нѣтѣ аѣмѣрѣ тѣе дѣстѣре аѣпѣсѣ вѣа фн хѣлѣрѣае вѣоа стѣре.
 Нѣ вѣа стѣа нѣмѣнѣнѣнѣ дѣпѣтѣнѣа фѣчѣнѣ вѣоа стѣре, шѣн **Кѣ**
 фѣрнѣа вѣоа стѣрѣ шѣн кѣа тѣрѣмѣрѣ вѣоа стѣрѣ вѣа пѣне дѣмнѣ
 дѣмнѣжѣа вѣоа стѣрѣ прѣдѣе фѣца аѣтѣпѣмѣжнѣтѣа,
 прѣдѣе кѣре ае вѣчъ кѣа ка прѣстѣе вѣае фѣчѣнѣ аѣ гѣрн
 дѣмнѣа вѣоа стѣрѣ вѣн. **Дѣтѣе** сѣ дѣа дѣнѣнѣтѣе **Кѣ**
 вѣоа стѣрѣ аѣ стѣжнѣ вѣа вѣнѣнѣ шѣн вѣа сѣлѣтѣмѣрн.
 Вѣа вѣнѣнае дѣкѣцѣ аѣжнѣ пѣрѣнѣнае дѣмнѣа хн дѣмнѣ **Кѣ**
 жѣа хн вѣоа стѣрѣ кѣа тѣе сѣ пѣрѣнѣтѣе вѣоае аѣ стѣжнѣ.
 Шѣн вѣа сѣлѣтѣмѣрнѣае дѣнѣвѣцѣ аѣсѣлѣтѣа пѣрѣнѣнае **Кѣ**
 нѣа хн дѣмнѣжѣа вѣоа стѣрѣ, кѣа тѣе сѣ пѣрѣнѣтѣе
 вѣоае аѣ стѣжнѣ, шѣн вѣа вѣцѣ рѣшѣтѣнѣ дѣн кѣа кѣ кѣре
 сѣ аѣмѣ пѣрѣнѣнѣтѣе вѣоае, мѣрѣжнѣ сѣ сѣлѣжнѣ аа
 аѣци дѣмнѣжѣнѣ пре кѣрнѣ нѣнѣ шнѣцѣ. Шѣн вѣа фн **Кѣ**
 жнѣа тѣеа стѣга пре тѣне дѣмнѣа вѣмнѣжѣа вѣоа стѣрѣ
 тѣоа аа пѣмѣжнѣтѣе кѣре прѣчнѣ пѣхъ аѣкѣоа стѣа
 мѣшѣнѣнѣ, шѣн вѣнѣ дѣа вѣа вѣнѣтѣа, пре мѣхънѣтѣе гѣ
 рнѣжнѣ, шѣн вѣа стѣжѣмѣа пре мѣхънѣтѣе гѣвѣа.
 Нѣ сѣтѣе аѣчѣ стѣе дѣчнѣнѣтѣе дѣ сѣрѣ дѣнѣ дѣ нѣпѣоа **Кѣ**
 стѣнѣнѣ аѣжѣа хн сѣа рѣлѣнѣ дѣ пѣмѣжнѣтѣе хѣнаа нѣнѣ
 тѣаа тѣе аѣжѣа вѣце аа аѣпѣсѣ цѣнѣа хѣе аа гѣоа тѣоа,
 аѣрѣа стѣе стѣжѣрѣа тѣеа мѣа тѣе. Пѣнѣтрѣ кѣа **Кѣ**
 вѣнѣ прѣчѣцѣ сѣрѣ дѣнѣа дѣтрѣжнѣ стѣмѣшѣнѣцѣ пѣ
 мѣжнѣтѣе, кѣре дѣмнѣа вѣмнѣжѣа вѣоа стѣрѣ дѣ кѣ
 сѣрѣцѣ тѣоа стѣе жнѣае, шѣн бѣчъ мѣшѣннѣ пре вѣа шнѣ
 бѣчъ аѣжѣнѣ дѣтрѣжнѣа. Шѣн стѣпѣжнѣцѣ аѣфѣчѣ аѣ
 тѣоа стѣе пѣрѣнѣнае аѣн, шнѣ жѣа рѣкѣтѣе аѣн, кѣре **Кѣ**

15. Și vei da săturări la țarine dobitoacelor tale și mîncîndu și săturîndu-te.

16 [15] Ia-te amente pre tine, să nu ți să lățească inima și veți călca [16] și veți sluji la alți dumnezei și vă veți închina lor.

17. Și mîniindu-se, să va urgisi Domnul preste voi și va opri ceriul și nu va fi ploaie și pămîntul roada lui nu va da și veți peri degrabă den pămîntul cel bun care Domnul au dat voao.

18. Și veți pune cuvintele acêstea la inima voastră și la sufletul vostru, și le veți lega întru semnu pre mîna voastră și vor fi neclătite înaintea ochilor voștri.

19. Și veți învăța pre êle pre feciorii voștri să le grăiască șazănd în casă și mergînd în cale, și culcîndu-să și sculîndu-să.

20. Și le veți scrie la stîlpii ușii caselor voastre și porților voastre.

21. Pentru ca să să înmulțească zilele voastre și zilele feciorilor voștri preste pămîntul carele au jurat Domnul părinților tăi să dea lor, ca și zilele ceriului preste pămînt.

22. Și va fi de veți auzi cu auzul toate poruncile acêstea carele eu poruncescu voao astăzi să le faceți: să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru, să mîrgeți întru toate căile lui și să vă lipiți de el,

23. Și va scoate Domnul toate limbile acêstea de cătră fața voastră și veți moșteni limbi mari și mai tari, mai vîrtoase decît voi.

24. Tot locul carele va călca urma piciorului vostru voao va fi, den pustiu și den Andilivan și den rîul cel mare, den Efrath, și până la Marea cea despre Apus va fi hotarêle voastre.

25. Nu va sta nimeni împotriva fêții voastre. Și frica voastră și cutremurul vostru va pune Domnul Dumnezeul vostru preste fața a tot pămîntul preste carele veți călca preste el, în ce chip au grăit Domnul cătră voi.

26. Iată, eu dau înaintea voastră astăzi blagoslovenii și blestămuri:

27. Blagosloveniile, de veți auzi poruncile Domnului Dumnezeului vostru cîte eu poruncescu voao astăzi.

28. Și blestămurile, de nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru cîte eu poruncescu voao astăzi, și vă veți rătăci den calea care eu am poruncit voao, mergînd să slujiți la alți dumnezei pre carii nu-i știți.

29. Și va fi cînd te va băga pre tine Domnul Dumnezăul tău la pămîntul care treci tu acolo să-l moștenești, și vei da blagoslovenia pre muntele Garizin și blestămul pre muntele Gheval.

30. Nu-s, iată, acêstea decindea de Iordan, dennapoia căii apusului soarelui, în pămîntul Hanaan, cela ce lăcuiește la apus, țîndu-se la Golgol, aproape de stejjarul cel nalt.

31. Pentru că voi trêceți Iordanul, întrînd să moșteniți pămîntul care Domnul Dumnezăul vostru dă cu sorț toate zilele, și veți moșteni pre el și veți lăcni într-însul,

32. Și să păziți a face toate poruncile lui și judecățile lui, care/

Ms. 45

15. Și vei da săturări la țarina dobitoacelor tale și mâncându-te și săturându-te.

16 [15] Ia-te aminte pre tine și să nu să lășască inima ta și veți călca [16] și veți sluji la dumnezăi alții și veți închina lor.

17. Și mănîindu-să, să va scărbi Domnul preste voi și va opri ceriul și nu va fi ploaie și pămîntul nu va da roada lui și veți peri de sîrgu den pămîntul cel bun carele Domnul au dat voao.

18. Și veți pune cuvintele mèle acêstea la inima voastră și la sufletul vostru și le veți spînzura pre êle întru semnu pre mâna voastră și vor fi neclintite înaintea ochilor voștri.

19. Și veți învăța pre êle pre feciorii voștri să grăiască pre êle ședzîndu în casă și mergîndu în cale, și culcîndu-să și sculîndu-să.

20. Și le veți scrie pre êle la umșorii caselor voastre și porților voastre.

21. Pentru ca să s-ă > înmulțască dzilele voastre și dzilele feciorilor voștri preste pămîntul carele au giurat Domnul părinților tăi să le dea lor, ca și dzilele ceriului preste pămîntu.

22. Și va fi să veți audzi cu audzul toate porîncele acêstea carele cu porîncescu astădzi voao să le faceți: să iubiți pre Domnul Dumnezăul vostru, să mîrgeți întru toate căile lui și să te lipești de el.

23. Și va scoate Domnul toate limbile acêstea de cătră fața voastră și veți moșteni limbi mari și mai tari, mai vîrtos decît voi.

24. Tot locul carele va călca urma piciorului vostru voao va fi den pustii și Andilivan și den rîul cel mare, den Efrath, și pîn-la Marea cea despre Apus vor fi hotarale voastre.

25. Nu va sta nime împotriva fetei voastre. Și frica voastră și întristarea voastră² va pune Domnul Dumnezăul vostru preste fața a tot pămîntul preste carele veți călca preste el în ce chip au grăit Domnul cătră voi.

26. Iată, eu dau înaintea voastră astădzi blagoslovenie și blăstămuri:

27. Blagoslovenia, să veți audzi porîncele Domnului Dumnezăului vostru căte eu porîncescu voao astădzi;

28 [27] Și blăstămul, de nu veți asculta porîncele Domnului Dumnezăului vostru căte eu porîncescu voao astădzi³. [28] și veți rătăci den calea carea eu am porîncit voao, mergîndu să sluiți la alți dumnezăi pre cari nu-i știți.

29. Și va fi cîndu te va băga pre tine Domnul Dumnezăul tău la pămîntul la carele treci tu acolo să-l moștenești pre el, și vei da blagoslovenia pre muntele Garizin și blăstămul pre muntele Gheval.

30. Iată nu-s acêstea decinde de Iordan, dennapoia căii apusului⁴ soarelui în pămîntul Hanaan, cea ce lăcuiește la [la] apus, jîndu-să de Golgol, aproape de ștejarul cel înaltu.

31. Pentru că voi treceți Iordanul întrîndu să moșteniți pămîntul carele Domnul Dumnezăul vostru dă eu sorți toate dzilele, și veți moșteni pre el și veți lăcu întru însul,

32. Și să păziți a face toate porîncele lui și giudețele lui, carele/ au dat înaintea voastră

Ms. 4389

15. Și vei da mîncare la [la] țarine dobitoacelor tale și mîncînd te vei sătura.

16. Păzeste-te să nu se înalțe inima și călcînd să sluiți altor dumnezei și să vă închinați lor.

17. Că se va mînia Domnul pre voi cu urgie și va închide ceriul și nu va ploa-oă și pămîntul nu va da roada sa și veți peri curînd de pre pămîntul cel bun care l-au dat voaoă Domnul Dumnezeu.

18. Să puneți acêste cuvinte în inima voastră și în sufletul vostru și să le puneți în semnu pre mâinile voastre, să fie pre frunte, între ochii voștri.

19. Și să vă învăța feciorii de acêstea să vorbească șazînd în casă și mergînd pre cale, culcîndu-se și sculîndu-se.

20. Și să le scrieți pre pragurile caselor voastre și în porțile voastre.

21. Ca să se înmulțască zilele voastre și zilele feciorilor voștri pre pămîntul carele se-au jurat Domnul să-l dea părinților voștri, ca zilele ceriului pre pămînt.

22. Deci, de veți asculta toate poruncile acêstea, care porîncesc cu voaoă astăzi să le faceți: să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru și să umblați în toate poruncile lui și să vă apropiați cătră dînsul,

23. Atunci va goni Domnul toate limbile acêstea de la fetele voastre și veți moșteni limbile cêle mai mari și mai tari decît voi.

24. Tot locul care-l va călca piciorul vostru al vostru va fi, den pustie și den dumbrăvi și de la rîul cel mare al Efrathului și pînă la Marea cea despre Apus vor fi hotarale voastre.

25. Nimeni nu va sta înaintea voastră. Și va pune Domnul Dumnezeul vostru frica voastră și cutremurul vostru pre fața a tot pămîntul pre care veți mîrge voi, cum au grăit Domnul cătră voi.

26. Iată, eu puu astăzi înaintea voastră: blagoslovenia și blestemul:

27. Blagoslovenia, deaca veți asculta porîncele Domnului Dumnezăului vostru căte porîncesc cu voaoă astăzi;

28. Iar blestem deaca nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru care am porîncit voaoă astăzi, ce vă veți întoarce den calea carea au porîncit voaoă și veți mîrge de veți sluji altor dumnezei cari nu-i știți.

29. Deci, deaca te va duce Domnul Dumnezeul tău în țara în carea veți trece să o moșteniți, să dai blagoslovenie în muntele Garizimului, iar blestem în muntele Ghevalului,

30. Care sînt de cêea parte de Iordan, după calea cea despre apusul soarelui, în țara Hanaanului, carei lăcuiește despre apusul soarelui, aproape de Galgal⁵ cel nalt.

31. Că voi veți trece Iordanul și veți mîrge să luați țara care o au dat voaoă Domnul Dumnezeul vostru întru moștinare în toate zilele și o veți lua și o veți moștina,

32. Ce să păziți și să faceți toate porîncele lui și judecățile lui care/ dau eu astăzi înaintea voastră.

Versiunea modernă

15. Și voi da iarba pe cîmpii pentru vitele voastre și vei mîncea și te vei sătura.

16. Dar aveți grijă să nu vă amăgiți în inimile voastre și să nu o luați razna, slujind și închinîndu-vă altor dumnezei.

17. Căci atunci se va aprinde mînia Domnului împotriva voastră și va închide cerul, astfel încît nu va mai fi ploaie, pămîntul nu va mai da roade și veți pieri numaidecît din țara cea frumoasă pe care v-o dă Domnul.

18. Păstrați așadar aceste cuvinte în inima voastră și în sufletul vostru. Legați-le ca semn la mîna și purtați-le ca talisman pe frunte.

19. Dați-le spre învățură fiilor voștri, vorbindu-le despre ele cînd stați acasă și cînd mergeți pe drum, cînd vă culcați și cînd vă sculați.

20. Scrieți-le pe ușorii caselor voastre și pe porțile voastre.

21. Atunci zilele voastre și zilele copiilor voștri, în țara pe care Domnul s-a jurat părinților voștri că le-o va da, vor fi tot atît de multe ca și zilele cerului deasupra pămîntului.

22. Dacă veți asculta întocmai și veți împlini toate poruncile pe care vi le dau astăzi: de a iubi pe Domnul Dumnezeul vostru, de a umbla pe toate căile sale și de a vă ține strîns de el,

23. Atunci Domnul va izgoni toate aceste popoare din țara voastră, iar voi vă veți întinde stăpînirea asupra unor popoare mai mari și mai puternice decît voi.

24. Oric loc pe care va călca piciorul vostru va fi al vostru. Hotarale voastre se vor întinde din pustiu pînă în Antiliban și de la rîul Eufrat pînă la Marea dinspre Apus.

25. Nimeni nu va putea să vi se împotrivescă. Așa cum v-a spus, Domnul Dumnezeul vostru va răspîdi frica și groaza peste întreg pămîntul pe care veți călca.

26. Iată, astăzi vă dau binecuvîntarea sau blestemul:

27. Binecuvîntarea, dacă veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru pe care vi le dau eu astăzi;

28. Blestemul, dacă nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru, ci vă veți abate de la calea pe care v-o porîncesc astăzi, îndreptîndu-vă spre alți dumnezei, pe care nu i-ați cunoscut pînă acum.

29. Cînd Domnul Dumnezeul tău te va duce în țara în care vei intra ca să o ici în stăpînire, să rostești binecuvîntarea pe muntele Garizim și blestemul pe muntele Ebal.

30. (Iată, acești munți se află dincolo de Iordan, înapoia drumului dinspre apus, în jîntul canaanîților, care locuiesc în Araba, în fața Ghilgalului, aproape de stejarul More.)

31. Voi treceți Iordanul și intrați să luați în stăpînire țara pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru. Cînd o veți lua în stăpînire și veți locui în ea,

32. Străduiți-vă să împliniți toate rînduicile și poruncile lui, pe care/ vi le dau eu astăzi.

Biblia, 1688, pag. 135, col. I

cu dau înaintea voastră astăzi.

CAP 12

ѸдѸлѸ фнѸнѸтѸ вѸстрѸ дѸтѸрѸнѸ.

К А П І

нѸ аѸтѸстѸе порѸчѸнае шѸн жѸ дѸкѸтѸцѸнае кѸ
реае веѸ пѸрѸнѸ каеѸ фѸтѸцѸ пре пѸмѸжѸнѸтѸ
кѸре дѸмѸлѸ дѸмѸгѸлѸ пѸрѸнѸцѸнаѸрѸ вѸ
шѸн дѸтѸ вѸаѸсѸ кѸ сѸрѸлѸ, тѸбѸте зѸпаеае
кѸреае вѸнѸ пѸрѸнѸцѸ пре пѸмѸжѸнѸтѸ.

Ѹ КѸ пѸтѸрѸрѸе еѸ пѸ аѸрѸеѸ тѸбѸте аѸсѸкѸрѸнае фѸтѸрѸ
кѸре аѸ сѸлѸжѸнѸтѸ аѸкоаѸ аѸмѸрѸнае вѸсѸрѸнаѸрѸ аѸсѸрѸ
пре кѸрѸнѸ вѸнѸ моѸщенѸцѸ дѸ тѸмѸтѸ прѸстѸе мѸлѸнѸцѸнѸ чѸ
мѸаѸцѸнѸ, шѸн пре мѸрѸнѸнѸтѸ мѸрѸнѸ, шѸн сѸлѸтѸ копа
дѸсѸлѸ.

Ѹ ШѸн еѸ пѸлѸаѸнѸ дѸ тѸмѸтѸ капѸцѸнае аѸсѸрѸ
шѸн еѸ вѸрѸрѸлѸаѸнѸ еѸтѸжѸлѸтѸнѸ аѸсѸрѸ шѸн дѸсѸнѸшѸрѸнае аѸсѸрѸ
еѸтае пѸлѸаѸнѸ, шѸн тѸпѸлѸтѸеае дѸмѸгѸлѸнѸрѸ аѸсѸрѸ еѸтае
аѸрѸеѸ дѸтѸмѸтѸ мѸфѸкѸ, шѸн еѸтѸ пѸрѸеѸцѸ мѸмѸеае аѸсѸрѸ
дѸнѸ аѸкѸлѸ аѸтѸеаа.

Ѹ СѸтѸнѸ фѸтѸцѸ аѸша дѸмѸлѸлѸ
дѸмѸгѸлѸнѸ вѸстрѸлѸ. ФѸтѸрѸнѸмѸнѸ аѸ аѸкѸлѸлѸ
кѸреае вѸ аѸтѸцѸе дѸмѸлѸлѸ дѸмѸгѸлѸнѸ вѸстрѸлѸ фѸтѸрѸ
оѸнаѸ аѸтѸпѸтѸрѸнаѸрѸ вѸаѸстрѸлѸ еѸтѸнѸмѸтѸеѸкѸнѸ нѸмѸе
аѸ лѸнѸ аѸкоаѸсѸ, шѸн еѸтѸ еѸтѸ нѸлѸмѸе, шѸн вѸцѸ чѸрѸкѸлѸ шѸн
вѸцѸ фѸтѸрѸ аѸкоаѸсѸ.

Ѹ ШѸн вѸцѸ дѸлѸчѸтѸ аѸкоаѸ аѸрѸрѸрѸ
аѸ чѸеае дѸтѸмѸтѸ аѸеѸ вѸаѸстрѸлѸ, шѸн жѸрѸтѸеае
вѸаѸстрѸлѸ шѸн аѸтѸпѸтѸрѸнаѸрѸ вѸаѸстрѸлѸ, шѸн рѸчѸнае
вѸаѸстрѸлѸ, шѸн чѸеае дѸе вѸоаѸ вѸаѸстрѸлѸ, шѸн
мѸрѸтѸрѸнѸрѸнаѸрѸ вѸаѸстрѸлѸ, чѸеае дѸнѸ тѸжѸнѸ нѸвѸкѸлѸтѸе
дѸнѸ вѸѸнѸ вѸѸрѸнѸ, шѸн аѸ оѸнаѸрѸ вѸаѸстрѸлѸ.

Ѹ ШѸн
вѸцѸ мѸжѸнѸ аѸкоаѸсѸ фнѸнѸтѸ дѸмѸлѸлѸнѸ дѸмѸгѸлѸнѸ
вѸстрѸлѸ, шѸн вѸтѸвѸцѸ вѸлѸкѸрѸлѸ прѸстѸе тѸбѸте оѸнѸ дѸе вѸ
пѸлѸе мѸжѸнае вѸаѸстрѸлѸ, вѸнѸ шѸн кѸеаеае вѸаѸстрѸлѸ дѸлѸ
пѸкѸлѸ тѸѸлѸ еѸтѸвѸнѸтѸ дѸмѸлѸлѸ дѸмѸгѸлѸнѸ тѸѸлѸ.

Ѹ СѸтѸнѸ фѸтѸцѸ аѸкоаѸ тѸбѸте кѸтѸе вѸнѸ фѸтѸцѸ аѸнѸ
дѸтѸрѸнѸ, фѸтѸцѸе кѸреае чѸнѸ пѸаѸе фнѸнѸтѸ лѸнѸ.
Ѹ КѸтѸчѸнѸ нѸаѸцѸ вѸнѸнѸтѸ пѸтѸнѸ аѸкѸлѸ аѸ оѸдѸнѸнѸтѸ, шѸн
аѸ моѸщенѸнѸрѸ кѸрѸ дѸмѸлѸлѸ дѸмѸгѸлѸнѸ вѸстрѸлѸ дѸтѸ
вѸаѸсѸ.

Ѹ ШѸн вѸцѸ тѸрѸчѸе іѸсѸрѸ дѸмѸлѸлѸ, шѸн вѸцѸ аѸтѸ
кѸлѸнѸ пре пѸмѸжѸнѸтѸлѸ кѸреае дѸмѸлѸлѸ дѸмѸгѸлѸнѸ нѸ
стрѸлѸ вѸ моѸщенѸнѸ вѸаѸсѸ, шѸн вѸ сѸдѸнѸнѸнѸ пре вѸнѸ
дѸе кѸтѸрѸтѸ тѸѸцѸ еѸрѸжѸмѸшѸнѸ вѸшѸнѸ чѸеаѸрѸ дѸлѸпѸрѸ
аѸ прѸжѸрѸрѸ, шѸн вѸцѸ аѸкѸлѸнѸ нѸ тѸеаѸмѸ.

Ѹ ШѸн вѸ
фѸнѸ аѸкѸлѸлѸ кѸреае вѸ аѸтѸцѸе дѸмѸлѸлѸ дѸмѸгѸлѸнѸ вѸстрѸлѸ
еѸтѸвѸтѸ нѸлѸмѸе аѸнѸ аѸкоаѸсѸ, аѸкоаѸсѸ вѸцѸ дѸлѸчѸ
чѸе тѸбѸте кѸтѸе іѸлѸ порѸчѸнѸтѸеѸнѸ вѸаѸсѸ дѸтѸрѸрѸнѸ,
аѸрѸдѸрѸнае чѸеае дѸтѸмѸтѸ аѸеѸ вѸаѸстрѸлѸ, шѸн жѸрѸтѸеае
вѸаѸстрѸлѸ, шѸн чѸеае прѸстѸе зѸчѸнѸлѸеае вѸаѸстрѸлѸ, шѸн
аѸтѸпѸтѸрѸнаѸрѸ мѸжѸнаѸрѸ вѸаѸстрѸлѸ, шѸн тѸмѸтѸ чѸе аѸе
дѸе дѸрѸрѸнае вѸаѸстрѸлѸ, кѸтѸе вѸе фѸтѸгѸлѸнѸ дѸмѸлѸлѸ

Ѹ лѸнѸ дѸмѸгѸлѸнѸ вѸстрѸлѸ. ШѸн вѸтѸвѸцѸ вѸлѸкѸрѸлѸ
фнѸнѸтѸтѸ дѸмѸлѸлѸнѸ дѸмѸгѸлѸнѸ вѸстрѸлѸ вѸнѸ, шѸн
фѸнѸнѸ вѸшѸрѸнѸ, шѸн фѸтѸеае вѸаѸстрѸлѸ, шѸн сѸлѸчѸнае
вѸаѸстрѸлѸ, шѸн сѸлѸжѸнѸчѸеае вѸаѸстрѸлѸ, шѸн лѸкѸлѸлѸ чѸе
дѸеаа порѸчѸнае вѸаѸстрѸлѸ, кѸтѸчѸнѸ нѸ аѸтѸе лѸнѸ пѸрѸтѸе
нѸчѸе сѸрѸлѸ аѸрѸеѸнѸтѸ кѸ вѸнѸ.

Ѹ ФѸрѸщѸеѸте прѸдѸ
тѸнѸе еѸтѸнѸ дѸлѸчѸнѸ аѸрѸдѸрѸнае чѸеае дѸтѸмѸтѸ аѸеѸ тѸа
аѸе фѸтѸмѸтѸ аѸкѸлѸлѸ, оѸрѸнѸ оѸнѸ дѸе вѸнѸ вѸеаѸтѸ. ФѸтѸрѸ
нѸмѸнѸ аѸ аѸсѸкѸлѸлѸ кѸре вѸ аѸтѸцѸе дѸмѸлѸлѸ дѸмѸгѸлѸнѸ
тѸѸлѸ прѸе дѸжѸнѸлѸлѸ, фѸтѸрѸ оѸнѸ дѸнѸ чѸтѸпѸтѸцѸнае тѸаеае
аѸкоаѸсѸ вѸнѸ дѸлѸчѸтѸе тѸбѸте аѸрѸдѸрѸнае чѸеае, дѸтѸмѸтѸ аѸе
тѸаеае, шѸн аѸкоаѸсѸ вѸнѸ фѸтѸе тѸбѸте кѸтѸе іѸлѸ тѸ
ѸрѸнѸтѸеѸкѸе чѸеае дѸтѸрѸрѸнѸ.

Ѹ ФѸтѸрѸ нѸмѸнѸ нѸ тѸбѸ

1. Și acēstea-s poruncile și judecāțile carele veș păzi ca să faceș pre pāmĭntul care Domnul Dumnezāul pārinșilor voștri dā voao cu sorșu, toate zilele carele voi trăiș pre pāmĭnt.

2. Cu pierzare să piērdeș toate locurile ĩntru care au slujit acolo limbile bozilor lor pre carii voi moșteniș de tot, preste munșii cei nalși, și pre marginea mării, și supt copaci desu.

3. Și să săpaș de tot capiștile lor și să surpaș stĭlpii lor și desišurile lor să le tāiaș și cioplitelē dumnezāilor lor să le ardeș de tot cu foc și să piērdeș numele lor den locul acela.

4. Sā nu faceș așa Domnului Dumnezāului voștru,

5. Fārā numai la locul carele va alege Domnul Dumnezāul voștru ĩntru una a cetāșilor voastre să numeascā numele lui acolo și să să chēme și veș cerca și veș ĩntra acolo

6. Și veș aduce acolo arderile cēle de tot ale voastre, și jĭrtvelē voastre, și ĩncepāturile voastre, și rugile voastre, și cele de voia voastrā, și mărturisirile voastre, cēle dentĭu nāscute den boii voștri și a oilor voastre.

7. Și veș mĭnca acolo ĩnaintea Domnului Dumnezāului voștru și vā veș bucura preste toate unde veș pune mĭnile voastre, voi și casele voastre, dupā cum te-au blagoslovit Domnul Dumnezāul tāu.

8. Sā nu faceș acolo toate cĭte voi faceș aici astāzi, fiește-carele ce-i place ĩnaintea lui,

9. Cāci n-aș venit pānā acūm la odihnā și la moștenirea carea Domnul Dumnezāul nostru dā voao.

10. Și veș trēce Iordanul și veș lācuĭ pre pāmĭntul carele Domnul Dumnezāul nostru va moșteniș voao și va odihni pre voi de cātrā toș vrājmașii voștri celor dupe ĩmprejur și veș lācuĭ cu teĭmeiu,

11. Și va fi locul carele va alege Domnul Dumnezāul voștru să să chiēme numele lui acolo, acolo veș aduce toate cĭte eu poruncescu voao astāzi: arderile cēle de tot ale voastre, și jĭrtvelē voastre, și cēle preste zeciuiēlele voastre, și ĩncepāturile mĭnĭlor voastre, și tot ce e ales den darurile voastre, cĭte veș fāgāduĭ Domnului Dumnezāului voștru.

12. Și vā veș bucura ĩnaintea Domnului Dumnezāului voștru voi, și fĭii voștri, și fētele voastre, și slugile voastre, și slujnicele voastre și levitul cel de la porșile voastre, cāci nu iaste lui parte, nice sorșu ĩmpreunā cu voi.

13. Ferēște-te pre tine să nu aduci arderile cēle de tot ale tale ĩn tot locul, oriunde vei vedea,

14. Fārā numai la locul care va alege Domnul Dumnezāul tāu pre dĭnsul ĩntru una den cetāșile tale. Acolo vei aduce toate arderile cēle de tot ale tale și acolo vei face toate cĭte eu poruncescu șie astāzi.

15. Fārā numai cu toa/tā pohta ta vei junghea, și vei mĭnca

Ms. 45

astăzi.

CAP 12

1. Și acêste-s porâncele și giudêțele care-le-ți pădzi ca să faceți pre pământul carele Domnul Dumnedzâul părinților voștri dă voao cu sorțu, toate dzilele carele voi trăiți pre pământu.

2. Cu pierdzare să pierdeți toate locurile întru carele au slujit acolo limbile bodzilor lor pre carii voi îi moștenciți de tot, preste munții cei înalți, și pre marginea mării și supt copaciul des.

3. Și să săpați de tot cuptoarele lor și să surpați stâlpii lor și desigurile lor să le tăiați și cioplitele dumnedzâilor lor să le ardeți de tot cu foc și să pierdeți numele lor dentru locul acela.

4. Să nu faceți așa Domnului Dumnedzâului vostru,

5. Făr-numai la locul carele va alege Domnul Dumnedzâu vostru într-una a feliurilor¹ voastre să s<ă> numască numele lui acolo și să s<ă> cheme și veți cerca și veți întra acolo

6. Și veți aduce acolo arderile cele de tot ale voastre, și jirtvuirile voastre, și începăturile voastre, și rugile voastre, și volnicile voastre, și mărturisirile voastre, porâncele² boilor voștri și oile voastre.

7. Și veți mânca acolo înaintea Domnului Dumnedzâului vostru și veți bucura preste toate unde veți pune mâinile voastre, voi și casele voastre, după cum te-au blagoslovit pre tine Domnul Dumnedzâul tău.

8. Să nu faceți acolo toate câte voi faceți aicea astăzi, fieștecarele plăcutul înaintea lui,

9. Căce n-ați venit pân-acum la odihnă și la moștenirea carea Domnul Dumnedzâul nostru dă voao.

10. Și veți trece Iordanul și veți lăcu pre pământul carele Domnul Dumnedzâul nostru va moșteni voao și va odihni pre voi de cătră toți neprietenii voștri celor de preapregiur și vă lăcuți cu temeii,

11. Și va fi locul carele îl va alege Domnul Dumnedzâul vostru să s<ă> cheme numele lui acolo, acolo veți aduce toate câte cu porâncescu voao astăzi: arderile cele de tot ale voastre, și jirtvele voastre, și cele preste dzecile voastre, și începăturile mâinile voastre, și tot ce-i ales den dărurile voastre, câte veți ruga Domnului Dumnedzâului vostru.

12. Și veți bucura înaintea Domnului Dumnedzâului vostru, voi și fiii voștri, și fetele voastre, și slugile voastre, și slujnicele voastre, și preutul cel de la porțile voastre, căce nu iaste lui parte, nice sorțu împreună cu voi.

13. Ferêște-te pre tine să nu aduci arderile cele de tot ale tale întru tot locul, unde ori vei vedea,

14. Făr-numai la locul carele va alege Domnul Dumnedzâul tău pre însul întru una de cetățile tale. Acolo vei aduce toate arderile cele de tot ale tale și acolo vei face toate câte cu porâncescu ție astăzi.

15. Făr-numai cu to<a>Aș pofta vei giunghea și

Ms. 4389

CAP. 12

1. Acêste porunci și judecăt sânt care să le păziți voi și să le faceți în țara carea o va da voao Domnul Dumnezeul părinților voștri întru moștinare, în toate zilele câte veți trăi pre pământ.

2. Pierde-veți cu periciune toate locurile în care au slujit acolo limbile dumnezeilor lor care le veți lua voi în munți nalți și în mături și supt copaci umbroși.

3. Să săpați altarele lor și să frângeți stâlpii lor și sădirile lor să le tăiați și cepliturile dumnezeilor lor să le băgați în foc și să pierdeți numele lor den locul acela.

4. Să nu faceți așa Domnului Dumnezeului vostru,

5. Ce în locul unde va alege Domnul Dumnezeul tău să cheme toată seminția voastră numele lui acolo și-l veți cerca și veți întra într-însul

6. Și veți aduce acolo arderile voastre cele de tot, și jirtvele voastre, și aducerile voastre, și rugăciunile voastre, și volnicile voastre¹, și mărturisirile voastre, și cei denții născuți din boii voștri și den oile voastre.

7. Și veți mânca acolo înaintea Domnului Dumnezeului vostru și vă veți veseli de toate pre câte veți pune mâinile voastre, voi și casele voastre, că pre tine au blagoslovit Domnul Dumnezeul tău.

8. Să nu faceți acolo câte faceți aici astăzi, fieștecine după plăcerea lui,

9. Că n-ați venit încă pînă acum în răpaos și în moștinarea carea va da voao.

10. Trece-vei Iordanul și te vei sălășlui în țara carea vă va face Domnul Dumnezeul vostru moșteni și vă va odihni de toți vrăjmașii voștri carei sânt înprejurul vostru și veți lăcu fără de supărare,

11. În locul care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru, să chieșați numele lui acolo, acolo veți aduce toate câte porâncescu voao astăzi: arderile voastre cele de tot, și jirtvele voastre, și zecuițele voastre, și pârğa mâinilor voastre, și tot darul vostru cel ales, care făgăduiți Domnului Dumnezeului vostru.

12. Și vă veți veseli înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi și feciorii voștri, și fetele voastre, și slugile și slujnicele voastre, și preoții den cetățile voastre, că soarta și partea lor nu iaste cu voi.

13. Păzêște-te însuși să nu aduci arderea ta cea de tot în tot locul care va plăcea ție²,

14. Ce în locul carele va alege Domnul Dumnezeul tău într-una den cetățile tale. Acolo să aduci arderea ta cea de tot și acolo să faci toate câte porâncescu eu ție astăzi.

15. Cu toată voia sufletului tău să junghi și să

Versiunea modernă

CAP. 12

Un singur loc de inchinare

1. Iată rînduicile și legile de care trebuie să țineți seama și să le duceți la îndeplinire tot timpul cît veți trăi în țara pe care Domnul Dumnezeilor părinților voștri v-a dat-o în stăpînire.

2. Să nimicitiți cu desăvîrșire toate lăcașurile în care popoarele asupra cărora vă veți întinde stăpînire au slujit dumnezeilor lor, pe munți înalți, pe dealuri și sub orice copac înverzit.

3. Să le dărîmați altarele și să le sfărîmați stâlpii, să le ardeți în foc trunchiurile de copaci, să le zdrobiți dumnezeii lor ciopliți și să ștergeți numele lor din locurile acelea.

4. Dar Domnul Dumnezeului tău să nu-i faceți așa,

5. Ci să-l căutați în locul pe care Domnul Dumnezeul vostru îl va alege, dintre toate semințiile voastre, ca să-și pună numele care să dăinuiască acolo. Acolo să mergeți

6. Și acolo să aduceți arderile de tot și jertfele voastre, zecuielile și darurile ridicate cu mîinile voastre, prinoasele făgăduite prin jurămînt și cele de bunăvoie, ca și întâii-născuți din cirezile și din turmele voastre.

7. Acolo, înaintea Domnului Dumnezeului vostru, să mîncăți și să vă bucurați cu familiile voastre de tot ceea ce făuriți cu mîinile voastre, căci Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvîntat.

8. Să nu faceți ceea ce-i place ficcăruia, așa cum facem astăzi aici,

9. Căci pînă acum n-ați avut parte de odihnă și de moștenirea pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru.

10. Dar cînd veți trece Iordanul și veți locui în țara pe care Domnul Dumnezeul vostru v-o dă ca moștenire, asigurîndu-vă liniștea din partea tuturor dușmanilor voștri dimprejur, și veți trăi în siguranță,

11. Atunci să aduceți tot ceea ce vă poruncesc astăzi în locul pe care Domnul Dumnezeul vostru îl va alege ca să dăinuiască acolo numele său: arderile de tot și jertfele voastre, zecuielile și darurile ridicate cu mîinile voastre, precum și toate prinoasele voastre alese, pe care le-ați făgăduit Domnului Dumnezeului vostru.

12. Să vă veseliți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi, fiii și fiicele voastre, robii și roabele voastre precum și leviii din așezările voastre, căci ei nu au, ca voi, partea lor de pămînt, nici vreo altă moștenire.

13. Ai grijă să nu aduci arderile tale de tot în orice loc, oriunde te uiți,

14. Ci numai în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău în una din semințiile tale. Acolo să aduci arderile tale de tot și acolo să faci ceea ce îți poruncesc eu astăzi.

15. Totuși, oricînd vei pofii, vei putea să tai vite

рлѣ

тѣ похѣта тѣ вен жѣнѣа, шн вен жѣнѣа карне
 рлѣ похѣта сѣфлетѣахн тѣа, рлѣ сагвентѣа
 дмнѣахн дмнѣахн тѣа, каре аѣ рлѣ цѣе ф
 тѣа тѣа рлѣ тѣа, тѣа не кѣрапѣ рлѣ тѣа,
 шн тѣа кѣрапѣ рлѣ тѣа ба мѣнѣа пре еѣа, ка сѣ
 кѣрапѣ рлѣ тѣа. Фѣрѣ нѣман сѣцѣае сѣнѣ мѣ
 кацѣ, пре пѣмѣтѣ сѣ вѣсацѣ ка аѣа. Нѣвѣ пѣтѣ
 сѣ мѣнѣнѣнѣ рлѣ тѣа рлѣ тѣа гѣнѣаа гѣнѣ
 ахн тѣа, шн аѣнѣахн шн аѣнѣа рѣ лѣмнѣахн
 тѣа, тѣае дѣнѣнѣнѣ нѣвѣнѣтѣ аѣнѣаорѣ тѣн шн а
 онаѣрѣ тѣа, шн тѣае рѣчнѣа сѣнѣ нѣжѣте вѣчнѣа
 гѣа, шн тѣа рлѣ рѣнѣнѣае вѣаѣрѣ, шн рѣчѣтѣ рлѣ
 мѣнѣнѣаорѣ боаѣтѣ. Фѣрѣ нѣман рлѣ нѣнѣнѣтѣ
 дмнѣахн дмнѣахн тѣа вен мѣнѣа пре аѣа ф
 рлѣ аѣкѣа кареа ба аѣѣѣе дмнѣа дмнѣахн тѣа
 ахн, тѣа шн фѣтѣрѣа тѣа шн фѣтѣа тѣа, шн сѣа
 гѣа шн сѣаѣнѣнѣа тѣа, шн аѣнѣнѣа тѣа, шн не
 мѣрнѣнѣа тѣа дѣнѣ чѣтѣнѣа тѣа, шн тѣае вѣсѣ
 аѣ рлѣ нѣнѣнѣтѣ дмнѣахн дмнѣахн тѣа прѣстѣ
 тѣае вѣнѣе вен пѣнѣе мѣнѣа тѣа. Аѣтѣ аѣнѣ
 тѣа пре тѣае сѣнѣ аѣшн пре аѣнѣнѣ тѣае вѣрѣаѣ
 кѣтѣ рлѣ тѣа пре пѣмѣнѣтѣ. Аѣтѣ дѣвѣ аѣрѣ
 цнѣ дмнѣа дмнѣахн тѣа хѣтѣаѣе тѣае, рѣ
 нѣнѣ аѣ гѣнѣнѣтѣ цѣе, шн вен гѣнѣе мѣнѣаѣнѣ карне
 дѣвѣа похѣтѣ сѣфлетѣахн тѣа ка сѣ мѣнѣнѣе карне,
 рлѣ тѣа тѣа похѣта сѣфлетѣахн тѣа вен мѣ
 ка карне. Аѣтѣ дѣвѣаѣнѣ аѣкѣа мѣнѣ рлѣ тѣа
 дѣнѣнѣ тѣае, пре кареае ба аѣѣѣе дмнѣа дмнѣахн
 тѣа ка сѣтѣе кѣѣе нѣмѣае аѣнѣ аѣоаѣсѣ, шн вѣ
 жѣнѣтѣ дѣнѣ сѣнѣнѣ тѣа шн дѣнѣ онаѣ тѣае дѣнѣ каре
 аѣ рѣчѣ ба аѣ дмнѣа дмнѣахн тѣа рѣчѣ нѣнѣ цѣа по
 рѣчнѣнѣ цѣе, шн вен мѣнѣа рлѣ тѣа рлѣ тѣае
 рлѣ похѣта сѣфлетѣахн тѣа. Аѣтѣ кѣтѣ
 сѣ мѣнѣнѣнѣе кѣрѣсѣаѣа шн чѣрѣа аѣшн вен мѣнѣ
 ка пре аѣ, тѣа кѣрапѣ рлѣ тѣа, шн тѣа не кѣ
 рапѣ рлѣ тѣа кѣтѣ ба мѣнѣа. Аѣтѣ аѣнѣнѣ
 тѣа тѣае кѣтѣ нѣ мѣнѣнѣнѣе сѣнѣе кѣѣе аѣнѣе
 ахн сѣфлетѣа, нѣѣѣѣа мѣнѣа сѣфлетѣа кѣ кѣрѣнѣ
 рлѣ сѣнѣе мѣнѣаѣнѣ пре еѣа. Пре пѣмѣнѣтѣ
 сѣ вѣрѣаѣнѣ пре еѣа ка прѣсѣ аѣтѣ, сѣнѣе мѣнѣнѣе
 пре еѣа. Пѣнѣрѣа ка сѣнѣеаѣ фѣкѣтѣ цѣе вѣнѣе шн
 фѣнѣаорѣ тѣае рѣчѣа, дѣвѣнѣ фѣтѣе рѣчѣа шн пѣа
 кѣтѣа рлѣ нѣнѣнѣтѣ дмнѣахн дмнѣахн тѣа.
 Фѣрѣ нѣман сѣнѣнѣеа тѣае кареае сѣвоѣ фѣтѣе цѣе,
 шн рѣчнѣае тѣае аѣжѣнѣе вен вѣнѣнѣ аѣ аѣкѣа кареае
 ба аѣѣѣе дмнѣа дмнѣахн тѣа аѣнѣшн, ка сѣтѣе
 кѣѣе нѣмѣае аѣнѣ аѣоаѣсѣ. Шн вен фѣтѣе рлѣ
 рлѣ чѣае дѣ тѣае аѣе тѣае, кѣрѣнѣрлѣе вен аѣѣ
 тѣаа жѣрѣтѣвѣнѣнѣа дмнѣахн дмнѣахн тѣа,
 тѣае сѣнѣеае жѣрѣтѣвѣоѣрѣ тѣае, вен тѣае кѣтѣ
 фѣнѣаѣа жѣрѣтѣвѣнѣнѣахн дмнѣахн дмнѣахн
 тѣа, тѣае кѣрѣнѣрлѣе вен мѣнѣа. Пѣрѣчѣѣе
 шн аѣкѣаѣтѣ шн вен фѣтѣе тѣае кѣвѣнѣеае каре
 аѣѣа похѣтѣеаѣ цѣе аѣтѣ рѣчнѣ, пѣнѣрѣа ка сѣнѣеаѣ
 фѣкѣтѣ цѣе вѣнѣе шн фѣнѣаорѣ тѣае пѣнѣе рѣчѣнѣ, дѣ
 вен фѣтѣе пѣнѣнѣаѣ шн вѣнѣеае рлѣ нѣнѣнѣтѣ дмнѣахн
 дмнѣахн тѣа. Аѣтѣ дѣвѣа сѣрѣпа дмнѣа
 дмнѣахн тѣае аѣмѣаеае, аѣкаре мѣрѣнѣ тѣа аѣоаѣсѣ
 ка сѣ мѣнѣнѣнѣнѣ пѣмѣнѣтѣа аѣрѣ дѣ кѣтѣрѣе фѣаѣ
 П п тѣа

Biblia, 1688, pag. 135, col. II

carne după pohta sufletului tău, după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău, care au dat ție; în toată cetatea cel necurat întru tine și cel curat într-un loc va mânca pre el ca o căprioară sau cerb.

16. Fără numai sîngele să nu mîncea, pre pămînt să-l vărsați ca apa.

17. Nu vei putea să mănînci întru cetățile tale zeciuiala grîului tău și a vinului și a untdelemnului tău, cîtele dentîu născute a boilor tăi și a oilor tale, și toate rugile, oricîte veți ruga, și mărturisirile voastre și începăturile mîinilor voastre,

18. Fără numai înaintea Domnului Dumnezăului tău vei mânca pre êle, întru locul carele va alege Domnul Dumnezăul tău lui, tu, și feciorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și levitul tău și nemernicul cel den cetățile tale. Și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezăului tău preste toate unde vei pune mîna ta.

19. Ia-te aminte pre tine să nu lași pre levit toată vremea cî trăiești pre pămînt.

20. Iară de va lărgi Domnul Dumnezăul tău hotarile tale, în ce chip au grăit ție, și vei zice: «Mînce-voiu carne», de va pohti sufletul tău ca să mănînce carne, întru toată pohta sufletului tău vei mânca carne.

21. Iară de va fi locul mai depărtat decît tine pre carele va alege Domnul Dumnezăul tău ca să să chême numele lui acolo, și vei junghea den boii tăi și den oile tale den carele ți va da Domnul Dumnezăul tău, în ce chip ț-am poruncit ție, și vei mânca întru cetățile tale după pohta sufletului tău.

22. După cum să mănîncă căprioara și cerbul, așa vei mânca pre ea: cel curat întru tine, și cel necurat, într-acela chip va mânca.

23. Ia-te aminte tare ca să nu mănînci sînge, căce sîngele lui – suflet. Nu să va mânca sufletul cu cămurile.

24 [23] Să nu mîncăți pre el, [24] pre pămînt să vărsați pre el ca pre o apă.

25. Să nu mănînce pre el, pentru ca să ți se facă ție bine și fiilor tăi în veaci, de vei face bunul și plăcutul înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Fără numai sfințele tale carele se vor face ție și rugile tale, luînd vei veni la locul carele va alege Domnul Dumnezăul tău luiș ca să să chême numele lui acolo.

27. Și vei face arderile cele de tot ale tale, cămurile vei aduce la jîrtăvnicul Domnului Dumnezăului tău. Iară sîngele jîrtvelor tale vei turna cătră fundul jîrtăvnicului Domnului Dumnezăului tău, iară cămurile vei mânca.

28. Păzêște-te și ascultă, și vei face toate cuvintele carele eu poruncescu ție astăzi, pentru ca să ți se facă ție bine, și fiilor tăi, până în vîci, de vei face plăcutul și binele înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Iară de va surpa Domnul Dumnezăul tău limbile la care mergi tu acolo ca să moștenești pămîntul lor, de cătră fața/ ta și

Ms. 45

vei mânca carne după pofta sufletului tău după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău, carea Ț-au dat ție; în toată cetatea cel necurat întru tine și cel curat într-un loc va mânca pre ție ca o căprioară au cerbu.

16. Făr-numai sângele să nu mâncați, pre pământu să-l vărsați pre el ca pre niște apă.

17. Nu vei putea să măninci întru cetățile tale al dzêcelea a grîului tău și a vinului și a untdelemnului tău, cêle dentăi născute a boilor tăi și a oilor tale, și toate rugile oricâte veți ruga și mărturisirile voastre și începuturile mâinilor voastre.

18. Făr-numai înaintea Domnului Dumnezăului tău să vor giunghea³ ție⁴, întru locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău șic, tu și ficiorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și popii și nemernicul cel den cetățile tale. Și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezăului tău preste tot unde-ți vei pune mâna ta.

19. Ia-te aminte pre tine să nu laș pre popă toată vremea cătă trăiești pre pământu.

20. Iar de va lărți Domnul Dumnezăul tău hotarêle tale, în ce chip au grăit ție și vei dzice: «Mînca-voi carne»; să va pofți sufletul tău ca să mănânce carne, întru toată pofta sufletului tău vei mânca carne.

21. Iar de va fi locul mai depărtat de cătră tine pre carele va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să <ă> chieme numele lui acolo, și vei junghea den boii tăi și den oile tale den carele va da ție Domnul Dumnezăul tău, în ce chip Ț-am porincit ție, și vei mânca întru cetățile tale după pofta sufletului tău.

22. După cum să mănâncă căprioara și cerbul, așa vei mânca pre ea: cel curat întru tine și cel necurat într-acela chip va mânca.

23. Ia-te aminte tare ca să nu măninci sânge, căce sângele lui-suflet. Nu să va mânca sufletul cu cărnurile.

24. Să nu mâncați pre ea⁴, pre pământu să vărsați pre el ca o apă.

25. Să nu măninci pre el pentru ca să Ți să faci ție bine și fiilor tăi după tine în veki, să vei face bunul și plăcutul înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Făr-numai sfințele tale carele să vor face ție și rugile tale, luîndu vei veni la locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre el șic ca să <ă> chieme numele lui acolo.

27. Și vei face arderile cêle de tot ale tale, cărnurile voi aduce la jirtăvnicul Domnului Dumnezăului tău. Iar sângele jirtvelor vei turna cătră fundul jirtăvnicului Domnului Dumnezăului tău, iar cărnurile vei mânca.

28. Păzêște și ascultă și vei face toate cuvintele carele cu porîncescu ție astăzi, pentru ca să Ți să faci ție bine și fiilor tăi pren veki, să faci plăcutul și binele înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Iar să va slupa Domnul Dumnezăul tău limbile la care tu mergi acolo ca să moștînciești pământul lor de cătră fața/ ta și vei moștînci pre

Ms. 4389

mănânci carnea, după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău, care au dat ție; întru toate cetățile tale sau de va fi necurat, adecă cu întinătura și vinovat, sau curat, adecă fără vină și fără întinătura³, depreună să mănânci ca pe căprioară și ca pre cerb.

16. Numai sângele să nu-l mâncați, ce să-l vărsați pre pământ ca apa.

17. Că nu vei putea mânca zeciufêlele grăului tău și ale vinului tău și ale untdelemnului tău, născutul dentăi al boilor tăi sau al oilor tale, și toate făgăduințele câte vei făgădui și mărturisirile voastre și aducerea mâinilor voastre, în cetățile voastre.

18. Ce înaintea Domnului Dumnezăului tău să le mănânci, în locul care și-l va alêge șic⁴ Domnul Dumnezăul tău, tu și feciorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și preotul care lăcuiește în cetatea ta și vineticul. Și să vă bucurați înaintea Domnului Dumnezăului vostru de toate, de cêle ce ai pus mână ta pre dânsule.

19. Păzêște-te să nu laș⁵ pre preot nici într-o vreme pînă vei fi viu pre pământu⁶.

20. Iară de va lărți Domnul Dumnezăul tău hotarêle tale, cum Ți-au zis, și vei vrea să mănânci carne de carea va pofți sufletul tău, după pofta ta să mănânci carne.

21. Iar de va fi dăparte locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău să chemi numele lui acolo, și vei pune jirtvă den boii tăi sau den oile tale care Ți-au dat Domnul, după cum am porîncit eu ție, să mănânci în cetatea ta, după voia inimii tale.

22. Cum se mănâncă căprioara și cerbul, așa să le mănânci; și cel curat și cel necurat într-un chip să mănânci.

23. Să păzêști foarte tare să nu cumva să mănânci sânge, că sângele iaste sufletul lui. Să nu se mănânce sufletul cu carnea⁷.

24. Ce să-l vărsați pre pământ ca apa.

25. Ca să fie ție bine și feciorilor tăi după tine în veki, deacă vei face cêste ce plac înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Iar cêle ce vei vrea să le faci jirtvă și făgăduințele tale, tu să le iai și să le duci la locul care și-l va alêge Domnul Dumnezăul tău lui, să chemi numele lui acolo.

27. Și să faci arderile tale cêle de tot, iar carnea și sângele să pui pre altariul Domnului Dumnezăului tău. Iar sângele jirtvelor tale să-l verși lângă fundul altariului Dumnezăului tău, iar carnea să o mănânci.

28. Ascultă și păzêște și să faci toate cuvintele câte porîncesc eu ție astăzi, ca să fie bine ție și feciorilor tăi după tine în veki, deaca vei face cêle bune și cêle ce plac înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Iar deacă va potopi Domnul limbile denaintea fêței tale într-a căroră țară vei să întri tu acuma și să o iai și să lăcuiești într-ânsa,

Versiunea modernă

să măninci carne în orice cetate, potrivit binecuvîntării pe care Ți-a dat-o Domnul Dumnezăul tău. Fiecare dintre voi, fie că este curat, fie că nu este curat, poate să mănînce din ea, așa cum mănîncă din carnea de căprioară sau de cerb.

16. Numai sîngele să nu-l mînceați, ci să-l vărsați pe pămînt ca apa.

17. Nu vei putea să mănînci în așezările tale zeciuala grîului, a vinului și a untdelemnului tău, întîii-născuți din circzile și din turmele tale, mărturisirile voastre și aducerea măinilor voastre, în cetățile voastre.

18. Pe acestea trebuie să le mănînci înaintea Domnului Dumnezăului tău, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezăul tău, tu, fiul și fiica ta, robul și roaba ta și levitul care se află în așezările tale. Să te veselești înaintea Domnului Dumnezăului tău de tot ceea ce ai săvîrșit mîinile tale.

19. Ia seama să nu nesocotești pe levit, atît timp cît trăiești în țara ta.

20. Cînd Domnul Dumnezăul tău își va lărți hotarele, așa cum Ți-a făgăduit, și vei zice: «Aș vrea să mînc carne», pentru că Ți-e poftă de carne, mîncă atîta carne cît îți pofteste inima.

21. Iar dacă locul pe care îl va alege Domnul Dumnezăul tău ca să-i poarte numele va fi prea departe de tine, poți să tai, așa cum Ți-a poruncit, din circzile și din turmele pe care Ți le-a dat Domnul Dumnezăul tău; și vei mîncă în așezările tale, cît îți pofteste inima.

22. Poți să mînci din ele, așa cum se mîncă din carnea de căprioară și de cerb: atît cel care este curat între voi, cît și cel care nu este curat deopotrivă vor mîncă.

23. Ferește-te cu strășnicie de a mîncă sînge, căci sîngele este viață și să nu mînci viața împreună cu carnea.

24. Să nu-l mînci, ci să-l verși pe pămînt ca apa.

25. Să nu-l mînci, ca să-Ți fie bine, ție și fiilor tăi după tine, căci tu faci ceea ce este drept înaintea Domnului.

26. Dar să ici darurile sfinte care se cuvîna de la tine, precum și cele pe care le-ai făgăduit și să vii la locul pe care îl va alege Domnul.

27. Să faci arderea de tot a sîngelui și a cămii pe altarul Domnului Dumnezăului tău. Sîngele celorlalte jertfe ale tale să fie vărsat pe altarul Domnului Dumnezăului tău, iar carnea s-o mînci.

28. Ascultă și ai grijă să împlinești toate poruncile pe care Ți le dau, pentru ca să-Ți meargă bine în veki, ție și copiilor tăi, săvîrșind ceea ce este bun și drept înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Cînd Domnul Dumnezăul tău va nimici dinaintea ta popoarele spre care te îndrepti pentru a lua în stăpînire țara lor, după ce-Ți vei întinde stăpînirea asupra lor și te vei așeza în țara lor

ІАС

та, шн вен мощенн пре ржншн дв тоты шн вен
 лткнх рпмжнхл лорь, пхрццете пре тнне .
 а Стнх черн ст оурмезн лорь рхпте створ сур
 па ен де кптрп фаца та, стнх черн пре дмне
 збтн лорь знкжндь, нхм фак лмбнае агцетп
 ла рмнзбнаор лорь кон фаче шн ех . Стнх фа
 чн аша рмнхлхн рмнзблхн тпх, пнптрх кп
 оурбтннае кареае дмнхл нхл оуржтп, ах фпкх
 рмнзбнаор лорь, кпче шн пре феторн лор шн пре
 фетреае лорь ле арге топт кх фак оурнаор лорь .
 ак Топт нхжнхл каре ех порхнчекх цте дтпзхн,
 агцста стл пхре шн стл фачн, стнх адасцн пре
 ств еал нмче стл мн де ла ржнхл .

ІА
ІБ
ІВ
ІГ
ІД
ІЕ
ІЖ
ІЗ
ІИ
ІЙ

В А П І
 рь де ства склаа рптр тнне пророк ах
 енхнптрп де вкс, шн еа да цте семнх
 ах мнхне . Шн еа венн семнхл ах
 мнхнх каре ах грпнтп кптрп тнне зн
 кжндь, ст мтррем шн стл салжнм ла а
 цн дмнхтн, карн нхн шнцн . Стнх аскхл
 тацн нхенптелор пророкхлхн агцста, ах челах
 че енхлмче енхл агела, кпче нсплбше дмнх
 дмнхтлх вострх пре кон, ка ст цте де нбнцн пре
 дмнхл дмнхтлх вострх, денптрх толт ннма
 влаетп, шн денптп свраетлх вострх .
 Пре рма дмнхлхн дмнхтлхлхн вострх ст мтр
 цнцн, шн де ржнхл ствк тпмечн, шн порхн
 чнае ахн стпбжнцн, шн гаахл ахн стл денхл апа
 цн, шн ахн стл салжнцн шн нбтлр джнхл стл
 адасцн . Шн проркхл агела, ах чела че
 ах енхлп енхл агела ба мхрн, кпчн ах ерпнтп
 апт рбтпчн пре тнне, де ла дмнхл дмнхтлх тп
 чела че тпх скос ден пмжнхлхл егупталхн,
 тала чептх нхрбтнп пре тнне ден рбте, ст тп
 евоац пре тнне ден каах каре ах порхнчтп цте ах
 нхл дмнхтлх тпх, ст мтррем шн стл ржнхл,
 шн стл пжнцн ртлх денптрх кон снхрн . Іа ах
 текар гга фратнае тпх дестре тпмтпхл, ах
 дестре манкпста, ах фетрлх тпх ах фата та,
 ах фпмтл та, тее ржнхл тпх еал прнлате
 нхл тпх тала че тпкма нхсфаетх тпх, пре
 акхнхл знкжнр, ст мтррем шн стл салжнм ла
 ахн дмнхтн карн нан шнцп тпх, шн птрнн
 цн тпх . Де кптрп дмнхтн лмбнаор тпх
 дпте рптржрхл вострх, челау чепт апропте цте,
 ах челау департе деа тнне, деаа марннхт пп
 мжнхлхн ппнне ла марннхт пмжнхлхн .
 н Стнх востн рптрхнх кх еал, шн стнх аскхл цн
 пре еал, шн стнх ес матнхеткнх скнл тпх пре еал,
 стнх похтпцн претле еал ннчн ст акотерпрп еал .
 а Стнхнхл стпхн пнптрх еал, шн мжн та бафн
 претле еал денптпм касла сомрн пре еал шн мжн
 тннае апотп нхрблхл ласть ман де апон . Шнах
 вострх оурн де пре еал нх ппестн шн ба мхрн, кпч
 ах черкат стпте сесеткнх претнне, деаа дмнх
 дмнхтлх тпх, тала чептх скос пре тнне ден
 пмжнхлхл егупталхн ден наса рбннн .
 а Шн шопт геранхл ах днхл стл тпме, шн нх
 вострх адасцн стман фактх рхпте нхбтнхлхл ах

Biblia, 1688, pag. 136, col. I

vei moșteni pre dinșii de tot și vei lăcu în pământul lor.

30 [29]. Păzește-te pre tine, [30] să nu cerci să urmezi lor, după ce să vor surpa ei de cătră fața ta, să nu cerci pre dumnezăii lor zicînd: «Cum fac limbile acêstea dumnezăilor lor, voi face și eu.»

31. Să nu faci așa Domnului Dumnezăului tău, pentru că urăciunile carele Domnul ne-au urt au făcut dumnezăilor lor, căce și pre feciorii lor, și pre fetele lor le arde tot cu foc bozilor lor.

32. Tot cuvîntul care eu poruncescu ție astăzi, acesta să-l păzești să-l faci. Să nu adaoși preste el, nice să iai de la dînsul.

CAP 13

1. Iară de să va scula întru tine proroc au visuitoriu de vis și va da ție semn au minune,

2. Și va veni semnul au minunea care au grăit cătră tine zicînd: «Să mîrgem și să slujim la alți dumnezăi, carii nu-i știți,»

3. Să nu ascultați cuvintelor prorocului acestuia, au celuia ce visuiește visul acela, căce ispitêște Domnul Dumnezăul vostru pre voi, ca să știe de iubiți pre Domnul Dumnezăul vostru dentru toată inima voastră și den tot sufletul vostru.

4. Pre urma Domnului Dumnezăului vostru să mîrgeți și de dînsul să vă têmeți și poruncile lui să păziți și glasul lui să-l ascultați, și lui să slujiți și cătră dînsul să vă adaogeți.

5. Și prorocul acela, au cela ce au visat visul, acela va muri, căci au grăit a te rătăci pre tine de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos den pământul Eghiptului, cela ce te-au izbăvit pre tine den robie, să te scoață pre tine den calea care au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău să mergi întru dînsa; și să pierdeți răul dentru voi singuri.

6. Iară de te va ruga fratele tău despre tată-tău au despre maică-ta, au feciorul tău, au fata ta, au fămêia ta ce e în sînul tău, sau prietenu tău cela ce e tocma cu sufletul tău, pre ascunsu zicînd: «Să mîrgem și să slujim la alți dumnezei, carii n-ai știut tu și părinții tăi,»

7. De cătră dumnezeii limbilor celor de pe împrejurul vostru, celor ce să apropie ție au celor departe de la tine, de la marginea pământului până la marginea pământului,

8. Să nu voiești împreună cu el și să nu ascuți pre el și să nu se milostivească ochiul tău pre el, să nu pohtești preste el, nici să acoperi pre el,

9. Spuindu să spui pentru el, și mîna ta va fi preste el dentăiu ca să-l omori pre el, și mîinile a tot nărodul lasă mai de apoi.

10. Și-l vor ucide pre el cu pietri și va muri, căci au cercat să te osebească pre tine de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos pre tine den pământul Eghiptului, den casa robiei.

11. Și tot Israilul auzindu să va tême și nu vor adaoge să mai facă după cuvîntul ace/sta cel rău întru voi.

Ms. 45

înșii de tot și vei lăcui în pământul lor,

30. Ia-te aminte pre tine să nu cerci să urmezii lor după ce să vor surpa ei de cătră fața ta, să nu cerci pre dumnezăii lor dzicându: «Cum fac limbile acêstea dumnezeilor lor, voi face și eu.»

31. Să nu faci așa Domnului Dumnezăului tău, pentru că uriciunile carele Dumnezău le-au urât au făcut dumnezăilor lor, căce și pre feciorii lor, și pre fetele lor le ardu de tot cu foc bodzilor lor.

32. Tot cuvântul carele cu porâncescu ție astăzi, acesta să-l păzești să-l faci. Să nu adaogi preste el, nice să iai de la el.

CAP 13

1. Iară de să va scula întru tine proroc au visitor de vis și va da ție semnu au minune,

2. Și va veni sămnu au minunea carea au grăit cătră tine dzicându: «Să mērgem să slujim la dumnezăi, alții carii nu-i știm,»

3. Să nu ascultați cuvintelor prorocului aceluia au celuia ce visuiește visul acela, căce ispitēște Domnul Dumnezăul vostru pre voi ca să știe de iubiți pre Domnul Dumnezăul vostru dentru toată inima voastră și dentru tot sufletul vostru.

4. Dennașia Domnului Dumnezăului vostru să mērgeti și pre însul să tēmeți și porâncele lui să păziți și glasul lui să-l ascultați, și lui să-i slujiți și cătră însul veți adaoge.

5. Și prorocul acela au cela ce au visat visul, acela va muri, căce au grăit a te rătăci pre tine de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos den pământul Egiptului, celuia ce te-au izbăvit pre tine den robime, să te scoajă pre tine den calca carea au porâncit ție Domnul Dumnezăul tău să mergi întru însă; și să răsipti răul dentru voi sănguri.

6. Iar de te va ruga fratele tău, de pre tată-tău au de pre maică-ta, au feciorul tău, au fata ta, au fāmēca ta cea dentru sânu tău, sau prietenul tău cel atocma cu sufletul tău, pre ascunsu dzicându: «Să mērgem să slujim la dumnezăi alții carii n-ai știut tu și părinții tăi,»

7. De cătră dumnezăii limbilor celor de pre-pregiurul vostru, celor ce să apropie ție au celor departe de la tine, de la marginea pământului pân-la marginea pământului,

8. Să nu voiești împreună cu el și să nu ascuți pre el și să nu să îndure ochiul tău pre el, să nu poftești preste el, nice să acoperi pre el,

9. Spuindu, să spui pentru el, și mâna ta va fi preste el dentăi ca să-l omori pre el și mâinile a tot nărodul la cea mai de apoi.

10. Și-l vor ucide pre el cu pietri și va muri, căce au cercat să te usăbasă pre tine de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos pre tine den pământul Egiptului, den casa robimei.

11. Și tot Israelul audzindu să va tēme și nu vor adaoge încă să facă după cuvântul/ cel rău acesta întru voi.

Ms. 4389

30. Tu să te păzești însuș, să nu te ispitești a umbla pre urma lor, și după ce vor peri ei denaintea ta, să nu cauți pre dumnezii lor zicând: «Cum fac limbile acêstea dumnezeilor lor, voi face și eu.»

31. Să nu faci tu așa Domnului Dumnezeului tău, că uriciunile care le-au urât Dumnezeu, ei acêlea au făcut dumnezeilor lor, că feciorii lor și fetele lor și-i ard cu foc dumnezeilor lor.

32 [31]. Tot cuvântul care porâncese cu ție astăzi, acela să păzești să-l faci. Să nu mai adaogi cătră dânsul, nici să mai scazi dentr-ânsul.

CAP 13

1. De se va scula întru tine proroc sau văzător de vise și va povesti semn și minuni,

2. Și apoi se vor umplea cêle ce au zis, de acii va zice ție: «Blâm să slujim altor dumnezei carii nu-i știți!»

3. Să nu ascultați glasul prorocului aceluia sau pre cela ce va vedea visul acela, că va ispitēște Domnul Dumnezeu să vază: iubiți-l au ba cu toată inima și cu tot sufletul.

4. După Domnul Dumnezeu vostru să umblați și de dânsul să vă tēmeți și porâncile lui să le păziți, și glasul lui să ascultați, și lui să-i slujiți și de dânsul să vă apropiați.

5. Iar prorocul acela sau carele va vedea visul să se omoară, că au grăit ca să te înșale de la Domnul Dumnezeu tău, carele te-au scos den țara Egiptului și te-au mântuit den robie și au vrut să te întoarcă den calea care au porâncit ție Domnul Dumnezeu tău să umbli pre dânsa. Drept acêcea să pierdeți voi înșivă răutatea dentre voi.

6. Iar de te va ruga fratele tău, feciorul mume-tci, sau feciorul tău, sau fata ta, sau muifrea sânuului tău, sau prietenul tău carele iaste într-o potrivă sufletului tău, și-ț va zice în taină: „Blâm să slujim altor dumnezei carii nu-i știți tu, nici părinții tăi,»

7. Dumnezeilor limbilor care sânt împrejur, celor ce sânt aproape de tine sau departe, de la o margine de pământ până la altă margine,

8. Nu voi a mērgi cu dânsul nice-l asculta, nici să caute ochiul tău spre dânsul, nice-l iubi, nice-l ascunde,

9. Ce îndată-l spune și întâi mâna ta să fie pre dânsul de-al ucide; de-acii mâinile altora, tuturor mai pre urmă.

10. Și să-l ucideți cu pietri, să moară, că au cercat să te întoarcă de la Domnul Dumnezeu tău, care te-au scos den țara Egiptului, den casa robiei.

11. Ca, auzind tot Israelul, să se teamă și după aceasta să nu mai adaogă a face după acest cuvânt/ rău.

Versiunea modernă

stăpînirea asupra lor și te vei așeza în țara lor,

30. Ai grijă să nu te lași amăgit și să calci pe urmele lor, după ce vor fi nimicite dinaintea ta. Nu te îndrepta spre dumnezii lor, zicînd: «Cum slujesc popoarele acestea dumnezeilor lor, tot așa voi face și eu.»

31. Să nu-i faci așa Domnului Dumnezeului tău, căci Domnul urăște lucrurile îngrozitoare pe care le-au făcut pentru dumnezii lor: au ars în foc chiar și pe fiii și pe fiicele lor pentru dumnezii lor.

32. Aveți grijă să împliniți tot ceea ce v-am poruncit. Să nu adăugați și să nu lăsați nimic deoparte.

CAP. 13

Proorocii mincinoși; ispita idolatriei

1. Dacă se va ridica în mijlocul tău un prooroc sau un visător de vise care vestește un semn sau o minune,

2. Și se va adevăra semnul sau minunea pe care le-a prezis, iar apoi îți va spune: «Să mergem și să slujim altor dumnezei,» de care n-ai știut pînă acum,

3. Să nu ascultați cuvintele acestui prooroc sau ale visătorului de vise; căci Domnul Dumnezeu vostru vă pune la încercare ca să afle dacă-l iubiți pe Domnul Dumnezeu vostru din toată inima și din tot sufletul vostru.

4. Voi trebuie să-l urmați pe Domnul Dumnezeu vostru, de el să vă tēmeți, poruncile lui să le păziți, glasul lui să-l ascultați, lui să-i slujiți și de el să vă alipiți.

5. Iar profetul sau visătorul acela de vise trebuie să moară, pentru că v-a îndemnat să vă răzvrățiți împotriva Domnului Dumnezeului vostru, care te-a scos din țara Egiptului și te-a izbăvit din casa robiei. El a încercat să te abată de la calea pe care Domnul Dumnezeu tău ți-a poruncit să mergi. Stîrpește deci răul din mijlocul vostru.

6. Dacă fratele tău, fiul tatălui tău sau fiul mamei tale, sau fiul tău, sau fiica ta, sau soția de la sînul tău, sau prietenul care este trup și suflet cu tine încearcă să te ademenească în taină, spunînd: «Să mergem și să slujim altor dumnezei,» pe care tu și părinții tăi nu i-ați cunoscut,

7. Dintre dumnezii popoarelor din jurul vostru, care sînt aproape sau departe de tine, de la un capăt la celălalt al pământului,

8. Să nu te învoiești și să nu-l ascuți. Să nu te înduri la vederea lui, să nu-l cruți și să nu-l ascunzi,

9. Ci să-l ucizi. Mîna ta să se abată asupra lui înaintea tuturor pentru a-l ucide și apoi să urmeze mîna întregului popor.

10. Să-l ucizi cu pietre și să moară, pentru că a încercat să te abată de la Domnul Dumnezeu tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

11. Cînd va auzi acest lucru, tot Israelul se va teme și nu se va mai săvîrși un asemenea rău în mijlocul vostru.

Ms. 45

12. Iar să vei auzi într-una den cetățile carele Domnul Dumnedzăul lui dă ție să lăcuiești acolo dzeicându:

13. «Jeșit-au oamnenii făr de lēge dentru voi și au usăbit pre toți ceia ce lăcuiescu cetatea lor dzeicându: Să mērgem să slujim la alți dumnedzăi», carii n-ați știut.»

14. Și vei cerca și vei întreba și vei cerceta foarte și, iată, adevărat aies cuvântul să va face urăciunea aceasta întru voi,

15. Ucigându să ucizi pre toți ceia ce lăcuiescu întru cetatea acea cu ucidere de sabie, cu anathema veji anathemisi pre ca și toate câte-s întru ca.

16. Și toate prăzile ei veji aduna la ieșirile ei și vei arde cetatea cu foc și toate prăzile ei, cu totul, înaintea Domnului Dumnedzăului tău; și va fi nelăcută în veki, «nu să va mai zidi de iznoavă încă».

17. Nu să va lipi nimic den anathema întru mână ta pentru ca, să s<e> întoarcă Domnul den mânia urgiei lui și va da ție milă și te va milui și te va înmulți în ce chip au grăit ție, în ce chip au giurat Domnul părinților tăi.

18. Să veji asculta glasul Domnului Dumnedzău tău, să păziți toate poruncile lui câte cu porîncescu ție astăzi, să faci bunul și plăcutul înaintea Domnului Dumnedzăului tău».

CAP 14

1. Fii sântei Domnului Dumnedzăului vostru. Să nu vă tēmeji, să nu puneți pleșivitură întru mijlocul ochilor voștri pre mortu.

2. Căce nărodu sfintu ești Domnului Dumnedzăului tău și pre tine te-au ales Domnul Dumnedzăul tău nărodu să-i fii lui avut dentru toate limbile câte-s pre fața pământului. Să nu mîncați toată urăciunea.

3. Acestea dobitoace să măncați:

4. Vișl den boi, și mielul den oi, și țap den capre,

5. Cerbu și căprioară, și buhai¹, și țap sălbatec și iaorodu, și zimbru, și cămilopardos.

6. Tot dobitocul ce i-i copita spintecată și unghēște unghi de doao gemănări și scoate rumăgală întru dobitoace, acestea să măncați.

7. Și acestea să nu măncați dentru cēlca ce scot rumăgală și dentru cēle ce îngemănează copită și unghēște unghi: cămila, și iepurile, și ariciul, căce scot rumăgală acestea și copita nu îngemănează, necurate voao vor fi.

8. Și mascorul, căce îngemănează copită acesta și unghēște unghi de copită și acesta rumăgală nu să rumăgă, necurat acesta voao; den cămurile lui să nu măncați și de mortăciunile lor să nu vă atingeți.

9. Și acestea care-ți mînca dentru toate câte-s într-apă: toate câte-s la ēle aripi și sordzi² veji mînca.

10. Și toate câte nu-s la ei aripi și soldzi să nu măncați, necurate vor fi acelea voao.

11. Toată pasărea curată veji mînca.

12. Și acestea să nu măncați den ēle/vulturul, și

Ms. 4389

12. Iar de veji auzi vre într-o cetate den care va da voaoă Domnul Dumnezeul vostru să lăcuieși într-ânsele, că va zice cinevaș:

13. «Jeșit-au dentre noi oameni făcători de fărădelege, să slujescă altor dumnezei», cărora nu-i știș,

14. Să cerci și să întrebi și să iscodești foarte cu deadins. Deci, de va fi adevărat acest cuvânt de urăciune și de hulă între voi,

15. Îndată să ucizi pre toți cei ce vor lăcuieși întru-aceia cetate cu ucidere de sabie și grămădă să-i grămădești și tot ce va fi al lor.

16. Și toată prada și jahul de la ei să aduni între răspântile ei și să aprinzi cetatea cu foc și toată avērea lor și tot înaintea Domnului Dumnezeului tău; și să fie pustie în veki și de-acii să nu se mai zidească.

17. Și să nu iai nimic dentr-aceia grămădire blestemată în mâinile tale, ca să-ș întorcă Dumnezeu den urgie mânia lui și să-ș dea milă și să te miluiască și să te înmulțească, cum au zis ție și cum se-au jurat părinților voștri.

18. Deaca vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei păzi toate porăncile lui care porăncesc cu ție astăzi, să le faci cu bună plăcere înaintea Domnului Dumnezeului tău.

CAP 14

1. Că fii sântei Domnului Dumnezeului vostru, ce să nu vă tăiați și să nu puneți pleșivire între ochii voștri pre mort.

2. Că nărod sfint ești Domnului Dumnezeului tău, că pre tine au ales Domnul Dumnezeul tău să-i fii lui nărod cuvios den toate limbile câte sânt pre fața pământului.

3. Nici o spurcăciune să nu măncați:

4. Ce den dobitoace acestea să măncați: vișel den boi, și miel den oi, și țap den capre,

5. Cerb și căprioară, capră sălbatecă, și inorogul, și zimbrul, și cămilopardosul.

6. Tot dobitocul ce-i iaste copită spintecată și unghēște unghia în doaoă și rumegă măncarea, să măncaș.

7. Iar dentr-acestea să nu măncaș den care scot rumegătură și sânt dăspicate copitele, iar nu unghesc unghi: cămila și iepurile scot rumegătură, iar unghi nu unghesc, necurate să fie voaoă.

8. Porcul copita are spintecată și unghēște unghi, iar rumegare nu scoate, ce spurcat să fie voaoă; den carnea lui să nu măncaș și de mortăciuna lui să nu te atingi.

9. Iar den cēle ce sânt în apă să măncaș acestea care au pene și solzi, acelea să măncaș.

10. Iar cēle ce n-au pene, nici solzi, să nu măncaș, ce spurcate să fie voaoă.

11. Și toată pasărea curată să măncaș.

12. Iar cea necurată să nu o măncaș/vulturul și

Versiunea modernă

12. Dacă vei auzi în vreuna din cetățile pe care Domnul Dumnezeul tău ți le-a dat ca locuință

13. Că între voi au apărut niște oameni nelegiuți care i-au atras pe locuitorii cetății, spunându-le: «Să mergem și să slujim altor dumnezei», pe care voi nu i-ați cunoscut.

14. Caută, întreabă și cercetează temeinic. Dacă se dovedește că spusele acestora sînt pe deplin adevărate, că s-a săvîrșit o asemenea ticăloșie,

15. Să treci prin ascușul sabiei pe toți locuitorii din cetatea aceea, iar pe ea să o sortești pieirii cu tot ce se află în ea, chiar și vitele să le treci prin sabie.

16. Adună tot ce ai prădat din ea în mijlocul pieței, apoi să arzi în foc cetatea cu toată prada ei, jertfind totul Domnului Dumnezeului tău; să rămînă pe vecie o ruină și să nu se mai zidească vreodată.

17. Să nu mai rămînă în mîna ta nimic din ceea ce a fost sortit pieirii, pentru ca Domnul să-ți potolească mînia sa, să se îndure de tine și, în îndurarea sa, să te înmulțească, așa cum a jurat părinților tăi.

18. Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei păzi toate poruncile pe care ți le dau astăzi, făcînd ceea ce este drept înaintea Domnului Dumnezeului tău.

CAP. 14

*Obiceiuri de înmormîntare oprite.
Mîncăruri curate și necurate. Zeciuiele.*

1. Voi sînteți copiii Domnului Dumnezeului vostru. Să nu vă crestați pielea și să nu vă radeți pe cap, deasupra frunții, cînd moare cineva.

2. Căci tu ești un popor sfînt pentru Domnul Dumnezeul tău și Domnul te-a ales pe tine, dintre toate popoarele de pe fața pămîntului, ca să fii poporul care îi aparține lui.

3. Să nu mănînci lucruri spurcate.

4. Iată animalele pe care le puteți mînca: bou, oaia și capra,

5. Cerb, gazelă, bivol, țap sălbatic, antilopă, zimbru, capra sălbatică.

6. Puteți mînca orice animal care are copita despîcată, cu unghiile despărțite, să nu rumegă.

7. Dintre cele care, fie că rumegă, fie că au copita despîcată, cu unghiile despărțite, să nu mîncați cămila, iepurile și bursucul, care rumegă, dar nu au copita despîcată.

8. La fel și porcul, care are copita despîcată, dar nu rumegă, este necurat pentru voi. Să nu mîncați din carnea lor și să nu vă atingeți de hoiturile lor.

9. Dintre toate viețuitoarele care se află în apă puteți mînca pe cele care au înotătoare și solzi.

10. Dar să nu mîncați deloc din cele care nu au înotătoare și solzi, căci sînt necurate pentru voi.

11. Puteți mînca orice pasăre curată.

12. Cele pe care nu le puteți mînca sînt acestea/vulturul,

Biblia, 1688, pag. 137, col. I

вѣтхъ, шн гнѣва, шн крѣва, шн чѣла, шн естѣ асамѣ ахн .
 13. Шн гнѣва, шн крѣва, шн чѣла, шн естѣ асамѣ ахн .
 14. Шн тотъ корѣва, шн асѣменнае ахн .
 15. Шн струцѣла, шн цухѣла, шн вѣвнѣца, шн корѣва,
 шн шн гѣ асѣмене ахн . Шн ерродіонъ шн лебѣда,
 шн шн анпнтоарѣ . Шн хѣрѣцн шн пѣльнѣ,
 шн шн анпнтоарѣ . Шн вѣрѣца, шн шоммѣла,
 шн кѣпѣн самѣнѣ ахн, шн пѣльнѣца, шн ананіа.
 16. Кѣла . Тоѣте, пѣльнѣца, пѣльнѣца, пѣльнѣца, не
 кѣрѣте ачѣстѣ сѣхнѣ вѣлѣсѣ сѣхнѣ мѣхнѣцацн дѣ
 пѣльнѣца . Тоѣте, пѣльнѣца, пѣльнѣца, кѣрѣте сѣ
 пѣльнѣца . Шн тоѣте мѣрѣтѣвнѣ сѣхнѣ
 мѣхнѣцацн, чѣлашн немѣрнѣкѣ чѣ ачѣстѣцаѣе пѣ
 ле сѣваѣа шн вѣлѣмнѣка, сѣла вѣн дѣ чѣлашн стрѣнѣ,
 шн чѣла шн сѣлѣ сѣлѣ шн дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣль
 сѣхнѣ фѣрѣшн мѣла кѣла пѣлае. мѣнѣчн ахн .
 17. Дѣчѣтѣ сѣ сѣчѣшн дѣн пѣльнѣца рѣла сѣмнѣцн
 пѣлае, сѣлѣмнѣца, сѣрѣннѣ пѣлае, дѣн ахн дѣн ахн .
 18. Шн вѣн мѣхнѣка, пѣла дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн
 чѣла пѣльнѣца, дѣмнѣлашн кѣрѣлае ба дѣлѣце дѣмнѣла дѣмнѣ
 сѣла пѣльнѣца пѣльнѣца кѣлѣме нѣмѣлае ахн ахнѣла, вѣн дѣла
 чѣ чѣлае прѣстѣ сѣчѣнае гѣлѣлашн пѣльнѣца шн алае бннѣ
 ахн пѣльнѣца, шн алае оушнѣ дѣ дѣмнѣлашн пѣльнѣца, шн чѣ
 ле дѣн пѣльнѣца нѣсѣлѣшн алае сѣлашн, пѣльнѣца шн алае он
 асѣрѣ пѣлае, пѣльнѣца ка сѣ пѣ дѣвѣцн дѣмнѣлашн дѣ
 дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣльнѣца пѣлае .
 19. Дѣчѣтѣ дѣла фн дѣпѣрѣте дѣмнѣлашн дѣла пѣльнѣца шн нѣ
 вѣн пѣльнѣца сѣлѣчн прѣ дѣлае, кѣчѣ дѣпѣрѣте дѣ
 пѣльнѣца асѣрѣла кѣрѣ ба дѣлѣце дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣльнѣца,
 ка сѣлѣце кѣлѣме нѣмѣлае ахн ахнѣла, кѣчѣ пѣльнѣца вѣла
 дѣвѣцн прѣ пѣльнѣца дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣльнѣца . Шн
 асѣрѣ вѣн дѣ прѣ дѣлае пѣ дѣрѣшнѣ шн вѣн ала дѣрѣшн
 пѣла дѣмнѣлашн пѣлае, шн вѣн мѣчѣце дѣла сѣрѣла кѣ
 рѣлае ба дѣлѣце дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣльнѣца прѣ дѣлае .
 20. Шн вѣн дѣ дѣрѣшнѣцѣ прѣстѣ тотъ кѣрѣлае ба пѣ
 пѣн сѣфлѣтѣла пѣльнѣца, прѣ сѣлѣ сѣла прѣ он, сѣла прѣ
 бннѣ сѣла прѣ рѣнѣла, сѣла прѣ тотъ чѣла пѣлѣшн сѣ
 флѣтѣла пѣльнѣца, шн вѣн мѣхнѣка ахнѣла, дѣмнѣлашн
 дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣльнѣца, шн вѣн бѣсѣлашн
 21. Шн кѣла пѣла . Шн лебѣда чѣла дѣн чѣстѣцн
 асѣрѣ пѣлае, кѣчѣ нѣ дѣстѣ ахн пѣрѣте ннѣ сѣрѣцѣ
 шн прѣ оушнѣ кѣ пѣльнѣца . Дѣчѣтѣ прѣн дѣн сѣсѣлѣ
 тотъ прѣстѣ сѣчѣ асѣрѣла сѣрѣ пѣлае дѣрѣ ахнѣла .
 22. Чѣла шн вѣн пѣльнѣца прѣ сѣла дѣчѣстѣцаѣе пѣлае .
 23. Шн ба дѣрѣла лебѣдашн кѣчѣ нѣ дѣстѣ ахн пѣрѣте
 ннѣ сѣрѣцѣ дѣрѣшнѣцѣ кѣ пѣльнѣца, шн чѣла немѣрнѣкѣ
 шн чѣла сѣрѣцѣ, шн вѣрѣца чѣ дѣно чѣстѣцаѣе пѣ
 ле, шн вѣрѣ мѣхнѣка шн сѣлѣ сѣлѣла, пѣльнѣца ка
 сѣпѣте вѣлѣсѣкѣ дѣмнѣлашн дѣмнѣлашн пѣльнѣца прѣстѣ
 тоѣте фѣрѣлае пѣлае кѣрѣлае вѣн фѣлае .

КАП 15
Вѣн шѣпѣте анн вѣн фѣлае сѣрѣцѣ,
 шн ала сѣрѣцѣна сѣрѣцѣнѣ . Дѣсѣ
 вѣн пѣлашн дѣпѣрѣла пѣла кѣрѣчѣе кѣрѣчѣе
 дѣрѣла пѣлашн пѣльнѣца, шн фѣрѣлашн пѣльнѣца сѣ
 нѣ чѣрѣн, кѣчѣ сѣла кѣрѣчѣе сѣрѣцѣ дѣмнѣ
 ахн дѣмнѣлашн чѣлашн пѣльнѣца . Чѣлашн стрѣнѣ сѣ чѣ
 рн кѣчѣте вѣрѣ фн дѣстѣлае дѣлае . Шн фѣрѣлашн
 пѣльнѣца сѣрѣцѣнае дѣпѣрѣлашн пѣлае . Кѣчѣ

- gripsorul, și vulturul de mare,
- 13. Și ghipa, și caia și cèle ce să asamănă lui,
- 14. Și tot corbul și asemenile lui,
- 15. Și struțul, și ciuhul, și băbița, și coruiul și cei asemene lui,
- 16. Și erodion, și lebedă, și sfîrcu,
- 17. Și hăreți, și păun, și lipitoarea,
- 18. Și barza, și șoiumul și cîte-i samănă lui, și pupăza, și liliacul.
- 19. Toate tărîtoarele pasărilor, necurate acêstea sînt voao; să nu mîcați dentru êle.
- 20. Toată zburătoarea curată să mîncăți.
- 21. Și toată mortăciunea să nu mîncăți; celui nemêrnîc ce e în cetățile tale să va da și va mînce sau vei da celui striin, căce norod sfînt ești Domnului Dumnezăului tău. Să nu fierbi miel cu laptele maicii lui.
- 22. A zêcea să zăciuești den toată roada săminții tale, sămînța țarenii tale den an în an.
- 23. Și vei mînce pre ea înaintea Domnului Dumnezăului tău, în locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău să să chême numele lui acolo; vei aduce cèle preste zecile grfului tău, și ale vinului tău, și ale untdelemnului tău, și cèle dentăiu născute ale boiler tăi și ale oilor tale, pentru ca să te înveți a te tême de Domnul Dumnezăul tău în toate zilele.
- 24. Iară de va fi departe drumul de la tine și nu vei putea să duci pre êle, căce departe e de tine locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să să chême numele lui acolo, căce te-au blagoslovit pre tine Domnul Dumnezăul tău,
- 25. Și le vei vinde pre êle pe argint și vei lua argintul în mînile tale și vei mêrge la locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre dînsul.
- 26. Și vei da argintul preste tot carele va pohti sufletul tău: pre boi sau pre oi, sau pre vin sau pre rachiul, sau pre tot ce va pohti sufletul tău, și vei mînce acolo înaintea Domnului Dumnezăului tău și te vei veseli tu și casa ta.
- 27. Și levitul cel den cetățile tale, căce nu iaste lui parte, nice sorțu împreună cu tine.
- 28. După trei ani să scoți tot preste zêcea a roadelor tale întru anul acela și vei pune pre el în cetățile tale,
- 29. Și va întra levitul, căce nu iaste lui parte, nice sorțu împreună cu tine, și cel nemêrnîc, și cel sărac, și văduva cea den cetățile talē, și vor mînce și să vor sătura, pentru ca să te blagoslovească Domnul Dumnezăul tău preste toate faptele tale carele vei face.

CAP 15

- 1. Pren șapte ani vei face slobozire.
- 2 [1]. Și așa e porunca slobozirii: [2] Lăsa-vei toată datoria ta care ție datoriu aproapele tău, și fratelui tău să nu ceri, căce sa-ua chemat iertare Domnului Dumnezăului tău.
- 3. Celui striin să ceri cîte vor fi ale tale la el, iară fratelui tău iertare să faci datoriei tale.
- 4. Căce/ nu iaste întru tine lipsit, pentru cuvântul acesta;

Ms. 45

grîpsorul, și vulturul de mare,

13. Și ghîpa, și caia și cèle ce-s asēmenea lui,
14. Și tot corbul și asēmenele lui,
15. Și struțul, și boaghea, și batca, și corăiul și ce-s asēmenea lui,
16. Și erodiu, și lebădă, și stărcu,
17. Și hărăți, și pasărea soarelei³ și lipitoarea,
18. Și pelicanul, și șoimul și căte-i samănă lui, și cucul și liliacul.

19. Toate tărăitoarele a pasărilor, necurate aceștea sântu voao; să nu mînceați dentru ție.

20. Toată zburătoare curată să mînceați.
21. Și toată mortăciunea să nu mînceați; celui nemernic ce-i întru cetățile tale să va da și va mîncea sau va da celui strîin, căce nărodu sfântu ești Domnului Dumnedzului tău. Să nu fierbi miel cu laptele maicii lui.
22. A dzēca să dzeciuești a toată pînăa seminției tale, sāmānta țarenii tale an de an.

23. Și vei mîncea pre ca înaintea Domnului Dumnedzului tău, întru locul carele va alege Domnul Dumnedzului tău să <ă> chēme numele lui acolo; veți aduce cèle preste dzēcele grîului tău, și a vinului tău, și a untdelemnului tău, și cèle dentăi născute a boilor tăi și a oilor tale, pentru ca să te înveți a te tēme de Domnul Dumnedzului tău toate dzilele.

24. Iar de va fi depărtat drumul de la tine și nu le vei putea să le duci pre ție, căce departe de la tine locul carele va alege Domnul Dumnedzului tău ca să <ă> chēme numele lui acolo, căce te-au blagoslovit pre tînc Domnul Dumnedzului tău,

25. Și le vei vinde pre ție pentru argint și vei lua argintul întru mînule tale și vei mērga la locul carele va alege Domnul Dumnedzului tău pre însul.

26. Și vei da argintul preste tot carele va pofți sufletul tău pre boi, sau pre oi, sau pre vin, sau pre rachiu, sau pre tot ce va pofți sufletul tău și vei mîncea acolo înaintea Domnului Dumnedzului tău și te vei veseli tu și casa ta.

27. Și popa cea den cetățile tale, căce nu iaste lui parte nice sorțu împreună cu tine.

28. După 3 ani socoliți tot preste 10 a roadelor tale întru anul acela și vei pune pre el întru cetățile tale,

29. Și va veni popa, căce nu iaste lui parte, nice moștenire împreună cu tine, și cel nemernic, și cel sārāman, și vāduva cea den cetățile tale și vor mîncea⁴ și să vor sātura, pentru ca să te blagoslovasē Domnul Dumnedzului tău preste toate faptele tale care le vei face.

CAP 15

1. Pren 7 ani vei face slobodzire¹.
2. Și așa-i porunca slobodzirei: lăsa-vei toată datoriia ta carea ț-i dator aproapele-ți, și fratelui să nu-i ceri, căce au chemat iertarea Domnului Dumnedzului tău.
3. Celui strîin să ceri căte vor fi ale tale la el, iar fratelui tău iertare să faci datoriei tale.
4. Căce/nu iaste întru tine lipsit pentru cuvântul

Ms. 4389

grîpsorul, și vulturul de mare,

13. Pajărea și caia și cèle ce-s asēmene lor,
14. Corbul și ce iaste asēmene lui,
15. Struțul, și boghia și uliul și ce iaste asēmene lui,
16. Erodium, și lebăda, și stărcul și pāunele¹,
17. Lipitoarea, și pelicanul, și șoimul, și căte sânt lui asēmene;
18. Cucul, și liliacul, și pupāza, și porfirionul și asēmene acestora să nu mînceați.
19. Și toate pasările care sânt ca în chip de jigānii necurate să fie voaoă să nu le mînceați.

20. Tot ce iaste curat să mînceați.

21. Nici o mortăcină să nu mînceați, ce să daș nemēmecului² care lăcuiēște în cetate sau streinului să le mănānce, că voi sântei nărod sfînt Domnului Dumnezeului vostru. Să nu fierbi iedul în laptele mamei lui.
22. Zeciuiēlele den toată roadă sāmānturilor tale să mănānci den an în an.

23. Și să le mănānci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo, acolo să aduci zeciuiiala grāului tău, și a vinului tău, și a undelemnului tău, și cel dentăi născut den boii tăi și den oile tale, ca să te înveți a te tēme de Domnul Dumnezeul tău în toată vrēmea.

24. Iar de va fi cale departe de la tine și nu vei putea să le duci, că-ți va fi dāparte locul acela care l-au ales Domnul Dumnezeul tău, să chiami numele lui acolo ca să te blagoslovească Domnul Dumnezeul tău.

25. Iar tu să vinzi acēlea și să iai prețul lor în mînile tale și să te duci la locul care l-au ales și ce Domnul Dumnezeul tău.

26. Și să cumperi pre acci bani acolo, or ce va plăcea sufletului tău: sau oi, sau vin, sau bovină, sau or ce va plăcea sufletului tău și să mănānci înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te veselești tu și casa ta.

27. Iar pre preotul carele iaste în cetatea ta, să te socotești, să nu-l laș, că n-are el altă parte sau altă soartă la tine.

28. După trei ani să rădici toată zeciuiiala den tot ce se va rodi ție într-acel an și să le pui în cetățile tale³.

29. Și să vic proeții, că n-au ci parte cu voi, nici soartă la voi, și sārācul și vāduva, care sînt în cetățile tale, să mănānce și să se sature. Și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în toate lucrurile tale, orcare vei face.

CAP 15

1. Iară al șaptelea an să faci iertăciune.
2. Și aceasta iaste porunca slobodzirei: să ierț toată datoriia ce-ți iaste dator vecinul tău și de la fratele tău să nu ceri, că iertăciune se-au chemat Domnului Dumnezeul tău.
3. Iar de la strein și de la vînetic, tu să ceri ce vei avea la dānsul, iar frăține-tău să-i ierț toată datoriia, că iaste lipsit.
4. Și pentru aceasta, blagoslovindu-te, te va

Versiunea modernă

vulturul negru, vulturul bărbos,

13. Gaia și orice fel de uliu,
14. Orice fel de corb,
15. Struțul, bufnița, pescărușul și orice fel de șoim,
16. Cucuveaua, cocostîrcul și lebăda,
17. Pelicanul, vulturul pescar și cormoranul,
18. Barza, tot felul de bîtlani, pupāza și liliacul.
19. Toate gîngāniile care se tirāsc și zboară sînt necurate pentru voi; să nu mînceați din ele.

20. Puteți să mînceați orice pasăre curată.

21. Să nu mînceați mortăciuni, ci să le dați să le mănānce cei din afară, care s-au pripășit în cetățile voastre, sau să le vindeți străinilor, căci tu ești popor sfînt pentru Domnul Dumnezeul tău. Să nu fierbi iedul în laptele mamei lui.

22. În fiecare an să pui deoparte zeciuiiala din toată recolta semănturilor care rodesc pe ogorul tău.

23. Să mănānci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege ca să dānuiască numele său acolo, zeciuiiala din grāul, vinul și untdelemnul tău și întiui nāscuți din cirezile și turmele tale, pentru ca să înveți să te temi tot timpul de Domnul Dumnezeul tău.

24. Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvîntat. Dar dacă drumul este prea lung pentru tine și, datorită depărtării, nu vei putea să duci zeciuiiala pînă la locul pe care Domnul Dumnezeul tău l-a ales ca să dānuiască numele lui acolo,

25. Atunci vinde totul pe argint, ia argintul în mînă și du-te la locul ales de Domnul Dumnezeul tău.

26. Acolo poți să cheltuiesti argintul pe tot ce-ți poftēște inima: boi, oi, vin și bāuturi tari, tot ce-ți poftēște inima; să mănānci acolo, înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te veselești atît tu, cît și familia ta.

27. Și să nu-i uiiți pe leviiți care trăiesc în cetățile tale, căci ei nu au, ca tine, partea lor de pămînt, nici altă moștenire.

28. La fiecare al treilea an să iei întreaga zeciuiială din recolta aceluși an și să o pui la păstrare în cetățile tale,

29. Pentru ca să postă veni levitul, care nu are, ca tine, partea lui de pămînt, nici altă moștenire, și străinul și orfanul și vāduva, care se află în cetățile tale, să mănānce și să se sature. Atunci Domnul Dumnezeul tău va binecuvînta tot ceea ce vei înfăptui cu mînile tale.

CAP. 15

Anul al șaptelea. Sārācii, robii și întiui nāscuți dintre vite.

1. În fiecare al șaptelea an să faci iertarea datorțiilor.
2. Iertarea se va face în felul următor: cel care a împrumutat pe aproapele său, îl va ierta de datorie și nu o va mai cere nici de la aproapele său, nici de la fratele său, pentru că s-a făcut chemarea iertării Domnului.
3. Străinului poți să-i ceri ceea ce-i al tău, dar pe frate să-l ierți de datorie.
4. Printre voi nu trebuie să fie sārāci; Domnul

Ms. 45

acesta; blagoslovindu te va blagoslovi Domnul Dumnedzâul tău întru pământul carele Domnul Dumnedzâul tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești pre el de tot.

5. Iar să veți asculta cu audzul glasul Domnului Dumnedzâului vostru să păziți și să faceți toate porințele acêstea câte eu porănescu ție astăzi.

6. Căce Domnul Dumnedzâul tău te-au blagoslovit pre tine în ce chip au grăit ție și vei împrumuta limbi multe, iar tu nu te vei împrumuta; și vei stăpâni a limbi multe, iar ție nu-ți vor stăpâni.

7. Iar de să va face ție frate lipsit dentru frații tăi într-una den cetăți, în pământul carele Domnul Dumnedzâul tău dă ție, să nu întorci inima ta de cătră fratele tău cel lipsit, nice să strângi mâna ta.

8. Deșchidzîndu să deșchizi mâinile tale lui și împrumutându să împrumutezi pre el oricât îi va trebui și-ntrucât să va lipsi.

9. Ia-te aminte pre tine să nu să facă cuvântu ascunsu întru inima ta, fărdelețe dzicându: «Apropie-să anul al șaptelea, anul iertării.» și va vicleni ochiul tău pre fratele tău cel lipsit și nu-i vei da lui și va striga asupra ta cătră Domnul și va fi întru tine greșeală mare.

10. Dându să-i dai lui și împrumutându să împrumutezi pre el, oricât să va tribui de la tine, și să nu te măhnești în inima ta dându-i tu lui, pentru că pentru acestu cuvântu te va blagoslovi Domnul Dumnedzâul tău întru toate faptele tale și întru toate, oriunde vei pune mâna ta.

11. Pentru că nu va lipsi lipsit de la pământul tău. Pentru acêcea eu ție porănescu acesta cuvîntu dzicându: să deșchizi mâna fratelui tău celui mësער și celui lipsit ce-i pre pământul tău.

12. Iar de să va vinde fratele tău ție, jidovul au jidovcă, slujți-ți-va ție 6 ani și în al șaptelea îl vei trimite pre el volnic de la tine.

13. Și când deșchizându vei trimite pre el volnic de la tine, să nu-l trimiți deșertu de la tine².

14. Chelșug să-l chelșuguiești pre el den oile tale, și den grîul tău, și den teascul tău, după cum te-au blagoslovit Domnul Dumnedzâul tău vei da lui.

15. Și-ți vei aduce aminte că rob ai fostu în pământul Eghiptului și te-au mîntuit Domnul Dumnedzâul tău de acolo. Pentru acêcea eu porănescu ție să faci cuvîntul acesta.

16. Iar de va dzice cătră tine: «Nu voi ieși de la tine» căce au iubit pre tine și casa ta, căce bine-i iaste lui lăngă tine.

17. Și vei lua undreaoa și vei găuri urcheia lui cătră ușe, la umșor, și va fi ție rob în veți; și la slujnica ta într-acesta chip vei face.

18. Nu năslnic va fi înaintea ta trimițându-să ci volnic de cătră tine, căce pre an simbria a nămit, au slujit ție 6 ani. Și te va blagoslovi pre tine Domnul Dumnedzâul tău întru toate câte vei face.

Ms. 4389

blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în țara carea ție-o va da întru moștinare să o iai,

5. Deci, de veți asculta cu ascultare glasul Domnului Dumnezeului vostru și veți păzi și veți face toate porințele acêstea care porănescu eu ție astăzi.

6. Că Domnul Dumnezeul tău te-au blagoslovit cum au zis ție, și vei împrumuta pre multe limbi iar tu nu te vei împrumuta de nimeni¹; și vei birui tu și vei stăpâni multe limbi, iar pre tine nu te va birui, nici te va stăpâni nimeni.

7. Iar de va fi vreun frate den frații tăi lipsit vre-într-o cetate de ale tale, în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău, să nu întorci inima ta, nici să strângi mâna ta înaintea fratelui tău când va cere.

8. Ce cu tindere să tîzni mâna ta lui și să-l împrumutezi de cât va cere și citu-i va lipsi.

9. Păzește-te să n-aibi cuvînt de taină în inima ta² cugetînd fărdelețe și zicînd: «Apropie-se anul al șaptelea al iertăciunii.» și va năcăji ochiul tău pre fratele care va cere și nu-i vei da, că apoi el va striga spre Dumnezeu pentru tine și vei avea păcat mare.

10. Ce cu dare să-i dai și cu împrumutare să-l împrumutezi și or de ce va cere nu-ți paic rău în inima ta; și pentru aceasta te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrurile tale și or spre ce vei pune mâna ta.

11. Că nu va lipsi lipsit în țara ta. Pentr-acêcea porănescu eu acest cuvînt și zic: deșchizînd să deșchizi mâna la fratelui tău celui sărac și celui ce cere în țara ta.

12. Iar de se va vinde ție fratele tău ovreiu sau ovreica, să-ți lucrêze 6 ani, iar al șaptelea an tu să-l ierți, să fie slobod de tine.

13. Și deca-l vei ierta, să nu-l slobozi fără de nimic.

14. Ce pomenirea să o găteti lui den oile tale și den grîul tău și den vinul tău, cum te-au blagoslovit Domnul Dumnezeul tău și să dai lui.

15. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului, iar Domnul Dumnezeul tău te-au slobozit de acolo. Pentr-acêcea și eu porănescu ție acêstea.

16. Iar de va zice el cătră tine: «Nu vom duce de la tine că-m ești drag și am iubit casa ta»; decii, de-i va plăcea la tine.

17. Tu să iai o sulă și să-i pătrunzi urchea înaintea ușii, pre prag, și va fi ție rob în veac; așjiderea să faci și roabei.

18. Și să nu-ți fie înaintea ta cu greu, că ce-i vei ierta să fie de tine slobod, că pentru plata ce au luat ți-au lucrat 6 ani. Și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în/ toate cîte vei face.

Versiunea modernă

te va binecuvînta din plin, în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ție-o dă să o stăpînești și să o moștenești.

5. Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău de a păzi și a împlini toate porințele pe care ție le dau eu astăzi.

6. Cînd Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta, așa cum ție-a făgăduit, vei da cu împrumut multor popoare, dar tu nu vei împrumuta de la ele; și vei domni peste multe popoare, dar ele nu vor domni peste tine.

7. Dacă printre frații tăi se va afla vreun sărac, în una din cetățile din țara pe care ție-o dă Domnul Dumnezeul tău, să nu-ți împietrești inima, nici să ai mâna strînsă față de fratele tău cel sărac.

8. Ci să-ți deschizi mâna înaintea lui și să-i dai împrumut oricît de mult ar avea nevoie.

9. Ia aminte să nu încolțescă în inima ta un gînd nelegiuit și să zici: «Se apropie anul al șaptelea, anul iertării» și, privindu-l cu viclenie pe fratele tău cel sărac, să nu-i dai nimic; căci atunci va striga către Domnul împotriva ta și ție-ai face vinovat de un mare păcat.

10. Dă-i cu mărinimie și să nu-ți pară rău în inima ta cînd îi dai, căci, pentru această faptă, Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta în tot ceea ce înfăptuiești și în tot ceea ce săvîrșești cu mîinile tale.

11. Săracii nu vor dispărea niciodată din țara ta. De aceea îți dau această poruncă: deschide-ți larg mâna pentru fratele tău cel sărac și nevoiaș care trăiește în țara ta.

12. Dacă vreun evreu sau vreo evreică dintre frații tăi ție se va vinde ție, să-ți slujească șase ani; dar în al șaptelea an să-i dai drumul de la tine și să fie liber.

13. Iar cînd îi vei da drumul să fie liber, să nu-l lași să plece de la tine cu mâna goală.

14. Ci să-i dăruiești din belșug din turmele tale, din aria ta și din teascul tău; dă-i și lui din cele cu care te-a binecuvîntat Domnul Dumnezeul tău.

15. Amintește-ți că ai fost rob în țara Egiptului și că Domnul Dumnezeul tău te-a mîntuit. De aceea îți porănescu astăzi acest lucru.

16. Dacă robul tău îți va spune: «Nu vreau să plec de la tine», pentru că te-a îndrăgit, pe tine și casa ta, căci i-a mers bine la tine.

17. Atunci să iei o sulă, să-i găurești urechea de ușă și va fi robul tău pentru totdeauna. Tot așa să faci și cu roaba ta.

18. Să nu îți cadă greu cînd îi dai drumul să fie liber, căci ceea ce ție-a slujit în șase ani face cît plata unui simbriaș. Atunci Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta în/ tot ceea ce faci.

рлн

1. прѣ вѣате кѣте вен фѣче . Тотъ денѣтѣн
 нѣскѣхлѣ кареае свѣа нѣше фѣачнае тѣае , шнѣ
 онае тѣае , чѣае де парте свѣрѣбѣекѣ левиѣ ефн
 цн дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх , ебнѣ лѣкѣеци ф
 прѣ чѣа денѣтѣн нѣскѣхлѣ , венѣхлѣ тѣх шнѣ
 нѣ тѣхнѣ чѣа денѣтѣн нѣскѣхлѣ аѣ сѣнаѣ тѣае .
 2. Ананѣтѣ дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх вен мѣнка
 прѣ еѣ , денѣ аѣ фѣ аѣ ла лѣхлѣ каре ва а
 лѣѣе дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх , тѣ шнѣ кѣса тѣа .
 3. Гѣрѣ де бафнѣ фѣ прѣ еѣ прѣ хлѣнѣ , шнѣ сѣпѣ аѣ сѣрѣ
 лѣ тѣа тѣа хлѣа рѣ ебнѣ сѣпѣ хлѣ дмнхлѣ дмнхѣ
 хлѣ тѣх . фѣ прѣ чѣтѣчнѣае тѣае вен мѣнка
 прѣ еѣ , чѣа нѣхрѣпѣ фѣ прѣ тѣнѣ , шнѣ чѣа нѣхрѣпѣ
 фѣ прѣ еѣ тѣа кнѣ ба мѣнка , ка сѣ кѣ прѣ нѣрѣ аѣ чѣ
 нѣ еѣ . Фѣрѣ нѣман сѣнѣеае ебнѣ мѣнѣнѣнѣ ,
 прѣ пѣмѣнѣтѣ еѣлѣ вѣрѣшнѣ прѣ еѣ ка аѣа .

КАП СИ

1. **П**ѣрѣѣе лѣна ноасѣ , шнѣ вен фѣче пѣше
 дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх , кѣчнѣ фѣ прѣ
 нѣнѣ нѣсѣ аѣ е шнѣ денѣ пѣмѣнѣтѣ аѣ е
 гѣнѣхлѣ нѣаѣтѣ . Шнѣ вен жѣнѣтѣ
 пѣшнѣае дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх , сѣнѣ
 шнѣ бѣнѣ , фѣ лѣнѣхлѣ оѣнѣ де ва лѣѣѣе дмнхлѣ дмнхѣ
 тѣх прѣ еѣ еѣ еѣ кѣѣме нѣмеае лѣнѣ аѣко
 2. Сѣнѣ мѣнѣнѣнѣ прѣ еѣ аѣснѣпѣтѣ , шлѣпѣе зѣнае еѣ
 мѣнѣнѣнѣ прѣ еѣ аѣзѣнѣе , пѣнѣе де кнѣнѣнѣе , кѣ
 чнѣ кѣ сѣрѣхлѣмѣ аѣнѣ ешнѣ денѣ егѣпѣтѣ нѣаѣтѣ ,
 пѣнѣпрѣ ка сѣвѣтѣ аѣхѣеци дмнѣтѣ де зѣсѣа ешнѣ
 ренѣ вѣаеѣе денѣ пѣмѣнѣтѣ егѣпѣтѣхлѣнѣ , тѣае
 зѣнаеае вѣеѣцнѣ вѣаѣсѣрѣ . Сѣнѣ нѣвѣскѣ цѣе аѣлѣ
 фѣ тѣае хѣтѣрѣеае тѣае шлѣпѣе зѣнае , шнѣ сѣнѣ
 аѣаѣрѣмѣ денѣ нѣрѣнѣрѣае кареае вѣчнѣ жѣнѣтѣ сѣра ф
 зѣсѣа чѣ денѣтѣнѣ пѣнѣ дмннѣѣа . Нѣвенѣ
 пѣтѣ еѣ жѣнѣнѣ пѣсѣка , фѣ прѣ нѣче оѣнѣ денѣ чѣ
 пѣчнѣае тѣае , кареае дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх дѣ
 цѣе . Фѣрѣ нѣман лѣ лѣнѣхлѣ каре ва лѣѣѣе дѣ
 нѣлѣ дмнхѣхлѣ тѣх , сѣсѣ кѣѣме нѣмеае лѣнѣ аѣко
 асѣ , аѣкоае вен жѣнѣтѣ пѣшнѣае сѣра де кѣтѣрѣ аѣ
 пѣхлѣ сѣаѣрѣхлѣнѣ , фѣрѣмѣтѣ карѣ аѣ ешнѣ денѣ пѣ
 3. мѣнѣтѣ егѣпѣтѣхлѣнѣ . Шнѣ вен фѣѣрѣе шнѣ
 вен брѣѣе шнѣ вен мѣнка фѣ лѣнѣхлѣ кареае ва лѣѣѣе
 дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх прѣ еѣ , шнѣ тѣвенѣ фѣтѣаѣ
 чѣ дмннѣѣа шнѣ вен мѣѣѣе ла кѣсѣае тѣае .
 4. Шѣе зѣнае вен мѣнка аѣзѣнѣе , нѣрѣ фѣ зѣсѣа аѣшлѣ
 тѣ , ешнѣрѣ прѣ зѣннѣ дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх ,
 сѣнѣ фѣчнѣ фѣ прѣ аѣ тотѣ лѣхрѣлѣ , аѣфѣрѣ денѣ кѣ
 тѣ еѣвѣрѣ фѣче еѣфѣаѣтѣхлѣнѣ . Шлѣпѣе еѣпѣтѣ
 мѣнѣнѣ фѣрѣчнѣ еѣ нѣмѣрнѣ цѣе , фѣ пѣжнѣ еѣѣтерѣ ,
 прѣ сѣѣрѣа вен фѣчнѣ аѣнѣмѣра шлѣпѣе еѣтѣмѣнѣнѣ .
 5. Шнѣ вѣ фѣче прѣаннѣ де еѣтѣмѣнѣ дмнхлѣ дмнхѣхлѣ
 тѣх , прѣкѣмѣ мѣна тѣа вѣате кѣте ва аѣ цѣе ,
 фѣчнѣнѣ тѣх вѣаѣбѣтѣ дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх .
 6. Шнѣ тѣвенѣ вѣхлѣа фѣнанѣтѣ дмнхлѣ дмнхѣхлѣ
 тѣх , тѣ шнѣ фѣчнѣрѣлѣ тѣх шнѣ фѣтѣа тѣа , шнѣ
 сѣлѣга тѣа , шнѣ сѣлѣжннѣка тѣа , шнѣ лѣвѣтѣхлѣ , чѣа
 чѣе фѣчнѣчнѣае тѣае , шнѣ чѣа нѣмѣѣрннѣ , шнѣ чѣе
 сѣрѣаѣ , шнѣ еѣлѣѣа чѣа чѣе аѣсѣе фѣ прѣ вѣнѣ , ф
 лѣнѣхлѣ каре ва лѣѣѣе дмнхлѣ дмнхѣхлѣ тѣх прѣ
 7. еѣсѣлѣ , сѣсѣ кѣѣме нѣмеае лѣнѣ аѣкоа . Шнѣ

Biblia, 1688, pag. 138, col. I

19. Tot dentiu nascutul carele sa va naște în vacile tale și în oile tale, cèle de parte bărbătească, le vei sfinți Domnului Dumnezăului tău. Să nu lucrezi întru cel dentiu nascut vițelul tău și să nu tunzi cel dentiu nascut al oilor tale.

20. Înaintea Domnului Dumnezăului tău vei mânca pre el, den an în an, la locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău, tu și casa ta.

21. Iară de va fi întru el prihană, șchiop au orb, au toată hula rea, să nu o pui Domnului Dumnezăului tău,

22. Întru cetățile tale vei mânca pre el; cel necurat întru tine și cel curat într-acesta chip va mânca, ca o căprioară au cerbu.

23. Fără numai sîngele să nu mănînci, pre pămînt să-l verși pre el, ca apa.

CAP 16

1. Păzêște luna noao și vei face Paște Domnului Dumnezăului tău, căci întru lună noao ai ieșit den pămîntul Eghiptului noaptea.

2. Și vei junghea paștile Domnului Dumnezăului tău, oi și boi, în locul unde va alêge Domnul Dumnezăul tău pre el să să chiême numele lui acolo.

3. Să nu mănînci pre el dospit; șapte zile să mănînci pre el azime, pîne de chinuire, căci cu sîrguală ași ieșit den Eghipt, noaptea, pentru ca să vă aduceți aminte de ziua ieșirei voastre den pămîntul Eghiptului, toate zilele vieții voastre.

4. Să nu <с> ivească ție aluat în toate hotarile tale șapte zile și să nu doarmă den cămurile carele veți junghea sara, în ziua cea dentiu, până dimineața.

5. Nu vei putea să junghi pasca întru nice una den cetățile tale carele Domnul Dumnezăul tău dă ție,

6. Fără numai la locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău să să chême numele lui acolo; acolo vei junghea paștile, sara, de cătră apusul soarelui, în vremea carea ai ieșit den pămîntul Eghiptului.

7. Și vei fiêrbe și vei frige și vei mânca în locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre el, și te vei întoarce dimineața și vei mêrge la casele tale.

8. Șase zile vei mânca azime, iară în zioa a șaptea, ieșirea, praznic Domnului Dumnezăului tău; să nu faci întru ea tot lucrul, afară den cîte să vor face sufletului.

9. Șapte săptămîni întregi să numeri ție; începînd sêcerea, pre secerat, vei încêpe a număra șapte săptămîni.

10. Și vei face praznic de săptămîni Domnului Dumnezăului tău, precum mîna ta poate, cîte va da ție, în ce chip te-au blagoslovit Domnul Dumnezăul tău.

11. Și te vei bucura înaintea Domnului Dumnezăului tău, tu și feciorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și levitul cela ce e în cetățile tale, și cel nemêrnîc, și cel sărac și văduva cêea ce iaste întru voi, în locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău pre dînsul să se chiême numele lui acolo.

12. Și-/ vei aduce aminte că rob ai fost în pămîntul

Ms. 45

19. Tot dentăi născutul carele să va naște întru vacile tale și întru oile tale, cele de parte bărbătească, le vei sfinți Domnului Dumnedzăului tău. Să nu lucrduz întru cel dentăi născut vișălul tău și să nu tundzi cel dentăi născut a oilor tale.

20. Înaintea Domnului Dumnedzăului tău vei mânca pre el, de an în an, întru locul unde va alege Domnul Dumnedzăul tău, tu și casa ta.

21. Iar de va fi întru el prihană, șchiop au orb, au toată hula rea, să nu o pui pre ca Domnului Dumnedzăului tău,

22. Întru cetățile tale vei mânca pre el; cel necurat întru tine și cel curat într-acesta chip va mânca, ca o căprioară au cerbu.

23. Făr-numai sângele să nu mănânci, pre pământu să-l verși pre el, ca niște apă.

CAP 16

1. Păzește luna noă lor și vei face Paștile Domnului Dumnedzăului tău, căce întru luna noao lor ai ieșit den pământul Eghiptului noaptea.

2. Și vei giunghea Paștile Domnului Dumnedzăului tău, oi și boi în locul unde va alege Domnul să s<ă> chieme numele lui acolo.

3. Să nu mănânci pre el dospit; 7 dzile să mănânci pre el azime, pâine de chinuire, căce cu sârguială ai ieșit (den pământul) Eghiptu noaptea, pentru ca să vă aduceți aminte de dzua ieșirii voastre den pământul Eghiptului, toate dzilele vieții voastre.

4. Să nu să ivască în toate hotarile tale 7 dzile și să nu doarmă den cămuri carele veți junghea sara, în dzua cea dentăi, pân-dimineață.

5. Nu vei putea să giunghi pasha întru nice una den cetăți<e> tale carele Domnul Dumnedzău dă ție,

6. Făr-numai la locul carele va alege Domnul Dumnedzăul tău să s<ă> chieme numele lui acolo; acolo vei giunghea paștile sara, de cătră apusul soarelui, întru vremea carea ai ieșit den pământul Eghiptului.

7. Și vei fierbe și vei frige și vei mânca întru locul carele va alege Domnul Dumnedzăul tău pre el, și te vei întoarce dimineața și vei merge la casele tale.

8. 6 dzile vei mânca azime, iar în dzua a șeptea, ieșire, praznic Domnului Dumnedzăului tău; să nu faci întru ea tot lucrul afară den câte să vor face sufletului.

9. 7 săptămâni întregi să numeri ție; începându tu secerrea, pre secerat, vei începe a număra 7 săptămâni.

10. Domnului Dumnedzăului tău și vei face praznic de săptămâni în ce chip mâna ta poate câte-ți va da ție, în ce chip te-au blagoslovit Domnul Dumnedzăul tău.

11. Și te vei bucura înaintea Domnului Dumnedzăului tău, tu și ficiorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și popa cea ce-i în cetățile tale, și cel nemernic, și cel sărăman și văduva căce ce-i întru voi, întru locul carele va alege Domnul Dumnedzău pre însă să s<ă> chieme numele lui acolo.

12. Și-ți/ vei aduce aminte că rob ai fostu în

Ms. 4389

19. Și tot cel dentăi născut den boii tăi sau den oile tale, partea cea bărbătească, să sfințești Domnului Dumnezeului tău și să nu înjugi vișelul tău cel dentăi născut, nici cel dentăi născut den oile tale să nu tunzi.

20. Ce să le mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, den an în an, în locul care-și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, tu și casa ta.

21. Iar de va fi vină pre dânsul, șchiop de va fi, sau orb, sau fiice vină rea, să nu-l pui jărtvă Domnului Dumnezeului tău,

22. Ce în cetățile tale să-l mănânci; cel curat și cel necurat, așa să mănânci la tine, ca pre căprioară și ca pre cerb.

23. Ce numai aceasta să păzești, sângele să nu-l mănânci, ce să-l verși pre pământ, ca apa.

CAP 16

1. Păzește luna celor noaoă, să faci pasha Domnului Dumnezeului tău, că în luna cea noaoă te-au scos Domnul Dumnezeul tău den Eghipt noaptea.

2. Și să junghi pasha Domnului Dumnezeului tău, oi și boi, în locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiemi numele lui acolo.

3. Să nu mănânci într-ânsa dospit, șapte zile să mănânci tot azimă, pâinea răotății; că cu nevoință ai ieșit den Eghipt, să-ți aduci aminte de zioa ieșirii tale den țara Eghiptului, în toate zilele vieții tale.

4. Șapte zile să nu se vază ție dospit, în toate hotarile tale și să nu rămăic neci cămurile tale care vei junghea scara, în zioa cea dentăi, până a doaoa zi.

5. Că nu vei putea junghea pasha nici într-o cetate de-ale tale care va da ție Domnul Dumnezeul tău,

6. Ce numai în locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiemi numele lui acolo vei junghea pasha, scara, spre apusul soarelui, în vremea căce ce ai ieșit den [den] Eghipt.

7. Și vei fierbe și vei frige și vei mânca în locul în care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, și întorcându-te a doaoa zi, vei merge la casa ta.

8. Șase zile să mănânci azimă, iar în zioa a șaptea, a ieșirii, praznicul Domnului Dumnezeului tău, să nu lucrduz într-ânsa.

9. Șapte săptămâni închiate să-ți numeri.

10. Și de la începutul seceriișului tău de grău să începi a număra 7 săptămâni, de-acii să faci praznicul săptămânii Domnului Dumnezeului tău, cumu-ț va ajunge mâna ta și cumu-ț va fi dat și ce va fi va blagoslovit Domnul Dumnezeul tău.

11. Și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu și ficiorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și precotul carele iaste în cetatea ta, și vineticul, și strinul, și săracul și văduva care-i sânt în cetățile tale, în locul care-l va alege lui Domnul Dumnezeul tău să chiemaț numele lui acolo.

12. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara

Versiunea modernă

19. Să închini Domnului Dumnezeului tău pe toți întii-născuți de parte bărbătească din cirezile și din turmele tale. Să nu muncești cu cel dintii-născut juncan și să nu tunzi întiiul-născut din turmele tale.

20. Să-i mănânci an de an, tu și familia ta, înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege Domnul.

21. Iar dacă animalul este vătămat, dacă este șchiop sau orb sau rău schilodit, să nu-l jertfești Domnului Dumnezeului tău,

22. Ci să-l mănânci în cetățile tale; atît cel necurat, cît și cel curat pot să mănînce împreună din el, așa cum se mănîncă și carnea de căprioară sau de cerb.

23. Numai sângele să nu-l mănînci, ci să-l verși pe pământ, ca apa.

CAP. 16

Cele trei sărbători mari.

1. Păzește luna Aviv și prăznuiește Paștile pentru Domnul Dumnezeul tău, pentru că în luna Aviv te-a scos Domnul Dumnezeul tău noaptea din Egipt.

2. Taie de Paști, pentru Domnul Dumnezeul tău, oi, capre și vite, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiește numele lui acolo.

3. Să nu mănânci cu acestea nimic dospit, ci șapte zile să mănânci azime, pâinea durerii, pentru că ai ieșit în mare grabă din Egipt, astfel îți vei aduce aminte, toată viața, de ziua în care ai ieșit din țara Egiptului.

4. Timp de șapte zile să nu se găsească aluat dospit în ținuturile tale și să nu rămînă pînă dimineața nimic din carnea pe care ai tăiat-o în scara primei zile.

5. Nu vei putea să tai jertfa de Paști în nici una din așezările pe care ți le va da Domnul Dumnezeul tău,

6. Ci doar în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiește acolo numele lui. Acolo vei tăia jertfa de Paști, scara, la apusul soarelui, pe vremea în care ai ieșit din țara Egiptului.

7. Vei găti și vei mânca jertfa în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău, iar dimineața poți să te întorci și să mergi la corturile tale.

8. Șase zile să mănânci azime, iar a șaptea zi să fie sărbătoarea de încheiere în cinstea Domnului Dumnezeului tău; atunci nu vei lucra nimic.

9. Să numeri șapte săptămîni. Să începi a număra cele șapte săptămîni de cînd începe secerișul spicilor.

10. Apoi să prăznuiești sărbătoarea săptămînilor pentru Domnul Dumnezeul tău, aducînd ca mîna ta daruri de bunăvoie, din cele cu care te-a binecuvîntat Domnul Dumnezeul tău.

11. Să te înveselești înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu, fiul tău, fiica ta, robul și roaba ta, levitul din cetățile tale, ca și străinul, orfanul și văduva care se află în mijlocul vostru, în locul pe care l-a ales Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiește numele lui acolo.

12. Adu-ți aminte că ai fost rob în Egipt; de

БѢНЪ АДУЧЕ ЛАННѢ КЪ РСОУ АН ФОПЪ АПѢМЖНПЪ
 ЕГУПЕТЪЛАХЪ, ШН БѢН ПЪЗН ШН БѢН ФАЧЕ ПОРЪЧН
 АЕ АЧѢСѢФЪ. ПРАЗНИКЪ КОЛЕНАНОРЪ, СЕФАЧН ГГ
 ЦІЕ, З, ЗНАЕ АУПЧЕ БѢН АРЪНА ДЕН АРТА ПЛА, ШН
 ДѢ ТѢСХЛА ТЪХЪ. ШН ТЕБЕНЪ ВЪКЪРА НЕ ПРА
 НИХЛА ТЪХЪ, ТЪХЪ ШН ФЕТОРЪЛА ТЪХЪ ШН ФАТА ПЛА
 САУГА ПЛА ШН САУЖИНА ПЛА ШН ЛЕВУТЪЛА ШН НЕМѢР
 НИХЛА, ШН СТРАХЛА ШН БЪАХЛА, ЧѢА ЧЕ АСТЕ А
 ЧЕТЪЦНАЕ ПЛАЕ. ШАПТЕ ЗНАЕ СЪ ПРЪЗНЪЩІН
 ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ, ЖЛОУХЛА КАРЕЛЕ БА А
 ЛѢЧЕ ДМНХЛА ДМНЗЪХЛА ТЪХЪ, ПРЕ ЕАЪ АСТЕ КЪ
 МА АГОЛО НЪМЕА АХЪ, ТЪРЪ ДЕТВЕА БАТЕН ДМНХЛА
 ДМНЗЪХЛА ТЪХЪ АПРЪ ПОАТЕ СЪМЖНПЪУНАЕ ПЛА
 АЕ, ШН АПЪ ФАПЪЛА МЖННОРЪ ПЛАЕ, ШН БѢН ФН
 БЕСѢАНДЪПЪ. ТРЕНЪ БРЕМН АЕ АНХЛАХЪ СЪБА
 НЪН ПОАТЕ ПАРПЪ СЪРЪСЪТЪКЪ АПА АНАИТЪ
 ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ ЖЛОУХЛА КАРЕЛЕ БА АЛѢ
 ЧЕ ДМНХЛА ДМНЗЪХЛА ТЪХЪ, АПРЪ ПРАЗНИКЪЛА
 ЗИМЕАНОРЪ, ШН АСЪРЪСЪТЪОАРЪ СЪПЪТЪМЖННОРЪ, ШН
 А ПРАЗНИКЪЛА ФЪКЪТЪЛАХЪ КОЛЕНАНОРЪ, СЪНХЪТЕ НЪ
 ЦН АНАИТЪ ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ АСЪСЪТЪ.
 ФІЕ КАРЕЛЕ АУПЪ ПЪТЪРЪ МЖННОРЪ БОАСТРЕ, АУ
 ПЪ САГЪЕНЛА ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ КАРЕ АУ
 АПЪ ЦІЕ. ЖЪДЕКЪТОРН ШН АУКЪТОРН АЕ КЪ
 ЦН БѢН ПЪНЕ ЦІЕ АПРЪ ПОАТЕ ЧЕТЪЦНАЕ ПЛАЕ, КА
 РЕ ДМНХЛА ДМНЗЪХЛА ТЪХЪ АУ ЦІЕ АУПЪ ФѢАМРН,
 ШН БОРЪ ЖЪДЕКА НЪРСОУХЛА ЖЪДЕКАТЪ АНРЪПЪПЪ,
 НЪБОРЪ АСТАЕ ЖЪДЕКАТА. ННТН БОРЪ КЪНОАЩЕ
 ФАЧЪ, ННН БОРЪ АХЪ АРЪРН, ПЕНТРЪ КЪ АРЪРНАЕ
 ОРЪСЕКЪ ОКІНЪ АЦЕАЩІЦНАНОРЪ, ШН АРЪННЪ КЪБІТЕ
 АЕ АНРЕЩІЦНАНОРЪ. ПРЕ АНРЕЩІЦЛА КЪ АНРЕЩІЦЛА
 ПЪ СЪГОНОЩІН, ПЕНТРЪ КАСЪ ТРЪЦІЦ ШН АПРЪ АУ
 АУПЪ АПРЪ СЪМЩЕННЦ ПЪМЖНПЪЛА КАРЕ ДМНХЛА
 ДМНЗЪХЛА ТЪХЪ АУ ЦІЕ. СЪНХЪ СЪДЕЩІН ЦІЕ КЪ
 АСЪЩІН ПОТЪ АЕМНХЛА АНГЪТЪ ЖЪПЪСЪННХЛА АДОМ
 НХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ СЪНХЪ СЪАЧН ЦІЕ
 СЪНХЪ АПЪРЪЩІН ЦІЕ СЪААПЪ КАРЕ АУ ОУРЪЖЪ ДМНХЪ
 ДМНЗЪХЛА ТЪХЪ.

К А П Ѣ
 СЪНХЪ АДУЧН ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ
 БИЦЕА, АУ ОАЕ АА КАРЕЛЕ АСТЕ ХУАТЪ А
 ПРЪ АЖНЪСЪ, ПОТЪ КЪБЖНПЪЛА РЪХЪ КЪЧЕ
 СІКЪ РЪСЪ ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ АСТЕ.
 АРЪТЪ ДЕСЕКА АФАА АПРЪ ПІННЕ АПРЪ ОУНА
 ДЕН ЧЕТЪЦНАЕ ПЛАЕ ДЕН КАРЕЛЕ ДМНХЛА ДМНЗЪХ
 ТЪХЪ АУ ЦІЕ, СЪРЪСАТЪ АУ ФЪАМЪЕ КАРЕЛЕ КА ФАЧЕ
 РЪХЪ АНАИТЪ ДМНХЛАХЪ ДМНЗЪХЛАХЪ ТЪХЪ СЪПРЪ
 КЪ ФЪТОРЪАХЪЦНА АУНЪ. ШН МЕРЪЖЪНЪ БОРЪ САУ
 ЖН АА АЦН ДМНЗЪХЪ, ШН СЪВОРЪ АКІНА АОРЪ, СОАРЕ
 АХЪ АУ АХЪНІТЪ, САУ АА ПОТЪ ЧѢАЕ АЕНТРЪ ПАРЪОА
 ЧЕРНАХЪ, КАРЕЛЕ НЪЦЪАМЪ ПОРЪЧНІТЪ ЦІЕ. ШН
 БА СПЪНЕ ЦІЕ ШН БѢН ЧЕРКА ФОАРТЕ, ШН АПЪТЪ А
 ДЕТЪРАТЪ САУ ФЪКЪТЪ КЪБЖНПЪЛА, САУ ФЪКЪТЪ
 ЕКЪРЪА АЧѢСТА АПРЪ АЗРАНА. ШН БѢН СІКОА
 ТЕ ПРЕ СОМЪЛА АЧЕАА, САУ ПРЕ МЪААРЪ АЧѢА КАРЕ
 АУ ФЪКЪТЪ АЧѢСЪТЪ АУПЪ РЪХЪ ПРЕ ПОААРЪТЪ, ШН БѢ
 ОУЧН АЕ ПРЕ БН КЪ ПІЕТРН, ШН БОРЪ МЪРН. ПРЕ
 АУАСО МЪРЪТЪРІН, АУ ПРЕ ТРЕНЪ БА МЪРН, ЧЕА ЧЕ
 МЪАРЕ НЪБА МЪРН ПРЕ ОМЪРЪТЪРІЕ. ШН МЖНА
 МЪ

Biblia, 1688, pag. 138, col. II

Eghiptului și vei păzi și vei face poruncile acestea.

13. Praznic colibilor să faci ție 7 zile, după ce vei aduna den ariia ta și den teascul tău.

14. Și te vei bucura pe praznecul tău, tu și feciorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și levitul, și nemernicul, și săracul și văduva ceea ce iaste în cetățile tale.

15. Șapte zile să prăznuiești Domnului Dumnezăului tău în locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre el a să chiema acolo numele lui; iară de te va blagoslovi Domnul Dumnezăul tău întru toate sămînăturile tale și în tot faptul mîinilor tale și vei fi veselindu-te.

16. Trei vremi ale anului să va ivi toată partea bărbătească a ta înaintea Domnului Dumnezăului, tău în locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău: întru praznecul azimelor, și în sărbătorea săptămîinilor și în praznecul făcutului colibilor. Să nu te ivești înaintea Domnului Dumnezăului tău deșert,

17. Fiecarele după puterea mîinilor voastre, după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău care au dat ție.

18. Judecătoriu și aducătoriu de cărți vei pune ție întru toate cetățile tale care Domnul Dumnezăul tău dă ție, după feliuri; și vor judeca nărodul judecată direaptă.

19 [18]. Nu vor abate judecata [19], nici vor cunoaște față, nici vor lua daruri, pentru că darurile orbescu ochii înțelepților și ridică cuvintele direpților.

20. Pre dreptul cu dreptatea să gonești, pentru ca să trăiț și întrînd înlăuntru să moșteniț pămîntul care Domnul Dumnezăul tău dă ție.

21. Să nu sădești ție desîș tot lemnul lîngă jîrtăvnicul Domnului Dumnezăului tău să nu faci ție.

22. Să nu întărești ție stîlp care au urfî Domnul Dumnezăul tău.

CAP 17

1. Să nu aduci Domnului Dumnezăului tău vițel au oaie la carele iaste hulă întru dînsă tot cuvîntul rău, căce scîrbă Domnului Dumnezăului tău iaste.

2. Iară de se va afla întru tine, întru una den cetățile tale den carele Domnul Dumnezăul tău dă ție, bărbat au fămîie carele va face rău înaintea Domnului Dumnezăului tău să treacă făgăduința lui,

3. Și mergînd vor sluji la alți dumnezăi și să vor închina lor, soareli au lunii, sau la tot cêle dentru podoaba ceriului, carele nu ți-am poruncit ție,

4. Și va spune ție și vei cerca foarte și, iată, adevărat s-au făcut cuvîntul, s-au făcut scîrba aceasta întru Izrail,

5. Și vei scoate pre omul acela sau pre muierea acêea care au făcut acest lucru rău pre poartă și veț ucide pre ei cu pietri și vor muri.

6. Pre dooa mărturii au pre trei va muri; cela ce moare nu va muri pre o mărturie.

7. Și mîna/ mărturiilor va fi preste el dentîu să-l omoare pre

Ms. 45

pământu Eghiptului și vei păzi și vei face porâncile acêstea.

13. Praznic a colibilor să faci șic 7 dzile după ce vei aduna den ariia ta și den teascul tău.

14. Și te vei bucura pre praznicul tău, tu și ficiorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și popa, și nemernicului, și săraimanul și vădua cêca ce iaste întru cetățile tale.

15. 7 dzile să prăznuiești Domnului Dumnedzăul tău întru locul carele va alêge Domnul Dumnedzăul tău pre el a să chema numele lui acolo; iar să te va blagoslovi Domnul Dumnedzăul tău întru toate sămănăturile tale și întru tot faptul mâinilor tale și vei fi veselindu-te.

16. 3 vremi ale anului să va ivi toată partea bărbătească a ta înaintea Domnului Dumnedzăului tău, întru locul carele va alêge pre el Domnul Dumnedzăul tău; întru praznicul azimilor, și întru sărbătoarea săptămânilor și întru praznicul făcutului colibilor. Să nu te ivești înaintea Domnului Dumnedzăului tău deșertu,

17. Fiecarele după puterea mânelor voastre, după blagoslovenia Domnului Dumnedzăului vostru carea au dat țic.

18. Giudecători și aducători de cărți vei pune țic întru cetățile tale carele Domnul Dumnedzău dă țic după fêluri; și vor giudeca nărodul giudeț dreptu.

19. Nu vor abate giudeț, nice vor cunoaște față, nice vor lua daruri, pentru că darurile orbăscu ochii înțelepților și rădică cuvintele înțelepților.

20. Pre dreptul dreptaatea să gonești, pentru ca să trăiți și întrându înlontru să moșteniți de tot pământul carele Domnul Dumnedzăul tău dă țic.

21. Să nu răsădești țic desime tot lemnul lângă jirtăvnicul Domnului Dumnedzăului tău să nu faci țic.

22. Să nu întărești țic stâlpu carele au urât Domnul Dumnedzăul tău.

CAP 17

1. Să nu aduci Domnului Dumnedzăului tău vițal a oaie la [la] carele iaste întru însul hulă tot cuvîntul rău, căce uriciune Domnului Dumnedzăului tău iaste.

2. Iar de să va afla întru tine într-una den cetățile tale den carele Domnul Dumnedzăul tău dă țic, bărbat a fâmêie carele va face răul înaintea Domnului Dumnedzăului tău să treacă făgăduința lui,

3. Și mergându vor sluji la dumnedzâi striini și să vor închina lor, soarelui a lunci sau la tot ce-i dentru podoaba ceriului, carele nu ț-am porîncit țic.

4. Și-ți va spune țic și vei cerca foarte și, iată, adevărat s-au făcut cuvîntul, s-au făcut uriciunea acêsta întru Israil,

5. Și vei scoate pre omul acela au pre muiere aceea carii au făcut lucrul acêsta răul pre poartă și vei ucide pre ei cu pietri și vor muri.

6. Pre doao mărturii au pre 3 va muri; cela ce moare nu va muri pre o mărturie.

7. Și mână/mărturiilor va fi preste el dentăi să-l

Ms. 4389

Eghiptului și să păzești și să faci porâncile lui.

13. Și sărbătoarea colibilor să faci țic 7 zile când vei strânge den arăturile tale și den teascurile tale.

14. Și să te veselești de praznicul acela, tu și ficiorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și preotul, și vineticul, și săracul și văduva, carei sânt în cetățile tale.

15. Șapte zile să prăznuiești Domnului Dumnezeului tău, în locul unde și-l va alêge Domnul Dumnezeul tău. Să chiami numele lui acolo, și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău întru toate sămănăturile tale și în toate lucrurile răinilor tale și te vei veseli.

16. De trei ori într-un an să se arate toată partea bărbătească înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care și-l va alêge Domnul Dumnezeul tău: întru sărbătoarea azimei, și în sărbătoarea săptămînii și în sărbătoarea colibilor. Și să nu te ară înaintea Domnului Dumnezeului tău dășărt,

17. Ce fieștecine după cumu-i va da și-l va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău și cum va avea mână lui, așa să se arate.

18. Judecător și aducător de cărți² să pui țic în toate cetățile tale care va da țic Domnul Dumnezeu după semînții; să judece nărodului judecată dreaptă.

19. Să nu șovăiască la judecată, nici să caute la fața cuiva, nici să ia mită, că mita orbêște ochii celor înțelepți și răsîpêșic cuvintele celor drepti.

20. Direptule, ce iaste drept, acêca să căutați și vei trăi și vei mêrge de vei lua țara carea o va da țic Domnul Dumnezeul tău.

21. Să nu sădești țic sădir<u> și nici un copaci lângă altariul Domnului Dumnezeului tău care vei face țic,

22. Nici să pui țic, nici să-ț întărești stâlpu⁴ care l-au urât Domnul Dumnezeul tău.

CAP 17

1. Și să nu aduci Domnului Dumnezeului tău vițel nici oaie pre care va fi hulă și fiece cuvânt rău, că acêsta uriciune iaste Domnului Dumnezeului tău.

2. Iar de se va afla la tine vre-într-una den cetățile tale care va da țic Domnul Dumnezeul tău, bărbat sau muiere care va fi făcînd rău și va călca porunca Domnului Dumnezeului tău,

3. Și va mêrge de va sluji altor dumnezei și se va închina lor, soarelui și lunii și fieștece den cêlc cerești, care n-au porîncit țic Domnul,

4. Și-ț vor spune și vei auzi, să cerci foarte cu de-adins și de va fi adevărat cuvântul acela și va fi vre-o uriciune ca acêca întru Israil,

5. Să scoț bărbatul sau muierea acêca care va fi făcut acel lucru rău și să-i ucizi cu pietri înaintea porții cetății acêca.

6. Și să moară înaintea a 2 sau a 3 mărturii acela ce se va ucide, iar să nu moară numai pentru mărturisirea unii mărturie.

7. Și întâi să fie pre dânsul mână mărturici a-l

Verstiunea modernă

acêca, să păzești și să împlinești acêste rînduicii.

13. Să prăznuiești sărbătoarea corturilor timp de șapte zile, după ce ai strîns grînele de pe arie și vinul din teasc.

14. Să te veselești la acêastă sărbătoare, tu, fiul și fiica ta, robul și roaba ta, ca și levitul, străinul, orfanul și văduva care se află în cetățile tale.

15. Să prăznuiești șapte zile pentru Domnul Dumnezeu tău, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeu tău. Să te bucuri din plin, căci Domnul Dumnezeu tău te va binecuvînta în toate roadele tale și în tot cêca ce înfăptuiești cu mînile tale.

16. Toți bărbații dintre voi se vor înfățișa, de trei ori pe an, înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege Domnul: la sărbătoarea azimelor, la sărbătoarea săptămînilor și la sărbătoarea corturilor. Nici unul nu se va înfățișa înaintea Domnului cu mînile goale,

17. Ci fiecare după pînția sa, potrivit binecuvîntării pe care i-a dat-o Domnul Dumnezeul tău.

18. Să pui judecători și dregători pe fiecare semînție, în toate cetățile pe care ți le-a dat Domnul Dumnezeul tău. Ei vor judeca poporul cu judecată dreaptă.

19. Să nu răstălmăcești legea, să nu iei în seamă înfățișarea nimănui, să nu iei mită, căci mita orbêște ochii înțelepților și răstoarnă pricinile celor drepti.

20. Dreptatea, doar dreptatea s-o urmărești, pentru ca să trăiești și să intri în stăpînirea țării pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău.

21. Cînd vei zidi un altar pentru Domnul Dumnezeu tău, să nu sădești lîngă el nici un copac la care să te închini,

22. Nici să nu ridici stîlpi idolești, pe care îi urăște Domnul Dumnezeul tău.

CAP. 17

Pedeapsa pentru idolatrie. Judecătorii. Regii.

1. Să nu aduci jertfă Domnului Dumnezeului tău vre-o vită sau vre-o oaie care să fie vătămata sau cu vre-o slăbiciune, căci ar fi hulă în fața Domnului Dumnezeului tău.

2. Dacă se va afla printre voi, în una din cetățile pe care ți le dă Domnul Dumnezeul tău, vreun bărbat sau vre-o femeie care ar face cêca ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului tău, călcînd legămîntul lui,

3. Și se va duce să slujească altor dumnezei și să se închine lor, sau soarelui, sau lunii, sau întregii oștiri cerești, cêca ce cu nu v-am îngăduit,

4. Atunci, de îndată ce vei lua cunoștință și vei auzi despre acêsta, să cercetezi bine. Dacă se va dovedi că într-adevăr s-a săvîrșit uriciunea acêsta în Israil,

5. Să scoți la poarta cetății pe bărbatul sau pe femeia care au săvîrșit acêastă faptă rea și să-i ucizi aruncînd în ei cu pietre.

6. Pînțul poate fi osîndit la moarte și ucis numai pe tenciuil mărturici a doi sau trei martori; nimeni nu va muri pe tenciuil mărturici unui singur martor.

7. Cînd va fi omorît, martorii să fie primii care

Biblia, 1688, pag. 139, col. 1

el, și mâna a tot nărodului la cea de apoi. Și veț rîdica pre cel rău dentru voi singuri.

8. Iară se va slăbi de la tine cuvînt la judecată între mijlocul sîngelui sîngelui, și întru mijlocul judecării judecării, și întru pipăirea pipăirii, și întru pricea priceii, cuvinte de judecat întru cetățile tale, și, sculîndu-te, să te sui la locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să să chiême numele lui acolo.

9. Și vei mêrge cătră preoți levîții, și cătră judecători carele va fi în zilele acelea și, cercînd, vor spune judecata ție.

10. Și vei face după cuvîntul carele îți vor spune ție ceia den locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să să chiême numele lui acolo și să păzești foarte să faci după toate cite ții să vor tocmi ție.

11. După lêge și după judecata care vor spune ție vei face; să nu te abați de la cuvîntul carele îți vor spune în direapta au în stînga.

12. Și omul carele va face întru semeție ca să nu asculte pe preotul cela ce stă a sluji pre numele Domnului Dumnezăului tău sau pre judecătorul carele va fi în zilele acêlea, și va muri omul acela; și vei scoate pre cel rău den Israil.

13. Și tot norodul auzînd, să va spămînta și nu va mai păgîni.

14. Iară de vei întra în pămîntul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorțu și vei moșteni pre dînsul de tot și vei lăcui preste el și vei zice: «Pune-voiu preste mine boiaren, ca și cêlê-lalte limbi, cêle de pemprejurul mieu.»

15. Puind să puui preste tine boiarin pre carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre dînsul; dentru frații tăi vei pune preste tine boiarin; nu vei putea să pui preste tine om strein boiarin, căce nu-ți iaste frate.

16. Însă să nu îmulțească luiș caii, nice să nu întoarcă pre norodu la Eghipte, pentru ca să nu-ș îmulțească lui caii; și Domnul zise voao: «Să nu vă mai adaoțeți să vă mai întoarceți întru calea aceasta.»

17. Și să nu îmulțească luiș fâmesi, pentru ca să nu să preme-nească inima lui; și argint și aur să nu-ș îmulțească lui foarte.

18. Și va fi cînd va șădea pre scaunul domniei lui și-ș va scrie lui aceasta a doao lêge întru carte de la preoții levîții.

19. Și va fi cu el și va ceti întru ca toate zilele vieții lui, pentru ca să să învêțe a să tême de Domnul Dumnezăul lui, să păzească toate poruncile acêstea și direptățile acêstea ca să le facă,

20. Pentru ca să nu să înalțe inima lui de cătră frații lui, pentru ca să nu iasă den porunci în direapta au în stînga, pentru ca să fie îndelungat de ani pre domnia lui, el și fiii lui împreună cu el, întru fiii lui Israil./

мѣрѣ рѣнаоръ вафи прѣсте ель, ден пѣн стѣ о
 моаре прѣ ель, ши мѣна апотъ нѣроу рѣлѣн ла чѣ
 де апотъ, ши веѣ рѣнакѣ прѣ чѣ рѣлѣ денѣрѣ еон
 и инѣрѣн. Іа рѣ сека ельен дѣла тѣне кѣрѣтѣ
 ла жѣдекатѣ прѣ мѣжонѣлѣ елѣуеаѣн елѣуе
 аѣн, ши прѣ мѣжонѣлѣ жѣдекатѣн жѣдекатѣн
 ши прѣ пѣнѣрѣ пѣнѣрѣн, ши прѣ прѣчѣ
 прѣчѣн, кѣвѣнѣ де жѣдекатѣ прѣ рѣтѣуеаѣн
 ле, ши елѣжѣрѣте елѣе рѣла аокѣлѣ кареаѣе
 аѣлѣуе дѣнѣлѣ дѣнѣрѣлѣ тѣлѣ кѣрѣтѣ-кѣлѣме нѣ
 мѣеаѣн аколѣ. Ши вен мѣрѣе кѣлѣрѣ прѣ е
 цн лѣнѣцѣн, ши кѣлѣрѣ жѣдекатѣн кареаѣе вафи
 рѣнале аѣлѣлѣ, ши чѣрѣжѣлѣ еор елѣне жѣдеки
 та цѣе. Ши вен фѣе рѣлѣ кѣрѣтѣлѣ каре
 реаѣе рѣе еорѣ елѣне цѣе, чѣла ден аколѣлѣ каре
 ва аѣлѣуе дѣнѣлѣ дѣнѣрѣлѣ тѣлѣ кѣрѣтѣ-кѣлѣме
 нѣмѣеаѣн аколѣ, ши елѣрѣуеаѣн фѣрѣте елѣфѣ
 рѣлѣ тѣоате нѣте цѣе еорѣ тѣкѣн цѣе
 аѣ дѣлѣе аѣуе ши дѣлѣе жѣдекатѣ каре еорѣ елѣне
 цѣе вен фѣе елѣнѣте аѣуеаѣн дѣла кѣрѣтѣлѣ нѣ
 реаѣе рѣе еорѣ елѣне рѣрѣтѣла аѣ рѣтѣжѣнѣ
 бѣ Ши елѣлѣ кареаѣе ва фѣе прѣ елѣе кѣ елѣнѣ
 аѣнѣлѣте пѣрѣ елѣлѣ, чѣла чѣ елѣе аѣлѣжѣн прѣ
 нѣмѣеаѣн дѣнѣлѣ дѣнѣрѣлѣ тѣлѣ, елѣ прѣ жѣ
 декатѣнѣ кареаѣе вафи рѣнале аѣлѣлѣ, ши вен
 мѣрѣ елѣлѣ аѣла, ши вен елѣоате прѣ чѣлѣ рѣ
 бѣ ден ерѣнаѣ. Ши тѣтѣ нѣроу рѣлѣ рѣрѣнѣ елѣ
 ва елѣмѣжѣнѣ, ши нѣва мѣн пѣрѣжѣнѣ
 бѣ Іа рѣ де вен прѣ рѣ рѣмѣжѣнѣ кареаѣе дѣнѣлѣ
 дѣнѣрѣлѣ тѣлѣ рѣ цѣе кѣрѣуеаѣн, ши вен моуеенѣ
 прѣ рѣнѣлѣ де тѣтѣ ши вен аѣкѣн прѣсте ель,
 ши вен жѣне пѣнекон прѣсте мѣне еорѣнѣ кашнѣ
 чѣлѣ аѣлѣте аѣмѣно, чѣла рѣ елѣе прѣжѣрѣлѣ мѣлѣ.
 бѣ Пѣнѣрѣ елѣлѣ прѣ елѣе тѣне еорѣнѣ прѣ кареаѣе ва
 аѣлѣуе дѣнѣлѣ дѣнѣрѣлѣ тѣлѣ прѣ рѣнѣлѣ, ден
 прѣ фѣрѣцѣн тѣн вен пѣне прѣсте тѣне еорѣнѣ,
 нѣвен пѣлѣтѣ елѣлѣ прѣсте тѣне елѣ елѣнѣ еорѣнѣ
 бѣ кѣчѣ нѣуе аѣлѣ фѣрѣте. Іа рѣ елѣнѣ рѣмѣлѣуе
 елѣ лѣнѣш кѣлѣн, нѣче елѣнѣ рѣрѣрѣкѣ прѣ нѣроу
 ла елѣуеаѣн, пѣнѣрѣ кѣе нѣлѣ рѣмѣлѣуеаѣн лѣнѣ
 кѣлѣн, ши дѣнѣлѣ жѣе еорѣ елѣнѣтѣ мѣн аѣрѣ
 цѣн елѣе мѣн рѣрѣрѣуеаѣн прѣ кѣлѣ аѣласта.
 бѣ Ши елѣнѣ рѣмѣлѣуеаѣн лѣнѣ фѣлѣмѣн, пѣнѣрѣ кѣ
 елѣнѣте пѣрѣмѣнѣкѣтѣ инѣма лѣнѣ, ши аѣуеаѣн
 ши аѣрѣ елѣнѣш рѣмѣлѣуеаѣн лѣнѣ фѣрѣте
 бѣ Ши кѣфѣн кѣжѣнѣо ва шѣрѣ прѣ елѣнѣлѣ дѣнѣнѣ лѣ
 шнѣш ва елѣрѣ лѣнѣ аѣласта аѣрѣоаѣе аѣуе прѣ рѣ
 те дѣла прѣ елѣнѣ лѣнѣуеаѣн. Ши вафи нѣ елѣ
 ши ва чѣтѣн прѣ рѣлѣ тѣоате жѣнале кѣлѣцѣн лѣнѣ,
 пѣнѣрѣ кѣ елѣе рѣкѣуе аѣлѣтѣме де дѣнѣлѣ рѣ
 нѣрѣлѣ лѣнѣ, елѣрѣрѣкѣтѣ тѣоате порѣнѣнаѣ аѣлѣ
 елѣ, ши дѣнѣнѣуеаѣн аѣлѣтѣ кѣ елѣе фѣкѣтѣ.
 бѣ Пѣнѣрѣ кѣ елѣнѣтѣ рѣнѣлѣ инѣма лѣнѣ рѣкѣуеаѣн
 фѣрѣцѣн лѣнѣ, пѣнѣрѣ кѣ елѣнѣ тѣе ден порѣнѣнѣ рѣ
 рѣрѣтѣла аѣ рѣтѣжѣнѣ, пѣнѣрѣ кѣ елѣфѣе рѣдеаѣн
 тѣтѣ де лѣнѣ прѣ дѣнѣлѣ лѣнѣ елѣ ши
 фѣнѣн лѣнѣ рѣрѣнѣтѣ нѣ елѣ,
 прѣ рѣ фѣнѣн лѣнѣ
 ерѣнаѣ.

Ms. 45

omoare pre el și mâna a tot nărodul la cea de apoi. Și veți rădica pre cel rău <dintru voi> sânurii.

8. Iar de va slăbi de la tine cuvântu la giudețu întru mijlocul sânge a sângelui, și întru giudețul giudețului, și întru pipăirea pipărei, și întru pricea pricei, cuvinte de giudeț întru cetățile tale și sculându-te să te sui la locul carele va alge Domnul Dumnedzăul tău ca să s<ă> chieme numele lui acolo.

9. Și vei merge cătră preuții leviiți și cătră giudecătorii carele va fi întru acélea dzile și, cercându, vor spune giudețul țic.

10. Și vei face după cuvântul³ carele îi vor spune țic cea⁴ carele va alge Domnul Dumnedzăul tău ca să s<ă> chieme numele lui acolo și să păzești foarte să faci după toate câteți să vor otrăvui⁵ țic.

11. După lēgea și după giudețul carele îi vor spune țic vei face; să nu te abați de la cuvântul carele vor spune țic în dreapta au⁶ în stânga.

12. Și omul carele va face întru semeție ca să nu asculte pre preutu, pre ceta ce stă a sluji pre numele Domnului Dumnedzăului tău sau giudețului carele să va face întru dzilele acélea, și va muri omul acela; și vei scoate pre cel rău dentru Israel.

13. Și tot nărodul audzindu, să va spăimânta și nu va mai păgăni încă.

14. Iar de vei intra în pământul carele Domnul Dumnedzăul tău dă țic cu sorpu și vei moșteni pre însul de tot și vei lăcui preste el și vei dzice: «Pune-voi preste mine boiarin ca și cêlălalte limbi cêle de pren-pregiurul meu.»

15. Puind să pui preste sine boiarin pre carele va alge Domnul Dumnedzăul tău pre însul; dentru frații tăi vei pune preste tine sânгур boiarin; nu vei putea să pui preste tine boiarin om străin, căce nu-ți iaste frate.

16. Încă să nu înmulțască șic cai, nice să nu întoarcă pre nărodul la Eghiptu, pentru c<ă> să nu înmulțască șic cai; și Domnul dzise voao: «Să nu mai adaogeti să vă întoarceți întru calca aceasta [încă].»

17. Și să nu înmulțască șic fânci pentru ca să nu să primească inima lui; și argintu și aur să nu înmulțască șic foarte.

18. Și va fi cându va ședea pre scaunul domnicii lui⁸ și va scrie lui aceasta a dooa lēge întru carte de la preuții leviiți.

19. Și va fi cu el și va citi întru ca toate dzilele vieții lui pentru ca să s<ă> învețe a să tême de Domnul Dumnedzăul lui, să păzască toate porințele acéstea și dreptățile acéstea ca să le facă pre êle.

20. Pentru ca să nu să înalțe inima lui de cătră frații lui, pentru ca să nu iasă den porânci în dreapta au în stânga, pentru ca să fie îndălungat la ani pre domnia lui, el și fiii lui împreună cu el, întru fiii lui Israel/

Ms. 4389

ucide, de-acii, pre urmă, mânielce a tot nărodu. Și să lepădați voi înșivă răul de la voi.

8. Iar de va slăbi întru tine cuvântul la judecată¹, între sânge și între alt sânge, și între o judecată și între altă judecată, și între pipăire și între altă pipăire, și între o price și între altă price, și vor fi cuvinte de judecată în cetățile tale, scoală-te și te suie în locul care va alge Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo.

9. Și să mergi la preoț și la leviiț și la judecătorii carii vor fi într-acéle vremi și, socotind, ei vor răspunde țic judecata.

10. Și vei face după cuvântul ce-ț vor răspunde ei den locul care-ț va alge Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo.

11. Și foarte să păzești să faci toate câte-ți se-au pus țic în lēge și den lēgea carea vor porânci ei țic să faci; tu să nu te dai în laturi de cuvântul ce-ț vor zice, nici spre dreapta, nici spre stânga.

12. Omul carele nu vă băga seamă și nu va asculta pre preotul carele stă de slujaște în numele Domnului Dumnezeului tău sau pre judecătorul care va fi într-acca vreme, să moară omul acela; și vei scoate răul den Israel².

13. Și auzind tot nărodul, se va tême și după acélea nu vor mai face păgăni.

14. Iar deca vei intra în țara carea o va da țic Domnul Dumnezeul tău întru moștinare și o vei lua și te vei sălășlui într-ânsa și vei zice: «Să puiu mic boiar ca și alte limbi care sînt înprejurul meu.»

15. Să pui boiari pre cine va alge Domnul Dumnezeul tău; dentre frații tăi să pui boiar, iar să nu pui boiar preste tine om strein care nu iaste frate al tău³.

16. Să-ș înmulțască caii și să întoarcă nărodul în Eghipte, ce să nu-ș mulțască caii, că Domnul Dumnezeu au zis voao: «După aceasta să nu mai adaogeti a vă întoarce înapoi.»

17. Să n-aibă muieri multe, să nu se întoarcă inima lui; și aur și argint să nu strângă lui foarte.

18. Iar după acéstea, deca va ședea pre scaunul puterii sale, să-ș scrie a dooa lēge, aceasta în cărți de la preoț și de la leviiț.

19. Și să le cetească în toate zilele vicții sale, să se învețe a se tême de Domnul Dumnezeul său și a păzi cuvintele și îndireptările lui acéstea și a le face⁴.

20. Și dă nu se trufcescă inima lui de frații lui, să nu se mute den porânci, nici spre stînga, nici spre dreapta, ca să fie ani mulți întru puterea sa, el și feciorii lui cu dânsul, întru feciorii lui Israel/

Versiunea modernă

să ridice mâna împotriva lui, apoi să ridice mâna tot poporul. Astfel vei stîrpi răul din mijlocul vostru.

8. Dacă îți va fi peste putință să hotărăști într-o pricină de omor, de învrăjpire, de rănire sau orice altă neînțelegere care se judecă în cetatea ta, atunci să te scoli și să te duci la locul pe care îl va alge Domnul Dumnezeul tău.

9. Și să te înfățișezi înaintea preoților leviiți și a judecătorului care va fi atunci, ca să te îndrum și să-ți spună hotărîrea judecării.

10. Iar tu să te supui hotărîrii pe care o vor rosti în locul pe care îl va alege Domnul și să ai grijă să împlinști întocmai tot ceea ce te vor îndruma ei.

11. Să urmezi legea dată de ei și hotărîrea pe care o vor rosti; să nu te abați nici în dreapta, nici în stînga de la cele ce-ți vor spune ei.

12. Cel care va fi plin de trufie și nu va asculta nici de preotul care se află acolo ca să slujească Domnului Dumnezeului tău, nici de judecător, va trebui să moară; astfel vei stîrpi răul din Israel.

13. Cînd va auzi despre acestea, tot poporul se va înspăimînta și nu se va mai purta cu trufie.

14. După ce vei intra în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău, o vei lua în stăpînire, vei locui în ea și vei spune: «Să numim un rege peste noi, așa cum au popoarele din jurul nostru.»

15. Atunci să pui peste tine un rege pe care îl va alge Domnul Dumnezeul tău. Cel pe care îl vei pune rege peste tine trebuie să fie dintre frații tăi. Nu vei putea să pui peste tine un străin, pentru că nu-ți este frate.

16. Regele nu are voie să țină mulți cai sau să trimită oameni înapoi în Egipt ca să-și sporească numărul cailor, pentru că Domnul v-a spus: «Niciodată să nu vă mai întoarceți pe acest drum.»

17. Să nu îți sporească numărul soțiilor, pentru ca inima sa să nu o ia razna; să nu strîngă argint și aur peste măsură.

18. Iar cînd va urca pe scaunul domnicii să pună să se scrie pentru sine, pe un sul, o copie a acestei legi, după cea care se află la preoții leviiți.

19. Să o poarte cu sine și să citească din ea toată viața, ca să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul lui, să păzească și să împlinească toate cuvintele acestei legi precum și rînduiriile ei,

20. Pentru ca, în inima sa, să nu-i privească de sus pe frații lui și să nu se abată de la lege nici în dreapta, nici în stînga. Atunci domnia sa și a fiilor săi în Israel va dăinui ani îndelungați/

CAP 18

К А П Н І

И БЛ҃ГО ПРЄСВѢЩАЮЩЕ ЛЕВУЩАЮЩЕ ЛАЛОТЪ
 АМА ПА́РТЕ, НИЧЕ СОУ́ЖЪ КЪ ІЄРАИЛЪ, А ДЪ
 ЧЕРНАЕ ДМНЪЛЪИ, СОУЖАЛЪ АСОУРЪ БОУ МЖИ
 КА ПРЄ ДАЕ. ІА́РЬ СОУЖЪ НЪБЛАФН АЪ
 ІА́РЬ ФРАЦІИ ЛЪИ, ДМНЪЛЪ ЕАЪ СОУЖЪ АЪ
 ІА́РЬ КНІИ АЪ ЗНІЕ АЪИ. ШИ АУАСТА Е ЖЪ ДЕКАТА
 ПРЄСВѢЩАЮЩЕ, ЧѢЛЄ ДЕАА НОРДЪ ДЕКѢТРЪ ЧЕЛЪ ЧЕ Ж
 ТОВЪСНЪ ЖЪ РТЪБАЕ, СЪРН БИЦЕАЪ, СЪРН ОАЕ, ШИ
 БЕН ДА ВРАЦЪА ПРЄСВѢЩАЛЪИ ШИ ФЪАЦІАЪ, ШИ БЕН
 ПРЄАЕ. ШИ АЧЕПЪТЪРА БИИ АЪИ ТОВЪ ШИ
 ГРЪЖАЛЪИ ТОВЪ, ШИ ОУИТЪ ДЕ АЕМНААЪ ТОВЪ ШИ
 АЧЕПЪТЪРА ТЪИ ДЕРІИ ОНАСОУ ПЛАЕ БЕН ДА АЪ
 ПЕНТРЪ КЪ ПРЄ ЕАЪ А ААЕЪ ДМНЪЛЪ ДМНЪЗЪА ТОВЪ
 ДЕ ТОВАЕ ФѢАМАНАЕ ПЛАЕ АСТАРЪ АНАНИТЪ ДМНЪ
 АЪИ ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ, КА СТЪ САЪЖАКЪТЪ, ШИ СТЪ
 ВЛѢВЪСНЪ ПРЄ НЪМЕАЕ ДМНЪЛЪИ ЕАЪ ШИ ФІТІИ АЪИ
 ІА́РЬ АТЕ ЗНАЕАЕ. ІА́РЬ ДЕ БА БЕНН АЕВУЩАА ДЪ
 ПРЪ ОУМА ДЕН ЧЕТЪЦНАЕ БОАСТРЕ, ДЕНТРЪ ТЕСЦН
 ФІТІИ АЪИ ІЄРАИЛЪ, ОУМДЕ ЕАЪ НЕМЕРНИЧѢШЕ АЪ ПЪ
 КЪИ ПОУХЪТЪШЕ СЪФЛЕПЪА АЪИ, АААСЪКЪА КАРЕАЕ
 БА ААѢЦЕ ДМНЪЛЪ. ШИ БА САЪЖИ КЪИ НЪМЕАЕ
 ДМНЪЛЪИ ДМНЪЗЪАЛЪИ АЪИ КА ШИ ТЕСЦН ФРАЦІИ
 АЪИ АЕВУЩІИ, ЧЕЛЪ ЧЕ СПАЪ АМОА АНАНИТЪ ДМНЪ
 АЪИ. ПАРТЕ АПЪВРЪЦІИТЪ БА МЖИКА АФАРЪ ДЕ
 ВІЗЪАРЪ ТОВЪ ДЕ МОШІЕ. ІА́РЬ ДЕ БЕН АПЪА АПЪ
 МЖИПЪВАЛЪ КАРЕАЕ ДМНЪЛЪ ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ ДЪ ЦЕ
 СЪНЪХТЕ АЪЕЦІИ АФАЧЕ АЪ ПЪ ОУРЕЧІИНАЕ АИМЕН
 АСОУ АЧЕАУРА. ОУИДЪ АФЛЕ АПЪА ТИНАЕ КЪ
 РЪЦІИНАЪ ПРЄ ФІНАА АЪИ САЪ ПРЄ АПЪА АЪИ КЪФОНЪ
 ВРЪЖИНАЕ ВРЪЖЪ ШИ ДЕСКАЖИТЪ ИШ БРЪЖИНАЕ
 ФЕРМКАТЪСОУ. КЪИТЪЖИНАЕ ВРЪЖЪ ГРЪИНАЕ
 ДЕН ПЖИТИНЕ, ШИ КЪЕВЪТЪЖИНАЕ АЪЕМИНЕ ШИ АПРЕ
 БЖИНАЕ МОУЦІИ. ПЕНТРЪ КЪ АТЕ СКАЖИТЪ
 ДМНЪЛЪИ ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ, ТОТЪ КАРЕАЕ АФАЧЕ А
 ЧѢСТЪ, КЪ ПЕНТРЪ СКАЖИТЪ АЧѢСТЪ ДМНЪЛЪ
 ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ БА СЪРПА ПРЄ БИ ДЕНТРЪ ФАЦА
 ТА. ДЕ СЪВЪРЪШИТЪ СЪФІИ АНАНИТЪ ДМНЪ
 АЪИ ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ. ПЕНТРЪ КЪ АИМЕНАЕ
 АЧѢСТЪ ПРЄ КАРЕАЕ ТЪ МОШЕНІИШ ДЕСЦІИ ПЕ АЪ
 ШІИ, АЧѢШЪ БРЪЖИ ШИ ДЕСКАЖИТИНЕ БОУ АЪЖИ,
 АРЪ ЧЕ НЪ АША ЧѢШЪ АПА ДМНЪЛЪ ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ.
 ПророкЪ ДЕНТРЪ ФРАЦІИ ТОВЪ КАМИНЕ БАРАЖИКА ЧЕ
 ДМНЪЛЪ ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ, ДЕ АЖИНАЕ СЪ АСКЪАПА
 АЪ ПЪ ТОВАЕ. КЪТЕ АИ ЧЕРШУЩЕ ДЕАА ДМНЪ
 ДМНЪЗЪАЛЪИ ТОВЪ АА ХОРИКЪ АЗІСА ААХИПРІИ
 ЗИЖИНАЕ НЪ БОМ АААСОУЕ А АЪЖИ ГЛАЕА ДМНЪЛЪИ
 ДМНЪЗЪАЛЪИ НОСТРЪ, ШИ ФОУАА АЧЕСЪ МАРЕ НЪА
 БОМ МАН ВЕДЪ НИЧІ БОМЪ МУРИ. ШИ ЗИСЕ
 ДМНЪЛЪИ НЪ ПРЄ МИНЕ ДИРЕПЪ, ТОВАЕ КЪТЕ АЪ
 ГРЪИТЪ. ПророкЪ БОМ СЪАА АСОУ ДЕН МИЖАО НЕ
 КЪА ФРАЦІИНОУ АОРЪ КАШИ ТИНАЕ, ШИ БОМ ДА КЪВЪЖИ
 ТЪА МТЕЪ АРОСТАА АЪИ. ШИ КА ГРИИ АСОУ АЪ
 ПЪ КЪИ БОМ ПОУВЪАЧИ АЪИ. ШИ СЪМАА АЧЕАА
 КАРЕ НЪБА АСКЪАПА КЪВЪЖИТЪАЛЪ АЪИ КЪТЕ БА ГРИИ
 ПРОРОКЪ ПРЕНЪМЕАЕ МТЕЪ, ЕЪ БОМ ИЪБЖИАН ДЕН
 ТОВЪ АЖИНАЕ. ФОРЪ НЪМАИ ПРОРОКЪА КАРЕАЕ
 БА ПЪГПИИ СЪ ГРЪИЖИКЪ ПРЄ НЪМЕАЕ МТЕЪ КЪ
 БЖИТЪ, КАРЕАЕ НАМ ПОУВЪАЧИТЪ АЪИ СЪ ГРЪИЖИКЪ,
 ШИ

1. Nu va fi preoților levitilor la tot feliul parte, nice sorțu cu Israil; aducerile Domnului, sorțul lor, vor mânca pre êle.
2. Iară sorțu nu va fi lui întru frații lui. Domnul, el sorțu lui, în ce chip au zis lui.
3. Și aceasta e judecata preoților: cêle de la norodu, de cãtrã ceia ce jîrtvuiescu jîrtvele, ori vișel, ori oiae, și vei da brațul preotului, și fãlcile și ventrele.
4. Și începãturile vinului tău, și grîului tău, și untdelemnului tău și începãtura tunderii oilor tale vei da lui,
5. Pentru cã pre el au ales Domnul Dumnezãul tău, den toate feliurile tale, a steara înaintea Domnului Dumnezãului tău, ca sã slujascã și sã blagosloveascã pre numele Domnului, el și fiii lui, în toate zilele.
6. Iară de va veni levitul dentru una den cetățile voastre, dentru toți fiii lui Israil, unde el nememicêște dupã cum pohtëște sufletul lui, la locul carele va alêge Domnul,
7. Și va sluji cu numele Domnului Dumnezãului lui ca și toți frații lui leviti, ceia ce stau acolo înaintea Domnului,
8. Parte împãrțită va mânca, afarã den vînzarea cea de moșie.
9. Iară de vei întra în pãmîntul carele Domnul Dumnezãul tău dã ție, sã nu te înești a face dupã urãciunile limbilor acelora.
10. Sã nu sã aște întru tine curățindu pre fiul lui sau pre fata lui cu foc, vrãjind vrajã și descãntînd și vrãjind fermãcãtori,
11. Cîntîndu vrajã, grãind den pîntice și cãutînd în sêmne și întrebînd morții,
12. Pentru cã iaste scîrbã Domnului Dumnezãului tău tot carele face acêștea; cã pentru scîrbele acêștea Domnul Dumnezãul tău va surpa pre ei de cãtrã fața ta.
13. Desãvîrșit sã fii înaintea Domnului Dumnezãului tău.
14. Pentru cã limbile acêștea pre carele tu moștenești de tot pre dînșii, acêștea vrãji și descîntece vor auzi, iarã ție nu așa ții-au dat Domnul Dumnezãul tău.
15. Prorocu dentru frații tãi ca mine va rîdica ție Domnul Dumnezãul tău; de dînsul sã ascultai dupã toate.
16. Cîte ai cerșut de la Domnul Dumnezãul tău la Horiv, în ziua adunãrii, zicînd: «Nu vom adaoge a auzi glasul Domnului Dumnezeului nostru și focul acest mare nu-l vom mai vedea, nici vom muri.»
17. Și zise Domnul cãtrã mine: «Dirept toate cîte au grãit.
18. Proroc voi u scula lor den mijlocul fraților lor ca și tine și voi u da cuvîntul meu în rostul lui și va grãi lor dupã cum voi u porunci lui.
19. Și omul acela care nu va asculta cuvîntul lui cîte va grãi prorocul pre numele meu, eu voi u izbîndi dentru dînsul.
20. Fãrã numai prorocul carele va pãgîni sã grãitascã pre numele meu cuvîntu carele n-am poruncit lui sã grãitascã/ și cîte

Ms. 45

CAP 18

1. Nu va fi preuților levijilor la tot feliul parte, nice sorpu cu Israil; aducerile Domnului sorful lor vor mânca pre ele.

2. Iar sorpu nu va fi lui întru frații lui. Domnul, el sorpu lui, în ce chip au dzis lui.

3. Și acesta-i giudețul preuților cele de la nărodu de cătră ceia ce jirtviescu jirtvele ori vițâl, ori oaie, și va da brațul preutului, și fâlcile și vintrele.

4. Și începăturile vinului tău, și grîului tău, și untdelemnului tău și începătura <tunderii>¹ oilor tale vei da lui,

5. Pentru că pre el au ales Domnul Dumnezeu dăul tău, dentru toate feliurile tale, a starea înaintea Domnului Dumnezeu dăul tău să slujască și să blagoslovescă pre numele Domnului, el și fiii lui, toate dzilele [întru fiii lui Israil]².

6. Iar de va veni levitul dentru una a cetăților voastre dentru toți fiii lui Israil, unde el nemernicește după cum pofteste sufletul lui, la locul carele va alge Domnul,

7. Și va sluji numelui Dumnezeului lui ca și toți frații lui levijii, ceia ce stau acolo înaintea Domnului [Dumnezeului tău]².

8. Pute împărțită va mânca, afară den vândzarea cea de pre moșie.

9. Iar să vei întra în pământul carele Domnul Dumnezeu dă ție, să nu te înveți a face după uriciunea limbilor acelor.

10. Să nu să afe întru tine curățindu pre fiul lui sau pre fata lui cu foc, vrăjindu vraja și dăscântându-să și vrăjindu fărnicător,

11. Cântîndu cîntare, grîndu den pîntece și căutîndu în semne și întrebându morții,

12. Pentru că iaste uriciune Domnului Dumnezeu dăul tău tot carele face aceste; că pentru uriciunile aceste Domnul Dumnezeu dăul tău va surpa pre ei de cătră fața ta.

13. Desăvârșit să fie înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14. Pentru că limbile aceste pre carii tu moștenești de tot, aceste vrăji și descânțece vor audzi, iar ție nu așa ț-au dat Domnul Dumnezeu dăul tău.

15. Proroc dentru frații tăi ca mine va rădica Domnul Dumnezeu dăul tău; de el să audziți.

16. După toate câte ai cerut de la Domnul Dumnezeu dăul tău la Horiv, în dzua adunării, dzicându: «Nu vom adaoge a audzi glasul Domnului Dumnezeului nostru și focul acestu mare nu-l vom mai vedea încă, nice vom muri.»

17. Și dzise Domnul cătră mine: «Dreptu toate câte au grăit.

18. Proroc voi scula lor den mijlocul fraților lor ca și tine și voi da cuvîntul meu întru rostul lui și va grăi lor după cum voi porânci lor.

19. Și omul acela carele nu va asculta cuvintele lui câte va grăi prorocul pre numele meu, eu voi izbândi dentru însul.

20. Făr-numai prorocul carele va păgâni să grăiască pre numele meu cuvîntu carele n-am porâncit lui să grăiască/ și câte va grăi pre numele

Ms. 4389

CAP 18

1. Să nu fie preuților, nici levijilor, nici nici-uniua den neamul lor parte, nici soartă cu Israil, ce aducerile jirtvelor Domnului să mănânce ei.

2. Iar soartă să n-aiă ei întru frații lor, că Domnul însuș iaste moștinărea lor, cum au grăit lor.

3. Aceasta să fie judecata profească de la nărodu și de la oamenii carii vor aduce jirtve sau den boi, sau den oi, să dea preotului umărul, și fâlcile și vintrele.

4. Și începăturile vinului tău, și ale grîului tău, și ale undelemnului tău și începăturile tunderii oilor tale să dai lui,

5. Că pre dânsul au ales Domnul Dumnezeu dăul tău, den toată seminția ta, să stea înaintea Domnului Dumnezeului tău să slujască și să blagoslovescă numele Domnului, el și feciorii lui, în toate zilele.

6. Iar de va veni un levit dentru o cetate de-ale tale, dentru ale tuturor feciorilor lui Israil, unde lăcuiește el și va vrea să meargă la locul care au ales Domnul,

7. Să slujască numelui Domnului Dumnezeului vostru, ca și toți frații lui, levijii, carei vor sta acolo înaintea Domnului,

8. Partea cea usebită să mănânce ca și ceialalț, afară de vândzarea cea den moșie.

9. Iar deca vei întra în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeu, să păzești să nu începi a face după urăciunile acelor țară.

10. Să nu se afe întru tine arzând feciorul tău sau fata ta în foc, vrăjind vrăj și fărnicănd farmece.

11 [10]. Și dăscântînd dăscânțece [11] și vrăjînd în pântece și cîntînd cîntare și întrebînd morții¹,

12. Că iaste urât Domnului Dumnezeului tău tot carele va face urăciunea aceasta; că pentru urăciunile aceste îi va pierde Domnul Dumnezeu dăul tău denaintea feței tale².

13. Și să fii făr de vină înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14. Iar cu limbile aceste să nu te părtășăști, că aceste ascultă vrăjile și farmecele, iar ție n-au dat așa Domnul Dumnezeu dăul tău.

15. Proroc va rădica voaă Domnul Dumnezeu dăul tău den mijlocul fraților tăi; pre acela ca și pre mine să-l asculta³.

16. Toate câte ai cerut la Domnul Dumnezeu dăul tău în Horiv, în zioa chemării, dzicând: «De acum nu vom mai adaoge a mai auzi glasul Domnului Dumnezeului nostru, nici să mai vedem acest foc mare, ca nu cumva să murim.»

17. Și zice Domnul cătră mine: «Dirēpte sânt toate câte au grăit.

18. Proroc voi rădica lor dentru frații lor ca și pre tine și voi da cuvîntul meu în gura lui și va grăi lor cum voi porânci lui.

19. Și omul acela carele nu va asculta cuvintele lui câte va grăi prorocul în numele meu, eu voi izbândi de la dânsul.

20. Făr-numai câte va păgâni să grăiască prorocul în numele meu, și eu să nu-i fi porâncit de-a le grăi/ ce care proroc va grăi în numele altor

Verstunea modernă

CAP. 18

Drepturile preuților. Vrăjitori și prooroci:

1. Preoții leviji, întreaga seminție a lui Levi, să nu aiă partea lor de pămînt și nici altă moștenire în Israil; aceștia se vor hrăni din jertfele aduse Domnului și din moștenirea lui.

2. Ei nu vor avea moștenire precum frații lor. Domnul însuși este moștenirea lor, așa cum le-a spus.

3. Iată care va fi dreptul preoților de la popor: cei ce vor aduce o jertfă: fie bou, fie miel, să dea preotului spata, fâlcile și pîntecele.

4. Să îi dai, deasemenea, pîrga grîului, a vinului și untdelemnului tău, ca și lîna de la prima tunsoare a oilor tale,

5. Căci Domnul Dumnezeu dăul tău l-a ales pe el, dintre toate semințiile tale, ca să stea înaintea Domnului Dumnezeului tău și să slujască în numele Domnului, el și fiii lui, pentru totdeauna.

6. Dacă vreun levit, care trăiește ca pîrbeag în oricare din cetățile tale de pe întreg cuprînsul Israelului, vine după dorința sufletului său, la locul ales de Domnul,

7. Și va sluji în numele Domnului Dumnezeului lui, ca toți frații lui leviji care stau acolo înaintea Domnului,

8. Atunci partea sa de hrană va fi la fel ca și a celorlalți, fără să se țină seama de ceea ce are din vînzarea bunurilor părintești.

9. Cînd vei intra în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu dăul tău, să nu te deprinzi a face urăciunile acelor popoare.

10. Să nu se găsească nimeni printre voi care să treacă prin foc pe fiul sau pe fiica sa, să facă vrăji, să prezică, să ghicească, să facă farmece.

11. Nici să rostească descîntece, să cheme duhurile, să tîlmăcească semnele sau să întrebă morții,

12. Toți cei care fac aceste lucruri sînt spurcați înaintea Domnului și, din pricina acestor urăciuni, Domnul Dumnezeu dăul tău îi va izgoni dinaintea ta.

13. Tu să rămîi cu desăvîrșire în slujba Domnului Dumnezeului tău.

14. Căci popoarele aceste, pe care tu le dezmoștenești, ascultă de vrăjitori și de ghicitori, dar ție nu ți-a fost dat de Domnul Dumnezeu dăul tău să faci așa.

15. Domnul Dumnezeu dăul tău va ridica pentru tine, dintre frații tăi, un prooroc ca mine; să ascultați de el.

16. Tocmai acest lucru l-ai cerut tu de la Domnul Dumnezeu dăul tău, la Horeb, în ziua adunării, cînd ai zis: «Să nu mai auzim glasul Domnului Dumnezeului nostru și să nu mai vedem focul acesta mare, ca să nu murim.»

17. Atunci Domnul mi-a spus: «Au dreptate în tot ce spun.»

18. Voi ridica pentru ei, din mijlocul fraților lor, un profet ca tine și voi pune cuvintele mele în gura lui, iar el le va vorbi tot ce îi voi porunci eu.

19. Dacă cineva nu va asculta cuvintele pe care le va rosti proorocul în numele meu, atunci îi voi cere eu însuși socoteală.

20. Dar dacă un prooroc va îndrăzni să spună în numele meu vreun cuvînt pe care nu i-am poruncit să-l rostească/ și dacă vorbește în numele altor

PM

ши кжте ба грѣн прѣнѣмеа аѣтсѣрѣ дѣмнѣзѣн ба
ка мѣрн прѣрѣкѣлѣ аѣла . Пѣрѣ дѣвѣн зичѣ ꙗ
прѣннѣма тѣ кѣмъ вѣмѣ кѣнѣаще кѣвжнѣтѣлѣ ка
ке реае аѣ грѣнѣтѣ дѣмнѣлѣ . Кжте ба грѣнѣ про
рѣкѣлѣ прѣнѣмеа дѣмнѣлѣ шн нѣсека фѣче кѣ
вжнѣтѣлѣ шн нѣсѣва тѣмѣплѣ кѣвжнѣтѣлѣ аѣсѣла
кареае наѣ грѣнѣтѣ дѣмнѣлѣ ꙗ прѣлѣ пѣгжнѣтѣтѣлѣ
грѣнѣтѣ прѣрѣкѣлѣ аѣла сѣнѣлѣ цннѣцѣ дѣрѣнѣсѣ .

К А П О I

Крѣ дѣба пѣрѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣ
анѣмеае каре дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣ аѣ цѣ
пѣмжнѣтѣлѣ лорѣ шн кѣнѣ моцѣннѣ прѣ дѣнѣ
шннѣ дѣтѣтѣтѣ шн кѣнѣ лѣкѣнѣ ꙗ прѣлѣ чѣтѣтѣ
цнае лорѣ шн ꙗ кареае аѣсѣрѣ . Трѣн
чѣтѣтѣтѣ кѣнѣ сѣсѣнѣ цѣе дѣмнѣлѣ лорѣлѣ
тѣлѣ , кареае дѣмнѣлѣ дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣ аѣ цѣе .
Сѣкѣтѣтѣтѣ тѣлѣ кѣлѣ шн кѣнѣ дѣтѣтѣтѣ ꙗ прѣлѣ пѣрѣнѣ
хѣтѣлѣ пѣмжнѣтѣлѣ тѣлѣ , прѣ кареае ꙗ пѣрѣ
цѣе дѣтѣтѣтѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣ , шн ба фѣ
лѣкѣсѣ сѣкѣтѣтѣтѣтѣ тѣлѣ оуѣнѣгѣлѣлѣ . Шн аѣ
сѣла ка фѣ лорѣнѣсѣ оуѣнѣгѣлѣлѣ кареае ба фѣлѣнѣ
лѣкѣсѣ шн ба тѣрѣнѣ кареае ба оуѣнѣ дѣ прѣ аѣрѣаеае
сѣлѣ фѣрѣтѣ дѣвѣе , шн аѣсѣла не оуѣрѣмѣлѣ прѣсѣлѣ мѣ
наннѣтѣ дѣсѣрнѣ шн мѣнѣ наннѣтѣ дѣ аѣлѣлѣтѣ ерн .
Шн чнѣе ба ꙗ прѣлѣ ꙗ прѣдѣнѣтѣ кѣлѣ аѣрѣаеае сѣлѣ аѣ
кѣрѣлѣ сѣлѣ дѣнѣ лѣмнѣе , шн сѣлѣ лѣгнѣ мѣнѣ лѣнѣ
кѣтѣпѣрѣлѣ тѣлѣлѣ чѣтѣлѣ лѣмнѣлѣ , шн кѣлѣжнѣлѣ
фѣрѣлѣ дѣнѣ лѣмнѣлѣ , сѣлѣ немернѣ прѣ тѣла дѣ аѣрѣае
пѣла лѣнѣ шн ба мѣрнѣ , аѣтѣсѣла ба фѣлѣнѣ лѣ оуѣнѣ дѣнѣ
чѣтѣтѣтѣнае аѣчѣсѣтѣтѣ , шн ба тѣрѣнѣ . Пѣнѣтрѣлѣ
кѣлѣтѣнѣ гѣнѣсѣкѣсѣ тѣла чѣе рѣдѣтѣ сѣжнѣлѣнѣ , прѣ оуѣрѣ
мѣчѣлѣлѣ тѣлѣлѣ сѣмѣрѣжнѣтѣ , кѣлѣнѣ сѣлѣ ꙗ фѣрѣсѣжнѣтѣ
кѣлѣнѣма лѣнѣ , шн аѣ ка аѣжнѣце прѣсѣлѣ , дѣба фѣ
мѣнѣ дѣрѣлѣнѣгѣтѣтѣ кѣлѣлѣ лѣнѣ шннѣ ба сѣмѣрѣжнѣлѣ
тѣлѣлѣ лѣнѣ шн ба мѣрнѣ , шн аѣчѣтѣлѣлѣ нѣнѣ жѣрѣка
тѣ дѣ мѣрѣтѣ кѣлѣнѣ нѣлѣ оуѣрѣлѣ прѣ дѣнѣсѣлѣ мѣнѣ
наннѣтѣ дѣ ернѣ шн дѣ аѣлѣлѣтѣ ернѣ . Пѣнѣтрѣлѣ
аѣчѣлѣсѣлѣ цѣе пѣрѣнѣсѣкѣсѣ кѣвжнѣтѣлѣ аѣсѣла знѣкѣнѣ
лѣ , тѣрѣнѣ чѣтѣтѣтѣтѣ етѣ сѣнѣсѣлѣнѣ цѣе . Пѣрѣ дѣ
ба лѣрѣнѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣлѣ хѣтѣлѣ тѣлае
ꙗчѣкнѣ сѣлѣ жѣрѣлѣ пѣрѣнѣцнѣлѣрѣ тѣнѣ , шнцѣ ба рѣ
дѣмнѣлѣ тѣтѣ пѣмжнѣтѣлѣ кареае аѣ знѣсѣ сѣрѣтѣ пѣ
рнѣцнѣлѣрѣ тѣнѣ . Дѣкѣнѣ аѣсѣлѣтѣ сѣфѣлѣнѣ тѣла
тѣ пѣрѣнѣцнѣлѣ аѣчѣсѣтѣтѣ кжтѣсѣлѣ пѣрѣнѣсѣкѣсѣлѣ цѣе аѣ
тѣрѣнѣ сѣлѣ нѣсѣлѣнѣ прѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣлѣ , сѣлѣ
мѣрѣнѣ ꙗ прѣлѣ тѣлае кѣнѣлѣ лѣнѣ ꙗ тѣлае знѣаеае шн
кѣнѣ аѣдѣсѣце цѣе ꙗчѣкѣ тѣрѣнѣ чѣтѣтѣтѣтѣ , кѣлѣтѣрѣ аѣчѣ
сѣтѣ тѣрѣнѣ . Шн нѣсѣлѣлѣ вѣрѣсѣлѣ сѣжнѣце невнѣнѣвѣлѣтѣ
ꙗ пѣмжнѣтѣлѣ тѣлѣлѣ кареае дѣмнѣлѣ дѣмнѣзѣлѣ тѣлѣлѣ
аѣ цѣе кѣсѣрѣцѣлѣ , шн нѣлѣ ба фѣнѣ ꙗ прѣлѣ тнѣнѣ снѣнѣвѣлѣтѣ
дѣ сѣжнѣце . Пѣрѣ дѣба фѣнѣ ꙗ прѣлѣ тнѣнѣ сѣмѣ оуѣрѣ
рѣнѣлѣ прѣ аѣрѣаеае сѣлѣ , шн ба пѣжнѣнѣ прѣ дѣнѣ
сѣлѣ , шн сѣлѣ рѣднѣка аѣсѣлѣрѣ лѣнѣ шннѣлѣ оуѣнѣ дѣ
сѣфѣлѣтѣлѣ лѣнѣ , шн ба мѣрнѣ шн ба фѣлѣнѣ лѣ оуѣнѣ
дѣнѣ чѣтѣтѣтѣнае аѣчѣсѣтѣтѣ . Шн вѣрѣ тѣрнѣнѣтѣсѣ
тѣрнѣнѣлѣ чѣтѣтѣтѣнѣ лѣнѣ , шн вѣрѣ лѣлѣ прѣ сѣлѣ дѣ
лѣкѣсѣ шн аѣ кѣрѣлѣ ꙗ мѣжнѣнае тѣлѣлѣрѣ чѣсѣтѣ рѣдѣсѣкѣ
лѣлѣ сѣжнѣлѣ шн ба мѣрнѣ . Сѣлѣнѣсѣлѣ вѣсѣгѣ сѣкнѣлѣ
тѣлѣлѣ прѣ сѣлѣ , шн кѣнѣкѣрѣцнѣ сѣжнѣлѣ тѣлѣ невнѣнѣлѣ

Biblia, 1688, pag. 140, col. I

va grăi pre numele altor dumnezei, va muri prorocul acela.»

21. Iară de vei zice întru inima ta: «Cum vom cunoaște cuvîntul carele au grăit Domnul?»

22. Cîte va grăi prorocul pre numele Domnului și nu se va face cuvîntul și nu să va tîmpla cuvîntul acesta carele n-au grăit Domnul, întru păgînătate au grăit prorocul acela. Să nu vă țineț de dînsul.

CAP 19

1. Iară de va piêrde Domnul Dumnezeul tău limbile care Dumnezeul tău dă ție pămîntul lor și vei moșteni pre dînsii de tot și vei lăcui întru cetățîile lor și în casele lor,

2. Trei cetăț vei osebi ție în mijlocul pămîntului tău, carele Domnul Dumnezeul tău dă ție.

3. Socotește tu calea și vei împărți în trei părți hotarële pămîntului tău, pre carele împarte ție de tot Domnul Dumnezeul tău. Și va fi acolo scăpare la tot ucigașul.

4. Și aceasta va fi porunca ucigașului carele va fugi acolo și va trăi, carele va ucide pre aproapele său fără de voie și acesta neurând pre el mai nainte de ieri și mai nainte de alaltaieri.

5. Și cine va întra împreună cu aproapele său la codru să adune lîmne și să va lovi mîna lui cu toporul celuiia ce taie lemnul și, căzîndu fierul den lemnu, să va nemeri pre cela de aproapele lui și va muri, acesta va fugi la una den cetățîile acêstea și va trăi.

6. Pentru ca să nu gonească cela ce e rudă singelui pre urmă celuiia ce au omorît, căci s-au înfierbîntat cu inema lui, și-l va ajunge pre el, de va fi mai îndelungată calea lui, și-i va omorî sufletul lui și va muri, și acestuia nu-i e judecată de moarte, căci nu-l urîa pre dînsul mai nainte de ieri și de alaltaieri.

7. Pentru aceea eu ție poruncescu cuvîntul acesta zicîndu: «Trei cetățî să osibești ție.»

8. Iară de va lărgi Domnul Dumnezeul tău hotarële tale, în ce chip s-au jurat părinților tăi, și-ț va da Domnul tot pămîntul carele au zis să dea părinților tăi,

9. De vei asculta să faci toate poruncile acêstea cîte eu poruncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeul tău, să mergi întru toate căile lui în toate zilele, și vei adaoage ție încă cetățî cătră acêste trei.

10. Și nu să va vârsa sînge nevinovat în pămîntul tău, carele Domnul Dumnezeul tău dă ție cu sorțu, și nu va fi întru tine vinovat de sînge.

11. Iară de va fi întru tine om urîndu pre aproapele său și va pîndi pre dînsul, și să va rădica asupra lui, și-i va ucide sufletul lui și va muri, și va fugi la una den cetățîile acêstea,

12. Și vor trimite bătrînimea cetățîii lui și vor lua pre el de acolo și-l vor da în mîinile celorla ce să rudescu cu sîngile și va muri.

13. Să nu să vîghe ochiul tău pre el; și vei curățî sîngile cel nevinovat/ întru Israil, pentru ca să fie ție bine.

Ms. 45

dumnezăi striini va muri prorocul acela.»

21. Iar să vei zice întru inima ta: «Cum voi cunoaște cuvântul carele au grăit Domnul?»

22. Câte va grăi prorocul [acela]² pre numele Domnului și nu să va face cuvântul și nu să va tâmpla acesta cuvântu carele n-au grăit Domnul, întru păgânătate au grăit prorocul acela. Să nu vă țineți de însul.

CAP 19

1. Iară de va răsiți Domnul Dumnezăul tău limbile carele Domnul Dumnezăul tău dă ție pământul lor și vei moșteni pre înși de tot și vei lăcu întru cetățile lor și întru casele lor,

2. 3 cetăți vei usăbi ție întru mijlocul pământului tău, carele Domnul Dumnezău dă ție.

3. Socotește tu calea și vei împărți în 3 părți hotarale pământului tău, pre carele împarte ție Domnul Dumnezăul tău. Și va fi acolo scăpare la tot ucigașul.

4. Și aceasta va fi porinca ucigașului carele va fugi acolo și va trăi, carele va ucide pre aproapele său fără de voie și acesta neurându pre el mainte de ieri și mainte de alaltaieri.

5. Și cine va intra împreună cu aproapele său la codru ca să adune lemne și să va lovi mâna lui cu toporul celuia ce taie lemnul și, cădzându hierul den lemnu, și să va nemeri la cel de aproapele lui și va muri, acesta va fugi la una den cetățile acéstea și va trăi.

6. Pentru ca să nu gonească cela ce-i rudă singelui dennapoiu celuia ce au omorît, căce s-au înfierbântat cu inima lui, și-l va ajunge pre el, să va fi mai îndalungată calca lui, și-i va omori sufletul lui și va muri, și acestuia nu iaste judec de moarte, căce nu urăia pre însul mainte de ieri și de alaltaieri.

7. Pentru acéca cu ție porâncescu cuvântul acesta dzicându: «3 cetăți să usăbești ție.»

8. Iar să va lărgi Domnul Dumnezăul tău hotarale tale, în ce chip s-au jurat părinților tăi, și-ți va da Domnul tot pământul carele au dzis să dea părinților tăi,

9. Să vei asculta să faci toate porâncele acéstea cite cu porâncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezăul tău, să mergi întru toate căile lui toate dzilele și vei adaoge încă șic 3 cetăți câtră acéste trei.

10. Și nu să va vărsa sânge nevinovat întru pământul tău, carele Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorțu, și nu va fi întru tine vinovat de sânge.

11. Iar de va fi întru tine om urînd, pre aproapele său și va aleși pre el, și să va rădica pre el, și-i va ucide sufletul lui, și va muri și va fugi la una den cetățile acéstea,

12. Și vor trimite bătrânimea cetății lui și-l vor lua pre el de acolo și-l vor da pre el în mâinile celor ce să rudescu cu «singele cel nevinovat»³ și va muri.

13. Să nu să vâghe ochiul tău pre el, și vei curăți sângele cel nevinovat/ dentru Israil pentru ca să și s<ca> facă ție bine.

Ms. 4389

dumnezei, să moară prorocul acela.»

21. Iar de vei zice în inima ta: «Dacă cum vom putea cunoaște cuvântul care nu iaste grăit de Domnul nostru?»

22. Acest semn să aveți: orcâte va grăi prorocul acela în numele Domnului și nu se va umplea cuvântul care va grăi, acel cuvânt nu iaste de la Domnul grăit, ce întru păgânătate l-au grăit prorocul acela. Ce să nu-l lăsați viu, ce să-l ucideți.

CAP 19

1. Iară deaca va pierde Domnul Dumnezeul tău limbile ale căora țără le va da ție și le vei moșteni și vei lăcu în cetățile lor și în casele lor,

2. Trei cetăți să le usebești ție în mijlocul țării tale, carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău întru moștinare.

3. Și să gătești ție cale și să împarți hotarale țării tale, carea o va împărți ție Domnul Dumnezeul tău. Și să fie acolo scăparea a tot ucigașul.

4. Iară lēgea ucigașului aceasta va fi: aceluia ce va fugi acolo și va scăpa, cela ce va ucide pre vecinul său fără de voie și nu va fi avut pizmă pre dânsul mai denainte de ieri sau de alaltaieri.

5. Și cela ce va mērgi cu vecinul său în pădure să adune lemne și va aluneca mâna lui, cu săcurea tăind vreun lemn și va ieși săcurea den toporâște și va lovi pre vecinul lui și va muri acesta, să fugă într-una den cetățile acéleca și va fi viu.

6. Și să nu gonească rudeniia sângelui pre ucigaș că se va aprinde inima lui și de va fi cale lungă îl va ajunge și va ucide pre acel suflet și va muri, iar aceasta nu iaste judecată de moarte, că n-au avut pizmă pre dânsul mai nainte de ieri sau de alaltaieri.

7. Pentru-acéca porâncescu ție cu astăzi cuvântul acesta: «Să-ți osibești trei cetăți.»

8. Iar deaca va lărgi Domnul Dumnezeu hotarale tale, cum se-au jurat părinților tăi, și va da ție Domnul tot pământul care au zis părinților tăi că-l va da,

9. (Deaca vei asculta și vei face toate porâncele acéstea care porâncescu cu ție astăzi să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și în toate zilele să umbli în toate căile lui)¹ să mai adaogi ție încă ș-alte 3 cetăți câtră cēlălalte 3 cetăți.

10. Ca să nu se vērse sânge nevinovat în țara ta carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău întru moștinare, nici să fie întru tine cei ce vor fi vinovați sângelui.

11. Iar de va fi vre un om pizmiad pre vecinul său, și va face spre dânsul meșteșug hiclean, și se va scula asupra lui de-l va ucide și va muri sufletul acela și va fugi vre-într-o cetate de acéstea²,

12. Să trimite bătrânii acei cetăți și să-l ia de acolo și să-l dea în mâinile neamului sângelui și să-l omoară.

13. Să nu-l cruțeze ochiul tău; și vei curăți sângele cel fără de vină/ dentru Israil și va fi ție bine.

Versiunea modernă

dumnezei, atunci prorocul acela va muri.»

21. Poate vei spune în inima ta: «Cum vom putea să recunoaștem un cuvânt pe care nu l-a rostit Domnul?»

22. Dacă prorocul va vorbi în numele Domnului, iar ceea ce zice nu se împlinește și nu se adevărește, atunci este un cuvânt pe care nu l-a spus Domnul. Prorocul acela a vorbit cu o îndrăzneală nemăsurată. Să nu-ți fie teamă de el.

CAP. 19

Cetățile de adăpost pentru fugari.
Martorii mincinoși.

1. Când Domnul Dumnezeul tău va nimici popoarele al căror pământ Domnul Dumnezeul ți-l dă drept moștenire și când te vei așeza în cetățile și în casele lor,

2. Să alegi trei cetăți în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă în stăpînire.

3. Să te îngrijești de drumuri și să împarți în trei părți ținuturile țării pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă ca moștenire. Orice ucigaș poate căuta acolo scăpare.

4. Un ucigaș poate să fugă acolo și să rămînă în viață, în cazul în care va omori pe aproapele său fără voce și fără să-l fi dușmănit dinainte, din zilele trecute.

5. Astfel, un om intră cu aproapele său în pădure ca să taie lemne, își ridică mâna cu toporul ca să taie un copac, sare toporul din coadă și îl nimerește pe aproapele său, care moare. Atunci el poate să fugă în una din aceste cetăți și să rămînă în viață.

6. Pentru ca nu cumva răzbunătorul singelui, cu inima aprinsă de mînie, să-l urmărească pe ucigaș și, dacă drumul este prea lung, să-l ajungă și să-i ia viața, cu toate că nu are dreptul să-l osîndească la moarte, căci mai înainte acesta nu fusese în dușmănie cu aproapele său.

7. De aceea îți poruncesc ca trei cetăți să fie astfel deosebite de celelalte.

8. Când Domnul Dumnezeul tău va lărgi hotarele tale, așa cum a jurat părinților tăi, și-ți va da toată țara pe care a făgăduit că o va da părinților tăi,

9. Dacă vei păzi și vei împlini toate poruncile pe care ți le dau astăzi, iubind pe Domnul Dumnezeul tău și umblînd întotdeauna pe căile lui – atunci să mai adaogi încă trei cetăți la celelalte trei.

10. În acest fel nu se va vărsa sânge nevinovat în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă ca moștenire, iar tu nu te vei face vinovat de vărsare de sânge.

11. Dar dacă cineva dintre voi, mînat de ură împotriva apropiatului său, îl pîndește și, năpusindu-se asupra lui, îl lovește de moarte, luîndu-i astfel viața, iar apoi fuge într-una din aceste cetăți,

12. Atunci bătrînii din cetatea lui trebuie să trimită să-l aducă de acolo și să-l dea în mîinile răzbunătorului singelui, ca să moară.

13. Să nu găsească cruțare în ochii tăi; vei spăla astfel sângele nevinovat/ din Israil, iar ție îți va merge bine.

прѣхъ герань, ꙗ пѣтрѣхъ кастѣѣце цѣе вѣне
 Сѣнхъ мѣцн хопѣрѣае апрѣапеахн тѣхъ кѣре лѣхъ
 пѣхъ пѣрннѣн пѣнѣ прѣхъ мошенирѣтѣ па, кѣре
 тѣн мошенирѣтѣ прѣтѣмжнѣтѣ кѣре дѣмнѣлѣ дѣне
 зѣхъ тѣхъ дѣ цѣе кѣсѣрѣхъ сѣа пѣацн . Сѣнхъ
 рѣмжѣ сѣмѣрѣтѣрѣе сѣмѣрѣтѣрѣе сѣкѣ лѣсѣпра сѣмѣ
 лѣн дѣхъ тѣа тѣ сѣрѣмѣтѣтѣтѣ, шн дѣхъ тѣа
 тѣ грѣшааа, шн дѣхъ тѣа тѣ пѣкѣтѣхъ, кѣре
 ка пѣкѣтѣхъ, прѣн рѣстѣхъ дѣа сѣ мѣрѣтѣрѣе, шн
 прѣн рѣстѣхъ дѣрѣа мѣрѣтѣрѣе ка сѣа тѣа кѣсѣжн
 тѣхъ . Дѣрѣа дѣва сѣа мѣрѣтѣрѣе не дѣрѣтѣтѣ
 лѣсѣпра сѣмѣлѣхъ, зѣкѣжнѣхъ лѣсѣпра лѣн пѣгжнѣ
 тѣа тѣ . Шн вѣрѣ сѣа дѣн рѣн сѣа мѣннн кѣрѣра
 дѣсѣа лѣрѣ прѣтѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣлѣхъ, шн дѣмнѣлѣ
 прѣсѣа лѣрѣ, шн дѣмнѣлѣтѣ жѣ дѣсѣтѣрѣа лѣрѣ
 рѣн вѣрѣ фн дѣрѣаеа лѣтѣлѣ . Шн вѣс ѣтѣ
 рѣ чѣрѣтѣа жѣ дѣкѣтѣсѣрѣн прѣ дѣмѣрѣхътѣхъ,
 шн тѣтѣ мѣрѣтѣрѣе сѣрѣмжѣтѣ лѣ мѣрѣтѣрѣеннѣ
 кѣ дѣрѣмѣтѣтѣ, лѣ тѣхъ дѣтѣ дѣрѣрѣа фѣрѣа лѣ
 сѣа . Шн сѣа фѣтѣцн лѣн дѣкѣнѣ лѣ фн сѣа лѣнн
 дѣфѣтѣ лѣсѣпра фѣрѣа лѣн сѣа, шн вѣрѣ рѣ дѣннѣ рѣтѣ
 дѣмѣрѣхъ вѣн сѣнѣхърѣн . Шн чѣн рѣмѣш лѣсѣнѣ
 сѣсѣрѣ сѣрѣмжнѣтѣ, шн нѣвѣрѣ мѣн дѣа сѣрѣ а мѣнн
 фѣтѣ дѣхъ нѣвѣжнѣтѣ лѣтѣлѣ рѣхъ дѣтѣрѣ вѣн .
 Сѣнхъ вѣтѣе сѣкѣа тѣхъ прѣ дѣа сѣфѣтѣ пѣнѣрѣхъ сѣ
 флѣтѣ, Ѧкн пѣнѣрѣхъ Ѧкн, дѣннѣтѣ пѣнѣрѣхъ дѣннѣтѣ
 мжнѣтѣ пѣнѣрѣхъ мжнѣтѣ, пнчѣрѣ пѣнѣрѣхъ пнчѣрѣ, дѣхъ
 тѣ кѣа ба дѣ нешннѣ хѣлѣтѣ апрѣсѣа пѣлѣхъ сѣа
 ша вѣрѣ дѣа лѣн .

К А П К
 рѣ дѣвнѣ ешн лѣ рѣзѣвѣн лѣсѣпра вѣрѣжѣма
 шнаѣрѣ тѣн, шн вѣн вѣрѣтѣ кѣа, шн кѣа вѣрѣ
 шн нѣрѣа, мѣн мѣлѣтѣ дѣкѣжнѣ тѣннѣ, сѣ
 нѣтѣ тѣмнѣ дѣ еи кѣчн дѣмнѣлѣ дѣмнѣлѣхъ
 тѣхъ кѣ тѣннѣ, тѣа чѣ тѣхъ сѣннѣ прѣ тѣн
 не дѣ пѣмжнѣтѣхъ сѣрѣпѣтѣхъ . Шн кѣа фн
 кѣа тѣвѣн апрѣтѣа лѣ рѣзѣвѣн, шн апрѣтѣннѣа
 сѣ прѣсѣтѣлѣ ка грѣннѣ нѣрѣдѣлѣхъ, шн ка зѣчѣ кѣ
 тѣрѣ еи . Дѣкѣлѣтѣ дѣрѣаеа вѣн мѣрѣтѣрѣе лѣтѣ
 зѣ лѣ рѣзѣвѣн, лѣсѣпра вѣрѣжѣма шнаѣрѣ вѣшннѣ нѣсѣ
 сѣтѣрѣсѣкѣ нннѣа вѣа сѣтѣрѣ нѣвѣтѣ тѣмѣцн ннчн кѣ
 дѣрѣжнѣцн ннчн кѣ дѣа тѣцн дѣкѣтѣрѣ фѣа лѣсѣ .
 Кѣчн дѣмнѣлѣ дѣмнѣлѣхъ вѣсѣтѣрѣ тѣа чѣ мѣрѣцѣ дѣ
 мѣннѣтѣ вѣа сѣтѣрѣ дѣрѣхънѣ кѣ вѣнѣ вѣа тѣтѣ дѣрѣ
 нѣ кѣ вѣн прѣ вѣрѣжѣма шннѣ вѣшннѣ шн ка мжнѣтѣ
 прѣвѣн . Шн вѣрѣ грѣннѣ кѣрѣтѣрѣрѣннѣ кѣрѣтѣрѣ нѣ
 сѣа дѣ зѣкѣжнѣ, кѣреае е Ѧмѣлѣ тѣ дѣ зѣннѣтѣ кѣсѣ
 нѣа сѣ шн нѣсѣа дѣ нннѣтѣ мѣрѣтѣрѣ шн дѣтѣа рѣсѣ
 лѣа кѣса лѣн, сѣнхъ мѣа рѣ лѣ рѣзѣвѣн, шн лѣтѣ
 Ѧмѣ ка дѣсѣн прѣ дѣннѣа . Шн кѣреае е Ѧмѣлѣ
 кѣре лѣ сѣдннѣтѣ кѣ шн нѣсѣа вѣхъ дѣтѣ дѣннѣрѣ
 сѣа мѣрѣтѣрѣ шн сѣа дѣтѣа рѣкѣ лѣа кѣса лѣн сѣнхъ мѣ
 рѣ дѣрѣзѣвѣн, шн лѣтѣ Ѧмѣ сѣка вѣхъ дѣ дѣтѣрѣа .
 Шн кѣреае е Ѧмѣлѣ кѣре кѣа лѣсѣгѣдннѣтѣ кѣ мѣрѣ
 шн нѣа лѣа тѣсѣ прѣ дѣннѣа mѣрѣтѣрѣ дѣсѣ дѣтѣа
 кѣа ка кѣса лѣн сѣнхъ мѣа рѣ лѣ рѣзѣвѣн, шн лѣтѣ
 Ѧмѣ Ѧва лѣа прѣ дѣннѣа . Шн вѣрѣ дѣа сѣрѣ кѣрѣ
 тѣрѣрѣннѣ дѣгрѣннѣ кѣрѣтѣрѣ нѣсѣа шн вѣрѣ зѣчѣ кѣре
 ае е Ѧмѣлѣ тѣа чѣстѣ сѣрѣмжнѣтѣзѣ, шн фннѣсѣа лѣ
 ннѣ

14. Să nu muți hotărâle aproapei tău, care le-au pus părinții tăi întru moștenirea ta care te-ai moștenit pre pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție cu sorțu să-l paști.
15. Să nu rămâie o mărturie să mărturisească asupra omului după toată strămbătatea și după toată greșala și după tot păcatul carele va păcătuî pre rostul a dooa mărturie și pre rostul a treia mărturie va sta tot cuvîntul.
16. Iară de va sta mărturie nedireaptă asupra omului zicîndu asupra lui păgînătate,
17. Și vor sta acci doi oameni cărora iaste lor pricea înaintea Domnului și înaintea preoților și înaintea judecătorilor carii vor fi în zilele acēlea.
18. Și vor cerceta judecătorii pre amăruntul; și, iată, mărturie strămbă au mărturisit, cu strămbătate au stătut împotriva fratelui său,
19. Și să faceți lui în ce chip au ficlenit a face asupra fratelui său și veți rîdica răul dentru voi singuri.
20. Și cei rămaș, auzind, se vor spămînta și nu vor mai adaoge a mai face după cuvîntul acest rău întru voi.
21. Să nu vĕghe ochiul tău pre el: suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mînă pentru mînă, picior pentru picior; după cum va da neștine hulă aproapei tău, așa veți da lui.

CAP 20

1. Iară de vei ieși la războiu asupra vrăjmașilor tăi și vei vedea cal și călăreț și norod mai mult decît tine, să nu te temi de ei, căci Domnul Dumnezeuul tău, cu tine, cela ce te-au suit pre tine den pămîntul Eghiptului.
2. Și va fi cînd te vei apropiia la războiu și, apropiindu-se preotul, va grăi norodului.
- 3 [2]. Și va zice cătră ei: [3] «Ascultă, Izraile, voi mĕrgeți astăzi la războiu asupra vrăjmașilor voștri. Nu să slăbească inima voastră, nu vă tĕmeș, nici vă înfrîngeți, nici vă abateș de cătră fața lor.
4. Căci Domnul Dumnezeuul vostru, cela ce mĕrge înaintea voastră împreună cu voi, va bate împreună cu voi pre vrăjmașii voștri și va mîntui pre voi.»
5. Și vor grăi cărturarii cătră nărod zicînd: «Carele e omul ce au zidit casă noao și nu o au înnoit meargă și întoarcă-se la casa lui, să nu moară la războiu, și alt om va înnoi pre dînsa.
6. Și carele e omul care au sădit vie și nu s-au bucurat dentrînsa meargă și să întoarcă la casa lui, să nu moară în războiu, și alt om se va bucura dentrînsa.
7. Și carele e omul care s-au logodit cu muiere și n-au luat-o pre dînsa. Meargă de se întoarcă la casa lui, să nu moară la războiu, și alt om o va lua pre dînsa.»
8. Și vor adaoge cărturarii a grăi cătră nărod și vor zice: «Carele e omul cel ce se spămîntează și fricos la/ inimă,

Ms. 45

14. Să nu înmuți hotărâle aproapelui tău, carele au pus părinții tăi întru moștenirea ta carea te-ai moștenit pre pământul care Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorțu să împarți pre el.

15. Să nu rămăie un martur să mărturisască asupra omului după toată strămbătatea și după toată greșeala și după tot păcatul carele va păcătui, pre rostul a dooa mărturii și pre rostul a trei mărturii va sta tot cuvântul.

16. Iar de va sta mărturie minciunoasă asupra oamenilor dzicându asupra lui păgânătate,

17. Și vor sta acci 2 oameni căroră iaste înaintea Domnului și înaintea preuților și înaintea judecătorilor carei vor fi întru dzilele acélea.

18. Și vor cerceta judecătorii pre amănuntul; și iată, mărturie strămbă au mărturisit, cu strămbătate au stătut împotriva fratelui său,

19. Și să faceți lui în ce chip au viclenit a face asupra fratelui lui și veți rădica răul dentru voi sănguri.

20. Și cei rămași, audzindu, să vor spământa și nu vor mai adaoge încă a face după cuvântul acestu rău întru voi.

21. Să nu vêghe ochiul tău pre el: suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, picior pentru picior; după cum va da neștine prihană aproapelui său, așa veți da lui.

CAP 20

1. Iară de vei ieși a război asupra nepriștenilor tăi și vei vedea cal și călăreșii și nărodu mai mult decât tine, să nu te temi pentru ei, căce Domnul Dumnezăul tău, cu tine, cela ce te-au suit pre tine den pământul Eghiptului.

2. Și va fi cându te vei apropiia a război, și, apropiindu-să preutul, va grăi nărodului.

3 [2]. Și va dzice cătră ei: [3] «Ascultă-mă, Israil, voi mârgeți astăzi a război asupra nepriștenilor voștri. Nu să slobonogească inima voastră, nu vă têmeți, nice vă înfrângeți, nice vă abateți de cătră fața lor.

4. Căce Domnul Dumnezăul vostru, cela ce mârge înaintea voastră împreună cu voi, va bate împreună pre nepriștenii voștri și va mântui pre voi.»

5. Și vor grăi cărturarii cătră nărodu dzicîndu: «Carele-i omul cela ce au zidit casă noao și n-au înnoitu-o pre ea margă și întoarcă-să la casa lui, să nu moară a război și altu om o va înnoi pre însă.»

6. Și carele-i omul carele au răsădit vie și nu s-au bucurat dentru ea margă și să întoarcă la casa lui să nu moară întru război și om altul să va bucura dentru ea.

7. Și carele-i omul carele ș-au logodit muiere și n-au bucurat dentru ea margă și să întoarcă la casa lui, să nu moară a război și altul o va lua pre însă.»

8. Și vor adaoge cărturarii a grăi cătră nărodu și vor dzice: «Care-i omul cela ce să spământădză și fricos la/ inimă, margă și să întoarcă la casa lui,

Ms. 4389

14. Și să nu muți hotărâle vecinului tău, care le-au pus părinții tăi întru moștia ta în carea te-ai sălășluit în țara carea o au dat ție Domnul Dumnezăul tău³.

15. Să nu mărturisească numai o mărturie asupra omului pentru fieștece vină și pentru fieștece greșală ce va greși, ce după gura a dooa sau a trei mărturii să stea tot cuvântul.

16. Iar de se va scula mărturie minciunoasă asupra omului și va grăi asupra lui năpaste,

17. Să stea oamenii amândoi ceia a căroră iaste năpasta înaintea Domnului și înaintea preotului și a judecătoriuului care va fi într-acea vreme.

18. Și să-i ispitească judecătoriuul cu de-adinsul; deci de va fi mărturia minciunoasă ceea ce au mărturisit spre vecinul lui,

19. Să se facă lui cum au gândit el să facă fratelui său și se va dăzlupi răutatea dentre voi⁴.

20. Ca auzind ș-alții să se teamă și de-acii să nu mai adaugă a face acest cuvânt rău întru voi.

21. Să nu-l cruțeze ochiul tău, ce suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, oricine cum va face vecinului său așa să se plătească și lui.

CAP 20

1. Iară de vei ieși a război spre vrăjmașii tăi și vei vedea oameni călări și cai și nărod mai mult decât tine, să nu te temi de dâșii, că Domnul Dumnezăul tău, carele te-au scos den țara Eghiptului, iaste cu tine.

2. Și deaca te vei ap[ro]piia de război să ias[ă] preutul și să grăiască cătră nărod,

3 [2]. Zicînd: [3] «Ascultă, Israil, voi mârgeți astăzi a război spre vrăjmașii voștri. Ce să nu slêbească inima voastră, nici să vă têmeți, nici să vă înfricoșăți, nici să vă dați în lături denaintea lor.

4. Că Domnul Dumnezăul vostru carele mârge înaintea voastră va bate război înaintea voastră spre vrăjmașii voștri și vă va mîntui.»

5. Iară cărturarii încă să grăiască cătră nărod zicînd: «Cine iaste om dentru voi care să-ș zidească casă noao și nu o au înnoit să se întoarcă și să se ducă acasă-ș, să nu moară în război și să o înnoiască altul.

6. Care om iaste care au sădit vie și nu se-au veselit de dânsa să meargă și să se întoarcă acasă-ș să nu moară a război și să se veselească alt om de dânsa.

7. Care om iaste care se-au logodit și nu ș-au luat muierea să meargă și să se întoarcă acasă-ș, să nu moară în război și pre dânsa să o ia alt om.»

8. Și să mai adaogă cărturarii și să zică: «Care om iaste fricos și cu/ inimă slabă, să meargă și să se întoarcă acasă-ș să nu înfricoșeze și inima fratelui

Versiunea modernă

14. Să nu muți hotărâle aproapelui tău, puse de strămoșii tăi în moștia pe care ai moștenit-o în țara pe care Domnul Dumnezăul tău ți-o dă în stăpînire.

15. Nu ajunge mărturia unui singur martor împotriva celui care a săvîrșit vreo nedreptate sau vreo greșeală sau vreun păcat de orice fel; fapta se va dovedi prin spusele a doi sau trei martori.

16. Cînd se va ridica un martor mincinos împotriva vreunui om, învinuindu-l de nelegiuire,

17. Cei doi potrivnici să se înfățișeze înaintea Domnului, înaintea preoților și a judecătorilor care vor fi în vremea aceea.

18. Judecătorii să facă o cecretare amănunțită și dacă se dovedește că martorul este mincinos și că a mărturisit strîmb împotriva fratelui său,

19. Să-i faceți ceea ce a urzit el să-i facă fratelui său; astfel veți stîrpi răul din mijlocul vostru.

20. Cînd ceilalți vor auzi despre acest lucru, se vor teme și nu vor mai săvîrși un astfel de rău între voi.

21. Să nu găsească cruțare în ochii tăi: viață pentru viață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

CAP. 20

Legi cu privire la război.

1. Cînd vei porni în război împotriva dușmanilor tăi și vei vedea cai și care de luptă și oameni mai mulți decît tine, să nu te temi de ei, căci Domnul Dumnezăul tău, care te-a scos din țara Egiptului, este cu tine.

2. Cînd vei fi gata de luptă, să vină preutul și să țină o cuvîntare înaintea poporului,

3. În care să spună: «Ascultă, Israil! Astăzi intrați în luptă împotriva dușmanilor voștri. Să nu vă pierdeți curajul din inimile voastre și să nu vă temeți. Fiți neînduplecați și să nu vă dați în lături din fața lor.

4. Căci pe voi vă însoțește Domnul Dumnezăul vostru, ca să lupte pentru voi împotriva dușmanilor voștri și să vă mîntuiască.»

5. Apoi să vorbească poporului dregătorii și să spună: «Cel care și-a clădit o casă nouă și nu a sfințit-o, să se întoarcă și să meargă la casa lui, ca nu cumva să moară în bătălie și să i-o sfințească altul.

6. Cel care și-a sădit o vie și nu s-a bucurat încă de roadele ei, să se întoarcă și să meargă acasă, ca nu cumva să moară în bătălie și să se bucure altul de ea.

7. Cel care s-a logodit cu o femeie și n-a luat-o încă în căsătorie, să se întoarcă și să meargă acasă, ca nu cumva să moară în bătălie și să o ia altul.»

8. La cele spuse, dregătorii să mai adauge: «Cine este fricos și slab de/ inimă, să se întoarcă și să meargă acasă, pentru ca spaima din inima lui să

Ms. 45

pentru ca să nu înfricoședze inima fratelui lui ca și inima lui.»

9. Și va fi cându vor potoli cărturarii grăindu cătră norodu și vor pune boiarii oștii înaintepovățuitori nărodului.

10. Iar de te vei apropia lîngă cetate să nu o bați pre ea, și să-i chiemi cu pace.

11. Și să vor răspunde ție cu pace și vor deșchide ție, va fi tot nărodul, ceia ce s-au aflat întru cetate, vor fi ție birnici și supuși ție.

12. Iar de nu vor asculta pre tine și vor face cătră tine războiu, vei ședea pregiur însă,

13. Și² o va da pre ea Domnul Dumnezăul tău în mâinele tale și vei ucide toată partea bărbătească dentru ea cu ucidere de sabie,

14. Afară den muieri și den marfă și toate dobitoacele și toate căte vor fi întru cetate și toată plinirea vei prăda ție și vei mânca toată prada neprietenilor tăi den carele Domnul Dumnezăul tău dă ție.

15. Așa vei face toate cetățile cêlca ce-s departe de la tine foarte, carele nu-s den cetățile limbilor acestora.

16. Nice den cetățile acêstea den carele Domnul Dumnezăul tău dă ție să moștenească pămîntul lor, să nu prindeți viu dentru înșii tot ce răsufală,

17. Ce cu anáthema să anathemisîți pre ei: pre hetheu, și pre amorreu, și pre hanancu, și pre ferezeu, și pre eveu, și pre icvuseu, și pre ghergheseu, în ce chip au porîncit ție Domnul Dumnezăul tău.

18. Pentru ca să nu vă învêțe să faceți pre voi toate urăciunile lor, căte au făcut dumnezăilor lor, și veți greși înaintea Domnului Dumnezăului vostru.

19. Iar de nu vei ședea pregiur cetate dzile mai multe să o bați pre ea pentru luarea ei, să nu strici copacii ei să pui preste ele³ fier, ce dentru însul să mănânci, iar pre însul să nu-l tai; să taie omul lemnul cel den codru să între de cătră față la șanțu.

20. Iar lemnul carele știi cum nu iaste de mîncat roadă, acela să-l surpi și să-l tai și să urdzești șanțu asupra cetății carea face cătră tine războiul, pându să vor închina.

CAP 21

1. Iară de să va afla rânit în pămîntul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție să moștenești cădzîndu la câmpu și nu-l știu pre cea ce l-au omorît,

2. Va ieși bătrînimia ta și judecătorii tăi și vor măsura la cetățile cêle prenpregiurul stărvului,

3. Și va fi cetatea cêca ce să apropie la stărvu și va lua bătrînimia cetății aceea giuncă den boi carea n-au lucrat și carea n-au tras jug,

4. Și vor pogori bătrînimia cetății aceea giunca la o vale năsălnică carea nu s-au lucrat, nice s-au sămănat și vor tăia vinele giuncăi în vale.

5. Și să vor apropia preuții leviiți, pentru că pre ei au ales Domnul Dumnezăul tău să stea înaintea lui și să blagoslovască pre numele lui și pre restul lor va fi toată pricea și toată apipăirea.

6. Și/ toată bătrînimia cetății aceea ceia ce să apropie

Ms. 4389

săi ca pre inima sa¹»

9. De-acii deaca vor tăcea cărturarii de-a grăi cătră nărod să puie purtători înaintea oștilor și povaje oștilor.

10. Iar de veți mērga la vreo cetate să o bateți, tu să o întrebă cu cuvinte de pace.

11. Deci de-ți vor răspunde cu pace și-ți vor dășchide porțile cetății să fie toți oamenii dând ție bir și ascultându-te.

12. Iar de nu-ți vor pleca, ce vor face cu tine războiu tu să-i ocolești.

13. Și deaca-i va da Domnul Dumnezăul tău în mâinele tale, toată partea bărbătească să uciți cu ucidere de sabie.

14. Iar numai muierile și toată avuția lor și dobitoacele lor și tot ce va fi în cetățile lor și toată agoniscula lor să robești și să mănânci tot ce ai robit de la vrăjmașii tăi că Domnul Dumnezăul tău dă ție.

15. Așa să faci tuturor vrăjmașilor tăi care-i vor fi foarte departe de tine, iar nu vor fi den cetățile aceștii țări.

16. Iar den cetățile acêstea, den carele va da ție Domnul Dumnezăul tău dentr-acêstea să nu lași viu nici un suflet,

17. Ce cu blestemare să-i blēstemi pre hethei, pre amorei, pre hananci, pre ferezei, pre evci, pre evusci și pre gherghesci, cum au porîncit ție Domnul Dumnezăul tău.

18. Ca să nu vă învêțe și pre voi să faceți toate necurățiile lor care fac ei dumnezeilor lor și să greșiți înaintea Domnului Dumnezăului vostru.

19. Iar de veți ținea cetatea ocolită vrēme multă și veți fi tăbărîți împrejurul ei să nu tăiați prisădirile ei puind orice fier pre dānscele, ce să măncați dentr-ānscele roadă, iar pre dānscele să nu le tăiați; lemnul cel den pădure să taie omul și să-l puie ca șanțul înaintea fetei tale.

20. Și tot lemnul care știi că nu vei mânca roadă, dentr-ānsul acela-l surpă și-l taie și tă scară pentru cetatea carea va face războiu asupra ta până ți se va închina.

CAP 21

1. Iară de se va afla om ucis zăcînd în câmp în țara carea o va da ție Domnul Dumnezăul tău și nu se va ști cine l-au ucis,

2. Să vie bătrîni și judecătorii tăi și măsura până la cetățile care vor fi împrejurul celui ucis,

3. Și ce cetate va fi mai aproape de cel ucis să ia dentr-acêca bătrîni aceia o junice den cireadă carea n-au lucrat nici n-au tras în jug,

4. Și să o pogoară bătrîni acci cetăț într-o vale ripoasă în carea să nu fie fost sămăntură, nici arătură și să taie într-ānsa vinele junicci.

5. Și să meargă preuții și leviiți, că pre acēia i-au ales Domnul Dumnezăul tău să stea înaintea lui, și să blagoslovească numele lui și în gurile lor să fie toată pāra și toată gālcava.

6. Și/ toți bătrîni cetății aceia carei ce vor apropia de cel ucis să-ș spēle mînile pre capul

Versiunea modernă

nu cuprîndă și inimile fraților săi.»

9. Apoi dregătorii vor înceta să mai vorbească mulțimii războinice și vor pune comandanți de armată în fruntea ei.

10. Cînd te vei apropia de o cetate ca să lupți împotriva ei, trimite-i mai întîi o chemare la pace.

11. Dacă îți dă un răspuns pașnic și îți deschide porțile, atunci tot poporul care se va găsi în ea să-ți dea bir și să-ți fie supus.

12. Dacă însă cetatea nu vrea pace, ei se va război cu tine, atunci să o impresori

13. Și, cînd Domnul Dumnezăul tău o va da în mînile tale, să treci pe toți bărbaii din ea prin ascuțitul sabiei.

14. Vei putea însă să iei ca pradă femeile, copiii, vitele și tot ce se găsește în cetate, tot ce se poate fefui; să te hrănești din ceea ce ai prădat de la dușmanii tăi, din ceea ce îți dă Domnul Dumnezăul tău.

15. Așa să faci cu toate cetățile care sînt foarte departe de tine și care nu fac parte din cetățile popoarelor de aci.

16. Dar în cetățile acestor popoare, a căror țară îți-o dă ca moștenire Domnul Dumnezăul tău, să nu lași din cei prinși în viață nici o suflare,

17. Ci să-i sortești picirii pe hetuți, pe amoriți, pe canaaniti, pe fereziți, pe heviti și pe icbusiti, așa cum ți-a poruncit Domnul Dumnezăul tău.

18. Ca să nu vă învețe să faceți toate urăciunile pe care le fac ei pentru dumnezeii lor și să păcătuiți astfel împotriva Domnului Dumnezăului vostru.

19. Cînd, în timpul unui război, vei impresura o cetate mai multe zile, ca să o cucerești, să nu-i strici pomii tăindu-i cu secură; mănîncă din ei, fără ca să-i tai, căci pomii de pe cîmp nu sînt ca oamenii, ca să te năpustești asupra lor.

20. Doar copacii despre care știi că nu fac roade bune de mîncat poți să-i strici și să-i tai, ca să-ți faci întărituri împotriva cetății care se află în război cu tine, pînă cînd va fi învinsă.

CAP. 21

Ispășirea omorului săvîrșit de un necunoscut. Legi privind familia.

1. Dacă se va găsi un om ucis, zăcînd pe cîmp, în țara pe care Domnul Dumnezăul tău ți-o dă în stăpînire, și nu se știe cine l-a omorît,

2. Să iasă bătrîni și judecătorii tăi și să măsoare depărtarea dintre trupul celui ucis și cetățile din jur,

3. Ca să vadă care este cetatea cea mai apropiată de trupul celui ucis. Bătrîni din această cetate vor lua o junică ce n-a fost pusă la muncă și n-a tras la jug,

4. Apoi bătrîni acestei cetăți vor cobori junica într-o vale ripoasă, care n-a fost nici arată, nici semănată și vor frînge gîtul junicii acolo, în vale.

5. După aceea se vor apropia preuții, leviiți, căci pe ei i-a ales Domnul Dumnezăul tău ca să slujească înaintea sa și să binecuvînteze în numele lui. Cuvîntul lor este hotărîtor în orice judecată, fie că este vorba de necîntețeri, fie de răniri.

6. /Toți bătrîni din această cetate, care sînt mai

Biblia, 1688, pag. 141, col. II

stîrvu, vor spăla mîinile pre capul juncăi cei cu vinele tăiate în vale,

7 [6] Și, răspunzînd, vor zice: «Mîinile noastre n-au vărsat sîngele acesta și ochii noștri n-au văzut.

8. Milosîrd fii norodului tău, lui Israil, pre care ai mîntuit den pămîntul Eghiptului, Doamne, pentru ca să nu se facă sînge nevinovat întru norodul tău, Israil.» Și li se va ierta lor sîngele.

9. Iară tu vei rădica sîngele cel nevinovat dentru voi singuri, de veți face binele și plăcerea înaintea Domnului Dumnezăului tău.

10. Iară de vei ieși la războiu înaintea vrăjmașilor tăi și va da Domnul Dumnezău pre ci în mîinile tale și vei prăda prada lor,

11. Și vei vedea la pradă muiere frumoasă la față și-ț vei aduce aminte de ea, și o vei lua pre dînsa ție muiere,

12. Și o vei băga înlăuntru, în casa ta, și vei rade capul ei, și vei tăia unghiile ei,

13. Și vei lua hainile robii de la dînsa, și va șădea în casa ta, și va plînge pre tată-său și pre mumă-sa o lună de zile; și după acêea vei întra la ea și te vei lăcu cu ea și va fi ție muiere.

14. Și va fi de nu vei vrea pre dînsa, o vei trimite slobodă, și cu vînzare nu să va vinde pre argint, să nu te lăpezi de dînsa, pentru căci o ai smerit.

15. Iară de să vor face la un om doao muieri, una dentr-însele iubită, iară alta dentr-însele urîță, și vor naște lui cea iubită și cea urîță și să va face fecior dentfiu născut acei urîte,

16. Și va fi, întru carea zi va da cu sorțu fiilor lui unêltele lui, nu va putea să facă dentfiu născut pre feciorul cej iubite, trecînd cu vederea fiul cei urîte, cel dentfiu născut.

17. Ce pre cel dentfiu-născut fecior al ceii urîte va cunoaște, să-i dea lui îndoit dentru toate cîte i se vor afla lui, căci acesta iaste începătură fiilor lui și lui să cuvine cêle dentfiu-născute.

18. Iară de va fi cuiva fecior neascultătoriu și gălcivitoriu, neascultînd glasul părintelui său și glasul maicii lui, și ceartă pre el și nu ascultă pre ei,

19. Și prinzîndu-l părintele lui și maica lui, scoate-l-vor pre el înaintea bătrînimei cetății lui și la poarta locului lui,

20. Și vor zice oamenilor cetății lui: «Fiul nostru acesta nu ascultă și pricește și nu ascultă glasul nostru, făcînd zăloage, bețivêște.»

21. Și-l vor ucide cu pietri oamenii cetății lui și va muri. Și vei rădica pre cel rău dentru voi singuri și ceilalți, auzînd, să vor spămînta.

22. Iară de să va face întru niștine greșală, judecată de moarte, și va muri și vei spînzura pre el pre lemnu,

23. Să nu doarmă trupul lui pre lemnu, ce cu îngropare îl veț îngropa în ziua acêea, căci blestemat de Dumnezău iaste tot spînzuratul pre lemnu, și să nu pîngăriți pămîntul carele

РАМА

тѣмъ спѣтржннмъ чѣтвѣцѣи ачѣна, чѣи чѣ спѣ
 апропѣ де спѣрѣ, бор спѣла мѣнннѣ пре кѣпѣ
 жѣнкѣ чѣнкѣ вѣнѣе тѣмъ спѣрѣ, шн рѣспѣдѣ
 зѣндѣ бор зѣче. Мѣнннѣ ноѣспѣрѣ наѣ вѣр
 сѣпѣ сѣнѣе ачѣста, шн сѣкѣи ноѣрѣ наѣ вѣр
 Мнѣоѣрѣ фѣи норѣдѣлѣи тѣмъ аѣи гѣранѣ, пре
 кѣре ан мѣннѣи пѣи тѣмъ мѣннѣлѣ егѣпетѣлѣи
 доамнѣ, пѣнѣрѣ кѣсѣ нѣсе фѣикѣ сѣнѣе нѣ вѣно
 кѣпѣ спѣрѣ норѣдѣлѣи тѣмъ гѣранѣ, шн ансѣлѣ ерѣта
 лѣре сѣнѣе. Иѣрѣ тѣ вѣи рѣдѣнкѣ сѣнѣе
 чѣл нѣ вѣноѣспѣрѣ дѣнѣрѣ вѣи сѣнѣгѣрѣ, дѣвѣцѣи фѣаѣ
 вѣнѣе шн пѣтѣчѣрѣ мѣннѣи тѣмъ дѣнѣлѣи дѣнѣрѣ
 аѣи тѣмъ. Иѣрѣ дѣвѣи ешн аѣ рѣзѣвѣи дѣннѣи
 тѣмъ вѣтѣмѣашнѣи тѣи шн вѣ дѣ дѣннѣлѣи дѣнѣрѣ
 пре еи мѣнннѣе тѣлѣ, шн вѣи пѣрѣдѣ прѣдѣ лѣрѣ.
 Шн вѣи вѣдѣтѣ аѣ прѣдѣ мѣлѣре фѣрѣмѣлѣсѣ лѣ фѣаѣцѣ,
 шн вѣи аѣдѣчѣ анннѣе дѣ лѣ, шн сѣвѣи аѣлѣ пре
 дѣнѣса чѣе мѣлѣре. Шн сѣвѣи егѣлѣ рѣлѣнѣрѣ
 дѣнѣса тѣлѣ, шн вѣи рѣдѣ кѣпѣлѣ еи, шн вѣи тѣмъ
 оуѣнѣе еи. Шн вѣи аѣлѣ хѣнннѣе рѣбѣи дѣ аѣ
 дѣнѣса шн вѣа шѣрѣтѣ дѣнѣса тѣлѣ, шн вѣа пѣжѣце пре
 тѣмъ тѣмъ шн пре мѣмътѣе сѣлѣнѣе дѣ зѣлѣ шн дѣ
 пѣ ачѣлѣ вѣи спѣрѣ аѣ лѣ шн тѣкен лѣвѣи кѣ лѣ,
 шн вѣа дѣ чѣе мѣлѣре. Шн вѣа дѣ дѣнѣлѣ вѣрѣ
 пре дѣнѣса сѣвѣи тѣннѣе сѣлѣодѣтѣ шн кѣ вѣжѣдѣре
 нѣсѣба вѣндѣ пре аѣннѣи тѣмъ, сѣнѣлѣе лѣпѣи дѣ
 дѣнѣса, пѣнѣрѣ кѣчѣи сѣан сѣернѣтѣ. Иѣрѣ дѣ
 сѣвѣи фѣаѣе лѣоуѣи оѣмѣ долѣсѣ мѣлѣрѣ, оуѣна дѣи
 тѣрѣнѣе лѣннѣи тѣмъ, нѣрѣ аѣлѣ дѣи тѣрѣнѣе оуѣрѣ
 тѣмъ, шн вѣи наѣе аѣи чѣе вѣннѣи тѣмъ, шн чѣе оуѣрѣтѣ,
 шн сѣба фѣаѣе фѣчѣрѣ дѣнѣтѣжѣи нѣсѣлѣтѣ ачѣнѣ
 рѣтѣе. Шн вѣа дѣи спѣрѣ кѣрѣтѣ зѣи вѣа дѣ кѣ сѣрѣ
 чѣе фѣи лѣрѣ аѣи оуѣнѣлѣтѣе аѣи нѣкѣ пѣтѣтѣ сѣе фѣа
 кѣ дѣнѣтѣжѣи нѣсѣлѣтѣ пре фѣчѣрѣлѣ чѣи нѣннѣе тѣе
 кѣндѣ кѣ вѣрѣтѣрѣ фѣи лѣ чѣи оуѣрѣтѣе, чѣл дѣнѣтѣжѣ
 нѣсѣлѣтѣ. Чѣе пре чѣл дѣнѣтѣжѣи нѣсѣлѣтѣ фѣ
 тѣрѣ аѣ чѣи оуѣрѣтѣе, вѣа кѣвоѣще сѣнѣи тѣ аѣи дѣ
 дѣннѣи, дѣнѣрѣ тѣоѣлѣе кѣжѣе нѣсѣлѣтѣ фѣла аѣи, кѣ
 чѣи ачѣнѣе вѣннѣе ачѣнѣтѣрѣ фѣи лѣрѣ аѣи, шн аѣи
 вѣннѣи чѣе лѣе дѣнѣтѣжѣи нѣсѣлѣтѣе. Иѣрѣ дѣ
 вѣа дѣи кѣжѣе фѣчѣрѣ нѣе аѣкѣлѣтѣтѣорѣи, шн гѣлѣчѣи
 вѣннѣи, нѣе аѣкѣлѣтѣжѣндѣ гѣлѣсѣлѣ пѣрѣннѣе аѣи сѣлѣ
 шн гѣлѣсѣлѣ мѣннѣи аѣи, шн чѣрѣтѣ пре еѣлѣ шн нѣ
 аѣкѣлѣтѣ пре еи. Шн пѣннѣжѣндѣлѣ тѣрѣннѣе
 лѣ аѣи шн мѣннѣа аѣи, нѣкѣоѣтѣлѣеорѣ пре еѣлѣ дѣннѣи
 тѣмъ спѣтржннѣи чѣтвѣцѣи аѣи, шн лѣ пѣоѣрѣта лѣ
 кѣлѣи аѣи. Шн бор зѣче сѣлѣмннѣоѣрѣ чѣтвѣцѣи
 аѣи, фѣи лѣ нѣсѣтѣрѣ ачѣсѣла нѣе аѣкѣлѣтѣтѣ шн пѣннѣ
 чѣе, шн нѣ аѣкѣлѣтѣтѣ гѣлѣсѣлѣ нѣсѣтѣрѣ фѣкѣжѣндѣ
 зѣлѣоѣе вѣчѣнѣчѣе. Шн аѣкѣоѣрѣ оуѣннѣе кѣ пѣе
 тѣрѣ, сѣлѣмннѣи чѣтвѣцѣи аѣи, шн вѣа мѣрѣи шн вѣи
 рѣдѣнкѣ пре чѣе рѣлѣ дѣнѣрѣ вѣи сѣнѣгѣрѣ, шн чѣе
 лѣ лѣлѣи аѣжѣндѣ сѣвѣи спѣмѣжѣнѣа. Иѣрѣ дѣ
 сѣлѣ фѣаѣе спѣрѣ нѣицѣи гѣрѣшѣлѣтѣ жѣлѣкѣтѣтѣ дѣ
 мѣлѣрѣе шн вѣа мѣрѣи, шн вѣи сѣжѣндѣрѣ пре еѣлѣ пре
 лѣмнѣ. Сѣннѣе доѣрѣмѣ тѣрѣлѣ аѣи пре лѣмнѣ
 нѣ, чѣе кѣлѣ дѣгѣрѣлѣре фѣлѣеѣ дѣгѣрѣлѣ дѣзѣсѣла ачѣлѣ,
 кѣчѣи вѣлѣстѣмѣатѣ дѣ дѣннѣгѣлѣе лѣсѣтѣе, тѣпѣ сѣжѣндѣ
 рѣтѣлѣ пре лѣмнѣ, шн сѣннѣе пѣжѣнѣрѣицѣи пѣмѣжѣи
 тѣ

Ms. 45

de stărvu vor spăla mâinele pre capul giuncăi ceia ce-i vinele tăiate în vale,

7. Și răspundându vor dzice: «Mâinele noastre n-au vărsat sângele acesta și ochii noștri n-au văzut.

8. Blându fii nărodului tău lui Israil pre carii ai mântuit den pământul Eghiptului, Doamne, pentru ca să nu să facă sânge nevinovat întru nărodul tău, Israil.» Și li să vor ierta lor sângele.

9. Iară tu vei rădica sângele cel nevinovat dentru voi sânguri, de veji face binele și plăcutul înaintea Domnului Dumnezăului tău.

10. Iar de vei ieși la război asupra neprietenilor voștri și-i va da pre ei Domnul Dumnezăul tău în mâinele tale și vei prăda prada lor,

11. Și vei vedea la pradă muiere frumoasă la față și-ți vei aduce aminte de ea și o vei lua pre însă ție muiere,

12. Și o vei băga pre însă¹ înlontru, în casa ta, și-i vei rade capul ei, și-i vei tăia unghiile ei,

13. Și vei lua hainele robimei ei de la ea și va ședeă întru casa ta și va plînge pre tată-său și pre mamă-sa o lună de dzile, și după aceea vei întra la ea și te vei lăcu cu ea și va fi ție muiere.

14. Și va fi de nu o vei vrea pre ea o vei trimite slobod pre ea și cu vândzare nu să va vinde dreptu argintu, să nu o izgonești pre însă, pentru căce ai smeritu-o pre ea².

15. Iar de să vor face la un om 2 muieri, una dentru însele iubită și una urată, și-i vor naște lui cea iubită și cea urată și să va face ficior dentăi-născut acci urate,

16. Și va fi întru care dzi va da cu sorpu fiilor lui uneltele lui, nu va putea să facă dentăi-născut pre ficiorul cei iubite trecîndu cu vederea ficiorul cei urate, cel dentăi-născut.

17. Ce pre cel dentăi-născut ficior acci urate va cunoaște să-i dea lui îndoite dentru toate câte să vor afla lui, pentru căce el iaste începătura ficiorilor lui și lui să cuvin cele dentăi-născute.

18. Iar să va fi la neștine ficior neascultător și gălcevitor, neascultându glasul părintelui său și glasul maicei lui, și-l ceartă pre el și nu-i ascultă pre ei,

19. Și prînzîndu pre el părintele lui și maica lui, îl vor scoate pre el cătră bătrănimea cetăției lui și la poarta locului,

20. Și vor dzice oamenilor cetăției lui: «Fiul nostru acesta iaste neascultător și pricêște și nu ascultă glasul nostru făcându zăloage, bețivêște.»

21. Și-l vor ucide cu pietri oamenii cetăției aceea și va muri. Și vei rădica pre cel rău dentru voi sânguri și cei rămași audzîndu, să vor spămănta.

22. Iar de să va face în vreunul greșală, giudeț de moarte și va muri spînzuratu-l [pre el]³ pre lemnu,

23. «Să nu doarmă trupul lui pre lemnu⁴, ce cu îngropare veji îngropa pre el întru dzua aceea, căce blăstămat de Dumnezău tot spînzuratu pre lemnu și să nu pângăriți pămîntul pre carele Domnul

Ms. 4389

apropia de cel ucis să-ș spēle mâinile pre capul juncei cei ce-i sânt vinele tăiate în vale,

7 [6] Și să zică¹: «Mâinile noastre n-au vărsat sângele acesta nici ochii noștri nu l-au văzut.

8. Ce milostiv fii, Doamne, nărodului tău, lui Israil, care l-ai scos den țara Eghiptului și nu pune sângele cel nevinovat între Israil.» oamenii tăi ce-i mântuiește de sângele acesta.

9. Și așa vei lua sângele cel nevinovat dentre tine deaca vei face cèle ce plac înaintea Domnului Dumnezelui tău.

10. Iar deaca vei ieși la războiu împotriva vrăjmașilor tăi și-i va da Domnul Dumnezul tău în mâinile tale și vei robi robiciune dentr-ânșii,

11. Și vei vedea în robie o muiere frumoasă și o vei îndrăgi și o vei lua să-ți fie muiere.

12. Tu să o duci la casa ta și să-i razi cosițele și să-i tai unghiile,

13. Și să o dăzbraci de hainele cèle de robie și să șază în casa ta și să plîngă pre tată-său și pre mamă-sa o lună; de-acii după aceea să întri la dânsa și să te împreuni cu ea și să-ți fie muiere.

14. Iar de o vei urî tu să o lași² să fie slobodă, iar să nu o vinzi pre bani, nici să o izgonești, că o ai smerit³.

15. De va avea un bărbat 2 muieri și-i va fi una dragă, alta urată și vor naște lui și cea dragă și cea urată și ficiorul cel dentăi născut va fi den cea urată,

16. Și va vrea să împarță avuția sa feciurilor săi să nu ia pre feciurul cei ce iaste dragă să-i fie ficior dentăi-născut în locul feciurului cei urate.

17. Ce feciurul cei urate să fie întru nașterea cea dentăi, și den toate den ce va avea să-i dea îndoi, că acela iaste începătura feciurilor lui și lui i se cade nașterea cea dentăi.

18. Iar de va naște cinevaș vreun feciur neascultătoriu și pierzător și nu-i va asculta cuvântul tătăne-său și al mume-sci, ce ei îl vor învăța el nu-i va asculta,

19. Să-l ia tată-său și mamă-sa și să-l ducă înaintea bătrînilor cetăției lor și înaintea porții judecării,

20. Și să zică cătră bărbații cetăției lor: «Acest feciur al nostru iaste neascultător și pierzător și nu se pleacă cuvântului nostru, zălojînd umblă îmbătîndu-se.»

21. Și să-l ucigă bărbații cetăției accia cu pietri, să moară. Și veji lua voi înșivă răotatea de la voi și auzînd ș-aljii se vor tème.

22. Iar de va fi ori în ce greșală judocată de moarte și moartea va fi spre spînzurare de lemn,

23. Să nu pestească trupul lui pre lemn ce într-acêași zi să-l îngropați în mormânt că blestemat iaste de la Dumnezul tot ce spînzură pre lemn⁴, să nu pângărești pămîntul care ț-l va da Domnul

Versiunea modernă

aproape de cel ucis, își vor spăla mîinile deasupra junceii cărcia i-au frînt gîtul în vale,

7. Și vor rosti aceste cuvînte: «Mîinile noastre n-au vărsat sângele acesta și ochii noștri nu au văzut.

8. Primește, Doamne, ispășirea poporului tău, Israel, pe care l-ai mîntuit și nu lăsa acest sânge nevinovat asupra poporului tău Israel.» Și vor fi iertați de această vărsare de sânge.

9. Vei șterge astfel sângele nevinovat din mijlocul vostru, săvîrșînd ceea ce este drept în ochii Domnului.

10. Cînd vei porni la război împotriva dușmanilor tăi, Domnul Dumnezul tău îi va da în mîinile tale și îi vei lua în robie.

11. Dacă între robi vei vedea și o femeie frumoasă la înfățișare, pe care o vei îndrăgi, poți să o iei de soție

12. Și să o aduci în casa ta. Ai grijă să se radă pe cap, să-și taie unghiile

13. Și să-și lepede hainele din timpul robiei. Să rămînă în casa ta și să plîngă pe tatăl și pe mama ei timp de o lună. După aceea să intri la ea, să te culci cu ea și să-ți fie soție.

14. Dacă nu-ți va mai plăcea, las-o în voia ei. Să nu o vinzi însă pe argint și să nu te slujești de ea ca de o roabă, pentru că ai umilit-o.

15. Dacă un bărbat are două soții, una pe care o iubește și una pe care nu o iubește, și dacă alți cca iubită, cit și cealaltă îi vor naște copii, iar cel dintîi născut este al celei ne iubite,

16. În ziua în care își lasă averea drept moștenire fiilor săi, nu va putea să-l socotească întîi-născut pe fiul celei iubite, trecîndu-l astfel cu vederea pe fiul celei ne iubite, care este adevăratul întîi-născut.

17. Ci îl va recunoaște ca întîi-născut pe fiul celei pe care n-o iubește, căruia va trebui să-i dea parte în doita din tot ceea ce are, pentru că acesta a fost cel dintîi rod al bărbăției sale și lui i se cuvin drepturile de întîi-născut.

18. Dacă cineva are un fiu neascultător și îndărătnic, care nu ascultă de vorba tatălui și a mamei sale și, chiar dacă îl pedepsesc, tot nu se supune,

19. Atunci tatăl său și mama sa să-l înșface și să-l ducă înaintea bătrînilor cetăției, la poarta aceluia loc,

20. Și să le spună bătrînilor cetăției: «Fiul acesta al nostru este neascultător și îndărătnic, nu ascultă ce-i spunem și este risipitor și bețiv.»

21. Și toți bărbații din cetatea lui să arunce cu pietre în el, pînă va muri. Astfel vei stîrpi răul din mijlocul vostru și tot Israelul va auzi și se va teme.

22. Dacă cineva care săvîrșește o crimă este osîndit la moarte și va fi omorît și spînzurat de un copac,

23. Să nu-i lași peste noapte trupul atîmat de spînzurătoare, ci să-l îngropi în aceeași zi, căci toți cei spînzurați sînt blestemați înaintea lui Dumnezul. Să nu pângărești astfel pămîntul pe

РМБ

ТѢЛЪ КАРЕЛЕ ДМНѢЛ ДМНѢПЪХА ПЪХЪ ДѢ ЦѢ КЪ СОЦНЪ.
К А П К В

АѢ КЪЗЖНДЪ КИЦЕЛЪЛ ФРАТЕЛЪН ПЪХЪ, АѢ
СОАЛАШ РИПЪПЪННДЪ ПРЕ КАЛЕ СЪЛЕ ПРѢЧН
КЪ БЕРѢРЪ, КЪ РЪСОАРЕ РЕ СЪ РЪТОРН ПРѢ
АЛЕ ФРАТЕЛЪН ПЪХЪ. ІАРЪ ДЕНЪСЕКА
ПРОПІЛ ФРАТЕЛЕ ПЪХЪ КЪРЪС ПІННЕ, НИЧЕ
РЪБЕН ШИ ПРѢ СЪЛЕ АБЕН ЯДНА РКАСА ТА ШИ ВАРФН
РЪПРЕХНЪ КЪ ПІННЕ, ПЪНЪ АБКА ЧЕРКА ФРАТЕЛЕ ТЪ
ШИ АБЕН АЛАШ. АША БЕН ФАЧЕ МЪГЪРАМАШН
АШН, ШИ АША БЕН ФАЧЕ ХАННА АШН, ШИ АША БѢ ФАЧЕ
АШПЪ ТЪАЛЪ ПІЕХАРЪ ФРАТЕЛЪН ПЪХЪ КЪЛЪ СЕВЪР ПІАРЕ
ДЕЛА СЪЛЪ, ШИ БЕН АФАЛ ПРѢ АЛЕ НЪБЕН ПЪТЪ СЪЛЕ
ПРѢЧН КЪ БЕРѢРЪ. СТЪНЪ ПРѢЧН КЪ БЕРѢРЪ
МЪГЪРАМЪ ФРАТЕЛЪН ПЪХЪ, СЪЛЪ КИЦЕЛЪЛ АШН ФТ
ННДЪ КЪЗЖН ПРѢ КАЛЕ СТЪНДН ПРѢЧН КЪ БЕРѢРЪ
РЪДНКЖНДЪ ТЪРЪАЧН РЪПРЕХНЪ КЪ ДЖН СЪЛЪ
НЪ ВОРФН ОУНѢАТЕ АЛЕ СЪРЪАТЪАШН ПРѢ МЪАРЕ,
НИЧЕ СЪСЪ РЪРАЧЕ СЪРЪАТЪАШЪ КЪ РЪРЪСЪКЪМІННТЕ
ФЪМЕНЕСЪСЪ, ПЕНТРЪ КЪ АСТЕ КИРЪСЪ ДМНЪАШН
АМНЪСЪАШН ПЪХЪ ТЪПІ ФЪКЖНДЪ АЧѢСТЪ
ІАРЪ ДЕ БЕН РЪМІНННА КЪНЪ ДЕПАСЪРЕ РЪНІННТЪ
СЪРЪАТЪАШН ПЪХЪ, РКАЛЕ АШ ПРѢ БРЕШН КОПАЧН, СЪ
ПРѢ ПЪМЪЖНТЪ, КЪ ПАСЪВРН СЪЛЪ КЪ СОАСЪ, ШИ МЪА
МА КЪАУТЪЩЕ ПРѢ ГОАЛШН, СЪЛЪ ПРѢ СОАСЪ, СТЪНЪАШН
ПРѢ МЪАМА КЪ ФНТЪ. КЪ ТРИМННТЕРЕ СЪРЪМІНН
ПРѢ МЪАМА, ІАРЪ КОПІІН СЪН АН ЦІЕ, ПЕНТРЪ КАСЪ
ЦИСЪ ФАКЪ БІНЕ ЦІЕ, ШИ СЪФІН КЪ МЪАТЕ ХІАЕ.
ІАРЪ ДЕ БЕН ЗИДН КАСЪ НОАСЪ СЪФАЧН КЪНХНТЪ
КАСІИ ПЛАЕ, ШИ СЪНЪФАЧН ОУЧІАРЕ РКАСА ТА ДЕ
БА КЪАТЪ ТѢЛА ЧЕ АШ КЪЗЖНТЪ ДЕАА. СТЪНЪ СЪ
МІНН БІА ПІА ДЕ РОАСЪ ФЪАМН ПЕНТРЪ КА СТЪНЪ
СЪНЦЪСЪКЪ РОАДЪ, ШИ СЪМЪЖНЧА КАРЪ СЪБЕН СТЪМЪ
НА РЪПРЕХНЪ КЪ РОАДА КІЕН ПЛАЕ. СТЪНЪ АРН
КЪ КИЦЕЛЪ ШИ КЪ МЪГЪРАМЪ РЪПРЕХНЪ АСОКЪ
СТЪНХТЕ РЪРАЧН КЪ СЪКЪРНАСЪ АЖНЪ, ШИ ДЕННЪ
БІ РЪПРЕОУНЪ. СЪАХНТЕ СЪФАЧН ЦІЕ, ПРѢ ЧѢЛЕ
ПАТЪРЪ АРНН А РЪРЪСЪКЪМІННЧАОРЪ ПЛАЕ, КЪ КАРЕЛЕ
ГЕ ПЕВІН РЪРЪКА РЪТЪА АЛЕ. ДЕКА АША НЕШННЕ
МЪАРЕ ШИ ВАЛЪНХН РЪПРЕХНЪ КЪА ШИ СЪВЪА ОУРЪ.
ШИ ВА ПЪНЕ ПІЕСЪТЕ РЖН СЪ КЪВІННТЕ ДЕ БЕННХНТЪ,
ШИ БА АДЪЧЕ ЕН НЪМЕ РЪХЪ ШИ ВА ЗНЧЕ ПРѢ МЪАРЕ
АЧАСЪА АМ АЛАТЪ, ШИ АПРОПІННЪАМЪ ДЕ АНАМ
ЕГ АФААТЪ ЕН ФЕЧОРІЕ. ШИ АХЪЖНДЪ ТАТЪАЛЪ ФѢ
ПІИ ШИ МЪАМА ВОРЪКОАТЕ ФЕЧОРІАЕ ФѢПІИ КЪ
ІАРЪ СЪТРЪВННМЕ АА ПОАРПЪ. ШИ КИ ЗНЧЕ ТА
ПЪХЪ ФѢПІИ СЪТРЪВННМЕН, ПРѢ ФАТА МЪА АЧАСЪА
АМ ДАПЪ СЪМЪАШН АЧЕ СЪАЛЪ ФЪМЪТЕ ШИ ОУРЪАХЪСЪ
СЪЛЪ ПЪНЕ ЕН КЪВІННТЕ ДЕ БЕННХНРЕ ЗИКЖНДЪ
НЪАМЪ АФААТЪ АФАТАТЪА ФЕЧОРІЕ, ШИ АЧѢСТЪ
ФЕЧОРІАЕ ФѢПІИ МЪАЕ, ШИ ВОРЪ ДЕШННДЕ ХАННА
РЪНІННТЪ СЪТРЪВННМЕН ЧЕТЪВІЦІИ АЧЕА.
ШИ БА АША СЪТРЪВННМЪ ЧЕТЪВІЦІИ АЧЕА, ПРѢ
СЪМЪАЛЪ АЧЕА ШИ А ВОРЪ ТЕРТА. ШИ А ВОРЪ ПЪ
ГЪБН ПРѢ СЪЛЪ КЪСЪХЪТЪ ДЕ ЕНКА, ШИ ВОРЪА ТА
ПЪАШН ФЕЧОРІИ ПЕНТРЪ КЪЧЕ АШ КЪСЪ НЪМЕ РЪХЪ
ПРѢ ФЕЧОРІЕ ІЕРАНАТЪСЪНЪ, ШИ АШН ВАРФН ФЪ
МЪТЕ НЪБА ПЪТЪ СЪСОГОНЪСЪСЪ ПРѢ А РЪПРЕХНЪ ТЪ
БЪ ТЪ БРѢМЪ. ІАРЪ ДЕ СЪВЪА ФАЧЕ КЪ АРЪБЪРАТЪ

Biblia, 1688, pag. 142, col. I

Domnul Dumnezeu ău tău dă ție cu sorți.

CAP 22

1. Nu văzînd vișelul fratelui tău au oia lui rătăcind pre cale, să le treci cu vederea; cu întoarcerea să întorci pre ăle fratelui tău.
2. Iară de nu se va apropiia fratele tău cătără tine, nice îl vei ști pre el, le vei aduna în casa ta și va fi împreună cu tine, până le va cerca fratele tău și le vei da lui.
3. Așa vei face măgariului lui și așa vei face haina lui și așa vei face după toată pierzarea fratelui tău, cite se vor piarde de la el și vei afla pre ăle; nu vei putea să le treci cu vederea.
4. Să nu treci cu vederea măgariul fratelui tău sau vișelul lui fiind căzută pre cale, să nu treci cu vederea; rădicînd să rădici împreună cu dinșul.
5. Nu vor fi unelte ale bărbatului pre muiere, nice să să îmbrace bărbatul cu îmbrăcăminte femeiască, pentru că iaste scîrbă Domnului Dumnezeului tău tot făcînd acêstea.
6. Iară de vei întimpina cuiub de pasăre înaintea obrazului tău în cale au pre vreun copaciuc sau pre pămînt, cu pasări sau cu oao, și muma clocêște pre golași sau pre oao, să nu iai pre muma cu fiii.
7. Cu trimitere să trimiț pre muma, iară copiii să-i iai ție, pentru ca să și să facă bine ție și să fii cu multe zile.
8. Iară de vei zidi casă noao, să faci cunună casii tale, și să nu faci ucidere în casa ta, de va cădea cela ce au căzută de la ă.
9. Să nu sameni via ta de doao feliuri, pentru ca să nu s<ă> sfințească roada și sămînța care o vei sămăna împreună cu roada vici tale.
10. Să nu ari cu vișel și cu măgariu într-un loc.
11. Să nu te îmbraci cu scîrnăvă lînă și de în împreună.
12. Sucite să faci ție pre cêle patru aripi a îmbrăcămîinilor tale cu carele te vei îmbrăca întru ăle.
13. De va lua neștine muiere și va lăcui împreună cu ea și o va urî,
14. Și va pune preste dînsa cuvinte de vinuit și va aduce ei nume rău și va zice: «Pre muierea aceasta am luat și, apropiîndu-mă de ea, n-am aflat ei feciorie»,
15. Și luînd tatăl fêtii și muma, vor scoate fecioriele fêtii cătără bătrînime la poartă
16. Și va zice tatăl fêtii bătrînimei: «Pre fata mea aceasta am dat omului acestuia fămêie și, urîndu-o,
- 17 [16]. El pune ei cuvinte de vinuire, zicînd: [17] «N-am aflat la fata ta feciorie, și acêstea-s fecioriele fêtii mêle.» Și vor deschide haina înaintea bătrînimei cetății aceia.
18. Și va lua bătrînimea cetății aceia pre omul acela și-l vor certa,
19. Și-l vor pătubi pre el cu o sută de sicle și vor da tatăului fecioarii, pentru căce au scos nume rău pre fecioară israelteancă. Și lui va fi fămêie, nu va putea să o gonească pre ea întru toată vrêmea.
20. Iară de să va face cu adevărat/ cuvîntul acesta și nu să va

Ms. 45

Dumnezeul tău dă ție cu sorju.

CAP 22

1. Nu vădându vijăful fratelui tău au oiaia lui rătăcindu pre cale să le treci cu vederea pre ele; cu întorcere să le întorci pre ele fratelui tău. [Și le vei da lui]¹.

2. Iar să nu să aproprie fratele tău cătră tine, nice îl vei ști pre el, le vei aduna pre ele înlontru în casa ta și va fi împreună cu tine, pân-le va cerca pre ele fratele tău și le vei da pre ele «fratelui tău»².

3. Așa vei face măgariului lui și așa vei face haina lui și așa vei face după toată pipăirea³ fratelui tău, câte va pierde de la el, și le vei afla pre ele; nu vei putea să le treci cu vederea pre ele.

4. Să nu treci cu vederea măgariul fratelui tău sau vijăful lui fiindu cădzut pre cale, să nu treci cu vederea pe ele; rădicindu să le rădici împreună cu el.

5. Să nu fie unelte a bărbat pre muiere, nice să s<a> îmbrace bărbat îmbrăcăminte fânciască, pentru căce iaste urciune Domnului Dumnezăului iaste tău tot făcindu aceste.

6. Iar de vei timpina cuibu de pasări înaintea obradului tău în cale au pre vreun copaci au pre pământu pre pasăre au pre oaă și maica clocește pre golași sau pre oaă, să nu iai maica împreună cu fiii.

7. Cu trimitere să trimiți maica, iară copiii să iai ție pentru ca să și s<s> facă bine ție și să fii cu multe dzile.

8. Iar de vei zidi casă noaă⁴ [și]¹ să faci cunună casei tale și să nu faci ucidere în casa ta, de va cădea cea ce au cădzut de la ea.

9. Să nu sameni viaa ta pre dobândă pentru ca să nu sfințască sămânța și sămânța carca o vei sămăna împreună cu roada vicii tale.

10. Să nu ari cu vijăful și cu măgar într-un loc.

11. Să nu te îmbraci scărnăvă lînă și de in întru odată.

12. Sucite să faci ție pre cele 4 aripi a îmbrăcămînților tale cu carcle te vei îmbrăca întru ele.

13. Să va lua neștine muiere și va lăcui împreună cu ea și va urî pre ea,

14. Și va pune preste ea cuvinte de vinuit și va aduce ei nume rău și va dzice: «Muierea aceasta am luat și apropiindu-mă de ea n-am aflat ei ficio-rie.»

15. Și luindu tatăl fetei și maică-sa, vor scoate ficioiriile fetei cătră bătrânime la poartă

16. Și va dzice tatăl fetei bătrânime: «Pre fata mea aceasta am dat omului acestuia fâmie și, urîndu-o pre ea, [acum]¹

17. Acesta pune preste ea cuvinte de vinuire dzicându: «N-am aflat la fata ta ficioirie, și aceste-s ficioiriile fetei mele.» Și vor deschide haina înaintea bătrânime cetății aceea.

18. Și va lua bătrânimea cetății accia pre omul acela și vor certa pre el.

19. Și-l vor păgubi pre el cu 100 de sicli și vor da tatălui ficioarei, pentru căce au scos nume rău pre ficioară israelteancă, și lui va fi fâmie, nu va putea să o gonească pre ea întru toată vrîmca.

20. Iar de să va face cu adevărat/ cuvântul acesta

Ms. 4389

Dumnezeul tău întru moștinare.

CAP 22

1. De vei vedea vijăful fratelui tău sau oiaia lui rătăcind pre cale, nu trece, ce cu întorcere le întorace cătră fratele tău.

2. Iară de nu va fi fratele tău aproape de tine nice-l vei ști, ado-le la casa ta și să fie la tine, până le va căuta fratele tău și i le vei da.

3. Așijderca să faci și măgariului său și uneltei lui și așa să faci a fieștece ce va peri de al fratelui tău și ce va fugi de la dânsul și vei găsi tu, să nu treci.

4. Nici să nu [nu] bagi seama de măgariul lui fratelui tău sau de vijăful¹ lui care va cădea în cale, să nu treci pre lângă el, ce cu dânsul să-l rădici.

5. Și să nu fie podoabă bărbătescă pre muiere nici să se îmbrace bărbatul în haină muierescă că urât iaste Domnului Dumnezăului tău carele face așa.

6. Iar de vei afla undeva vreun cuib de pasăre înaintea ochilor tăi pre cale sau vre-într-un copaci sau pre pământ și vor fi într-ânsul pui sau oaoă și muma va zăcea pre pui sau pre oaoă să nu iai muma cu puii².

7. Ce cu slobozire să slobozii pre muma, iar puii tu să-i iai ca să-ți fie bine și să trăiești mult.

8. Și de vei zidi casă noaă, să faci și curte casei tale și să nu faci ucidere în casa ta, de va cădea acela ce au cădzut dentr-ânsa.

9. Să nu sămeni viaa ta de multe feliuri ca să nu se sfințască sămânța și roada carca o vei sămăna, cu roada vicii³.

10. Să nu ari cu juncul și cu măgariul la un loc.

11. Și să nu te îmbraci în haină de multe feliuri țesută de lucru de in și de lînă.

12. Șireturi să faci pre câte 4 marginile haincii tale în carea te vei îmbrăca.

13. Iară de-ș va lua cinevaș muiere și va fi cu dînsa,

14. Iar apoi lui îi va cădea urătă și va scorni asupra ei cuvinte de vină și-i va pune nume rău și va zice: «Luat-am această muiere și deaca am mers la dînsa nu o am aflat fată.»⁴

15. Să o ia tatăl ei și muma ei și să ducă fetiia ei înaintea bătrânilor la poartă

16. Și să zică tată-său cătră bătrîni: «Acestă fată a mea cu o am dat să fie muiere cestui om, iar acum el o au urî

17. Și-i aruncă prihană de zice: «N-am aflat fetie la fata ta; și iată acestea sînt semnele fetei fetei mele.» și să dăzvăluie haincele ei înaintea bătrânilor cetății accia.

18. De-acii bătrînii cetății să prinză pre omul acela, să-l bată,

19. Și să-l prade, să-l ia 100 de sicle de argint să le dea tatălui fetei căci au adus nume rău asupra a fată izrailteancă și iar să fie lui muiere și să nu o mai poată lăsa în toată viața sa.

20. Iar de va fi/ cuvântul acela adevărat și nu se

Versiunea modernă

care Domnul Dumnezeul tău și-l dă moștinare.

CAP. 22

Alte legi.

1. Dacă vezi că s-a rătăcit din drum boul sau oiaia fratelui tău, să nu treci mai departe, ci să te întorci cu ele înapoi la fratele tău.

2. Dacă fratele tău nu locuiește în apropiere sau nu știi cine este stăpînul lor, adu-le și ține-le la tine acasă, pînă cînd fratele tău le va căuta și atunci să i le dai.

3. Tot așa să faci și cu asinul lui, și cu haina lui, și cu orice lucru pierdut de el și găsit de tine. Să nu te ții deoparte în astfel de împrejurări.

4. Dacă vezi asinul sau boul fratelui tău căzut în drum, să nu treci mai departe, ci să-i ajuți să-l ridice.

5. Femeia să nu poarte lucruri bărbătești, iar bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeiești; oricine face așa ceva este o uriciune înaintea Domnului Dumnezăului tău.

6. Dacă găsești în drum, într-un copac sau pe pămînt, un cuib de pasăre cu pui sau cu ouă, cu mama stînd pe pui sau pe ouă, să nu iei mama împreună cu puii.

7. Ci să-i dai drumul mamei și să ții numai puii pentru tine, ca să-ți meargă bine și să ai parte de zile multe.

8. Cînd vei zidi o casă nouă, împrejmuește-i acoperișul cu o balustradă, ca să nu te faci vinovat de vărsare de sînge în casa ta, dacă cineva va cădea de pe ea.

9. Să nu însămînțezi în via ta și alte feluri de semănături, căci se vor strica atît roadele semănăturilor, cît și ale vicii.

10. Să nu ari cu un bou și un măgar înjugați împreună.

11. Să nu te îmbraci cu o haină din țesătură de lînă amestecată cu in.

12. Fă-ți ciucuri la cele patru colțuri ale manticii cu care te acoperi.

13. Dacă un bărbat se căsătorește cu o femeie, se culcă cu ea și după aceea nu o mai place,

14. Drept care îi aduce învinuiri și îi scoate nume rău, spunînd: «M-am înșurat cu femeia aceasta, dar, cînd m-am apropiat de ea, am descoperit că își pierduse fecioria.»

15. Atunci, tatăl și mama fetei să ducă la poartă, în fața bătrînilor cetății, dovada fecioriei ei.

16. Tatăl fetei să le spună bătrînilor: «Am dat pe fiica mea de soție acestui bărbat, dar el o urăște acum

17. Și o învinuiește de fapte rușinoase, spunînd: «Nu am găsit semnele fecioriei la fiica ta, dar iată, acestea sînt dovezile fecioriei fiicei mele.» Și să întindă haina în fața bătrînilor cetății.

18. Atunci bătrînii accii cetății să-l ia pe omul acela și să-l pedepsească:

19. Pentru că a scos nume rău unci ficioare din Israel, să-l amendeze cu o sută de sicli de argint pe care îi vor da tatălui fetei. Ea va rămîne soția lui, iar el nu va putea să o alunge niciodată.

20. Dacă însă se dovedește că/ învinuirea este adevărată și nu se vor găsi semnele fecioriei la

кѣжнѣхъ авѣста шн нѣсѣва афла фгѣорѣ ла
 фгѣорѣ . Шн вѣрѣ еколате пре фгѣорѣ ла оу ка
 шѣлаі кѣсѣтѣ пѣлѣннѣхъ шн сѣворѣ оуѣде пре а
 кѣ пѣтѣрѣ сѣмѣнѣтѣ чѣпѣцѣтѣ, шн еа мѣрѣ кѣче
 аѣ фгѣкѣтѣ нѣсѣнѣ фгѣрѣ фгѣтѣ лѣн іераналѣ, аѣ
 ен кѣса пѣпѣжнѣхъ шн еѣн еколате пре чѣл рѣхъ
 дѣтѣрѣхъ вѣн снѣгѣрѣн . Іарѣ де еѣва афла сѣ нѣ
 дѣрѣмнѣхъ кѣмѣлѣрѣ кѣрѣ аѣ лѣкѣнѣтѣ кѣ сѣрѣсѣтѣ,
 сѣн оуѣтѣрѣцѣн пре амѣжнѣрѣн, пре сѣмѣлѣ чѣлѣ те
 дѣларѣме кѣ мѣлѣрѣтѣ, шн пре мѣлѣрѣ шн еѣн еколате
 чѣлѣ рѣхъ дѣтѣрѣхъ іераналѣ . Іарѣ де еѣва фѣ кѣ
 те фѣатѣ фгѣорѣ логѣрѣнѣтѣ кѣ сѣрѣсѣтѣ, шн а
 фѣжнѣрѣсѣ пре а сѣмѣ дѣтѣрѣтѣ еа дѣрѣмнѣ фгѣрѣ
 оуѣнѣ кѣ лѣ . Вѣцѣ еколате пре амѣжнѣрѣн ла оу ка
 ша чѣпѣцѣтѣ лѣрѣ, шн сѣворѣ оуѣде кѣ пѣтѣрѣн
 шн еѣн сѣмѣрѣ пре фгѣорѣ пѣнѣтѣрѣхъ кѣче нѣлѣ іерн
 тѣтѣ дѣтѣрѣтѣ, шн пре сѣмѣ кѣче аѣ сѣмѣрѣтѣ мѣ
 лѣрѣтѣ аѣрѣаѣлѣн сѣлѣ, шн еѣн іерѣрѣкѣ пре чѣл рѣ
 дѣтѣрѣхъ вѣн снѣгѣрѣн . Іарѣ де еа афла ла нѣ
 кѣжнѣхъ сѣмѣлѣ пре фгѣорѣ пре чѣ логѣрѣнѣтѣ,
 шн снѣнѣрѣсѣ еа дѣрѣмнѣ кѣ лѣ сѣ оуѣнѣцѣн пре сѣ
 мѣлѣ кѣрѣе еа дѣрѣмнѣ кѣ лѣ нѣман . Іарѣ фгѣ кѣс
 чѣларѣтѣ сѣмѣнѣфѣлѣцѣн нѣмнѣка, нѣ лѣсте фѣтѣтѣн
 грѣшлѣтѣ де мѣарѣте, кѣче фгѣкѣнѣтѣ сѣрѣдѣнѣкѣ нѣ
 шнне сѣмѣ пре аѣрѣаѣлѣ сѣлѣ, шн еа оуѣнѣде еѣ
 фѣлѣтѣлѣ лѣн, аѣса лѣсте лѣкѣрѣлѣ авѣста
 кѣче ла чѣрѣнѣтѣ аѣ афлѣтѣ пре а, сѣрѣгѣтѣлѣ фѣ кѣс
 та чѣ логѣрѣнѣтѣ, шн нѣ ерѣ ннѣаѣннѣ де аѣн аѣкѣ
 тѣ . Іарѣ де еа афла нѣшнне фѣтѣа чѣ фгѣтѣ нѣ
 рѣ, кѣрѣ нѣ лѣсте логѣрѣнѣтѣ, шн снѣнѣрѣсѣ еа
 дѣрѣмнѣ фгѣрѣлѣнѣ кѣ лѣ . Шн еѣва афла дѣва кѣд
 аѣ сѣмѣлѣ чѣла те еа дѣрѣмнѣ кѣ лѣ, тѣпѣлѣлѣн фѣ
 тѣн, нѣ де аѣрѣрѣхѣме де аѣрѣнѣтѣ, шн лѣн еа фѣн
 мѣлѣрѣ, пѣнѣтѣрѣхъ кѣче сѣлѣ сѣмѣрѣтѣ нѣсѣва пѣлѣтѣ
 сѣлѣ гѣнѣкѣтѣ пре сѣте тѣлатѣ ерѣмѣтѣ
 нѣсѣва лѣа сѣмѣлѣ мѣлѣрѣтѣ тѣпѣлѣлѣн лѣн шн нѣсѣва а
 дѣскоперѣ аѣкоперѣмѣжнѣхъ тѣпѣлѣлѣн лѣн .

К А П К Г
Иѣва фгѣрѣ фѣамѣнѣтѣ сѣкѣнѣтѣ ла аѣрѣнѣрѣтѣ
 дѣмнѣлѣхъ . Нѣсѣва фгѣрѣ дѣнѣкѣрѣбѣ ла
 аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣлѣхъ . Нѣсѣва фгѣрѣ ф
 лѣлѣнѣтѣрѣ аманѣтѣнѣ, ннѣтн мѣлѣнѣтѣнѣ
 ла аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣлѣхъ, шн пѣвѣа ла дѣрѣчѣ
 снѣмѣнѣцѣе нѣсѣва фгѣрѣ фѣлѣлѣнѣтѣрѣ ла аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣ
 лѣхъ, шн пѣвѣа фѣчѣтн . Пѣнѣтѣрѣхъ кѣчѣн нѣлѣ ф
 тнѣпнѣнѣтѣ ен пре вѣн, кѣпѣжнѣе шн кѣ лѣпѣ фнѣлѣ
 ешннѣрѣ вѣн дѣла егѣпѣтѣ, шн кѣчѣн аѣ нѣнѣмнѣтѣ
 аѣлѣрѣа тѣ пре вѣлаамѣ фѣсѣрѣлѣ лѣн еѣсѣрѣ, дѣн
 тѣрѣ мнѣжнѣлѣ рѣлѣтѣрѣтѣ еѣлѣтѣе пре тнне .
 Шн нѣлѣ ерѣтѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣрѣлѣ тѣлѣ сѣ лѣкѣлѣтѣ е
 пре вѣлаамѣ, шн аѣ фѣсѣрѣтѣжнѣтѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣ
 рѣлѣ тѣлѣ еѣсѣтѣмѣрѣнѣе фѣагѣлѣвѣнѣте, пѣнѣтѣрѣхъ
 кѣчѣн тѣлѣ нѣсѣнѣтѣ пре тнне дѣмнѣлѣ дѣмнѣрѣлѣ тѣлѣ .
 Сѣнѣлѣтѣ фгѣннѣн аѣсѣрѣ кѣчѣнѣ шн дѣ фѣлѣсѣлѣ лѣрѣ ф
 тѣлатѣ рѣнѣае вѣіцѣн тѣлае фѣчѣтн . Сѣнѣлѣ
 оуѣрѣшн іѣлѣмѣлѣ кѣчѣн фѣрѣтѣе лѣтѣ, еѣ
 нѣ оуѣрѣшн егѣпѣтѣнѣ кѣчѣн нѣмѣтѣрѣнѣнѣ аѣн фѣіѣлѣ
 фгѣпѣмѣжнѣтѣ лѣн . Фѣн дѣсѣтѣсѣрѣ фѣтѣ лѣрѣ, н
 рѣдѣ аѣтѣрѣа еіѣ фгѣрѣ ла аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣлѣхъ .
 Іарѣ

Biblia, 1688, pag. 142, col. II

afla feciorie la fecioară,

21. Și vor scoate pre fecioară la ușăle casii tătîni-său și o vor ucide pre ea cu pietri oamenii cetățîi și va muri, căce au făcut nebunie întru fiii lui Israil a curvi casa tătîni-său. Și vei scoate pre cel rău dentru voi singuri.

22. Iară de se va afla om dormind cu muiere care au lăcuit cu bărbat, să-i uciđeși pre amândoi: pre omul cel ce doarme cu muierea și pre muiere, și vei scoate cel rău dentru Israil.

23. Iară de să va face față fecioară logodită cu bărbat și, afindu-o pre ea om în cetate, va dormi împreună cu ea,

24. Veș scoate pre amîndoi la ușa cetățîi lor și să vor ucide cu pietri și vor omorî pre fecioară, pentru căce n-au strigat în cetate, și pre om, căce au smerit muierea aproapelui său. Și vei rădica pre cel rău dentru voi singuri.

25. Iară de va afla la cîmpu omul pre fecioară, pre cea logodită, și, silindu-o, va dormi cu ea, să uciđeși pre omul carele va dormi cu ea numai,

26. Iară fecioarii să nu-i faceși nemica, nu iaste fêtii greșală de moarte, căce în ce chip să rădică neștine om pre aproapele său, și va ucide sufletul lui, așa iaste lucrul acesta.

27. Căce la țarină au aflat pre ea, strigat-au fata cea logodită și nu era nimeni de a-i ajuta.

28. Iară de va afla neștine fata cea fecioară carea nu iaste logodită și, silindu-o, va dormi împreună cu ea [29] și să va afla,

29. De va da omul cela ce va dormi cu ea tatălui fêtii 50 de didrahme de argint, și lui va fi muiere, pentru căce o au smerit; nu va putea să o gonească preste toată vrîmea.

30. Nu va lua omul muierea tatălui lui și nu va descoperi acoperemîntul tatului lui.

CAP 23

1. Nu va întra famăn scopit la adunarea Domnului.

2. Nu va întra den curvă la adunarea Domnului.

3. Nu va întra înlăuntru amanitean, nici moavitean, la adunarea Domnului; și până la a zêce simenție nu va întra înlăuntru la adunarea Domnului și până în vécî,

4. Pentru căci n-au întimpinat ei pre voi cu pîine și cu apă în cale, ieșindu voi de la Eghipte, și căci au năimit asupra ta pre Valaam, feciorul lui Veor, dentru Mijlocul-Rîurilor, să te blêsteme pre tine.

5. Și n-au vrut Domnul Dumnezeul tău să asculte pre Valaam și au învărtejit Domnul Dumnezeul tău blêstemurile în blagoslovenie, pentru căci te-au iubit pre tine Domnul Dumnezeul tău.

6. Să nu te închini lor cu pace și de folos lor, în toate zilele vieții tale, în vécî.

7. Să nu urăști idumeu, căci fratele tău iaste; să nu urăști eghiptean, căci nemêrnîc ai fostu în pămîntul lui.

8. Fii de să vor face lor, ruda a trêia vor întra la adunarea Domnului./

Ms. 45

și nu va afla ficioare la ficioară,

21. Și vor scoate pre ficioară la ușile casăi tătâne-său și o vor ucide pre ea cu pietri oamenii cetății ei, și va muri, căce au făcut nebunie întru fiul lui Israil a curvi casa tătâne-său. Și vei scoate pre cel rău dentru voi sănguri.

22. Iar de să va afla om dormindu cu muiere carea-i lăcuită cu bărbat, să-i uciđeți pe amândoi, pre om, cela ce doarme cu muierea, și muierea, și vei scoate cel rău dentru Israil.

23. Iar de să va face fată ficioară logodită cu bărbat și aflându-o pre ea om în cetate, va dormi împreună cu ea,

24. Veți scoate pre amândoi la ușa cetății lor și să vor ucide cu pietri și vor omori: pre ficioară, pentru căce n-au strigat în cetate, și pre om, căce au smerit muierea aproapei lui, și vei rădica pre cel rău dentru voi sănguri.

25. Iar de o va afla pre ficioară omul în câmpu, pre cea logodită, și, silindu-o, va dormi cu ea, să uciđeți pre omul carele au dormit cu ea numai,

26. Iară ficioarei să nu-i faceți nimic. Nu iaste fetei greșală de moarte, căce în ce chip s-ar rădica neștine om pre aproapele său, și va ucide lui sufletul, așa iaste lucrul acesta.

27. Căce la³ țarină au aflatu-o pre ea, strigat-au fata cea logodită și cine-i a-i agiuta nu era ci.

28. Iar să va afla neștine fată ficioară carea nu iaste logodită, și, silindu-o pre ea, va dormi împreună cu ea și să va afla,

29. Da-va omul cela ce doarme⁶ împreună cu ea tatălui fetei 50 de didrahme de argintu și lui va fi muiere, pentru căce au smerit-o pre ea; nu va putea să o gonească pre ea preste toată vremea.

30. Nu va lua omul muierea tatălui lui și nu va descoperi⁷ acoperimea tatălui lui.

CAP 23

1. Nu va intra zdrobit, nice tăiat la adunarea Domnului.

2. Nu va intra den curvă la adunarea Domnului.

3. Nu va intra înlontru amanitēni, nice moavitēni la bisērica Domnului și pân-la a dzēca semințic nu va intra înlontru la adunarea Domnului și pân-în vēcī,

4. Pentru căce n-au tîmpinat ei pre voi cu pâine și cu apă în cale, ieșindu voi de la Eghiptu, și căce au năimit⁸ asupra ta pre Valaam, ficioal lui Veor, dentru Mijlocul-Rîurilor să te blasteme pre tine.

5. Și n-au vrut Domnul Dumnedzăl tău să asculte pre Valaam și au învêrtejit Domnul Dumnedzăl tău blăstămurile în blagoslovenii, pentru căce te-au iubit pre tine Domnul Dumnedzăl tău.

6. Să nu te închini lor cu pace și de folos lor toate dzilele [vieții]¹ tale, întru vēcī.

7. Să nu urăști idumeu, căce fratele tău iaste; să nu urăști eghiptean, căce nemēmic ai fostu întru pământul lui.

8. Fii de să vor face lor, rudă a treia vor intra la adunarea Domnului/

Ms. 4389

va putea arăta fetiia fetei,

21. Să o scoapă afară înaintea porții tătâne-său și să o ucigă cu pietri oamenii cetății, să moară, că au făcut nebunie întru feciorii lui Israil de au curvit în casa tătâne-său. Și veț lua voi înșivă răotătea de la voi.

22. Iară de se va culca bărbatul cu altă muiere cu bărbat să-i ucigă pre amindoi și pre muiere și pre cela ce se-au culcat cu dânsa ca să luați răul den Israil.

23. Iar de va fi o fată logodită unui bărbat și o va înșala alt bărbat și se va culca cu dânsa în cetate,

24. Să-i scoapă pre amindoi înaintea porții cetății și să-i uciđeți cu pietri să moară: pre fată căci n-au strigat fiind în cetate iar pre bărbat căci au smerit³ muierea vecinului său și veți lua voi înșivă răotătea dentru voi.

25. Iar de va sili bărbatul pre fata cea logodită la câmp și o va smeri cu de-a sila, să uciđeți pre bărbatul cela ce o au silit,

26. Iar fetei să nu-i faceți nimic, că nu este fetei păcatul de moarte că ca cum se-ară scula cinevaș asupra vecinului său, să ucigă sufletul lui, așijderea iaste și lucrul acesta.

27. Când va sili cinevaș pre fată la câmp și va striga fata cea logodită și nu va fi cine să-i ajute.

28. Iar de va sili cinevaș fata cea nelogodită și se va culca cu dânsa cu de-a sila și se va vâdi lucrul,

29. Să dea curvariul acela tatălui fetei 50 de sicle de argint și să o ia să-i fie muiere, căce că o au smerit și nu o va putea lăsa niciodată în viața sa.

30. Și să nu ia omul pre muierea tătâne-său, nici să dăscopere acopericiunea tătâne-său.

CAP 23

1. Să nu între cel scopit, nici fetecul în adunarea Domnului¹.

2. Nici cel născut din curvie să nu între în adunarea Domnului până la a zēca semințic.

3. Amonitēni și amovitēni să nu între în strînsura Domnului nici a zēca semințic să nu între pân-în veac,

4. Că n-au ieșit ei înaintea voastră pre cale cu pâine și cu apă când ieșiiați voi den Țara Eghiptului și căci au năimit⁸ asupra ta pre Valaam, feciorul lui Veor, dentre riurile Siriei ca să te blēsteme.

5. Iară Domnul Dumnezeul tău n-au vrut să asculte pre Valaam, ce au întors Domnul Dumnezeul tău blestemul întru blagoslovenie căci că te-au iubit Domnul Dumnezeul tău.

6. Să nu faci pace cu dânsul și ajutor lui să nu-i dai în toate zilele vieții tale, în vēcī.

7. Să nu urăști pre idumei, că fratele tău iaste, nici să te scărbești de eghiptēni că ai fost lăcuior² în țara lor.

8. De se vor naște lor feciori, seminția cea a treia să între în nărodul Domnului./

Versiunea modernă

fată,

21. Să fie scoasă la poarta casei tatălui ei, iar oamenii din cetate să arunce cu pietre în ea când va muri, pentru că a săvârșit o faptă rușinoasă în Israel, dedându-se desfrânării în casa tatălui ei. Vei stîrpi astfel răul din mijlocul vostru.

22. Dacă un bărbat va fi prins că doarme cu o femeie măritată, să-i uciđeți pe amindoi: atât pe bărbatul care s-a culcat cu ea, cât și pe femeie. Vei stîrpi astfel răul din Israel.

23. Dacă o tînără ficioară este logodită cu un bărbat și un alt bărbat o întîlnește în cetate și se culcă cu ea,

24. Să-i scoateți pe amindoi la poarta acelei cetăți și să-i uciđeți cu pietre: ficioara va fi omorîră pentru că, deși se afla în cetate, nu a strigat după ajutor, iar bărbatul pentru că a necinstit femeia aproapei lui.

25. Dacă un bărbat va întîlni pe cîmp o fată logodită și, silind-o, se va culca cu ea, să-l uciđeți numai pe bărbat, căci s-a culcat cu ea,

26. Iar fetei să nu-i faceți nimic, căci ea nu a săvârșit un păcat care se pedepsește cu moartea. Această împrejurare este asemănătoare celei în care cineva se aruncă asupra aproapei lui și-i curmă viața.

27. Omul a dat peste ea pe cîmp și, cu toate că fata logodită a strigat, nu era nimeni acolo ca să o ajute.

28. Dacă un bărbat întîlnește o tînără ficioară nelogodită și, silind-o, se culcă cu ea, și se va dovedi acest lucru,

29. Atunci cel care s-a culcat cu ea trebuie să dea tatălui fetei cincizeci de sicli de argint și să o ia de soție, pentru că a necinstit-o. Și nu va putea să alunge niciodată.

30. Nici un bărbat să nu ia soția tatălui său și să nu dezvelască patul tatălui său.

CAP. 23

Primirea în adunarea Domnului.

1. Cel care are părțile bărbătești strivite sau tăiate să nu intre în adunarea Domnului.

2. Cel născut în afara legii nu are voie să intre în adunarea Domnului; chiar și urmașii săi pînă la a zecea generație nu vor intra în adunarea Domnului.

3. Amoritul și moabitul nu au voie să intre în adunarea Domnului nici chiar la a zecea generație; urmașii lor nu vor intra în veci în adunarea Domnului,

4. Pentru că nu v-au întîmpinat în cale cu pîine și cu apă cînd ați ieșit din Egipt și pentru că au tocmit împotriva ta pe Balaam, fiul lui Beor, de la Petor din Mesopotamia, ca să te blesteme.

5. Dar Domnul Dumnezeul tău n-a vrut să-l asculte pe Balaam și a prefăcut pentru tine blestemul în binecuvîntare, pentru că Domnul Dumnezeul tău te-a iubit.

6. Să nu închei cu ei pace în folosul lor, cîte zile vei trăi, în vēcī.

7. Să nu îți fie scîrbă de edomit, căci este fratele tău; să nu îți fie scîrbă de egiptean, căci ai fost străin în țara lui.

8. Urmașii lor, născuți în a treia generație, vor putea să intre în adunarea Domnului./

И **И**рѣ до вѣн еши естѣе пѣсѣи рѣши аѣпра не при
 апернаоу тѣи, шн естѣе пѣсѣи рѣши аѣпра не при
Т **Т**ѣа рѣи . Де ва фн аѣрѣи тне сѣмь кѣрле
 нѣ аѣте нѣрѣи, дѣи естѣе аѣна аѣи нѣаѣтѣ шн
 аѣ ка еши аѣрѣ дѣи тѣаѣрѣ . Шн нѣва аѣ
 пра аѣтаѣрѣ шн ва фн дѣкѣтѣрѣ еѣаѣрѣ ва спѣ
 аѣа тѣрѣаѣ аѣи нѣаѣтѣ, шн аѣнѣнѣаѣ сѣрле ва
 аѣ аѣрѣ аѣтаѣрѣ . Шн аѣсѣнѣ ва фн аѣе аѣрѣ
 аѣ дѣи тѣаѣрѣ шн еѣи еши аѣкоа аѣрѣ . Шн
 пѣрѣи ва фн пре еѣрѣаѣ тѣаѣ шн ва фн кѣнѣаѣ
 еѣи шѣрѣ пре аѣрѣ, шн еѣи естѣе нѣ еѣ шн аѣ
 тѣрѣнѣаѣ еѣи аѣоперѣ рѣшннѣ тѣаѣ нѣ еѣ .
П **П**енѣрѣ кѣчи дѣнѣаѣ дѣнѣзѣаѣ тѣаѣ аѣмѣаѣ аѣ
 аѣнѣтѣрѣ аѣтаѣрѣ тѣаѣ, естѣе еѣоаѣцѣ пре тнне
 шн еѣрѣ пре еѣрѣмѣшѣаѣ тѣаѣ аѣмѣнѣаѣ тѣаѣ
 нѣнѣтѣ фѣѣцѣи тѣаѣ, шн ва фн тѣаѣрѣ тѣаѣ еѣи
 тѣаѣ, шн нѣ еѣва нѣи аѣтѣрѣ тнне рѣшннѣаѣ дѣ аѣ
 еѣрѣ, шн еѣва аѣтѣрѣ дѣ кѣтѣрѣ тнне . Сѣ
 нѣ дѣн еѣаѣтѣ еѣнѣнѣаѣ аѣи, кѣрле еѣва аѣрѣ
С **С**ѣе аѣ тнне дѣла дѣнѣаѣ аѣи . Аѣрѣнѣтѣ кѣ
 тнне ва аѣнѣнѣ аѣтѣрѣ еѣи, ва аѣнѣнѣ аѣтѣрѣ аѣ
 нѣаѣ оѣнѣе ва пѣтѣѣ аѣи, еѣнѣаѣ еѣнѣнѣѣѣи
З **З**и пре еѣаѣ . Сѣнѣ фѣе кѣрѣѣ дѣнѣфѣтеаѣ аѣи еѣра
 нѣаѣ, шн еѣнѣ фѣе кѣрѣнѣаѣ дѣнѣнѣи аѣи еѣра нѣаѣ .
И **И**сѣнѣ фѣе еѣрѣжѣтѣаѣ дѣнѣфѣтеаѣ аѣи еѣра нѣаѣ,
 шн еѣнѣ фѣе еѣрѣжѣнѣаѣ еѣ кѣтѣрѣ тѣаѣтѣ рѣга
Д **Д**ѣи дѣнѣ аѣи еѣра нѣаѣ . Сѣнѣ аѣрѣчѣи пѣаѣтѣ
 кѣрѣнѣ, нѣчи еѣнѣаѣрѣ кѣнѣнѣаѣ аѣ нѣаѣ дѣнѣаѣ
 дѣнѣзѣаѣ аѣи тѣаѣ кѣтѣрѣ тѣаѣтѣ рѣга, пенѣрѣ
 кѣ еѣрѣѣѣ еѣнѣи дѣнѣаѣ дѣнѣзѣаѣ тѣаѣ аѣ
 кѣ мѣнѣаѣсѣ . Сѣнѣ кѣмѣтѣѣи фѣрѣтѣаѣи тѣаѣ
 кѣмѣтѣѣ дѣ аѣрѣнѣтѣ, шн кѣмѣтѣѣ дѣ еѣнѣаѣтѣ,
 шн кѣмѣтѣѣ аѣтѣи аѣрѣаѣ, кѣрле еѣнѣ аѣрѣ
К **К**а мѣтѣаѣ . Дѣчѣ еѣрѣнѣ еѣ кѣмѣтѣѣѣи, фѣрѣ
 тѣаѣи тѣаѣ еѣ нѣ кѣмѣтѣѣѣи, пенѣрѣ ка еѣтѣ
 еѣаѣоѣкѣкѣ пре тнне дѣнѣаѣ дѣнѣзѣаѣ тѣаѣ аѣ
 тѣаѣтѣаѣ аѣрѣрѣаѣ тѣаѣ, пре пѣмѣнѣаѣ
Л **Л**а кѣрле аѣтѣи аѣкоа аѣ еѣ еѣ мѣнѣнѣѣ . **И**рѣ дѣ
 тѣ еѣнѣ фѣтѣѣаѣи рѣгѣ дѣнѣаѣи дѣнѣзѣаѣи тѣаѣ
 еѣнѣ аѣтѣрѣнѣнѣ аѣсѣ дѣаѣре аѣ кѣчи тѣрѣнѣаѣ ва
 чѣре дѣнѣаѣ дѣнѣзѣаѣ тѣаѣ дѣла тнне, шн ва
 фн аѣтѣрѣ тнне пѣкѣтѣ . **И**рѣ дѣ нѣ еѣнѣ еѣтѣ
 еѣтѣ фѣгѣѣѣи нѣва фн аѣтѣрѣ тнне пѣкѣтѣ .
У **У**ѣе тѣ еѣо пре нѣ еѣзѣе тѣаѣ еѣнѣрѣѣаѣ, шн еѣнѣ
 фѣе аѣе кѣтѣ тѣи фѣтѣѣаѣи дѣнѣаѣи дѣнѣ
 зѣаѣи тѣаѣ аѣре, кѣре аѣнѣ гѣнѣтѣ нѣрѣстѣаѣ
В **В** тѣаѣ . **И**рѣ дѣ еѣнѣ аѣтѣрѣ аѣ еѣчѣрѣ аѣрѣаѣ
 аѣи тѣаѣ шн еѣнѣ аѣрѣнѣ аѣмѣнѣаѣ тѣаѣ еѣнѣ,
 шн еѣчѣре еѣнѣ пѣи пре еѣе еѣчѣрѣтѣаѣ аѣрѣаѣ
 аѣи тѣаѣ . **И**рѣ дѣ еѣнѣ аѣтѣрѣ аѣ кѣа аѣрѣаѣ
 пѣаѣи тѣаѣ, еѣмѣнѣнѣнѣ еѣрѣѣѣи кѣтѣ еѣнѣ еѣ
 тѣаѣ еѣфѣтѣаѣ тѣаѣ, **И**рѣ аѣсѣ еѣнѣ пѣи .

К **К**а пѣ кѣ
 еѣ дѣва аѣа нѣшнне мѣаѣре шн ва аѣнѣнѣ
 аѣре оѣнѣ кѣ аѣнѣсѣ, шн ва фн дѣ нѣва
 аѣла аѣрѣ аѣнѣнѣтѣ аѣи, кѣчи аѣ аѣла
 аѣтѣрѣ аѣ аѣнѣаѣ гѣрѣзѣаѣ, шн ва еѣрѣ еѣ
 кѣрѣ дѣ дѣспѣрѣѣѣѣ шн еѣаѣ аѣмѣнѣнѣ
 аѣ еѣи шн еѣаѣ гѣсннѣ дѣи кѣаѣ аѣи . Шн мѣрѣ

Biblia, 1688, pag. 143, col. I

9. Iară de vei ieși să te tăbărăști asupra neprietenilor tăi și să te păzești de tot cuvîntul rău.
10. De va fi întru tine om carele nu iaste curat, den săblazna lui noaptea, și va ieși afară den tabără, [11] și nu va întra în tabără.
11. Și va fi de cătră seară, va spăla trupul lui cu apă și, apuindu soarele, va întra în tabără.
12. Și loc va fi ție afară den tabără și vei ieși acolo afară.
13. Și păruș va fi pre brăul tău, și va fi cîndu vei ședea pre afară și vei săpa cu el și, întorcînd, vei acoperi rușinea ta cu el.
14. Pentru căci Domnul Dumnezeuul tău umblă înlăuntru în tabăra ta să te scoașă pre tine și să dea pre vrăjmașul tău în mîinile tale înaintea fêșii tale. Și va fi tabăra ta sfîntă și nu să va ivi întru tine rușănare de lucru și să va întoarce de cătră tine.
15. Să nu dai slugă stăpînului lui, carele să va adaoge la tine de la domnul lui.
16. Împreună cu tine va lăcui întru voi, va lăcui în tot locul unde va plăcea lui; să nu-l băntuiești pre el.
17. Să nu fie curvă den fêtele lui Israil și să nu fie curvind den fiii lui Israil. [18]. Să nu fie vrăjitoare den fêtele lui Israil și să nu fie vrăjindu-să cătră toată ruga den fiii lui Israil.
- 18 [19]. Să nu aduci plata curvei, nici schimbarea cînelui, la casa Domnului Dumnezeuului tău, cătră toată ruga, pentru că scărbă sânt Domnului Dumnezeuului tău amîndoa.
- 19 [20]. Să nu cămetezi fratelui tău camătă de argint și camătă de bucate și camătă a tot lucrul carele vei împrumuta.
- 20 [21]. La cel striin să cămătuiești, fratelui tău să nu cămătuiești, pentru ca să te blagoslovească pre tine Domnul Dumnezeuul tău întru toate lucrurile tale pre pămîntul la carele întri acolo la el să-l moștenești.
- 21 [22]. Iară de te vei fâgădui rugă Domnului Dumnezeuului tău, să nu întârziezi a o da pre ea, căci cerșind va cêre Domnul Dumnezeuul tău de la tine și va fi întru tine păcat.
- 22 [23]. Iară de nu vei vrea să te fâgăduiești, nu va fi întru tine păcat.
- 23 [24]. Cêle ce ies pren buzele tale vei crușă și vei face în ce chip te-ai fâgăduit Domnului Dumnezeuului tău, dare care ai grăit cu rostul tău.
- 24 [25]. Iară de vei întra la sêcerea aproapei tău și vei aduna în mîinile tale spice, și sêcere să nu pui preste secerătura aproapei tău.
- 25 [26]. Iară de vei întra la viia aproapei tău, să mănînci struguri cît vei sătura sufletul tău, iară în vas să nu pui.

CAP 24

1. Iară de va lua neștine muiere și va lăcui împreună cu dînsa și va fi de nu va afla har înaintea lui, căci au aflat întru ea lucru grozav, și va scrie ei carte de despărțea și va da în mîinile ei și o va goni den casa lui.
2. Și, mer/gînd, să va face la alt bărbat,

Ms. 45

9. Iară de vei ieși să te tăbărăști asupra neprietenilor tăi și să te păzești de tot cuvântul rău.

10. Să va fi întru tine om carele nu iaste curat den aruncarea lui noaptea, și va ieși afară den tabără și nu va intra în tabără.

11. Și va fi de cătră sară, va spăla trupul lui cu apă și, apuindu soarele, va intra în tabără.

12. Și loc va fi ție afară den tabără și vei ieși acolo afară.

13. Și țăruș va fi pre brăul tău și va fi cându vei șede pre afară și vei săpa cu el și, întorcându, vei acoperi rușinea ta cu el.

14. Pentru căce Domnul Dumnedzăul tău îmblă înlontru în tabăra ta să te scoață pre tine și să dea pre neprietenul tău întru mâinele tale, înaintea fetei tale. Și va fi tabăra ta sfântă și nu să va ivi întru tine rușinare de lucru și să va întoarce de cătră tine.

15. Să nu dai slugă stăpînului lui carele să va adaoge la tine de la domnul lui.

16. Înpreună cu tine va lăcu întru voi, va lăcu în tot locul unde va plăcea lui; să nu-l dodăiești pre el.

17. Să nu fie curvă den fetele lui Israil și să nu fie curvindu den fiii lui Israil. Să nu fie vămuit den fetele Israil și să nu fie vămuintu-să cătră toată ruga den fiii lui Israil.

18. Să nu aduci plata curvei, nice schimbarea cănelui la casa Domnului Dumnedzăului tău cătră toată ruga, pentru că urciune sântu Domnului Dumnedzăului tău amândoa.

19. Să nu cămătedzi fratelui tău camătă de argintu și camătă de bucate și camătă a tot lucrul carele vei împrumuta.

20. La cel strîn să cămătuiești, fratelui tău să nu cămătuiești, pentru ca să te blagoslovască Domnul Dumnedzăul tău întru toate lucrurile tale pre pământul la carele întri acolo la el să moștenești pre însul de tot.

21. Iară de te vei ruga rugă Domnului Dumnedzăului tău, să nu întârzi să o dai pre ea, căce cerșindu va cere Domnul Dumnedzăul tău de la tine și va fi întru tine păcat.

22. Iară de nu vei vrea să te rogi, nu va fi întru tine păcat.

23. Căce ce ies pren budzele tale vei cruța și vei face în ce chip te-ai rugat Domnului Dumnedzăului tău carele ai grăit cu rostul tău.

24. Iară de-i intra la sęcerea aproapelui tău și vei aduna întru mâinile tale spice, și sęcere să nu pui preste secerătura aproapelui tău.

25. Iară de vei intra la viaa aproapelui tău, să măninci poame cît vei sătura sufletul tău, iar întru vas să nu pui înlontru.

CAP 24

1. Iară de va lua neștine muliere și va lăcu împreună cu însă și va fi de nu va afla har înaintea lui, căce au aflat întru ea lucru grozav și va scrie ei carte de dăspărțala și va da în mâinele ei și o va goni pre ea den casa lui.

2. Și mer/gând, să va face la altu bărbat.

Ms. 4389

9. Când vei ieși să te tăbărăști împotriva vrăjmașilor tăi, să te păzești de tot cuvântul rău.

10. Și de va fi întru tine om necurat den curărea de noapte, să iasă afară den tabără și să nu între în tabără.

11. Iară când va fi îndeseară, să-și spēle trupul cu apă și, deaca va apunc soarele, să între în tabără.

12. Loc să aibi denafară de tabără și acolo să te duci în poiană.

13. Și hărleș să fie la brăul tău și când vei ieși afară să sapi cu dănsul groapă și după aceea întorcându-te să acoperi rușinea ta într-ansa.

14. (Că Domnul Dumnezeul tău va trece pren tabăra ta să te mântuiască și să dea vrăjmașii tăi denaintea ta în mâinile tale). Ce să fie tabăra ta sfântă și să nu se vază la tine nici un lucru de rușine și să se întoarcă de la tine.

15. Să nu dai sluga carea va fugi la tine iarăși stăpănu-său.

16. Ce să lăcuiească cu tine în tot locul unde-i va plăcea; să nu-l năcăjăști.

17. Să nu fie curve den fetele lui Israil, nici curvari den feciorii lui Israil.

18. Să nu dai plată curvei nici schimbul cănelui în casa Domnului Dumnezeului tău, nici într-o rugăciune, că amândoaă aceștea sânt urciune Domnului Dumnezeului tău.

19. Să nu crești camătă banilor fratelui tău sau camătă bucatelor sau camătă a fieștece lucru de ce-l vei împrumuta.

20. Iară a streinului camătă tu să o crești iar a fratelui tău să nu o crești, ca să te blagoslovască Domnul Dumnezeul tău în toate lucrurile tale în țara în carea vei mărge să o iai.

21. Și de vei făgădui făgăduință Domnului Dumnezeului tău, să nu zăbovești până i-o vei da că căutînd o va căuta de la tine Domnul Dumnezeul tău și va fi păcatul asupra ta.

22. Iară deaca nu te vei făgădui, nu-ți va fi păcat.

23. Ce va ieși den gura ta să păzești și să faci cum vei păzi și darul care vei făgădui Domnului Dumnezeului tău care l-ai făgăduit cu gura ta.

24. De vei intra în agrul vecinului tău spice să aduni în mâinile tale, iar sęcere să nu pui în agrul lui.

25. Și de vei intra în viaa vecinului tău, să storci struguri cît vei sătura sufletul tău, iar în vas să nu pui.

CAP 24

1. Iară deaca va lua cinevaș muliere și va lăcu cu dănsa, iar apoi o va urî pentru vreun lucru grozav cevaș, să-i scrie carte de lăsare și să dea în mână ei și dăspărțindu-se să o trimeață den casa lui.

2. Și ducându-sc./ să fie muliere altui bărbat.

Versiunea modernă

9. Când vei porni împotriva dușmanilor tăi și-ți vei așeza tabăra, ferește-te de orice lucru rău.

10. Dacă se va afla printre voi vreun bărbat care nu este curat pentru că și-a pătat așternutul noaptea, să iasă afară din tabără și să nu mai intre în ea.

11. Când se va însera, să-și spele trupul cu apă și după ce a apus soarele, poate să intre în tabără.

12. Să ai afară din tabără un loc în care să ieși pentru nevoile tale.

13. Între lucrurile tale să ai o lopată și, când te așezi afară să-ți faci nevoile, să sapi și să le acoperi cu ea.

14. Pentru că Domnul Dumnezeul tău umblă prin tabăra ta ca să te ocrotească și să dea pe vrăjmașii tăi în mâinile tale. De aceea tabăra ta trebuie să fie sfântă, ca să nu vadă la tine lucruri necuviincioase și să se îndepărteze de tine.

15. Dacă un rob fugie de la stăpînul său la tine, să nu-l dai înapoi stăpînului său.

16. Lasă-l să locuiască la tine, între voi, în orice loc pe care și-l va alege, în oricare dintre așezările tale care-i va plăcea; să nu-l prigonești.

17. Nici una din fiicele lui Israel și nici unul din fiii lui Israel să nu slujească desfrînării în templu.

18. Să nu aduci în casa Domnului Dumnezeului tău ciștigul desfrînatei, nici banii care se plătesc pentru un cîine, oricare ar fi fost jurămîntul tău, căci amîndouă sînt o urciune în fața Domnului Dumnezeului tău.

19. Să nu ceri de la fratele tău nici o dobîndă: nici pentru bani, nici pentru hrană și nici pentru orice alt lucru care se poate împrumuta cu dobîndă.

20. Poți să ceri dobîndă de la un străin, dar să nu ceri dobîndă de la fratele tău, ca să te binecuvînteze. Domnul Dumnezeul tău în tot ceea ce faci în țara în care intri ca să o moștenești.

21. Dacă vei face un jurămint înaintea Domnului Dumnezeului tău, să nu întirzi să-l împlinești, căci Domnul Dumnezeul tău îți va cere socotală și vei cădea în păcat.

22. Dacă nu vrei să faci nici o făgăduință, nu păcătuiești cu nimic.

23. Ai grijă să împlinești ceea ce a ieșit din gura ta, făgăduința pe care ai dat-o de bunăvoie Domnului Dumnezeului tău și pe care ai rostuit-o cu gura ta.

24. Dacă intri în viaa aproapelui tău, poți să măninci struguri cît îți poștește sufletul, pînă te vei sătura, dar să nu iei și în coș.

25. Dacă intri în lanul de secerat al aproapelui tău, poți să culegi spice cu mîna, dar să nu tragi cu seccera în lanul de secerat al aproapelui tău.

CAP. 24

Legi privind căsătoria. Ocrotirea săracilor.

1. Dacă un bărbat ia în căsătorie o femeie, care nu se va bucura de prețuirea lui, pentru că acesta a descoperit ceva necuviincios la ea, să-i scrie o dovadă de despărțire, să i-o dea în mînă și să o trimită din casa lui.

2. Dacă, după ce a plecat/ se va mărita cu un alt bărbat,

РАГ

Biblia, 1688, pag. 143, col. II

ГЖНД СЕВЛАФАТЕ АА АХП СЕПЕАТЕ . ШН СЪРА Г
 ОУРХ ПРЕ А СЕПЕАТЕА ТЛА ДИПОН ШН КА СРІЕ ЕН
 КАРТЕ ДИ СЕПЕУЦЕАТЕ , ШН СЪРА ДА ПРЕ МЖННАІ
 ЕН ШН СЪРА СКОАТЕ ДЕН КАСА АХН , СЪХ БА МХРН
 СЕПЕАТЕА ЕН ТЛА ДИПОН , КАРЕ СЪХ АХАТ ПРІ А
 АХН МХАРЕ . НХЕА ПХУПЕ СЕПЕАТЕА ТЛА ДИ
 ПЖН , КАРЕ СЪХ СКОЕ АПСОУКЖНД СЕ А
 ПРЕ ДИПОН АХНШ МХАРЕ , АХП ТЕ СЪХ ПЖНТЕ
 РІП А , КЪТН СКАРТЕ АТЕ ДИПОНТЕ ДИПОН
 ДИПОНТЕАХН ПТЕА , ШН СЪНХ ПЖНТЕ РІП ПКАЖН
 ТЛА КАРЕ ДИПОН ДИПОНТЕА ВЕПТЕА ДТЕ ВЕАСО КХ С
 ЦА . ДИВА АЛА ИЩННЕ МХАРЕ ДИ КХЖНДЪ С
 НХ АТЕ АА РЕЗСОМ , ШН СЪНХ ПТЕ ПРЕСТЕ ЕАЛНН
 ТЕ ОУН АХНХ , НЕ ВНОКАП СЕ ФТЕ АПРЕА КАСА АХН ,
 ОУН АНН ВА БУКРА ПРЕ МХАРЕ АХН , КАРЕ СЪХ АХА .
 СЪНХ СКАЖЕ ПИ МОАРА ННТН ПЖРПРНЦА МОУН ,
 КЪТН СЪФАТЕ АТЕСТА СКАЖА ПЕ . ТАРЕ ДИ С
 ВА ПРНДІ СЪМ ФХЖНДЪ СЪФАТЕ ДИПОН ФРАЦІН
 АХН ФНН АХН СЕРАП , ШН СНАННДЪ ПРЕ СЪХ АХА ВЕН
 ДИ , МХРНА ФУХА АХЕА ШН ВЕЦН РЕДНА РЕВА
 ДИПОН КОН СНАХН . АТЕ АМННТЕ ПРЕ ПН
 НЕ АПРЕ ПНПОНТЕ СТРІКЕЧНННН , ШН СЪПЕ ППРЕ
 ПИ ФАРАТЕ СЕ ФАТН АХП ТЕАТЕ АХУТЕ КАРТЕ ВО
 СЪНХ ВЕАСО ПРЕСОЦІН ЛЕВЦІН , АТЕ КНП АМ ПОУН
 УНП ВЕАСО СЕВТЕ ППРНЦН СЕ ФАЦН . АХЦН
 АМННТЕ КЖТЕ АХ ФКХУП ДИПОН ДИПОНТЕА ПТЕ
 МАРАМНН АА СЪНРЕ МІРЖНДЪ КОН АФАРТЕ ДЕН
 ЕРВПЕ . ТАРЕ ДЕ ВАФН ДАТОРЕ АПРЕ АПРА
 ПЕА ПТЕА , ДАТОРЕ СЪН ФІСШТЕ ТЕ , СЪНХ АПРН
 АКАСА АХН СЕ СКАЖЕ ПИ СКАЖА . АФАРТЕ
 СЕ СТАН ШН СЪМХА АКАРАІ АТЕ ДАТОРЕА ПЛА
 ВА СКАЖЕ СКАЖА ЧТЕ АФАРТЕ . ТАРЕ ДЕ ВАФН
 СЪМХА СЕРАКЪ СЪНХ ДОРМН КХ СКАЖА АХН
 КХ ДАРЕ СЪН ДІН АХН ХАННА АХН АА АПХА СКАРА
 ШН ВА ДОРМН КХ ХАННА АХН , ШН ПЕА ВАН ШН АА
 ТІНЕ ВАФН МКАСЕНТЕ АНАННТЕ ДИПОН ДИПОНТЕА
 АХН ПТЕА . СЪНХ АНФІ ПИ СНАННДЪ СКАЖА
 ШН АНФІ ПЛАХН ДИПОН ФРАЦІН ПТЕА , АХ ДИПОН
 НЕМЕРННТН ДИ КАРЕ АХУПНАІ ПЛА . АПРА
 ЧЕ АШ СЪН СНАНН ПЛА АХН СЪНХ АПРЕ СКАРА
 ПРЕСТЕ ЕАЛ КЪТН СКАРА АТЕ , ШН ПРЕ ДИПОН АРЕ
 НДЖЕ ШН СЪНХ СТРІКЕ АХУРА ПЛА КЪТН Д
 КХА , ШН ВАФН АПРЕ ПТЕА ПКАТЕ . НХЕА
 МХРН ПРНЦІН ПРНЦА ФГОРН , ШН ФЕГОРН НХЕА
 МХРН ПРНЦА ПРНЦА ФІСШТЕ КАРЕА КХ ПКАТЕ
 СЪХ БА МХРН . СЪНХ АХЦН ЖА ДИПОНА НЕМЕР
 НИХАХН , ШН СЪХ МАНХАХН , ШН ВЪ АХВЕН ШН СЪНХ
 СКАЖЕ ПИ ХАННА ВЕ АХВЕН . ШН СЪНХ АХЦН
 АМННТЕ КЕРОЕ АН ФІС ППМЖННХА ЕРВПЕА
 АХН , ШН ПТЕА МЖННЦІН ДИПОН ДИПОНТЕА ПТЕА
 ДИ АНОС , ПРНЦА АХАСТА ЕХ ЧТЕ ПОУННІСХ СЕ ФА
 ТН КХ СКАЖА АТЕСТА . ДИВН СЕРА СЕТЕРТЕА
 АПРЕ АХА ПЛА , ШН ВЕН ОУНТА ЗНОП АХА
 ТА , СЪНХ ПТЕА АПРН СЕА АН , СКАЖАХН ШН НЕМЕР
 НИХАХН ШН СЪХ МАНХАХН ШН ВЕ АХВЕН ВАФН , ПІН
 ПТЕА КА СЪПЕ СКАЖЕ СКАЖА ДИПОН ДИПОНТЕА ПТЕА А
 ПТЕА ПЛА ФА ПТЕА МЖННАІ ПЛА . ТАРЕ
 ДИВН КХА ПТЕА МАКАННАІ СЪНХ ПТЕА АПРН А АХ
 НА ПТЕА ДИПОНА ПЛА , ТЛАХН НЕМЕРННН ШН СЪХ
 РІ МА

3. Și o va urî pre ea bărbatul cel de apoi, și va scrie ci carte de despărțea, și o va da pre mîinile ei, și o va scoate den casa lui sau va muri bărbatul ei cel de apoi care o au luat pre ea lui muiere.
4. Nu va putea bărbatul cel dentîu, care o au scos, întorcîndu-să, să ia pre dînsa luiș muiere, după ce s-au pîngărit ea, căci scîrbă iaste înaintea Domnului Dumnezăului tău și să nu pîngărești pămîntul care Domnul Dumnezăul vostru dă voao cu sorțu.
5. De va lua neștine muiere de curînd, să nu iasă la războiu și să nu să puie preste el nice un lucru; nevinovat să fie întru casa lui un an, va bucura pre muierea lui care o au luat.
6. Să nu zălojești moara, nici pîrpăria morii, căci suflet acesta zălojaște
7. Iară de să va prinde om furînd suflet dentru frații lui, fiii lui Israil, și silind pre el, îl va vinde, muri-va furul acela; și veți rădica răul dentru voi singuri.
8. Ia-te aminte pre tine întru pipăirea stricăciunii și să te păzești foarte, să faci după toată lîgea carea vor spune voao preoții leviiți; în ce chip am poruncit voao să vă păziți să faciți.
9. Adu-ți aminte cîte au făcut Domnul Dumnezăul tău Mariamei la ieșire, mergînd voi afară den Eghipt.
10. Iară de va fi datorie întru aproapele tău, datorie ori fieștece, să nu întri în casa lui să zălojești zălogul.
11. Afară să stai, și omul la carele iaste datorii ta, el va scoate zălogul ție afară.
12. Iară de va fi omul sărac, să nu dormi cu zălogul lui.
13. Cu dare să-i dai lui haina lui la apusul soarelui și va dormi cu haina lui și te va blagoslovi, și la tine va fi milostenie înaintea Domnului Dumnezăului tău.
14. Să nu lipsești simbria săracului și lipsitului dentru frații tăi au dentru nemernici den care-s în cetățile tale.
15. Într-acêeas zi să-i dai plata lui, să nu apuie soarele preste el, căci sărac iaste și pre dînsa are nădêjde. Și să nu strige asupra ta cătră Domnul, și va fi întru tine păcat.
16. Nu vor muri părinții pentru feciori și feciorii nu vor muri pentru părinți; fieștecarele cu păcatul său va muri.
17. Să nu abați judecata nemernicului și surumanului și văduvei și să nu zălojești haina văduvei.
18. Și să-ți aduci aminte că rob ai fost în pămîntul Eghiptului și te-au mîntuit Domnul Dumnezăul tău de acolo; pentru aceasta eu ție poruncescu să faci cuvîntul acesta.
19. De vei secera sêcerea ta întru țarina ta și vei uita znop în țarina ta, să nu te întorci să-l iai; săracului, și nemernicului, și surumanului și văduvei va fi, pentru ca să te blagoslovască Domnul Dumnezăul tău întru toate faptele mîinilor tale.
20. Iară de vei culêge maslinile, să nu te întorci a aduna cêle denapoi ta: celui nemernic, și suru/manului și văduvei vor fi.

Ms. 45

3. Și o va urî pre ea bărbatul cel de apoi, și-i va scrie ei carte de dăspărțală și-i va da ei pre mâinile ei și o va scoate pre ea den casa lui; să va muri bărbatul ei cel de apoi carele au luat pre ea și ce fămēie,

4. Nu va putea bărbatul cel de mainte, cela ce au scosu-o pre ea, învărtejindu-să să o ia pre ea și ce muiere, după ce s-au pângărit ea, căce urăciune iaste înaintea Domnului Dumnezăului tău; și să nu pângăriți pământul carele Domnul Dumnezăul tău¹ dă țic² cu sorțu.

5. Iar să va lua neștine muiere de curându, să nu iasă la război să nu să puic preste ei nice un lucru; nevinovat să fie întru casa lui, un an va bucura pre muierea lui carea au luatu-o.

6. Să nu zălojești moara, nice păpărița morei, căce suflet acesta zălojește.

7. Iar de să va prinde om furându suflet den frații lui, fiii lui Israil, și silindu-l pre el îl va vinde, va muri furul acela; și veți rădica răul dentru voi sânguri.

8. Ia-te aminte pre tine întru pipăirea stricăciunei și să te păzești foarte să faci după toată lēgea carea vor spune voao preuții leviții; în cē chip am porincit voao să vă păziți să faceți.

9. Adu-ți aminte căte au făcut Domnul Dumnezăul tău îi Mariam ia ieșire, mergându voi afară den Eghiptu.

10. Iar să va fi datorie întru aproapele tău, datorie ori fieștece, să nu întri în casa lui să zălojești zălogul.

11. Afară să stai, și omul la carele iaste datoria ta la el, va scoate zălogul țic afară.

12. Iar de va fi omul sărac, să nu dormi cu zălogul lui.

13. Cu dare să-i dai lui haina lui la apusul soarelui și va dormi cu haina lui și te va blagoslovi și la tine va fi mulostenie înaintea Domnului Dumnezăului tău.

14. Să nu lipsești simbria săracului și lipsitului dentru frații tăi au dentru nemēmici den carii-s întru cetățile tale³.

15. Într-aceeași dzi să dai plata lui să nu apuic soarele preste ea, căce mēser iaste și pre însă arc nădējde. Și să nu strige asupra ta cătră Domnul și va fi întru tine păcat.

16. Nu vor muri părinți pentru ficiori și ficiori nu vor muri pentru părinți; fieștecarele cu păcatul său va muri.

17. Să nu abați giudețul nemēmnicului și sărăimanului și văduvii și să nu zălojești haina văduii.

18. Și să-ți aduci aminte că rob ai fostu în pământul Eghiptului și te-au mîntuit Domnul Dumnezăul tău de acolo; pentru aceasta eu țic porincescu să faci cuvîntul acesta.

19. Să vei secera sēcera ta întru țarina ta și vei uita snop întru țarina ta, să nu te întorci să-l iai [pre el]⁴; săracului, și nemēmnicului, și sărăimanului și văduii, va fi pentru ea să te blagoslovească Domnul Dumnezăul tău întru toate faptele mîinilor tale.

20. Iar de vei culēge maslinele, să nu te întorci a cerea cēle dennapoiia ta: celui nemēmnic, și sărăimanului și văduii vor fi.

Ms. 4389

3. Iar de o va urî și al doilea bărbat, să-i scrie carte de lāsare și să o dea în mîna ei și să o sloboază den casa lui; sau deaca va muri bărbatul ei cel al doilea care o au luat lui muiere,

4. De-acii nu va putea să o mai ia bărbatul ei cel dintăi că iaste lucru spurcat și pângărit înaintea Domnului Dumnezăului tău; și nu pângăriți pământul care-l va da voao Domnul Dumnezăul vostru întru moștinare.

5. Iar de-ș va lua cinevaș nevastă să nu meargă la războiu, nice să se puic lui nici un lucru și să fie fără de vină¹; și să lăcuiască în casa lui un an să vescească pre muierea lui carea o au luat.

6. Să nu iai în zălog moara, nici păpărița morii că sufletul său și-l dă în zălog.

7. De se va afla vreun om că fură vreun suflet den frații săi den feciorii lui Israil și cu silnicie îl va vinde, să moară un fur ca acela; și veți lua răul denre voi.

8. Și să te păzești tu însuși de semnul mișăliei și să păzești foarte să faci toată lēgea carea-ț vor porānci preuții și leviții; cum am porāncit cu lor așa să o păzești și să o faci.

9. Aduceți-vă aminte ce au făcut Domnul Dumnezăul vostru Marici pre cale, când veniați den Eghipt.

10. De vei avea vro datorie la vecinul tău să nu întri tu în casa lui să iai zălog,

11. Ce să stai afară, iar omul acela carele iaste țic dator, el însuși să scoată țic zălog afară.

12. Iar de va fi omul sărac, să nu te culci în zălogul lui;

13. Ce curînd să dai heina lui înapoi mai înainte de apusul soarelui, și se culce el în haina lui și te va blagoslovi și vei avea milă înaintea Domnului Dumnezăului tău.

14. Să nu oprești simbria săracului și a cerșătorului dentru frații tăi sau a streinului den cetatea ta.

15. Ce într-aceeaș zi să-i dai simbria până încă nu va apune soarele, pentru că iaste sărac și într-aceea-i iaste toată nădējde, ca nu cumva să strige cătră Domnul pentru tine și-ț va fi păcat.

16. Să nu moară părinții pentru feciori, nici feciorii să nu moară pentru părinți, ce fieștecine pentru al său păcat să moară².

17. Să nu întorci judecata vincticului și a săracului și a văduvei, nici să iai în zălog haina văduvei.

18. Adu-ți aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și te-au slobozit de acolo Domnul Dumnezăul tău; drept aceea porāncesc și eu țic să faci lucrul acesta.

19. Când vei secera secerișul în agrul tău și vei uita znopi pre miriștea ta, să nu te întorci să-l iai, ce să-l lași să fie ai săracului, și ai vincticului și ai văduvei, ca să te blagoslovească Domnul Dumnezăul tău întru toate lucrurile mîinilor tale.

20. Iar de-ț vei culēge maslinii, să nu te mai întorci să aduni rămășița ce va fi mai rămas pre urmă, ce să laș să fie săracului, și vincticului/ și văduvei.

Versiunea modernă

3. Și dacă și acest bărbat nu o va putea suferi și-i va scrie o dovadă de despărțire pe care i-o va da în mînă și o va trimite din casa lui, sau dacă bărbatul acesta din urmă, care a luat-o de soție, va muri,

4. Atunci primul ei soț, care a trimis-o de la el, nu va putea să o ia iarăși de soție, căci pentru el ea nu mai este curată; acest lucru este o uriciune înaintea Domnului Dumnezăului tău. Să nu pângărești cu păcate țara pe care Domnul Dumnezăul tău ți-o dă de moștenire.

5. Dacă un bărbat s-a însurat de curînd, să nu meargă la armată și să nu i se impună nici o sarcină; să fie scutit și să rămînă acasă timp de un an, ca să se bucure cu soția pe care și-a luat-o.

6. Nimeni să nu ia zălog rîșnița sau chiar și numai piatra de deasupra a rîșniței, căci ar însemna să iei zălog însăși viața cuiva.

7. Dacă se va afla că cineva a furat pe vreunul din frații săi, din fiii lui Israel, că l-a înrobit și că l-a vîndut, să moară tîlharul acela. Astfel veți stîrpi răul din mijlocul vostru.

8. Ia seama să nu te îmbolnăvești de lepră. Păzește-te bine și urmează toate îndrumările preoților leviți. Aveți grijă să împliniți ceea ce le-am poruncit eu.

9. Adu-ți aminte ce a făcut Domnul Dumnezăul tău cu Miriam, pe drum, cînd ieșeați afară din Egipt.

10. Dacă vei da un împrumut aproapelui tău, să nu întri în casa lui ca să iei zălog de la el.

11. Stai afară, și omul căruia i-ai dat împrumutul, să scoată zălogul afară.

12. Iar dacă omul este sărac, să nu te culci cu zălogul lui la tine,

13. Ci să-i înapoezi zălogul la apusul soarelui, ca să se culce în haina lui și să te binecuvînteze; astfel vei face ceea ce este drept înaintea Domnului Dumnezăului tău.

14. Să nu oprești pentru tine plata ce se cuvine unui sărac sau unui nevoiaș, fie că este dintre frații tăi, fie că este dintre străinii ce se află în țara ta, în cetățile tale.

15. Ci să-i dai plata în aceeași zi, înainte de apusul soarelui, căci este sărac și doar pe acest cîștig se bizuie. Să nu ajungă să strige către Domnul împotriva ta, dacă săvîrșești un asemenea păcat.

16. Părinții să nu fie pedepsiți cu moartea pentru vina copiilor și nici copiii să nu fie pedepsiți cu moartea pentru vina părinților. Fiecare să fie pedepsit cu moartea pentru păcatul său.

17. Să nu încalci drepturile străinilor și ale orfanilor și să nu iei zălog haina văduvei.

18. Amintește-ți că ai fost rob în țara Egiptului și că Domnul Dumnezăul tău te-a izbăvit de acolo. De aceea îți poruncesc să împlinești aceste cerințe.

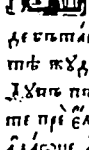
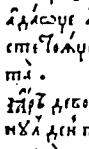
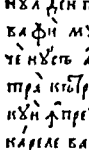
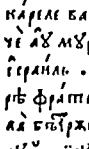
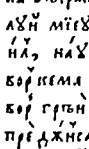
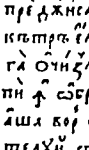
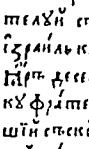
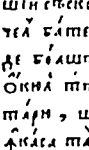
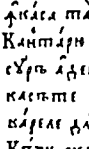
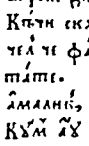

19. Cînd vei secera lanul de pe ogorul tău și vei uita un snop pe cîmp, să nu te întorci să-l iei, ci să-l lași străinului, orfanului și văduvei, pentru ca să te binecuvînteze Domnul Dumnezăul tău în tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale.

20. Cînd vei scutura maslinii, să nu mai culegi maslinele rămase pe crengi, ci să le lași străinului, orfanului și văduvei.

РМА

ка манхалън шн въдхбен ворфн . Шн дквн къ
 лѣчека пѣ стнхъ кълѣцн дѣнъ нѣавъ чѣле дѣн
 наполаѣ, тѣлхн стравн шн тѣлхн немѣрннѣ, шн
 къ сврхманхалън шн въдхбен вѣфн . Шнцѣен а
 дѣче амннѣте пѣтн рѣ ан фостъ дѣпмжнѣтѣлѣ егѣ
 пѣтѣлхн, пѣнѣрѣ ачѣлѣта еѣ чѣе порхнчѣекъ сѣ фѣ
 чн къвжнѣтѣлѣ аѣстѣя -

К А П К Е

а рѣ де сѣва фѣче прнче дѣтрѣ мнжакълѣ сѣ
 аменнѣор, шн воръ венн лѣ жѣ дѣкаѣтѣ шн
 воръ жѣ дѣка шн воръ дѣнрѣптѣ прѣ тѣлѣ
 дѣнрѣптѣ, шн воръ дѣнрѣптѣ прѣ тѣлѣ нежѣ
 б раѣтѣ . Шн вафн дѣвафн вѣрѣ дѣннѣ
 де вѣтѣле тѣлѣ чѣ пѣгжнѣше шнлѣвн шѣрѣ дѣннѣ
 тѣтѣ жѣ дѣкѣтѣорнѣор шнлѣворъ вѣтѣ дѣннѣптѣ воръ
 в дѣннѣ пѣгжнѣлѣптѣ лѣн къ нѣмѣрѣ, мѣ, воръ вѣ
 тѣ прѣ еѣлѣ шн нѣворъ манъ дѣасѣе, тѣрѣ дѣворъ ма
 дѣасѣе аѣ вѣтѣ прѣ еѣлѣ манъ мѣлѣте дѣкжѣтѣ аѣ
 стѣтѣлѣчѣ, сѣва рѣшннѣ фѣрѣтеѣ пѣтѣ дѣннѣптѣ
 г тѣ . Стѣнхъ лѣцн гѣра вѣлѣлѣн карѣ трнѣрѣ
 дѣрѣ дѣворъ лѣкѣлѣн фѣрѣцн дѣтрѣлѣлѣ шн ба мѣрнѣ
 нѣлѣ дѣн трѣнѣшн шн сѣмжнѣтѣ нѣва фн лѣ еѣлѣ нѣ
 в вафн мѣлѣрѣ тѣлѣлѣ чѣ аѣ мѣрнѣтѣ аѣфѣрѣ лѣ сѣмъ
 тѣ нѣвѣтѣ аѣпрѣптѣ, фѣрѣтеѣ вѣрѣвѣтѣлѣлѣн еѣн ва дѣ
 тѣрѣ кѣлѣрѣ лѣ шн сѣва лѣлѣ лѣннѣ мѣлѣрѣ, шн ка лѣ
 с нѣн дѣпрѣлѣнѣ къ дѣнѣа . Шн вафн кѣпнлѣлѣ
 карѣе ба наѣце сѣва аѣшѣзѣ дѣнѣтѣ нѣмѣле тѣлѣлѣ
 чѣ аѣ мѣрнѣтѣ шн нѣвѣтѣа стннѣнѣ нѣмѣле лѣн дѣн
 з герѣналѣ . Дѣрѣ дѣнѣва сѣмѣлѣ еѣ лѣ прѣ мѣлѣ
 рѣ фѣрѣтеѣлѣн сѣлѣ шн сѣва сѣн мѣлѣрѣ прѣ пѣлѣрѣ
 лѣ вѣтѣрѣннѣе шн ва гѣрѣн, нѣва фѣрѣтеѣ вѣрѣвѣтѣлѣ
 лѣн мѣлѣ сѣ рѣднѣе нѣмѣле фѣрѣтеѣлѣн сѣлѣ дѣтрѣ гѣра
 н нѣ, наѣ вѣрѣптѣ фѣрѣтеѣ вѣрѣвѣтѣлѣлѣн мѣлѣ . Шн
 воръ кѣма прѣ еѣлѣ вѣтрѣннѣтѣ тѣпѣцнѣ аѣтѣлѣ, шн
 воръ гѣрѣн лѣн шн стѣннѣдѣ ва знѣче нѣвѣн стѣсѣлѣ
 д прѣ дѣнѣа . Шн вѣннѣдѣ мѣлѣрѣ фѣрѣтеѣлѣн сѣ
 кѣпрѣ еѣлѣ дѣннѣптѣ вѣтрѣннѣтѣ, шн ва дѣзѣе
 гѣ очнѣмѣ лѣлѣн дѣла пнѣрѣлѣ лѣн, шн ва сѣкѣн
 пн дѣ сѣвѣрѣзѣлѣ лѣн, шн рѣвѣннѣжнѣдѣ ва гѣрѣн,
 аѣла воръ фѣче оѣмѣлѣ карѣе нѣва знѣн кѣса фѣрѣ
 т теѣлѣн сѣлѣ . Шн сѣва кѣма нѣмѣле лѣн дѣтрѣ
 гѣрѣналѣ кѣса тѣлѣн тѣшѣлѣ дѣзѣегѣптѣ чнѣма
 а нѣрѣ дѣсѣворъ сѣфѣдѣн дѣн оамннѣ дѣтрѣлѣлѣ оѣм
 къ фѣрѣтеѣлѣн шн ва венн мѣлѣрѣ вѣрѣнѣлѣ дѣнѣтрѣ
 шн стѣкѣлѣчѣ прѣ вѣрѣвѣтѣлѣнѣ дѣн мѣна тѣлѣлѣ
 тѣлѣ вѣтѣ, шн дѣпннѣжнѣдѣ мѣна еѣн лѣва аѣлѣкѣ
 б дѣ вѣлѣшѣ . Стѣн пѣн мѣна еѣн, еѣнѣлѣчнѣ сѣвѣге
 г оѣкнѣ пѣтѣлѣ прѣ лѣ . Стѣнѣфѣе дѣсѣкѣлѣ пѣтѣлѣ кѣ
 д пѣлѣрн, шн канѣпѣлѣрн мѣре аѣлѣмнѣ . Стѣнѣфѣе
 дѣкаѣ тѣлѣ мѣлѣрѣ, шн мѣлѣрѣ мѣре шн мннѣ .
 е Канѣпѣлѣрн аѣдѣсѣрѣптѣ шн дѣнрѣптѣ вафн чѣе, шн мѣ
 сѣрѣ аѣдѣсѣрѣптѣ шн дѣнрѣптѣ вафн чѣе, пѣтрѣлѣ
 кѣсѣтѣе фѣлѣн дѣлѣлѣнѣгѣптѣ дѣ знѣле прѣ пѣмжѣтѣ
 вѣрѣеѣ дѣннѣлѣ дѣннѣрѣлѣ пѣтѣлѣ дѣ чѣе къ сѣрѣчѣ .
 с Кѣчн сѣкѣрѣ дѣннѣлѣлѣ дѣннѣрѣлѣлѣ пѣтѣлѣ пѣсѣтѣ
 тѣлѣ чѣе фѣче аѣчѣсѣтѣ, пѣсѣтѣ тѣла чѣе фѣче стѣрѣтѣ
 з тѣлѣ . Дѣлѣчѣ амннѣте кѣптѣ аѣ фѣпѣлѣтѣ чѣе
 амааннѣ, прѣ кѣлае еѣшннѣдѣ пѣлѣ дѣн егѣпѣтѣ
 н къмъ аѣ стѣпѣлѣтѣ дѣпѣтрѣнѣлѣчн прѣ кѣлае, шн аѣ

Biblia, 1688, pag. 144, col. I

21. Și de vei culege viaa ta, să nu culegi de iznoavă cèle denapoi: ta: celui sărac și celui nemernic și surumanului și văduvei va fi.

22. Și-ț vei aduce aminte căci rob ai fost în pământul Eghiptului, pentru aceasta eu ție poruncescu să faci cuvîntul acesta.

CAP 25

1. Iară de să va face price întru mijlocul oamenilor și vor veni la judecată, și vor judeca și vor îndirepta pre cel drept, și vor înfrunta pre cel necurat.

2. Și va fi de va fi vřednic de bătaie cel ce păgîmêște, și-l vei șădea înaintea judecătorilor și-l vor bate înaintea lor,

3. După păgînătatea lui, cu număr, 40 vor bate pre el și nu vor mai adaoge; iară de vor mai adaoge a-l bate pre el mai multe decît acêste toiêge, să va rușina fratele tău înaintea ta.

4. Să nu legi gura bouului care trieră.

5. Iară de vor lăcui frați într-un loc și va muri unul dentr-înșii și sămîntă nu va fi la el, nu va fi muierea celuia ce au murit, afară, la om ce nu să apropie; fratele bărbatului ei va întra cătră ea și o va lua luiș muiere și va lăcui împreună cu dînsa.

6. Și va fi copilul carele va naște să va așăza dentru numele celuia ce au murit și nu să va stinge numele lui den Israil.

7. Iară de nu va omul să ia pre muierea fratelui său, și să va sui muierea pre poartă la bătrînime și va grăi: «Nu va fratele bărbatului meu să rădice numele fratelui său întru Israil, n-au vrut fratele bărbatului meu».

8. Și vor chema pre el bătrînimea cetății aceia și vor grăi lui și stînd va zice: «Nu voui să o iau pre dînsa.»

9. Și viind muierea fratelui său cătră el înaintea bătrînimei, și va dezlega o cizmă a lui de la piciorul lui și va scuipi în obrazul lui și, răspunzînd, va grăi: «Așa vor face omului carele nu va zidi casa fratelui său.»

10. Și să va chema numele lui întru Izrail: «Casa celui ce ș-au dezlegat cizma.»

11. Iară de se vor sfădi doi oameni într-un loc, om cu fratele său, și va veni muierea unuia dentr-înșii să scoață pre bărbatul ei den mîna celuia ce-l bate și, întinzînd mîna ei, îl va apuca de boașă,

12. Să-i tai mîna ei, să nu ți să vêghe ochiul tău pre ea.

13. Să nu fie în sacul tău cantariu și cantariu mare au mic.

14. Să nu fie în casa ta măsură și măsură mare și mică.

15. Cantariu adevărat și drept va fi ție și măsură adevărată și dreaptă va fi ție, pentru ca să te faci îndelungat de zile pre pământul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorț.

16. Căci scîrbă Domnului Dumnezăului tău tot cel ce face acêstea tot cela ce face strîmbătate.

17. Adu-ț aminte cîte au făcut ție Amalîc pre cale, ieșînd tu den Eghipt,

18. Cum au stănut împotrivă-ț pre cale și au/ tăiat ție coada

Ms. 45

21. (v) Și să vei culge viia ta [(a)⁵] și-ți vei aduce aminte că rob ai fostu în pământul Eghiptului, pentru aceasta cu ție porăncescu să faci cuvântul acesta⁴ (g)⁵ să nu o culgei de iznoavă cele dennapoi a ta celui sărac și celui nemermic³ și celui mișăb⁶ și văduii va fi.

22. Și-ți vei aduce aminte căce rob ai fostu în pământul Eghiptului, pentru aceasta cu ție porăncescu să faci cuvântul acesta.

CAP 25

1. Iară de să va face price întru mijlocul oamenilor și vor veni la judec, și vor judeca și vor îndrepta pre cel drept, și vor răpști pre cel necurat.

2. Și va fi de va fi vrédnic de bătaie cel ce păgănește, și-l vei zedece pre el înaintea judecătorilor și-l vei bate pre el înaintea lor după păgănatatea lui.

3. Cu număr 40 îl vei bate pre el și nu vor mai adoge; iar de vor adaoge a-l bate pre el mai multu decât aceste toiege, să va rușina fratele tău înaintea ta.

4. Să nu încăpeștezi¹ boul carele triera.

5. Iară să vor lăcu frații într-un loc și va muri unul dentru înșii iară sămînță nu va fi la el, nu va fi muierea celuia ce au murit afar-la om ce nu să apropie; fratele bărbatului ei² va intra cătră ea și va lua pre ea ție fămēic și va lăcu împreună cu însă.

6. Și va fi copilul carele va naște să va așeza dentru numele celuia ce au murit și nu să va stinge numele lui den Israil.

7. Iar de nu va omul să ia pre muierea fratelui său, și să va sui muierea pre poartă la bătrănimie și va grăi: «Nu va fratele bărbatului meu să rădice numele fratelui lui întru Israil, n-au vrut fratele bărbatului meu.»

8. Și-l vor chema pre el bătrănimie cetății aceea și vor grăi lui și stăndu va zice: «Nu voi să o iau pre însă.»

9. Și venindu muierea fratelui lui cătră el înaintea bătrănimii, și va dăzlega o ciobotă a lui de piciorul lui și va ștăiupi în obrazul lui și, răspundzindu, va grăi: «Așa vor face omului carele nu va zidi casa fratelui său.»

10. [întru Israil]¹ și să va chema numele lui întru Israil: «Casa celui ce și-au dăzlega ciobotă.»

11. Iară de să vor sfădi 2 oameni într-un loc, om cu fratele său, și va veni muierea unuia dentru ei să scoată pre bărbatul den mâna celuia ce-l bate pre el și, întinzându mîna ei, îl va apuca de boașele lui.

12. Să-i tai mîna ei, să nu să vêghe ochiul tău pre ea.

13. Să nu fie întru cămara ta cântar și cântariu mare au mic.

14. Să nu fie întru casa ta măsură și măsură mare au mică.

15. Cântar adevărat și dreptu va fi ție <și măsură adevărată și dreptă va fi ție>⁴, pentru ca să te faci îndlungat de zile pre pământul carele Domnul Dumnezul tău dă ție cu sorțu.

16. Căce urăciune Domnului Dumnezul tău tot făcându acēstia tot cela ce face strămbatate.

17. Adu-ți aminte căte ț-au făcut ție Amalec pre cale, ieșindu tu den Eghiptu.

18. Cum au stătut împotriva-ți pre cale și au tăiat

Ms. 4389

21. Iar de vei culge viia ta, să nu aduni rămășița după tine, ce săracului, și vineticului și văduvei să lășă să ia.

22. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și pentr-aceea porăncesc cu ție să faci lucrul acesta.

CAP 25

1. De va fi gâlceavă între niscare oameni și vor veni la judecată, să-i judece și să îndrepteze pre cel drept, iar pre cel vinovat să-l facă vinovat.

2. Și de se va cădea celui vinovat să fie de bătaie, să-l pui înaintea judecătorilor și să-l bată după vina lui înaintea lor¹.

3. Și cu socotală să-l bată pentru vina lui, 40 de toiage să-i dea, iar mai mult să nu mai adaogă; iar de-i va da mai multe de atūca, ocară iaste fratelui tău înaintea ta.

4. Când vei treiera să nu legi gura bouului.

5. Și când vor lăcu frații deprună și va muri unul dentr-ânșii și nu va avea roadă, să nu se ducă muierea celui mort după alt bărbat care nu va fi rudeniia lui, ce fratele bărbatului ei să între la dānsa și să o ia să-i fie lui muiere și să lăcuiească cu dānsa și să rădice sămînța frățāne-său.

6. Și ce se va naște mai întâi dentr-ânșii să se tocmescă pre numele celui mort și nu va peri numele lui den Israil.

7. Iar de nu va vrea omul acela să ia pre muierea frățāne-său, să vie muierea la poartă înaintea bătrānilor și să zică: «Nu va fratele bărbatului meu să rădice numele frățāne-său în Israil.»

8. Și să-l chieме bătrānii cetății acela și să-i zică, iar de va sta el și va zice: «Nu voi să o iau.»

9. Să se apropie muierea de dānsul înaintea bătrānilor și să dăzlega o încălțăminte de la un picior de ale lui și să scuie pre obrazul lui și să zică: «Așa să facă omului carele nu va să zidească casa frățāne-său.»

10. Și se va chema numele lui întru Israil: «Casa celui ce și-au dăzlega încălțăminte.»

11. Iară de se vor sfădi 2 oameni, un bărbat și cu un frate de ai lui și va veni muierea unuia dentr-ânșii ca să scoată pre bărbatul ei den māmile celui ce va fi bătrānd și, tinzându-ș māna îl va apuca de boașă.

12. Să se taie māna ei, iar să nu cruțezi ochiul tău spre dānsa cu milă.

13. Să nu fie în sacii tăi măsură mare și mică.

14. Nici în casa ta să nu fie obroc unul mai mic, altul mai mare².

15. Ce să aibi măsură dreptă și tocma și adevărată, ca să trăiești zile multe în țara carea o va da ție Domnul întru moștinare.

16. Că urăt iaste Domnului Dumnezului tău tot cel ce va face acēstia nedreptă.

17. Adu-ți aminte ce au făcut ție Domnul pre cale, când ieșiși den Eghipt,

18. Cum se-au pus împotriva ta pre cale și au tă-

Versiunea modernă

21. Când vei culege strugurii din via ta, să nu-i mai strîngi pe cei rămași în urma ta, ci lasă-i străinului, orfanului și văduvei.

22. Adu-ți aminte că ai fost rob în țara Egiptului. De aceea îți poruncesc să împlinești aceste cerințe.

CAP. 25

Rînduiele de judecată, de căsătorie și de negoș.

1. Dacă se ivește o neînțelegere între doi oameni și vor veni la judecată, să fie judecați și să i se dea dreptate celui nevinovat, iar cel vinovat să fie osîndit.

2. Dacă cel vinovat se cuvine să fie bătut, judecătorul va porunci să fie întins la pămînt și să i se dea un număr de lovituri pe măsura vinovăției sale.

3. I se pot da patruzeci de lovituri, dar să nu se treacă de acest număr, căci dacă va primi mai multe, fratele tău va fi făcut de rușine în văzul tuturor.

4. Să nu legi gura bouului la treierat.

5. Când frații locuiesc împreună, iar unul din ei va muri fără să aibă un fiu, soția celui mort să nu se mărite în afara familiei, cu un bărbat străin, ci cumnatul ei să intre la ea și să o ia de soție, așa cum se cuvine din partea unui cumnat.

6. Cel dintîi fiu pe care îl va naște va purta numele fratelui său care a murit, pentru ca numele acestuia să nu se ștergă din Israel.

7. Dar dacă omul nu vrea să se însoare cu soția fratelui său, aceasta să meargă la poartă cetății, înaintea bătrînilor și să spună: «Cumnatul meu nu vrea să ducă mai departe numele fratelui său în Israel și nu vrea să se căsătorească cu mine, așa cum se cuvine din partea unui cumnat.»

8. Atunci bătrînii acelei cetăți să-l cheme și să vorbească cu el. Dacă el stăruie și zice: «Nu vreau să o iau.»

9. Atunci soția fratelui său să se apropie de el, înaintea bătrînilor, să-i scoată încălțăminte din picior, să-l scuie în obraz și, drept răspuns, să-i spună: «Astfel se răsplătește bărbatul care nu vrea să întemeieze casa fratelui său.»

10. Și să fie cunoscut în Israel sub numele de „casa desculțului“.

11. Când doi oameni se bat între ei și soția unuia se apropie ca să-l scoată de bărbatul ei din mînile celui care îl lovește, dacă întinde mîna și îl apucă de părțile bărbătești,

12. Să-i tai mîna, să nu găsească cruțare în ochii tăi.

13. Să nu ai în săculețul tău două feluri de greutateți de cîntărit, una mai grea și alta mai ușoară.

14. Să nu ai în casa ta două feluri de măsuri, una mai mare și una mică.

15. Trebuie să ai greutateți de cîntărit adevărate și drepte și măsuri adevărate și drepte, pentru ca să trăiești zile multe în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezul tău.

16. Înaintea Domnului Dumnezului tău sînt o urăciune toți cei care fac asemenea lucruri, toți cei care sînt necinstiți.

17. Adu-ți aminte de tot ce ți-a făcut Amalec pe drum, cînd ați ieșit din Egipt,

18. Cum a tăbărit pe drum asupra ta pe cînd erai

тѣмъ цѣе коуда таберѣи, пре чѣнъ те съсепнѣа
 деннапоа тѣа, тѣрѣтъ фатмжнѣа шнъ съсепнѣ
 нѣа шнъ нѣе темѣ де дмнѣтъ. Шнъ бафи
 кжнѣа тева Однѣнн пре тинѣ дмнѣа дмнѣтъ
 тѣтъ дѣкѣтѣрѣ тѣсѣнн вѣрѣжмашнн тѣнн чѣнъ дѣпе
 дпрѣжѣрѣ, дпрѣжнѣа кареа дмнѣа дмнѣтъ
 тѣтъ дѣ цѣе кѣ сорѣа, ка етъа моуенѣшн дѣтѣтѣ
 етъ етннѣнн нѣмеле лѣн амалнк, дѣтѣрѣ чѣлае дѣ
 етъ чѣрн стѣнѣ шнъ оуѣнн.

К А П И Т У Л

н бафи дѣбен дпрѣа дпрѣжнѣа каре
 ле дмнѣа дмнѣтъ тѣтъ дѣ цѣе кѣ сорѣа
 ка етъа моуенѣшн дѣтѣтѣ, шнъ етъа мѣкѣ
 шнъ прѣлае. Шнъ бенъ лѣа дѣнѣа дѣ
 дпрѣа роадеа дпрѣжнѣа тѣтъ нѣа
 ре дмнѣа дмнѣтъ тѣтъ дѣ цѣе кѣ сорѣа шнъ бенъ
 пѣне дпрѣа кѣсшннѣа, шнъ бенъ мѣрѣе лѣа лѣкѣа
 кареа еа алѣче дмнѣа дмнѣтъ тѣтъ, етъа нѣа
 ме нѣмеле лѣн амалнк. Шнъ бенъ мѣрѣе мѣтѣрѣ
 прѣсѣтѣ кареа бафи дѣнѣае лѣчѣа шнъ бенъ грѣнн кѣ
 тѣрѣ еае, мѣтѣрѣе еае дѣтѣрѣ дмнѣа дмнѣтъ
 нѣа дѣа тѣтъ кѣчн амѣ дпрѣа лѣа дпрѣжнѣа
 кареа лѣа жѣратѣ дмнѣа дпрѣннѣа кѣчнн еа дѣ
 воае. Шнъ ба лѣа прѣсѣтѣа кѣсшннѣа дѣ мѣ
 нѣае тѣлае шнъ оа пѣне дѣнн нѣннѣа жѣрѣтѣ
 кѣа дмнѣа дмнѣтъ тѣтъ. Шнъ бенъ
 рѣсѣтѣае шнъ бенъ дѣае дѣнннѣа дмнѣа дмнѣтъ
 нѣа дѣа тѣтъ, нѣа лѣа дѣтѣрѣннѣа тѣа тѣа мѣа,
 шнъ сѣа погорѣа лѣа егѣпѣтѣ, шнъ еае немѣрннѣа
 амалнк кѣ нѣмѣрѣ пѣчннн, шнъ сѣа фѣкѣтѣ амалнк
 дпрѣа амѣтѣ мѣре, шнъ мѣацннѣа мѣа тѣа шнъ мѣре.
 Шнъ нѣа кннѣннѣа прѣ нѣннѣа дпрѣннѣа шнъ нѣа сме
 рннѣа, шнъ лѣа пѣ прѣте нѣнн лѣа рѣрѣннѣа грѣае.
 Шнъ
 амѣ етннѣа дпрѣа дмнѣа дмнѣтъ дпрѣннѣа
 лѣа нѣа шнъ лѣа лѣа тѣа дмнѣа галѣа нѣа нѣа
 етѣа, шнъ лѣа вѣа тѣа емѣрнѣа нѣа тѣа шнъ оѣте
 нѣа нѣа тѣа, шнъ кннѣннѣа нѣа тѣа. Шнъ
 нѣа еа прѣ нѣннѣа дмнѣа дѣа егѣпѣтѣ, еае кѣа жѣ
 тѣае мѣре кѣа мѣннѣа тѣа, шнъ кѣа вѣа рѣа лѣа
 чѣа нѣа тѣа, шнъ кѣа вѣа ерннѣа мѣрн, шнъ кѣа еѣмнѣа шнъ
 кѣа мннѣа. Шнъ нѣа етѣа прѣ нѣннѣа лѣа кѣа
 лѣа етѣа, шнъ нѣа дѣа нѣа дпрѣжнѣа лѣа етѣа,
 дпрѣжнѣа кареа кѣа мѣре шнъ лѣа тѣа. Шнъ
 амѣа тѣа амѣа дѣа дѣа дѣа рѣа дпрѣа рѣа дпрѣа
 дпрѣа дпрѣа кареа мѣа дѣа мѣа дѣа, дпрѣа дпрѣа
 кареа кѣа мѣре шнъ лѣа тѣа, шнъ еѣае лѣа дѣа
 тѣа дмнѣа дмнѣтъ тѣа, шнъ тѣае дѣа дѣа
 амалнк дѣа дѣа дмнѣа дмнѣтъ тѣа.
 Шнъ тѣае дѣа рѣа дпрѣа тѣае еѣа тѣае ка
 ре дѣа цѣе дмнѣа дмнѣтъ тѣа, шнъ кареа тѣае,
 шнъ лѣа тѣа шнъ немѣрннѣа кареа еѣае дпрѣа
 тннѣа. Дѣа дѣа еѣа еѣа дѣа тѣа тѣа тѣа
 еѣа прѣте дѣа рѣа дпрѣа дпрѣа дпрѣа тѣа,
 дпрѣа дпрѣа лѣа тѣа дѣа прѣте дѣа еѣа еѣа
 лѣа тѣа шнъ немѣрннѣа шнъ еѣа мѣа дѣа
 шнъ вѣа еѣа, шнъ еѣа мѣа дѣа тѣа тѣа тѣа, шнъ
 еѣа еѣа. Шнъ бенъ грѣнн дѣа дѣа
 дмнѣа дмнѣтъ тѣа, амѣа кѣа тѣа еѣа еѣа
 дѣа лѣа мѣа, шнъ лѣа дѣа лѣа тѣа шнъ
 нѣ

osteniiai, și nu se temu de Dumnezeu.

19. Și va fi când te va odihni pre tine Domnul Dumnezeu tău de cătră toți vrăjmașii tăi cei dupe împrejur în pământul carele Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot, să stingi numele lui Amalic dentru cēle de supt ceriu; să nu și uiți.

CAP 26

1. Și va fi de vei întra în pământul carele Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot și să lăcuiești pre el,

2. Și vei lua dentru începătura roadelor pământului tău carele Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu și vei pune întru coșniță și vei mērgе la locul carele va alēge Domnul Dumnezeu tău să chieме numele lui acolo.

3. Și vei mērgе cătră preot carele va fi în zilele acēlea și vei grăi cătră el: «Mărturisescu astăzi Domnului Dumnezeului tău căci am întrat la pământul care au jurat Domnul părinților voștri să deа voао.»

4. Și va lua preotul coșnița den mīnile tale și o va pune dennaintea jīrtāvnicului Domnului Dumnezeului tău.

5. Și vei răspunde și vei zice înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Siria au părăsit tatăl meu și s-au pogorīt la Eghipet și s-au nemernicit acolo cu număr puțin. Și s-au făcut acolo întru limbă mare și mulțime multă și mare.

6. Și ne-au chinuit pre noi eghiptēnii și ne-au smerit și au pus preste noi lucruri grēle.

7. Și am strigat cătră Domnul Dumnezeu părinților noștri și au ascultat Domnul glasul nostru și au văzut smerēnia noastră și osteneala noastră și chinuirea noastră.

8. Și ne-au scos pre noi Domnul de la Eghipet, el, cu virtute mare, cu mīnă tare și cu brațul lui cel nalt și cu vederi mari și cu sēmne și cu minuni.

9. Și ne-au băgat pre noi la locul acesta și ne-au dat noао pământul acesta, pământ carele cură miere și lapte.

10. Și acuma, iată, am adus începătura roadelor pământului carele mi i-ai dat mie, Doamne, pământ carele cură miere și lapte.» Și o vei lăsa înaintea Domnului Dumnezeului tău și te vei închina acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău.

11. Și te vei bucura pentru toate bunătățile carele au dat ție Domnul Dumnezeu tău, și casii tale, și levitul, și nemērnicul carele iaste întru tine.

12. Iară de vei săvīrși a zecui tot ce iaste preste zēce a roadelor pământului tău, întru anul al treilea, a doаа preste zēce vei da levitului, și nemērnicului, și surumanului și văduvei, și vor mīnca în cetățile tale și se vor sătura.

13. Și vei grăi înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Am curățit cēle sfīnte den casa mea și le-am dat levitului, și/

Ms. 45

ție coada ttaberii pre cei ce osteniaia dennapoaia ta, iar tu flămîndzia și osteneai și nu se temu de Dumnedzău.

19. Și va fi cîndu te vei odihni pre tine Domnul Dumnedzău de cîtră toți neprietenii de prepregiur întru pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot pre el, să stîngi numele lui Amalic dentru cêle de suptru ceriu; și să nu uîți.

CAP 26

1. Și va fi de vei întra în pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot pre el și să lăcuiești pre el,

2. Și vei lua dentru începătura roadelor pămîntului tău carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu și vei pune întru o coșniță și vei mîrge la locul carele va alege Domnul Dumnedzăul tău să chîieme numele lui acolo.

3. Și vei mîrge cîtră preut carele va fi întru dzilele acêlea și vei grăi cîtră el: «Voi arăta astăzi Domnului Dumnedzăului tău căce am întrat la pămîntul carele au jurat Domnul părinților noștri să dea noaă.»

4. Și va lua preutul coșnița den mâinele tale și va pune pre ea denaintea jirtăvnicului Domnului Dumnedzăului tău.

5. Și vei răspunde, și vei dzice înaintea Domnului Dumnedzăului tău: «Siria au părăsit tatăl micu și s-au pogorît la Eghiptu și s-au nemernicit acolo cu număr puțin. Și să fêce acolo întru limbă mare și mulțime multă și mare.

6. Și v-au chinuit pre voi eghiptenii și ne-au smerit pre noi și au pus preste noi fapte grêle.

7. Și am strigat cîtră Domnul Dumnedzăul nostru <«părinților noștri»² și au ascultat Domnul glasul nostru și au vădzut smerenia noastră și osteneala noastră și chinuirea noastră.

8. Și ne-au scos pre noi Domnul de la Eghiptu, el, cu vîrtute mare și cu mîna tare și cu brațul lui cel înalt și cu vederci mari și cu semn și cu minuni.

9. Și ne-au băgat pre noi la locul acesta și ne-au dat noa pămîntul acesta, pămîntu carele cură miere și lapte.

10. Și acum, iată, am adus începătura roadelor pămîntului căruia mi-ai dat mic, Doamne, pămîntul carele cură miere și lapte.» Și vei lăsa pre ea înaintea Domnului Dumnedzăului tău și să te vei închina acolo înaintea Domnului Dumnedzăului tău.

11. Și te vei bucura pentru toate bunătățile carele au dat ție Domnul Dumnedzăul tău și casei tale, și levitul, și nemernicul carele iaste întru tine.

12. Iară de vei săvărși a dzeciui tot ce iaste preste 10 a roadelor pămîntului tău, întru anul al treilea, a dooa preste dzêcea vei da levitului și nemernicului, și sărăimanului și văduii și vor minca întru cetățile tale și să vor sătura.

13. Și vei grăi înaintea Domnului Dumnedzăului tău: «Am curățit cêle sfinte dentru casa mea și le-am dat pre êle levitului, și/

Ms. 4389

iat straja carea păziaia după tine, fiind tu flămînd și secetos și nu se temu de Dumnezeu.

19. Decî deaca te va odihni Domnul Dumnezeul tău de toț vrăjmașii tăi carei sânt împrejurul tău, în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău întru moștinare, să te sălășluești într-ânsa, să potopești numele Amnalicului dentre cêle de suptr cer; și să nu-ți uîți.

CAP 26

1. De-acii deaca vei întra în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău între moștinare și te vei sălășlui într-ânsa,

2. Să iai den toată pârğa pămîntului tău care va da ție Domnul Dumnezeul tău în biruință și să pui în coșniță și să te duci la locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo.

3. Și să mergi la preot carele va fi într-acea vrême și să zici cîtră dănsul. «Grăi-voiu astăzi Domnului Dumnezeului tău că am întrat în țara carea se-au jurat Domnul părinților noștri că o va da noaă.»

4. Și să ia preotul coșnița den mâinile tale și să puie înpotriva altariului Domnului Dumnezeului tău.

5. Și răspunzând, să zici înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Părăsit-au tată-micu Sfiria și se-au pogorât în Eghipte și cu puținel număr se-au sălășluit acolo. Iar acolo se-au făcut în limbă mare și în oameni mulț și în nărod mult.

6. Și ne năcăjia eghiptenii și ne căznia și pușca pre noi lucruri grêle.

7. Și am strigat cîtră Domnul Dumnezeul nostru și au auzit Domnul vaietele noastre și au vădzut smerenia noastră și ostenințele noastre și întristăciunile noastre.

8. Șe ne scoase den Eghipte el însuș cu tăriia sa cea mare și cu mîna tare și cu brațul cel nalt în mirare mare și în semn și în minuni.

9. Și ne-au băgat într-acest loc și ne-au dat această țară, pămîntul carele fierbe cu lapte și cu miere.

10. Ce acum iată că am adus den pârğa roadelor pămîntului care l-ai dat mic Doamne.» Și să le laș înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te închini acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău.

11. Și te vei veseli de toate bunătățile care au dat ție Domnul Dumnezeul tău și levitului și streinului care iaste la tine.

12. Iar cînd vei face dijmuiala den toate sămănturile pămîntului tău, în anul al treilea, în anul în care se dijmuiesc dijmele, să le dai levitului și streinului, și săracului și văduvei, să le mănănce în cetățile tale și să se sature.

13. Și să zici înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Adus-am cêle sfințite den casa mea și le-am dat levitului, și/ vieticului, și săracului și văduvei,

Versiunea modernă

slăbit și istovit și, fără nici o teamă față de Dumnezeu, i-a nîmicit pe cei din coada convoiului, care au rămas în urmă din pricina oboseții.

19. Cînd Domnul Dumnezeul tău va face să ai liniște din partea tuturor vrăjmașilor care te înconjoară, în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă moștenire ca să o stăpînești, să ștergi amintirea lui Amalec de sub cer. Să nu uîți!

CAP. 26

Pîrğa roadelor.

1. Cînd vei intra în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă moștenire, și o vei lua în stăpînire și vei locui în ea,

2. Să ici din pîrğa tuturor roadelor pămîntului, ce le vei culege din țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău, să le pui într-un coș și să mergi în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiască numele lui acolo.

3. Să te duci la preotul care va fi în zilele acelea și să-i spui: «Astăzi mărturisesc înaintea Domnului Dumnezeului tău că am intrat în țara pe care Domnul s-a jurat părinților noștri că ne-o va da nouă.»

4. Preotul va lua coșul din mîinile tale și îl va așeza înaintea Domnului Dumnezeului tău.

5. Drept răspuns, vei rosti aceste cuvinte înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Tatăl meu a fost un arameu rătăcitor, care s-a dus în Egipt în pribegie, cu puținii oameni. Acolo a ajuns să fie un popor mare, puternic și numeros.

6. Dar egiptenii s-au purtat rău cu noi, ne-au umilit și ne-au supus la munci grele.

7. Atunci am strigat către Domnul Dumnezeul părinților noștri și Domnul a auzit strigătul nostru și a văzut nenorocirea noastră, munca silnică și asuprirea.

8. Și Domnul ne-a scos din Egipt cu mînă puternică și cu brațul întins, cu mari grozăvii, cu semne și cu minuni.

9. Și ne-a adus în acest loc și ne-a dat țara aceasta, țară în care curge lapte și miere.

10. Acum, iată, am adus pîrğa roadelor pămîntului pe care mi l-ai dat mic, Doamne.» Să le pui înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te închini în fața Domnului Dumnezeului tău.

11. Apoi să te bucuri, împreună cu leviii și cu străinii care se află la tine, de toate bunătățile pe care Domnul Dumnezeul tău ți le-a dat ție și familiei tale.

12. În anul al treilea, anul zeciuiclii, după ce vei încheia împărșirea tuturor zeciuicliilor roadelor tale și le vei da leviților, străinilor, orfanilor și văduvelor, ca să mănînce în cetățile tale și să se sature,

13. Să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Am scos din casa mea zeciuiala cea sfințită și am dat-o leviților/ străinilor, orfanilor și văduvelor,

Biblia, 1688, pag. 145, col. I

нѣмѣрннхъ шн сѣрѣманхъ, шн вѣдхвѣи
 дѣпѣ тоѣте порѣчнѣе тѣе кѣре ѿн порѣчннп
 мѣе, нѣмѣ кѣлѣкѣтѣ порѣчнѣа тѣа, шн нѣ сѣамѣ
 ѿвѣрѣтѣ. Шн нѣмѣ мѣжнѣкѣтѣ нѣмѣ
 дѣнѣтѣрѣ ѿле, нѣмѣ рѣднѣтѣ дѣнѣтѣрѣ ѿле лѣ некѣрѣ
 нѣмѣ дѣпѣ дѣнѣтѣрѣ ѿле тѣлѣнѣ мѣрѣтѣ, ѿмѣ дѣкѣлѣ
 тѣпѣтѣ гѣлѣкѣлѣ дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ мѣтѣлѣ, ѿмѣ
 ѿвѣрѣтѣ дѣпѣтѣрѣ мѣлѣнѣ порѣчннп мѣе. Пн
 вѣще дѣнѣтѣрѣ кѣлѣа тѣа ѿвѣрѣтѣ дѣнѣтѣрѣнѣ шн
 бѣлѣ лѣвѣще прѣнѣрѣдѣлѣ тѣлѣ прѣ сѣранѣлѣ, шн пѣ
 мѣжнѣтѣлѣ кѣре ѿн дѣпѣтѣ лѣрѣ ѿче кнѣпѣ тѣнѣ жѣ
 рѣпѣтѣ прѣнѣчнѣлѣрѣ нѣчнѣнѣ сѣнѣ дѣнѣ нѣлѣсѣ пѣмѣжнѣ
 сѣ тѣлѣ кѣре кѣрѣ лѣпѣтѣ шн мѣлѣре. Пн
 ѿчѣстѣа ѿлѣ порѣчннп дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ
 ѿче сѣ фѣлѣнѣ тоѣте дѣнѣрѣпѣтѣчнѣе ѿчѣстѣтѣ, шн
 пѣдѣкѣтѣчнѣе шн лѣ вѣчнѣ пѣжнѣ шн лѣ вѣчнѣ фѣче
 дѣнѣтѣрѣ тоѣтѣтѣ нѣнѣмѣа вѣлѣстѣрѣ, шн дѣнѣ тоѣтѣ
 сѣлѣфѣстѣлѣ вѣстѣрѣ. Прѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ ѿн ѿлѣсѣ
 ѿстѣрѣнѣ ѿфнѣ ѿче дѣмѣзѣхълѣнѣ шн ѿмѣрѣе ѿтѣрѣ кѣ
 нѣ лѣхъ шн дѣпѣжнѣ дѣнѣрѣпѣтѣчнѣе шн порѣчнѣе
 шн пѣдѣкѣтѣчнѣе лѣхъ, шн ѿ дѣкѣтѣлѣ гѣлѣкѣлѣ лѣхъ.
 Шн дѣмѣхълѣнѣ тѣлѣ ѿлѣсѣ ѿстѣрѣнѣ прѣтѣнѣе сѣ фн
 лѣхъ нѣрѣрѣ ѿвѣтѣ, ѿче кнѣпѣ ѿлѣ знѣсѣ ѿче сѣпѣтѣ
 зѣщнѣ тоѣте порѣчнѣе лѣхъ. Шн сѣ фнѣтѣлѣ
 мѣнѣ сѣлѣ дѣкѣжнѣ тоѣте ѿмѣчнѣе кѣре тѣлѣ фѣ
 кѣлѣтѣ прѣтѣнѣе нѣмѣнѣтѣ, шн пѣфѣлѣтѣ шн сѣлѣтѣнѣ,
 кѣ сѣ фнѣ тѣлѣ нѣрѣрѣ сѣнѣтѣ дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ
 лѣхъ тѣлѣ ѿче кнѣпѣ ѿлѣ гѣрѣнѣтѣ.

К А П И Т У Л
 нѣ порѣчнѣнѣ мѣуѣнѣ шн сѣтѣрѣнѣмѣтѣ фн
 ѿсѣрѣ лѣхъ сѣранѣлѣ знѣжнѣдѣ, пѣжнѣцнѣтѣ
 тѣе порѣчнѣе ѿчѣстѣтѣ, кѣжтѣ елѣ порѣчнѣ
 тѣлѣ кѣре знѣ вѣчнѣ трѣче сѣрѣдѣнѣлѣ лѣ
 пѣмѣжнѣтѣлѣ кѣре дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ дѣ ѿче
 кѣ сѣрѣцѣ, шн вѣнѣ пѣчнѣ ѿче пѣтѣрнѣ мѣрнѣ, шн
 бѣнѣ спѣнѣ прѣ дѣнѣтѣлѣ кѣ спѣмѣлѣ. Шн вѣнѣ
 сѣрѣе прѣ пѣтѣрнѣ тоѣте кѣвнѣнѣлѣ лѣцнѣ ѿчѣщѣлѣ,
 фнѣкѣ вѣчнѣ трѣче сѣрѣдѣнѣлѣ, кѣжнѣдѣ вѣнѣ ѿтѣрѣ
 лѣ пѣмѣжнѣтѣлѣ кѣре дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ дѣ
 ѿче, пѣмѣжнѣтѣ кѣре кѣрѣ лѣпѣтѣ шн мѣлѣре ѿче
 кнѣпѣ ѿлѣ знѣсѣ дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ пѣрнѣчнѣлѣрѣ
 тѣнѣ ѿче. Шн вѣлѣ фнѣ дѣпѣтѣрѣ вѣчнѣ трѣче сѣрѣ
 дѣнѣлѣ, вѣчнѣ пѣчнѣ пѣтѣрнѣе ѿчѣстѣтѣ кѣре елѣ по
 рѣчнѣкѣлѣ вѣлѣсѣ ѿстѣрѣнѣ дѣмѣхънѣтѣлѣе гѣвѣлѣлѣ шн
 лѣ вѣчнѣ спѣнѣ кѣ спѣмѣлѣ. Шн вѣнѣ знѣнѣ ѿкѣ
 лѣсѣ жѣрѣтѣвннѣкѣ дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ,
 жѣрѣтѣвннѣкѣ дѣ пѣтѣрнѣ, сѣнѣ пѣнѣ прѣстѣе ѿле
 фнѣрѣ. Пѣтѣрнѣ дѣ тѣсѣтѣ ѿтѣрѣцнѣ, вѣнѣ знѣнѣ
 жѣрѣтѣвннѣкѣлѣ дѣмѣхълѣнѣ дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ шн
 вѣнѣ сѣлѣтѣ прѣстѣе елѣ ѿрѣрѣнѣлѣ дѣ тоѣтѣ дѣмѣхълѣнѣ
 дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ. Шн вѣнѣ жѣрѣтѣлѣнѣ жѣрѣ
 тѣтѣ дѣ мѣжнѣтѣлѣре, шн вѣнѣ мѣжнѣлѣ шн тѣе вѣнѣ сѣ
 тѣлѣ ѿлѣсѣ шн тѣе вѣнѣ вѣлѣкѣрѣ дѣнѣнѣнѣтѣ дѣмѣнѣ
 лѣхъ дѣмѣзѣхълѣнѣ тѣлѣ. Шн вѣнѣ сѣрѣе прѣ
 пѣтѣрнѣе ѿчѣстѣтѣ тоѣтѣтѣ лѣщнѣ ѿчѣстѣа ѿлѣсѣ
 фѣлѣрѣтѣ. Шн ѿлѣ гѣрѣнѣтѣ мѣуѣнѣ шн прѣсѣцнѣ
 лѣвнѣцнѣ лѣ тоѣтѣ сѣранѣлѣ знѣжнѣдѣ. Тѣчнѣ
 шн ѿкѣлѣтѣ сѣранѣлѣ, ѿтѣрѣ знѣсѣа ѿчѣстѣа тѣнѣ

nemernicului, și surumanului și văduvei, după toate poruncile tale care ai poruncit mie; n-am călcat porunca ta și nu o am uitat.

14. Și n-am mâncat cu durerea mea dentru ële, n-am rodit dentru ële la necurat, n-am dat dentru ële celui mort; am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului meu, am făcut după cum mi-ai poruncit mie.

15. Privește dentru casa ta cea sfântă den ceriu și blagoslovește pre ȋnădudul tău, pre Israil, și pământul care ai dat lor, în ce chip te-ai jurat părinților noștri să ne dai noao pământul care cură lapte și miere.»

16. În zioa aceasta au poruncit Domnul Dumnezeuul tău ție să faci toate dreptățile acēstea și judecățile și le veți păzi și le veți face dentru toată inema voastră și den tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnezeu ai ales astăzi a fi ție Dumnezeu și a mērge întru căile lui și a păzi dreptățile și poruncile și judecățile lui și a asculta glasul lui.

18. Și Domnul te-au ales astăzi pre tine să fii lui ȋnădud avut, în ce chip au zis ție să păzești toate poruncile lui.

19. Și să fii tu mai sus decît toate limbile care te-au făcut pre tine numit și pofală și slăvit, ca să fii tu ȋnădud sfînt Domnului Dumnezeuului tău, în ce chip au grăit“.

CAP 27

1. Și porunci Moisi și bătrânimea fiilor lui Israil zicînd: „Păziți toate poruncile acēstea cîte eu poruncescu voao astăzi.

2. Și va fi întru care zi veți trēce Iordanul la pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție cu sorțu, și vei pune ție pietri mari și vei spoi pre dănsăle cu spoială.

3. Și vei scrie pre pietri toate cuvintele legii acēstia, deaca veți trēce Iordanul, cînd vei întra la pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție, pământ care cură lapte și miere, în ce chip au zis Domnul Dumnezeuul părinților tăi ție.

4. Și va fi după ce veți trēce Iordanul, veți pune pietrile acēstea care eu poruncescu voao astăzi în muntele Ghevaal și le veți spoi cu spoială.

5. Și vei zidi acolo jîrtăvnic Domnului Dumnazeului tău, jîrtăvnic de pietri, să nu pui preste ële fier.

6. Pietri de tot întregi vei zidi jîrtăvnicul Domnului Dumnezeuului tău și vei scoate preste el arderile-de-tot Domnului Dumnezeuului tău.

7. Și vei jîrtvui jîrtvă de mîntuire și vei mîncă și te vei sătura acolo și te vei bucura înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

8. Și vei scrie pre pietrile acēstea toată lēgea aceasta aiēve foarte“.

9. Și au grăit Moisi și preoții leviții la tot Israilul zicînd: [10] „Taci și ascultă, Israile! Întru zioa aceasta te-ai/ făcut întru

Ms. 45

nemêrnicului, și sărăimanului și văduii, după toate porîncile tale carele mi-ai porîncit mie; n-am călcat porîncea ta și n-am uitatu-o.

14. Și n-am mîncat cu durêrea mea dentru êle, n-am rodit dentru êle la necurat, n-am dat dentru êle celui mortu; am ascultat glasul Domnului Dumnedzăului meu, am făcut după cum mi-au porîncit mie.

15. Privește dentru casa ta cea sfîntă dentru cîr și blagoslovêște pre nărodul tău, <pre>² Israil, și pămîntul carele ai dat lor, în ce chip te-ai giurat pîrinților noștri să ne dai noao pămîntul carele cură lapte și miere.>

16. Întru dzua aceasta Domnul Dumnedzăul tău au porîncit ție să faci toate dreptățile acêstea și giudecșele și le veji păzi și le veji face pre êle dentru toată inima voastră și dentru tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnedzău ai ales astăzi a fi ție Dumnedzău și a merge întru căile lui și a păzi dreptățile și giudecșile lui și porîncele și a asculta glasul lui.

18. Și Dumnedzău te-au ales astăzi pre tine să-i fii lui nărodu prețuit¹, în ce chip au dzis ție să păzești toate porîncele lui.

19. Și să fii tu mai sus decăt toate limbile carele te-au făcut pre tine numit și pofală și slăvit ca să fii tu nărod sfîntu Domnului Dumnedzăului tău, în ce chip au grăit."

CAP 27

1. Și porînci Moisi și bătrînimia fiilor Israil dzicîndu: „Cruțați toate porîncele acêstea câte cu porîncescu voao astăzi.

2. Și va fi întru care dzi veji trêce Iordanul la pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu, și vei pune ție pietri¹ mari și vei spoi pre înșii cu spoială.

3. Și vei scrie pre pietri toate cuvintele legii acêstia, deaca veji trêce Iordanul, cîndu veji întra la pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție, pămîntu carele cură lapte și miere, în ce chip au dzis Domnul Dumnedzăul pîrinților tăi ție.

4. Și va fi după ce veji trêce Iordanul, veji pune pietrele acêstea carele cu porîncescu voao astăzi în muntele Gheval și vei murui pre ci cu muruială,

5. Și vei zidi acolo jirtăvnic Domnului Dumnedzăului tău, jirtăvnic de pietri, să nu pui pre êle fier.

6. Pietri întru tot întregi vei zidi jirtăvnicul Domnului Dumnedzăului tău și vei scoate prestic el arderi de tot Domnului Dumnedzăului tău.

7. Și vei jirtvui jirtvă de mîntuire și vei mîncea și te vei sătura acolo și te vei bucura înaintea Domnului Dumnedzăului tău.

8. Și vei scrie pre pietrele acêstea toată lēgea acasta arătat foarte."

9. Și au grăit Moisi și preții levii la tot Israilul dzicîndu: [10] „Taci și ascultă, Israil! Întru dzua aceasta te-ai/ făcut întru nărodu Domnului

Ms. 4389

după toată porunca ta, carea ai porîncit mie; n-am călcat porunca ta, nici o am uitat.

14. Și n-am mîncat în durêrea mea dentr-ânsele și n-am împărțit dentr-ânsele în necurății, nici am dat dentr-ânsele celui mort; ascultat-am glasul Domnului Dumnezeului meu și am făcut cum au porîncit mie.

15. Caat den cer, den lăcașul tău cel sfînt și blagoslovêște pre Israil, oamenii tăi în țara carea o ai dat lor cum te-ai jurat pîrinților noștri să dai noao țara cêca ce fiêrbe cu lapte și cu miere.>

16. În zioa aceasta au porîncit Domnul Dumnezeu tău să faci toate dreptățile acêstea și judecășile și să le păzi și să le faceți den toată inima voastră și den tot sufletul vostru.

17. Pre Domnul ai ales să fie ție Dumnezeu astăzi și să umbli în calea lui și să păzești toate dreptățile lui și porîncele lui și judecășile lui și să ascuți glasul lui.

18. Și astăzi au ales pre voi Domnul astăzi să fiți lui nărod cuvios, cum v-au zis și să păziți toate porîncele lui.

19. Și să fii mai nalt decăt toate limbile carele te-au făcut, numenit și lăudat și slăvit ca să fii nărod sfînt Domnului Dumnezeului tău, cum au grăit."

CAP 27

1. Și porînci Moisci bătrînilor feciorilor lui Israil zicînd: „Păziți toate porîncele acêstea câte porîncescu eu voao astăzi.

2. Deaca veji trêce Iordanul în țara carea o va da voao Domnul Dumnezeu vostru întru moștinare, să pui ție pietri mari și să le vîruiști cu var.

3. Și să scrii pre pietri toate cuvintele legii acêstia, deaca veji trêce Iordanul și veji întra în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeu tău, țara carea fiêrbe cu lapte și cu miere, cum au zis ție Domnul Dumnezeu pîrinților tăi.

4. Și deaca veji trêce Iordanul, să puneți pietrele acêlea care porîncescu eu voao astăzi în muntele Ghevalului și să le vîruiști acolo cu var.

5. Și să zidești acolo altar Domnului Dumnezeului tău, altar de piatră, și să nu pui pre dînsul fier¹.

6. Ce cu piatră întregă să zidești altariul Domnului Dumnezeului tău și să pui pre dînsul arderea cea de tot a Domnului Dumnezeului tău.

7. Și să pui jirtva mîntuirii, și să mînci acolo și să te sature și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Și să scrii pre aclele pietri toată lēgea acasta deplin și alêve."

9. Și grăi Moisci preșilor și leviiților și la tot neamul lui Israil zicînd: „Taci și ascultă, Israil! Astăzi te-ai/ făcut nărod Domnului Dumne-

Versiunea modernă

potrivit tuturor porîncilor pe care mi le-ai dat; n-am încălcat și nu am uitat porîncele tale.

14. N-am mîncat din zeciuală cînd eram în întristare, n-am dus-o de la mine cînd eram în stare de necurătenie, n-am dat din ea pentru vreun mort. Am ascultat glasul Domnului Dumnezeului meu și am făcut cum mi-ai porîncit.

15. Privește din lăcașul tău cel sfînt, din ceruri, și binecuvîntează pe poporul tău, Israil, și țara pe care ne-ai dat-o, așa cum ai jurat pîrinților noștri, țara în care curge lapte și miere.>

16. Astăzi Domnul Dumnezeu tău îți porîncește să împlinești aceste rînduicli și legi, să le păzești și să le împlinești din toată inima și din tot sufletul tău.

17. Astăzi ai mărturisit că Domnul este Dumnezeu tău; de aceea, trebuie să umbli pe căile lui, să păzești rînduicile, porîncele și legile lui și să ascuți glasul lui.

18. Iar Domnul a făcut astăzi cunoscut că tu ești poporul ce îi aparține lui, așa cum ți-a făgăduit. Să păzești toate porîncele lui.

19. Și te va ridica în faimă, laudă și măreție mai presus decăt toate popoarele pe care le-a făcut și vei fi un popor sfînt pentru Domnul Dumnezeu tău, așa cum ți-a făgăduit."

CAP. 27

Pietrele legii. Cele douăsprezece blesteme.

1. Moise și bătrîni Israhului au porîncit poporului: „Păziți toate porîncele pe care vi le dau astăzi.

2. În ziua în care veji trece Iordanul în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, să ici niște pietre mari și să le tencuiești cu var.

3. Să scrii pe ele toate cuvintele acêstei legi, atunci cînd treci dincolo ca să intri în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, țară în care curge lapte și miere, așa cum a făgăduit Domnul Dumnezeu pîrinților tăi.

4. După ce ai trecut Iordanul, să puneți pietre pe muntele Ebal, așa cum vă porîncescu eu astăzi, și să le tencuiești cu var.

5. Să zidești acolo un altar Domnului Dumnezeului tău, altar din pietre, la care să nu lucrezi cu unelte din fier.

6. Să zidești altariul Domnului Dumnezeului tău din pietre întregi și să aduci pe el arderi de tot Domnului Dumnezeului tău.

7. Să aduci jertfe de pace, să mînci acolo și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Să scrii foarte limpede pe aceste pietre toate cuvintele acêstei legi."

9. Moise și preșii leviiți au cuvîntat astfel întregului Israh: „Fă liniște și ascultă, Israh! Astăzi ai/ devenit poporul Domnului Dumne-

Biblia, 1688, pag. 145, col. II

nărod Domnului Dumnezeuul tău.

10. Și vei asculta glasul Domnului Dumnezeuul tău și vei face toate poruncile și dreptățile lui care eu poruncescu ție astăzi.

11. Și au poruncit Moisi nărodului în ziua aceea zicîndu:

12. „Aceștea vor sta a blagoslovi nărodul în muntele Garizin, trecînd Iordanul: Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Și aceștea vor sta pre blestem, în muntele Ghevalului: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan și Nethalim.

14. Și răspunzîndu, vor zice leviții la tot Israilul cu glas mare:

15. «Blestemat omul cărele va face cioplit și vărsat, scărbă Domnului, lucru de mîini de meșteri și le va pune întru ascuns!» Și răspunzîndu tot nărodul va zice: «Fie!»

16. «Blestemat cela ce nu cinstește pre tată-său au pre mumă-sa!» Și vor zice tot nărodul: «Să fie!»

17. «Blestemat cela ce mută hotărârele aproapelui!» Și vor zice tot nărodul: «Să fie!»

18. «Blestemat cela ce rătăcește pre orbu în cale!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

19. «Blestemat carele va abate judecata nemernicului și surumanului și văduvei!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

20. «Blestemat cela ce doarme cu muierea tătine-său, căci au descoperit acoperirea tatălui său!» Și vor zice tot nărodul: «Fie!»

21. «Blestemat cela ce doarme cu tot dobitocul!» Și vor zice tot nărodul: «Fie!»

22. «Blestemat cela ce doarme cu sor de pe tată-său sau de pe mumă-sa!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

23. «Blestemat cela ce doarme cu soacră-sa!» Și vor zice tot nărodul: «Fie!»

24. «Blestemat cela ce bate pre vecinul lui cu ficleșug!» Și vor zice tot nărodul: «Fie!»

25. «Blestemat carele va lua daruri să ucigă suflet a sînge nevinovat!» Și va zice tot nărodul: «Fie!»

26. «Blestemat tot omul carele nu va sta la toate cuvintele legii aceștia ca să le facă!» Și va grăi tot nărodul: «Fie!»

CAP 28

1. Și va fi deaca veți trece Iordanul la pămîntul carele Domnul Dumnezeul vostru dă voao, de veți auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeul vostru, să păziți și să faceți toate poruncile lui carele eu poruncescu ție astăzi, și te va da Domnul Dumnezeul tău mai sus decît toate limbile pămîntului.

2. Și vor veni preste tine toate blagosloveniile acêștea și te vor afla pre tine de vei auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeul tău.

3. Blagoslovit tu în cetate și blagoslovit tu în țarină.

4. Blagoslovite nașterile pîntecelui tău și roadele pămîntului tău și cirezile boilor tăi și turmele oilor tale.

5. Blagoslovite jînițele tale, rămășițele tale.

6. Blagoslovit tu cînd întri înlăuntru și blagoslovit tu cînd ieși afară.

7. Să-ți dea ție Domnul Dumnezeul tău pre vrăjmașii tăi, ceia ce-ț stau împotrivă, înfrînjî/ înaintea fêjii tale; pre o cale vor

рме

Фѣвѣтъ ꙗкоже нѣроудъ дѣмнѣхъ дѣмнѣхъ хъхъ, шн бѣн аскалѣ глахъ дѣмнѣхъ дѣмнѣхъ хъхъ, шн бѣн фѣче поате порѣчнѣе ахъ шн дн рѣтѣчнѣе ахъ каре ехъ порѣчнѣескѣ цѣе асѣтѣхън . Шн ахъ порѣчнѣи мѣвѣн нѣроудъхъ дѣхъсѣа ахътѣа дѣхъ хъхънѣдъ . Ахъцѣе вѣрѣстѣа асѣтѣа лѣвн нѣроудъхъ дѣхъсѣа гарнѣхън, трѣкѣнѣдъ асѣтѣа дѣхъсѣа, нѣмѣсѣнѣ лѣвн , ахъа, асѣахъа, асѣсѣнѣа, шн вѣ нѣмнѣнѣ . Шн ахъцѣе вѣрѣстѣа прѣ вѣсѣтѣемѣ дѣхъ дѣмнѣтѣеа гѣбѣахъхън, рѣвнѣи, гѣаа асѣнѣ, гѣаа асѣнѣ, шн нѣдѣахънѣ . Шн рѣтѣчнѣхънѣдъ дѣхъ вѣрѣ хънѣ лѣвнѣцнѣ ахъ тѣмѣ гѣрѣахъа, кѣ гѣаа вѣ маре . Блѣстѣмѣатѣ сѣмѣа кареа вѣ фѣче тѣе пѣнѣтѣ шн вѣрѣстѣа, сѣтѣрѣтѣ дѣмнѣхъхън ахърѣ дѣ мѣжннѣ дѣ мѣшѣрнѣ шн лѣвѣ пѣхънѣ ꙗкоже асѣтѣхънѣ шн рѣтѣчнѣхънѣдъ тѣмѣ нѣроудъа вѣ хънѣ фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ нѣхъчнѣтѣцѣе прѣ тѣа тѣвѣтѣа сѣа ахъ прѣ мѣмѣтѣа, шн вѣрѣ хънѣ тѣмѣ нѣроудъа сѣтѣ фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ мѣтѣтѣ хѣтѣрѣа ахърѣа пѣа шн вѣрѣ хънѣ тѣмѣ нѣроудъа сѣтѣ фѣе . Блѣстѣ нѣ мѣатѣ чѣла тѣ рѣтѣчнѣцѣе прѣ сѣрѣа ахъаа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ кѣ рѣеа вѣ асѣтѣе пѣдѣкѣтѣа нѣмѣтѣрнѣхъхънѣ шн сѣ рѣмѣахъхънѣ шн вѣрѣахънѣ шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣмѣа хърѣтѣтѣжнѣсѣтѣа кѣчнѣ ахъ асѣкѣпѣрнѣтѣ асѣпѣрнѣтѣа тѣахънѣ сѣа, шн вѣрѣ хънѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣ нѣ мѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ тѣмѣ ахънѣтѣкѣа, шн вѣрѣ хънѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ сѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ сѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ сѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ сѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ сѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе . Блѣстѣмѣатѣ чѣла тѣ дѣоарѣе кѣ сѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа, шн вѣрѣ рѣтѣнѣ тѣмѣ нѣроудъа фѣе .

К А П И Т У Л К Н ѣ кафнѣ дѣтѣкѣвѣцнѣ трѣтѣе асѣтѣа дѣмнѣхъаа пѣмѣжнѣтѣаа кареа дѣмнѣхъаа дѣмнѣхъаа вѣсѣтѣрѣа дѣтѣкѣвѣцнѣ, дѣвѣцнѣ ахъхънѣ кѣ ахъхъ гѣаа сѣа дѣмнѣхъхънѣ дѣмнѣхъхънѣ вѣсѣтѣрѣа сѣтѣпѣтѣхънѣ шн сѣтѣрѣа тѣа тѣвѣтѣа поате порѣчнѣ чнѣе ахънѣ, кареа ехъ порѣчнѣескѣ цѣе асѣтѣхънѣ, шн тѣкѣаа дѣмнѣхъаа дѣмнѣхъаа тѣаа мѣнѣ сѣаа дѣ кѣ поате ахънѣнае пѣмѣжнѣтѣахънѣ . Шн вѣрѣ вѣннѣ прѣсѣтѣе тнѣне поате вѣлѣнѣнѣе ахътѣвѣтѣ шн тѣвѣ афѣа прѣ тнѣне дѣ вѣнѣ ахъхънѣ кѣ ахъхъа гѣаа сѣаа дѣмнѣхъхънѣ дѣмнѣхъхънѣ тѣа . Блѣннѣ тѣа ахъчѣе тѣатѣе, шн вѣлѣннѣ тѣа ахъчнѣрнѣтѣ . Блѣннѣ нѣащѣрѣнае пѣннѣтѣеахънѣ тѣа шн роадеа пѣмѣжнѣтѣахънѣ тѣа, шн хънѣрѣнае вѣнаасѣрѣ тѣнѣ, шн тѣа рѣме ае асѣа сѣрѣа тѣае . Блѣннѣ жѣтнѣчнѣнае тѣае рѣтѣмѣшнѣчнѣнае тѣае . Блѣннѣ тѣа кѣнѣа ахъчнѣрнѣ ахъхънѣтѣрѣа, шн вѣлѣннѣ тѣа кѣнѣа ешн афѣа . Сѣчнѣнѣа ахъцѣе дѣмнѣхъаа дѣмнѣхъаа тѣаа прѣ крѣтѣа мѣшнѣ тѣнѣ чѣа ахъцѣе сѣаа ахъчнѣрнѣтѣа ахъчнѣрнѣтѣа

Ms. 45

Dumnezeului tău.

10. Și vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei face toate porințele lui și dreptățile lui carele cu porîncescu ție astăzi.

11. Și au porîncit Moisi nărodului întru dzua aceea dzicându:

12. „Aceștea vor sta a blagoslovi nărodul în muntele Garizin trecându Iordanul: Simcon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Și aceștea vor sta preste blăstăm în muntele Gheval: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan și Neftalim.

14. Și răspundzându vor dzice leviții la tot Israel, [dzicîndu] cu glas mare:

15. «Blăstămat omul carele va face cioplit și vărsat, urăciune Domnului, faptu a mâni de meșteri și le va pune pre ție întru ascunsu!» Și răspundzându tot nărodul va dzice: «Fie!»

16. «Blăstămat cela ce necinstêște pre tată-său au pre maică-sa!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

17. «Blăstămat cela ce mută hotărâle aproape!» Și vor dzice tot [tot] nărodul: «Fie!»

18. «Blăstămat cela ce rățăcêște pre orbu în cale!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

19. «Blăstămat carele va abate giudețul nemêrnicului și sărăimanului și văduii!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

20. «Blăstămat cela ce doarme cu muierea tătâne-său căce au descoperit acoperirea tatălui lui!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

21. «Blăstămat cela ce doarme cu tot dobito-cul!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

22. «Blăstămat cela ce doarme cu sor dupre tatăl său sau dentru maică-sa!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

23. «Blăstămat cela ce doarme cu soacră-sa!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!» [«Blăstămat cela ce doarme cu noru-sa!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!» «Blăstămat cela ce doarme cu sora fâemei lui.» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»]

24. «Blăstămat cela ce abate pre aproapele-șu cu viclêșug!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

25. «Blăstămat carele va lua daruri să ucigă sufletul ce nevinovat!» Și va dzice tot nărodul: «Fie!»

26. «Blăstămat tot omul carele nu stă la toate cuvintele legii aceștia ca să le facă pre ție!» Și va grăi tot nărodul: «Fie!»

CAP 28

1. Și va fi dacă veți trêce Iordanul la pămîntul carele Domnul Dumnezeul vostru dă voao, să veți audzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeului vostru, să cruțați și să faceți toate porințele lui carele cu porîncescu ție astăzi, și te va da Domnul Dumnezeul tău mai sus decăt limbile pămîntului.

2. Și vor veni preste tine toate blagosloveniile aceștea și te vor afla pre tine să vei audzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Blagoslovit tu în cetate și blagoslovit tu în țarină.

4. Blagoslovite nașterile pântecelui tău și roadele pămîntului tău și cerezile boilor tăi și turmele oilor tale.

5. Blagoslovite punerile tale, rămășițele tale.

6. Blagoslovit tu cîndu întri înlontru și blagoslovit tu cîndu ieși afară.

7. Să-ți dea ție Domnul Dumnezeul tău pre neprietenii, pre ceia ce-ți stau înoptrivă ție înfrânți/

Ms. 4389

zeului tău.

10. „Să ascult glasul Domnului Dumnezeului tău și să faci toate porințele lui și îndreptările lui care porîncesc astăzi cu ție”.

11. Și porînci Moisi în zioa aceea nărodului zicînd:

12. „Aceștea să stea să blagoslovească nărodul în muntele Garizinului deaca veți trêce Iordanul: Simeon, și Levi, și Iuda, și Isahar, și Iosif și Veniamin.

13. Iar aceștea să stea spre blestem în muntele Ghevelului: Ruvim, și Gad, și Asir, și Zavulon, și Dan și Neftalim.

14. Și răspundzînd leviții, să zică a tot Israelul cu glas mare:

15. «Blestemat omul carele va face cioplire sau topire pângărită Domnului, meșteșug de lucru de mâini și le va pune în ascuns!» Iar nărodul tot să răspundă și să zică: «Amin!»

16. «Blestemat cel ce va grăi de rău pre tată-său pre mamă-sa.» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

17. «Blestemat cel ce va muta hotărâle vecinului său!» Și să zică tot oamenii: «Amin!»

18. «Blestemat cel ce va îndrepta pre orb pre cale rățăcîta!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

19. «Blestemat cel ce va da în lături judecata vineticului și a săracului și a văduvei!» Și să zică tot oamenii: «Amin!»

20. «Blestemat cel ce se va culca cu muierea tătâne-său, că au dăscoperit dăscoperirea tătâne-său!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

21. «Blestemat cel ce va zăcea or cu ce dobitoac!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

22. «Blestemat cel ce se va culca cu soru-sa, fata tătâne-său sau a mănă-sa!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

23. «Blestemat cel ce se va culca cu soacră-sa!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

24. «Blestemat cel ce va bate pre vecinul lui cu hicleșug!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

25. «Blestemat cel ce va lua mită să ucigă pre sufletul cel nevinovat!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

26. «Blestemat să fie tot omul care nu va viețui în toate cuvintele legii aceștia și care nu le va face!» Și să răspundă tot nărodul: «Amin!»

CAP 28

1. Iara deaca veți trêce Iordanul în țara carea o va da voao Domnul Dumnezeul vostru; de veți asculta cu ascultare glasul Domnului Dumnezeului vostru și veți păzi și veți face toate porințele lui care porîncesc cu ție astăzi, și te va face Domnul Dumnezeul tău mai nalt decăt toate limbile de pre pămînt.

2. Și vor veni spre tine toate blagosloveniile aceștea și te vor afla deaca vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Blagoslovit tu în cetate, blagoslovit tu în câmp.

4. Blagoslovită seminția pântecelui tău și roada țării tale și cerezile boilor tăi și turmele oilor tale.

5. Blagoslovite ariile tale și rămășițele tale.

6. Blagoslovit tu întrînd și blagoslovit tu ieșînd.

7. Că va da Domnul Dumnezeu vrăjmașii tăi carii se vor poițivi ție sfărâmat/ înaintea fetei tale;

Versiunea modernă

zeului tău.

10. Ascultă glasul Domnului Dumnezeului tău și împlinește porințele și rînduicile lui pe care ție le dau cu astăzi.”

11. În aceeași zi, Moise a poruncit poporului:

12. „După ce veți trece Iordanul, următoarele seminții să stea pe muntele Garizim ca să binecuvînteze poporul: Simcon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Iar acestea să stea pe muntele Ebal ca să rostească blestemele: Ruben, Gad, Așer, Zabulon, Dan și Neftali.

14. Apoi să vorbească leviții și să strige cu glas tare către toți israeliții:

15. «Blestemat să fie cel ce va face idol cioplit sau turnat și-l va pune într-un loc tainic, căci un astfel de lucru ieșit din mîini de meșter este hulă înaintea Domnului!» Și tot poporul să răspundă: «Amin!»

16. «Blestemat să fie cel ce va batjocori pe tatăl său și pe mama sa!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

17. «Blestemat să fie cel ce va muta hotărâle aproapelui său!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

18. «Blestemat să fie cel ce va îndruma greșit pe un orb!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

19. «Blestemat să fie cel ce va încălca drepturile străinului, ale orfanului și ale văduvei!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

20. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu soția tatălui său, căci a dezvelit patul tatălui său!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

21. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu vreun dobitoac!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

22. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu sora sa, fiica tatălui sau a mamei sale!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

23. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu soacra lui!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

24. «Blestemat să fie cel ce va lovi pe aproapele său pe ascuns!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

25. «Blestemat să fie cel ce se va lăsa plătit ca săucidă un suflet nevinovat!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

26. «Blestemat să fie cel ce nu va urma această lege și nu va împlini toate cuvintele ei!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

CAP. 28

Binecuvîntări și blesteme.

1. Dacă vei asculta întocmai glasul Domnului Dumnezeului tău, avînd grijă să îndeplinești toate porințele lui pe care ție le dau astăzi, atunci Domnul Dumnezeul tău te va ridica mai sus decît toate popoarele de pe pămînt.

2. Toate aceste binecuvîntări vor veni și se vor revărsa asupra ta, dacă vei asculta întocmai glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Binecuvîntat vei fi în cetate și binecuvîntat vei fi la cîmp.

4. Binecuvîntat va fi robul pîntecelui tău, rodul pămîntului tău și rodul vitelor tale, cerezile cu viței și turmele cu miei.

5. Binecuvîntat va fi coșul tău și covata ta.

6. Binecuvîntat vei fi cînd vei acasă și binecuvîntat vei fi cînd pleci de-acasă.

7. Domnul Dumnezeul tău va da în mîinile tale pe vrăjmașii tăi care se ridică împotriva ta, după ce au fost înfrînți/ aceștia și vor ieși înainte pe un

Ms. 45

înnaintea fêței tale; pre o cale vor ieși cătră tine și pren 7 căi văr fugi de cătră fața ta.

8. Să trimiță Domnul pre tine blagoslovenia întru cămările tale și întru toate unde vei pune mâna ta preste pământul carele Domnul Dumnezău dă ție.

9. Să te rădice Domnul Dumnezăul tău șie nărodu svântu în ce chip s-au jurat părinților tăi, să vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și vei merge întru căile lui.

10. Și vor vedea pre tine toate limbile pământului, căce numele Domnului s-au chemat pre tine și să vor țeme de tine.

11. Și te va înmulți pre tine Domnul Dumnezăul tău spre bune, spre nașterile pântecelui tău și spre nașterile dobitoacelor tale și spre roadele pământului tău, pre pământul tău carele au giurat Domnul la părinții tăi să dea ție.

12. Deșchidză Domnul ție vistăriul lui cel bun, ceriul să dea ploaie pământului tău în vrămea lui sp blagoslovască toate faptele mâinilor tale; și să împrumutezdi la limbi multe, iară tu să nu te împrumutezdi și vei stăpâni tu a limbi multe, iară ție nu vor stăpâni.

13. Să te puie Domnul Dumnezăul tău întru cap și nu la coadă și vei fi atunci deasupra și să nu fii dedesuptu, să vei asculta poruncile Domnului Dumnezăului tău câte eu poruncescu ție astăzi a păzi și a face.

14. Să nu ieși den toate cuvintele carele eu poruncescu ție astăzi, în dreapta au în stînga, să mergi după dumnezdei striini, să slujești lor.

15. Și va fi de nu vei audzi¹ glasul Domnului Dumnezăului tău să păzești și să faci toate poruncile lui câte eu poruncescu ție astăzi, vor veni preste tine toate blăstămile acăstea și te vor apuca pre tine.

16. Blăstămat tu în cetate și blăstămat tu în țarine.

17. Blăstămate adunăriile tale și rămășițele tale.

18. Blăstămate nașterile pântecelui tău și roca-dele pământului tău, cerezile boilor tăi și tunelul oilor tale.

19. Blăstămatu cându vei întra înlontru și blăstămat cându vei ieși.

20. Să trimiță Domnul ție lipsă și pre foamea și topirea preste toate unde vei pune mâna ta câte vei face pân-unde te va surpa pre tine și <pană> te va piêrde de sârgu pentru cèle rële depindcri ale tale, pentru căce m-ai părăsit pre mine.

21. Să lipască Domnul la tine moartea pân-te va topi de la pământul carele întri tu acolo înlontru ca să-l măștnecești pre el.

22. Să te bată Domnul cu lipsă, cu fierbinteală și cu friguri și cu price, și cu ucidere, și cu stricăciune de vântu, și cu galbenariul, și să te gonească pre tine pân-unde te vor piêrde pre tine.

23. Și va fi ceriul ce-i preste capul tău, de aramă, și pământul dedesuptul tău, de fier.

24. Să dea Domnul ploaie pământului tău, prah și țărână den ceriu să/ va pogori preste tine, până te

Ms. 4389

pre o cale vor veni la tine și pre 7 căi vor fugi de fața ta.

8. Va trimete blagoslovenie și în casele tale și pre toate pre câte vei pune mâna ta, pre pământul care-l va da ție Domnul Dumnezăul tău.

9. Rădica-va pre tine Domnul Dumnezăul tău lui nărod sfânt, cum s-au jurat părinților tăi, deaca vei asculta glasul lui și vei umbla pre căile Domnului Dumnezăul tău.

10. Și te vor vedea toate laturile pământului că se-au chemat pre tine numele Domnului Dumnezăului tău în bine.

11. Spre semințiile pântecelui tău și spre roada dobitoacelor tale și spre roada țării tale, pre pământul care se-au jurat Domnul părinților tăi că-l va da ție.

12. Dăscoperi-va ție Domnul comoara sa cea bună, ceriul va da ploaie pământului la vrămea sa, ca să blagoslovească toate lucrurile mâinilor tale; și vei împrumuta pre multe limbi, iar nu te vei îndatora și vei stăpâni tu multe limbi, iar pre tine nu te va stăpâni nimini.

13. Și te va pune Domnul Dumnezăul tău în cap iar nu în coadă și atunci vei fi dăsupra iar nu dădăsupu, numai de vei asculta poruncile Domnului Dumnezăului tău câte-ț porăncesc eu ție astăzi, să le păzești și să le faci.

14. Să nu calci nici un cuvânt den câte porăncesc eu ție astăzi, nici spre dreapta, nici spre stînga să nu umblați după alți dumnezdei streini, să slujești lor.

15. Iară deaca nu vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău, să păzești și să faci toate poruncile lui câte porăncesc eu ție astăzi, veni-vor spre tine toate blăstămile acăstea și te vor ajunge.

16. Blestemat vei fi în cetate, blestemat în câmp.

17. Blestemate ariile tale și rămășițele tale.

18. Blestemată roada pântecelui tău, și sămănăturile pământului tău, și cirezile boilor și turmele oilor tale.

19. Blestemat tu când vei întra și blestemat când vei ieși.

20. Și va trimete ție Domnul lipsă și foamea și pericijune spre toate spre cei vei pune mâna ta și spre ce vei lucra până te va potopi și până te va piêrde degrab pentru faptele tale cèle rële, pentru că m-ai părăsit.

21. Apropiia-va Domnul moartea de tine până te va piêrde de pre pământul de pre care vei să întri tu să-l iai.

22. Bate-te-va Domnul cu lipsă, și cu arsură⁶, și cu ger, și cu pripăc, și cu ucidere, și cu vânturi stricătoare, și cu galbenar și te vor goni până te vor piêrde.

23. Și va fi ceriul desupra capului tău, de aramă, și pământul supt tine, de fier.

24. Da-va Domnul pământului tău ploaia, pulbere și țărână va pogori den/ cer spre tine până

Versiunea modernă

drum, dar vor fugi din fața ta pe șapte drumuri.

8. Domnul va trimite binecuvîntarea asupra ta, asupra grînelor tale și asupra a tot ceea ce săvîrșești cu mîinile tale și te va binecuvînta în țara pe care ție-o dă Domnul Dumnezău.

9. Domnul va face din tine un popor sfînt pentru ei, așa cum ție-a jurat, dacă vei păzi poruncile lui și vei umbla pe căile lui.

10. Toate popoarele de pe pămînt vor vedea că porți numele Domnului și se vor teme de tine.

11. Domnul va face să sporească bunăstarea ta, înmulțind rodul pîntecelui tău, rodul vitelor tale, rodul pămîntului tău, în țara pe care s-a jurat părinților tăi că ție-o va da.

12. Domnul îți va deschide minunata sa comoară, cerul, ca să dea la vreme ploaie pămîntului tău și să binecuvînteze tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale. Vei da împrumuturi multor popoare, dar tu nu vei lua împrumut.

13. Domnul va face ca tu să fii capul și nu coada; vei fi numai deasupra, iar dedesupt nu vei ajunge, dacă vei asculta poruncile Domnului Dumnezăului tău, pe care ție le dau astăzi ca să le păzești și să le împlinești.

14. Să nu te abate de la nici unul din cuvintele pe care ție le poruncesc astăzi, nici la dreapta, nici la stînga și să nu mergi după alți Dumnezdei ca să le slujești.

15. Iar dacă nu vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și nu vei păzi și nu vei împlini toate poruncile și rînduiele lui pe care ție le poruncesc eu astăzi, toate aceste blesteme se vor abate asupra ta și te vor lovi.

16. Blestemat să fii în cetate și blestemat să fii la câmp.

17. Blestemat să fie coșul tău și covata ta.

18. Blestemat să fie rodul pîntecelui tău și rodul pămîntului tău, cirezile tale cu viței și turmele tale cu miei.

19. Blestemat să fii cînd vii acasă și blestemat să fii cînd pleci de-acasă.

20. Să trimiță Domnul blestem, zăbucium și nenorocire asupra ta și asupra a tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale, pînă cînd vei fi nirăicit și vei pieri numaidecît, pentru faptele tale rële și pentru că m-ai părăsit.

21. Să te umple Domnul de ciumă, pînă te va nimici din țara în care întri ca să o iei în stăpînire.

22. Să te bată Domnul cu oțică, fierbințeală, friguri și arsuri, cu secetă, tăciune și rugină în grîne, care să te urmărească pînă vei pieri.

23. Ceriul de deasupra capului tău să se prefacă în aramă, iar pămîntul de sub tine în fier.

24. Să prefacă Domnul ploaia din țara ta în praf, iar pulbera să cadă din cer/ asupra ta pînă te va

Biblia, 1688, pag. 146, col. II

ка погорѣ прѣте тѣне, пѣнь тева здробиши и пѣ
 нь тева пѣрѣе. Дѣте дѣмнѣлѣ пѣрѣе фѣ
 наипѣе ерѣжмашнасѣрѣ тѣнѣ пре сѣнѣале еѣ еѣши ф
 наипѣе лорѣ, ши пре, и, кѣнѣ еѣ фѣши де кѣтѣрѣ
 фѣца лѣсѣрѣ ши бенѣ фи фѣрѣ рѣширѣрѣ фѣолатѣ,
 фѣперѣцѣнае пѣмжнѣхлѣнѣ. Ши бѣрѣфи мацѣнѣ кѣ
 бѣщнѣ мжнѣкѣрѣ пѣсѣрнаѣрѣ чѣрнахлѣнѣ, ши гѣдннѣнаѣрѣ
 пѣмжнѣхлѣнѣ, ши нѣ бафнѣ чѣе чѣе еѣле аперѣ .
 Сѣте еѣатѣ дѣмнѣлѣ кѣ рана еѣгѣлѣтѣнѣтѣ сѣтѣ ла ше
 зѣхлѣрнѣ, ши кѣ рѣ еѣлѣатѣнѣтѣ ши мжнѣкѣрѣнѣ
 кѣсѣнѣхлѣте поцнѣ внѣдека . Бѣатѣте дѣмнѣлѣ кн
 кѣ дѣзѣметѣчнѣ ши кѣ некедѣрѣе ши еѣши де мѣ
 те. Ши бенѣ пнѣнѣ амѣазѣрѣнѣ, кѣмѣ аѣ пнѣнѣ кѣ
 сѣрѣлѣ фѣрѣнѣтѣнѣрѣкѣ, ши нѣбенѣ фѣрѣрѣпѣла кѣ
 нае тѣале, ши бенѣ фи атѣнѣчѣнѣтѣпѣтѣхнѣтѣ ши жѣ
 фѣнѣнѣхлѣте прѣте тѣолатѣ зѣнае, ши нѣ бафнѣ чѣ
 ла чѣсѣтѣ аѣхлѣте чѣе. Мѣхлѣрѣ бенѣ лѣа ши атѣ к
 бѣрѣлатѣ оба лѣбѣ прѣа, кѣтѣ бенѣ зѣнѣ ши нѣкѣнѣ
 атѣнѣ фѣрѣнѣса, бѣе бенѣ сѣдѣнѣ, ши нѣсѣ бенѣ кѣ
 лѣчѣе прѣа. Внѣчѣлѣлѣ тѣхлѣ жѣлѣгѣлѣтѣ фѣнѣнѣ а
 тѣтѣла. Ши нѣбенѣ мжнѣка дѣнѣрѣлѣ, мѣгѣрѣнѣа
 тѣхлѣ жѣфѣхнѣтѣ дѣла тѣнѣ, ши нѣчнѣсека дѣ фѣнапѣ,
 онае тѣале, дѣте неперѣлѣтннѣнаѣрѣ тѣнѣ, ши нѣ ба
 фнѣ чѣе чѣе чѣсѣтѣ аѣхлѣте. Фнѣнѣ тѣнѣ ши фѣтѣ
 тѣле тѣале дѣте ла анѣмѣтѣ лѣтѣла, ши онѣнѣ тѣнѣ
 бѣрѣ еѣдѣтѣ оѣрѣнѣдѣсе ла лѣе ши нѣлѣа пѣхлѣтѣ мж
 на тѣла. Внѣнѣхлѣнае пѣмжнѣхлѣнѣ тѣхлѣ ши аѣ
 тѣолатѣ оѣтѣнѣтѣале тѣале ба мжнѣка анѣмѣтѣ. кѣрѣтѣ
 нѣ оѣнѣнѣ, ши бенѣ фи нѣтѣпѣсѣтѣхнѣтѣ ши сѣфѣрѣжмѣ
 фѣтѣолатѣ зѣнае. Ши бенѣ фи фѣлѣтѣрѣатѣнѣ, лѣ
 пѣнѣрѣлѣ бѣдѣрѣнае онѣнасѣрѣ тѣнѣ кѣрѣале бенѣ бѣдѣтѣ .
 Сѣте еѣатѣ дѣмнѣлѣ кѣрѣанѣтѣ рѣ прѣте чѣнѣчнѣ, ши лѣ
 прѣте пѣлѣнѣ, кѣтѣнѣ поцнѣ еѣте внѣдѣгнѣ тѣхлѣ дѣ
 оѣрма нѣчѣоарѣлѣрѣ тѣале пѣнь ла кѣрѣчѣтѣлѣ тѣхлѣ.
 Сѣте дѣхлѣ дѣмнѣлѣ прѣ тѣнѣ ши прѣ еѣоарѣнѣ тѣ
 прѣ кѣрѣнѣ бенѣ пѣнѣ прѣ тѣе тѣнѣ, ла анѣмѣтѣ кѣрѣ нѣ
 оѣнѣнѣ тѣхлѣ ши пѣрнѣнѣчнѣ тѣнѣ, ши бенѣ еѣлѣжнѣ аѣо
 лѣсѣ, ла дѣмнѣзѣнѣ еѣрѣннѣ ла лѣчѣнѣ ши ла пѣсѣтѣрнѣ.
 Ши бенѣ фи аѣолаѣ фѣрѣлѣ пѣлѣнѣ ши пнѣлѣдѣтѣ, ши лѣ
 повѣсѣте, ла тѣолатѣ анѣмѣнае ла кѣрѣале тева дѣчѣ
 дѣмнѣлѣ аѣолаѣ. Сѣмжнѣчѣ мѣлѣтѣтѣ вѣнѣ еѣолатѣ
 ла кѣмѣпѣхлѣ, ши пѣчнѣнѣ бенѣ дѣчѣе, пѣнѣрѣлѣ кѣчнѣ
 мѣнѣжнѣчѣ прѣ лѣе аѣкѣсѣтѣе. Кѣе бенѣ рѣсѣтѣ лѣ
 днѣ ши оѣвенѣ лѣкѣрѣ ши внѣнѣ нѣбенѣ бѣ нѣче тѣебенѣ
 бѣсѣанѣ дѣнѣрѣлѣ лѣ пѣнѣрѣлѣ кѣчнѣ ба мжнѣка дѣтѣолатѣ
 прѣ а бѣдѣрѣеале. Масаннѣ бѣрѣфнѣ чѣе фѣрѣхлѣтѣ м
 те хѣтѣрѣтѣе тѣале, ши кѣ оѣнѣтѣ дѣ лѣмнѣлѣ нѣхлѣте
 бенѣ оѣнѣце кѣчнѣ нѣкѣ кѣрѣтѣ масаннѣ тѣла. Фнѣнѣ ма
 ши фѣтѣе бенѣ наѣе ши нѣбѣрѣ фнѣ чѣе, пѣнѣрѣлѣ кѣ
 бѣрѣ мѣрѣчѣ фѣрѣлѣ рѣбнѣе. Тѣолатѣ кѣтѣ еѣсѣ мѣ
 рѣнѣлѣмнѣлѣ лѣе тѣале ши рѣдѣрѣнае пѣмжнѣхлѣнѣ тѣхлѣ,
 лѣаа стопнѣ пѣланѣтѣрѣа. Чѣе нѣмѣтѣрннѣ кѣрѣале мѣ
 лѣсѣтѣ фѣрѣлѣ тѣнѣ сева сѣнѣ прѣте тѣнѣ сѣсѣ сѣ,
 нѣрѣ тѣхлѣ тѣебенѣ погѣсѣрѣ жѣсѣ жѣсѣ. Дѣчѣсѣтѣ тѣ
 ба фѣрѣлѣмѣтѣ нѣрѣ тѣхлѣ прѣ еѣлѣ нѣбенѣ фѣрѣлѣмѣтѣла,
 лѣчѣсѣтѣ бафнѣ фѣрѣлѣкѣпѣ, нѣрѣ тѣхлѣ фѣрѣлѣкѣдѣтѣ .
 Ши бѣрѣбеннѣ прѣте тѣнѣ, тѣолатѣ бѣлѣсѣтѣеале лѣчѣ мѣ
 сѣтѣ, ши тѣебѣрѣ тѣсѣннѣ прѣ тѣнѣ, ши тѣебѣрѣ прнѣдѣ
 пѣнь оѣнѣдѣ тева сѣрѣпа, ши пѣнь тева пѣрѣрѣе,
 кѣтѣ

- pièdre.
- 25. Dea-te Domnul tăiare înaintea vrăjmașilor tăi; pre o cale să ieși înaintea lor și pre 7 căi să fugi de cătră fața lor; și vei fi întru rășchirare în toate împărățiile pământului.
- 26. Și vor fi morții voștri mănăcare pasărilor ceriului și gadinilor pământului și nu va fi cel ce să le apere.
- 27. Să te bată Domnul cu rana egiptenească la șezuturi și cu rîie sălbatecă și mîncărime, ca să nu te poți vindeca.
- 28. Bată-te Domnul cu dezmeticiune și cu nevedere și ieșire den minte.
- 29. Și vei pipăi amiazăzi cum ar pipăi orbul într-untărec și nu vei înderepta căile tale și vei fi atunci năpăstuit și jăfuindu-te preste toate zilele, și nu va fi cela ce să-ț ajute ție.
- 30. Muiere vei lua și alt bărbat o va avea pre ea; casă vei zidi, și nu vei lăcui într-însa; vie vei sădi, și nu o vei culăge pre ea.
- 31. Vițelul tău, junghiat înaintea ta, și nu vei mîncă dentru el; măgariul tău, jăfuit de la tine, și nu ți va da înapoi; oile tale, date nepriatiniilor tăi, și nu va fi ție cel ce să-ț ajute.
- 32. Fiii tăi și fetele tale, date la limbă alta, și ochii tăi vor vedea orbindu-se la ăle și nu va putea mîna ta.
- 33. Veniturile pământului tău și toate ostենіile tale va mîncă limbă carea nu o știi, și vei fi năpăstuit și sfărîmat în toate zilele.
- 34. Și vei fi fluturatec pentru vederile ochilor tăi carele vei vedea.
- 35. Să te bată Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pulpi, ca să nu poți să te vindeci tu den urma picioarelor tale până la creștetul tău.
- 36. Să te ducă Domnul pre tine și pre boiarii tăi pre carii vei pune preste tine la limbă care nu o știi tu și părinții tăi și vei sluji acolo la dumnezăi streini, la lăemne și la pietri.
- 37. Și vei fi acolo întru tîlc și pildă și povăste la toate limbile la carele te va duce Domnul acolo.
- 38. Sămînță multă vei scoate la cîmpu și puțină vei aduce, pentru căci mănîncă pre ăle lăcustele.
- 39. Vie vei răsădi și o vei lucra, și vin nu vei bea, nice te vei veseli dentru ea, pentru căci va mîncă de tot pre ea viêrmele.
- 40. Maslini vor fi ție întru toate hotarăle tale, și cu untdelemn u te vei unge, căci nu va cură maslina ta.
- 41. Fii și fete vei naște, și nu vor fi ție, pentru că vor mērge întru robime.
- 42. Toate cîte ies den lemn u ale tale și rodurile pământului tău le va topi pălitura.
- 43. Cel nemērnîc carele iaste întru tine se va sui preste tine sus, sus, iară tu vei pogori jos, jos.
- 44. Acesta te va împrumuta, iară tu pre el nu vei împrumuta; acesta va fi întru cap, iară tu întru coadă.
- 45. Și vor veni preste tine toate blestemele acēștea și te vor goni pre tine și te vor prinde până unde te va surpa și până te va piêdre, căci n-ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău, ca

Ms. 45

va zdrobi și până te va piere [de sîrgu].

25. Dea-te Domnul tăiere înaintea neprietenilor tăi; pre o cale să ieși înaintea lor și pre 7 căi să fugi de cătră fața lor; și vei fi întru rășchirare în toate împărățiile pămîntului.

26. Și vor fi morții voștri mîncare pasărilor ceriului și gadinilor pămîntului și nu va fi cel ce să le aperc.

27. Să te bată Domnul cu rană egiptencască la ședzături și cu rîia și gunoște, ca să nu te poți vindeca.

28. Bată-te Domnul cu fluturaciune⁴ și nevedere și ieșire den minte.

29. Și vei apipăi⁵ amiazăzi ca cîndu arc apipăi orbul în întunerec și nu vei îndrepta căile tale și vei fi atunce năpăstuit și jefindu-te preste toate dzilele și nu va fi cel ce să-ți ajute țic.

30. Muiere vei lua și altu bărbat o va avea pre ea; casă vei zidi și nu vei lăcui întru însă; vie vei răsădi și nu o vei culge pre ea.

31. Vișlul tău jungheat înaintea ta și nu vei mîncea dentru el; măgariul tău jecuit de la tine și nu țic să va da înapoi; oile tale date neprietenilor tăi și nu va fi țic cela ce să-ți ajute.

32. Fiii tăi și fetele tale date la limbă alta și ochii tăi vor vedea tîmpindu-să⁶ la ăle și nu va putea mîna ta.

33. Ieșirile pămîntului tău și toate ostenețele tale va mîncea limbă care nu o știi, și vei fi năpăstuit și înfrîntu toate dzilele.

34. Și vei fi fluturatec pentru vederile ochilor tăi carele vei vedea.

35. Să te bată Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pulpi, ca să nu poți să te vindeci tu de la urma picioarelor tale pînă la creștetul tău.

36. Să te ducă Domnul pre tine și pre boiarii tăi pre carii vei pune preste tine la limbă carea nu o știi tu și părinții tăi și vei sluiji acolo la dumnezăi striini, la lîmne și la pietri.

37. Și vei fi acolo întru pildă și tălcu⁷ și tălcu și poveste la toate limbile la carele te va duce Domnul acolo.

38. Sămînță multă vei scoate la câmpu și puțină vei să aduni, pentru căce va să mînnice pre ăle lăcusta.

39. Vie vei răsădi și vei lucra-o și vin nu vei bea, nice te vei veseli dentru ea, <pentru>⁸ căce va mîncea de tot pre ea viernle.

40. Maslini vor fi țic întru toate hotarăle tale și cu untdelemn nu te vei unge, căce nu va cură maslina ta.

41. Fii și fete vei naște și nu vor fi țic, pentru că vor merge întru robime.

42. Toate <lîmnele tale>⁸ căte-s de lemn și roadele pămîntului tău le va topi polegnița⁹.

43. Cel nemernic carele iaste întru tine să va sui sus, sus, iar tu te vei pogori gios, gios.

44. Acesta te va împrumuta, iară tu pre el nu-l vei împrumuta; acesta va fi întru cap, iar tu întru coadă.

45. Și vor veni preste tine toate blăstămile acēstea și te vor goni pre tine și te vor prinde pînu de te vor surpa și pîn-te va pierde, căce n-ai

Ms. 4389

te va potopi.

25. Da-te va Domnul spre tăiere înaintea vrăjmașilor tăi; pre o cale te vei sui la dășșii, iar pre 7 căi tu vei fugi de fața lor; și în răsipă în toate jărăle⁷ pămîntului vei fi.

26. Și morții voștri vor fi mîncare pasărilor ceriului și fierilor pămîntului și nu va fi cine să le gonească.

27. Bate-te va Domnul cu rana Eghiptului spre laturile trupului cu răie sălbatecă și cu puroi ca să nu te poți vindeca.

28. Bate-te va Domnul cu turbare și cu fluștura-rea inimii, și cu nepricēpere și cu înfricoșarea sfătuirii.

29. Și vei pipii amiazăzi ca cel orb întru întunerec și nu vei găsi căile tale și vei fi atunci obidit și prădat în toate zilele și nu va fi cine să-ți ajute.

30. Lua-vei muiere și altu se va culca cu dănsa; zidi-vei casă și nu vei lăcui întru-ănsa; sădi-vei vie și nu o vei culge.

31. Boul tău jungheat înaintea ta și nu vei mîncea dentr-ănsul și măgariul tău va fi luat de la tine și nu țic va mai da; oile tale vor fi date vrăjmașilor tăi și nu va fi cine să-ți ajute.

32. Feciorii tăi și fetele tale vor fi daț altor limbi și ochii tăi îi vor vedea scoțându-i afară și mîna ta nu va avea tărie.

33. Creșterea pămîntului tău și osteneala ta o va mîncea limba carea nu o știi, și vei fi în toată vrēmea năcăjit și zdrobit.

34. Și vei fi plin de griji pentru vederile ce vor vedea ochii tăi.

35. Bate-te va Domnul cu rană rea la genunchie și la fluire, ca să nu te poți vindeca de la talpele picioarelor tale până la creștetul capului tău.

36. Și te va duce Domnul pre tine și pre boiarii tăi care țic-i voi pune preste tine în țara carea nu o știi tu, nici părinții tăi, și acolo vei sluiji altor dumnezei, de lemn și de piatră.

37. Și vei fi acolo în privirea și în pilda și în povēstea tuturor limbilor în carea te va duce Domnul Dumnezeu acolo.

38. Sămînță multă vei duce la câmp, iar apoi vei aduce puțin, că o vor mîncea lăcustele.

39. Vii vei sădi și le vei lucra, iar vin nu vei bea nici te vei veseli dentr-ănsle, că le va mîncea viernii.

40. Măslini vei avea în toate hotarăle tale, iar cu untdelemn nu te vei unge, că maslina ta va cură.

41. Naște-vei feciori și fete, iar înaintea ta nu vor fi, că se vor duce robiți.

42. Toți copacii tăi și toată sămînătura câmpului tău va topi răgina.

43. Și vincticul care iaste la tine se va înălța de tine sus, sus, iar tu vei pogoră mai jos.

44. Acela va împrumuta pre tine, iar tu nu vei împrumuta pre dănsul; și el va fi la cap, iar tu la coadă.

45. Și vor goni toate blēstemele acēstea asupra ta și te vor goni și te vor ajunge până te vor pierde și te vor potopi, căci poruncile Domnului

Versiunea modernă

nimici.

25. Domnul te va lăsa să cazi înaintea vrăjmașilor tăi; Vei ieși în întîmpinarea lor pe un drum și vei fugi din fața lor pe șapte drumuri. Toate împărățiile pămîntului se vor îngrozi de tine.

26. Leșurile tale vor ajunge să fie hrană tuturor pasărilor cerului și fiarelor pămîntului și nu va fi nimeni să le alunge.

27. Să te bată Dumnul cu bucele Egiptului, cu rani puroioase, cu rîie și cu pecingine, de care nu va fi putea să te vindeci.

28. Să te bată Domnul cu nebunie, cu orbire și cu năucirea minții.

29. Încet vei bîjbîi ziua în amiaza mare așa cum bîjbîie orbul pe întuneric și nu vei avea spor pe drumurile tale. Zi de zi vei fi asuprit și jefuit și nu va fi nimeni să-ți vină în ajutor.

30. Te vei logodi cu o femeie, dar alt bărbat se va culca cu ea; vei zidi o casă, dar nu vei locui în ea; vei sădi vie, dar nu-i vei culege roadele.

31. Boul tău va fi înjunghiat sub ochii tăi, dar tu nu vei mîncea din el; măgarul tău va fi răpit în fața ta și nu-l vei mai primi înapoi; oile tale vor fi date vrăjmașilor tăi și nu va fi nimeni să-ți vină în ajutor.

32. Fiii și fiicele tale vor fi date unui alt popor sub privirile tale și ochii tăi se vor topi de dorul lor, dar mîinile tale vor fi fără putere.

33. Roadele pămîntului tău și ale întregii tale munci vor fi mîncate de un popor pe care nu-l cunoști, iar tu vei fi tot timpul asuprit și zdrobit.

34. Și vei înnebuni în urma celor văzute de ochii tăi.

35. Să te bată Domnul cu bube rele pe genunchi și pe pulpe, de care să nu te poți vindeca și care să se întindă de la tălpile picioarelor pînă în creștetul capului.

36. Domnul te va duce pe tine și pe regele tău, pe care-l vei pune peste tine, la un popor pe care nu l-ai cunoscut nici tu, nici părinții tăi, și acolo vei sluiji altor dumnezei, de lemn și de piatră.

37. Toate popoarele la care te va duce Domnul se vor îngrozi de tine și vei ajunge de pomină și de batjocură.

38. Vei semăna multă sămînță pe cîmp, dar puțin vei culege, pentru că o vor mîncea lăcustele.

39. Vei sădi vii și le vei lucra, dar nu vei culege nimic și nu vei bea vin, pentru că le vor mîncea viernii.

40. În toată țara ta vor crește măslini, dar nu vei avea untdelemn ca să te ungi, căci măslinile vor pica din pomii tăi.

41. Ți se vor naște fii și fiice, dar nu vor fi ai tăi, pentru că vor fi duși în robie.

42. Dăunătoarele vor nimici toți pomii tăi și roadele pămîntului tău.

43. Străinul care trăiește la tine se va ridica tot mai sus peste tine, iar tu vei coborî tot mai jos.

44. El îți va da împrumut, dar tu nu vei fi în stare să-i dai împrumut; el va fi capul, iar tu vei fi coada.

45. Toate aceste blesteme se vor abate asupra ta, te vor urmări și te vor lovi pînă cînd vei fi nimic, pentru că n-ai ascultat glasul Domnului Dumne-

кѣни нѣи лѣкѣлѣтѣ глѣхѣ дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ
 тѣхѣ, кѣстѣи пѣзѣции порѣхѣнѣе лѣи шн дѣре тѣ
 мѣ цнѣе лѣи, кѣтѣ дѣ порѣхѣнѣи цѣе. Шн бѣ фн
 фѣтѣ тѣнне сѣлѣне шн мнѣхѣнн, шн фѣтѣ семен
 мѣ цѣа тѣа, пѣнѣ фѣтѣ вѣтѣн. Пѣнтѣхѣ кѣтѣни нѣ
 сѣхѣнѣи дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ кѣ вѣхѣрѣе
 шн кѣннѣи вѣнѣ, пѣнтѣхѣ мѣлѣнѣи лѣтѣте.
 мн Шн вѣи сѣхѣнн бѣтѣмѣашнѣор тѣнн, прѣ кѣрѣи фн
 вѣтѣрѣи мѣнѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ дѣспрѣтѣ, кѣ
 фѣаме шн кѣ сѣтѣ, шн кѣ голѣнѣне шн кѣ лѣне дѣтѣ
 тѣ, шн вѣ пѣне прѣтѣтѣнне лѣцѣ рѣ хѣе, прѣтѣ гѣ
 мѣ тѣлѣ тѣхѣ пѣнѣ тѣка сѣпѣ дѣтѣтѣ. Шн вѣ дѣхѣ
 прѣстѣтѣнне дѣмѣлѣ лѣмѣвѣ дѣрѣпѣрѣтѣ дѣлѣ мѣрѣе
 нѣ пѣмѣжнѣтѣлѣи кѣ сѣ порѣнѣе дѣ вѣлѣтѣрѣ, лѣмѣ
 нѣ вѣ кѣрѣа нѣнѣен дѣхѣнн глѣхѣлѣ. Лѣмѣвѣ фѣтѣ
 рѣ рѣшнѣе лѣ сѣрѣзѣ, кѣрѣ нѣвѣ лѣхѣлѣ фѣлѣа вѣ
 тѣрѣхѣлѣи, шн прѣ тѣлѣ тѣжнѣтѣ нѣлѣа мнѣхѣнн.
 нѣ Шн вѣ мѣжнѣа нѣщѣрѣне дѣрѣпѣбѣаеор тѣлѣе, шн рѣ
 лѣе лѣ пѣмѣжнѣтѣлѣи тѣхѣ кѣ сѣнѣ лѣе цѣе гѣрѣхѣ,
 внѣе, оуѣнѣ дѣ лѣмѣнѣ, чнрѣзнѣе вѣнѣор тѣнн, шн
 тѣрѣлѣе сѣнѣор тѣлѣе, пѣнѣ оуѣнѣе пѣвѣ пѣлѣрѣе.
 нѣ Шн тѣкѣ сѣтѣрѣмѣ фѣтѣ тѣлѣе чѣтѣцнѣе тѣлѣе
 пѣнѣ сѣвѣор рѣсѣпнн знѣдѣрѣне чѣлѣе фнѣлѣтѣе лѣлѣ
 лѣ, шн чѣлѣе тѣрн прѣ кѣрѣе тѣхѣ лѣ нѣ дѣжѣдѣнѣтѣ
 прѣ лѣе, фѣтѣ тѣтѣ пѣмѣжнѣтѣлѣ тѣхѣ, шн тѣкѣ
 кнѣнѣи фѣтѣ тѣлѣе чѣтѣцнѣе тѣлѣе кѣрѣе лѣ дѣ
 нѣ цѣе дѣмѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ. Шн вѣи мѣжнѣа
 нѣщѣрѣне пѣжнѣтѣчѣлѣи тѣхѣ, кѣрнѣ фнѣлѣор тѣнн
 шн фѣтѣлѣор тѣлѣе, кѣрѣе лѣ дѣлѣ цѣе дѣмѣлѣ дѣ
 нѣхѣлѣ тѣхѣ, фѣтѣ дѣрѣмѣлѣ тѣа, шн фѣтѣ пѣ
 дѣтѣ пѣа фѣтѣ кѣрѣе тѣка кнѣнѣи бѣтѣмѣашнѣ тѣхѣ.
 нѣ лѣ лѣ моалѣ фѣтѣ тѣнне шн тѣлѣ пнѣгѣаш фѣорѣтѣ,
 вѣ дѣсѣкѣлѣ кѣ сѣкѣлѣ лѣи прѣ фнѣтѣлѣе лѣи шн прѣ
 мѣлѣрѣе тѣ дѣнѣтѣрѣе жнѣлѣ лѣи, шн фѣтѣорѣи чѣн рѣ
 нѣе мѣлѣи кѣрнн вѣрѣмѣнѣи лѣи. Кѣ сѣ рѣ оуѣнѣ
 лѣ дѣнѣтѣрѣе еи дѣн пѣрѣлѣрѣне фнѣлѣор лѣи дѣн кѣрѣе
 вѣ мѣжнѣа, пѣнтѣрѣ кѣ сѣ нѣн рѣмѣжѣ лѣи нѣмнѣкѣ
 лѣ нѣкѣе шн фѣтѣ пнѣмѣжѣлѣ тѣа, фѣтѣ кѣрѣе тѣ
 вѣрѣ кнѣнѣи бѣтѣмѣашнѣ тѣнн, фѣтѣ тѣлѣе чѣтѣ
 нѣс цнѣе тѣлѣе. Шн тѣ моалѣ фѣтѣ вѣи шн тѣ пн
 гѣашѣ фѣорѣтѣ, кѣрѣа нѣ лѣлѣтѣ нѣспнѣтѣ пнѣорѣ
 еи лѣкѣлѣ прѣ пѣмѣжнѣтѣ, пѣнтѣрѣ пнѣгѣашѣе,
 шн мѣлнѣннѣе, вѣ дѣсѣкѣлѣ кѣ сѣкѣлѣ еи прѣ вѣрѣлѣтѣ
 еи прѣ тѣлѣ дѣнѣтѣрѣе жнѣлѣ еи, шн прѣ фѣтѣорѣ шн
 нѣ прѣ фѣтѣ еи. Шн фѣтншѣлѣра еи чѣлѣе тѣ лѣ
 еишнѣ прѣнн кѣлѣе еи шн фнѣлѣ еи прѣ кѣрѣе вѣ нѣ
 цѣе, пѣнтѣрѣ кѣтѣе вѣ мѣжнѣа дѣ тѣтѣ прѣ дѣтѣтѣ
 пѣнтѣрѣ лѣпѣа лѣтѣлѣ прѣ дѣкѣнѣлѣ, фѣтѣ нѣкѣлѣ,
 шн фѣтѣ пнѣмѣжѣлѣ кѣрѣе пѣвѣ кнѣнѣи бѣтѣмѣ
 нн шлѣ тѣхѣ фѣтѣ тѣлѣе чѣтѣцнѣе тѣлѣе. Дѣ
 нѣвѣцнн дѣкѣлѣтѣа дѣфѣчѣе тѣлѣе кѣвнѣнѣтѣе лѣцѣи
 лѣщѣлѣ, чѣлѣе кнѣнѣе фѣтѣ кѣрѣе лѣчѣстѣа кѣ сѣ
 вѣтѣ тѣмѣеуѣнн дѣ нѣмѣе тѣа чннѣспнѣтѣ, шн мнѣнѣа
 тѣлѣ лѣчѣстѣа прѣ дѣмѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ.
 нѣ Шн вѣ дѣкѣнн дѣмѣлѣ рѣмѣе тѣлѣе, шн рѣнѣе сѣ
 лѣнѣцнн тѣлѣе, рѣнѣ мѣрнн шн мнѣнѣнѣтѣе, шн вѣо
 лѣ рѣлѣе шн кѣрѣннѣоалѣе. Шн вѣ фѣтѣорѣе дѣсѣ
 прѣ тѣа тѣлѣе дѣрѣтѣе егѣпѣтѣлѣи чѣ рѣе, кѣ
 рѣ тѣе фѣрнѣ дѣ кѣтѣрѣе фѣлѣа лѣрѣ шн сѣвѣор лнпн фѣ

Biblia, 1688, pag. 147, col. I

să-i păzești poruncile lui și dreptățile lui cîte au porîncit ție.

46. Și vor fi întru tine sëmne și minuni și întru semenția ta până întru vèci.

47. Pentru căci n-ai slujit Domnului Dumnezelui tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea a toate,

48. Și vei sluji vrăjmașilor tăi, pre carii îi va trimite Domnul Dumnezăul tău asupra ta, cu foame și cu sête și cu goliciune și cu lipse de toate. Și va pune preste tine lanțu de hier preste gîtul tău, până te va surpa de tot.

49. Și va aduce preste tine Domnul limbă de departe, de la margenea pămîntului, ca o pornire de vultur, limbă căriia nu-i vej auzi glasul,

50. Limbă fără rușine la obraz, care nu va lăuda fața bătrî-nului și pre cel tînăr nu-l va milui.

51. Și va mînce nașterile dobitoacelor tale și roadele pămîntului tău ca să nu lase ție grîu, vin, untdelemn, cirezile boilor tăi și turmele oilor tale, până unde te va piêrde.

52. Și te va sfărîma întru toate cetățile tale până să vor răsipi zidiurile cêle înalte ale tale și cêle tari pre carele tu ai nădejduit pre êle întru tot pămîntul tău și te va chinui întru toate cetățile tale carele au dat ție Domnul Dumnezăul tău.

53. Și vei mînce nașterile pîntecelui tău, carnea fiilor tăi și fêtelor tale carele au dat ție Domnul Dumnezăul tău, întru dode-liala ta și întru pedeapsa întru care te va chinui vrăjmașul tău.

54. Cel moale întru tine și cel gingaș foarte va deochea cu ochiul lui pre fratele lui și pre muiêrea cea dentru sînul lui și fecionii cei rămăși carii vor rămănea lui

55. Ca să dea unuia dentru ei den trupurile fiilor lui den carele va mînce, pentru ca să nu-i rămîie lui nemică la nevoie și întru primejdia ta întru carea te vor chinui vrăjmașii tăi întru toate cetățile tale.

56. Și cea moale întru voi și cea gingașă foarte, căriia n-au luat ispită piciorul ei a călcat pre pămînt pentru gingășie și moliciune, va deochea cu ochiul ei pre bărbatul ei, pre cel dentru sînul ei, și pre fecior și pre fata ei,

57. Și fetișoara ei, cêea ce au ieșit pren coapsele ei, și fiul ei pre carele va naște, pentru căce va mînce de tot pre acêstea, pentru lipsa a toată, pre ascunsu, întru nevoia și întru primejdia care te va chinui vrăjmașul tău întru toate cetățile tale.

58. De nu veți asculta a face toate cuvintele legii aceștia, cêle scrise întru cartea aceasta ca să vă têmeji de numele cel cinstit și minunatul acesta, pre Domnul Dumnezăul tău,

59. Și va dovedi Domnul ranele tale și ranele semenției tale, rane mari și minunate și boale rêle și credincioase.

60. Și va întoarce asupra ta toată durêrea Eghiptului cea rea, care te feriia de cătră fața lor și să vor lipi întru tine.

Ms. 45

ascultat glasul Domnului Dumnedzăului tău ca să-i păzești poruncile lui și dreptățile lui câte au porâncit țic.

46. Și vor fi întru tine sêmece și minuni și întru seminția ta pân-întru vécî.

47. Pentru căce n-ai slujit Domnului Dumnedzăului tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea a toate,

48. Și vei sluji neprietenilor tăi pre carii va trimite Domnul Dumnedzăul tău asupra ta, cu foame și cu sete și cu golicuine și cu lipsa de toate. Și va pune preste tine lăncuș de hier preste gâtul tău pân-te va surpa de tot.

49. Și va aduce preste tine Domnul limbă de departe, de la marginea pământului, ca o pomire de vultur, limbă câria nu vei audzi glasul ei,

50. Limbă fără rușine la obraz, carea nu va lauda¹⁰ fața bătrânului, și pre cel tânăr nu va milui.

51. Și va mânca nașterile dobitoacelor tale și roadele pământului tău ca să nu lasc țic grâu, vin, untdelemn, cerezile boilor tăi și turmele oilor tale, pân-unde te va pierde.

52. Și te va sfărâma întru toate cetățile tale pân-să vor răsipi zidurile cele înalte ale tale și cele tari pre carele tu nădăjduiești pre ele întru tot pământul tău și te va chinu întru toate cetățile tale carele au dat țic Domnul Dumnedzăul tău.

53. Și vei mânca nașterile pântecelui tău, carnea fiilor tăi și a feteilor tale carele¹¹ au dat țic Domnul Dumnedzăul tău, întru supărarea ta și întru primejdiia [ta]¹² întru carea te va chinu neprietenul tău.

54. Cel moale întru tine și cel gingaș foarte va dăochea cu ochiul lui pre fratele lui și pre muierca cea dentru sânul lui și ficiorii cei rămași carii vor rămânea lui

55. Ca să dea unuia dentru ei den pelțele fiilor lui den carele va mânca, pentru ca să nu-i rămăie lui nice întru îngustare¹³ și întru primejdiia ta întru carea te vor chinu neprietenii tăi întru toate cetățile tale.

56. Și cea moale întru voi și cea gingaș foarte, câria n-au luat ispită piciorul ei a călca pre pământ pentru gingășie și molicuine, va dăochea cu ochiul ei pre bărbatul ei, pre cel dentru sânul ei și pre ficior și pre fata ei,

57. Și fetișoara ei, căce ce au ieșit pre stânghele ei, și fiul ei pre carele va naște pentru căce va mânca de tot pre acestea pentru lipsa a toate, pre ascunsu, întru dodecîal¹⁴ și întru primejdie¹⁵ carea te va chinu neprietenul tău întru toate cetățile tale.

58. Să nu veți asculta a face toate cuvintele a legii aceștia cele scrise întru cartea aceasta ca să vă têmeți de numele cel cinstit și cestu minunat acesta, pre Domnul Dumnedzăul tău,

59. Și va slăvi Domnul ranele tale și ranele seminției tale, rane mari și minunate și boale rele și credințioase.

60. Și va întoalca asupra ta toată durerea Eghiptului cea rea, carea te ferești de cătră fața lor și să vor lipi întru tine.

Ms. 4389

Dumnezeului tău n-ai păzit, nici glasul lui n-ai ascultat, nici dreptățile lui câte au porâncit țic.

46. Și vor fi întru tine sêmece și minuni și în seminția ta pân-în veac.

47 [46] Căci n-ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu veselie și cu inimă bună pentru toate mulțimile bunățăților,

48. Ce vei sluji vrăjmașilor tăi, celor ce-i va trimite Domnul Dumnezeul tău asupra ta, cu foame și cu sete și cu golicuine și cu lipsă de toate. Și va pune jug de fier pre cerbica ta până te va surpa de tot.

49. Și va aduce Domnul asupra ta limbă de departe, de la marginea pământului, ca o pomire de vulțuri, limbă câria nu-i vei înțelge graiul,

50. Limbă cu obraz fără de rușine, carea nu se va rușina de fața celui bătrân, nice-i va fi milă de cel tânăr.

51. Și va mânca prăseala dobitoacelor tale și sămănăturile pământului tău până nu va rămânea țic grâu, nici vin, nici untdelemn, nici vor rămânea cirezile boilor tăi, nici turmele oilor tale, până nu se vor potopi toate.

52. Și te vor pierde întru toate cetățile tale până se vor dăzrădăcina toate zidurile tale cele nalte și tari în care te nădăjduiești tu în toată țara ta și te va năcăji în toate cetățile tale care au dat țic Domnul Dumnezeul tău.

53. Și vei mânca roada pântecelui tău, carnea feciorilor tăi și a feteilor tale care țic-i va da Domnul Dumnezeul tău, întru nevoia ta și întru scârba cu care te vor năcăji vrăjmașii tăi.

54. Voinicul cel frumos și gingaș foarte dentru voi va rămni cu ochiul său spre fratele său și spre muierca carea iaste a sânului lui și feciorilor lui celor ce-i vor rămânea

55. Ca să-i dea lui unul dentr-ânșii, den carnea feciorilor săi să mănânce, căci că n-au rămas lui nimic întru răotatea ta în carea te năcăjăse vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Iar muierca cea tânără dentru voi și cea gingaș foarte, al câria picior nu se-au dăprins să calce pre pământ, pentru tineretele ei și pentru frumsșetea gingășiei ei va rămni ochiul ei spre bărbatul ei care iaste în sânul ei și feciorului ei și fetei ei,

57. Și celui ce au ieșit den dășărturile¹⁰ ei și fiului ei celui ce l-au născut să-l mănânce, ea într-ascuns, pentru multa lipsă a ei și pentru răotatea și năcăjirea cu carea te va supăra vrăjmașul tău în toate cetățile tale.

58. Deaca nu veți asculta să faceți toate cuvintele legii aceștia carea iaste scrisă în cărțile acestea și să vă têmeți de numele cel sfint și minunat al Domnului Dumnezeului tău,

59. Și va înmulți ranele tale și ranele seminției tale, rane mari și minunate și boale rele și dureri credințioase.

60. Și va crește pre tine toată durerea eghiptenească cea rea, de carea te îngroziai tu și se va apropiia de tine.

Versiunea modernă

zeului tău și n-ai păzit poruncile și rînduicile lui, așa cum țic-a poruncit.

46. Ele vor fi pe vecie un semn și o minune pentru tine și pentru urmașii tăi.

47. Deoarece, cînd aveai de toate din belșug, n-ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu inimă recunoscătoare,

48. Va trebui să slujești vrăjmașului tău, pe care Domnul îl va trimite asupra ta. Vei suferi de foame și de sete, vei rămîie gol și vei duce lipsă de toate. El îți va pune pe gît un jug de fier, pînă te va nimici.

49. Domnul va aduce de departe, de la marginea pământului, un popor care se va prăvăli asupra ta ca un vultur, un popor a cărui limbă nu o vei înțelge,

50. Un popor cu înfățișarea cruntă, care nu îi prețuește pe bătrîni și nu are milă față de copii.

51. El va mânca rodul vitelor tale și rodul pământului tău, pînă vei fi nimicit; nu-ți va lăsa nici grîie, nici vin, nici untdelemn, nici vițelii din cirezile tale, nici mielii din turmele tale, pînă te va duce la piere.

52. Și te va împresura în toate cetățile tale, pînă cînd vor cădea zidurile tale înalte și întărite în care țic-ai pus nădejdea pe tot cuprinsul țării; te va împresura în toate cetățile tale, în toată țara pe care țic-a dat-o Domnul Dumnezeul tău.

53. Cînd vei fi încercuit de vrăjmași, și vei fi la strîmtoare și la nevoie, vei ajunge să mănîci rodul pântecelui tău, carnea fiilor și fiicelor tale, pe care țic l-a dăruit Domnul Dumnezeul tău.

54. Bărbatul tău cel blînd și gingaș se va uita cu ochi răuvoitori la fratele lui, la soția pe care a ocrotit-o la sînul lui și la ceilalți copii care l-au mai rămas

55. Și nu va împărți cu ei carnea din copiii săi pe care îi mănîcă, pentru că lui nu-i mai rămîie nimic, la strîmtoare și la nevoie, cînd vei fi încercuit de vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Femeia ta cea blîndă și gingașă care, în alintarea și răsfațul ei nu s-ar încumeta să calce cu piciorul pe pămînt, se va uita cu ochi răuvoitori la bărbatul ei, care s-a odihnit la sînul ei, la fiul și la fiica ei,

57. La fătul ei, care a ieșit din țeapșele sale și la copiii pe care îi va naște; căci din lipsă de toate, îi va mânca pe ascuns, la strîmtoare și la nevoie, cînd vei fi încercuit de vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

58. Dacă nu vei păzi și nu vei împlini toate cuvintele acestei legi, scrise în cartea aceasta, și nu te vei teme de acest nume slăvit și înfricoșător, „Domnul Dumnezeul tău”,

59. Atunci Domnul va arunca asupra ta și asupra urmașilor tăi plăgi neînchipuite, plăgi grele și îndelungate, precum și boli rele și stăruitoare.

60. El va aduce din nou peste tine toate moliemele Egiptului, de care țic era groază și care se vor lipi de tine.

рмз

трь тине . Шн тоатпъ боала шн тоатпъ са
 на че нх е скрпнть шн тоатпъ че е скрпнть хтрь ка
 тѣ леуѣн лѣшѣа ба адрѣе дмнхл асхпра та пѣ
 нть че тева пѣтѣре . Шн вецн рѣмнѣнѣ хтрь
 нхмпръ пѣцннхъ , пемптръ кѣчи кжнѣ ерѣцн ка
 стѣлеае чѣрнахн хтрь мѣлѣцнме , кѣчи на цн а
 скхлѣтѣт гааеуа дмнхлхн дмнхтѣхлхн вострѣ .
 Шн бафн хѣчннѣ сах вееантѣ дмнхл пре вон ка
 сѣвъ фѣкѣ вине вѣасъ , шн сѣвъ хмѣлѣцнхъ пре
 вонъ , аша стѣа вееан дмнхл пре вон стѣвъ сѣупе
 пре вонъ , шн вецн рѣмнѣа дѣла пѣмжнпѣлѣ ка
 реае вон мѣрѣецн хлѣхнптрѣ аколсъ , ка стѣа мо
 щеннцн пре сѣа . Шн тева стѣмѣна пре тн
 не дмнхл дмнхтѣхл пѣхлѣ тоатпѣ лнмѣнае дѣн
 марѣннѣ пѣмжнпѣлѣхн пѣнѣ хмѣрѣннѣ лѣхн , шн
 вен салжн аколсъ ла ацн дмнхтѣн ла аѣмне шн
 ла пѣтѣрн , пре карѣн на шѣлѣтѣ шн пѣрнцнѣтѣн .
 Хѣтѣ шн хтрь лнмѣнае аѣѣлѣ нхтѣва сѣдхннѣ
 ннче стѣа фѣче стѣаре оуѣрмен пнчѣрѣлѣхнпѣхл , шн
 ва дѣ дмнхл аколсъ нннмѣ мѣрѣннѣтѣ , шн сѣкн
 лнѣннѣ , шн сѣфлетѣ топнѣтѣ . Шн бафн
 внѣца та спжнхтѣрѣтѣ дѣннѣннѣтѣ сѣкнлѣрѣ тѣн
 шн тевен тѣме зѣса шн нѣатпѣтѣ шн нѣвен крѣ
 дѣ вѣтѣцн тѣале . Дмннѣца вен знѣе кѣмъ сѣ
 арѣ сар фѣче сарѣ ? шн сара вен знѣе кѣмъ сѣаре сѣ
 фѣче дмннѣцѣ ? дѣ фѣрѣка нннннѣтѣале , дѣ кѣре
 тевен стѣмжнпѣлѣ , шн дѣн вѣрѣннѣла сѣкнлѣрѣ тѣн
 кѣрѣра вен вѣрѣтѣ . Шн тева хтѣорѣе дмнхл
 дмнхтѣхл ла егѣпетѣ кѣ вѣсе , шн хтѣрѣ кѣлѣтѣ кѣрѣ
 амъ знѣ нѣвѣецн ман адрѣсѣе а сѣман вѣрѣтѣ хтѣ
 пре ла , шн вѣвѣецн вннѣе аколсъ ла вѣрѣмашн вѣ
 цн хтѣрѣ салѣцн , шн хтѣрѣ салѣннѣе , шн нѣва
 фн тѣа че стѣвъ агоннѣсѣкѣ .

К Л П ХѠ
 чѣстѣтѣ сжнѣтѣ нѣвннѣтеле фѣгѣрѣ хннѣцѣ ,
 карѣн ахъ порѣннѣтѣ дмнхл лѣхн мѣвенъ ,
 стѣ хтѣрѣвѣекѣ фѣнаорѣ лѣхн гѣранѣлѣ , хтѣ
 пѣмжнпѣлѣ моавѣ , фѣрѣ дѣ фѣгѣрѣ
 хннѣца карѣ ахъ фѣгѣрѣхннѣтѣ асѣрѣ лѣхннѣ .
 Шн кемѣ мѣвен пре тоѣцн фнѣн лѣхн гѣранѣлѣ шн
 знѣе кѣтѣрѣ днншн , вон аѣе вѣвѣхлѣтѣ тоатпѣ
 кжѣ ахъ фѣкѣтѣтѣ дмнхл дмнхтѣхл вострѣ хтѣ
 мжнпѣлѣ егѣпетѣлѣхн , хмнннѣтѣ вѣастѣрѣ лѣхн
 фарасѣнѣ , шн тѣхтѣрѣрѣ салѣнлѣрѣ лѣхн , шн ла тѣ
 пѣмжнпѣлѣ лѣхн . Нѣспннѣлае чѣѣле марн ка
 реае ахъ вѣхлѣтѣ сѣкннѣ тѣнѣ , стѣмѣнае шн мннхл
 ннае чѣѣле марн аѣѣлѣ мжнѣа чѣѣтѣре , шн ерѣ
 цѣлѣ тѣа наатѣ . Шн нахъ дѣпѣ дмнхл дмнѣ
 зѣхъ вѣасъ нннѣмѣ стѣцннѣ шн сѣкн стѣ вѣрѣецѣ , шн
 оуѣрѣкн стѣ хннѣцѣ пѣнѣтѣ хннѣсѣа аѣѣста
 Шн бахъ адрѣсѣе пре вонъ , дѣлѣнн хтѣрѣстѣн , нѣ
 сал вѣннѣтѣ хнннѣлае вѣастѣре , шн чѣрѣоатѣлае вѣа
 стѣре нѣсѣлѣ рѣсѣ дѣла пнчѣрѣлае вѣастѣре
 Пжнне наѣ мжнпѣлѣтѣ , вннѣ , шн рѣкѣлѣ наѣ вѣхлѣтѣ
 пемптрѣ ка стѣ нѣвѣоатѣецн кѣ аѣѣста лѣте дмнхл
 дмнхтѣхл вострѣ . Шн аѣе вѣннѣтѣ пѣнѣтѣ ла
 асѣкѣлѣ аѣѣста шн аѣе ешннѣтѣ , стѣсѣнѣ хтѣрѣатѣлѣ
 есѣвѣнѣлѣхн шн сѣгѣ хтѣрѣатѣлѣ вѣсѣнѣлѣхн , хтѣ
 пннпннѣрѣтѣ нѣвѣтѣрѣ кѣ рѣзѣвѣн . Шн амъ
 вѣ

Biblia, 1688, pag. 147, col. II

61. Și toată boala și toată rana ce nu e scrisă și toată ce e scrisă întru cartea legii aceștiia va aduce Domnul asupra ta, până ce te va pierde

62. Și veți rămănea întru număr puțin, pentru căci când erați ca stèlele cerului întru mulțime căci n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezăului vostru.

63. Și va fi în ce chip s-au veselit Domnul pre voi ca să vă facă bine voae și să vă înmulțască pre voi, așa să va veseli Domnul pre voi să vă surpe pre voi. Și veți rădica de la pământul la carele voi mârgeți înlăuntru acolo ca să-l moșteniți pre el.

64. Și te va semăna pre tine Domnul Dumnezăul tău la toate limbile, den marginea pământului până în marginea lui. Și vei sluji acolo la alți dumnezăi, la lêmne și la pietri, pre cari n-ai știut tu și părinții tăi.

65. Iară și întru limbile acêlea nu te va odihni, nice să va face stare urmei piciorului tău. Și-ți va da Domnul acolo inimă măhnită și ochi lipsind și suflet topit.

66. Și va fi viața ta spînzurată dennaintea ochilor tăi și te vei tême zioa și noaptea și nu vei crêde vieții tale.

67. Dimineața vei zice: «Cum oare s-ar face sară!» și sara vei zice: «Cum oare s-ar face dimineață!», de frica inimii tale de care te voi spămînta și den vedeniile ochilor tăi cărora vei vedea.

68. Și te va întoarce Domnul Dumnezău la Eghipet cu vase și întru calea carea am zis: «Nu veți mai adaoge a o mai vedea încă pre ea!». Și vă veți vinde acolo la vrăjmașii voștri întru slugi și întru slujnice și nu va fi cel ce să va agonisască.»

CAP 29

1. Acêstea sînt cuvintele făgăduinței carei au poruncit Domnul lui Moisi să întărească fiilor lui Israil întru pământul Moav, fără de făgăduința care au făgăduit lor la Horiv.

2. Și chemă Moisi pre toți fiii lui Israil și zise cătră dănșii: „Voi ați văzut toate cîte au făcut Domnul Dumnezeul vostru în pământul Eghiptului, înainte voastră, lui faraon și tuturor slugilor lui și la tot pământul lui,

3. Ispitile cêle mari carele au văzut ochii tăi, sêmețele și minunile cêle mari acêlea, mîna cea tare și brațul cel nalt.

4. Și n-au dat Domnul Dumnezeu voae inemă să știți și ochi să vedeți și urechi să auziți până în zioa aceasta.

5. Și v-au adus pre voi 40 de ani în pustii; nu s-au vechit hainile voastre și ciuboatele voastre nu s-au ros de la picioarele voastre.

6. Pîine n-ați mîncat, vin și rachiu n-ați băut, pentru ca să cunoașteți că acesta iaste Domnul Dumnezeul vostru.

7. Și ați venit până la locul acesta, și au ieșit Sion, împăratul Esevonului, și Og, împăratul Vasanului, în timpinarea noastră cu războiu. [8] Și i-am/ băzut pre ei la războiu.

Ms. 45

61. Și toată boala și toată rana ce nu-i scrisă și toată ce-i scrisă întru cartea legii aceștia va aduce Domnul preste tine, pân-unde te va surpa.

62. Și veți rămănea întru număr puțini, pentru căce cîndu craji ca stêțele cerului întru mulțime căce n-ați ascultat glasul Domnului Dumnedzului vostru.

63. Și va fi în ce chip s-au veselit Domnul pre voi ca să vă facă bine voao și să vă înmulțască pre voi, așa să va veseli Domnul pre voi să vă surpe pre voi. Și veți rădica [de sârgu]² de la pământul la carele voi mărgeți înlontu acolo ca să-l moșteniți pre el.

64. Și te va sămăna pre tine Domnul Dumnedzului tău la toate limbile, den marginea¹⁶ pământului pân-în marginea [pământu]¹⁷ lui. Și vei sluji acolo la alți dumnedzai, la lêmne și la pietri, pre carii n-ai știut tu și părinții tăi.

65. Iar și întru limbile acêlea nu te va odihni nice să va face stare urmei piciorului tău. Și-ți va da Domnul acolo inimă învoierată și ochi lipsindu și suflet topitor.

66. Și va fi viața ta spânzurată dennaintea ochilor tăi și te vei tême dzua și noaptea și nu vei crede vieții tale.

67. Dimineața vei dzice: «Cum oare s-ară face sară», și sara vei dzice: «Cum oare s-ară face dimineață!» de frica înemii tale de carea te vei spămănta și den vederile ochilor tăi cărora vei vedea.

68. Și te va întoarce Domnul Dumnedzului la Eghiptu cu vase și întru calea carea am dzis: «Nu veți mai adaoge a o mai vedea încă pre ea!» Și veți adaoge acolo cătră neprietenii voștri întru slugi și întru slujnice și nu va fi cel ce să vă agonisască.¹⁸

CAP 29

1. Acêstea-s cuvintele fâgăduinții căriia au porîncit Domnul lui Moisi să întărească filor Israil întru pământul Moav, fără de fâgăduița carea au fâgăduit lor la Horiv.

2. Și chemă Moisi pre toți fiii lui Israil și dzise cătră înșii: „Voi ați vădzut toate căte au făcut Domnul Dumnedzului vostru în pământul Eghiptului înaintea voastră, lui farao și la toate slugile lui și la tot pământul lui,

3. Cercetările cêle mari carele au vădzut ochii tăi, sêmnele și minunile cêle mari acêlea «și»¹ mîna cea tare și brațul cel înaltu.

4. Și n-au dat Domnul Dumnedzului voao inemă să știți și ochi să vedeți și urechi să audziți pân-în dzua de astăzi.

5. Și v-au adus pre voi 40 ani întru pustii și nu s-au vechit hainele voastre și ciobotele voastre nu s-au ros de la picioarele voastre.

6. Pîne n-ați mîncat, vin și amestecături² n-ați băut, pentru ca să cunoașteți că Domnul Dumnedzului vostru acesta-î³.

7. Și ați venit pân-la locul acesta și au ieșit Sion, împăratul Esévon, și Og, împăratul Vasanului, întru timpinarea voastră cu războiu. [8] Și i-am/bătut pre ci la războiu.

Ms. 4389

61. Și toată slăbănogiia și ranele cêle ce nu sînt scrise și toate cêle ce-s scrise în cărțile legii aceștia le va slobozi Domnul asupra ta, până te va potopi.

62. Și va rămănea întru voi număr puținel în locul cêla ce craji ca stêțele cerului de mulți că n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezeului vostru.

63. Și cum se veseliia Domnul de voi cînd făceaiți voi bine, și vă înmulția așa se [ve] va veseli Domnul și cînd vă va potopi. Și veți peri de pre pământul de pre care veți mărge voi acolo să-l luați.

64. Și vă va risipi Domnul Dumnezeul vostru întru toate limbile, dentr-o margine de pământ până la cêta margine. Și acolo veți sluji altor Dumnezei, celor de piatră și de lemn, cărora nu-i știu tu nici părinții tăi.

65. Și în limbile acêlea nu te va odihni, nici va fi așăzămînt gleznelor picioarelor tale. Și-ț va da Domnul acolo inimă aprinsă și ochi lipsind și suflet uscăcios.

66. Și va fi viața ta ca cum ară fi spânzurată înaintea ochilor tăi și te vei tême zioa și noaptea și nu vei crede vieții tale.

67. Și dimineața vei dzice: «Oare cum se face scară!», iar scara vei dzice: «Oare cum se face dimineață!», de frica inimii tale de carea te vei înfricoșa și de vederea ochilor tăi, căci vei vedea.

68. Și te va întoarce Domnul Dumnezeu în Eghiptu în corabic și pre calca carea am zis că de acum nu veți mai adaoge a o vedea. Și vă veți da¹¹ acolo vrăjmașilor voștri în robi și în roabe, și să nu va fi cine să vă cumpere.¹²

CAP 29

1. Acêstea sînt cuvintele fâgăduinței care au porîncit Domnul lui Moisi să le puie feciorilor lui Israil în țara Moavului, prespre fâgăduița carea o au pu lor în Horiv.

2. Și chemă Moisi pre toți feciorii lui Israil și zise cătră dînșii: „Voi ați văzut toate căte au făcut Domnul în Țara Eghiptului înaintea voastră, lui farao și tuturor slugilor lui și țării lui,

3. Ispititurile cêle mari care le-au văzut ochii tăi și sêmnele și minunile cêle mari cu mîna cea vîrtoasă și cu brațul cel nalt.

4. Ce nu dède voaoă Domnul inimă înțeleatoare, nici ochi să vedeți, nici urechi să audziți până astăzi.

5. Adus-au pre voi 40 de ani pren pustie și hainele voastre nu se-au învechit, nici cizmele voastre nu se-au ros den picioarele voastre.

6. Pîne n-ați mîncat, nici vin și alte amestecături de băuturi n-ați băut, ca să cunoașteți că acesta iaste Domnul Dumnezeul vostru.

7. Și ați venit la acest loc și au ieșit împotriva voastră spre războiu, Sion împăratul Sionului și Og, împăratul Vasanului, și i-am/bătut.

Versiunea modernă

61. Domnul va abate asupra ta, de asemenea, toate bolile și toate plîgile care nu sînt scrise în cartea acestei legi, pînă cînd vei fi nimicit.

62. Și veți rămîne puțini la număr, pentru că, atunci cînd craji ca stelele cerului de mulți, n-ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău.

63. Așa cum Domnul s-a bucurat să vă facă bine și să vă înmulțescă, tot așa se va bucura Domnul să vă nimicească și să vă stîrpească. Și veți fi smulși din țara în care mergeți ca să o luați în stăpînire.

64. Domnul Dumnezeul tău te va împrăstia printre toate popoarele, de la o margine pînă la cealaltă margine a pământului. Acolo vei sluji altor dumnezei, din lemn și din piatră, pe care nu i-ai cunoscut nici tu, nici părinții tăi.

65. Într-aceste popoare nu vei avea parte de liniște și nici de un loc de repaus pentru tălpile picioarelor tale. Domnul îți va da o inimă zbuciumată, privirea stînsă și sufletul secătuit.

66. Viața ta va atîna în gol, vei fi cuprins de teamă zi și noapte și nu vei mai avea încredere în viața ta.

67. Dimineața vei dzice: «De s-ar face odată scară!», iar scara vei dzice: «De s-ar face odată dimineață!» din pricina spaimii care îți va cuprinde inima și a privilegiilor pe care o vei vedea cu ochii tăi.

68. Iar Domnul te va aduce pe corăbii înapoi în Egipt, pe un drum despre care îți spusese: «Să nu-l mai vezi niciodată!» Acolo vei încerca să vă vindeți vrăjmașilor voștri, ca robi și ca roabe, dar nu se va găsi nimeni ca să vă cumpere.¹²

CAP. 29

Legămîntul din țara Moabului.

1. Iată cuvintele legămîntului încheiat de Moise, așa cum i-a porîncit Domnul, cu fiii lui Israil în țara Moabului, în afara legămîntului pe care îl încheiasc cu ei la Horeb.

2. Moise a chemat pe toți fiii lui Israil și le-a zis: „Ați văzut tot ceea ce a făcut Domnul sub ochii voștri, în țara Egiptului, cu farao, cu toți curtenii lui și cu toată țara lui,

3. Marile încercări pe care le-ai văzut cu ochii tăi, sêmnele și minunile acêlea mari.

4. Dar pînă în ziua de astăzi Domnul nu v-a dat minte să pricepeți, ochi să vedeți și urechi să audziți.

5. Patruzeci de ani v-am călăuzit prin pustiu. În tot acest timp hainele voastre nu s-au învechit, iar încălțămînta din picioarele voastre nu s-a rupt.

6. Pîne nu ați mîncat, vin și alte băuturi tari nu ați băut, ca să știți că eu sînt Domnul Dumnezeul vostru.

7. Ați ajuns astfel pînă în acest loc, cînd Sihon, regele Heșbonului, și Og, regele Vasanului, au ieșit în întîmpinarea noastră la luptă. Noi însă i-am/învingi,

Ms. 45

8. Și le-am luat pământul și am dat pre el cu sorțu lui Ruvim și lui Gaddî și la jumătate de neam a lui Manasi.

9. Și să păziți să faceți toate cuvintele făgăduinții aceștia, să faceți pre ele pentru ca să pricîpeți toate câte ați făcut.

10. Voi stați toți astăzi înaintea Domnului Dumnezăului vostru: căpeteniile neamurilor voastre, și bătrînimea voastră, și judecătorii voștri, și aducătorii de cărțile voastre, tot omul Israil,

11. Și muierile voastre, și feciorii voștri și cel nemernic, ceta ce-i în mijlocul taberii voastre, den tăietor de lemn al vostru pînă în aducător de apă al vostru.

12. Să petreci în făgăduința Domnului Dumnezăului tău și în blăstămul lui căte Domnul Dumnezăul tău făgăduiește cătră tine astăzi.

13. Pentru ca să te întărească pre tine șie întru nărodu și el va fi ție Dumnezău, în ce chip al dzis ție și în ce chip al giurat părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu numai voao sânguri cu pui făgăduința aceasta și blăstămul acesta,

15. Ce și celora ce-s cu noi astăzi aicea înaintea Domnului Dumnezăului vostru și celora ce nu-s cu noi aicea astăzi.

16. Căci voi știți cum am lăcut în pământul Eghiptului, cum am trecut în mijlocul limbilor pre carele ați trecut.

17. Și ați văzut urficiunile lor și chipurile lor, lemnu și piatră, argintu și aur, carele sântu lângă ei.

18. Au doară să nu fie întru voi bărbat au fămie, au neam, au fêl oarecaruia, au cuget s-au abătut de la Domnul Dumnezăul vostru, ca să margă să slujască bodziloz limbilor acclora; să nu cumva fie <întru voi, cine> rădăcină în sus răsărindu întru hiere și amărăciune.

19. Și va fi să va audzi cuvintele blăstămului acestuia și va povesti întru inima lui dzicîndu: «Pre dreptul să mi să facă mie, căce întru rătăcirea inemei mele voi mîrg», pentru ca să nu piardă înpreună cel păcătos pre cel făr-greșcală.

20. Nu va vrea Dumnezău a i să priimi ruga lui, ce încă atunca să va ația urgia Domnului și răvnireă lui întru omul acela și să vor lipi întru el toate blăstămile făgăduinței aceștia, cêle scrise întru cartea lēgii aceștia, și va stinge Domnul numele lui dentru cel de supt cer.

21. Și-l va usăbi Domnul spre rău dentre toți fiii lui Israil după toate blăstămile făgăduinței cei scrise întru cartea lēgii aceștia.

22. Și vor grăi seminția cēalaltă, fiii noștri cari să vor rădica după voi, și cel strîn carele va veni den pământu departe și vor vedea ranele pământului aceleia și boalele lui carele au trimis Domnul preste el,

23. Iarbă pucioasă și sare arsă, tot pământul ei nu să va sămăna, nice va răsări, nice să va sui preste el/ tot vîrdele, în ce chip s-au surpat

Ms. 4389

8. Și am luat țările lor și le-am dat întru moștinare lui Ruvim și lui Gad și a jumătate de seminție a Manasici.

9. Deci să păziți toate cuvintele făgăduinței aceștia și să le faceți ca să pricîpeți toate câte ați făcut.

10. Voi toț staț astăzi înaintea Domnului Dumnezăului vostru: boiarii voștri și ai ncamurilor, și bătrînii, și judecătorii, și cărturarii, și tot bărbatul lui Israil,

11. Muierile voastre, și feciorii voștri și vincticul care iaste între mijlocul taberii voastre, de la ceta ce taie voao lēmne pînă la ceta ce vā aduce apă.

12. Să petreci în făgăduința Domnului Dumnezăului tău și în blestemul lui și în căte au făgăduit ție Domnul Dumnezăul tău astăzi.

13. Ca să te așaze lui pre tine în nărodu și el să ție Dumnezău, cum ți-au zis și cum se-au jurat părinților tăi, lui Avram, lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu porăncesc eu numai voaoă făgăduința aceasta și blestemul acesta,

15. Ce și cestorlalți carei sânt cu voi aici înaintea Domnului Dumnezăului vostru și celor ce nu sânt astăzi aici cu voi.

16. Crez voi știți cum am petrecut în țara Eghiptului și cum am petrecut pren țările care am trecut.

17. Și ați văzut urăciunile lor și idolii lor, lemnul și piatră, argintul și aurul, care iaste pre dănșii.

18. Să nu cumva să fie întru voi vreun bărbat sau vreo muicere, sau vreun neam, sau vreo seminție, care să-și întoarcă inima de cătră Domnul Dumnezău vostru și să meargă să slujască Dumnezăului limbilor acclora și să fie cumvaș întru voi rădăcină carea să să crească [19] fiere și amărăciune.

19. Și cînd va auzi cuvintele blestemului să gîndască în inima sa și să zică: «Pace va fi mie și voi umbra întru înșălăciunea inimii mele», să nu piarză cel păcătos pre cel nepăcătos depreună cu sine.

20. Că nu va vrea Dumnezău să fie lui milostiv, ce atunci se va ația mânia Domnului și răvna lui spre ael om, și se vor lipi de dănsul toate blestemile făgăduinței aceștia care sânt scrise în cărțile legii aceștia, și va piêrde Domnul numele lui den cêle de supt cer.

21. Și-l va usebi Domnul spre rău dentre toți feciorii lui Israil după tot blestemul făgăduinței care iaste scris în cartea legii aceștia.

22. Și va zice alt neam și feciorii voștri cari vor fi după voi și vincticii carei vor veni de dăparte, vîzînd rana acelu pământ și boalele lui care vā trimete Domaul pre dănsul,

23. Piatră și piatră pucioasă și sare să arză tot pământul lui ca mai mult să nu sēmene, nice să răsăie, nici să crească dentr-ănsul/ nici un fêl de

Versiunea modernă

8. Le-am luat țara și am dat-o moștenire lui Ruben, lui Gad și unci jumătăți din seminția lui Manase.

9. Aveți grijă să împliniți toate cuvintele acestui legămint, ca să izbutiți în tot ceea ce faceți.

10. Astăzi stați cu toții înaintea Domnului Dumnezăului vostru: cîrmătorii semințiilor voastre, bătrînii voștri, dregătorii voștri și toți bărbații din Israil,

11. Copiii voștri, femeile voastre și străinii care se află în taberele voastre, de la cel ce vā taie lemnele pînă la cel ce vā aduce apă.

12. Să-ți însușești legămintul cu Domnul Dumnezăul tău, încheiat sub jurămint. Domnul Dumnezăul tău încheie astăzi cu tine acest legămint,

13. Împuternicindu-te astăzi să fii poporul lui, iar el să fie Dumnezăul tău, așa cum ți-a spus și cum a jurat părinților tăi Avraam, Isaac și Iacov.

14. Nu numai cu voi închei acest legămint și acest jurămint,

15. Ci și cu cei care stau astăzi cu voi aici înaintea Domnului Dumnezăului nostru, precum și cu cei care nu sînt astăzi aici cu voi.

16. Voi știți cum am trăit în țara Egiptului, cum am trecut și cum ați răzbit prin mijlocul popoarelor.

17. Și ați văzut urficiunile și idolii lor din lemn și din piatră, din argint și din aur, care se află la ele.

18. Să nu fie cumva printre voi vreun bărbat sau vreo femeie, vreun neam sau vreo seminție care astăzi să se abată în cuget de la Domnul Dumnezăul nostru și să meargă să slujască dumnezeilor acelor popoare. Să nu fie cumva printre voi vreo rădăcină din care să răsară otravă și pelin,

19. Cineva care, la auzul cuvintelor acestui jurămint, s-ar lăuda în sinca sa zicînd: «Mie îmi merge bine, chiar dacă voi urma pomirile inimii mele îndărătnice», căci atunci păcătosul l-ar duce la picire și pe cel nevinovat.

20. Domnul nu va ierta un asemenea om. Dimpotrivă, urgia și minia Domnului față de acest om vor fi ațiate și toate blestemele scrise în cartea aceasta vor cădea asupra lui, iar Domnul va șterge numele lui de sub cer.

21. Domnul îl va despărți de toate semințiile lui Israil, pentru ca să cadă asupra lui răul din toate blestemele legămintului scris în această carte a legii.

22. Cei ce vor veni, copiii voștri care se vor ridica după voi, și străinii care vor veni dintr-o țară îndepărtată vor vedea plăgile din această țară și bolile pe care Domnul le-a trimis asupra ei,

23. Tot pământul ei ars cu pucioasă și plin de sare, în care nu se mai poate sămăna, din care nu mai răsare și nu mai crește/ nici un fel de verdeață.

пѣть вѣрдеа, ꙗче кѣпъ сѣхъ сѣрпѣтъ со
 дѣмхъ, шн гоморхъ, адама шн егѣоимъ
 пре кареле ахъ сѣрпѣтъ дѣмхъ кхъ мѣнѣ шн кхъ оу
 рѣа ахн. Шн бѣ грѣнъ пѣлате амѣнае кѣ
 пѣнтръ кѣче ахъ фѣкхѣт дѣмхъ аша пѣмжнтъ
 ахн ачѣстѣа, карѣ асте мжнѣа оуцѣн ачѣстѣ
 маре. Шн воръ зѣче кѣче ахъ асѣтъ фѣгѣ кѣ
 дѣнѣца дѣмхъ ахн дѣмжѣахн пѣрнѣцаоръ асѣръ,
 карѣ ахъ пѣсѣ пѣрнѣцаоръ асѣръ кжидѣ ахъ кѣсѣ
 пре ен дѣн пѣмжнтъ ахъ егѣ пѣлѣахн. Шн мѣ кѣ
 гжндѣ ахъ сѣлѣжнтъ аа дѣмжѣн стрѣннн шн сѣхъ ф
 кнѣт аа ен, аа карѣн нѣхъ шѣхътѣ нѣче ахъ фпѣ
 цѣтъ аоръ. Шн сѣхъ оурѣнѣстѣ кхъ мѣнѣ до кѣ
 нѣа пре пѣмжнтъ ахъ ачѣа, кѣстѣ ахъ кѣстѣ прѣстѣ
 ель ахъ пѣ пѣлате влѣстѣмеле фѣгѣ дѣнѣцѣн чѣле
 стѣнѣе фѣкарѣтѣ лѣцѣн ачѣстѣа. Шн рѣднѣтѣ кѣ
 дѣмхъа пре ен дѣла пѣмжнтъ ахъ асѣръ кхъ мѣнѣ
 шн кхъ оурѣе, шн кхъ сѣжѣрѣ маре фѣарѣте шн
 ахъ кѣсѣ пре ен фѣрѣлатѣ пѣмжнтъ ахъ шн дѣмхъ.
 Чѣле асѣкѣнѣе аае дѣмхъ ахн дѣмжѣахн нѣстрѣа, кѣ
 карѣ чѣле ааѣтѣ нѣасѣ шн фѣчѣорѣаѣ нѣшн фѣчѣн,
 кѣстѣ фѣчѣнъ тоаѣе кхъ мѣнѣмеле лѣцѣн ачѣстѣа.

К А П Л
 ѣ вафн дѣпѣ те воръ фѣрѣ асѣрѣта, а
 тоаѣе кхъ мѣнѣмеле ачѣстѣ, влѣбѣнѣа шн
 влѣстѣмѣа, кареле ам дѣтѣ фѣнѣнѣтѣ фѣ
 цѣнъ тѣае, шн вѣн прѣнѣмѣ фѣрѣ нѣма
 та, фѣрѣ пѣлате амѣнае оуцѣн тева
 рѣшнѣрѣа дѣмхъ ахн дѣмжѣахн пѣрѣ асѣрѣ
 Шн тебѣн фѣрѣарѣе кѣпѣрѣ дѣмхъ ахн дѣмжѣахн
 шн вѣн дѣмхъ ахн глѣсѣа ахн дѣпѣ пѣлате кѣпѣ
 ехъ порѣнѣсѣхъ цѣе асѣтѣжн, дѣнтръ тоаѣтѣ нѣма
 та, шн дѣнтръ тоаѣтѣ сѣфѣстѣа пѣрѣ
 Шн ва вѣндѣка дѣмхъ ахн пѣкѣстѣе тѣае, шн тева
 мнѣахн, шн прѣшъ тева дѣмхъ ахн дѣнтръ тоаѣтѣ ахн
 аа кареле пѣрѣ рѣшнѣрѣа дѣмхъ ахн дѣмжѣахн
 асѣрѣ. Дѣ вафн рѣшнѣрѣтѣ та дѣн мѣрѣн
 нѣ чѣрѣмѣхн пѣнѣтѣ фѣмѣрѣнѣтѣ чѣрѣмѣхн дѣ асѣрѣ
 тева дѣмхъ ахн дѣмжѣахн пѣрѣ, шн дѣ асѣрѣ
 тева ахъ. Шн тева вѣгѣа дѣмхъ ахн дѣмжѣахн
 пѣрѣ аа пѣмжнтъ ахн кареле ахъ мошѣнѣтѣ пѣрнѣ
 цѣнъ тѣае, шн а вѣн мошѣнѣ прѣстѣ шн вѣнѣцѣн вѣ
 фѣче, шн мѣн дѣ прѣсѣсѣтѣ тева фѣче, дѣ кѣпѣ прѣ
 пѣрнѣцѣнъ тѣае. Шн ва кѣрѣсѣн прѣн прѣжѣрѣ
 дѣмхъ ахн нѣма тѣа, шн нѣма семнѣцѣн тѣае, сѣ
 тѣеши прѣ дѣмхъ ахн дѣмжѣахн пѣрѣ, дѣнтръ тоаѣтѣ
 нѣма тѣа, шн дѣнтръ тоаѣтѣ сѣфѣстѣа пѣрѣ
 пѣнтръ кѣ сѣтѣ прѣсѣшъ тѣа. Шн ва дѣа дѣмхъ
 ахн дѣмжѣахн пѣрѣ влѣстѣмеле ачѣстѣ прѣстѣе сѣрѣж
 мѣшн тѣае, шн прѣчѣн те ахъ оурѣжѣтѣ прѣ тѣнѣ
 карѣ пѣрѣ гѣнѣтѣ прѣ тѣнѣ. Шн тѣ тебѣн ф
 пѣрѣ шн вѣн дѣмхъ ахн глѣсѣа дѣмхъ ахн дѣмжѣахн
 сѣрѣахн пѣрѣ, шн вѣн фѣче порѣнѣнае ахн, кѣжѣ
 ехъ порѣнѣсѣхъ цѣе асѣтѣжн. Шн тева фѣмѣ
 цн дѣмхъ ахн дѣмжѣахн пѣрѣ фѣрѣ пѣлате фѣрѣтѣ
 мжнѣаѣрѣ тѣае, фѣрѣ нѣшѣрѣнае пѣжнѣтѣеахн пѣрѣ
 шн фѣрѣ нѣшѣрѣнае дѣвѣтѣаѣсѣрѣ тѣае, шн ф
 рѣа дѣе пѣмжнтъ ахн пѣрѣ, кѣче ва фѣрѣарѣ
 дѣмхъ ахн дѣмжѣахн пѣрѣ сѣстѣе вѣсѣлѣсѣтѣе прѣ тѣнѣ
 сѣрѣ

Biblia, 1688, pag. 148, col. II

chip s-au surpat Sodomul și Gomorul, Adama și Săvoim, pre carele au surpat Domnul cu mânie și cu urgia lui.

24. Și vor grăi toate limbile: «Pentru căce au făcut Domnul așa pământului acestuia? Carea iaste mîniia urgiei această mare.»

25. Și vor zice: «Căce au lăsat făgăduința Domnului Dumnezăului părinților lor care au pus părinților lor, cînd i-au scos pre ei den pămîntul Eghiptului

26. Și mergînd au slujit la dumnezei striini și s-au închinat la ei, la carii n-au știut, nice au împărțit lor.

27. Și s-au urgisit cu mânie Domnul pre pămîntul acela, ca să aducă preste el după toate blestemele făgăduinții cêle scrise în cartea legii aceștia.

28. Și rădică Domnul pre ei de la pămîntul lor cu mânie și cu urgie și cu scîrbă mare foarte și i-au scos pre ei într-alt pămînt ca și acum.»

29. Cêle ascunse, ale Domnului Dumnezăului nostru, iară cêle aiavea, noao și feciorilor noștri în vîci, ca să faceți toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

1. Și va fi după ce vor întra asupra ta toate cuvintele acêstea, blagoslovenia și blestemul carele am dat înaintea feții tale și vei priimi întru inema ta întru toate limbile unde te va rășchira Domnul Dumnezăul tău acolo.

2. Și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezăul tău și vei asculta glasul lui, după toate cîte eu poruncescu ție astăzi, dentru toată inema ta și dentru tot sufletul tău,

3. Și va vindeca Domnul păcatele tale și te va milui și iarăș te va aduna dentru toate limbile la carele te-au rășchirat Domnul Dumnezăul tău acolo.

4. De va fi rășchirarea ta den marginea cerului până în marginea cerului, de acolo te va aduna Domnul Dumnezăul tău și de acolo te va lua.

5. Și te va băga Domnul Dumnezăul tău la pămîntul carele au moștenit părinții tăi și-l vei moșteni pre el. Și bine-ți va face și mai de prisosit te va face decît pre părinții tăi.

6. Și va curăți preprejur Domnul inema ta și inema seminției tale, să iubești pre Domnul Dumnezăul tău dentru toată inema ta și dentru tot sufletul tău, pentru ca să trăiești tu.

7. Și va da Domnul Dumnezăul tău blestemele acêstea preste vrăjmașii tăi și pre cei ce au urît pre tine, care te-au gonit pre tine.

8. Și tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și vei face poruncile lui cîte eu poruncescu ție astăzi.

9. Și te va înmulți Domnul Dumnezăul tău întru toată fapta mînilor tale, întru nașterile pîntecelui tău și întru nașterile dobitoacelor tale și întru roadele pămîntului tău, căce va întoarce Domnul Dumnezăul tău să să veselească pre tine/ spre bune, în ce

Ms. 45

Sodomul și Gomorul, Adama și Sevoim, pre carele au surpat Domnul cu mânic și cu urgia lui.

24. Și vor grăi toate limbile: «Pentru că ce au făcut Domnul așa pământului acestuia? Careia iaste mânia urgiei această mare?»

25. Și vor dzice: «Că ce au lăsat făgăduința Domnului Dumnezău părinților lor care au pus părinților lor, cându i-au scos pre ei den pământul Eghiptului

26. Și mergându au slujit la dumnezăi străini și s-au închinat la ei, la carii n-au știut, nice au împărțit lor.

27. Și s-au mâniau cu urgie Domnul pre pământul acela, că să aducă preste el după toate blăstămile făgăduinței cele scrise în cartea legii aceștia.

28. Și-i rădică pre ei Domnul de la pământul lor cu mânic și cu urgie și cu scărbă foarte mare și i-au scos pre ei întru altu pământu ca și acum.»

29. Cēle ascunse Domnului Dumnezăului nostru, iar cēle neascunse noao și fiilor noștri în vēcii, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

1. Și va fi după ce vor întra asupra ta toate cuvintele acēstea, blagoslovenia și blăstămul carele am dat înaintea fēței tale și vei primi întru inema ta întru toate limbile unde te va rășchira Domnul Dumnezăul tău acolo.

2. Și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezăul tău și vei asculta glasul lui, după toate cāte eu porînescu ție astăzi, dentru toată inema ta și dentru tot sufletul tău,

3. Și va vindeca Domnul păcatele tale și te va milui și iarăși te va aduna dentru toate limbile la carēle te-au rășchirat Domnul Dumnezăul tău acolo.

4. Să va fi rășchirarea ta den marginea ceriului pân-în marginea ceriului, de-acolo te va aduna Domnul Dumnezăul tău și de acolo te va lua [Domnul Dumnezăul tău]¹.

5. Și te va băga Domnul Dumnezăul tău la pământul carele au moștenit părinții tăi și-i vei moșteni pre el. Și bine-ți va face și mai de prisosit te va face decăt părinții tăi.

6. Și va curăți prenegiur Domnul inima ta și inima săminței tale, să iubești pre Domnul Dumnezăul tău dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău pentru, ca să trăiești tu.

7. Și va da Domnul Dumnezăul tău blăstămile acēstea pre neprietenii tăi, pre cei ce au urât pre tine, carii te-au gonit pre tine.

8. Și tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și vei face <toate>² porîncele lui cāte eu porînescu ție astăzi.

9. Și te va înmulți³ pre tine Domnul Dumnezăul tău întru toate faptele mâinilor tale, întru nașterile pântecelui tău și întru nașterile dobitoacelor tale și întru rodele pământului tău, căce va întoarce Domnul Dumnezăul tău să s<x> veselească pre tine/ spre bun, în ce chip s-au

Ms. 4389

buruiană, cum au răsturnat Sodomul și Gomorul și Adamul și Sevoimul care le provăli Domnul în urgia mănici sale.

24. Și vor zice toate limbile: «Că ci au făcut Domnul așa aceștii țăr? Ce urgie iaste a aceștii mării mari?»

25. Și vor răspunde zicînd: «Căci că au lăsat făgăduința Domnului Dumnezeului părinților lor carea au făgăduit părinților lor, când i-au scos den țara Eghiptului

26. Și au mers de au slujit altor dumnezei, carii nu i-au știut și se-au închinat lor și nu le-au dat nici unul dentr-ășii nimic.

27. Și se-au mâniau Domnul pre țara aceasta și au trimes pre dānsa după tot blestemul legii care iaste scris în cărțile făgăduinței aceștia.

28. Și-i rădică Domnul den țara lor cu scărbă și cu urgie și cu mânic mare și i-au gonit într-altă țară și până acuma.»

29. Ascunsele Domnului Dumnezeului nostru care sânt arătate noao și feciorilor noștri, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

1. De-acii deaca vor veni asupra ta toate cuvintele acēstea, blagoslovenia și blestemul care am dat înaintea fēței tale și ți le vei aduce aminte în inima ta în toate țările în care te va răsipi Domnul Dumnezăul tău.

2. Și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezăul tău și vei asculta glasul lui, după toate cāte porînescu eu ție astăzi, tu și feciorul tău, cu toată inima ta și cu tot sufletul tău,

3. Va curăți Domnul păcatele tale și te va milui și iar te va aduna de pren toatē limbile den care te-au fost răsipit Domnul Dumnezău.

4. Măcară de va fi răsipirea ta de la o margine de cer până la altă margine de cer, și de acolo te va strānge Domnul Dumnezăul tău.

5. Și te va lua și te va duce în țara carea o au luat părinții tăi și o vei lua. Și-ți va face bine și te va înmulți mai mult decăt pre părinții tăi.

6. Și va curăți Domnul împrejur inima ta și inima seminței tale ca să iubești pre Domnul Dumnezăul tău den toată inima ta și den tot sufletul tău, și să poți fi viu.

7. Și va da Domnul Dumnezăul tău blăstămile acēstea pre vrājmașii tăi și pre cei ce te-au urât și pre cei ce te-au gonit.

8. Iar tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și vei face porîncele lui cāte porînescu eu ție astăzi.

9. Și te va înmulți Domnul Dumnezăul tău între toate lucrurile mâinilor tale, și în roada pântecelui tău, și în prăscala dobitoacelor tale, și în sămānturile cāmpului tău, și se va întoarce Domnul Dumnezăul tău și se va vesele de tine/ cu

Versiunea modernă

ca după nimicirea Sodomei, Gomorei, Admei și Teboimului, pe care Domnul le-a zdobit în mânia și în furia lui.

24. Atunci ei vor întreba, la fel ca și toate popoarele: «De ce a făcut Domnul așa ceva acestei țări? De ce această urgie și mînie aprinsă?»

25. Răspunsul va fi: «Pentru că au părăsit legământul pe care Domnul Dumnezăul părinților lor l-a încheiat cu ei, cînd i-a scos din țara Egiptului

26. Și au început să slujească și să se închine altor dumnezei, pe care nu îi cunoscuseră pînă atunci și pe care Domnul nu i-a menit pentru ei.

27. De aceea Domnul s-a mîniat cumplit pe această țară și a adus asupra ei toate blestemele scrise în această carte.

28. Aprins de mînie și de o aprigă furie, Domnul i-a smuls din țara lor și i-a aruncat într-o altă țară, unde sînt și acum.»

29. Lucrurile ascunse sînt ale Domnului Dumnezăului nostru, iar cele descoperite sînt ale noastre și ale fiilor noștri pe veci, ca să ducem la împlinire toate cuvintele acestei legi.

CAP. 30

Întoarcerea acasă. Alegerea vieții.

1. Cînd se vor împlini pentru tine toate aceste cuvinte, binecuvîntarea și blestemul pe care ți le-am dat spre alegere, și vei cugeta în inima ta asupra lor, acolo, între toate popoarele printre care te va risipi Domnul Dumnezăul tău,

2. Și cînd te vei întoarce la Domnul Dumnezăul tău și vei asculta glasul lui, tu și fiii tăi, din toată inima și din tot sufletul, întocmai cum îți poruncesc astăzi,

3. Atunci Domnul te va aduce înapoi din robie, se va îndura de tine și te va aduna iarăși dintre toate popoarele printre care te-a risipit Domnul Dumnezăul tău.

4. Chiar dacă vei fi risipit pînă la marginele cerului, Domnul Dumnezăul tău te va aduna de acolo și te va lua de acolo.

5. Domnul Dumnezăul tău te va aduce în țara pe care au stăpînit-o părinții tăi și vei intra din nou în stăpînirea ei. El îți va da bunăstare și te va înmulți mai tare decît pre părinții tăi.

6. Domnul Dumnezăul tău va tăia împrejur inima ta și inima urmașilor tăi. Atunci vei putea să-l iubești pe Domnul Dumnezăul tău din toată inima și din tot sufletul, ca să fii viu.

7. Domnul Dumnezăul tău va îndrepta toate aceste blesteme asupra vrājmașilor tăi și a celor ce te-au urît și te-au prigonit.

8. Iar tu te vei întoarce la Domnul Dumnezăul tău, vei asculta glasul lui și vei împlini toate poruncile pe care ți le dau astăzi.

9. Domnul Dumnezăul tău îți va da spor în tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale și va înmulți rodul pîntecelui tău, rodul vitelor tale și rodul pământului tău. Căci Domnul se va bucura din nou de tine, spre binele tău, cum s-a bucurat de părinții

спре оубне, ачекии еал вееант пре ппринцип тв.
 ѿ оубне аквалта галелл дмнхал дмнхубалхитв,
 ет пубеци шн ет фачн толате порубичнае лхн шн
 днрептубнае лхн, шн ж дубецинае лхн чебае скри
 се акарпт лецил адецил, ет тебен аптоаре ктв
 пртв дмнхал дмнхубал твх днрх толатв нин
 ма та, шн днрх топт еубаилл твх
 ѿ ктв ктв порубна аласта каре ех порубическх цте
 аспубн нх лете пртв гртв, ннче де парте дала ил
 ет не лете. Нх ачери лете зижнх чине етв
 ва ех днрх нон ачери, шн етв адухк нво
 ѿ шн аубинд пре етв оуби фаче? Ннче лете
 де чинд де маре зижнх кареае ватрче днрх
 де чинд де маре, шн етв адух нво шн аубж
 ѿ аубо пре етв оуби фаче? Апропе де тине
 лете кубжнтх фарте атрх гурта, шн а
 трх ннема та, шн атрх мжмае талае, ет фачн
 ет пре ель. Аптв ктв ам аат аманнтв фвцил
 талае аспубн, втаца шн моартв, винеаеш ртв.
 ѿ адр де вен аквалта порубичнае дмнхалх дмнх
 зубалх вострх кжте ех порубическх цте аспубн,
 ет нубеци пре дмнхал дмнхубал твх, ет оубан
 атрх толате кубнае лхн шн ет пубеци днрх
 тубнае лхн, шн порубичнае лхн, шн ж дубе
 кубнае лхн, шн вецн пртв, шн мваци
 вецн фи, шн тева вачн дмнхал дмнхубал твх а
 трх топт пзмжнтх, аа кареае атрх аквалс ет мо
 ѿ шенеци пре ель. Шн дества пременн нинма
 та шн нубен аквалта, шн ашубажнхте тебен а
 кнна аа дмнхубн стринн шн вен сахжн лорв
 ѿ Повестескх аспубн кубн нх пенре вецн перн,
 шн нх куб знае мвкте етв вецн фаче пре пзмжнт,
 кареае дмнхал дмнхубал твх дубце, аа кареае в
 трвтеци есрданх аквалс, ет мошеници пре ель.
 ѿ Мвртв рнубескх воас аспубн пре черн шн пре п
 мжнтв, пре моарте шн пре втаце, аатам а
 наннтв фвцил талае, влентл шн ваетемалв,
 шн аубеци втаца пентрх ка ет пубеци тх шн
 ееминцил та. Ет нубеци пре дмнхал дмнхуб
 хл твх, ет аквалци галелл лхн шн етв ецил де
 ель, пентрх ктв аласта лете втаца та, шн де
 лхн гарт знае лор талае, ет аквалци пре пзмжнтх
 кареае ах жхрат дмнхал ппринцип твн лх абраа,
 шн лхн есаакв, шн лхн аиковь етв дт лорв.

КАПЛА
 ѿ етвжршн мовен гтвннх толате кубн
 теле ачеств, ктв ртв тоци финлхн есран
 шн зине ктв пртв ен. Аев р, шн, к,
 де ланн, ежнт ех аспубн, шн нубом ман
 пубтв аку ет атрх аубхнтрх шн етв е
 ех афарт, шн дмнхал зине ктв пртв мнне нубентрв
 че пре есрданх аласта. Дмнхал дмнхубал
 твх тала че мврте знаннтв фвцил талае, ачела
 вл есрпа анмвнае ачеств днннаннтв фвцил та
 ле, шн вен мошени пре алае шн етв тала че мврте
 знаннтв фвцил талае аче кптв ах гтвнтв дмнх
 ѿ Шн ва фаче дмнхал лорв аче кптв ах фвкхпт лхн
 етвонь, шн лхн етв, талае дон аспубн ааморен
 лорв, марн ера де чинд де есрдан, шн пзмжн

Biblia, 1688, pag. 149, col. I

chip s-au veselit pre parintii tai.
 10. Sa vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tau, sa pa-
 zești și să faci toate poruncile lui și dreptățile lui și judecățile lui
 cèle scrise în cartea legii aceștia, să te vei întoarce către Domnul
 Dumnezeuul tău dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău.

11. Căce că porunca aceasta care eu poruncescu ție astăzi nu
 iaste prea grea, nice departe de la tine iaste.

12. Nu în ceru iaste zicînd: «Cine să va sui dentru noi în
 ceru și să o aducă noao și auzînd pre ea o vom face?»

13. Nice iaste decindea de mare zicînd: «Carele va trêce den
 noi decindea de mare și o va aduce noao și auzîndu-o pre ea, o
 vom face?»

14. Aproape de tine iaste cuvîntul foarte întru gura ta și întru
 inema ta și întru mîinile tale, să faci pre el.

15. Iată că am dat înaintea fêții tale astăzi viața și moartea,
 binele și răul.

16. Iară de vei asculta poruncile Domnului Dumnezeuului
 vostru, cîte eu poruncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dum-
 nezeul tău, să umbli întru toate căile lui și să păzești dreptățile
 lui și poruncile lui și judecățile lui, și veți trăi și mulți veți fi, și te
 va blagoslovi Domnul Dumnezeuul tău întru tot pămîntul la carele
 întri acolo să moștenești pre el.

17. Și de să va premeni inima ta și nu vei asculta, și înșălîndu-te
 te vei închina la dumnezei striini și vei sluji lor,

18. Povestescu-ți astăzi căci cu peire veți peri și nu cu zile
 multe vă veți face pre pămînt carele Domnul Dumnezeuul tău dă
 ție, la carele voi trêceți Iordanul acolo să moșteniți pre el.

19. Mărturisăscu voao astăzi, pre ceru și pre pămînt: pre
 moarte și pre viață dat-am înaintea fêții tale, blagoslovenia și
 blestemul. Și alêge viața, pentru ca să trăiești tu și seminția ta.

20. Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău, să ascuți glasul lui
 și să te ții de el, pentru că aceasta iaste viața ta și delungarea
 zilelor tale, să lăcuiești pre pămîntul carele au jurat Domnul
 parîntilor tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să le dea lor.

CAP 31

1. Și săvîrși Moisi grăind toate cuvintele acêstea cătră toți
 fiii lui Israil,

2 [1] Și zise cătră ei: [2] „De o 100 și 20 de ani sînt eu astăzi
 și nu voi mai putea încă să întru înlăuntr și să iesu afară. Și
 Domnul zise cătră mine: «Nu vei trêce pre Iordanul acesta.»

3. Domnul Dumnezeuul tău, cela ce mêrge înaintea fêții tale,
 acela va surpa limbile acêstea dennaintea fêții tale și vei moșteni
 pre êle; și Isus, cela ce mêrge înaintea fêții tale, în ce chip au
 grăit Domnul.

4. Și va face Domnul lor în ce chip au făcut lui Sion și lui
 Og, celor doi împărați a amoreilor, carii era decindea de Iordan,
 și pămîntului lor, în ce chip i-au surpat pre ei.

Ms. 45

veselit pre părinții tăi,

10. Să vei asculta glasul Domnului Dumnează-lui tău, să păzești și să faci toate porințele lui și dreptățile lui «și giudețele lui»⁴ cele scrise în cartea legii aceștia de te vei întoarce pre Domnul Dumnează-lui tău dintru toată inima ta și dintru tot sufletul tău.

11. Căce porânca aceasta carea cu porânscu ție astăzi nu iaste prea grea, nice departe de tine iaste.

12. Nu iaste întru ceri [sus]¹ dzicându: «Cine să va sui dintru noi în cer și o va lua noao pre ea și auzindu pre ea vom face-o?»

13. Nice decinde de mare iaste dzicându: «Carle va trece den noi decinde de mare și o va lua pre ea noao și auzindu-o pre ea, o vom face?»

14. Aproape de tine iaste cuvântul întru gura ta și întru inima ta și întru mâinile tale, să faci pre el.

15. Iată că am dat înaintea fșii tale astăzi viața și moartea, binele și răul.

16. Iar să vei asculta porâncele Domnului Dumnează-lui vostru, câte cu porânscu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnează-lui tău [și]¹ să mergi întru toate căile lui și să păzești dreptățile lui și porâncele lui și giudețele lui, și veți trăi și mulți veți fi, și te va blagoslovi Domnul Dumnează-lui tău întru tot pământul la carele întri acolo să-l moștenești pre el.

17. Și de să va primeni inima ta și nu vei asculta, și înșelându-te, te vei închina la dumnează striini și vei sluiji lor.

18. Povestescu-ți astăzi căce cu perire veți peri și nu cu dzile multe veți face pre pământul carele Domnul Dumnează-lui tău dă ție, la carele voi treceți Iordanul acolo să moștenești pre el.

19. Mărturiscu-ți astăzi, pre ceri și pre pământ, pre moarte și pre viață, dat-am înaintea fșii tale blagoslovenia și blăstăm. Și alêge viața [tu]¹ pentru ca să trăiești tu și săminția ta.

20. Să iubești pre Domnul Dumnează-lui tău, să asculti glasul lui și să te ții de el pentru că aceasta iaste viața ta și delungarea dzilelor tale, să lăcuiești pre pământul carele au giurat Domnul părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să le dea lor.⁴

CAP 31

1. Și săvârși Moisi grăindu toate cuvintele aceștea cătră toți fii lui Israil,

2. Și dzise cătră ei: „De 120 ani eu sântu astăzi; nu voi mai putea încă să întru înlontru și să ies¹ [să] afară. Și Domnul dzise cătră mine: «Nu vei trece pre Iordanul acesta.»

3. Domnul Dumnează-lui tău, cela ce merge înaintea fșii tale, acela va surpa limbile aceștea de cătră fața ta și vei moșteni pre ei; și Isus, cela ce merge înaintea fșii tale, în ce chip au grăit Domnul.

4. Și va face Domnul [Dumnează-lui tău]² lor în ce chip au făcut lui Sion și lui Og, celor 2 împărați a amoroilor, carii era decinde de Iordan și pământului lor, în ce chip i-au surpat pre ei.

Ms. 4389

bine, cum se-au veselit și de părinții tăi,

10. Numai deaca vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău să păzești și să faci toate porân-cile și dreptățile și judecățile lui cele ce sânt scrise în cărțile legii aceștia și să te întorci cătră Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău.

11. Că poruncile aceștea care porânscu cu ție astăzi nu sânt ascunse, nici departe de tine.

12. Nu iaste în cer să zici: «Care dintru noi se va sui în cer să o aducă noao și auzindu-oă să o facem?»

13. Nici de cêța parte de mare să zici: «Cine o va aduce de acolo la noi și auzindu-oă, să o facem?»

14. Ce foarte iaste cuvântul aproape în gura ta și în inima ta și în mâinile tale, numai să o faci.

15. Iată, am dat astăzi înaintea ta viața și moartea, binele și răul.

16. Ca de vei asculta poruncile Domnului Dumnezeului tău, care porânscu cu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să umbli pre toate căile lui și să păzești toate dreptățile și poruncile lui și judecățile lui, și vei trăi și te vei înmulți, și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în țara în carea vei intra să o iai.

17. Iar de nu se va întoarce inima ta și nu vei asculta, ce rățicind te vei închina Dumnezeilor streini,

18. Mărturiscu ție astăzi că veți peri cu periciune și nu veți înmulți zilele în țara carea o va da Domnul ție, unde vei să mergi de cêța parte de Iordan să o iai.

19. Mărturie puu astăzi vooa ccriul și pământul, viața și moartea dat-am înaintea voastră blagoslovenia și blestemul. Deci alêgeți viața ca să vicțiești tu și săminția ta.

20. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să asculti glasul lui și să te apropii cătră dânsul (că acela iaste viața ta și îndălungarea zilelor tale)⁴ ca să trăiești în țara carea se-au jurat Domnul Dumnezeul părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, să o dea lor.⁴

CAP 31

1. Și mergînd Moisei grăi aceștea cuvinte toate cătră toți feciorii lui Israil,

2. Și zise cătră dânjii: „Astăzi sânt eu de 120 de ani și de acum nu mai poci să mai întru sau să mai ies. Și au zis Domnul cătră mine: «Nu vei trece Iordanul acesta.»

3. Ce Domnul Dumnezeul tău carele va merge înaintea fșei tale, acela va piêrde limbile aceștea denaintea ta; și Isus acesta va trece înaintea ta cum au grăit Domnul.

4. Și va face lor Domnul cum au făcut lui Sion și lui Og, înpărații amoroilor, amânduror și țării lor carii era de ceasta parte de Iordan.

Versiunea modernă

tăi,

10. Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău de a păzi poruncile și rînduicile lui scrise în cartea aceasta a legii și dacă te vei întoarce, din toată inima și din tot sufletul tău, la Domnul Dumnezeul tău.

11. Porunca aceasta pe care ții-o dau astăzi nu este prea grea pentru tine și nici nu este departe de tine.

12. Nu este în cer, ca să zici: «Cine se va sui pentru noi în cer, ca să ne-o aducă și să o auzim, pentru ca să o împlinim?»

13. Nu este nici dincolo de mare, ca să zici: «Cine va trece pentru noi marea, ca să ne-o aducă și să o auzim, pentru ca să o împlinim?»

14. Dimpotrivă, cuvîntul este foarte aproape de tine, în gura ta și în inima ta, numai să-l duci la împlinire.

15. Iată, astăzi am pus înaintea ta viața și binele, moartea și răul.

16. Dacă vei asculta poruncile Domnului Dumnezeului tău, pe care ție le dau astăzi, de a iubi pe Domnul Dumnezeul tău, de a umbla pe căile lui și de a păzi poruncile, rînduicile și legile lui, atunci vei trăi și te vei înmulți, iar Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta în țara în care intri ca să o stăpînești.

17. Dar dacă inima ta se va întoarce și nu vei asculta, dacă te lași amăgit să te închini altor dumnezei și să le slujești,

18. Vă aduc astăzi la cunoștință că veți pieri și nu veți avea parte de multe zile în țara pe care o veți lua în stăpînire, după ce veți trece Iordanul.

19. Astăzi iau ca martori cerul și pământul că ții-am pus înainte moartea și viața, binecuvîntarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și urmașii tăi.

20. Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, să asculti glasul lui și să te ții lîngă el, căci acesta este viața ta și astfel vei putea să trăiești zile îndelungate în țara pe care Domnul a jurat părinților tăi Avraam, Isaac și Iacov, că le-o va da.⁴

CAP. 31

Ultimele îndrumări ale lui Moise.

1. La sfîrșitul acestei cuvîntări, rostite de Moise tuturor fiilor lui Israil,

2. El le-a mai spus: „Am acum o sută douăzeci de ani și nu mai pot merge în fruntea voastră. De asemenea, Domnul mi-a zis: «Tu nu vei trece Iordanul.»

3. Înșuși Domnul Dumnezeul tău va merge înaintea ta, el însuși va nimici popoarele acestea dinaintea ta, pentru ca să le iei în stăpînire. Iosua va merge înaintea ta, așa cum a spus Domnul.

4. Domnul le va face acestor popoare ceea ce a făcut lui Sihon și lui Oh, regii amoroilor, și țării lor, atunci cînd i-a nimicit.

Ms. 45

5. Și i-au dat pre ci Domnul înaintea voastră și veți face lor în ce chip am porâncit voa.

6. Vitește-te³ și te întărește, nu te teme, nice te spământa, nice să te înfricoșezi de cătră fața lor, căce Domnul Dumnedzâul tău acesta carele merge înainte cu voi nu te va părăsi, nice te va lăsa."

7. Și chemă Moisi pre Isus și-i dzise lui înaintea a tot Israil: „Vitește-te și te întărește, pentru că tu vei să întri înaintea fetei nărodului acestuia la pământul carele au giurat Domnul părinților voștri să le dea lor și tu le vei moșteni de tot pre el lor.

8. Și Domnul, carele merge împreună cu tine, nu te va părăsi, nice tu te va lăsa; nu te teme, nice te spământa.»

9. Și au scris Moisi toate cuvintele legii aceștia într-o carte și le-au dat preuților, fiilor Levi, celora ce rădică sacriul făgăduinței Domnului și celor bătrâni, fiilor Israil.

10. Și au porâncit Moisi lor întru dzua aceea dzicîndu: „După 7 ani întru vremea anului slobodzirei, întru praznicul a facerii colibilor,

11. Când mergea împreună tot Israilul să s-ă ivască înaintea Domnului Dumnedzâului tău, în locul carele va alge Domnul, să s-ă citească legea aceasta înaintea a tot Israil, la urechile lor.

12. Adunați nărodul, bărbații și fămēile, și nașterile, și pre cel nemēmnic al tău, și⁴ pre cel dentru cetățile tale, pentru ca să audză și pentru ca să învețe să s-ă teamă de Domnul Dumnedzâul vostru, și vor audzi a face toate cuvintele legii aceștia.

13. Și fiii lor, carii nu știu, vor audzi și să vor învăța a să teme de Domnul Dumnedzâul vostru toate dzilele căte ei vor trăi pre pământu la carele voi treceți Iordanul acolo să moșteniți pre el."

14. Și dzise Domnul cătră Moisi: „Iată, s-au apropiat dzilele morții tale. Cheamă pre Isus și stați la ușile cortului mărturiei și voi porânci lui." Și mēse Moisi și Isus la cortul mărturiei și au stătut pregiur ușile cortului mărturiei.

15. Și pogorî Domnul cu stălpul de nor și stătut lângă ușile cortului mărturiei și stătut stălpul norului lângă ușile cortului mărturiei.

16. Și dzise Domnul cătră Moisi: „Iată, tu dormi împreună cu părinții tăi, și sculîndu-să acesta nărodu va curvi dennapola altor dumnedzâi strîini a pământului la carele acesta întră acolo înlontru la el, și mă vor lăsa pre mine și vor rășchira făgăduința mea carea am pus la ei.

17. Și mă voi scărbi cu mănec pre ci întru dzua aceea și voi părăsi pre ci și-m voi întoarce fața de cătră ei. Și va fi mănecare de tot și-l vor afla pre el răutăți multe și primejdii și va grăi întru dzua aceea: «Pentru căce nu iaste Domnul Dumnedzâul micu întru mine aflatu-m-au răutățile aceștea?»

18. Iar eu cu întoarce voi întoarce obrazul micu de cătră/ ci întru dzua aceea pentru toate

Ms. 4389

5. Că i-au pierdut și i-au dat Domnul în mînile voastre și să faceți lor cum am porâncit eu voa.

6. Înărbatează-te și te întărește, nu te teme, nici te înfricoșă, nici te da în laturi de fața lor, că Domnul Dumnezeul tău acesta va merge înaintea voastră și nu se va dăzlupi de la tine, nici te va părăsi."

7. Și chemă Moisi pre Isus și zise lui înaintea tuturor israitenilor: „Înărbatează-te și te întărește, că tu vei intra înaintea fetei acestui nărod în țara căce cu carea se-au jurat Domnul părinților voștri să o dea lor și tu-i vei moștina.

8. Și Domnul însuși, carele va merge cu tine nu te va lăsa, nici te va părăsi să se dea în laturi de la tine; nu te teme, nici te înfricoșă.»

9. Și scrise Moisi toate cuvintele legii aceștia în cărți și le dēde preoților, feciorilor lui Levii, carii purta sicriul făgăduinței Domnului și bătrânilor feciorilor lui Israil.

10. Și porânci lor Moisi în zioa aceea zicînd: „După 7 ani, în vremea anului slobodzirei în praznicul colibii,

11. Când se va aduna tot Israilul să se arate înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alge Domnul, să cetești cuvintele legii aceștia înaintea tuturor israitenilor, să audză ei.

12. Și să adună tot nărodul, bărbații și muierile și copiii, și vincticul tău care va fi în cetățile voastre, să audză și să se învețe a se teme de numele Domnului Dumnezeului vostru, și auzind să facă toate cuvintele legii aceștia."

13. Și feciorii lor, carii nu știu să audză și să se învețe a se teme de Domnul Dumnezeul vostru în toate zilele căte vor fi vii pre pământul pre care deaca veți trece Iordanul îl veți moștina."

14. Și zise Domnul cătră Moisi: „Iată, se-au apropiat zilele morții tale. Chiamă pre Isus și stați amîndoi înaintea ușii cortului mărturiei și voi porânci lui." Și mēse Moisi și Isus la cortul mărturiei și stătătură înaintea ușii cortului mărturiei.

15. Și se pogorî Domnul în stălp de nor și stătut stălpul cel de nor deasupra ușii cortului mărturiei.

16. Și zise Domnul cătră Moisi: „Iată, tu te vei răposa cu părinții tăi, iară nărodul acesta se va scula și va rătăci pre urma altor Dumnezei strîini în țara în carea vor întra ei într-ânsa, și mă vor părăsi și vor răsiipi făgăduința mea carea am făgăduiut lor.

17. Și într-a-țeaș zi mă voi mînăia spre dănșii cu urgie și-i voi năpusti și voi întoarce fața mea de la dănșii. Și vor fi în mănecare și vor afla multe răotăți și nevoi, și în zioa aceea vor zice: „Au doară nu ne ajung răotățile aceștea pentru căci nu iaste Domnul Dumnezeu întru noi?"

18. Iar eu cu întoarce voi întoarce fața mea de la/dănșii într-acea zi pentru toate răotățile căte au

Versiunea modernă

5. Domnul îi va da în mînile voastre și veți face cu ei așa cum v-am poruncit.

6. Fiți tari și plini de curaj, nu vă temeți și nu vă îngroziți în fața lor, căci însuși Domnul Dumnezeul tău merge cu tine; el nu te va lăsa și nu te va părăsi."

7. Moise l-a chemat pe Iosua și i-a spus în fața întregului Israel: „Fii tari și vitează, căci tu vei intra cu poporul acesta în țara pe care Domnul a jurat părinților lor că le-o va da; tu îi vei duce să o stăpîneasă.

8. Domnul însuși va merge înaintea ta; el nu te va lăsa și nu te va părăsi; nu te teme și nu te înspăimînta."

9. Apoi Moise a scris această lege și a dat-o preoților, fiilor lui Levi, care purtau chivotul legii Domnului, precum și tuturor bătrînilor lui Israel.

10. Moise le-a dat porunca aceasta: „La fiecare șapte ani, în anul iertării, la sărbătoarea corturilor,

11. Cînd tot Israelul vine să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege el, să se citească această lege înaintea întregului Israel, în auzul tuturor.

12. Să aduni poporul, bărbații, femeile și copiii, precum și străinii din cetățile tale, ca să audă și să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru și să aibă grijă să împlinescă toate cuvintele acestei legi.

13. Iar copiii lor, care nu o cunosc, să asculte și să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru, cîte zile veți trăi în țara pe care o luați în stăpînire după ce treceți Iordanul."

14. Domnul a zis lui Moise: „Iată, se apropie zioa morții tale. Cheamă-l pe Iosua și stați în cortul întîlnirii, pentru ca să-i fac cunoscute poruncile mele." Moise și Iosua s-au dus și au stat în cortul întîlnirii.

15. Atunci Domnul s-a arătat la cort într-un stîlp de nor și stîlpul de nor stătea la ușa cortului întîlnirii.

16. Domnul i-a spus lui Moise: „Iată, tu vei răposa în curînd alături de părinții tăi, dar acest popor se va ridica și se va desfrîna umblind după dumnezeii străini ai țării în care va intra. Pe mine mă va părăsi și va încălca legămîntul pe care l-am încheiat cu ei.

17. În zioa aceea, înfierbîntat de mînie, îi voi părăsi și îmi voi ascunde fața de ei. Atunci, cînd vor fi mistuiți și-i va ajunge o mulțime de rele și necazuri, se vor întreba: «Oare nu m-au ajuns aceste rele pentru că Dumnezeul meu nu mai este cu mine?»

18. Dar în zioa aceea îmi voi ascunde și mai mult fața/ din pricina răului pe care l-a săvîrșit

Ms. 45

răutățile carele au făcut, căce s-au întorsu la dumnedzâi striini.

19. Și acum scrieți cuvintele cântării aceștia și învățați pre ea pre fiii lui Israil și o puneți pre ea întru rostul lor, pentru ca să mi să facă mic cântarea aceasta întru mărturie întru fiii lui Israil.

20. Pentru că voi băga pre ei la pământul cel bun carele am giurat părinților lor, pământu carele cură miere și lapte, și vor mânca și săturându-să, să vor înpleca și să vor întoarce la dumnedzâi striini și vor sluji lor, și mă vor mânia și vor rășchira făgăduința mea carea am pus la ei.

21. Și va fi cându vor afla pre ei rele multe și primejdii și să va întâmpina împotriva lor cântarea aceasta înaintea fșei lor mărturisindu, pentru că nu să va uita dentru gura lor și den gură seminții lor, pentru că eu știu răutatea lor, câte vor face aicea astăzi, mainte decât a-i aduce eu pre înșii la pământul cel bun, carele m-am jurat părinților lor."

22. Și au scris Moisi cântarea aceasta întru dzua acea și au învățat pre ea pre fiii lui Israil.

23. Și au porâncit Moisi lui Iisus, fiul lui Navi, și dzise lui: „Vitejeste-te și te întărește, pentru că tu vei băga înlontru pre fiii lui Israil la pământul carele au jurat Domnul lor, și ei va fi împreună cu tine."

24. Și cându săvârși Moisi scriindu toate cuvintele legii aceștia întru carte până-la săvârșit,

25. Și au porâncit levijilor, celora ce rădică săcriul făgăduinței Domnului, [26] dzicându:

26. „Luându cartea legii aceștia veți pune pre ea de alătura săcriului făgăduinții Domnului Dumnezeului vostru și va fi acolo întru tine întru mărturie

27. Pentru căce știu pricea ta și cerbicea ta cea năsălnică, pentru că, încă fiindu eu viu astăzi cu voi, amărându ați fostu lucrurile de către Dumnedzâu, cum dară și nu după moartea mea.

28. Adunați cătră mine pre mai marii feliului vostru și pre cei mai bătrâni ai voștri și pre judecătorii voștri și pre cei aducători de cărți ai voștri pentru ca să grăicescu întru urechile lor toate cuvintele aceștea și să le mărturisescu lor ceriul și pământul.

29. Pentru că știu cum la cea de apoi a morții mèle, cu fărdelege veți fărlegi și veți abate den calea carea am porâncit voao. Și vor tâmpina pre voi răutățile la cèle de apoi dzile, căce veți face răul înaintea Domnului Dumnedzâu, să-l mâniați pre ei cu faptele mânelor voastre."

30. Și au grăit Moisi întru urechile a toată adunarea Israil cuvintele cântării aceștia până în săvârșit:

CAP 32

1. Ia aminte, ceriule, și voi grăi și audză pământul cuvintele dentru rostul meu!

2. Nădăduiască ca ploaia răspunsul meu și să s<ă> pogoare ca roaă cuvintele/ mèle, ca ploaia pre

Ms. 4389

făcut, că se-au întârs cătră dumnezei streini.

19. Ce acum scrieți cuvintele cântării aceștia și învățați pre feciorii lui Israil să o știe și să o învețe de rost și să fie mic această cântare întru auzire de la toți feciorii lui Israil.

20. Că voi duce pre dâșii în țara cea bună, cu carea ne-am jurat părinților lor că voi duce la țara carea fierbe cu lapte și cu miere, și deaca vor mânca și se vor sătura și se vor îmbuiba, se vor întoarce cătră dumnezei streini și vor sluji lor, și mă vor mânția și vor răsiپی făgăduința mea carea am făgăduit cu dâșii.

21. Iară deaca-i va ajunge răutățile cèle multe și scârbele cèle de multe feliuri și se va împoconșa cântarea aceasta împotriva fșei lor, adevărind întru [mărtu] mărturie că nu se va uita den gurile semințiilor lor, că știu eu răutatea lor carea vor face astăzi aici, încă mai nainte de ce vor întra ei în țara cea bună, cu carea m-am jurat părinților lor."

22. Și scrise Moisei această cântare în ziua acea și învățat pre feciorii lui Israil să o știe.

23. Și porânci Domnul lui Isus, feciorul lui N<ă>vi, și-i zise: „Fii bărbat și te întărește că tu vei duce pre feciorii lui Israil în țara căcea cu carea m-am jurat lor, și eu voi fi cu tine."

24. Iar deaca săvârși Moisei de-a scrie cuvintele legii aceștia toate în cărți până în săvârșit,

25. Porânci levijilor, celor ce purta sicriul făgăduinței Domnului, și le zise:

26. „Luați cartea aceasta a aceștia făgăduinții și o puneți alătura sicriului făgăduinții Domnului Dumnezeului vostru ca să fie împotriva ta în mărturie.

27. Că eu știu turburarea ta și cerbicea ta cea vârtoasă; că încă fiind eu viu cu voi astăzi aș mâniați pre Domnul, dară încă după moartea mea cu cât mai multul veți mânia.

28. Chiețați la mine bătrâni semințiilor voastre și mai marii voștri și judecătorii voștri și cărturarii voștri și să grăicescu să auză ei toate cuvintele aceștea și voi pune întru dâșii mărturie ceriul și pământul.

29. Că știu că după petrecania mea cu fără-delegiure veți fărădelegi și vă veți da în laturi den calea carea v-am porâncit eu. Și vă va afla răutatea în zilele cèle mai de apoi, că aș făcut rău înaintea Domnului Dumnezeu, ca să-l mâniați întru toate lucrurile mâinilor voastre."

30. Și grăi Moisei toate cuvintele aceștii cîntări în auzul tuturor până în săvârșit:

CAP 32

1. „Ia aminte, ceriule, și voi grăi și să auză pământul cuvintele gurii mèle!

2. Să aștepte ca ploaia învățătura mea și să se pogoară ca roaă cuvintele/ mèle ca ploaia pre

Versiunea modernă

acest popor, întorcându-se spre alți dumnezei.

19. Și acum scrieți-vă această cântare! Învățați pre fiii lui Israel să o cînte! Să o știe pe de rost, pentru ca această cântare să-mi fie martor împotriva fiilor lui Israel.

20. Căci atunci cînd îi voi duce în țara pe care am făgăduit-o prin jurămint părinților lor, țară în care curge lapte și miere, vor mînce pe săturate și se vor îmbuiba, după care se vor întoarce spre alți dumnezei și le vor sluji, iar de mine se vor lepăda și vor încălca legămintul meu.

21. Cînd vor da peste ei o mulțime de rele și de necazuri, cîntarea aceasta va fi ca un martor împotriva lor, căci nu va fi uitată de urmașii lor, care o știu pe de rost. Căci eu știu ce au de gînd să facă încă de astăzi, înainte de a-i duce în țara pe care le-am făgăduit-o prin jurămint."

22. Moise a scris cîntarea aceasta în ziua aceea și a dat-o fiilor lui Israel să o învețe.

23. Domnul i-a dat lui Iosua, fiul lui Navi, această poruncă: „Fii tare și curajos, căci tu îi vei duce pe fiii lui Israel în țara pe care le-am făgăduit-o prin jurămint, și eu voi fi cu tine."

24. Cînd Moise a încheiat de scris cuvintele acestei legi și a ajuns la sfîrșit,

25. Le-a poruncit levijilor, care purtau chivotul legămintului, astfel:

26. „Luați această carte a legii și puneți-o alături de chivotul legămintului Domnului Dumnezeului vostru, să stea acolo ca martor împotriva ta.

27. Căci știu cît de sfidător și de tare la cerbice ești; dacă acum, cînd eu mai sînt în viață în mijlocul vostru, voi fi înfrunțați pe Domnul, cu atît mai mult vă veți răzvrăti după moartea mea.

28. Strîngeți la mine pe toți bătrînii semințiilor voastre și pe dregătorii voștri și atunci voi rosti aceste cuvinte ca să le audă și voi chema cerul și pământul ca martori împotriva lor.

29. Căci știu că după moartea mea veți săvîrși nelegiuiri și vă veți abate de la calea pe care v-am îndrumat; în zilele viitoare nenorocirile vor da peste voi, pentru că veți face ceea ce este rău în ochii Domnului, stîmîndu-i mînia prin faptele voastre."

30. Apoi, în auzul întregii adunări a lui Israel, Moise a rostit cuvintele acestei cîntări pînă la sfîrșit:

CAP. 32

Cîntarea lui Moise

1. „Luați aminte, ceruri, și voi vorbi; ascultă, pămîntule, cuvintele din gura mea!

2. Ca ploaia să curgă învățătura mea, ca roua să picure cuvintele/ mèle,

мѣла ка павла пре трокотъ, шн ка нисварѣ
 пре вѣрѣннѣ. Къачи нѣмелѣ дмнѣхъ а мѣ кемѣ
 дачи мѣрѣрѣ дмнѣхъ нѣспрѣ. Дмнѣхъ
 а дѣспрѣте фѣтѣрабѣхъ, шн пѣлатѣ кѣнаѣ а хъ
 дѣкѣхъ, дмнѣхъ крѣднѣсѣ шн нѣ дѣте спѣжѣ
 шпѣлатѣ фѣрѣ еѣ, дмнѣхъ шн сѣмѣ дмнѣхъ.
 Грѣшнѣхъ нѣ а хъ фѣн хѣанѣн, нѣ мѣ спѣжѣ шн
 дѣспрѣмѣтѣ. дѣспрѣ дмнѣхъ рѣспрѣмѣтѣ
 а хѣспѣ мѣрѣсѣ, нѣ хъ шн нѣ дѣспрѣтѣ, нѣ а
 хѣспѣ тѣлатѣ пѣхъ пѣхъ агѣспнѣтѣ прѣспнѣ шн
 тѣхъ фѣкѣ шн пѣхъ хѣдѣ. дѣспрѣмѣ дмнѣхъ
 хѣ хѣнаѣ вѣкѣхъ, прѣспрѣнѣ дѣтѣ а хѣнѣ, нѣ мѣ
 нѣаѣ нѣ мѣ хѣрѣрѣ фѣрѣрѣ прѣ тѣлатѣ пѣхъ шн ба
 лѣспрѣтѣ хѣсѣ, прѣ хѣн мѣн шпѣрѣнѣ дѣ вѣжѣ тѣ
 нѣ, шн шн кѣрѣспѣ хѣсѣ. Къачи дѣспрѣтѣ хѣсѣ
 дѣспрѣтѣ дмнѣхъ нѣ хъ а хъ спѣмѣтѣ прѣ фѣнѣ а хъ
 а хѣнѣ, а хъ пѣхъ хѣспрѣтѣ а хѣмѣнаѣ, а хѣпѣ нѣ мѣ
 рѣлѣ дѣспрѣрѣ а хѣ дмнѣхъ. Шн тѣ фѣкѣ пѣ
 тѣ дмнѣхъ нѣрѣхъ а хѣ, кѣкѣ, дѣспрѣтѣ мѣ
 шпѣрѣнѣ а хѣ гѣрѣнаѣ. а хъ дѣспрѣлатѣ прѣ еѣ
 фѣрѣ пѣспѣ фѣрѣ сѣлѣнѣтѣ а хѣрѣнѣ фѣрѣ фѣ
 рѣ дѣспрѣ, а хѣнѣ хѣрѣтѣ а хъ прѣ еѣ шн а хъ хѣр
 тѣлатѣ прѣ еѣ, шн а хъ пѣхъ прѣ еѣ нѣ мѣ мѣна
 сѣрѣнаѣ. Къачи хѣспрѣтѣ хѣнѣ а хъ а хѣрѣнѣ
 нѣрѣхъ а хѣ, шн прѣ пѣхъ а хѣ а хъ пѣхъ спѣсѣ
 хѣнѣ а хѣспрѣ а хѣ а хъ прѣспнѣ прѣ еѣ, шн нѣ
 а хѣспрѣ прѣ еѣ прѣ дѣтѣ мѣпѣлѣ а хѣ. Дмнѣхъ сѣ
 гѣрѣ хѣ а хѣ прѣ еѣ шн нѣ еѣ дѣспрѣтѣ хѣ еѣ а хъ
 нѣрѣхъ сѣрѣнѣ. дѣспрѣ хѣнѣ прѣ еѣ прѣ вѣрѣтѣ
 тѣ пѣмѣнѣ хѣ хѣнѣ мѣ хѣрѣнѣ прѣ еѣ нѣ рѣрѣрѣ
 сѣрѣнѣрѣ, а хѣспрѣ мѣрѣ дѣнѣ тѣлатѣ, шн шпѣ
 дѣ мѣнѣ дѣнѣ вѣрѣтѣлатѣ пѣлатѣ. дѣспрѣтѣ дѣ
 кѣчѣ шн а хѣспрѣ дѣ сѣнѣ гѣрѣнѣтѣ мѣспрѣ, шн а
 вѣрѣтѣнѣрѣ, а хѣнѣ дѣ тѣрѣ шн рѣспрѣ, нѣ рѣрѣ
 мѣшпѣнѣрѣ рѣрѣрѣ, шн сѣнѣ дѣспрѣрѣ а хъ сѣ
 хѣнѣ шн. Шн мѣнѣ сѣнѣ шн сѣспрѣрѣ
 шн хѣрѣрѣ хѣлѣ нѣспрѣ сѣ хѣсѣ сѣ хѣнѣрѣшпѣ
 сѣ а хѣнѣ, шн шпѣрѣ прѣ дмнѣхъ, хѣлѣ хѣлѣ
 фѣнѣ прѣ еѣ шн сѣ сѣнѣ хѣлѣ дѣспрѣтѣ мѣ
 тѣхѣнѣрѣ а хѣ. Мѣспрѣрѣ прѣ сѣрѣнѣ, сѣ
 фѣрѣ дѣспрѣнѣлѣ а хѣ мѣлѣ дѣспрѣтѣ прѣ мѣнѣ.
 а хъ жѣрѣнѣтѣ а хѣспрѣ шн нѣ а хѣ дмнѣхъ,
 а хъ дмнѣхъ сѣрѣнѣ нѣлѣ шпѣрѣ, нѣнѣ шн прѣспрѣнѣ
 а хъ вѣнѣ прѣ сѣрѣнѣ нѣлѣ шпѣрѣнѣ а хѣрѣ.
 прѣ дмнѣхъ хѣлѣ хѣ тѣхъ нѣспрѣтѣ а хъ прѣспрѣнѣ,
 шн а хъ дѣспрѣ прѣ дмнѣхъ хѣлѣ хѣтѣ хѣнѣрѣшпѣ.
 Шн сѣрѣ дмнѣхъ шн тѣнѣ, шн сѣ сѣрѣнѣ пѣмѣ
 прѣ сѣрѣнѣ а хѣспрѣ а хѣрѣ шн фѣтѣлатѣ.
 Шн хѣнѣ дѣспрѣрѣнѣ дѣспрѣтѣ еѣ фѣнѣ мѣ шн
 кѣмѣ а хѣлѣ хѣ вѣрѣ а хѣрѣ дѣтѣ дѣспрѣ, нѣ хѣнѣ
 дѣспрѣтѣ хѣсѣ, фѣе мѣ мѣрѣнѣ нѣ хѣтѣ сѣрѣнѣтѣ
 фѣрѣ еѣ. еѣ мѣлѣ рѣспрѣтѣ прѣ мѣнѣ нѣ ка
 прѣ дмнѣхъ мѣлѣ сѣспрѣтѣ хѣ нѣнѣрѣнѣ а хѣрѣ,
 шн еѣ сѣнѣ рѣспрѣ прѣ еѣ, нѣ ка прѣ а хѣспрѣ, прѣ а хъ
 шпѣ фѣрѣ мѣнѣтѣ, кѣмѣ сѣрѣнѣ прѣ еѣ. Къачи кѣ
 фѣнѣ сѣлѣ дѣспрѣтѣ рѣнѣ прѣ мѣнѣ мѣ ба а хѣрѣ пѣ
 дѣспрѣ хѣлѣ мѣнѣ дѣспрѣ, ба мѣнѣ дѣспрѣтѣ пѣ
 мѣнѣ хѣлѣ шн рѣспрѣ а хѣ, ва а хѣрѣ тѣмѣлатѣ
 мѣнѣрѣнѣ. дѣспрѣрѣнѣ а хѣ рѣрѣ, шн сѣрѣ
 цѣнаѣ

- buruan.
3. Căci numele Domnului am chemat, dați mărire Dumnezăului nostru!
  4. Dumnezeu, adevărate faptele lui și toate căile lui judecăți; Dumnezeu credincios și nu iaste strâmbătate întru el, drept și sfânt Domnul.
  5. Greșit-au nu lui, fii hulțiți, neam strâmb și destrămat!
  6. Acestea Domnului răsplătiți, acesta nărod nebul și nu înțelept. Nu acesta tată-tău te-au agonisit pre tine și te-au făcut și te-au zidit?
  7. Aduceți-vă aminte de zilele veacului, pricopeți dară anii neamurilor! Întrebă pre tată-tău și va povesti ție, pre cei mai bătrâni decît tine și vor spune ție.
  8. Cînd împărăția cel înalt limbile, cum au sămănat pre fiii lui Adam, au pus hotarile limbilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.
  9. Și să făcu partea Domnului norodul lui Iacov, împărțeală moștenirei lui Israel.
  10. L-au destulat pre el întru pustie întru seteciunea arderii, întru fără de apă, încunjuratu-l-au pre el și l-au certat pre el și l-au păzit pre el ca lumina ochiului.
  11. Ca vulturul cînd ar acoperi cuiubul lui și pre puii lui au pohtit slobozind aripile lui, au priimit pre ei și i-au luat pre ei pre după capul lui.
  12. Domnul sîngur i-au adus pre ei și nu era împreună cu ei dumnezeu striin.
  13. I-au suit pre ei pre virtutea pămîntului, i-au hrănit pre ei cu roadele țarenilor, au supt miere den piatră și untdelemn den vârtoasă piatră.
  14. Unt de vaci și lapte de oi cu grăsimea mieilor și a berbecilor, a fii de tauri și de țapi, cu seul mușchilor grîului, și sînge de strugur au băut, vin.
  15. Și mîncă Iacov și să sătura și zvărlă cel iubit; să unse, să îngrășă, să lăți, și părăsi pre Dumnezeu, cela ce l-au făcut pre el, și să osibi de la Dumnezeu, mîntuitorii lui.
  16. Mă scârbiră pre striini, întru urăciunile lor m-au amărît pre mine.
  17. Au jîrtvuit dracilor, și nu lui Dumnezeu; la dumnezăi carii n-au știut, noi și proaspeți au venit, pre carii n-au știut părinții lor.
  18. Pre Dumnezeu, cela ce te-au născut, ai părăsit și ai uitat pre Dumnezeu, cela ce te hrănește.
  19. Și văzu Domnul și răvni și să scîrbi pentru urgia fiilor lor și fîtelor.
  20. Și zise: «Întoarce-voiu de cătră ei fața mea și voiu arăta ce va fi lor la cea de apoi, căce neam întortu iaste, fie-la-carei nu iaste credință întru ei.
  21. Ei m-au răvnit pre mine nu ca pre Dumnezeu, m-au scârbuit cu chipurile lor; și eu voiu răvni pre ei nu ca pre limbă, pre limbă fără minte voiu urgisi pre ei.
  22. Căce foc s-au ațâțat dentru mîniia mea; va arde pîn-în iadul cel mai de jos, va mîncea de tot pămîntul și rodirile lui, va arde temeliele munților.
  23. Aduna-voiu la ei rēle și săge/șile mēle le voiu săvîrși la ei.

Ms. 45

troscoț și ca ninsoarea pre buruian.

3. Căce numele Domnului am chemat, dați mărire Dumnedzăului nostru.

4. Dumnedzău, adevărate faptele lui și toate căile lui giudeți; Dumnedzău credincios și nu iaste strămbăte întru el; dreptu și sfîntu Domnul.

5. Greșit-au nu lui, fii huliți, săminție strămbă și destrămată.

6 [5]. Acēstea Domnului răsplățiți? Acesta nărodu nebun și nu înțeleptu, nu iaste acesta țic tată, te-au agonisit pre ține și te-au făcut și te-au zidit?

7. Aduceți-vă aminte de dzilele vacului, pricēpeți dară anii neamurile neamurilor! Întrecăbă pre tată-tău și va povesti țic pre cei mai bătrâni decăt ține și vor spune țic.

8. Cându împărătea cel înaltu limbi, cum au sămănat pre fiii lui Adam, au pus hotarale limbilor după numărul îngerilor lui Dumnedzău.

9. Și să făcu partea Domnului nărodul lui Iacov, împărțală moștenirei lui Israel.

10. L-au dăstulit pre el întru pustii, întru săta-ciunea arderii, întru făr-de-apă, încungiuratu-l-au pre el și l-au certat pre el și l-au păzit pre el ca lumina ochiului.

11. Că vulturul cându ară acoperi cuiubul lui și pre puil lui au pofit slobodzindu aripile lui, au priimit pre ei și i-au luat pre ei pre după capul lui.

12. Domnul sângur i-au adus pre ei și nu în împreună cu ei dumnedzău străin.

13. I-au suit pre ei pre vârtutea pământului, i-au hrănit pre ei cu roadele țarinilor, a suptu miere den piatră și untdelemn den vârtoasă piatră.

14. Untu de boi și lapte a oilor cu grăsimă a micilor și a berbecilor, fii a țapi și a buhai cu săul a mușchilor grăului și sânge de strugur au băut, vin.

15. Și mănecă Iacov și să sătură și zvărlă cel iubit, să îngroșe, să îngrașe, să lăți și părăsi pre Dumnedzău, cela ce l-au făcut pre el, și să usăbi de la Dumnedzău, mântuitorul lui.

16. Mă scărbită pre străini, întru uriciunile lor, m-au amărât pre mine.

17. Au jirtvuit dracilor și nu lui Dumnedzău; la dumnedzău carii n-au știut, noi și proaspeți au venit, pre carii n-au știut părinții lor.

18. Pre Dumnedzău, cela ce te-au născut, ai părăsit și ai uitat pre Dumnedzău, cela ce te hrănește.

19. Și vădzu Domnul și răvni și să scărbi pentru urgia fiilor lor și fêtelor.

20. Și dzise: «Întoarce-m fața de cătră ei și voi arăta ce va fi lor la cea de apoi, căce săminție dăstrămată iaste, fii la carii nu iaste credință întru ei.

21. Ei m-au răvnit pre mine; pre nu- Dumnedzău, m-au scărbit cu chipurile lor; și eu voi răvni pre ei pre nu- limbă, pre limbă făr-minte voi scărbi pre ei.

22. Căce foc s-au ațâtat dentru mânia mea; va arde pân-în iadul cel prea de gios; va mănca de tot pământul și rodirile lui, va arde temelilele munților.

23. Aduna-voi la ei rēle și săgețile mele le voi săvârși la ei.

Ms. 4389

troscoț și ca bruma pre buruieni.

3. Că voi chema numele Domnului, dați mărire Dumnezeului nostru.

4. Dumnezeului celui ce sânt lucrurile lui adevărate, Dumnezeul cel credincios și nu iaste într-ânsul nedreptate, drept și cuvios Domnul.

5. Greșit-au lui și nu feciorii lui cei fără de dreptate neam întort și izvrătit.

6. Dară acēstea plătit Domnului, nărod nebun și neînțelept? Au doară nu iaste acesta însuș tatăl tău cela ce te-au câștigat și te-au făcut și te-au zidit?

7. Aduceți-vă aminte de zile cēle de demult și pricēpeți anii neamului neamurilor! Întrecăbă pre tată-tău și va povesti țic, pre bătrâni tăi și-ț vor spune.

8. Când împărțială cel nalt limbile, cum au răsipit pre feciorii lui Adam, pus-au hotărâ limbilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

9. Și partea Domnului fu Iacov, nărodul său împărțala moștenirei lui Israel.

10. Îndăstulitu-l-au în pustiele cēle neumbrate și în sētea zădufului l-au cuprins și l-au certat și l-au păzit ca lumina ochiului.

11. Ca vulturul acoperi cuiubul său și au îndrăguit puil săi și tinzându-și aripile lui i-au luat și i-au rădicat pre umrile său.

12. Domnul însuș i-au purtat și nu era cu dânsii dumnezeu străin.

13. Rădicatu-i-au pre putērea pământului, săturatu-i-au de sămănăturile câmpurilor, supt-au miere den piatră și undelemn den piatră vârtoasă.

14. Unt de vaci și lapte de oi cu seul micilor și al berbecilor, al feciorilor juncelor și al caprelor cu grăsimă grăului și sângele strugurului bea vin și mănecă Iacov și se sătură și cel iubit se lepădă.

15. Îngroșind se îngroșă și se lăți și părăsi pre Dumnezeul care l-au făcut și se dēde în laturi de Dumnezeul mântuitorul său.

16. Mâniaară-mă de cēle streine și în urăciunile lor mă amărără.

17. Jărtvuiră dracilor iar nu lui Dumnezeu, dumnezeilor celor ce nu-i știa, noi și tineri au venit, pre carei nu i-au știut părinții lor.

18. Pre Dumnezeul cela ce te-au născut l-ai părăsit și ai uitat pre Dumnezeul cel ce te-au hrănit.

19. Și văzu Dumnezeu și răvni și se aprinse pentru mânia feciorilor lui și a fêtelor.

20. Și zise: «Întoarce-voi fața mea de cătră dânsii și voi arăta ce va fi lor la cea de apoi, că iaste neam întort, feciorii celor ce nu iaste credință într-ânsii.

21. Acēstea m-au ațâtat și mișii-au zis că nu li-s Dumnezeu, mâniau-m-au întru idoliilor lor; și eu îi voi chema și le voi zice că nu-m iaste nărod ce de o limbă neînțelegătoare voi mânia pre dânsii.

22. Că se va ațâta foc de la urgia mea și se va aprinde până la iadul cel mai de dăsupt, mănca-va pământul și roadele lui și va pârjoli temelilele munților.

23. Aduna-voi spre dânsii cēle rēle și săgețile mele le voi sfârși într-ânsii.

Versiunea modernă

ca ploaia mărunță pe iarba fragedă, ca ploaia năvalnică pe ierburile învolburate! 3. Vreau să vestesc numele Domnului, iar voi să-l preamăriți pe Dumnezeul vostru.

4. El este Stînca, lucrarea lui este desăvârșită, căci toate căile lui sînt drepte. El este un Dumnezeu credincios, care nu îngăduie nedreptatea, el este drept și adevărat.

5. Ei, care au greșit față de el și s-au acoperit de rușine, nu sînt fiii lui, ci un neam stricat și ticălos.

6. Astfel îl răsplătești pe Domnul, popor necelbuzit și fără minte? Oare nu este el tatăl tău, făuritorul tău, care te-a făcut și prin care dăinuiești?

7. Adu-ți aminte de zilele de demult, gîndește-te la trecerea anilor și a generațiilor!

Întrecăbă pe tatăl tău și-ți va povesti, întrecăbă pe bătrîni și-ți vor spune.

8. Cînd Cel Preaînalt a împărțit popoarelor moștenirea lor, cînd i-a despărțit pe fiii lui Adam, a pus hotarele popoarelor, după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

9. Partea Domnului este poporul lui, Iacov este partea lui de moștenire.

10. El l-a găsit într-un țînut pustiu, într-o pustietate plină de urletele sălbăuciuilor;

l-a apărat, l-a îngrijit și l-a păzit ca pe lumina ochiului.

11. Ca vulturul ce-și ocrotește cuiubul și se rotește-n zbor deasupra puilor și, întinzîndu-și aripile, îi ia și-i poartă între ale sale aripi,

12. Așa a călăuzit Domnul singur pe poporul său,

și n-a fost nici un dumnezeu străin cu el.

13. El l-a purtat sus peste înălțimile pământului, l-a hrănit cu roadele pământului și l-a ospătat cu miere dintre stînci, cu untdelemn din piatra cea tare,

14. cu unt de vacă și lapte de oaie, cu grăsimă de miel, de berbec din țînutul Basan și de țap, precum și cu cea mai aleasă făină de grîu. De asemenea, ai băut vin din sînge de struguri.

15. Iacov a mîncat și s-a săturat, Ieșurun s-a îngrașat și a început să azvîrle din picioare.

S-a îngrașat, s-a umflat și era îndesat. Și l-a părăsit pe Dumnezeu, cel ce l-a făcut, și a disprețuit Stînca mîntuirii sale.

16. L-au stîmțit gelozia cu dumnezei străini și l-au mîniat cu urciunile lor.

17. Au adus jertfe demonilor, ce nu sînt Dumnezeu,

și unor dumnezei pe care înainte nu i-ai cunoscut, unor venetici de curînd sosiți,

de care nu se temuseră părinții voștri.

18. Ai părăsit Stînca ce ți-a dat viață și l-ai uitat pe Dumnezeu, făuritorul tău.

19. Domnul a văzut și s-a lepădat de ei cuprins de furia dezlănțuită de fiii și fiicele sale.

20. Și a zis: «Îmi voi ascunde fața de ei și voi vedea care le va fi sfîrșitul. Căci sînt o generație stricată, copii lipsiți de credință.

21. Ei mi-au stîmțit gelozia prin zeii lor, ce nu sînt Dumnezeu,

și mi-au răscolit mînia prin idoliilor lor. Le voi stîmți și eu gelozia printr-un popor care nu este popor

și le voi răscoli mînia printr-un popor fără minte.

22. Căci din mînia mea a izbucnit un foc care va arde pînă în străfundurile locuinței morților,

va mistui pământul și roadele sale și va pârjoli temelilele munților.

23. Îi voi copleși cu nenorociri și voi trage asupra lor toate săgețile mele.

Ms. 45

24. Topindu-să cu foame și cu mâncare de pasări și întinșori¹ deodărtău nevindecat, dinți a jigani² voi trimite la ei cu mânie a trăgătorilor³ pre pământu.

25. Dennafară îi va desfeciori sabie și den cămări frica, tinerel cu ficioara, sugător cu cel așazat bătrân.

26. Zis-am: «Sămăna-i-voi pre ei și voi potoli dentru oameni pământea lor.»

27. Fără-numai pentru urgie neprietenilor pentru ca să nu-și îndalungească anii și pentru ca să nu să puie de asupra-le neprietenii, nice să dzică: «Măna noastră-i înaltă și nu Domnul au făcut toate acestea.»

28. Căce limbă ce-au pierdut sfatul iaste și nu iaste întru ei știință; [29] n-au gândit să s-ă< priceapă.

29. Acestea să le aștepte la viitorul an.

30. Cum va goni unul pre 1000 și 2 vor muta zeci de mii, să nu Dumnezău i-au vîndut pre ei și Domnul i-au dat pre ei.

31. Căce nu iaste Dumnezăul nostru ca dumnezăii lor, iară neprietenii noștri sânt nebuni.

32. Pentru că den via Sodomului, via lor și vița lor de la Gomorra; strugurul lor, strugur de fiere, poamnă de amărăciune lor.

33. Mănie a bălaurilor, vinul lor și mânia aspidelor nevindecată.

34. Nu aceste, iată, s-au adunat lingă mine și s-au pecetluit întru vistêrele melle?

35. Întru dzua răsplătirei voi răsplăti în vrêmea cându va greși piciorul lor, căce aproape dzua perirei lor și iaste de față gata voao.

36. Căce va judeca Domnul pre nărodul său și pre robii lui, să va mângăia, căce au vădzut pre ei, slobonidziți [ei]⁶ și lipsiți întru aducere și părășiți.

37. Și dzise Domnul: «Unde-s dumnezăii lor, pre carii nădăjduiai pre ei?»

38. Cărora săul jirtvelor lor măncați și beați vinul tunărilor lor? Scoale-să și vă agiutorească voao și să s-ă< facă voao acoperituri.

39. Vedeți, vedeți căce eu sântu și nu iaste Dumnezău afară den mine. Eu voi ucide și voi face a trăi, lovi-voi și eu voi tîmădui și nu iaste carcle va scoate dentru mâinele melle.

40. Căce voi rădica în cer măna mea și voi jura cu dreapta mea și voi grăi: «Trăiescu eu întru veki!»

41. Căce voi ascuți ca un fulger sabia mea și să va ținea de judecă măna mea și voi răsplăti județul neprietenilor lor și celor ce urăscu pre mine voi răsplăti.

42. Voi îmbăta săgețile melle de sânge și sabia mea va mănca carne de sânge a stîrvuri și a robimeci den capul boiarilor limbilor.»

43. Veseliți-vă, ceriuri, împreună cu el și să poclonească lui toți ingerii lui Dumnezău! Veseliți-vă limbi împreună cu nărodul lui și să întărească lui toți fiii lui Dumnezău, căce sângele fiilor lui izbândeste și va izbândi și va răsplăti judecă neprietenilor lui și celor ce urăscu pre el va răsplăti și va curăți Domnul nărodului lui pământul."/

Ms. 4389

24. Topindu-se de foame și de măncarea pasărilor și de mormântul cel nevindecat, dinții fierilor voui trimete într-ânșii cu urgiia celor ce se tărăsc pre pământ⁴.

25. Den afară sabia îi va face fără de feciori și den casele lor frica, voinicul cu fata, sugariul cu cel bătrîn-așazat.»

26. Zis-am: «Răsiți-i-voi și voui potoli dentre oameni pomenirea lor.»

27. Iară pentru mânia vrăjmașilor ca să nu trăiască în ani mulți, și să nu se puie dușmanii dăsupra și să zică: «Măna noastră cea înaltă au făcut toate acestea, iar nu Domnul.»

28. Că iaste limbă carca ș-au pierdut sfatul și nu iaste într-ânșii meșteșug; [29] n-au chibzuit să priceapă.

29. Acestea toate să le ia în vrêmea ce va veni.

30. Cum va goni 1 pre 1000 și vor muta pre 10.000? Au doară nu pentru căce pentru căci Dumnezeu i-au vîndut și Domnul i-au dat.

31. Că nu iaste Dumnezeul nostru ca dumnezăii lor și vrăjmașii noștri sânt nechibzuit.

32. Că den viile Sodomului via lor iar vița lor de la Gomor; strugurul lor strugur de fiere, strugur de amărăciunea lor.

33. Mănie a bălaurului, vinul lor și mânia cea fără de leac a aspidelor.

34. Au doară nu se-au adunat aceste toate la mine și se-au pecetluit în cămărele melle?

35. În zioa izbândirei voui plăti în vrêmea căce ce se va zminti piciorul lor, că zioa periciunii lor iaste aproape, și stătura înainte cele ce sânt voață gătite.

36. Că va judeca Domnul nărodului său și de robii săi va fi rugat, că i-au văzut că sânt slabi și topiți de vrême și slăbănogi.

37. Și zise Domnul: «Unde sânt dumnezăii lor, pre carei se nădăjduia ei?»

38. De la a cărora jirtve aș mîncat seul și aș băut vinul jirtvelor lor? Să inviêze dară și să vă ajute și să vă fie acoperituri.

39. Vedeți, vedeți că eu sânt însuși și nu iaste alt Dumnezeu fără de mine. Eu voi ucide și voi face să trăiască, rîni-voi și eu voi vindeca, și nu iaste cine să ia den mâinile melle.

40. Rădica-voi spre cer măna mea și mă voui jura cu dreapta mea și voui zice: «Trăiescu eu în veki!»

41. Că voi ascuți sabia mea ca un fulger și măna mea va lua judecată și voui da izbândă vrăjmașilor și celor ce mă urăsc le voui plăti.

42. Înbăta-voi săgețile melle de sânge și sabia mea va mănca carne den sângele celor omorâți și al robici și den capetele boiarilor limbilor.»

43. Veseliți-vă, ceriure, depreună cu dănsul și să se închine lui toți ingerii lui Dumnezeu! Veseliți-vă limbilor depreună cu nărodul lui și să se întărească lui toți fiii lui Dumnezeu că va izbândi sângele feciorilor lui și izbândind va plăti vrăjmașilor și celor ce-l urăsc le va da plată și va curăți Domnul pământul nărodului său."/

Versiunea modernă

24. Vor fi lîhnîți de foame, măcinați de friguri și de molime amamice. Voi trimite asupra lor colții fiarelor precum și-otrava tîrtoarelor din pulbere.

25. Afară sabia îi va răpune pe copii iar înăuntru groaza. Bărbatul tînăr și fecioara, pruncul și bătrînul, deopotrivă vor pieri.

26. Aș fi putut să zic: «Îi voi risipi și voi șterge amintirea lor dintre oameni.»

27. Dăr m-am temut de obrăznicia dușmanului. Să nu se amăgească vrăjmașii lor și să zică: «Mîna noastră cea puternică, și nu Domnul, a săvîșit toate aceste lucruri.»

28. Căci oamenii aceștia și-au pierdut putința de a judeca chibzuit și sînt lipsiți de înțelegere.

29. Dacă ar fi înțelepți, ar înțelege toate acestea și ar întrezări ce îi așteaptă în viitor.

30. Cum ar putea un om să gonească o mică și doi să pună pe fugă zece mii, dacă nu i-ar fi vîndut Sînca lor și dacă Domnul nu i-ar fi părăsit?

31. Căci Sînca lor nu este ca Sînca noastră și chiar dușmanii adevărești acest lucru.

32. Via lor este din vița de vie a Sodomei și din podgoriile Gomorei; strugurii lor sînt struguri otrăviți și ciorchinii lor sînt amari.

33. Vinul lor este venin de balaur, otravă necrutătoare de viperă.

34. Oare nu sînt acestea tînuite la mine, nu sînt pecetluite în vistierile mele?

35. A mea este răzbunarea și le voi da răsplata cînd se va împleți piciorul lor, căci ziua prăbușirii lor este aproape și ceea ce li se cuvine va veni curînd.

36. Domnul va judeca pe poporul său și se va milostivi de robii săi cînd va vedea că puterea lor a secătuit și că n-a mai rămas nici unul din ei, fie rob, fie liber.

37. Atunci va zice: «Unde sînt dumnezăii lor, unde este sînca în care și-au pus nădejdea?»

38. Unde sînt dumnezăii care au mîncat grăsimile jirtvelor lor și au băut vinul care era turnat drept jirtvă? Să se scoale, să vă ajute și să vă ocrotească!

39. Vedeți acum că Eu sînt, doar Eu, și nu este alt Dumnezeu în afară de mine.

Eu aduc moartea și Eu dau viață, Eu rînesc și Eu vindec, Nimeni nu poate fi scăpat din mîinile mele.

40. Căci ridic mîna spre cer și jur: «Eu trăiesc în veki!»

41. Cînd voi ascuți sabia mea lucitoare ca să fac judecată cu mîna mea, mă voi răzbuna pe vrăjmașii mei și le voi da răsplata celor ce mă urăsc.

42. Voi îmbăta cu sînge săgețile mele și sabia mea se va sătura de carne, de sîngele celor răpuși și al robilor, de capetele conducătorilor vrăjmașului.»

43. Bucurați-vă, ceruri, împreună cu el, închinați-vă înaintea lui cu toții, voi, copiii lui Dumnezeu! Bucurați-vă, neamuri, împreună cu poporul lui, și toți ingerii lui Dumnezeu să se întărească pentru el! Căci el va răzbuna sîngele fiilor săi, va pedepsi pe vrăjmașii săi și se va răzbuna împotriva lor, va da răsplata cuvenită celor ce-l urăsc și va curăți țara poporului său."/

Biblia, 1688, pag. 151, col. II

Шн ах скрнѣ мовен кжнтарѣ ачѣста фпрѣ зи мѣ
 ела ачѣста, шн ах фвѣщѣмъ пре а пре фнѣи ах
 гераньл . Шн фпрѣ мовен кѣтрѣ нордѣ шн мѣ
 ах грѣнѣ полате кѣвннѣле ачѣста, ла
 оуѣкнѣе нордѣ ах, ѣль шн гнѣхѣ ахн накн .
 Шн ах стѣвѣршнѣ мовен грѣнѣ ах кѣвннѣле мѣ
 ачѣста полате ла тѣснѣ гераньл . Шн знѣсе мн
 кѣтрѣ ен ах ачѣстѣ аминѣ кѣ ннма боластрѣ
 прѣстѣ полате кѣвннѣле ачѣста, карѣе ѣх мѣ
 пѣрнѣе кѣ бола ачѣста, карѣе лебѣцн порѣнчн
 фнлар боцн, стѣвѣрѣкѣ шн стѣ факѣ полате
 кѣвннѣле ачѣста . Кѣ нѣ кѣ вжнѣ мѣ
 де шѣртѣ ачѣста ѣ бола кѣче ачѣста ѣ бѣаца бола
 стрѣ, шн пѣнѣрѣ кѣ вжнѣ ачѣста бѣцн фѣ
 ахнга знѣле пре пѣмжнѣ ачѣста карѣе боѣ трѣчѣ
 аколѣ гѣрданѣ стѣмошннчн пре джнѣлѣ .
 Шн грѣн дмнѣ ахн мовен фпрѣ зѣсѣ ачѣста н
 зжнѣлѣ . Оуѣте фмжнѣ лебарнѣ карѣе н
 стѣ фпѣмжнѣ мовѣ, дѣспрефѣца гѣрѣхѣ
 ахн, шн бѣцн пре пѣмжнѣ, хананѣ, карѣе
 ѣх ах фнлар ахн гераньл фпрѣ цнѣре
 Шн мѣрн аколѣ фпрѣ мѣнѣле ла карѣе тѣснѣ, нѣ
 шн тѣснѣ ачѣста кѣтрѣ нордѣ ах пѣх, ачѣкнѣ
 ах мѣрнѣ аарѣнѣ фрѣстѣ тѣх, фмжнѣле сѣрѣ
 ахн, шн сѣх ачѣста ажнѣ нордѣ ахн .
 Пѣнѣрѣ кѣче наѣ ачѣста кѣ вжнѣ мѣ, нѣ
 фпрѣ фнѣи ахн гераньл, пре апа прнѣи карѣе,
 фпрѣ пѣнѣи ахн, пѣнѣрѣ кѣче нѣ мацн сѣн
 цнѣ пре мнѣ фпрѣ фнѣи ахн гераньл
 Кѣче дѣн потрѣкѣ бѣн бѣдѣ пѣмжнѣ, шн нѣ
 аколѣ нѣвен фпрѣ .

К а п а г
 н ачѣста ѣ вѣнѣтѣ карѣе ах вѣнѣ мов
 ен, ѣмѣлѣ ахн дмнѣтѣ пре фнѣи ахн
 гераньл, ман наинѣ де моарѣтѣ ахн ш
 ах знѣсе . Дмнѣ дѣн ѣсѣнѣ ах вѣнѣ
 шн сѣх нѣнѣтѣ дѣла снѣрѣ нола, шн ах стѣ
 гнѣтѣ дѣн мѣнѣле фарѣнѣ, кѣ зѣчн дѣ мнѣ, дѣ
 сѣнѣнѣ, дѣн днѣрѣтѣ ахн фѣрн, фѣрн фпрѣ
 нѣ кѣсѣлѣ . Шн ах кѣрѣцнѣ нордѣ ах стѣ ш
 тѣснѣ сѣнѣнѣнѣ сѣпѣ мжнѣле тѣле шн ачѣстѣ
 сѣпѣ тнѣе жнѣтѣ, шн ах прнѣмнѣтѣ дѣнѣрѣ
 кѣвннѣле ахн ачѣста . Карѣе ах порѣнчнѣ
 нола мовен шн мошннѣрѣ ачѣстѣ ахн гѣкоб .
 Шн вѣфн фпрѣ чѣлѣ нѣнѣтѣ боларенѣ, ачѣнжнѣ
 бола рн нордѣ ахн, фпрѣнѣ кѣ нѣ мѣрнѣ ахн
 гераньл . Оуѣтрѣкѣтѣ рѣвнѣ стѣнѣ мѣрѣ,
 шн нѣмѣсѣнѣ фѣе мѣлѣтѣ фпрѣ нѣ мѣрѣ .
 Шн ачѣста гѣуѣ дѣ ачѣстѣ дѣамнѣ гѣлѣсѣл гѣу
 рѣнѣ шн ла нордѣ ахн фпрѣ фѣлѣнѣрѣ, мжнѣ
 ле ахн боѣрѣ сѣстѣнѣ пре елѣ, шн ачѣстѣрѣ дѣнѣрѣ
 вѣрѣжнѣшнѣ ахн бѣн фн . Шн ахн лебн знѣсе
 фѣнѣ ахн лебн ачѣстѣрнѣ ахн шн дѣкѣстѣрѣ ахн
 ла сѣмѣлѣ тѣлѣ сѣнѣтѣ, пре карѣе ах нѣнѣнѣтѣ
 пре ѣлѣ кѣ нѣнѣтѣ, ачѣстѣ ачѣстѣрнѣ пре ѣлѣ,
 ла апа прнѣи . ѣѣла ѣе знѣе пѣтѣжнѣтѣ шн
 мжнѣсѣ, нѣтѣтѣ вѣрѣцнѣ пре тнѣе, шн пре фрѣ
 цнѣ ахн нѣтѣ конѣсѣтѣ, шн пре фѣчѣрнѣ нѣлѣ шнѣ
 ахн пѣрѣнѣ кѣвннѣле тѣле, шн фѣгѣтѣ ачѣстѣ тѣ
 ахн

- 44 [45]. Şi au scris Moisi cîntarea aceasta întru zioa acêea şi au învățatu-o pre ea pre fiii lui Israil. [46] Şi întră Moisi cătră norodu şi au grăit toate cuvintele legii aceştia la urechile norodului, el şi Iisus a lui Navi.
- 45 [47]. Şi au săvârşit Moisi grăind cuvintele acêstea toate la tot Israilul.
- 46 [48]. Şi zise cătră ei: „Luafi-vă aminte cu inima voastră preste toate cuvintele acêstea carele eu mărturisescu voao astăzi, carele le veţi porunci fiilor voştri să păzească şi să facă toate cuvintele legii aceştia.
- 47 [49]. Că nu cuvînt deşărt acesta e voao, căce acesta e viața voastră şi pentru cuvîntul acesta veţi îndelunga zilele pre pămîntul carele voi trêceți acolo Iordanul să moşteniți pre dînsul.”
- 48 [50]. Şi grăi Domnul lui Moisi întru zioa aceasta zicînd:
- 49 [51]. „Sui-te în muntele Avarim, care iaste în pămîntul Moav, despre fața Ierehdnului, şi vezi pre pămîntul Hanaan, carele eu dau fiilor lui Israil întru țir êre.
- 50 [52]. Şi mori acolo întru muntele la carele te sui şi te vei adaogă cătră norodul tău, în ce chip au murit Aaron, fratele tău, în muntele Orului, şi s-au adaos lîngă norodul lui,
- 51 [53]. Pentru căce n-ați ascultat cuvîntul mieu întru fiii lui Israil pre Apa Pricii, Cadis, întru pustiiul Sin, pentru căce nu mați sfințit pre mine întru fiii lui Israil.
- 52 [54]. Căce den potrivă vei vedea pămîntul, şi acolo nu vei întra.”

CAP 33

- 1. Şi aceasta e blagoslovenia carea au blagoslovit Moisi, omul lui Dumnezău, pre fiii lui Israil mai nainte de moartea lui.
- 2. Şi au zis: „Domnul den Sion au venit şi s-au ivit de la Siir noao şi au sîrguit den muntele Faran cu zeci de mii de sfințiri, den direapta lui îngerii, îngerii împreună cu el.
- 3. Şi au cruțat norodul său. Şi toți sfinții supt mîmile tale şi aceştia supt tine sînt. Şi au priimit dentru cuvintele lui
- 4 [3]. Ięge [4] carea au poruncit noao Moisi şi moştenirea adu-nării lui Iacov.
- 5. Şi va fi întru cel iubit boiaren, adunîndu-să<a> boiari noroadelor împreună cu neamurile lui Israil.
- 6. Să trăiască Ruvim, să nu moară, şi Simeon fie mult întru număr!”
- 7. Şi aceasta, Iuda: „Ascultă, Doamne, glasul Iudii şi la norodul lui între înlăuntru; mîmile lui vor osăbi pre el şi ajutoriu dentru vrăjmaşii lui vei fi.”
- 8. Şi lui Levi zise: „Dați lui Levi arătările lui şi adevărul lui la omul cel sfînt pre carele au ispitit pre el cu ispită, I-au batjocorit pre el la Apa Pricii.
- 9. Cela ce zice tăfni-său şi mîni-sa: «Nu te-am văzut pre tine», şi pre frații lui nu i-au conoscut şi pre feciorii n-au știut; au păzit cuvintele tale şi făgăduința ta/ au cruțatu-o.

Ms. 45

44. Și au scris Moisi cântarea aceasta întru dzua aceea și au învățat-o pre ea pre fiii lui Israil. Și întră Moisi cătră norodu și au grăit toate cuvintele legii aceștia la urechile nărodului, el și Iisus a lui Navi.

45. Și au săvârșit Moisi grăindu cuvintele acestea toate la tot Israilul.

46 [45]. Și dzise cătră ei: [46] „Luați-vă aminte cu inima voastră preste toate cuvintele acestea carele cu mărturisăscu voao astăzi, carele veți porinți fiilor voștri să păzească și să facă toate cuvintele legii aceștia.

47. Căce nu cuvântu deșertu acesta-i voao, căce aceasta-i viața voastră și pentru cuvântul acesta veți îndalunga dzilele pre pământul carele voi treceți acolo Iordanul să-l moștnești tot pre însul.”

48. Și grăi Domnul cătră Moisi întru dzua aceasta dzicându:

49. „Suje-te în muntele Avarim [acesta-i muntele Cavav], carele iaste în pământul Moav, despre fața Ierihonului, și vedzi pre pământul Hanaan, carele cu dau fiilor Israil întru țînere.

50. Și mori în muntele carele te sui tu acolo și te vei adaoge cătră nărodul tău în ce chip au murit Aaron, fratele tău, în Or, muntele, și s-au adaos lângă nărodul lui,

51. Pentru căce n-ați ascultat cuvântul micu întru fiii lui Israil pre Apa Priciei Cadis, întru pustiuul Sin, pentru căce n-ați sfințit pre mine întru fiii lui Israil.

52. Căce den potrivă vei vedea pământul, și acolo nu vei intra.”

CAP 33

1. Și aceasta-i blagoslovenia carea au blagoslovit Moisi, omul lui Dumnedzau, pre fiii lui Israil, mainte de moartea lui.

2. Și au dzis: „Domnul la Sina au venit și s-au ivit de la Sir noao și au sârguit den muntele Faran cu dzeci de mil a Cadis den dreapta lui Ingeri, împreună cu el.

3. Și au cruțat nărodul său. Și toți sfinții suptu mâinile tale și aceștia supt tine sântu. Și au primitu dentru cuvintele lui

4. Lêge care au porincit noao Moisi și moștneirea adunării lui Iacov.

5. Și va fi întru cel iubit boiarin, adunându-să boiarii nărodului împreună cu neamurile Israil.

6. Trăiască Ruvim și nu moară și Simeon fic multu întru număr!”

7. Și acesta-i Iuda. Ascultă, Doamne, glasul Iudei și la nărodul lui între înlontru; mâinele lui vor usăbi pre el și agiutori dentru neprietenii lui vei fi.”

8. Și lui Levi dzise: „Dați lui Levi arătările lui și adevărul lui la omul cel sfântu, pre carele au ispitit pre el cu ispită, l-au suduit pre el pre Apa Priciei.

9. Cea ce dzice tătâne-său și măne-sa: „Nu te-am vădzut pre tine”, și pre frații lui n-au cunoscut și pre feciorii lui n-au știut; au păzit cuvintele tale și făgăduința te/ au cruțatu-o.

Ms. 4389

44. Și scrise Moisei într-acea zi această cântare și învăță pre feciorii lui Israil să o știe. Și mîrse Moisei la nărod și grăi toate cuvintele legii aceștia în auzutul tuturor oamenilor, el și Isus, feciorul lui Navi.

45. Iară deaca sfârși Moisei de-a grăi aceste cuvinte toate cătră tot Israilul.

46 [45]. Zise cătră dâșii: [46] „Să păziți în inimile voastre toate cuvintele acestea care mărturisesc cu voao astăzi, ca să învățați pre feciorii voștri să păzească și să facă toate cuvintele care sânt scrise în lêgea aceasta.

47. Că acest cuvânt nu iaste voao în zadar, ce viața voastră iaste și pentru acest cuvînt veți viețui vrme multă pre pământul în care veți lăcui deaca veți trece Iordanul.”

48. Și zise Domnul cătră Moisei într-aceșii zi grăindu-i:

49. „Suie-te în Muntele Avarimului, care iaste în țara Moavului, în potruva Ierihonului și vezi țara Hanaanului carea o dau eu feciorilor lui Israil întru moștinare, și acolo, în munte, care te vei sui, te vei săvârși și te vei adaoge cătră neamul tău.

50. Cum au murit și Aáron, frate-tău, în Muntele Onului, și se-au adaos cătră nărodul său,

51. Pentru că nu v-ați plecat cuvântului micu întru feciorii lui Israil la Cadis la Apa Înponcișării, în pustia Sînului, și nu m-ați sfințit întru feciorii lui Israil.

52. Că den potrivă vei vedea țara iar într-ânsa nu vei intra în carea o dau eu feciorilor lui Israil.”

CAP 33

1. Aceasta iaste blagoslovenia carea au blagoslovit Moisei, omul lui Dumnezeu, pre feciorii lui Israil mai nainte de moartea sa.

2. Și zise: „Domnul de la Sion au venit și se-au arătat de la Seir și se-au apropiat de noi den Muntele Faranului și au venit cu întunêrece de sfinți și de-a dreapta lui lêge focul lor.

3. Cruțat-au oamenii săi. Și toți sfinții sânt în mâinile lui și cei ce se-au apropiat de picioarele lui au luat den cuvintele lui

4. Lêgea carea au porâncit noao Moisei și moștinarea feciorilor lui Iacov.

5. Și va fi craiul de la cel drept când se vor aduna boiarii nărodului depreună cu semințiile feciorilor lui Israil.

6. Să trăiască Ruvim și să nu moară iar să fie puținel în număr!”

7. Aceasta iaste blagoslovenia Iudei: „Ascultă, Doamne, glasul Iudei și-l du în nărodul lui, mâna lui cu spor lui, ajutor să-i fii împotriva vrăjmașilor lui”.

8. Iar lui Levii zise: „Dați lui Levii tēmerile lui și adevărînța lui, bărbatului celui sfînt, pre care l-au ispitit întru ispitire și l-au mozavirit la Apa Poncișării.

9. Carele au zis tătâne-său și mume-sci: „Nu vă știu; și fraților lui: „Nu vă cunosc”; și feciorilor săi: „Nu-i știu”; păzi-vor cuvintele tale și făgăduința ta/ vor păzi.

Versiunea modernă

44. Moise a venit cu Iosua, fiul lui Navi, și a rostit toate cuvintele acestei cântări în azul poporului.

45. După ce Moise a terminat de rostit toate aceste cuvinte în fața întregului Israel,

46. Le-a zis: „Păstrați în inima voastră toate cuvintele pe care vi le încredințez astăzi. Dați poruncă fiilor voștri să păzească și să împlinească toate cuvintele acestei legi.

47. Căci, în ceea ce vă privește, nu sînt vorbe goale, ci sînt chiar viața voastră. Prin aceste cuvinte veți trăi vreme îndelungată în țara pe care o veți lua în stăpînire, după ce treceți Iordanul.”

48. În aceeași zi, Domnul i-a spus lui Moise:

49. „Urcă-te în munții Abarim, pe muntele Nebo, care este în țara Moabului, în fața Ierihonului, și privește țara Canaanului, pe care o dau în stăpînire fiilor lui Israel.

50. Acolo, pe muntele pe care te urci, vei muri și te vei alătura străbunilor tăi, așa cum și Aron, fratele tău, a murit pe muntele Hor și s-a alăturat străbunilor săi,

51. Pentru că ai încălcat credința față de mine în mijlocul fiilor lui Israel, la apele Meriba-Cadeș, în deșertul Sin, și pentru că nu ai cinstit sfințenia mea în rîndurile israeliților.

52. Vei vedea pământul de departe, dar nu vei intra în țara pe care o dau fiilor lui Israel.”

CAP. 33

Binecuvîntarea rostită de Moise.

1. Iată binecuvîntarea cu care Moise, omul lui Dumnezeu, a binecuvîntat pe fiii lui Israel înainte de a muri.

2. El a zis:

„Domnul a venit din Sinai și i-a luminat de la Seir încoace, el strălucea de pe muntele Paran înaintînd cu zecile de mii de sfinți și cu focul legii la dreapta sa.

3. El își iubește cu adevărat poporul, toți sfinții sînt în mîna ta. Ei s-au aruncat la picioarele tale și primesc învățăturile tale.

4. Moise ne-a dat o lege, o moștenire pentru adunarea lui Iacov.

5. Era un rege în Ierurim cînd se adunau căpeteniile popoarelor împreună cu semințiile lui Israel.”

6. „Trăiască Ruben, să nu moară, din el să rămînă puțini!”

7. Despre Iuda a spus:

„Ascultă, Doamne, glasul lui Iuda și adu-l pe poporul său; mîinile lui să fie gata de luptă, iar tu să-i vii în ajutor împotriva vrăjmașilor săi.”

8. Despre Levi a spus:

„Al tău Tumul și al tău Urim să fie ale slujitorului tău credincios, pe care l-ai încercat la Massa, cu care te-ai certat la apele Meriba;

9. care a spus despre tatăl său și despre mama sa:

«Nu i-am văzut.»

El nu și-a recunoscut frații

iar de copiii lui n-a vrut să știe nimic, căci ei au păzit cuvîntul tău/ și veghează asupra legămîntului tău.

Г ахъ ꙗзычѣтъ. Воу арѣта днрѣтѣцнае тлае лхн
Г ахъ, шн лѣубѣ та лхн израиля, воу пѣне дѣсѣ
 пра тѣмже ꙗтрѣ оуручѣа та, пѣрѣрѣ прѣте ж
Г ахъ тѣмнѣа тѣхъ. Батѣвѣще дѣне върѣтъ
 лхн, шн флѣптеае мжнлоу лхн прѣмѣще, вѣте
 мжлоуа вѣрѣта шноу лхн тѣлора чѣстѣ сколаб
 лѣспра лхн, шн чѣн чѣл оуручѣа пре вѣ стѣнѣстѣ
Г ахъ сколабъ. Шн лхн бенѣаминъ лхн, шн чѣн де до
 нѣа, пѣвѣжѣдѣнѣа, ба лѣубѣ шн дѣмнѣл оу
 вѣрѣще прѣтѣ дѣжнѣа тѣлатѣ знлае, шн ꙗтрѣ
Г ахъ мжлоуа оу мѣрѣау лхн лхъ оуручѣа шн. Шн
 лхн ѣсѣфъ лхн ден батѣвѣнѣа дѣмнѣа шн пѣмж
 тѣ лхн, ден чѣсѣрѣае чѣрѣау шн рѣсѣн, шн дѣн
Г ахъ фѣрѣоу дѣфѣдѣа лхн оуручѣау дѣн жѣсѣ. Шн дѣ
 пѣ чѣсѣа вѣрѣау ꙗтрѣоуручѣау оуручѣау шн дѣ
Г ахъ прѣвѣтѣрае лхнлоу. Шн дѣн вѣрѣфѣа чѣпѣ
 тѣрѣн мѣнѣау, шн дѣн вѣрѣфѣа дѣ дѣлѣрѣн пѣ
Г ахъ рѣрѣ кѣрѣтѣоурае. Шн дѣпѣ чѣсѣа пѣаннѣрѣ
 пѣмжнѣлау, шн чѣлѣ прѣмнѣте, чѣсѣа чѣ сѣ
 нѣнѣ ꙗтрѣ рѣрѣ, стѣвѣе прѣкѣпѣа лхн ѣсѣфъ, шн
Г ахъ прѣрѣщѣтѣ, сѣмнѣахѣстѣ ꙗтрѣ фѣрѣн. Дѣн
 тѣмѣн нѣсѣкѣтѣ аѣтѣрѣау фѣрѣмѣсѣчѣ лхн, коу
 не дѣн оуручѣау коуручѣа лхн, кѣ лѣе лѣмѣн ба ꙗ
 пѣнѣ сѣрѣатѣ пѣнѣа лѣ мѣрѣнѣае пѣмжнѣлау,
 лѣчѣстѣстѣ жѣнѣтѣ зѣчѣлае дѣмѣн лѣе лхн вѣрѣм, шн
Г ахъ лѣчѣстѣстѣ жѣнѣтѣ мѣнае лхн манѣн. Шн лхн
 зѣсѣау лхн вѣсѣлѣщѣтѣ зѣсѣлауе ꙗтрѣ вѣш
 рѣ тѣа, шн ѣсѣау ꙗтрѣ лѣмнѣцѣае лхн.
Г ахъ лѣмнѣн вѣсѣ сѣрѣа шн вѣвѣчѣ нема аѣсѣау, шн вѣ
 жѣрѣтѣнѣ аѣсѣау, жѣрѣтѣтѣ днрѣтѣцѣнѣ, кѣчѣн а
 вѣчѣа мѣрѣнѣ, тѣва сѣще прѣ тѣнѣе, шн нѣгѣчѣтѣ
 рѣе дѣла лѣмнѣн чѣ лѣкѣсѣкѣ прѣ лѣнѣтѣ мѣе.
Г ахъ Шн лхн гѣдѣ зѣнѣе вѣтѣвѣтѣ лѣрѣнѣау сѣ гѣдѣ, коу
 лѣсѣ сѣлѣ оуручѣау сѣрѣжѣнѣау вѣрѣ шн вѣмѣрѣнѣ.
Г ахъ Шн лхн вѣрѣтѣ ꙗтрѣтѣрѣау лхн, кѣчѣн аѣсѣау сѣлѣ
 ꙗтрѣтѣцѣнѣ пѣмжнѣлау, вѣмѣрѣнѣау аѣдѣнѣнѣнѣ
 нѣа, ꙗтрѣдѣнѣ кѣ кѣпѣтѣнѣае нѣсѣау лхн, дн
 рѣтѣлатѣ дѣмнѣа лхъ фѣрѣкѣтѣ, шн жѣрѣнѣау лхн
Г ахъ кѣлѣ зѣрѣау. Шн лхн дѣн лхн дѣ пѣнѣ дѣ лѣу,
Г ахъ шн ба сѣрѣн дѣла вѣсѣн. Шн лхн нѣрѣлѣнѣнѣ
 сѣ нѣрѣлѣнѣнѣ стѣвѣрѣае прѣмнѣтѣ, шн стѣсѣ сѣтѣ
 рѣе дѣ вѣтѣвѣнѣ дѣла дѣмнѣа, мѣрѣ шн лѣтѣрѣнѣа
 мѣшнѣнѣ. Шн лхн аѣсѣрѣ зѣнѣе вѣтѣвѣтѣ дѣн трѣ
 фѣрѣнѣ аѣсѣрѣ, шн вѣфн прѣмнѣтѣ фѣрѣнѣау лхн, вѣ
Г ахъ ꙗтрѣнѣчѣ ꙗтрѣтѣ дѣ лѣмнѣнѣнѣрѣ лхн, фѣтѣ
 шн аѣрѣмѣ чѣсѣтѣа лхн вѣфн, шн на знлае тлае
Г ахъ пѣтѣрѣ тѣа. Нѣ лѣте на дѣмнѣрѣа чѣ лхн
 нѣнѣтѣ, чѣла чѣсѣтѣе прѣте тѣрѣн аѣжѣтѣсѣрѣнѣ чѣе,
 шн чѣл прѣвѣкѣсѣсѣ, а ꙗтрѣнѣтѣрѣнѣ. Шн тѣва
Г ахъ аѣнѣрѣнѣ лхн дѣмнѣрѣау ꙗтрѣтѣрѣнѣ, шн сѣтѣ вѣ
 тѣтѣтѣ вѣрѣчѣрѣау тѣ нѣрѣтѣ пѣрѣрѣтѣ, шн вѣ тѣсѣнѣ
 дѣн нѣнѣтѣтѣ фѣчѣнѣ тлае прѣ вѣрѣжѣмѣшѣнѣнѣ
 пѣрѣнѣ. Шн вѣ лѣубѣнѣ израиля, сѣнѣлѣ нѣрѣ
 лхнѣау прѣ пѣмжнѣтѣау лхн ѣаѣсѣау, прѣте гѣрѣ
Г ахъ шн вѣнѣ, шн тѣрѣнѣ лхн нѣсѣау нѣ рѣсѣау. Фѣрѣнѣнѣ
 вѣ дѣмнѣау, вѣ спѣрѣжѣнѣнѣ аѣжѣтѣоуручѣау шн сѣтѣа
 фѣлаа тѣа шн тѣвоу мнѣнѣнѣ вѣрѣжѣмѣшѣнѣ тѣнѣ, шн
 тѣа прѣтѣе чѣрѣнѣтѣ аѣсѣрѣ вѣнѣ кѣвѣа.

Biblia, 1688, pag. 152, col. I

- Vor arăta dreptățile tale lui Iacov și lăgea ta lui Izrail; vor pune deasupra tămiie întru urgiia ta, pururea preste jîrtăvnicul tău.
- Blagoslovêște, Doamne, vîrtutea lui și faptele mînilor lui priimêște; bate mijlocul vrăjmașilor lui celora ce să scoală asupra lui și cei ce-l urăscu pre el să nu să scoale.
- Și lui Veniamin au zis: „Iubit de Domnul, nădejuind va lăcui, și Dumnezeu umbrêște preste dînsul toate zilele și întru mijlocul umerelor lui au odihnit.”
- Și lui Iosif au zis: „Den blagoslovenii Domnului, pămîntul lui, den ceasurile ceriului și roaoi și den fără-de-fundul izvorașilor den jos.
- Și după ceasul roadelor întoarcerilor soarelui și den preunările lunilor,
- Și den vîrful începăturii munților și den vîrfu de dealuri pururea curătoare.
- Și după ceasul plinirii pămîntului. Și cêle priimite celuia ce s-au ivit întru rug să vie capul lui Iosif și pre creștet, slăvindu-să întru frați.
- Dentăiu-născut a taurului, frumusețea lui, coarne de inorod, coarnele lui; cu êle limbi va împunge odată până la marginile pămîntului; acêstea sînt zecile de mii ale lui Efram și acêstea sînt miile lui Manasi.”
- Și lui Zavulon au zis: „Veselêște-te, Zavuloane, întru ieșirea ta și Isahar întru lăcuințele lui.
- Limbi vor surpa și vă veț chema acolo și veț jîrtvui acolo jîrtva a dreptății, căci avuția mării te va sugе pre tine și neguțatorie de la limbi ce lăcuiesc pre lîngă mare.”
- Și lui Gadu zise: „Blagoslovit lărgindu-se Gad, ca un leu s-au odihnit, sfărîmînd braț și boiarin.
- Și au văzut începătura lui, căci acolo s-au împărțit pămîntul boiarinilor, adunați fiind împreună cu căpeteniile norodului. Direptate Domnul au făcut și judecata lui cu Izrail.”
- Și lui Dan au zis: „Dan, puiu de leu și va sări de la Vasan”.
- Și lui Nethalim zise: „Nethalim, săturare priimită și să să sature de blagoslovenie de la Domnul; marea și amiazăzi va moșteni”.
- Și lui Asir zise: „Blagoslovit dentru feciori Asir și va fi priimit frașilor lui; va întinge în untdelemnul piciorul lui.
- Fier și aramă ciobota lui va fi, și ca zilele tale. putêrea ta”.
- Nu iaste ca Dumnezăul celui iubit, cela ce să suie preste ceriu, ajutoriu ție, și cel preacuvios, a întăriturii.
- Și te va acoperi a lui Dumnezău începătură și supt vîrtutea brașurilor ce cură pururea, și va goni den naintea fêșii tale pre vrăjmaș, zicînd: «Pieri!»
- Și va lăcui Izrail singur nădejuind pre pămîntul lui Iacov preste grîu și vin, și ceriul lui, noros cu rooa.
- Fericit ești, Izraile! Cine e asêmene ție, norod mîntuit de Domnul va sprejeni ajutoriul tău, și sabiia, fala ta. Și te vor minți vrăjmașii tăi, și tu preste cerbicea lor vei călca”./

Ms. 45

10. Vor arăta dreptățile tale lui Iacov și legea ta lui Israel; vor pune deasupra tămiei întru urgia ta pururea preste jertvicul tău.

11. Blagoslovéște, Doamne, vârtutea lui și faptele mânelor lui priméște; bate mijlocul celor ce să rădică neprîtenilor lui și cei ci-l urăscu pre el ca să nu să scoale."

12. Și lui Veniamin au dzis: „Jubit de Dormul, nădăjdindu va lăcuși și Dumnezău umbréște preste însă toate dzilele [le] și întru mijlocul umecilor lui au odihnit."

13. Și lui Iosif au dzis: „Den blagoslovenia Domnului pământul lui den ceaurile cerului și roăi și den făr-de-fundu izvoară den jos.

14. Și după ceasul roadelor întoarcelor soarelui și den înpreunările lunilor,

15. Și den vărul începăturilor munților și den virtvui a dealui pururea curătoare.

16. Și după ceasul plinirei pământului. Și cele primite celuia ce s-au ivit întru căpină¹ să vie preste capul lui Iosif și pre creștet slăvindu-s-că² întru frați.

17. Dentăi-născut a buhaiului frămșeșile lui, coame de inorog, coamele lui; cu éle limbi va împunge [de]³ odată pân-la marginile pământului; acéstea-s dzecile de mii Efraim și acéstea-s miile lui Manasii."

18. Și lui Zavulon au dzis: „Veseléște-te, Zavulone, întru ieșirea ta și Isahar întru lăcușele lui.

19. Limbi vor surpa și veși chema acolo și veși jirtvui acolo jirtvă a dreptății, căce avuștia mâni te va sugi pre tine și neguțătonie de la limbi ce lăcuiesc pre lângă mare."

20. Și lui Gadu dzise: „Blagoslovit lărgindu Gadu, ca un leu s-au odihnit, sfărâmandu brațu și boiarin.

21. Și au vădzut începătura lui, căce acolo s-au împărțit pământul boiarilor, adunați fiindu înpreună cu căpeteniile năroadelor. Dreptaatea Dormul au făcut și județul lui cu Israel."

22. Și lui Dan au dzis: „Dan, puiu de leu, și va sări de la Vasan."

23. Și lui Nefthalim dzise: „Nefthalime, săturare de primite și să s-că⁴ sature de blagoslovenie pentru Dormul; marea și amiazăzi va moșteni."

24. Și lui Asir dzise: „Blagoslovit dentru ficiorii Asir și va fi primit fraților lui și va întinge în untdelemn piciorul lui.

25. Fier și aramă ciobota lui va fi, și ca dzilele tale, puterea ta."

26. Nu iaste ca Dumnezăul celui iubit ceta ce să stie preste ceru, agiutor ție, și cel preacuvios, a întăriturii.

27. Și te va acoperi a lui Dumnezău începătura și suptu vârtutea a brațurii ce cură pururea și va scoate demnaintea fetei tale neprîtenii dzicindu: „Piei!"

28. Și va lăcuși Israel sângur nădăjdindu pre pământul lui Iacov preste grău și vin, și cerul lui, noros cu roasă.

29. Fericit ești <nu>⁵, Israel, cine-i asemneța ție! Nărodu mîntuindu-s-că⁶ de Dormul va ajuta⁷ ajutorul tău și sabia lauda⁸ ta. Și să vor arăga⁹ neprîtenii tăi și tu preste cerbicea lor vei încăleca¹⁰."

Ms. 4389

10. Spune-vor dreptățile tale lui Iacov și legea ta lui Israel; pune-vor tămie în mânia ta prinos spre altarul tău.

11. Blagoslovéște, Doamne, tăria lui și lucrurile mâinilor lui priméște, bate mijlocele vrăjmașilor lui celor ce se scomesc asupra lui, și ale celor ce-l urăsc ca să nu se scoale."

12. Iară lui Veniamin zise: „Jubitul Dormului se va nădăjduși și va lăcuși într-ânsul și Dumnezău îl va umbră cu ăniplă în toate zilele și în mijlocul umecilor lui se va odihni."

13. Iar lui Iosif zise: „Den blagoslovenia Domnului pământul lui den roaia înălțimii cerului și de jos den făr-de-fundu den izvoarele apelor.

14. Și în vremea roadelor schimbărilor soarelui și denpreunățiile lunilor,

15. Și den vărul începăturilor munților și den vărul dealurilor celor de pururea curătoare.

16. Și de vremea umplerii pământului și cele primite care se-au arătat în rug, să vie pre capul lui Iosif și pre creștetu-i să se slăvească întru frații lui.

17. Ca un dentăi-născut vițel frumuseșii lui și coarnele lui ca comul inorogului cu acéle să împungă limbile până la marginile pământului; acéstea sânt întunecetele lui Efraim și acéstea miile Manasiei."

18. Iar lui Zavulon au zis: „Veseléște-te, Zavulone, întru ieșirea ta și Isahar în corturile tale.

19. Limbi vor chiera la munte și vor pune acolo jirtvui dreptății și bogăția mării vor sugi și vor lua avuștile cele ascunse în nisip."

20. Iar lui Gad zise: „Blagoslovit Gad lărgindu-se, ca un leu răposă¹ cel ce sfărîmă brațul boiarului.

21. Și văzu începăturile sale că acolo se-au împărțit pământul boiarilor celor adunați la un loc întru căpeteniile nărodului țării. Dreptățile Dormului va face și judecata sa cu Israel."

22. Iar lui Dan zise: „Dan, puiul cel de leu, sări-va de la Vasan."

23. Iar lui Nefthalim zise: „Nefthalim săturare primită și se va satura de blagoslovenia de la Dormul; marea și amiazăzi va moșteni."

24. Iar lui Asir zise: „Blagoslovit Asir întru feciori și va fi primit fraților săi, întinge-va în untdelemn piciorul său.

25. Fier și aramă va fi încălțămintea lui ca ziua ta tăria ta."

26. Nu iaste alt Dumnezău ca Dumnezăul cel iubit ceta ce se-sue în cer, ție ajutor, și cel preacuvios întru întărire și te va acoperi începătura lui Dumnezău.

27. Și supt tăria brațului celui ce iaste totdeauna, goni-va vrăjmașii de la fața ta zicând: „Să pieie!"

28. Sălășliu-se-va Israel sângur nădăjdindu-se pre pământul lui Iacov, pre pământul cu grăul și cu vinul, și cerul lui, noros cu roasă.

29. „Blagoslovit ești tu, Israel! Cine iaste asemneța voaocă, oameșilor celor mântuți de Dormul, pavăza, ajutorul tău și sabia lauda ta. Și vor minși asupra ta vrăjmașii tăi, iar tu vei călca pre cerbicea lor!"

Versiunea modernă

10. Ei învață pe Iacov poruncile tale și pe Israel legea ta; ei pun tămie înaintea ta și ard ei de tot pe altarul tău.

11. Binecuvîntază, Doamne, tăria lui, primește cu bunăvoință lucrarea mîinilor sale. Frînge spînarea celor ce i se împotivesc și a celor care îl urăsc, ca să nu se mai scoale."

12. Despre Veniamin a spus: „Cel iubit de Dormul locuiește în siguranță în gîc. Cel Preaînalt îl ocrotește zi de zi iar el se odihnește între umeri lui."

13. Despre Iosif a spus: „Să binecuvînteze Domnul țara lui, cu darurile alese ale cerului, cu rouă, cu ape de jos, din adîncuri, cu roade alese pîrguite de soare, cu cele mai bogate recolte în fiecare lună,

14. cu ce au mai bun mîntii străvechi, cu ce au mai prețios dealurile vesnice,

15. cu cele mai bune roade de care este plin pământul Binefacerile celui ce sălășluia în mărăcinis

16. să vină pe capul lui Iosif, pe creștetul celui mai ales dintre frați. Măreția lui este precum a unui taur înflit, născut, coarnele lui sînt coame de bour, cu care va împunge toate popoarele pînă la marginile pământului. Acestea sînt zecile de mii ale lui Efraim, acestea sînt miile lui Manase."

17. Despre Zabulon a spus: „Bucură-te, Zabulon, de plecările tale și tu, Isahar, în corturile tale!

18. Ei vor chiera muntele și vor aduce îndreptățite jertfe, căci vor culege bogăția mării ca și cornorii ascunse în nisip."

19. Despre Gad a spus: „Binecuvîntat să fie cel ce i-a dat lui Gad ținuturi întinse. Gad stă culcat ca un leu și sfîșie brațul și capul oricui."

20. El și-a ales partea cea mai bună a țării, care era păstrată pentru conducători, acolo unde s-au strîns căpeteniile poporului. El a dus la împlinire dreptatea Dormului și poruncile sale privitoare la Israel."

21. Despre Dan a spus: „Dan este un pui de leu, care se aruncă din Vasan."

22. Despre Nefthali a spus: „Nefthali, sătul de cîte a primit și copleșit de binecuvîntarea Domnului, ia în stăpînire marea și ținutul de la riazăzi."

23. Despre Așer a spus: „Cel mai binecuvîntat dintre fii să fie Așer,

24. iubit să fie de frații săi și să-și scalde picioarele în untdelemn. Zăvoarele tale să fie de fier și aramă, să ai putere cîte zile vei trăi."

25. Nimeni nu este ca Dumnezăul lui Ieșurun, cel ce îți vine în ajutor trecînd peste ceruri și peste nori, în marea sa.

26. Dumnezău te adapostește de la începutul vremurilor sub brațele sale vesnice. El îi goneste vrăjmașii dinaintea ta și zice: «Nimiceste!»

27. Israel locuiește ferit de primejdii, sîngur cu izvorul lui Iacov, într-o țară bogată în grînci și vin, sub cerul din care picură roua.

28. Ferice de tine, Israele! Cine este ca tine, popor izbăvit de Dormul? El este scutul care îți vine în ajutor și sabia măreției tale.

29. Vrăjmașii tăi se vor umili în fața ta, iar tu vei călca peste grumăzii lor."/

Biblia, 1688, pag. 152, col. II

CAP 34

В і сїеи мовен деа араво до моаб пре мѣ
 теле моаб пре вѣрѣла ахї фагга, карѣ
 лстїе де кѣтпрѣ фаца іерихсѣ, шї іах
 арїтапї ахї дмїахї топї пѣмжнїахї
 ахї гааладѣ, пѣнѣ ла дан. Шї то
 пѣмжнїахї ахї не даанїм, шї топї пѣмжнїахї ахї
 ефремѣ, шї ахї манасї, шї топї пѣмжнїахї
 іудїен пѣнѣ ла марѣ чѣ де апої. Шї пѣстї
 на шї прїе прїежурїае локїулар іерихсѣ, четїапѣ
 фнїнїлар пѣнѣ ла сїгор. Шї зїсе дмїахї кѣ
 прѣ мовен, ачїста є пѣмжнїахї кареле ам жѣ
 рїапї ахї абраамї шї ахї ісаакї, шї ахї іакобѣ,
 зїкжїае семенїїен вѣлстїе вон да пре еа, шї ам
 арїтапї пре еа, обїлар пѣнѣ, шї аколо нѣбен
 ітра. Шї ахї мѣрїпї аколѣ мовен ісѣахї до
 нѣахї ахї пѣмжнїахї моаб, прїенїахї ахї асїахї
 нѣахї. Шї аахї ітрапї пре еа ахї пѣмжнїахї
 моаб, апроапе де кїса ахї фогсѣ, шї нѣ шїе нї
 менѣ грѣбїнїахї ахї пѣнѣ ісїса де лстїеи.
 Іахї мовен іра де, ік, де ани кїахї ахї мѣрїпї
 еа, нѣ сах ітрапїахї сїкїнї ахї, нїче, сах сїрї
 кїахї вѣзеле ахї. Шї ахї пажнѣ фнїнї ахї і
 зраїахї, прѣ мовен, і араво моаб, ла ісѣахї де
 сїре іерихсѣ, а, де знае, шї сах сѣвжїпї знаеле
 кѣлатї пажнїерїнї ахї мовен. Шї ісѣахї фѣо
 рѣа ахї набен са ітрапї де іахї, де прїчїе пре, пѣн
 прѣ кѣ ахї пѣс мовен мжнїахї ахї пре еа, шї
 ахї акулїтапї пре еа фнїнї жїн іеранїа, шї ахї фѣ
 кѣпї ачї кїпї ахї порїнїпї дмїахї ахї мовен.
 Шї нѣсах ман ікїаапї ікїе пророк ітра іеранїа
 ка мовен, пре кареле ахї конокїпї іахїахї ахї,
 фїацѣ кѣтпрѣ фїацѣ. Ітра тоаїе сѣмїнае
 шї мнїнїнае, пре кареле ахї прїмїе пре еа доа
 нѣа, еаде фїацѣ пре аїе, ітра пѣмжнїахї
 егїпїахї ахї фарасѣ, шї сахїлар
 ахї, шї пѣмжнїахї ахї.
 Шї мнїнїнае чѣла марѣ, шї
 топїе мжнїахї та ре,
 кареле ахї фѣкїпї
 мовен інанїпї
 апїтї іера
 нааа.

1. Și să sui Moisi de la Aravoth Moav pre muntele Moav, pre vârful lui Fazga, carea iaste de cătră fața Ierihō, și i-au arătat lui Domnul tot pământul lui Galaad până la Dan,

2. Și tot pământul lui Nethalim, și tot pământul lui Efreim și lui Manasi, și tot pământul Iudei până la Marea cea de Apoi,

3. Și pustiiul și preprejurile locurilor Ierihō, cetatea finicilor, până la Sigor.

4. Și zise Domnul cătră Moisi: „Acesta e pământul carele am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, zicînd: «Semenției voastre voui da pre el», și am arătat pre el ochilor tăi, și acolo nu vei întra.”

5. Și au murit acolo Moisi, robul Domnului, în pământul Moav, pren cuvîntul Domnului.

6. Și l-au îngropat pre el în pământul Moav, aproape de Casa lui Fogor. Și nu știe nimenea grobnița lui până în zioa de astăzi.

7. Iară Moisi era de 120 de ani cînd au murit el; nu s-au întunecat ochii lui, nice s-au stricat buzele lui.

8. Și au plîns fiii lui Izraïl pre Moisi în Aravoth Moav, la Iordan, despre Ierihō, 30 de zile. Și s-au săvîrșit zilele jălii plîngerii lui Moisi.

9. Și Isus, feciorul lui Navi, s-au împlut de duh de pricîpere, pentru că au pus Moisi mîinile lui pre el. Și au ascultat pre el fiii lui Israïl, și au făcut în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

10. Și nu s-au mai sculat încă proroc întru Israïl ca Moisi, pre carele au cunoscut Domnul lui față cătră față,

11. Întru toate sîmnele și minunile pre carele au trimis pre el Domnul să le facă pre êle întru pământul Eghiptelui, lui farao și slugilor lui și pământului lui,

12. Și minunile cêle mari și toată mîna cea tare carele au făcut Moisi înaintea a tot Israïlul.

Ms. 45

CAP 34

1. Și să sui Moisi de la Aravoth Moav pre muntele Moav, pre vârful lui Fazga, care iaste de cătră fața Ierihou, și i-au arătat lui Domnul tot pământul Galaad pân-la Dan,

2. Și tot pământul Neftholim, și tot pământul lui Efraim și lui Manasi, și tot pământul Iudei pân-la Marca cea de Apoi,

3. Și pustiiul și preapregiururile locurilor Ierihou, cetatea finicilor, pân-la Sigor.

4. Și dzise Domnul cătră Moisi: „Accesta-i pământul carele am giurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, dzicându: «Semișțeci voastre voi da pre el și am arătat ochilor tăi și acolo nu vei întra.»

5. Și au murit acolo Moisi, robul Domnului, în pământul Moav, prea cuvântul Domnului.

6. Și l-au îngropat pre el în pământul Moav, aproape de Casa Fogor. Și nu știe nime gropnița lui pân-în dzua de astăzi.

7. Iară Moisi era de 120 ani când au murit el; nu s-au negrit ochii lui, nice s-au stricat gîngeniul lui.

8. Și au plânsu fiii lui Israil pre Moisi în Aravoth Moav, la Iordan, despre Ierihou, 30 de dzile. Și s-au săvârșit dzilele plîngerii, plîngerii lui Moisi.

9. Și Isus, ficiorul lui Navi, s-au împlut de duh de pricêperii, pentru că au pus Moisi mâinele lui pre el. Și au ascultat pre el fiii lui Israil și au făcut în ce chip au dzis Domnul lui Moisi.

10. Și nu s-au mai sculat încă proroc întru Israil ca Moisi, pre carele au cunoscut Domnul lui față cătră față.

11. Întru toate sêmnele și minunile pre carele au trimis pre el Domnul să le facă pre êle întru pământul Eghiptului, lui faraon și slugilor lui și pământului lui.

12. Și minunele cêle mari și toată mâna cea tare carele au făcut Moisi înaintea a tot Israilul.

Ms. 4389

CAP 34

1. Și se sui Moisei de la Arovothul Moavului în Muntele Moavului, în vârful lui Tházga, care iaste înoptriva Ierihonului, și arătă lui Domnul toată țara Galaadului, până la Dan,

2. Și toată țara lui Nethalim, și a lui Efraim și a Manasici, și toată țara Iudei până la Marca cea mai de Apoi,

3. Și pustia și satele de preaprejur și Ierihonul, cetatea finicilor, până la Sigor.

4. Și zise Domnul cătră Moisei: „Accesta iaste țara cu carea m-am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov zicând: «Semișțeci voastre o voi da și o am arătat ochilor tăi, iar acolo nu vei întra.»

5. Și se săvârși Moisei, robul lui Dumnezeu, în țara Moavului, acolă după cuvântul Domnului.

6. Și-l îngropară în țara Moavului, aproape de Casa lui Thogor. Și nu știu nimini mormântul pân-în ziua de astăzi.

7. Și era Moisei de 120 de ani când muri; și nu se întunecară ochii lui, nice-i căzură dinții.

8. Și plânseră feciorii lui Israil pre Moisei în Ravothul Moavului, la Iordan, aproape de Ierihon 30 de zile. Și se umplură zilele plîngerii, jăluii lui Moisei.

9. Iar Isus, feciorul lui Navi, se umplu de duhul pricêperii, că puse Moisei mâinile sale pre dânsul. Și-l ascultară feciorii lui Israil și făcură cum porânci Domnul lui Moisei.

10. Și după accesta nu se-au mai rădicat alt proroc întru Israil ca Moisei, pre care-l cunosc Domnul față față.

11. În toate sêmnele și minunile care-l trimese Domnul să le facă în toată țara Eghiptului lui faraon și tuturor slugilor lui și țării lui.

12. Și tuturor în Marca Roșie cu sême mari și cu mână vârtoasă și cu braț nalt care au făcut Moisei înaintea tuturor feciorilor lui Israil.

Versiunea modernă

CAP. 34

Moartea lui Moise.

1. Moise s-a urcat din cîmpiile Moabului pe muntele Nebo, în vârful muntelui Pisga, în fața Ierihonului, și Domnul i-a arătat toată țara: de la Galaad pînă la Dan,

2. Tot țînutul lui Neftali, toată țara lui Efraim și a lui Manase, toată țara lui Iuda pînă la Marca de la Apus,

3. Neghevul și cîmpia din jurul văii Ierihonului, cetatea palmierilor, pînă la Toar.

4. Și Domnul i-a zis: „Accesta este țara pe care am făgăduit-o lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, jurîndu-mă: «O voi da semișțeci tale. Te-am lăsat să o vezi cu ochii tăi, dar tu nu vei întra în ea.»

5. Și a murit Moise, slujitorul Domnului, acolo, în țara Moabului, așa cum a cuvîntat Domnul.

6. Și a fost îngropat în vale, în țara Moabului, în fața Bet-Peorului. Nimeni nu-i cunoaște mormîntul pînă în ziua de astăzi.

7. Moise avea o sută douăzeci de ani cînd a murit; vederea nu-i era încetșată și nici puterea nu-i slăbise.

8. Fiii lui Israil l-au plîns pe Moise în cîmpiile Moabului timp de treizeci de zile. Zilele de jale și de plîns după Moise au luat sfîrșit.

9. Isus, fiul lui Navi, a fost pătruns de duhul înțelpciunii, pentru că Moise își pusese mîinile asupra lui. Fiii lui Israil au ascultat de el și au făcut ceea ce porucise Domnul lui Moise.

10. De atunci nu s-a mai ridicat în Israil un proroc asemenea lui Moise, pe care Domnul l-a cunoscut în față.

11. Asemenea lui în privința tuturor sêmnelor și minunilor pe care, trimis de Domnul, le-a făcut în Egipt împotriva lui faraon, a tuturor dregătorilor săi și a întregii țări

12. Și în ceea ce privește mîna puternică și faptele înfricoșătoare pe care Moise le-a săvîrșit înaintea întregului Israil.